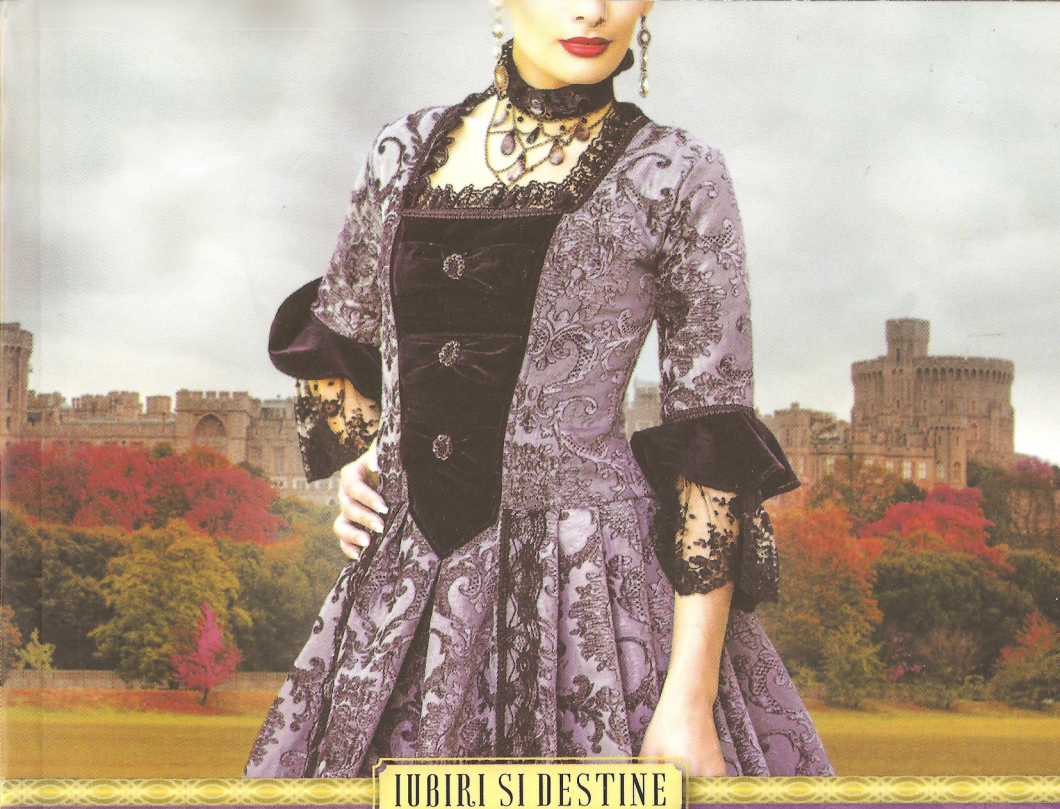

IUBIRI ȘI DESTINE

RIVALITĂȚI SÂNGEROASE LA CURTEA TUDORILOR

BRANDY PURDY

IUBIRI ȘI DESTINE

**Viețile celor mai faimoase femei din istorie,
cu iubirile, visurile și pasiunile lor**

În Anglia secolului al XVI-lea, rivalitățile dintre
nobilii însetați de putere sunt deseori sângeroase.
Urându-și surorile vitrege, pe Mary și pe Elizabeth, Eduard,
unicul fiu al regelui Henric al VIII-lea, o desemnează
moștenitoare a tronului pe verișoara sa,
Lady Jane Grey, descendentă a Tudorilor.
Sângele regal devine, însă, nu doar blestemul lui Jane,
rămasă în istorie cu numele de „Regina de nouă zile",
ci și al surorilor ei, frumoasa Kate, ce visează la dragoste, și Mary,
„mica creatură grotească". Un permanent pericol pentru tron,
celor trei surori li se interzice dreptul la căsătorie și la a deveni mame.
Pentru ele, fiecare pas spre dragoste este unul mai aproape de eșafod.

Autoare britanică de succes, Brandy Purdy
și-a cucerit publicul cu povestea
marilor iubiri din istoria Angliei.
La Editura Litera a mai apărut
Anne Boleyn. Iubirile lui Henric al VIII-lea.

Află mai mult pe:
www.litera.ro
ISBN 978-606-741-613-8
9"786067"416138"

Alma

The Queen's Rivals
Brandy Purdy
Copyright © 2013 Brandy Purdy

Alma este marcă înregistrată a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Rivalităţi sângeroase la curtea Tudorilor
Brandy Purdy

Copyright © 2015 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactori: Ştefania Mihalache, Florentina Nica
Copertă: Andreea Apostol
Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PURDY, BRANDY
Rivalităţi sângeroase la curtea Tudorilor / Brandy Purdy;
trad.: Graal Soft. - Bucureşti: Litera, 2015
ISBN 978-606-741-613-8

I. Soft, Graal (trad.)

821.111(73)-31=135.1

BRANDY PURDY

RIVALITĂȚI SÂNGEROASE LA CURTEA TUDORILOR

Traducere din limba engleză
Alina Simuț

Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit?

Matei 27:46

Dacă nu întârzii prea mult, te voi aștepta aici toată viața.

Oscar Wilde

Am fost a ta toată viața.

Inscripție gravată în interiorul inelului pe care
Katherine Grey l-a trimis, de pe patul de moarte, soțului ei

Nota autoarei

Aceasta este o lucrare de ficțiune istorică inspirată din viețile surorilor Grey – Jane, Katherine și Mary. Anumite detalii, evenimente, locuri și personaje au fost modificate, exprimate succint sau inventate.

Prolog

Lady Mary Grey

31 octombrie 1577
O casă mică din parohia St. Botolph-Without-Aldgate, Londra

Ce splendidă asociere a contrariilor sunt eu! În interior, precum și în exterior. O femeie în toată firea, zbârcită și cu părul cărunt, îmbătrânită înainte de vreme, captivă într-un corp pipernicit, de copil, cu un suflet întunecat și zbuciumat, luminat de fascicule strălucitoare asemenea nopții ploioase, de catifea neagră, de la fereastra mea, pe unde fulgerul trece repede, luminează brusc și zboară ca un ac agil, din argint, pe corsetul întunecat al cerului, revenind, apoi dispărând cu rapiditate sub un văl fâlfâind de ploaie înghețată, iar tunetul huruie, bubuie și vuiește, precum un maestru croitor care urlă la croitoresele sale să coasă *din ce în ce mai repede*, pentru că rochia *trebuie* terminată la timp.

Deși salvia arde într-un vas de cupru pe pervazul ferestrei mele, un obicei vechi pentru a ține departe stafiile în această noapte, când se spune că vălul dintre lumea celor vii și cea a morților tremură, un văl de o subțirime diafană, ros de molii și zdrențuit de găuri și fisuri prin care orice spirit s-ar putea strecura și târî înăuntru, și toți locuitorii sănătoși la minte și raționali din Londra și-au închis bine ferestrele, numai eu singură, dintre toți vecinii mei, am deschis larg obloanele ca să-i întâmpin pe toți cei pe care i-am iubit și i-am pierdut. Salvia spune „Nu vă apropiați!", dar ferestrele deschise, asemenea inimii mele, strigă „Intrați!". Îmi vine în minte o imagine a lui Kate, râzând de mine, cu afecțiune, cu îngăduință, buclele-i arămii strălucind și legănându-se în timp ce își întoarce capul, cu ochii ei ca niște bijuterii albastre,

neliniștiți, scânteind de veselie, cu un zâmbet distrat, hoinărind voios peste buzele ei trandafirii ca o trupă de actori care se plimbă nepăsători, în timp ce se apleacă să mă sărute pe obraz, să mă îmbrățișeze strâns și, cu bucurie și un dram de exasperare, să intoneze sâcâitor, cu o seriozitate prefăcută: „Mary, Mary, ești atât de îndărătnică!" Încă simt parfumul ei de trandafir și de scorțișoară, la fel de puternic de parcă m-ar mai ține și acum în brațe. Ah, cât de mult îmi doresc să fie aici! Mi-e dor de sora mea îndrăzneață, zvăpăiată, atât de cochetă și dulce, o fată drăgălașă și plină de viață; ea însăși o asociere a contrariilor, ca un aluat franțuzesc umplut cu frișcă, cu un ardei iute, roșu, ascuns înăuntru, o fată care avea mereu un cântec în suflet, care a dansat prin viață, ca și cum ar fi purtat o pereche de pantofi fermecați... înainte ca dragostea să o copleșească și să o facă să fie atât de îngrozitor de tristă încât, în cele din urmă, a murit din cauza asta.

Ochii mi se umplu de lacrimi în fața acestei năluci vii a lui Kate, atât de *reală*, dureros de reală, încât aproape că pot întinde mâna și o pot atinge, dar – încă o contradicție! – aproape că mă face să-mi doresc să râd, să-mi dau capul pe spate și să chicotesc ca o nebună de sinele meu bătrân și prostesc. Și de ce nu aș face-o? După viața pe care am dus-o, după lucrurile pe care le-am văzut, secretele pe care le-am păstrat, confidențele periculoase care mi-au fost șoptite la ureche și dragostea care mi-a fost smulsă chiar din brațe și alungată în mormânt, inima mea prăbușindu-se, după aceea, ca o ancoră ce cade pe capacul unui sicriu, din cauza amintirilor care mă țin trează noaptea în pat, cred că mi-am câștigat dreptul de a mă ghemui și de a urla la lună, oferindu-le vecinilor mei motiv pentru a mă numi „Mary cea nebună" în loc de „Mary cea cocoșată", „Mary cu spinarea încovoiată", „Mary cea strâmbă și blestemată de diavol", „Doamna cu cap de monstru" sau „Femeia-spiriduș".

Mintea și inima nu pot suporta mai mult și, odată distruse, nimic nu mai este la fel de puternic cum era înainte; cusăturile reparate sunt întotdeauna vulnerabile și slabe. Și nu contează, de fapt, cum îmi spun ei mie; am mai auzit toate poreclele. Le-am tot auzit de când am fost suficient de mare încât să înțeleg cuvintele.

Dădacele mele vorbeau despre mine cu șoapte tematoare, numindu-mă „copilul înlocuit de spiriduși" și „copilul-spiriduș" și spuneau că Dumnezeu mă trimisese pentru a-i blestema pe cei din familia Grey pentru mândria lor nesocotită și ambițiile prea

mari. Dar nimic din toate acelea nu mai contează acum; am învățat de timpuriu că trebuie să fiu realistă și discretă ca să supraviețuiesc, că îmi irosesc viața dacă mi-o petrec plângând după ceea ce nu s-ar fi putut realiza vreodată și că, deși întunecimea umbrelor poate fi înspăimântătoare, câteodată e mai multă siguranță acolo, mai ales pentru o persoană mică și ciudată ca mine.

Până acum m-am obișnuit și am devenit insensibilă, sau cel puțin indiferentă, față de tot. Nici măcar nu îmi pot imagina viața fără șoaptele, privirile încremenite, răsuflările întretăiate de groază, râsetele, vorbele batjocoritoare și insultele, întorsul rapid al spatelui și clătinatul din cap, arătatul cu degetul și copiii care aleargă alături de mine și își bat joc de mersul meu în zigzag. Amenințările că, dacă nu-și ascultă părinții și dacă nu mănâncă terciul de ovăz, dacă nu învață din abecedar, dacă nu se spală pe dinți sau nu-și spun rugăciunile noaptea, vor arăta ca mine atunci când vor crește, au transformat mulți copii neascultători într-un model de docilitate și obediență ireproșabilă. Și am auzit povești care descriau cum, în timp ce mă purta pe mine în pântec, mama mea s-a speriat de un maimuțoi care a intrat pe fereastra deschisă în timp ce ea dormea, într-o noapte cu furtună, și s-a ascuns sub așternuturile ei pentru a se încălzi, iar când ea s-a întors în somn, speriind, fără să vrea, mica bestie, aceasta a mușcat-o; unele povești chiar numesc, în mod grosolan, zona intimă în care și-ar fi înfipt dinții, cauzându-i, în mod prematur, travaliul prelungit și infernal, și sluțenia mea.

Bineînțeles că nu este adevărat, după cum oricine mi-a cunoscut vreodată mama poate mărturisi numaidecât. Dacă un maimuțoi *ar fi îndrăznit* vreodată o asemenea impertinență, Frances Grey s-ar fi ridicat în picioare și l-ar fi plesnit atât de tare, încât privirea lui ar fi rămas crucișă pentru totdeauna, iar el ar fi zburat de-a curmezișul prin cameră și s-ar fi izbit de perete, lăsându-și, probabil, jumătate din creieri acolo. Dar este o poveste bună, iar oamenilor asta le place. Și poate ar trebui să fiu flatată; asemenea povești sunt ca niște mici cadouri de imortalitate, fie ele adevăr sau minciună; atâta timp cât se spun povești, oamenii care reprezintă subiectul lor *efectiv* nu mor niciodată. Deși e trist ca lumea să-și aducă aminte de tine ca despre o figură caraghioasă sau înspăimântătoare, ca de una dintre greșelile făcute de Mama Natură.

Butucănoasă, grosolană și cocoșată, nu sunt mai înaltă decât un copil de cinci ani, vârsta la care m-am oprit din creștere. Deformată,

dar vie, îndur o viață de durere, cu o coloană cocoșată și strâmbă, care îmi împinge umărul drept mai sus decât cel stâng, cu o durere permanentă, mistuitoare, de spate, de șolduri și de genunchi, ca și cum fiecare articulație ar avea o gură mare cu dinți înnegriți, stricați, iar șchiopătatul pare să se agraveze în fiecare an.

Dacă mi-aș ridica fustele și mi-aș rula ciorapii, mi-aș vedea picioarele care mă dor, cu venele ieșite în afară ca o mulțime de șerpi albaștri și mov, umflate și pulsând de durere, încât trebuie să iau un sirop de mac pentru a o atenua. Acum merg cu un baston, un toiag mic, regesc, încoronat cu o sferă luminoasă din piatra lunii, pe care soțul meu l-a făcut pentru mine, știind că într-o zi voi avea nevoie de el, când s-ar putea ca el să nu fie acolo ca să mă ducă în brațe. Deși nu a fost întotdeauna așa. Eram de-a dreptul sprintenă în tinerețe și chiar am dansat în noaptea nunții mele.

Pare că a fost cu un secol în urmă, deși au trecut doar doisprezece ani de când eu, „mireasa bondar", așa cum Thomas al meu, domnul Keyes al meu, o numea, cu afecțiune, pe doamna Keyes a lui, mi-am ridicat fusta cu dungi negre și galbene a rochiei de mireasă pentru a lăsa să mi se vadă picioarele care dansau, sprintene și mândre în eleganții conduri aurii și în ciorapii negri din mătase pe care eu îi brodasem cu un roi de albine drăgălașe, ridicându-se de la glezne până la genunchi și – numai pentru ochii soțului meu – mi-am săltat tivurile chiar mai sus pentru a scoate la iveală, într-un mod cât se poate de neobrăzat, fundele însorite din satin galben ale jartierelor mele. Cum zâmbea el și bătea din palme, încântat, în timp ce eu dansam zburdalnică, iar cimpoierii veseli cântau. Săream tot mai sus până când am căzut în fund, râzând, protejată bine de perna căptușită din tafta și catifea legată în jurul șoldurilor mele, pe sub jupon. Apoi Thomas al meu a plătit cimpoierii, trimițându-i în drumul lor, și s-a întins lângă mine. În noaptea aceea, când buzele lui au urmat linia încovoiată a spinării mele, trecând peste și în josul cocoașei, ca și cum ar fi făcut o plimbare lentă, întortocheată, în jos, pe un deal, iar el a spus că este precum un semn de întrebare perpetuu, un mister de-a pururi frumos, și a punctat-o cu un sărut pe coccisul meu foarte proeminent, am încetat a-mi mai urî și blestema spatele malformat. De atunci încolo, ori de câte ori cineva se referea la el, fie din milă, din răutate, glumind malițios, sau doar ca o simplă constatare, întotdeauna îmi aminteam cuvintele lui, felul cum buzele lui trasaseră semnul întrebării pe coloana mea și cât de mult mă iubea.

În brațele lui am descoperit că urâțenia nu este întotdeauna un blestem. Știam că sunt iubită mult și cu adevărat doar pentru ceea ce sunt eu, pentru acel *eu* din interiorul minții și al inimii mele. Dacă aș fi fost o frumusețe nemaipomenită, cum era Kate, poate mi-aș fi petrecut întreaga viață întrebându-mă dacă doar înfățișarea mea atrăgea priviri binevoitoare și stârnea dorință trupească în coapsele și în inimile bărbaților.

În realitate, deși nimeni nu și-ar da seama dacă s-ar uita la mine, eu nu sunt, ca vârstă, o femeie *foarte* bătrână. Totuși, mă simt *foarte* bătrână și *atât de* obosită în interior, iar oglinda mea nu e o lingușitoare cumsecade și, astfel, nu face nimic ca să-mi schimbe părerea. Deci, din câte văd, și din câte îmi spune sufletul, sunt o femeie bătrână, zbârcită, care a trăit mult prea mult. Am trăit mai mult decât toți cei pe care i-am iubit, iar o astfel de viață nu înseamnă *cu adevărat* a trăi, ci doar a exista, a aștepta ca nisipurile vieții din clepsidra lui Dumnezeu să se scurgă. În interior *simt* că am trei sute cincizeci de ani, deși respir doar de treizeci și trei de ani, ceea ce nu este nici măcar jumătatea unui singur secol. Ar trebui să mă simt tânără și plină de viață, dar sunt complet epuizată. Mi-am dat seama că anii nu reprezintă decât un număr; un calcul convenabil sau, în funcție de circumstanțe, nu atât de convenabil.

Cu excepția situațiilor când vine vorba de aspectele legale, cred, cu adevărat, că anii contează foarte puțin. Suntem ceea ce suntem, și un număr nu definește semnele pe care picioarele care mărșăluiesc ale Timpului, ușoare ca o șoaptă, fără de grijă, sau grele ca plumbul, împovărate de îngrijorare, le-au lăsat asupra noastră. Știu doar că, dacă i s-ar cere cuiva să-mi ghicească vârsta, nimeni nu ar bănui vreodată că sunt încă suficient de tânără cât să sângerez și să port un copil în pântec. Fața mea este flască și obosită, de o paloare bolnăvicioasă și puternic ridată, astfel încât toate umbrele care cad pe ea scot la iveală cât de adânc mă macină tristețea. Ochii mei, de un cenușiu întunecat, precum noroiul, pe care i-am disprețuit întotdeauna, dorind să fie, în schimb, ca niște safire, de o culoare intensă, pătrunzătoare, până când Thomas al meu mi-a spus că sunt „ca o vulpe argintie, șireată, care se împerechează cu una roșcată, vicleană", stau între niște adâncituri de piele întunecate, ridate, în vreme ce alte riduri se încrețesc în jurul acelor buze înroșite cu ruj, care încă mai *tânjesc* după sărutul unui iubit. Și, cocoțată nesigur pe capul meu, stă o perucă modernă,

prinsă cu ace cu perle, făcută din bucle roşcat-închis, ca ale samurului, o culoare cât de apropiată de culoarea mea naturală am putut găsi, deşi îmi doresc foarte mult ca aceste imense grămezi şi mormane de bucle înălţate să nu mai fie la modă; m-am născut cu un cap neobişnuit de mare, care a părut întotdeauna că mi se clatină pe gât, prea mare pentru corpul meu mic, îndesat, de spiriduş, iar această coafură extravagantă îl scoate şi mai mult în evidenţă. Sub această monstruozitate de abanos, învăpăiată, părul meu, tuns scurt, este alb ca luna însăşi. L-am ciopârţit pe tot cu foarfecele mele de la cusut, spre oroarea temnicerului meu care m-a găsit tunsă şi plângând, stând în mijlocul rămăşiţelor împrăştiate ale cosiţelor mele, atunci când a început să-mi cadă atât de abundent pe cât îmi cădeau lacrimile din ochi când l-am pierdut pe Thomas al meu.

Câteodată, când îmi scot peruca înainte de culcare, surprind cu privirea în oglindă acele smocuri sălbatice de un alb ca piatra lunii, înmugurind din capul meu ca smocurile de puf de păpădie, arătând de parcă, dacă ar veni o mare rafală de vânt, le-ar sufla şi m-ar lăsa cheală, iar eu *trebuie*, pur şi simplu, să râd. Sunt singura dintre surorile Grey care a trăit şi a ajuns bătrână şi căruntă. „Cea genială" şi „cea frumoasă" sunt de mult timp în mormânt, doar „micuţa creatură grotescă" rămâne, devenind mai încovoiată şi mai îngrozitoare cu fiecare an ce trece.

Dacă ar fi să văd acele spirite îndrăgite, surorile şi soţul meu, intrând în zbor pe fereastră în această Noapte a Tuturor Sfinţilor, sfidând salvia care arde acolo, cel puţin ar recunoaşte-o ei pe Mary a lor? Şi dacă ar veni, nu ştiu ce aş pune mai mult la îndoială – existenţa lor sau sănătatea mea mintală –, nici ce mi-ar răni mai mult inima – faptul că au venit sau că vor pleca din nou. Deja m-am obişnuit să trăiesc fără ei, să mă gândesc, de fiecare dată când îmi îngădui să încep a simţi din nou, să las afecţiunea şi grija să prindă rădăcini în inima mea; cei dintâi boboci delicaţi care vestesc înflorirea iubirii în oricare dintre multele ei forme sunt de asemenea şi prima înmuiere a condeiului în călimara de argint pentru a începe prima buclă grandioasă a cuvintelor *la revedere* care se scriu încet sau repede, pe pergamentul roz, pulsând, al inimii mele. Şi ştiu că, dacă ar fi ca ei să vină la mine în noaptea asta, singura dată din an, dacă ar fi adevărată tradiţia că ei pot face acest lucru, ar dispărea la cântatul cocoşului şi eu aş rămâne din

nou singură, fiindu-mi și mai dor de ei. *Nu vă apropiați! Nu! Veniți la mine! Veniți! Plecați! Da! Nu!* strigă inima mea contradictorie, întrecându-se să se facă auzită dincolo de urletul vântului, de bubuitul tunetului și de sunetul ploii care bate ca unghiile de la degete lovind sticla geamurilor.

Dincolo de fereastra mea, matahala întunecată a Turnului Londrei se ivește amenințător ca un monstru în coșmarul unui copil. Obișnuiam să-i spun soțului meu că vreau o viață liniștită, o viață simplă, nu palate impunătoare, grandioase, mulțumesc, le avusesem pe toate înainte – Conacul Bradgate în Leicestershire, case luxoase în Londra și numeroasele palate ale reginei –, iar dragostea a însemnat întotdeauna, pentru mine, mult mai mult decât luxul. Îl doream doar pe el, bunul, scumpul, blândul uriaș Thomas, și o casă micuță a noastră, cu o cameră spre o priveliște frumoasă care să mă încânte în timp ce eu ședeam și coseam. Mă gândeam la o grădină drăguță cu flori și păsări cântătoare, în care să-i privesc pe copiii mei vitregi și, cu voia lui Dumnezeu, pe copiii născuți din dragostea noastră jucându-se; nu să văd în fiecare zi acea cetate morbidă, înspăimântătoare în care sora mea mai mare, Jane, a intrat ca o regină șovăielnică și a murit ca o trădătoare nevinovată. Locul unde a murit și nesăbuitul, incapabilul meu tată; până la sfârșitul zilelor lui a fost un jucător care nu a știut niciodată când jocul era pierdut și nu a știut să păstreze, mai degrabă, ceea ce are, decât să riște să piardă totul. Și locul în care sora mea, Kate, a dat naștere celor doi băieți ai săi și a făcut ca acele ziduri reci din piatră să se aprindă de pasiune atunci când Ned al ei, ajutat de un temnicer milos, care s-a gândit că „e o rușine strigătoare la cer ca un soț și soția lui să trebuiască să doarmă separat în aceste multe nopți reci", s-a strecurat pe coridor până în patul ei.

Și Thomas al meu, uriașul meu cel blând, a îndurat să fie aplecat și înghesuit, îndesat și împins într-o celulă mică, cu trupul lui mare, înalt, lat, îmbolnăvindu-se de la carnea râncedă pe care nici măcar un câine nu ar fi mâncat-o. Poate că de aceea stau eu aici? Deși dragostea mea nu a intrat niciodată în această casă mică, nu trebuie decât să privesc pe fereastră și mă pot preface că el este încă în viață, că ne despart doar piatra și mortarul, încuietorile și zăvoarele, nu viața și moartea, și că, într-o zi, se va întoarce la mine, că nu a murit din cauza mea.

Poate că salvia ține spiritele departe, dar nu și amintirile; ele bântuie permanent pe culoarele inimii mele și pe lungile și întortocheatele coridoare ale memoriei mele, ca niște fantome suspinând și zăngănindu-și lanțurile, cerând să fie auzite, să fie măcar păstrate în amintire sau să transmită o avertizare cumplită ori un strop prețios de înțelepciune, astfel încât nu am deloc liniște din partea lor. Dar asta nu mă supără cu adevărat. Amintirile, obiectele rămase de la ei, scrisorile și imaginile lor sunt tot ceea ce mi-a mai rămas acum. Prin ele îi păstrez vii pe cei pe care-i iubesc, ascunși în siguranță în inima mea, astfel încât ei nu mă pot părăsi niciodată cu adevărat.

Am doar un obiect care-mi amintește de soțul meu, de Thomas al meu, de domnul Keyes al meu, o miniatură a unui uriaș care-și arată doar capul mare și umerii impunători, dar e în regulă, e tot ce am nevoie. Pe el, în întregime, niciodată nu-l voi uita, nu voi putea să-l uit, chiar dacă aș fi condamnată să cutreier acest pământ, ca jidovul rătăcitor, până la întoarcerea lui Hristos. Nici măcar eternitatea nu m-ar putea face să uit măcar o privire, un cuvânt, o atingere sau vreun gest al lui Thomas al meu; acestea sunt cele mai prețioase comori ale mele și le păzesc ca atare.

Thomas al meu este – presupun, cu toată sinceritatea, că ar trebui să spun a fost, deși el încă trăiește în inima mea, așa încât, când vorbește inima mea, eu trebuie să spun este – un stâlp de forță, subțire, înalt de peste doi metri, lat în umeri, cu mușchi puternici, precum Hercule, cu un păr tuns scurt, grizonant, răsfirat, ascunzându-se sub eleganta lui bască din catifea de culoarea verdelui primăvăratic, cu pana albă, răsucită, și cu broșa pe care i-am dat-o eu, reprezentând un nod al îndrăgostiților, mare, din argint, montată cu un smarald mare, rotund, nefinisat, un Samson care și-a păstrat forța chiar și după ce a fost tuns, iar el, de fapt, prefera alunecarea fină a briciului decât să vadă cum linia voluminoasă a părului său se retrage cu fiecare an ce trece.

A fost plin de viață și vesel, în pat și în afara lui, cu o clipire neastâmpărată a ochilor, un zâmbet însuflețit și o afinitate față de podoabele strălucitoare, hainele lui fiind țipătoare precum apusurile magice de soare și penajul păsărilor tropicale. Dacă un bărbat a iubit vreodată imprimeurile vestimentare vibrante, excentrice, el era acela – îmbrăcămintea lui preferată era pelerina numită Arca lui Noe, de un verde de culoarea ierbii, cu franjuri de aur, pe suprafața căreia defila aproape fiecare animal și pasăre

cunoscute omului, printr-o revărsare de picături de ploaie brodate, lucrate în acea nuanță, veșnic populară, de alb cu reflexe albăstrii, cunoscută drept „lapte și apă", în frunte cu un Noe cu barba albă, ținând în mână un băț de păstor, cu arca din lemn brodată pe spate, între muchiile umerilor lați ai lui Thomas al meu. Și el iubea fiecare nuanță de verde pe care Dumnezeu sau vopsitorii de mătase au creat-o vreodată, de la jadul cel mai pal la nuanța de pădure întunecată.

Thomas al meu nu era imbecilul încet la minte, stângaci, cum îl considerau mulți la prima vedere, din cauza staturii lui colosale; nu a încetat niciodată să mă uimească felul în care mulți oameni asociau înălțimea lui cu prostia, de parcă și-ar fi imaginat un creier de mărimea unui bob de mazăre zornăind în interiorul capului său. Era, în realitate, un bărbat cu o curiozitate neostoită față de lume, avid să știe tot ce putea despre medicină, știință și natură; fiecare progres nou și fiecare descoperire îl captivau, și întotdeauna dorea să știe mai multe, să înțeleagă cum și de ce. Avea, de asemenea, o minte agilă și o dragoste față de cuvinte. L-am văzut deseori privind în sus, cu lentilele de cristal ale ochelarilor pe care îi purta când citea, strălucind în lumina focului, în timp ce el se lăsa pe spate în scaunul său, cu mâinile împreunate la ceafă, cu o carte deschisă pe genunchi și cu o privire contemplativă, pierdută, uneori chiar cu lacrimi în ochi, în timp ce admira frumusețea pură a cuvintelor pe care tocmai le citise. Numai prin înșirarea cuvintelor împreună, asemenea mărgelelor pentru a face un colier, se minuna el, scriitorul putea ajunge chiar în interior și atinge inima cititorului, sau putea să îi trezească mintea, să îi pună angrenajele în mișcare, stârnind curiozitatea, indignarea, mânia sau dorința, ori doar să facă un trup să stea jos și să mediteze târziu în noapte până când focul se stinge și el aude, cu uimire, cântecul cocoșului vestind zorii unei zile noi.

De la cea mai vârstnică soră a mea, Jane, „regina celor nouă zile", am multe amintiri. Sunt portrete, fie complete, fie de la jumătate în sus, și miniaturi, unele îmbrăcate în straiele simple pe care le prefera ea, câteva atât de simple, încât seamănă cu cele de călugărițe, altele de o opulență atât de decadentă, împodobite cu bijuterii și blană de hermină, că ar fi îngrozit-o și jenat-o pe sora mea, pictate pe pânză, pe panouri din lemn, porțelan sau fildeș; sunt gravuri în lemn, nefinisate, splendide camee roz și albe sculptate, gravuri elegante, desene diferite ca stil și ca îndemânare

a execuției, în nuanțe de vopseluri vibrante sau pale, sau în cerneală de un negru profund, ori în creion cu mină de cărbune, cu liniile delicate sau îngroșate, și manuscrise împodobite cu ornamente, înfățișând-o pe Jane într-un nimb de vopsea aurie, strălucitoare, de parcă ar fi fost un fel de sfântă. Toate mi-au fost trimise de binevoitori și admiratori ai martirei mele surori protestante, formând o întreagă legiune frumoasă, de mai multe Jane beatificate, majoritatea asemănându-se puțin sau deloc cu sora mea, cu excepția culorii aproximative a părului ei – deși nu întocmai castaniul aprins care deseori arăta, înșelător, ca un maro banal – și a palorii pielii sale precum albul crinului, de obicei prezentată, în mod măgulitor, neatinsă de pistrui. Și nici una dintre ele nu are ochii ei schimbători, ca și cum atunci când a creat-o Dumnezeu, El mâzgălise cenușiul lor cu pensule înmuiate în maro, albastru și verde. Am suficiente chipuri din acestea de-ale lui Jane – chiar și o imagine a lui Jane cu părul negru, ochii violeți, îmbrăcată cu o rochie de un mov regal, blană de hermină și perle, și o Jane cu părul blond-deschis, cu obrajii trandafirii, durdulie ca o hangiță, în brocart trandafiriu cu margini din blană de iepure – pentru a acoperi toți cei patru pereți ai dormitorului meu și să se reverse și în elegantul salonaș de alături.

Sunt, de asemenea, și broșuri, poezii ilustrate și cărți, toate lăudând-o, elogiind-o și aruncând merite de aur asupra acestei mândre, pioase și curajoase tinere protestante, precum și cópii ale scrisorilor ei, păstrate ca pe niște comori sacre, incluzând prețiosul ei Nou Testament grecesc, înăuntrul căruia ea și-a scris ultima scrisoare adresată lui Kate. Există chiar și o batistă pătată cu sângele ei – sânge de martir, despre care se spune că are puterea de a vindeca –, o amintire mai degrabă morbidă, trimisă mie când am fost atât de bolnavă, după ce îl pierdusem pe Thomas al meu. Acestea sunt obiectele rămase în urma lui Lady Jane Grey.

Tablourile le țin agățate pe perete; restul lucrurilor sunt împrăștiate pe o masă, ca niște ofrande pe un altar. Există chiar și o țesătură stropită cu aur și marginea roșie ca sângele, astfel încât ele să atingă mătasea, nu lemnul, cu o scenă care înfățișează ultimele ei momente, frumos brodată, cu fir argintat drept lama strălucitoare a securii. O țin acoperită, pentru că, pe bună dreptate, oricât de meșteșugit ar fi ea brodată, nu vreau s-o privesc; un asemenea talent nu ar fi trebuit irosit pe o scenă atât de morbidă;

mai bine fructe și flori decât o fată de șaisprezece ani pe punctul de a i se reteza capul.

Câteodată, mărturisesc, deși poate părea nepotrivit să vină din partea mea, pentru că eu îmi plâng cu adevărat sora ucisă, un chicotit îmi scapă totuși când mă uit la aceste interpretări ale artiștilor. Unele cred că trebuie să fie munca unor bătrâni lascivi, flămânzi ca lupii înfometați de carne tânără, fragedă. Pentru ei, gâtul alb și dezgolit și umerii goi și albi ca laptele deasupra rochiei din catifea neagră nu sunt de ajuns, și trebuie să meargă chiar mai departe, dezbrăcând-o pe Jane în corset și jupon, neprihănită și albă precum un mic miel inocent, și dându-i călăului un mădular proeminent, uneori chiar pictat într-un roșu senzual, aproape de fața surorii mele, deși legătura de la ochi îi ferește, din fericire, privirea de o asemenea priveliște indecentă. Există o senzualitate în unele dintre aceste imagini care mă supără și îmi produce suferință; este ca și cum artiștii cred că execuția acestei fete agitate și înspăimântate a fost, în vreun fel, erotică. Cum pot să fie atât de cruzi și de perverși? Și cum pot crede ei, oamenii care îmi trimit asemenea imagini, că eu aș vrea să-mi văd sora astfel?

Chiar și înainte de a muri, oamenii deja o idealizau pe Jane, transformând-o într-o eroină tragică și uitând că domnișoara delicată, cu ochi ca două picături de rouă, care a proclamat cu virtuozitate că singura ei plăcere erau cărțile, ascundea un miez de oțel, de încăpățânare de catâr. Și ochii gri-verzui, furtunoși, cu o tușă groasă de albastru și doar o urmă de căprui, pe care cei cu predispoziție spre sentimentalism îi credeau mereu înrourați de lacrimi, străluceau, de fapt, de scânteierea neînfricată, nebunească, implacabilă a fanatismului religios, inflexibil și dur, precum săbiile care tânjeau să dea o lovitură religiei reformate.

Jane voia să fie Ioana d'Arc a protestanților. Deși era tânără și bălaie, Jane era ageră și chibzuită; își flutura înțelepciunea ei formidabilă ca pe o sabie, impresionându-i pe toți cu latina și greaca ei fluente, cu franceza pe care o considera mai frivolă și ebraica pe care o învăța când a murit, afișându-și, așa cum fac unele femei cu bijuteriile lor, cunoștințele despre Scriptură și despre filosofii antici greci. Ea a pus bazele pentru ceea ce avea să vină, aspirând la un fel de martiriu chiar înainte ca treptele eșafodului să se zărească. Cu mult timp înainte de a-și împlini destinul regesc și faima ei tragică, ea lăsa să-i scape suspine triste, jalnice, își înălța privirea spre cer, ținea strâns la piept o carte de rugăciuni și își

împărtășea povestea de suferință oricărei urechi compătimitoare și dornice să o asculte, astfel încât relatarea felului în care a fost abuzată, ciupită, plesnită și bătută de mama, în modul cel mai crud, s-a răspândit în întreaga Europă, de la un cărturar la altul, ei imaginându-și că sângele ce-i țâșnea din spatele gol și de pe fese și cicatricile trasau linii albe, ca de argint, peste pielea ei albă precum crinul.

Odată, când stăteam ghemuită într-un colț, ațipită deasupra broderiei mele, m-am trezit brusc când au intrat Jane și faimosul cărturar Roger Ascham. Din pricina siluetei mele mărunte în rochia din catifea de culoarea albastrului de miez de noapte, pe jumătate ascunsă de perdele și umbre de o nuanță întunecată, asemănătoare, ei nu m-au văzut, iar eu eram prea timidă ca să mă mișc și să le semnalez prezența mea. Maestrul Ascham i-a spus lui Jane că viața înseamnă mai mult decât cărțile, iar ea ar trebui, așa cum îi stă bine unei tinere de viță nobilă, să iasă mai mult în lume. A făcut un gest spre fereastră, spre Parcul Mare, unde părinții noștri găzduiau chiar atunci un picnic impresionant, după o zi solicitantă de vânătoare. Dar Jane a oftat doar și și-a plecat capul acoperit cu gluga albă în timp ce o roșeață trandafirie i-a inundat obrajii, iar ea își ținea strâns cartea, aproape de sânul îmbrăcat în catifea neagră, ca o frumoasă călugăriță tânără mărturisindu-și gândurile pângărite duhovnicului ei. Apoi, cu ochii plecați, s-a cufundat în scaunul de la fereastră și și-a pus volumul lui Platon pe perna de catifea neagră formată de fusta ei, ca și cum ar fi fost o relicvă sfântă. „Toată distracția lor nu e decât o umbră în comparație cu plăcerea pe care o găsesc în scrierile lui Platon. Vai, oameni buni, ei nu au simțit niciodată ce înseamnă cu adevărat plăcerea!"

Maestrul Ascham a ridicat sprânceana, a zâmbit și a întrebat-o cu o seriozitate prefăcută:

– Și cum ați atins dumneavoastră, *madame*, această cunoaștere adevărată a plăcerii, știut fiind faptul că atât de puțini bărbați și femei au ajuns la ea?

– Vă voi spune, domnule, mărturisi Jane, și este un adevăr de care veți rămâne uimit. Unul dintre cele mai mari daruri pe care Dumnezeu mi le-a dat vreodată este faptul că El mi-a trimis, având niște părinți atât de aprigi, de severi, un profesor atât de blând precum maestrul Aylmer. Când sunt în prezența părinților mei, trebuie, fie că vorbesc, sunt tăcută, stau jos sau în picioare,

ori umblu, mănânc, sunt veselă sau tristă, cos, mă joc, dansez, sau fac orice altceva, trebuie să fac lucrul acesta de o asemenea perfecțiune precum Dumnezeu a făcut lumea, altfel, sunt ocărâtă atât de aspru, amenințată cu atât de multă cruzime și chinuită, cu palme, ciupituri, critici și lovituri, și alte pedepse aspre – pe care nu le voi numi datorită stimei pe care le-o port părinților mei –, încât cred că sunt în iad, până când vine vremea să merg la maestrul Aylmer, care mă învață cu atât de multă blândețe și într-un mod atât de plăcut, ademenindu-mă atât de frumos spre învățătură că nu mă gândesc la nimic în timp ce sunt cu el; sunt ca un vas care trebuie umplut cu învățătura pe care el o toarnă în mine. Și când sunt chemată departe de el, încep să plâng, deoarece orice altceva fac, în afară de a învăța, este așa o mare povară și neplăcere pentru mine. Și, astfel, cărțile mele au devenit în mare măsură plăcerea mea – ce zic, singura mea plăcere! – și tot ceea ce alții numesc plăcere reprezintă doar fleacuri și probleme pentru mine.

– Oh, draga mea copilă! a exclamat maestrul Ascham și, cu delicatețe, i-a apăsat pe buzele lui mâna palidă precum crinul, ținând-o acolo foarte mult timp.

Am observat neînsemnata licărire a unui zâmbet zvâcnind pe buzele lui Jane și, în momentul acela, fiind atât de tânără, m-am întrebat dacă barba lui lungă, creață îi gâdila mâna, sau poate că el era îndrăgostit de ea, iar ea, ca orice tânără, era mândră de cucerirea ei; acum însă, fiind o femeie mai bătrână și mai înțeleaptă, bănuiesc că mila lui îi oferea ei cea mai mare plăcere.

E adevărat că Jane era frumoasă – dacă ar fi zâmbit, radiind farmec și purtându-se cuceritor, i-ar fi făcut concurență lui Kate, frumoasa familiei –, dar ea nu era binecuvântată cu aceste daruri și nici nu făcea vreun efort pentru a le cultiva. Dimpotrivă, le disprețuia și etala o franchețe soră cu insolența. Toleranța și tactul nu o caracterizau. Indiferent cât de mult o încurajam noi sau cât de mult încerca mama să-i insufle eleganță și farmec, prin bătăi și pedepse dure, Jane rămânea de nestrămutat, ca un catâr greu de urnit, care refuză să se clintească.

În chestiuni de credință și modă era dificilă, și în ambele cazuri, purtase multe bătălii; cu toate că ieșea învingătoare de multe ori, întotdeauna, în inima mea, am simțit că Jane pierdea mereu. După cum obișnuia Kate să-i spună: „Câștigi mai mulți prieteni cu zâmbete decât cu priviri încruntate, iar vorba dulce mult aduce".

Dar, cu toată inteligența și învățătura ei de carte, lui Jane îi lipsea capacitatea de a se face plăcută. Nu avea decât inteligența, învățătura și zelul religios cu care să-și câștige aplauze, premii și admirație. Iar ea știa acest lucru. Așadar, dacă ea nu putea fi iubită, hotărâse că va fi lăudată și venerată. Se considera o victimă și se asigura că alții o văd la fel, asociind această idee cu credința ei protestantă, puternică, fermă, pentru a crea o imagine care nu avea să fie uitată niciodată, la fel de memorabilă, la fel de puternică și înălțătoare precum cea a Ioanei d'Arc.

În multe feluri, Jane și-a creat propriul ei mit. Mi-am iubit sora, dar câteodată mă întreb dacă aș mai fi iubit-o în cazul în care nu ar fi fost sora mea. Era morocănoasă și îmbufnată, genul de persoană plictisitoare, posomorâtă și pedantă, care îți strica tot cheful. Dar, oricât de mult disprețuia Jane dragostea, îndemnându-ne să ne îndepărtăm de plăcerile carnale, să le desconsiderăm și să privim, în schimb, în sufletele noastre, nevoia ei de dragoste era cu atât mai mare și avea nevoie de noi – surorile ei care o cunoșteau cel mai bine – să o iubim. Avea nevoie de dragoste în viață mai mult decât de această faimă postumă și de martiriul glorios. Îmi doresc să fi trăit suficient de mult încât să fi avut parte de ea. Tânjeam să o văd pe Jane transfigurată de dragoste, de dragostea adevărată, nu doar de acea strălucire ispititoare pe care am surprins-o la ea în durerile chinuitoare ale unei pasiuni de fetișcană pe care odată ni le-a mărturisit sau de lupta furioasă și disprețul de sine pentru atracția adânc îngropată și negată față de Guildford Dudley. Am vrut să o văd ca femeie îndrăgostită cu toate simțurile ascuțite ale ființei ei potolite, frumos șlefuite și umbrite de fericire. Dar atracția victimei, a sacrificiului, imaginea martirei pururi tinere și frumoase s-au dovedit a fi prea puternice, iar Jane a ales o moarte remarcabilă și romanțată, o amintire puternică și înălțătoare, pe care posteritatea să o glorifice și să o prețuiască, față de o viață obișnuită și bucuria care poate fi găsită în perechea de brațe potrivită.

Am doar două portrete ale surorii mele Kate, raza mea de soare, alături de scrisorile pe care mi le-a scris, legate în fascicule cu panglici de mătase de culoarea zmeurei coapte, și o oglindă de mână în formă de sirenă, împodobită cu bijuterii și emailată, o amintire din prima ei căsătorie.

Câteodată îmi imaginez că îi văd fața veselă, râzând, în ovalul oglinzii venețiene, încadrată de cosițele de aur, despletite, ale

nimfei mării. Cât este de ciudat, întotdeauna când contemplu aceste portrete, mă izbește faptul că în ambele, Kate, care iubea atât de mult culorile strălucitoare, este îmbrăcată în alb și negru. Unde sunt opalele ei de foc preferate și smaraldele verzi strălucitoare? Nici unul din portrete nu îi face dreptate marii frumuseți a chipului și a inimii ei. Amândouă sunt miniaturi, rotunde, pe fond azuriu, cu vopseaua făcută din lapis lazuli pulverizat, pictate de Lavinia Teerlinc, o femeie flamandă, gingașă, cu părul blond-deschis. Primul tablou o arată pe Kate la vârsta de treisprezece ani, cu părul mai auriu decât arama, sub o glugă de satin alb, tivită cu aur. Fusese pictat când ea era încă proaspăt căsătorită cu primul ei soț, lordul Herbert, și încerca să pară adultă într-o rochie din catifea neagră, cu guler înalt, garnisită cu blană albă de iepure și cu găitane de aur pe toată partea din față, care împodobeau marginile mânecilor crestate, bărbia ei cufundându-se adânc în perna moale a unui guler încrețit, cu pliseuri de aur. Sub aceste ornamente albe și negre, ca de matroană, țepene și sobre, vitalitatea ei spumoasă și farmecul sunt înăbușite astfel încât, dacă doar această imagine ar supraviețui peste secole, nimeni nu va ști vreodată cum a fost ea *cu adevărat*. Și lucrul acesta mă întristează. Vreau ca toată lumea să o cunoască și să o iubească pe Kate așa cum am făcut-o eu, înainte ca ea să devină eroina tragică, care a trăit și a murit pentru dragoste.

În al doilea portret ea pare tristă și bolnăvicioasă sau „cu inima îndurerată", cum ar putea spune poeții, binecuvântată cu acel fel specific de frumusețe pe care, într-un fel miraculos, durerea îl potențează; deorece Kate, deși faima ei este de departe eclipsată de cea a lui Jane, este martira Iubirii, nu a Credinței. Această imagine înfățișează o Kate mai în vârstă și mai tristă, la douăzeci și trei de ani, îmbrăcată din nou în catifea neagră și blană albă, un vindiac negru, fără mâneci, desfăcut, larg, prin care brațele ei subțiri îmbrăcate în mâneci strâmte, albe, presărate cu broderii de aur, ies în evidență ca niște bețe, cu oasele și venele de pe dosul mâinilor ei deranjant de reliefate. În această reprezentare, părul strălucitor al lui Kate este domolit și ascuns sub o glugă de pânză simplă, albă, lipsită de ornamente, fără nici un fir de broderie, nici măcar o margine cu pietre prețioase sau cu un șnur aurit, ori vreun pliseu grațios de dantelă. Și, deși nu se vede în această imagine, talia îi este îngroșată, iar pântecele din nou rotund sub acele falduri largi de catifea neagră, cu al doilea fiu al ei, Thomas.

Ned, soțul care i-a câștigat inima, este cu ea sub forma unei miniaturi purtate pe o panglică neagră în jurul gâtului și se regăsește în copilul pe care l-au făcut împreună, bebelușul cu obrajii rumeni, pe nume Eduard, după tatăl lui. Kate își ține fiul sus, cu mândrie, învești mântat grandios, ca un mic prinț, într-o haină din catifea neagră pe care i-am făcut-o eu, cu dungi din panglică de argint în față și mâneci din țesătură de aur cu volănașe albe la gât și la încheieturile mâinilor, cu boneta lui mică din catifea neagră strălucind de diamante și tivită cu pene elegante, albe și roșietice. El ține strâns în mână un măr pe jumătate copt, cu pulpa deopotrivă rozalie și aurie spre verde, și aproape că ne putem imagina că el reprezintă sfera care este pusă în mâna suveranului în ziua încoronării lui. Kate își ține fiul astfel încât inelul pe care Ned i-l pusese pe deget în ziua nunții lor poate fi văzut de oricine, faimosul inel din cinci bucăți de aur legate între ele, la fel ca și inelul de logodnă, cu diamant cu colțuri ascuțite, de culoarea albastrului celest, ambele arătând că acest bebeluș din brațele ei nu este vreun bastard umil, un copil conceput în patimă fierbinte și rușine, ci un moștenitor născut legitim, cu sânge regal atât de pe linia familiei Tudor, cât și a familiei Plantagenet, curgându-i prin vene precum un șarpe stacojiu care ar putea într-o zi să se ridice și să o doboare pe regină, dacă cei care se opun acestei domnii femeiești a lui Elizabeth vor îndrăzni vreodată să-i ridice stindardul și să lupte pentru a prelua tronul în numele lui.

Acest tablou arată ca un avertisment în acuarele. Dacă aș fi fost în locul lui Elizabeth sau al unuia dintre sfetnicii ei, cu siguranță așa l-aș considera. Dar eu îmi *cunosc* sora mai bine decât oricine. Kate nu a râvnit *niciodată* o coroană pentru copiii ei sau pentru ea. Ea a fost acolo și a văzut ce s-a întâmplat cu Jane. Kate a refuzat cu fermitate să calce pe urmele lui Jane, în ciuda îndemnurilor altora. În schimb, ea a întors spatele drumului puterii și al ambiției și tronului de aur care strălucea atât de puternic că orbea privitorul, nelăsându-l să vadă eșafodul care pândea amenințător din umbră. Singura ambiție pe care Kate a nutrit-o vreodată pentru ea însăși, sau pentru copiii ei, a fost să iubească și să fie iubită. Acesta este cu adevărat un portret al iubirii, arătând-o pe Kate cu cei trei oameni pe care i-a iubit cel mai mult – soțul ei, primul lor fiu și cel care creștea în căldura sigură și iubitoare a pântecului ei –, și încă un exemplu în care frumoasa mea soră gândește cu inima, nu cu capul.

Și, ascunsă în interiorul cutiei vechi, deteriorate, pentru bomboane, cu emailul de culoarea cerului albastru roz trandafiriu decojit și uzat, exfoliat pe alocuri, cuibărită într-un săculeț din catifea de culoarea caldă a vinului de Burgundia, se află o camee sculptată cu profilul celui mai frumos băiat pe care l-am văzut vreodată – soțul lui Jane, orgoliosul Guildford Dudley, pe când avea doar șaisprezece ani și credea că lumea e o stridie gata să renunțe la perla ei prețioasă pentru el. Acel profil sculptat cu o finețe fără seamăn este de un alb pur, așa că mă bazez doar pe memoria mea să-mi reamintească strălucirea buclelor lui aurii și verdele de agrișe al ochilor săi. A existat un portret grandios al lui Guildford îmbrăcat din cap până în picioare în galben intens și auriu, dar nu știu ce s-a ales de el.

E păcat; aș vrea să-l am aici cu mine, să-l mai privesc o dată pe Guildford, care acum trăiește doar în memoria mea. Guildford, băiatul de aur a cărui viață a fost într-adevăr un bal mascat; un băiat care a murit, în mod tragic, de tânăr, înainte de a-și putea arunca masca și de a deveni persoana care intenționase întotdeauna să fie, sau cel puțin de a încerca să devină, deși probabil că și asta s-ar fi sfârșit în tragedie și dezamăgire cruntă.

De asemenea, în interiorul acelei cutii îndrăgite, boțite este încă o comoară – un trandafir țesut într-un mod complicat, pe care eu l-am creat din trei șuvițe lungi de păr, răsucite și împletite – castaniu, ascunzând tăciunii arămii, cel mai intens aur arămiu și negru lucios cu stacojiu; acolo suntem noi, cele trei surori împletite într-o îmbrățișare a dragostei pentru totdeauna – Jane, Kate și Mary.

Pe pereții salonului meu mai stau agățate și trei portrete de nuntă, fiecare întruchipând un soț și pe soția lui, la scurt timp după nunțile lor. Primul îi înfățișează pe bunicii pe care nu i-am cunoscut niciodată. Frumoasa și apriga „Roză Tudor", Mary Tudor, cea mai mică dintre surorile lui Henric al VIII-lea. Cu tenul ei trandafiriu de porțelan, ochii albaștri și părul de un auriu-roșcat, ea îmi amintește de sora mea, Kate. Și ea a riscat totul pentru dragoste. Când am început să creștem, Kate implora adeseori să-i fie spusă, din nou și din nou, povestea felului în care bunica noastră, care era pe cât de isteață, pe atât de frumoasă, nu a disperat când a fost forțată să-și îndeplinească datoria sa regală, așa cum trebuie să facă fiecare prințesă, și să se căsătorească cu suferindul și decrepitul rege Ludovic al XII-lea al Franței, care avea cincizeci

și trei de ani față de cei șaptesprezece ai ei. În schimb, ea a reușit să-l convingă, prin lingușiri și prin complimente, pe fratele său, regele Henric care, ca toți ceilalți, o adora, obținând de la el promisiunea că al doilea soț va fi exclusiv unul la alegerea ei. Oh, în ce dans vesel l-a condus ea pe bătrânul Ludovic, bolnav de gută, sărind din pat în zori și dansând până dincolo de miezul nopții! În șase luni l-a epuizat, iar când el a murit, slăbind până la a deveni o umbră fantomatică, extenuat de încercările de a ține pasul cu soția sa adolescentă, ea s-a căsătorit cu bărbatul pe care îl iubise în tot acest timp, cel mai bun prieten al fratelui său, Charles Brandon, ducele de Suffolk. Și au fost nemaipomenit de fericiți până în ziua în care ea a murit, în 1533.

Portretul îi prezintă în straiele lor de nuntă, Mary, „Regina Franțuzoaică", cum avea să fie numită pentru totdeauna după aceea, în catifea neagră, șic, brodată cu o multitudine de perle, unele dispuse în rozete splendide și nenumărați trandafiri din aur montați cu safire, asortați cu colierul ei. Mirele său frumos, cu barba ruginie stă alături de ea, ținând-o de mână, în catifea neagră tivită cu blană de samur, acoperită cu paspoal de argint, cu un șir de noduri ale dragostei din fir de argint coborându-i pe piept. În cealaltă mână, proaspăt căsătorita ducesă ține o anghinare, o ironie referitoare la sfera pe care ar fi purtat-o ca regină, ca să arate că disprețuise o altă căsătorie regală în favoarea uneia din dragoste adevărată și, totodată, ca un simbol al iubirii înflăcărate și al fertilității. Îmi place să cred că poate ea deja știa că primul ei născut, mama mea, creștea în pântecul său, precum frunzele de anghinare care se desfac în timp ce se coace fructul.

Al doilea portret îi arată pe părinții mei îmbrăcați de vânătoare. Vânătoarea și jocurile de noroc fiind cele două pasiuni care au rezistat pe parcursul căsătoriei lor, pare oarecum cel mai potrivit ca ei să aleagă să îmbrace aceste haine pentru portretul lor de nuntă. Și așa mi-i amintesc cel mai bine. Mama mea nu apărea niciodată fără biciul ei de călărie și nu-mi aduc aminte ca niște pantofi de satin să se fi ivit vreodată de sub tivurile ei în loc de cizme de călărie, din piele, cu pinteni de aur sau de argint. Mama mea, Frances, ducesa de Suffolk, stă într-un grandios costum de călărie din catifea roșu-cafenie, împodobită cu aur, ținând strâns căpăstrul calului ei într-o mână acoperită cu o mănușă din piele și cravașa în cealaltă, o frumusețe mândră, aprigă, încăpățânată, hotărâtă, voluptuoasă, cu pieptul deja în conflict cu restricțiile pe

care i le impunea corsetul, amenințând să se dezlănțuie într-o rebeliune deschisă. Mama își ține capul drept, etalându-și părul roșcat, al Tudorilor, prins într-o plasă de aur sub boneta ei rotundă, cu pene, și privește fără ezitare drept înainte, cu ochii ei gri, ca de gheață, ageri, avari și precauți, precum o pasăre de pradă care urmărește o vrabie blândă, inocentă, cu o aripă rănită.

Este ceva în postura ei, în bărbia fermă și de neclintit, precum granitul dăltuit, și în felul în care ține strâns cravașa, care definește cuvintele stăpânire și control. Tatăl meu, Henry Grey, Hal pentru soția și prietenii lui, stă alături de ea, cu barba roșcată, chipeș, cu bărbia lui mică, în vesta din pânză albă, catifea maro și costumul de vânătoare, din piele, cu un șoim cu capișon pe încheietura mâinii; este un bărbat cuprins de venerație, cu zâmbetul nesigur și ochii întrebători ai cuiva căruia nu-i vine să creadă că are un asemenea noroc.

Al treilea și cel mai nefericit portret de nuntă o arată pe mama mea cea grasă, cu fața roșie, cu ochii de purcel, cu degetele ca niște cârnați, cu al doilea soț al ei, stăpânul grajdurilor, Adrian Stokes, băiatul care nu avea nici douăzeci și unu de ani, cu care ea s-a căsătorit la numai două săptămâni după ce tata și-a pierdut capul pe Dealul Turnului. Ochii ei rămân aceiași, insensibili, reci, duri, dar părul este închis la culoare, și bărbia puternică este atenuată de pernițele de carne roz înfășurate pe oase, împinsă încă și mai sus de un guler înalt, cât se poate de nepotrivită bărbiei, cu o multitudine de perle mărginindu-i volănașele unduitoare. Și este evident că, sub catifeaua neagră, împodobită cu perle, a rochiei sale, trupul a câștigat o mare și răsunătoare victorie în fața strânsorii corsetului ei, care, învins, a rămas prezent mai mult de formă – pentru că nici o doamnă cuviincioasă nu va fi văzută vreodată în public fără așa ceva –, devenind o necesitate decorativă învechită care nu servea la vreun scop propriu-zis în afară de a adăuga încă un strat brodat, scump, luxos, înfățișării opulente a mamei mele.

Mama arată de parcă ar fi putut devora băiatul palid, uscățiv, cu părul negru, care stă alături de ea, ținându-și strâns mănușile, de parcă acestea i-ar fi putut salva viața, și încercând să pară mai bătrân decât cei douăzeci de ani ai săi, în timp ce își etalează hainele grandioase, cu aur și argint, tivite cu hermină. Susținut de un guler cu dantelă de aur, chipul lui supt mă face întotdeauna să mă gândesc la capul lui Ioan Botezătorul oferit unei Salomee cât se poate de corpolente, una care ar trebui să-și țină pe ea cele șapte

văluri în loc de a le lepăda fără motiv. Ochii negri ai bietului Master Stokes par a spune că viața lui este una de tocmeli dificile și, de asemenea, a pune sub semnul întrebării dacă merită cu adevărat – a urcat pe scara socială căsătorindu-se cu o ducesă, nepoata lui Henric al VIII-lea și mama reginei de nouă zile, uitată de altfel, dar el nu pare să se fi desfătat cu ce a urmat atunci când au fost singuri împreună în spatele draperiilor de la dormitor și totul, în afară de cizmele de călărie ale mamei mele, a fost dat jos.

Mai există încă un portret în salonul meu. Un portret formal, sobru, al verișoarei după care am fost eu numită, prințesa Tudor, și mai târziu regina, Mary, născută din Henric al VIII-lea și prima lui soție, mândra și devotata spanioloaică, Caterina de Aragon. O fată bătrână simplă și pioasă, această Mary stă cu obrajii scofâlciți și cu fața rigidă, îmbrăcată sobru cu o rochie de satin și catifea neagră, cu guler înalt, o glugă din satin roșu de culoarea sângelui, jupon, și manșoane căptușite, umflate; până și strălucirea aurului de la gâtul ei, de pe sâni și din jurul încheieturilor mâinilor pare atenuată și bijuteriile pălesc de atât de mult roșu sângeriu și negru. Deși fusese pictat cu ani înainte ca oamenii să asocieze cuvântul „sângeroasa" cu numele ei, din când în când cred că este o profeție în această culoare, un semn al lucrurilor care vor veni. Mâinile ei sunt de un alb pur, drăgălașe, dar nu le pot privi fără să văd sângele care le-a pătat.

De ce îl păstrez? Ei bine... a fost un timp, acum mulți ani, când eu și verișoara mea de neam regesc am împărtășit o legătură specială de rudenie, una pe care doar cei triști, răniți, singuri, abandonați și uitați pot cu adevărat să o înțeleagă. Amândouă știam cum era să trăiești fiecare zi știind că dragostea, indiferent cât de mult tânjeai și visai la ea, indiferent câtă nevoie aveai de ea, urma probabil să te ocolească și să-și reverse binecuvântările asupra celor drăguți și bălai. Pentru noi, chiar și sângele regal care ne curgea prin vene părea să nu fie suficient pentru a tenta un soț. Verișoara Mary deja îndrăznise să viseze și fusese dezamăgită de multe ori. Fără a avea vreun soț sau copii cărora să le dedice timpul și dragostea ei, venea deseori să mă viziteze, întotdeauna aducând cu ea un coș plin cu petice drăguțe de material și bucăți de dantelă și poleială, și decorații țipătoare pe care le pusese deoparte doar pentru mine, ca să croim rochii pentru păpușa mea, exact cum făcuse pentru cealaltă verișoară a mea, sora ei vitregă, Elizabeth cea precoce, cu părul înflăcărat, înainte ca Elizabeth,

care era întotdeauna înaintea anilor ei, să-și piardă interesul pentru păpuși și să-i întoarcă spatele lui Mary și darurilor ei somptuoase, declarându-le „o distracție potrivită doar pentru bebeluși".

Stăteam și coseam ore întregi. Ea era bunătatea și răbdarea în persoană și m-a învățat atât de multe despre cusături și stiluri, modele și tăieturi, meșteșugul și arta croitoresei.

„Poate mă flatez singură", spunea deseori, „dar, dacă ar trebui să-mi croiesc drum prin lume, îmi închipui că aș putea să-mi fac o viață confortabilă, fiind croitoreasă".

Era adevărat în ceea ce-o privea pe Mary Tudor, ca și în ceea ce mă privește pe mine; talentul meu la lucrul cu acul îmi rotunjește venitul și broderia mea este foarte căutată și în ziua de azi.

„Ai ceva magic în aceste degete, micuța mea verișoară", spunea ea, luându-mi mâinile și sărutându-mi degetele mici, noduroase, când îi arătam cele mai recente creații.

Când un curcubeu de fire de mătase și materiale îi trece prin mâini, o croitoreasă află curând că sunt multe nuanțe de gri între negru și alb și că aceste două nonculori desăvârșite care stau precum santinelele la capătul spectrului au, de asemenea, variații – cărbune, cerneală, negru ca pana corbului, rază strălucitoare care ascunde un curcubeu întunecat, negru ruginiu cu nuanțele lui sângerii, și negru albăstrui de miez de noapte, albul cojilor de ou, albul de fildeș, de lapte, de zăpadă, și strălucirea albă argintie a burții unui pește, șarlota și dantela veche. Nu pot să o iert pe verișoara mea Mary pentru că i-a luat viața lui Jane, totuși nu pot să uit iubirea și bunătatea pe care le-a revărsat cu dărnicie asupra mea, un copil singuratic, urât, diform, pe care cel mai bine era să-l ții ascuns, să-l lași în seama umbrelor rușinii, și nici eu nu-mi pot retrage sau ucide dragostea pe care i-am oferit-o ei. Ochii lui Master Stokes spun adevărul, și viața lui nu este singura plină de compromisuri și tocmeli dificile.

Și, deși nu-mi place să-l privesc și să-l țin atârnat, totuși, înfășurat în umbre, într-un colț întunecat de la parter, în sufrageria mea umilă, se află propriul meu portret, singurul pe care îl am; a mai existat, cândva, o miniatură pictată de Lavinia Teerlinc, cu mult timp în urmă, pe când eu eram doar un copil, dar nu știu unde este acum, s-a pierdut, ca atât de multe alte lucruri. Thomas al meu a vrut acest portret, deci am pozat pentru a-l onora și a-l mulțumi pe cel pe care l-am iubit cel mai mult. Din fericire, mă arată doar până la talie, astfel încât, cei care nu știu că sunt

pipernicită îl pot studia îndelung fără a intui că se uită la o ciudățenie a naturii. Într-o rochie de catifea neagră și gri precum cărbunele închis, discret decorată cu broderie de argint și șiruri curgătoare de nasturi strălucitori, cu căptușeala de satin alb, atins parcă de nuanțe de roz, ieșind prin mânecile de deasupra, tăiate scurt, cu o abundentă și frumoasă broderie spaniolă cu fir negru, manșete de aur și volănașe la gât, decorând batistul delicat al manșoanelor de dedesubt, cu pelerină scurtă și șiraguri de perle îmbujorate înșirate la gâtul meu, mă uit fix, cu precauție, spre lume, afișând cu mândrie inelul din aur montat cu „rubinul mistic" pe care soțul meu mi l-a pus pe mână în ziua nunții noastre. El mi-a sărutat mâna și a spus că mă va proteja întotdeauna, chiar și atunci când nu va putea, și că mă va feri de toate otrăvurile și necazurile, explicând faptul că acest caboșon roșu sângeriu, o nuanță atât de bogată încât lumina ei strălucește chiar și prin pânză fină, a fost turnat din sângele cristalizat al unui inorog înțelept care s-a coagulat atunci când cornul lui a fost tăiat. Și pe micuța mea bonetă din catifea neagră este o micsandră roz, care să le spună tuturor celor care se uită la portretul meu că aici este pictată o soție loială și iubitoare. Și, aranjat în spatele ei, poziționat profetic chiar deasupra micsandrei roz, este un ac de argint din care picură perle ca o ploaie de lacrimi. Așa este, încă plâng după soțul meu.

O adiere dogoritoare îmi amintește, deodată, de prăjiturile pe care le-am lăsat să se coacă în cenușă, din fericire înainte să se ardă. Genunchii mei uzați scârțâie și trosnesc în semn de protest, în timp ce eu îngenunchez pentru a le recupera – trei prăjituri cu miere, calde, rotunde, aurii, fiecare decorată cu coacăze roșii în forma unei inițiale dragi – J de la Jane, K de la Kate și T de la Thomas –, cei trei oameni pe care i-am iubit cel mai mult. Coacăzele roșii arată ca niște cruste de sânge proaspăt uscat, iar eu mă cutremur la vederea lor, gândindu-mă la sângele iubit care a fost vărsat în zadar. Și, în timp ce vântul urlă afară, cred că aproape îi pot auzi strigându-mi numele, în timp ce mintea mea călătorește înapoi la îndepărtata zi de februarie, când viețile noastre s-au schimbat pentru totdeauna, când noi, cele trei surori eram la o răscruce și ne-am dat seama că venise momentul când trebuia să o luăm fiecare pe căi diferite. Solemnă, morocănoasa Jane „cea genială" a luat drumul spre eșafod și spre faima de martiră, și hazlia, neglijenta Kate „cea frumoasă" s-a pierdut în lumină, ușoară ca un fluture cu aripi din vitralii colorate cu nestemate,

urmându-şi inima oriunde ar fi putut-o duce, trăind şi murind, totul pentru dragoste, şi eu, „micuța creatură grotescă", credeam că eram destinată să fiu întotdeauna singură, ghemuindu-mă temătoare în umbre ca să mă ascund de cei care treceau pe lângă mine, de frică să nu mă rănească cu vorbele lor, râsetele lor, loviturile lor sau, chiar mai rău, cu mila din ochii lor. Credeam, fără tăgadă, că Dragostea, deşi se va opri, cu siguranță, la Kate şi s-ar putea chiar să stea puțin şi cu Jane, dacă ea avea să o lase, pe mine mă va ocoli.

Capitolul 1

Doar un nebun crede în cuvintele „Pentru totdeauna". Cu toate acestea, eu eram o nebună, deşi aveam doar cinci ani pe vremea aceea – luaţi-o ca pe o scuză sau nu, după cum vă place –, când sora mea mai mare, Jane, a venit acasă la Bradgate după moartea multiubitei văduve a regelui, Catherine Parr, a şasea şi ultima soţie a magnificului, aprigului nostru unchi, regele Henric al VIII-lea. Jane fusese a şasea pupilă, mult îndrăgită, aflată sub tutela reginei şi locuise cu Catherine şi cu noul ei soţ, lordul amiral Thomas Seymour, urmându-şi în linişte studiile, până când moartea lui Catherine şi durerea sufletească au adus-o acasă la noi. Aceasta se întâmpla în septembrie 1548, iar Jane mai avea o lună până să împlinească unsprezece ani, deşi inteligenţa ei şi felul de a fi liniştit şi solemn o făceau întotdeauna să pară cu mult mai mare decât vârsta ei reală.

Aveam să fim în permanenţă împreună în anii care au urmat, noi, cele trei surori – Jane, Kate şi cu mine, „cea genială, cea frumoasă şi mica creatură grotească!" după cum obişnuiam, râzând, să ne numim pe noi însene în timp ce stăteam împreună în faţa oglinzii, bătându-ne joc de felul în care ne privea toată lumea, ca pe nişte personaje de poveste. În loc să ne înfuriem, să ne bosumflăm sau să plângem, adoptaserăm aceste caracterizări ca şi cum erau ale noastre şi râdeam, în schimb, de ele. Nu mă gândeam atunci la căsătorie, la soţi, cămine şi copii, responsabilităţile care inevitabil aveau să ne dezbine, să ne ducă departe de casa noastră dragă din cărămidă trandafirie din Bradgate, Leicestershire, şi departe una de alta, şi aveau să despartă trioul nostru de surori în trei vieţi separate. Credeam că vom continua aşa pentru totdeauna, împreună pentru totdeauna.

Jane era atât de tristă când s-a întors acasă, în acel septembrie de demult. Până atunci nu o văzusem niciodată atât de apatică şi plină de amărăciune. Când a coborât din diligenţă, se mişca de parcă ar fi purtat pantofi cu greutăţi, şocată de o lovitură puternică la cap, de parcă ar fi umblat în somn, cu ochii ei umflaţi, înroşiţi pe margini, deschişi, dar cu privirea absentă, chiar şi atunci când eu şi Kate am ieşit, alergând s-o întâmpinăm, cu braţele deschise şi zâmbete bucuroase, nerăbdătoare. Dar Jane nu ne-a observat. Chiar şi atunci când Kate s-a aruncat spre ea, ca o ghiulea acoperită cu bucle jucăuşe de aramă, Jane abia dacă a clipit, ca răspuns. Când am băgat de seamă acest lucru, zâmbetul şi paşii mei au început să şovăie, iar eu m-am dat înapoi, ca şi cum aş fi călcat peste supărarea surorii mele, deşi tot ceea ce doream era să i-o alung.

Încă purta rochia din catifea neagră pe care o purtase la înmormântarea reginei văduve, unde fusese bocitoarea principală, avea părul castaniu, lung, ondulat, şi acum prins strâns şi ascuns sub o bonetă simplă, albă, iar umerii ei subţiri tremurau sub capa mică, albă, din mătase, amândouă, asociate cu rochia neagră, simbolizând faptul că cea care murise îşi pierduse propria viaţă ca să aducă o nouă viaţă pe lume. Însoţită de cele două servitoare îmbrăcate în rochii negre, cu bonete albe şi cape, care-i duceau trena lungă, neagră, Jane, ţinând strâns în mâinile-i tremurânde o lumânare albă, aprinsă, sperând că lacrimile ei nu vor picura şi vor stinge flacăra, condusese procesiunea sinistră şi solemnă în capela de la Castelul Sudeley.

Mama noastră, mereu elegantă, coborâse din trăsură, răspândind un val de parfum de trandafiri suficient de puternic încât să doboare orice bărbat cu stomacul slab sau orice tânără fată, corsetul din piele scârţâindu-i cu o nemulţumire violentă sub grandoarea rochiei sale din catifea verde, brodată cu aur şi sub pelerina ei preferată din piele de leopard. Tatăl nostru i-o dăruise când ea, tânără mireasă fiind, anunţase triumfător că purta în pântec un copil despre care erau amândoi încrezători că va fi băiat, deşi, de fapt, cea din pântecele ei era Jane, după cum avea să dovedească timpul. Dar mama noastră păstrase şi preţuise la fel de mult pelerina ei din piele de leopard, chiar la mult timp după ce renunţase la speranţa de a avea un fiu. „O merit", declara deseori, în timp ce se dichisea în faţa oglinzii ei, cu pelerina înfăşurată în jurul umerilor săi largi.

„După tot ce am îndurat – o merit!"

Deși nu îndrăznisem niciodată să îi pun întrebări, știam că se referea la noi – la voința slabă a tatălui nostru și la corpul lui devenit flasc și moale ca o pernă din cauza faptului că-și dăduse frâu liber pasiunii pentru dulciuri; la felul de a fi recalcitrant și voluntar al lui Jane care era contrar în așa mare măsură ideilor de frumusețe și farmec feminin pe care lumea noastră le prețuia cel mai mult; la faptul că sora mea, Kate, gândea cu inima și nu cu mintea; la corpul meu pipernicit, diform – o fiică pitică este o fiică irosită, nu poate face nici un bine familiei sale sau ei înseși; și la bebelușii băieți, născuți vineți și morți, amintindu-le părinților noștri de fiul – steaua familiei Grey, speranța viitorului – pe care nu aveau să-l privească niciodată devenind bărbat puternic și viguros ca să ducă mai departe neamul nostru mândru și nobil.

Jane o urmă orbește pe mama noastră spre casă, sfioasă și docilă în suferința ei, cu lunga ei trenă măturând, uitată, dalele de piatră prăfuite din spatele ei. Cu mintea învăluită în durere, ca într-o catifea neagră, Jane nu-i simțea greutatea și nici nu auzea murmurul șoptit care încerca să-i aducă aminte, ca o voce joasă șuierând insistent: „Ridică-mă! Ridică-mă!"

Rapidă ca un șarpe care atacă, mama noastră se întoarse și îi aplică lui Jane, direct în față, cu mâna învelită în mânușa de piele, o palmă, care aproape că o doborî la pământ. „Ridică trena aia!", izbucni ea, deși știam cu toții că era o rochie pe care Jane nu avea s-o mai poarte vreodată, pentru că fiecare fir din acea rochie cusută în grabă era plin de durere.

Jane se clătină și făcu un pas în spate, împiedicându-se, o roșeață lividă i se întinse pe obrazul de o paloare albă ca laptele, cu pistrui de culoarea scorțișoarei, și un strop de sânge îi căzu din nas ca o lacrimă de rubin, pătându-i pelerina albă, din mătase. Văzând acest lucru, mama răsuflă zgomotos precum un cal, suflând pe nări o furie fierbinte, înainte de a clătina din cap într-un fel care părea să-i spună lui Jane „Ești pierdută!". Și se răsuci pe călcâie, în cizmele ei din piele, și se năpusti în casă, cu penele de la pălărie legănându-i-se la fiecare pas în timp ce își trăgea sprintenă mănușile de pe degete, aruncându-i-le unei servitoare, apoi își dezlegă șireturile de la pelerină, ceru vin și întrebă pe unde se afla soțul ei. De îndată ce ușa se închise în spatele ei, Kate alergă să-i ridice trena lui Jane, adunând catifeaua prăfuită, făcând-o sul la pieptul ei, cât de bine putu, având în vedere constituția ei destul

de delicată și vârsta de numai opt ani. Iar eu am luat-o pe Jane de mână, am smucit-o ușor, ca să o fac să se miște, și am condus-o înăuntru, apoi la etaj, în camera ei.

Jane nu spuse nici un cuvânt în timp ce doica ei, doamna Ellen, îi porunci să se așeze și apoi, cu o pricepere datorată familiarității, îi spălă în tăcere fața lui Jane și îi presă o bucată rece de pânză pe nas pentru a opri sângerarea, în timp ce eu și Kate îngenunchearăm lângă scaunul ei, îi luarăm mâinile surorii noastre și i le frecarăm. De îndată ce apăru o servitoare aducând cufărul de voiaj al lui Jane, ea sări în picioare și alergă să-l deschidă. Scoase un portret dinăuntru, pe care îl învelise în jupoane pentru a-l proteja în timpul călătoriei. Îl desfăcu tandru precum își desfașă o mamă copilul, așa cum Catherine Parr nu avea să aibă niciodată șansa să facă pentru propria ei fiică, apoi îl rezemă de un scaun și se dădu înapoi pe călcâie înaintea lui.

Era un portret al regretatei regine văduve, îmbrăcată într-o rochie somptuoasă de satin bordo, având corsetul și mânecile decorate elegant cu fâșii negre brodate cu aur. Capul ei roșcat-cafeniu era acoperit cu o bonetă rotundă din catifea neagră, simplă, împodobită cu butoni ciudați din aur, nasturi perlați și broșe. Cu pana ei albă, stilată, răsucită, pălăria arăta cu mult mai veselă decât chipul gânditor, palid precum o perlă, încadrat sumbru de boneta albă, cu margini din perle, care se ivea de sub ea. În adâncitura gâtului ei palid observai un pandantiv pe care îl văzusem în portretele reginelor anterioare, soțiile unchiului nostru, toate decedate acum, cu viețile curmate pe patul lăuziei sau pe eșafod, un rubin mare stând într-un cuib de frunze aurii de acant, cu un smarald mai mic așezat deasupra lui și o enormă lacrimă de perlă de culoarea laptelui atârnând dedesubt.

Nu o cunoscusem niciodată pe regina Catherine, dar Jane îmi povestise atât de multe despre ea încât simțeam că o cunosc: știam despre cartea pe care o scrisese, Lamentația unui păcătos, o lucrare despre dragoste, adoptând cu îndrăzneală egalitatea femeii cu bărbatul, accentuând virtuțile creștine ale feminității, cum ar fi blândețea și umilința; despre sprâncenele fin arcuite pe care și le smulgea cu penseta de argint; loțiunile capilare discrete din henna pe care și le aplica pe păr când soțul ei era absent; și ciupiturile rapide pe care le aplica obrajilor ei, pentru a le da culoare, înainte să apară în fața lui; despre băile cu lapte în care se scufunda pentru a-și menține pielea fină și atrăgătoare; despre cum se freca viguros

cu lămâi pentru a estompa pistruii; despre parfumul de trandafiri pe care și-l distila ea însăși după rețeta mamei sale; despre bomboanele de scorțișoară pentru gât pe care bucătarul ei le pregătea în număr foarte mare pentru a-i menține respirația proaspătă; și despre rochiile roșii, aurii și argintii pe care i le făcea croitoreasa ei pentru a etala silueta încă suplă a unei femei care îmbătrânea, dar care își păstra talia subțire exercitând o autodisciplină de oțel la masă, abținându-se de la hrana îmbelșugată, decadentă, întinsă în fața ei pe platouri de aur și de argint și, spre marea ei supărare, prin faptul că nu născuse niciodată un copil. Toate acestea, pentru a păstra un bărbat care nu merita să fie păstrat, un nemernic ambițios care tânjea după coroană și era hotărât să își seducă propria fiică vitregă – înflăcărata, vioaia, tânăra prințesă Elizabeth care stătea doar doi pași mai jos de tronul pe care stătea fratele său. Doar sora ei, celibatara catolică Mary, ocupa o poziție superioară pe linia succesiunii, iar ea deja respinsese categoric avansurile pasionale ale lordului amiral.

Kate și doamna Ellen se aplecară, o apucară pe Jane de braț și o ridicară. În timp ce o dezbrăcarăm, Jane nu spuse nici un cuvânt și nu își luă privirea de la chipul lui Catherine Parr.

Mai târziu, când se așternu liniștea în casă, și servitorii, căscând, cu ochii somnoroși, urcaseră în paturile lor de la mansardă, și bonele noastre sforăiau întinse pe paturile cu rotile, eu și Kate ne strecurarăm în picioarele goale înapoi în dormitorul lui Jane, strângându-ne halatele din damasc cu față de catifea peste schimburile de noapte din batist, ca nu cumva foșnetul lor să ne trădeze. Jane stătea întinsă, cu fața albă și liniștită, în spatele perdelelor de la pat verzi ca mușchiul de pădure și cu auriu, având cuverturile trase până în dreptul bărbiei. Ceștile cu vin fiert pe care i le dăduse doamna Ellen o calmaseră, o încălziseră pe dinăuntru și îi dezlegaseră limba, de obicei precaută. O scoaserăm din pat și, spre fericirea noastră, descoperirăm că nu mai era o fantomă umblătoare, ci, din nou, draga, dificila, dar multiubita noastră soră. Și, după ce ne cuibăririm sub așternuturi, una lângă alta, ca trei boabe de mazăre într-o păstaie, Kate încă în halatul ei verde, iar eu în cel de culoarea prunei, Jane împărți cu noi căpșunele, perele, merele și nucile pe care oamenii obișnuiți, înduioșați, care jeleau și ei moartea reginei moștenitoare, i le dăduseră ori de câte ori se oprea trăsura pentru a fi schimbați caii sau pentru a li se da apă.

– Au fost cu toţii atât de binevoitori, şopti Jane, uimită, de parcă bunătatea umană era un lucru ciudat şi minunat, pe care ea nu era obişnuită să-l vadă.

Atunci, în timp ce ne mâncam zgomotos bunătăţile şi ne sorbeam vinul, acum călduţ, pe care doamna Ellen îl lăsase, fu momentul când sora noastră ne mărturisi totul. Şi ce poveşti avu să ne spună! De-ar fi fost altcineva în afară de Jane a noastră, cea sinceră, aş fi suspectat nişte înfloriri exaltate. Ne relată totul despre hârjonelile indecente, depravate care uluiseră şi stârniseră întreaga Anglie, când se auzise cum lordul amiral îşi făcuse un obicei din a se furişa în dormitorul lui Elizabeth devreme, în fiecare dimineaţă, ca să o trezească cu gâdilături şi sărutări, tratând-o într-un fel cât se poate de familiar şi de intim; şi despre felul în care cei doi fuseseră surprinşi îmbrăţişaţi de soţia lui, cu mâna individului vinovat rătăcind pe sub jupoanele prinţesei, ceea ce dusese la alungarea lui Elizabeth şi umbrise bucuria lui Catherine de a fi rămas în cele din urmă însărcinată. În starea de delir cauzat de febra ce a urmat naşterii fiicei sale, gura lui Catherine îi înfierase pe soţul şi pe fiica ei vitregă ca un bici; îl acuzase pe lordul amiral că dorea ca ea să moară astfel încât el să fie liber să se căsătorească cu Elizabeth, micuţa lui destrăbălată la un pas de a merge direct spre tron. Iar Jane îl văzuse cu ochii ei turnând un praf alb într-o cupă de vin şi apăsând-o de buzele lui Catherine, forţând-o să bea, ţinând strâns cupa şi presându-i marginea de aur mai tare pe buze, în timp ce ea scutura din cap şi încerca să scape, şi apoi ţinându-i mâna la gură ca să o facă să înghită când crezuse că s-ar putea ca ea să încerce să scuipe. Catherine muri cu urmele rotunde, mici, de un roşu violet livid, ale degetelor lui pe obraji şi pe maxilar. Când veni vremea să o îmbăieze şi să îi îmbrace corpul neînsufleţit, doamna ei de onoare preferată, o fiică vitregă din primul mariaj al lui Catherine Parr, Lady Tyrwhit, îi pictase obrajii cu o pastă de grafit alb şi pudră de alabastru pentru a-i reda aspectul de perlă a tenului.

Înainte să moară Catherine, fusese adus un avocat – Jane însăşi deschisese uşa de la dormitor ca să-l lase înăuntru –, şi lordul amiral o determinase pe soţia sa muribundă să dicteze un nou testament, prin care îi lăsa lui toate bunurile lumeşti, făcându-l, astfel, un om foarte bogat. Chiar îi prinsese mâna şi o ghidase pe pergament pentru a-şi semna numele, lăsându-i vânătăi pe articulaţii, pe care Lady Tyrwhit, de asemenea, le ascunsese cu

afecțiune. Pe Jane o tulbura să-și amintească cât de tare îi strânsese mâna, atât de tare încât să facă oasele miresei sale să pârâie și să scârțâie ca și cum ar fi protestat față de metodele lui crude, duplicitare.

– Nu a fost deloc dragoste în atingerea lui, nici un pic de delicatețe, doar cruzime și o hotărâre de a se face voia lui, spuse Jane. Am vrut să fac ceva, am vrut să opresc totul, dar, până la urmă, eram la fel de neajutorată și de lipsită de putere ca și regina văduvă. El, fiind soțul ei, avea toată puterea.

Dar era mai mult, cu mult mai mult – genul acela de secrete care cântăresc atât de mult în inima unei tinere.

– Și eu am păcătuit împotriva reginei văduve, mărturisi Jane, cu o voce plină de rușine. Ea mi-a fost mamă mai mult decât propria noastră mamă – răbdătoare, iubitoare, încurajatoare și cumsecade, atât de cumsecade –, iar eu i-am făcut rău așa cum a făcut Elizabeth, doar că ea nu a știut niciodată; nu am fost descoperită.

Jane ne spuse în continuare cum Thomas Seymour stârnise ambiția părinților noștri care ticluiau un plan grandios de a o căsători cu tânărul rege Eduard. Din exterior, părea o potrivire perfectă, Jane și Eduard fiind amândoi de aceeași vârstă, englezi și protestanți devotați, sobri mai degrabă decât petrecăreți, iar Jane fusese numită astfel în onoarea mamei regelui, Jane Seymour, a treia și cea mai iubită dintre cele șase soții ale lui Henric al VIII-lea. Deși tânărul rege, care era, la urma urmei, doar un băiat palid, fragil, încercând din răsputeri să-l imite pe splendidul lui părinte, purtând haine cu umeri căptușiți și pălării cu pene, pozând cu mâinile pe șolduri și picioarele în papuci de catifea în formă de cioc de rață depărtate mult, declarase cu infatuare că el își dorea „o mireasă bine făcută și înzorzonată", „petrecărețul său unchi Tom", care îi dăduse tânărului monarh bani de buzunar pentru a-i câștiga favorurile și recunoștința, era sigur că îl poate convinge că „Anglia are nevoie cel mai mult de o regină protestantă autohtonă, un adevărat trandafir englezesc, precum Lady Jane Grey, care va susține credința reformată, nu de o prințesă catolică, franțuzoaică, împodobită cu crucifixuri cu pietre prețioase, cu rozarii din perle care atârnă, îngenunchind pe scaunul de rugăciune înflorat și aruncând daruri cardinalilor și duhovnicilor ei favoriți". Obraznicul Tom Seymour avea atât de multă încredere în propriile lui intrigi, încât „putea vinde foc și pucioasă Diavolului", așa obișnuia

să spună mama noastră luând, precaută, distanță, în timp ce tatăl nostru îmbrățișa din toată inima visul de a-și vedea prima născută încoronată ca regină.

Dar nimeni nu întreba, nici nu se sinchisea de felul în care Jane însăși se simțea în privința viitorului planificat pentru ea. Ea nu dorea să se căsătorească cu Eduard; simțea răceala pe care el o emana precum o rafală de aer înghețat, astfel încât până și vara dârdâia și tânjea după blănurile ei ori de câte ori era în prezența lui, și vedea cruzimea licărindu-i în ochi, ceea ce o făcea să tremure și să se teamă de bărbatul care avea el să devină. Iar ea nu dorea nici să fie regină. Tot ceea ce dorea Jane – sau credea că dorește – erau cărțile ei, ca să-și petreacă viața în liniște, adâncită în studiu. Asemenea unei călugărițe care se duce la mănăstire și devine mireasă a lui Hristos, Jane dorea să se dedice credinței reformate; ea nu voia ca vreun bărbat sau căsătoria să împiedice asta, și nu avea timp sau răbdare pentru o idilă, ba chiar strâmba din nas și lua în derâdere, cu ironie, ideea în sine.

De multe ori am auzit-o certând-o aspru pe Kate pentru că era mai avidă după dragoste decât după învățătură, îndemnând-o să „disprețuiască dorințele carnale". Jane considera că poftele trupești erau un lucru abject, rău, dezgustător, și nu voia ca acestea să-i păteze viața în vreun fel, nici măcar dacă le întâlnea în cântece sau în povești; pe oricine prindea desfătându-se cu așa ceva, le spunea în față că ar trebui să cânte imnuri și să citească Scriptura în schimb. Mai degrabă fanatică în această privință, ea îndemna pe toată lumea să „disprețuiască dorințele carnale" și îi displăcea orice atingere, chiar dacă era doar din întâmplare.

Îmi aduc aminte că odată, când mergeam la călărit și am dat peste unul dintre băieții de la grajduri hârjonindu-se cu o țărăncuță pe un pat de paie într-o boxă pentru cai, Jane a făcut imediat cale întoarsă, a mers cu pași mari înapoi în casă, urmată în fugă de băiat și de fată, pe jumătate îmbrăcați, implorând milă, motivând că erau îndrăgostiți și plănuiau să se căsătorească în curând, i-a comunicat incidentul mamei noastre și a cerut ca amândoi să fie concediați din serviciul nostru. Și altă dată, când a prins-o pe Kate oftând visătoare deasupra unei imagini drăguțe a unor îndrăgostiți care se sărutau într-o grădină, Jane i-a smuls cartea, a rupt-o în bucăți, i-a distrus cotorul, a azvârlit totul în foc și a fugit să-și spele mâinile în apă fiartă, pretinzând că erau la fel de murdare ca și cum tocmai umblase cu mâna prin bălegar.

Asemenea reacții aprinse erau întru totul tipice pentru Jane, iar mama noastră spunea că îl compătimește pe bărbatul care, într-o bună zi, se va căsători cu ea, pentru că, fără îndoială, el va crede că Jane este o mireasă rece ca gheața. Apoi apăru Thomas Seymour ca un vârtej, trimițând cărți, ziare, stilouri, iar gândurile lui Jane zburau la întâmplare, într-o zăpăceală sălbatică, lăsând totul atât de dezordonat încât nu știa încotro să se întoarcă sau de unde să înceapă ca să-și pună viața, din nou, în ordine.

Totul începu cu o plimbare în grădina de la Chelsea, conacul din cărămidă al lui Catherine Parr, de pe Tamisa, cu o discuție despre sacrificiul de sine și destin și cu un trandafir roz, perfect. Catherine era ocupată cu croitoreasa, să-i coasă aplicații suplimentare și buzunare la corsetele și fustele ei, astfel încât să adăpostească mai bine copilul care creștea în interiorul ei; o rugase pe Elizabeth să-i țină companie și să o ajute la alegerea materialelor pentru niște rochii noi pe care hotărâse la repezeală să și le facă, complimentându-și fiica vitregă pentru simțul stilului și al culorii, pentru alegerile îndrăznețe pe care le făcuse și de care o altă femeie cu părul roșcat s-ar fi ferit.

– Trebuie să împrumut puțin din curajul tău, draga mea, o auzi Jane spunând șoptit, în timp ce întinse mâna spre cea a lui Elizabeth. Poate era doar o șaradă pentru a nu o pierde din ochi pe fiica sa vitregă și pentru a o ține departe de soțul ei, dar fie că era vorba de sinceritate sau de o diversiune, Elizabeth nu putea refuza fără să pară nepoliticoasă și nerecunoscătoare față de mama ei vitregă și de gazda ei.

Astfel, Jane, care nu manifesta nici un interes pentru asemenea fleacuri inutile și credea că „veșmintele simple se potrivesc cel mai bine unei tinere protestante", fu lăsată să se amuze singură și să aibă grijă de vânătăile în curs de vindecare de la o vizită recentă la Suffolk House din Londra, unde îndrăznise să se arate „năbădăioasă și îmbufnată" la perspectiva de a deveni soția regelui Eduard, declarând ferm că nu dorea deloc să se căsătorească, ci să rămână virgină toată viața și să ofere credinței reformate tot devotamentul pe care era de așteptat ca o tânără fată să-l ofere soțului și copiilor.

Mama își istovise brațul încercând să scoată, cu bătaia cruntă, asemenea „absurdități" din mintea lui Jane și a trebuit să cheme doctorul pentru a-i aplica comprese și a-l bandaja. Timp de o săptămână după aceea, fusese furioasă precum o ursoaică hăituită,

având în vedere că durerea o forțase să stea acasă și să-și răpească plăcerea câtorva partide de vânătoare. Și, fără prezența ei care să-l țină în frâu, tata luase câteva kilograme în greutate la picnicurile și banchetele care însoțeau aceste evenimente și a trebuit să i se lărgească majoritatea hainelor.

Când mama a aflat că el devorase capul, cu coarne cu tot, al unui cerb făcut din marțipan la un banchet care urmase unei partide de vânătoare regală, aproape că a dărâmat casa cu țipetele ei și i-a smuls din perete câteva dintre trofeele de vânătoare, din prețioasa lui colecție de capete și coarne, și le-a azvârlit în jos pe scări. Bietul tata abia s-a ferit să nu fie străpuns de magnificele coarne ale cerbului regal pe care îl înjunghiase la Bradgate.

Și, ori de câte ori tatăl nostru venea acasă cu obrajii rumeni din pricina călăritului în viteză, cu hainele de vânătoare pătate de sângele animalelor ucise, foarte vesel, gata să se laude cu priceperea lui, mama îi arunca o cupă de vin sau un platou cu mâncare direct în cap și se bosumfla și mai mult, fiindcă ea ratase toată distracția, fiorul de a fi ea la conducere, de a simți cuțitul strâns în mână, de a vedea lama strălucind în soare, mirosul de sânge plutind ca un parfum în aer acompaniat de bâzâitul muștelor, în timp ce ea se apropia de pradă și vai de Jane, motivul ratării distracției sale preferate, dacă se întâmpla să-i treacă prin față mamei într-un asemenea moment.

În ziua aceea, la Chelsea, lordul amiral o găsise pe Jane ghemuită pe bancheta de la fereastră, cu jupoane în plus pe sub rochia ei simplă, gri, servind drept perne pentru fesele și coapsele ei încă plăpânde, cu un măr în mână și o carte deschisă pe genunchi, cu sprânceana încruntată de concentrare sub semicercul gri, simplu, al glugii sale franțuzești, absorbită de paginile cărții, cu buzele mișcându-i-se în timp ce traducea Phaedo a lui Platon din greaca veche.

– La naiba cu Platon, este o zi prea frumoasă, iar tu ești o tânără prea drăgălașă pentru a te irosi pe un bătrân grec plicticos! exclamă el, făcând-o pe Jane aproape să turbeze de furie când el îi smulse cartea și o azvârli cât acolo, înspăimântând-o chiar și pe doamna Ellen. Biata doamnă ațipise deasupra lucrului de cusut și fu deodată trezită, văzându-și baticul tras într-o parte de un volum negru de filosofie greacă, ce venise zburând înspre ea precum un liliac.

– Vino la o plimbare cu mine, Jane! insistă lordul amiral. Și, înainte ca ea să poată ezita, el deja o prinsese de mână și o trăgea afară la soare, în timp ce ea se împiedica de marginile rochiei și privea înapoi neajutorată, ridicând din umeri, spre biata doamnă Ellen.

Când doamna Ellen își reveni în simțiri și alergă după ei, protestând că Lady Jane trebuie să-și pună mai întâi o pălărie care să-i protejeze tenul, deoarece era predispusă la pistrui, lordul amiral luă pălăria de paie pe care o ținea ea în mână și o trimise în zbor deasupra grădinii de trandafiri, de unde o ridică briza și o făcu să aterizeze pe râu, declarând că el iubea pistruii și roșeața în obraji, deoarece conferă caracter fețelor care altfel ar fi la fel de palide și de plictisitoare precum statuile de marmură, și că, pentru fiecare nou pistrui care îi va apărea lui Lady Jane în urma scurtei lor plimbări, el îi va da fetei, ca și doamnei Ellen – se opri ca să-i facă cu ochiul, cochet, servitoarei – trei săruturi. Și așa se terminară lucrurile. O trase pe Jane de mână și porniră pe aleea din grădină într-un pas vioi, iar doamna Ellen rămase acolo singură, privindu-i mirată, frământându-și mâinile, foarte tulburată, și întrebându-se dacă ar trebui să se simtă fermecată de lordul amiral sau insultată, și să meargă drept înăuntru și să se plângă reginei văduve. Lordul amiral avea un asemenea efect asupra oamenilor.

O conduse pe Jane afară, dincolo de grădină, în Parcul Mare, unde era întinsă o pătură sub ramurile groase ale unuia dintre bătrânii și maiestuoșii stejari. Și în timp ce Jane se așeză cu modestie, aranjându-și fustele, privind cu exasperare petele de iarbă și rouă de pe tivul rochiei, care arătau cât de repede merseseră până acolo, lordul amiral luă dintr-un coș o farfurie cu prăjituri aurii, cu miere, „calde încă", o carafă cu bere, două cupe de aur împodobite cu adevărate noduri ale îndrăgostiților de jur împrejurul marginii și o lăută înfrumusețată cu panglici vesele de mătase. Și apoi începu să cânte, încetinind ritmul voios, exuberant, de tavernă destrăbălată, până la o mângâiere senzuală, precum o mănușă de mătase, stăruind asupra unor cuvinte, savurându-le, în timp ce ochii lui calzi, căprui îi întâlniră pe cei ai lui Jane, iar degetele lui pișcară corzile lăutei atât de neobrăzat, făcând aluzie la ce ar putea face dacă li s-ar da frâu liber să hoinărească de-a lungul corpului unei femei.

*

I-am dat prăjituri și i-am dat bere,
I-am dat bani și vin de Xeres;
Am sărutat-o o dată și am sărutat-o de două ori,
Și am fost nemaipomenit de fericiți!

I-am dat mărgele și brățări fine,
I-am dat aur. Am crezut că-i e teamă
Până când m-a mângâiat pe barbă
Și am fost nemaipomenit de fericiți!

Veselă mi-e inima, vesel mi-e mădularul,
Vesel mi-e sufletul și toate cele.
Am sărutat-o o dată și am sărutat-o de două ori,
Și am fost nemaipomenit de fericiți!

La final, în timp ce ultimele note mai pluteau în aer, el se aplecă și își lipi buzele ușor de ale lui Jane.

– Acum, zise el, orice se întâmplă, eu voi rămâne întotdeauna primul. Orice s-ar întâmpla, dacă vei fi vreodată regina Angliei sau vei rămâne doar regina inimii mele, scumpa mea Jane, eu voi fi întotdeauna primul bărbat care a sărutat-o pe Lady Jane Grey, nimeni nu îmi poate lua asta vreodată; această onoare – această mare onoare – va fi a mea pentru totdeauna.

Jane se trase înapoi pe călcâie, clipind dezorientată.

– Milord, ce... ce vreți să spuneți?

Abia părăsiră cuvintele acestea buzele ei, că se trezi prinsă în îmbrățișarea puternică a lui Thomas Seymour, apăsată sufocant de pieptul lui puternic, musculos, astfel încât acele care îi fixau gluga pătrunseră în scalpul ei ca niște mici cuțite, unele, după cum avea să descopere doamna Ellen mai târziu, când o ajuta pe Jane să se pregătească de culcare în noaptea aceea, chiar făcuseră să-i dea sângele.

– Ce spun? repetă el. Doar că te iubesc, draga mea Jane, te iubesc! Te iubesc! Te iubesc! Nu auzi lucrul acesta în fiecare respirație a mea, în fiecare mișcare pe care o fac, în fiecare bătaie a inimii mele? Te iubesc, Jane, te iubesc! Pe tine, numai pe tine!

Și apoi îi dădu drumul, atât de brusc încât Jane căzu pe coate și aproape că zdrobi lăuta. Cu un oftat resemnat, înfrânt, el se dădu înapoi, dar, în timp ce făcu acest lucru, o prinse cu iscusință de mână. Cu o ultimă privire arzătoare și un oftat ca să-și tragă

sufletul, el se opri o clipă pentru a-și veni în fire înainte să închidă ochii și apoi, respectuos, să se încline și să își apese buzele, inocent, de dosul mâinii ei care tremura.

– Dar, de dragul Angliei, pentru un bine mult mai mare, trebuie să-mi sacrific inima și să te las să pleci, zise el, cu un oftat descurajat. Tu, draga mea, ai fost menită pentru lucruri cu mult mai mari decât îți pot oferi eu. Tu ești menită să porți o coroană și să fii torța care îi conduce pe englezi afară din întunericul romano-catolic spre lumina credinței reformate! Tu, draga mea, oricât de mult mă face acest lucru să sufăr, trebuie să fii tovarășa de viață a lui Eduard, nu a mea.

– Dar eu nu vreau să mă căsătoresc cu Eduard! protestă Jane, pentru prima dată exprimându-și cu voce tare sentimentele. El... el... mă înspăimântă! Iar eu... nu... îl... iubesc.

– Știu că nu îl iubești, draga mea. Thomas Seymour o cuprinse încă o dată în brațe. Și nu te învinovățesc. Nimeni nu îl iubește pe Eduard, nu cu adevărat! El este nepotul meu, fiul pentru care sora mea preaiubită și-a pierdut viața ca să-l nască și, cu toate astea, nu îl pot iubi din inimă și trebuie să mă prefac în prezența lui. Este la fel de rece precum un pește, un mic înfumurat care se ia mult prea în serios. Nu are nimic din mărețul farmec al părintelui său sau simțul firescului, și nici simțul umorului, și nu știe nimic despre dragoste și căldură sufletească, și nici nu are dorința de a învăța. Dar tu trebuie să te căsătorești cu el, iubirea mea; este destinul tău să fii regina evlavioasă și cinstită, virtuoasă și învățată a lui Eduard; uniți, împreună veți fi conducătorii noului Ierusalim, lovitura de trăsnet pentru papistașii din toată lumea; domnia voastră va fi lovitura de moarte pentru credința catolică din Anglia! Fiecare dintre noi trebuie să ne sacrificăm propriile noastre inimi și cele mai adânci dorințe pentru binele mai măreț, pentru Anglia și credința reformată, draga mea. Dragostea noastră va fi martira datoriei!

Îi trase gluga de pe cap și-i culese acele din păr, îi mângâie părul înainte de a o trage din nou aproape de el și de a-și apăsa buzele, cu căldură, cu tandrețe, de tâmpla ei.

– Când vei sta în brațele lui, gândește-te la mine, dragă Jane, și la faptul că inima mea bate numai pentru tine! Vom avea întotdeauna visele noastre care să ne consoleze și vom ști că ele au fost sacrificate, dezinteresat, pentru un bine mai măreț. Și, oricât de rece este Eduard, adu-ți întotdeauna aminte, dragostea mea

pentru tine vibrează fierbinte și-ți va ține de cald, îți va da putere să mergi mai departe și să-ți faci datoria așa cum trebuie, într-adevăr, așa cum trebuie să facem cu toții.

– Și când te va pătrunde, închide ochii, dragostea mea, și gândește-te la tot binele pe care tu, regina noastră protestantă, autohtonă, poate să îl facă pentru Anglia, la toate sufletele pe care le vei salva și la faptul că sămânța pe care el o plantează în pântecul tău este viitorul Angliei, fiul care într-o zi va conduce și ne va feri pe toți de înrobirea catolică, de cătușele și lanțurile pe care papa și Mary Tudor ar dori să le lege strâns în jurul nostru! Anglia are nevoie de tine, Jane, iar această revendicare, această nevoie trebuie să aibă întâietate față de dorința mea pentru tine, și viceversa. Pentru că tu mă dorești, nu-i așa, Jane?

În acel moment, Jane își dădu seama brusc, chiar în timp ce clătina din cap și se bâlbâia, că, da, într-adevăr îl dorea. Cât de curios era faptul că nu-și dăduse seama niciodată până în momentul în care trebuia să renunțe. Era, spuse ea, ca și cum nu ai fi știut niciodată că ai un braț, până când chirurgul vine să ți-l taie. Lordul amiral era cu adevărat cel mai convingător și mai copleșitor bărbat!

Jane se simțea atât de copleșită de declarația de dragoste a lordului amiral că nu putu mânca o îmbucătură, doar înghiți berea la repezeală, agitată, iar prăjiturile cu miere se răciră în vreme ce chipul și inima ei se înfierbântară. Iar când se întoarseră pe jos spre casă, braț la braț, de data aceasta într-un ritm mai tihnit, lordul amiral culese un trandafir roz și i-l oferi lui Jane.

– În fiecare dimineață când apare roua pe trandafiri, adu-ți aminte întotdeauna, preaiubita, draga mea Jane, că ei plâng de invidie, deoarece culoarea lor nu se poate compara cu rozul din obrajii tăi.

Iar apoi el se aplecă și îi dădu un ultim sărut prelung pe obraz.

– Și buzele...

Și o sărută, lung și adânc, iar ea gustă din prăjiturile și berea, încă proaspete, de pe buzele lui.

Când Jane urcă scările, o întâlni pe Elizabeth pe palier într-o rochie roșie, îndrăzneață, care, împreună cu părul despletit, aprins ca focul, ce-i curgea pe spate, o făcea să arate ca o siluetă de foc. Stătea lângă fereastra care dădea spre grădină, trasând alene literele CP și TS lucrate în sticlă roșie, aurie și verde, în vitraliu, mișcându-și degetul ei lung, de un alb pal, în așa manieră încât, făcând încrezător cu vârful degetului un adaos literei C, aceasta

deveni, în schimb, un E cu un braț în mijloc întinzându-se cu lăcomie după TS – Thomas Seymour. Când se apropie Jane, ea se întoarse brusc și îi aruncă lui Jane o privire atât de înflăcărată, atât de aprinsă, văpaia din ochii ei fiind la fel de strălucitoare precum părul roșcat al Tudorilor, încât Jane fu sigură că Elizabeth văzuse ceea ce tocmai se întâmplase între lordul amiral și ea, că, uitându-se de la o fereastră de deasupra, ea asistase la acel sărut delicat și își imaginase cuvintele de dragoste care îl însoțiseră. Apoi Elizabeth se întoarse pe călcâie, cu părul despletit fluturându-i precum o perdea de flăcări, aproape plesnind-o pe Jane peste față și, cu nasul în vânt și cu o mișcare bruscă, impertinentă, a fustelor roșii, precum cele ale prostituatelor, se năpusti în sus pe scări, în camera ei, și trânti ușa atât de răsunător încât ecoul se răspândi în întreg conacul.

În dimineața următoare, stând la căldură sub plapuma din catifea cu franjuri a patului ei pufos, cu pene, Jane zâmbi în sinea ei și-și mișcă jucăuș degetele de la picioare când îl auzi pe Tom Seymour strecurându-se pe coridor și ușa de la camera lui Elizabeth se deschise cu un scârțâit, fericită și sigură de faptul că lordul amiral o iubea pe ea cu adevărat, nu pe nerușinata, pătimașa damă de companie, Elizabeth.

– Elizabeth este doar o jucărie, o femeiușcă desfrânată, focoasă, care adaugă puțină picanterie în viața unui bărbat, o distracție care nu înseamnă nimic.

Thomas Seymour dăduse din umeri atunci când ea îndrăznise să menționeze, în treacăt, aparenta lui infatuare față de prințesă.

– Sunt un bărbat cu nevoi și impulsuri, draga mea, explică el, și, din moment ce nu te pot avea pe tine, deoarece nu poate exista vreo insinuare de comportament indecent care să păteze numele viitoarei noastre regine – ridică indiferent din umerii lui frumoși –, din moment ce nu te pot avea pe tine... mă distrez cu Elizabeth, o târfuliță născută dintr-una mai mare, dar nu o iubesc. Cum aș putea? Când eu te iubesc pe tine, Jane, doar pe tine! Te iubesc cu destulă noblețe, respect și onoare cât să renunț la tine, să-mi pun propria inimă pe altar ca un sacrificiu și să te eliberez, pentru a servi unui scop mai înalt. Nu te pot trage înapoi, draga mea, pentru că te iubesc cu mult mai mult ca să mă gândesc doar la plăcerile mele lacome și să îi refuz Angliei regina pe care o merită și de care, deopotrivă, are nevoie.

În patul ei de la Bradgate, sub plapumă, în siguranță, în brațele iubitoare ale surorilor ei, Jane plângea în hohote.

– Dar nu l-am întrebat de Catherine, soția lui; nu am putut! Nu o puteam uita. Niciodată nu aș putea s-o uit! A fost atât de bună cu mine, dar în acele momente fericite, când el și-a declarat dragostea pentru mine, nu am vrut să-mi aduc aminte nici de ea! El mă iubea! Cineva mă iubea, mă iubea cu adevărat! Și asta era suficient! Știam că nu puteam să fim împreună, iar eu am încercat să-mi spun mie însemi că nu greșeam cu nimic, dar greșeam, greșeam! Gândurile, sentimentele, dorințele erau reale și adevărate, și, astfel, mai rele decât ceea ce făcea el cu Elizabeth, care era josnic și fals și nu însemna nimic! Iar acum regina Catherine este moartă, și eu nu pot mărturisi, nici nu pot implora iertarea. Va trebui să trăiesc cu vina aceasta pentru tot restul vieții mele!

Plângea cu suspine și nu puteam face nimic ca să o consolăm sau să o încurajăm; tot ceea ce puteam face era să o ținem în brațe și să o lăsăm să plângă până când avea să adoarmă.

După moartea reginei văduve, totul începu să se destrame. Fiica ei nou-născută muri, încă o micuță Mary neiubită, nedorită și inoportună. Și fără mâna lui Catherine Parr care să îl înfrâneze și să îl conducă, lordul amiral dădu deoparte orice precauție și bun-simț și se repezi cu capul înainte, cu viteză maximă, direct în hățișul dezastrului. Ultima lui faptă riscantă, exagerată îl costă totul, când se furișă într-o noapte, târziu, în camera regelui și încercă să-l fure pe băiatul amețit de somn ca să-l însoare în secret cu Jane, sperând să vadă mariajul consumat și astfel cei doi să fie uniți în mod legal înainte de ivirea zorilor. Plănuia ca, odată cu lumina dimineții, să se întoarcă la palat cu regele și noua lui regină și să-l înlocuiască pe fratele său, Eduard Seymour, ca lord protector al regatului.

Dar uitase să includă un câine de pază în calculele lui – simțind apropierea unui intrus, câinele spaniel al regelui lătră. Lordul amiral încercă să distragă atenția câinelui, smulgându-și unul din papucii din catifea, cu talpa moale – cu mult mai potriviți pentru a se strecura prin palat după miezul nopții decât cizmele spaniole din piele pe care le purta de obicei –, și azvârlindu-l în partea cealaltă a camerei, dar animalul vigilent al lui Eduard nu arătă nici un interes și, în schimb, alergă spre intrus și se repezi să muște. Lordul amiral intră în panică, scoase un pistol și împușcă mortal câinele, și astfel își spulberă orice șansă pe care o avea de a-și

convinge nepotul să facă un gest de clemență regală. Gărzile se năpustiră înăuntru în timp ce Eduard urla și plângea, cu picioarele goale alunecând pe sângele câinelui loial, în timp ce lovea cu pumnul în pieptul unchiului său, odinioară unchiul preferat.

Thomas Seymour își petrecu restul vieții în Turn în timp ce, una câte una, toate fărădelegile lui ieșeau la iveală, combinațiile cu piratii, un plan de a deprecia monedele prin îndepărtarea metalului prețios din ele, pentru a delapida bani de la Monetăria Regală, stocurile de arme și, cel mai interesant dintre toate, pentru un public avid după scandal regal, detaliile sordide ale distracției cu Elizabeth. Și acela fu sfârșitul categoric al tuturor planurilor de a-i găsi o partidă regească lui Jane, mai ales că părinții noștri se mutară degrabă, ca să se distanțeze de Thomas Seymour și de planurile lui nesăbuite.

Mama fugi, într-o stare de alarmare prefăcută, la lordul protector și îl informă indignată că fiica ei cea mare nu era un pion în jocul lordului amiral, iar ea îi respingea și îi contesta cu vehemență pe toți cei care ar încerca să o transforme în așa ceva. Plesni cu palma întinsă, cu fermitate peste cea mai mândră realizare a regelui, Cartea de rugăciuni a Bisericii Anglicane, care trebuia să onoreze fiecare biserică din Anglia.

– Jur că nu este așa și niciodată nu a fost!

Jane, afirma ea cu fermitate, fusese protejata reginei văduve Catherine, și ea îi promisese că va aranja o căsătorie potrivită pentru ea; făcuse chiar aluzia, mama noastră, cu o modestie prefăcută, încât oricine o cunoștea ar fi văzut prin ea ca prin cea mai rafinată sticlă venețiană, că propriul lui fiu, Eduard Seymour cel mic, fusese unul dintre posibilii pretendenți pe care Catherine îi avea în minte, ridicând în slăvi înțelepciunea lui, maturitatea și șarmul, declarând că el, un tânăr promițător, va călca pe urmele tatălui său. La urma urmei, Catherine fiind moartă, nu mai era nimeni care să o contrazică, cu excepția lordului amiral, și propriul său frate știa mai bine decât oricine că, dacă Thomas spunea că cerul este albastru, era cel mai bine să privești în sus ca să te convingi. Iar mama era suficient de chibzuită cât să adauge că regina văduvă îi spusese, confidențial, că ea însăși nu avea vreo aversiune față de lordul protector și de soția lui, că neplăcerile în ceea ce privește proprietatea asupra unor bijuterii, fie că erau proprietatea Coroanei sau a lui Lady Catherine, fuseseră în întregime exagerate de lordul amiral; „cunoscându-vă fratele la fel de

bine ca dumneavoastră, milord", adăugă mama cu o voce scăzută, însoțită de o mișcare înduioșătoare a capului, pe care o reproduse mai târziu pentru tatăl nostru, „sunt sigură că înțelegeți".

În timp ce furtuna izbucnea deasupra capului lui Tom Seymour, Jane lâncezea și stătea abătută la Bradgate. Încerca să se piardă în paginile preaiubitelor ei cărți, să readucă rațiunea în mintea ei cu Socrate și Scripturile, făcând eforturi și luptând împotriva iubirii sale secrete pentru lordul amiral, acum strivită precum o floare sub călcâiul puternic al cizmei adevărului, cu toate acestea încă pulsând slab de viață, încercând să reînvie din propria-i cenușă în timp ce Jane se opunea.

Oricât de mult îi displăcea ei Elizabeth, cu mulți ani mai târziu, când am crescut și am cunoscut-o pe suverana noastră mai bine și am asistat personal la lupta ei împotriva sentimentelor față de acel nemernic, șarmant și seducător, Robert Dudley, cred că ea și Jane au avut mai multe în comun decât oricare dintre ele ar fi putut bănui vreodată.

În cele din urmă, mama noastră, „sătulă peste poate de supărarea și fața posacă a lui Jane", hotărî să accepte invitația prințesei Mary de a merge să petrecem Crăciunul și Anul Nou cu ea la Conacul Beaulieu, în Essex.

Eu și Kate nu ne puturăm ascunde sau domoli bucuria, țopăind pe vârfurile picioarelor și agitându-ne suficient de mult încât să ne atragem niște cuvinte dure din partea mamei noastre, până când, în cele din urmă, ne puserăm șeile pe ponei și pornirăm călare, bucuroase, răsfățându-ne în căldura pufoasă a blănurilor noastre de iarnă, a mănușilor din piele, brodate, cu franjuri aurii, și a costumelor de călărie noi, din catifea – de culoarea scorțișoarei, pentru Kate, și a cireșelor negre, pentru mine.

Verișoara Mary era întotdeauna foarte cumsecade cu noi, și o vizită la ea sau din partea ei însemna, întotdeauna, foarte multe cadouri. Ei îi plăcea să pretindă că noi suntem niște fetițe, fiicele pe care întotdeauna tânjise să le aibă, dar nu le-a avut niciodată, și ne răsfăța cu darurile pe care le-ar fi dat lor.

Dar Jane ieși târându-și picioarele încălțate cu cizme și ca și cum costumul ei de culoarea cenușii, cu o croială sobră, ar fi fost făcut din plumb, nu din catifea, iar cataramele de argint de la cizme ar fi fost lanțuri de fier, lăsându-și fusta să atârne până când mama strigă la ea să o ridice.

Jane urcă pe cal cu o stare atât de sumbră încât aproape că vedeam un nor negru de ploaie plutind deasupra ei, vărsându-i picături de ploaie rece pe cap. Disprețuia devotamentul verișoarei noastre regale față de credința catolică în care fusese crescută, ornamentele bogate, crucifixele cu pietre prețioase, „accesoriile luxului papistaș" cu care aceasta se împodobea pe ea și camerele ei. În timp ce plecam din curte și ieșeam pe porți, avui o asemenea senzație, o presimțire atât de bolnăvicioasă, de temătoare încât îmi încetinii poneiul din trap, lăsându-l la pas, și mă uitai înapoi la înfățișarea încruntată a lui Jane. O privire îndreptată spre ea mă făcu să îmi doresc să am puterea de a-i spune să se întoarcă, dar eu eram doar o fetiță, fără puterea de a interveni sau de a schimba ceva. Mama, călărind în fața noastră, părând grandioasă precum o regină, stând dreaptă în șa, înfășurată în catifea portocalie, cu blănuri de vulpe roșcată și trandafiri de aur cu rubine, cu părul prins cu o plasă de aur sub pălăria ei cu pene, decretase că vom merge, și s-ar fi asigurat că eu aveam să regret dacă aș fi îndrăznit să-mi mărturisesc teama care mă cuprinsese atât de brusc și de copleșitor. Și știam că, dacă aș fi încercat să o exprim în cuvinte, ar fi sunat absurd, după cum știam și că râsul care i-ar fi izbucnit de pe buze nu i-ar fi urcat în privire; acolo aș fi văzut doar batjocură și dispreț. Iar eu nu doream să văd așa ceva în ochii propriei mele mame, așa că nu spusei nimic.

Când ajunserăm la Beaulieu, Lady Anne Wharton, una dintre doamnele de onoare ale verișoarei noastre regale, ieși să ne întâmpine și să ne însoțească înăuntru. Când trecurăm pe lângă capelă, ea se opri în fața ușii deschise și făcu o reverență adâncă spre altarul pe care era așezat chivotul ce conținea azima, bucata de pâine despre care catolicii credeau că se transformă în mod miraculos în trupul Domnului nostru când este ridicată de preot în timpul liturghiei catolice.

Jane se zbârli, iar eu simții furnicătura înghețată a fricii în jos pe spinare. O trăsei de mână, dar ea mă ignoră.

– De ce te închini? întrebă sora mea, cu o voce bolnăvicios de dulce, precum carnea stricată ascunsă sub o crustă groasă de mirodenii. Este înăuntru verișoara noastră?

– Nu, milady, explică, răbdătoare, Lady Wharton, mă închin în fața azimei – El, Cel care ne-a creat pe toți.

Jane își făcu loc pe lângă ea și, în mod exagerat, se uită atent în capela luminată de lumânări, apoi se întoarse cu fața la Lady Wharton cu ochii deschiși de uimire.

– Cum de poate fi El acolo, Cel care ne-a creat pe toți, când de fapt brutarul l-a făcut pe El?

Sora mea se opunea cu fervoare credinței catolice în transsubstanțiere. Nu avea câtuși de puțin toleranță față de oricine credea că, în timpul serviciului religios, pâinea devine trupul Mântuitorului nostru și vinul, sângele Lui prețios. Batjocorea, lua în derâdere și ataca veninos această credință ori de câte ori avea ocazia, insistând că era o insultă la adresa bunului-simț, a credinței și a inteligenței.

În astfel de momente, eu eram întotdeauna bucuroasă că nu îi mărturisisem în taină lui Jane, așa cum îi mărturisisem lui Kate, că mă încredeam în miracole și mă rugam în fiecare noapte ca Dumnezeu să facă unul și pentru mine și să mă facă să devin o tânără frumoasă și bine proporționată, cu membrele subțiri, precum surorile mele. Jane ar fi fost atât de dezamăgită de mine dacă ar fi știut, iar eu băteam în retragere când mă gândeam la predicile usturătoare și morala cu care mi-ar fi bombardat bietele urechiușe. Dar Kate și tata erau întotdeauna binevoitori și mă asigurau repede că în familia noastră se nasc femei foarte mici și delicate, mama noastră vânjoasă, robustă fiind, desigur, excepția, dar noi am știut mereu că eu eram diferită. Chiar dacă obișnuiam să mă strecor afară în pădurea care înconjura proprietatea de la Bradgate, să mă cațăr într-un copac și să-mi leg de picioare cărămizile pe care le furasem când au venit muncitorii să construiască un zid nou și să atârn de un picior, ignorând mușcătura cojii de copac în palmele mele delicate și durerea îngrozitoare a brațelor și a umerilor, și, în partea de jos a spatelui, rugându-mă și concentrându-mă din răsputeri, dorindu-mi ca greutatea cărămizilor să-mi îndrepte spinarea și să-mi facă brațele și picioarele să se întindă, nu am mai crescut nici un centimetru după cea de-a cincea aniversare a mea.

Pe când mă gândeam astfel, apăru verișoara noastră de neam regal. Rochia ei era somptuoasă, din satin mov împodobit cu pietre prețioase, strălucitoare, manșoane din brocart cu aur și jupon, iar gluga elaborat ornată cu pietre prețioase așezată ca o coroană pe părul ei decolorat, cu șuvițe cenușii, nu putea ascunde liniile gravate adânc de-a lungul sprâncenei sale, care-i încadrau gura

foarte îngrijită, cu buze subțiri, ochii adânciți în orbite sau faptul că era palidă și avea fața ciupită. O umflătură în obrazul ei și o aromă puternică de cuișoare plutind în jurul ei, rivalizând cu florile din parfumul ei, îmi spuneau că avea o durere de dinți. Observai zâmbetul șovăind, apoi dispărând de pe buzele ei, iar privirea îi deveni foc și gheață când o privi pe Jane.

– Mi-aș pune capul pe butuc și cu bucurie aș accepta moartea decât să asist la vreun serviciu religios din cartea de rugăciuni a lui Eduard! declară ea în timp ce ea și Jane se priveau una pe alta precum dușmanii pe un câmp de bătălie.

Reacționând repede, mă aruncai asupra verișoarei Mary, îmbrățișându-i genunchii. Ea se clătină și se dădu înapoi, dând din mâini, și doar intervenția rapidă a mamei o făcu să nu cadă. Înecând cuvintele furioase ale mamei cu lacrimile mele, de îndată ce verișoara Mary își recăpătă echilibrul, îngenunche și încercă să mă mângâie, mă aruncai cu brațele în jurul gâtului ei și îi șoptii la ureche o rugăminte aprinsă de a nu se supăra pe Jane.

– A fost atât de tristă de când a murit regina Catherine.

Verișoara Mary făcu un semn rapid cu capul și spuse:

– Înțeleg.

Apoi se ridică și se duse să o îmbrățișeze mai întâi pe Kate, apoi pe mama noastră și, la urmă, pe Jane, adăstând în timp ce ținea în brațe trupul cu spatele țeapăn al surorii mele și își exprima condoleanțele pentru moartea reginei moștenitoare. Eram sigură că o va provoca pe Jane când spuse că regina Catherine fusese în rugăciunile ei, deoarece Jane, protestantă fiind, nu credea în servicii religioase pentru sufletele celor dispăruți și în rugăciuni pentru cei morți; cei în viață aveau mai mare nevoie de ele. Dar Jane își mușcă limba și zâmbi stins când verișoara noastră îi mângâie fața palidă și îi spuse că se va ruga și ea pentru Jane, pentru ca „tristețea ei să fie alungată" și ca fericirea să o găsească din nou în această casă.

– Mă voi strădui și eu să se întâmple așa. Am un dar special pentru tine, micuță verișoară Jane, și pentru Kate și Mary, de asemenea, adăugă ea cu un zâmbet cald în timp ce ne îndemnă să o urmăm la etaj. După ce mama, cu răbdarea grav încercată de felul în care ne dăduserăm în spectacol eu și Jane, pretinse că o doare capul și o lăsă pe Lady Wharton să o conducă spre camera care fusese special pregătită pentru ea, eu și Kate o luarăm pe verișoara Mary de mână și, cu Jane târându-se posomorâtă în

spatele nostru, ne îndreptarăm nerăbdătoare spre camera pe care ea o pregătise special pentru noi.

În minunata, grandioasa cameră cu brocart roz și auriu, pe care noi, cele trei surori, urma s-o împărțim, dormind într-un uriaș pat cu baldachin cu stâlpi auriți, rotunzi și groși ca niște bărbați voinici, ne așteptau niște rochii drăgălașe, întinse pe pat pentru ca noi să oftăm la vederea lor și să le admirăm. Dar mai întâi, trei servitoare cu bonete albe și șorțuri – una pentru fiecare dintre noi – așteptau, pregătite să ne dezbrace și să ne îmbăieze. Erau trei căzi din cupru înșirate în fața șemineului masiv din piatră cioplită, iar servitoarele stăteau pregătite să toarne oale aburinde cu apă și să presare petale uscate de trandafiri deasupra. Băile aveau să ne încălzească trupurile, și, în timp ce noi ne înmuiam, aveau să fie și cești aburinde cu vin cu mirodenii, care să ne încălzească pe dinăuntru. Și apoi... rochiile!

Pentru Jane era o rochie din mătase în nuanța celui mai pal verde marin, o culoare minunată care părea să varieze între albastru și verde în timp ce cutele strălucitoare, brodate cu valuri de argint cu margini albe, și mici pești argintii, splendizi pluteau ca apa peste picioarele surorii mele, unduindu-se în timp ce se mișca. Rochia era finisată cu broderie albă de culoarea perlei, precum cel mai fin și mai delicat filigran, dând iluzia de spumă albă care plutește pe mare. Iar pentru Kate, ca să se potrivească cu buclele ei arămii, sclipitoare, era o rochie din mătase de un portocaliu pal, nu prea delicată, nici prea îndrăzneață, peste care fâlfâiau fluturi brodați din aur, cu volănașe din dantelă aurie mărginind corsetul croit în formă pătrată și înconjurându-i încheieturile delicate. Iar pentru mine, verișoara Mary, știind că eu preferam să mă îmbrac în nuanțe mai închise, alesese o mătase de culoarea dudelor negre cu o jachetă și mâneci din damasc purpuriu cu modele florale din argint, cu dantelă argintie la gât și la încheieturi. Și erau papuci din satin asortați fiecărei rochii. Cu câtă grijă iubitoare alesese verișoara noastră fiecare rochie!

Ne puse să ne aliniem ca să ne admire, apoi se plimbă prin spatele nostru și, pe rând, ne prinse fiecăreia un colier la gât – perle pentru Jane cu un pandantiv pătrat din smarald de un verde primăvăratic atârnând de un colț; o piatră portocalie, aprinsă, suspendată ca o minge de foc în flăcări pe un lănțișor de aur pentru Kate, și un lung fir împletit din mărgele de granat și ametist cu trandafiri de argint pentru mine. Și apoi verișoara Mary,

lamentându-se cât de decolorate și rare crescuseră propriile ei bucle netede, lipsite de strălucire, în ciuda spălăturilor cu șofran pe care le încercase în ultima vreme, amintindu-și cu melancolie, suspine și ochi încețoșați de lacrimi zilele fericite, de aur, ale copilăriei sale când oamenii o numiseră „Prințesa Gălbenea" grație nimbului auriu-portocaliu care era părul ei, ne puse pe fiecare să stăm între genunchii ei în timp ce ne pieptănă cosițele, de o sută de ori pe fiecare, cu o perie cu țepi groși și partea din spate de aur, și ne puse să numărăm cu voce tare astfel încât să vadă cât de bine știam numerele.

Jane le spuse cu o grație modestă, lăsând să se observe clar, din vocea ei și din atitudine că ea considera acest exercițiu o insultă adusă inteligenței ei. Dar verișoara Mary alese să ignore acest lucru, îi zâmbi și clătină din cap încurajator în tot acest timp, apoi o sărută pe Jane pe obraz și îi încoronă buclele ei castaniu-roșcate cu o cunună de perle. Pentru cârlionții arămii ai lui Kate avea o bonetă delicată din plasă de aur cu ochiuri cu perle de culoarea piersicii, iar pentru părul meu creț, încăpățânat, roșu spre negru de samur, o glugă din catifea de culoarea prunei cu un granat și o margine de trandafiri din argint. Apoi, toată numai zâmbet, ne conduse spre Sala Mare unde ne aștepta o altă surpriză.

Simulând un interes drăgăstos, mama, căreia părea acum că-i trecuse durerea de cap, sări în sus cu un icnet și izbucni:

– Niciodată până acum nu mi-am văzut fiicele să arate mai frumos!

Dar noi eram toate cu mult mai interesate de următoarea surpriză a verișoarei Mary. Ea bătu din palme și două servitoare în uniformele Casei Tudor, verde cu alb, intrară purtând ceea ce eu la început înțelesei că era un portret cu ramă suflată în aur al unei doamne frumos înveșmântate și împodobite cu bijuterii. O privire mai atentă dezvălui, spre imensa noastră încântare, că acest portret era făcut în întregime din dulciuri – marțipan în diferite forme, colorat și poleit cu aur, zahăr, răsucit cu pricepere și colorat, și cristale care licăreau precum pulberea de diamante, toate sortimentele de bomboane și acadele, un curcubeu, strălucitor, tentant, făcut din fructe glasate, zaharisite, uscate și glazurate, bomboane, drajeuri pentru gât, pastile, bomboane de supt, napolitane, flori zaharisite, ghimbir cristalizat, coajă de portocală și de lămâie glasată, și migdale trecute prin zahăr și miere, atât porționate, cât și întregi. Pânza pe care fusese creat tabloul era

turtă dulce crocantă, iar rama care îl încadra era făcută din marțipan poleit cu aur. Tata, care iubea dulciurile atât de mult, ar fi fost nespus de încântat dacă l-ar fi văzut. Știam că-i va lăsa gura apă când îi vom spune despre el și că nu va putea să se uite la un portret fără să își imagineze că era făcut din dulciuri numai bune de mâncat.

Verișoara Mary radia de bucurie și bătu din palme la încântarea noastră, uitând aproape în totalitate de durerea ei de dinți, în timp ce rupse puțină coajă de portocală glasată din mâneca doamnei făcute din bomboane, și ne spuse că puteam mânca oricât de mult doream, înlăturând, printr-un semn cu mâna, protestele mamei noastre că ne va strica pofta de mâncare la cină.

Cu un chiot necuviincios de încântare, eu și Kate ne aruncarăm cu lăcomie asupra lui, ca doi purcelușI, mâinile noastre mici și energice înhățând cireșe roșii și verzi, glasate, pe post de rubine și smaralde.

Dar Jane nu vru deloc să guste și își întoarse spatele de la bucuria noastră. Scoase de undeva o carte mică, legată în negru, și se așeză lângă foc să citească, ignorând suferința din ochii verișoarei Mary și furia din ochii mamei. Dar aceea era Jane, fidelă sieși și nimănui altcuiva, lipsită de tact, călcând în picioare sentimentele altora, indiferentă la cine ar fi putut fi rănit, chiar dacă, în final, se dovedea că impertinența și insultele ei o răneau, de fapt, cel mai mult pe ea însăși.

Întreaga vizită decurse în acest fel, Jane întorcându-i spatele cu răceală verișoarei noastre regale, disprețuind și refuzând categoric fiecare gest al ei de căldură și bunătate, respingându-i generozitatea, întâmpinând cu ostilitate și sfidare fiecare încercare a acesteia de a se împrieteni cu ea. Când verișoara Mary se așeza să coasă cu noi și ne spunea povești despre viețile sfinților, Jane deseori invoca o durere bruscă de stomac, o nevoie urgentă să meargă la toaletă, câteodată chiar îndrăznind să râgâie ca să întrerupă poveștile verișoarei Mary, ca un fel obraznic de a puncta părerea ei despre minunile unui sfânt, înainte să se scuze și să plece în grabă.

Altă dată, când verișoara Mary se oferi să ne învețe niște cusături delicate de broderie, Jane răspunse că talentul ei ar fi mai bine folosit pe cusături drepte, simple, pentru a face veșminte obișnuite ca să-i îmbrace pe cei săraci. Iar când verișoara Mary ni-l prezentă

pe duhovnicul ei, Jane îi întoarse nepoliticos spatele și la fel procedă cu orice alt preot pe care îl întâlni în timpul șederii noastre.

În fiecare zi își golea, demonstrativ, oala de noapte, de la fereastră peste statuia Fecioarei Maria din grădina de trandafiri de jos. Iar când verișoara Mary ne invită să jucăm cărți, Jane se ridică în picioare și ținu o mică predică înfierbântată despre răul pe care-l reprezentau jocurile de noroc și azvârli cărțile în foc, acuzându-le că ar fi uneltele diavolului pentru a ne ademeni sufletele. Când Kate admiră un rozariu din perle roz, iar verișoara Mary i-l oferi ei, Jane îl înșfăcă imediat, rupând firul și tăind-o pe Kate la mână, astfel încât aceasta sângeră peste tot pe rochia ei cea nouă, dându-i două motive de a plânge. Și, după prima noapte când verișoara Mary ne îmbrăcă atât de drăgălaș în rochii, Jane refuză să poarte vreuna dintre gătelile pe care verișoara noastră de neam regal i le oferise sau vreuna dintre frumoasele rochii pe care mama insistase ca doamna Ellen să le împacheteze.

Pe parcursul sărbătorilor de iarnă care au marcat cele douăsprezece zile de Crăciun și ziua Anului Nou, când se făcea schimb de cadouri, Jane apărea permanent în catifea neagră, sobră, neornamentată și, de fiecare dată, se așeza intenționat lângă verișoara Mary, cu fața încruntată și dispreț în privire, pentru a evidenția diferența dintre „veșmintele simple, evlavioase, care îi veneau cel mai bine unei tinere protestante, și zorzoanele papistașe, prea ornamentate, țipătoare, ale verișoarei noastre, fată bătrână acrită". Indiferent cât de dur o mustra mama sau cât de puternice ar fi fost ciupiturile și palmele, Jane se încăpățâna să nu renunțe la disprețul ei față de verișoara noastră catolică.

Verișoara Mary suporta totul cu stoicism și se străduia din răsputeri să ignore insultele surorii mele și lipsa ei de recunoștință, încercând din greu, de fiecare dată, să nu lase să i se vadă suferința, zâmbind și purtându-se ca și cum comportamentul lui Jane era ireproșabil din toate punctele de vedere, dulce ca zahărul, nu ostil precum o viespe, dar nu îl uită niciodată, iar noi nu mai furăm invitate să o vizităm din nou și nici ea nu ne mai onoră cu prezența la Bradgate.

În martie, după ce ne întorseserăm la Bradgate, Thomas Seymour, cu zâmbetul lui de derbedeu frumos de mult stins, își puse capul pe butuc și muri, sperând până în ultima clipă că fratele său va trimite un mesager în galop cu o suspendare a sentinței; chiar

dacă însemna să-şi petreacă restul vieţii în închisoare, lucrul acela era preferabil morţii. Când mama, în costumul ei de călărie, care emana miros de mirodenii, dar şi de sudoare, se năpusti împreună cu o haită de câini de vânătoare, şi repetă ceea ce Elizabeth spusese când aflase vestea morţii concubinului ei – „Astăzi a murit un bărbat înţelept, dar cu puţină judecată" –, Jane se forţă să rămână liniştită şi să nu arate vreo emoţie, să tragă acul prin material şi să continue să brodeze ca şi cum nu se întâmplase nimic rău, când, de fapt, tot ceea ce voia era să plângă.

– Cu toată patima ei caracteristică Tudorilor, spuse Jane mai târziu, când eram singure şi se simţea în siguranţă să plângă şi să-şi arate durerea, inima lui Elizabeth este rece ca gheaţa!

Iar când auzi că, după ce murise şi cadavrul lui fusese dezbrăcat, fusese descoperită o scrisoare către Elizabeth ascunsă în talpa papucului său de catifea, Jane plânse nemângâiată; ultimele lui cuvinte pe lumea aceasta, scrise în grabă în ultima lui oră de viaţă, îi fuseseră adresate lui Elizabeth, nu ei. Nu îi trimisese nimic lui Jane, cea despre care susţinuse că este dragostea lui adevărată, nici un semn, nici măcar un singur cuvânt.

Dar Jane trebuia să reziste mai departe, curajoasă, pretinzând că nimic nu era în neregulă, ascunzându-şi faţa şi supărarea în cărţile ei, lăsând timpul să treacă şi inima să se vindece, forţându-se să uite că dragostea pentru un muritor îndrăznise vreodată să încalce acel teritoriu sacru unde era loc doar pentru Dumnezeu şi învăţătură.

Mai trecu un an, apoi altul, urmat repede de alţi doi, iar eu trăiam în mulţumire şi satisfacţie de sine, în credinţa falsă că viaţa va continua pentru totdeauna la Bradgate, în această monotonie încântătoare, leneşă, cu vizite ocazionale în oraş. Părinţii noştri îşi împărţeau timpul între Londra, palat şi găzduirea unor partide de vânătoare sălbatice la Bradgate, partide care uneori durau săptămâni la rând şi erau cunoscute pentru beţiile excesive, destrăbălare şi jocuri de noroc pe care părinţii noştri şi oaspeţii lor – vecini din împrejurimile rurale şi nobili veniţi de la Londra – le savurau în voie. Erau întotdeauna dansatoare îmbrăcate doar în cizme înalte, de călărie, din piele, care făceau piruete, se învârteau şi loveau aerul cu bicele, iar ţărăncuţele şi flăcăii care serveau la mese purtau prinse de cap nişte pălării din lemn cioplite pentru a imita coarnele de cerb, şi erau hăituiţi, urmăriţi şi vânaţi de

oaspeți beți și libidinoși, care câteodată îi și urmăreau afară, în pădurea învecinată, și îi trânteau la pământ, împerechindu-se cu ei ca animalele sălbatice.

Petrecerile de la Bradgate erau atât de desfrânate încât erau considerate scandaloase până și după standardele de la Londra, și mulți oameni de vază se întreceau să facă rost de o invitație. La o asemenea petrecere, mama și celelalte musafire se urcaseră pe masă și își ridicaseră fustele pentru a-și arăta picioarele, până deasupra jartierelor, astfel încât un domn important din Londra să-i poată oferi un măr din aur doamnei care avea, după părerea lui, cele mai frumoase picioare. Iar la o altă petrecere, unde toată lumea era nemaipomenit de beată, hotărâră să nu-și rișteconținutul portofelelor și, în schimb, folosiră hainele și pietrele prețioase ca miză. În zori, când mă uitai eu pe furiș afară, atât mama, cât și tatăl nostru, precum și mulți alți oaspeți de-ai lor, erau complet în pielea goală, și mulți alții erau aproape dezbrăcați. Abia dacă mai era vreo doamnă prezentă acolo cu rochia încă pe ea sau vreun bărbat care să nu-și fi pierdut nădragii.

Eu am fost mereu ținută ascunsă vederii și departe de aceste evenimente, dar, stând pe vârful picioarelor, sus, în galeria muzicanților, deseori mă uitam pe furiș în Sala Mare de jos, curioasă să văd ce se întâmplă. Dar lui Kate și Jane li se ordona deseori să se îmbrace cu ce aveau mai bun și să coboare pentru a întreține oaspeții cu un recital muzical, seara devreme, bineînțeles, înainte ca destrăbălarea cauzată de beție să fie în plină desfășurare. Jane era un adevărat fenomen și cânta cu mare pricepere la clavecin, lăută și harpă, dar Kate cânta mai înflăcărat, și acest lucru, asociat cu frumusețea ei vivace și chipul vesel, îi aduceau multe aplauze, săruturi și mângâieri de la părinții noștri și de la oaspeții lor. După ce termina, tata o chema întotdeauna să-i stea pe genunchi, îi dădea bomboane și prăjituri delicioase și îi mângâia buclele arămii, mama o răsfăța cu laude, iar unii dintre oaspeții lor erau atât de fermecați de ea încât smulgeau o nestemată de pe veșmintele lor bogate și i-o ofereau. Dar aerul de dezaprobare pioasă, cu care îi privea pe musafirii părinților noștri, stând într-o tăcere îmbufnată și posacă după ce termina de cântat, așteptând să fie lăsată să plece, ca să se poată repezi înapoi pe scări să-și dea jos gătelile pe care le ura și să se întoarcă la preaiubitele ei cărți, îi aducea doar cuvinte pline de furie, palme și pișcături.

Existau zvonuri ocazionale despre planuri de căsătorie între Jane și fiul cel mare, omonimul lordului protector, Eduard Seymour cel tânăr, contele de Hertford, căruia toată lumea îi spunea Ned. Era un flăcău plăcut, de cincisprezece ani, cu voce joasă și mai degrabă rezervat, dar frumos dincolo de cuvinte, înalt, suplu și cu ochii căprui, cu bucle strălucitoare de păr șaten-auriu și cu un zâmbet oarecum timid, dar, vai, atât de fermecător. Iar când zâmbea cu adevărat, larg, râsul citindu-i-se în ochi, putea înveseli o încăpere. Veni o dată să ne viziteze, aducând scrisori din partea tatălui său, și rămase peste noapte. Jane afișă un dezinteres nepoliticos. Își puse cele mai urâte rochii, îi adresă cât de puține cuvinte posibil, vorbind mai ales în monosilabe mormăite, și, intenționat, se așeză pe bancheta de la fereastră cu nasul în Testamentul Grecesc, ghemuită pe o parte, astfel încât să stea cu spatele la el, și refuză să se clintească. Și, pe furiș, dădu pe gât un purgativ, astfel încât, atunci când mama năvăli în acea seară, foarte frumos gătită, ca s-o târască pe Jane jos la cină, în cameră mirosea îngrozitor, iar Jane era cu cămașa de noapte ridicată în jurul taliei, ghemuită deasupra oalei de noapte cu un volum de Cicero pe coapsele dezvelite.

În dimineața următoare, în timp ce Ned cobora scările ca să-și ia rămas bun, fu oprit de Kate, frângându-și mâinile într-un acces de nervozitate, cu ochii înlăcrimați și buzele tremurânde. Părea să fi apărut de nicăieri, țâșnind din umbre, cu cârlionții ei strălucitori, arămii precum tăciunii, o apariție vibrantă într-o rochie de satin de un albastru strălucitor, celest.

Ned se simți ca lovit de trăsnet, uluit de frumusețea ei, și tot ce putu face fu să se oprească și să o privească mirat, în timp ce Kate îl prinse de mână și imploră:

– Vă rog, sire, vă pricepeți să cântați? Vă rog, spuneți că da!

Deja îl târa după ea, chiar înainte ca buzele lui să poată formula un răspuns. Pisica ei multiubită, Marțipan, făcea pui și trecea printr-un travaliu infernal de lung, iar Kate era convinsă că ar putea să i-l facă mai ușor, cântând. Se trezise înainte de ivirea zorilor cântând ea însăși până răgușise. Acum vocea ei avea nevoie de odihnă. Pur și simplu nu mai putea cânta altă notă și avea nevoie să găsească pe cineva care putea, căci vocea mea, pe bună dreptate, era prea stridentă și prea subțire ca să aline suferința bietei Marțipan.

– Mary, te iubesc foarte mult, dar cred că vocea ta doar îi va spori suferința bietei Marțipan, spuse ea, atenuându-și sinceritatea lipsită de menajamente cu un sărut și o îmbrățișare înainte ca fiecare din noi să pornească în căutarea cuiva binecuvântat cu o voce mai melodioasă.

Astfel, Kate îl găsi pe Ned al ei; era ca și cum soarta îi adusese împreună și dăduse foc la iască, pentru a aprinde prima scânteie a iubirii – dacă a fost vreodată cu adevărat dragoste – în inimile lor. Iar Ned petrecu următoarele două ore îngenunchind lângă coșul lui Marțipan, în timp ce Kate sugea bomboane de mentă care să-i calmeze durerea în gât și zdrăngăna la lăută în timp ce Ned își dădea sufletul cântând până când se născu al șaptelea și ultimul pisoi, iar Kate fu din nou numai zâmbete, ținând la piept un braț întreg de pisoi mieunând, agitați, și răsfățând-o cu săruturi, laude și mângâieri iubitoare pe Marțipan. Șovăi mult până când îl sărută pe Ned pe obraz și-i mulțumi din nou, înainte de a se grăbi spre bucătărie pentru a-i aduce un bol cu lapte lui Marțipan.

– Aceea a fost ziua în care m-am îndrăgostit, aveau să spună întotdeauna Kate și Ned, de fiecare dată când își aminteau cu drag de prima lor întâlnire.

Dar amândoi erau copii de viță nobilă, bine instruiți în ceea ce privește datoria lor, și știau amândoi prea bine că inimile lor nu dictau cu cine se vor căsători; părinții lor luau această decizie. Iar Kate știa că Ned trebuia să fie pețitorul lui Jane, iar Jane era sora ei și, prin urmare, avea întâietate în fața inimii lui Kate. La unsprezece, aproape doisprezece ani, cu mintea plină de povești cavalerești și de dragoste sortită eșecului ca, de exemplu, povestea ei preferată, cea a lui Guinevere și Lancelot, Kate vedea o frumusețe rară și o adevărată noblețe a inimii și a sufletului într-un asemenea sacrificiu făcut de dragul surorii ei. Încă nu aflase că viața nu este precum basmele și că lucrurile care sună frumos și grandios pe limbile de aur ale menestrelilor sunt, în realitate, deseori pline de durere care ți se înfige direct în inimă și este amară ca fierea.

Dar posibilitatea vagă și îndepărtată că Ned ar putea într-o zi să se căsătorească cu Jane fu puțin mai mult decât o clipocire slabă și blândă pe lacul liniștit al existenței noastre. El veni și plecă, apoi tatăl său, lordul protector, căzu în dizgrație, își pierdu capul și averea, și John Dudley, ducele de Northumberland, îi luă locul, ținând mâna slabă, fragilă a regelui Eduard cât timp aceasta avu

sceptrul puterii, şi nici un cuvânt nu se mai spuse despre Ned Seymour; era acum o persoană lipsită de importanţă.

Apoi veni ziua aceea din februarie a anului 1553, când vieţile noastre aveau să se schimbe pentru totdeauna.

Eram afară, zbenguindu-ne în zăpada care, spunea Kate, făcea clădirea Bradgate, din cărămidă trandafirie, să arate precum o grămadă mare de căpşune acoperite cu frişcă, înfofolite împotriva frigului în rochii groase de lână şi jupoane peste jupoane, paltoane din catifea îmblănite, cizme şi mănuşi, cu fulare din lână legate strâns în jurul capului ca să ne ţină urechile la căldură, deoarece noi, cele trei fete, fuseserăm încă de mici predispuse la dureri de urechi. O convinseserăm chiar şi pe Jane să renunţe la cărţile ei dragi şi să ni se alăture. O vacă cu lapte fătase, şi, văzând-o, Kate îşi imagină imediat că va fi rost de o trataţie.

– Cremă de lapte! Vom primi cremă de lapte! O cremă de lapte dulce, dulce!

Vocea ei se auzi precum strigătul cel mai dulce al unui înger printr-un nor îngheţat de respiraţie în timp ce dansa încântată, cizmele ei ridicând valuri vesele de zăpadă prefăcută în pulbere.

Mă trimise degrabă în hambar să aduc o găleată. Jane, având cincisprezece ani şi fiind mai îmbufnată decât de obicei, dacă era posibil aşa ceva, rămase să supravegheze vaca, cu cele mai stricte ordine de a nu o lăsa să se îndepărteze sau de a permite cuiva să o ia. Iar Kate alergă repede la bucătărie ca să obţină, prin linguşiri, o ceaşcă de zahăr, scorţişoară şi miere pentru fiecare, o lingură cu coadă lungă şi o sticlă de vin.

Bucătăreasa ne spunea întotdeauna că nu e nevoie să adăugăm scorţişoară şi miere, vinul şi zahărul erau suficiente pentru a prepara o cremă de lapte delicioasă, dar Kate întotdeauna insista că trebuie să fie „mai dulce decât dulcele" şi „cât de dulce se poate", iar ei îi plăcea scorţişoara cel mai mult dintre toate mirodeniile, prin urmare trebuia să fie pusă în crema noastră specială de lapte. Ş, în cele din urmă, bucătăreasa îşi ridică mâinile în aer şi o lăsă să-şi facă voia.

Kate şi scorţişoara, nici până azi nu mă pot gândi la una fără cealaltă – îi plăcea totul la scorţişoară: gustul, culoarea şi mirosul; întotdeauna era încântată să sugă bete de scorţişoară şi bomboane, iar când se făcu mai mare, cerea să-i fie amestecată scorţişoară în parfumul de roze pentru a crea o aromă specială care era numai

a lui Kate. Deși alte doamne încercară să îl copieze, nu reușiră să-l obțină întocmai.

Când bucătăreasa spuse că nu ne poate da vinul fără încuviințarea tatălui sau a mamei noastre, ochii gri-albăstrui ai lui Kate se umplură de lacrimi, iar buzele ei rozalii se bosumflară și începură să tremure. Bucătăreasa nu rezista lacrimilor lui Kate și se înduplecă repede, declarând, cu mâinile pe șoldurile ei late, că „nici Dumnezeu, nici ducele sau ducesa de Suffolk nu mă pot trage la răspundere pentru ceea ce se întâmplă în spatele meu!", apoi se întoarse intenționat, concentrându-se asupra aluatului franțuzesc pe care îl pregătea, în timp ce Kate se strecură în pivniță să șterpelească o sticlă din vinul roșu de Gasconia, preferatul tatălui nostru, vinul acela care e condimentat și dulce în același timp.

Kate ascunse sticla în haină în timp ce trecu înapoi prin bucătărie, zâmbind dulce și neobrăzată, oprindu-se doar cât să sărute obrajii bucătăresei și să-i promită că, atunci când va aduce înapoi cești le și lingura, îi va aduce și ei niște cremă de lapte.

Toată lumea o iubea pe Kate, și nimeni nu-i putea rezista; era atât de cochetă și vivace, cu o inimă nespus de blajină și de iubitoare. Avea un zâmbet care te făcea să simți că îți cresc trandafiri în jurul picioarelor, trandafiri frumoși, cu miros dulce, fără ghimpi, exact ca sora mea îmbujorată și zâmbitoare. Avea treisprezece ani pe atunci, radiind și crescând tot mai frumoasă pe zi ce trecea, îndreptându-se spre o feminitate cu șolduri rotunjite și sâni mici, obraznici, de care era foarte mândră și tânjea să-i simtă strânși în mâna unui iubit în timp ce acesta ar fi sărutat-o pe ceafă. Spre deosebire de Jane, care se ferea de asemenea „gânduri nerușinate" și prefera în schimb, de departe, textele ei clasice, grecești, latinești și evreiești, Kate era avidă după o cunoaștere mai trupească, să afle tot ce putea despre chestiunile carnale și „distracția bună și veselă care se întâmplă noaptea între un bărbat și soția lui în spatele perdelelor de la pat". Era nerăbdătoare să se căsătorească și se ruga de părinții noștri să îi găsească un soț.

Când Kate apăru în ușa de la bucătărie, lăsai găleata la Jane și alergai să o ajut cu cele trei cești de cositor pline ochi, sticla de vin și lingura de lemn, o încărcătură fragilă și riscantă. Kate îi dădu restul lucrurilor lui Jane și se apropie de vacă. Își frecă mâinile înmănușate pentru a le încălzi, apoi, încruntându-și sprânceana în semn de concentrare – nu mulsese niciodată o vacă înainte –, o mângâie, spuse „Te rog iartă-ne îngâmfarea, doamna mea ochi

căprui", se ghemui la pământ şi începu să tragă uşor de ugerul rece, roz, direcţionând jetul de lapte direct în găleata îngheţată pe care eu o adusesem din hambar. Când găleata fu plină, adăugarăm scorţişoară, zahăr, miere şi vin şi, pe rând, amestecarăm cu putere, bătând până când obţinurăm o spumă bogată, cremoasă, pe care o golirăm în ceştile acum goale.

Ne aşezarăm relaxate, sorbind din crema de lapte, tolănindu-ne într-un morman de zăpadă ca şi cum ar fi fost un pat cald din pene, şi nu unul ud şi rece, chicotind şi dând din mâini şi din picioare, făcând îngeri cu fuste largi şi aripi fluturânde, râzând pe măsură ce ne încălzea vinul, imaginându-ne că zahărul, scorţişoara şi vinul aprindeau o dâră picantă, dulce-condimentată prin venele noastre, întrecându-ne să vedem care va fi prima căreia i se va urca la cap şi o va ameţi. Jane începu să explice ceva ce citise într-un volum de medicină plicticos, dar nici Kate, nici eu nu ascultam, iar ea se retrase curând în tăcerea ei posacă.

Deodată, Kate îşi azvârli ceaşca la o parte şi sări în sus, trăgându-ne după ea pe mine şi pe Jane, care era cât se poate de îndărătnică, şi începurăm să dansăm.

Pe atunci aveam opt ani, iar articulaţiile mele nu erau încă atât de bolnave cât să nu pot dansa o gigă veselă. Deşi în noaptea aceea, în patul meu, era posibil să am dureri, să plâng şi să o implor pe Hetty, bona mea, să încălzească pietre în foc, apoi să le învelească şi să mi le îndese la spate şi la şolduri sau sub genunchi, atunci nu mă gândeam la asta; aveam timp suficient pentru aşa ceva când durerea avea să mă ţină în ghearele ei, imposibil de ignorat, când eu nu aveam să-mi doresc decât să dorm. Mi-am ridicat călcâiele, stârnind nori de zăpadă, ca nişte graţioase furtuni mici şi m-am abandonat cu toată inima dansului, râzând de plesniturile ude ale fustelor mele când îmi ridicam micuţele mele picioare cât de sus puteam. Cu surorile mele puteam dansa, liberă şi uşoară, aiurită şi veselă, aşa cum nu îndrăzneam să o fac în faţa altora.

Când eram mică şi am descoperit pentru prima dată bucuria de a mă învârti şi de a mă răsuci, de a sări, de a ţopăi, m-am gândit că nimic nu poate fi mai bun decât să fiu dansatoare, dar, când m-a auzit mama, fără să vrea, gângurindu-i, într-o seară, doicii mele despre acest vis, ea m-a apucat dur de braţ, unghiile ei împungându-mă suficient de dur cât să-mi curgă sânge şi m-a târât în balconul care dădea spre Sala Mare. Acolo m-a azvârlit sus, cu o duritate în comparaţie cu care bărbaţii voinici care trăgeau

și cărau sacii cu grâne păreau firavi, m-a pus pe o bancă și a arătat în jos, spre locul unde o trupă de pitici îmbrăcați în haine pestrițe, cu toate culorile curcubeului și clopoței zăngănitori făceau giumbușlucuri și dansau în fața oaspeților părinților mei așezați la masa de banchet, clătinându-se și râzând asurzitor, și aruncând monede, coji de pâine, fructe și bomboane către ei.

– Uită-te! îmi porunci ea. Să nu uiți niciodată, copiii ca tine sunt deseori lăsați să moară, expuși stihiilor naturii, dacă nu-i mănâncă lupii mai întâi! Dacă nu ai fi fiica mea, cu sângele regal al Tudorilor curgându-ți prin vene, dacă ai fi fost lăsată să trăiești, aceea ai fi fost tu acolo jos, umflându-ți obrajii și schimonosindu-ți privirea, țopăind și făcând pe clovnul pentru câteva monede și coji de pâine de la masa unui nobil! Să nu uiți niciodată asta, fiica mea! Doar sângele meu te salvează de la a fi un clovn îmbrăcat pestriț, nu mai bun decât o maimuță dresată, chiar mai rău, pentru că tu nu ești un animal necuvântător și ai înțelepciunea să înțelegi ce se spune despre tine și să simți cuvintele care dor!

Am înțeles imediat. După aceea, deși nu mi-am pierdut niciodată bucuria de a dansa, a devenit secretul meu. N-am îndrăznit niciodată să las pe altcineva, cu excepția surorilor mele, și, mulți ani mai târziu, a soțului pe care crezusem că nu-l voi avea vreodată, să mă vadă cum dansez. Când a venit croitoreasa a doua zi și și-a dezvăluit șiragurile de mătăsuri viu colorate, mi-am adus aminte de hainele pestrițe, cârpite, de bufoni, pe care le purtaseră piticii dansatori și am izbucnit în lacrimi, temându-mă că mama se răzgândise și, drept pedeapsă pentru diformitatea mea și pentru rușinea pe care aceasta o adusese familiei, hotărâse să mă îmbrace astfel și să mă trimită să mă alătur trupei lor. Am țipat și am plâns de groază, fiind atât de incoerentă în temerea mea, încât nu am putut face clar înțeleasă cauza acesteia. Și, deși Kate și Jane au sărit repede să mă mângâie și să mă facă să tac, înainte ca mama să năvălească, precum o furtună, iar Hetty mi-a găsit scuze – „Pe viața mea, nu știu ce a apucat-o pe copilă! De obicei este atât de liniștită și de dulce. Sunt cu ea zi și noapte și vă pot asigura…“ –, de atunci încolo, pentru totdeauna, deși inima mea tânjea și țipa după culori strălucitoare, am ales să mă îmbrac în culori mai închise, mai sobre și în nuanțe estompate, cu atât mai bune pentru a mă armoniza cu umbrele și pentru a mă ascunde, ca să nu fiu vreodată confundată cu vreun bufon, din cauza veșmintelor strălucitoare, festive, sau cu clovnul preferat al vreunui nobil sau

al unei doamne, în loc de fiica cea mică a ducelui de Suffolk, iar cineva să-mi arunce o monedă la picioare şi să-mi poruncească: „Dansează, pitico, dansează!"

Poate că de aceea îmi plăcea atât de mult să croiesc rochii, mai ales pentru frumoasa mea Kate, şi pentru Jane, când îmi dădea voie. Cu Kate îmi puteam lăsa imaginaţia să zboare liberă şi neînlănţuită, şi să o împodobesc în nuanţa piersicilor, cu crem, auriu, roşu, pe frumuseţea cu ochii albaştri-gri, să o îmbrac cu toate culorile strălucitoare pe care eu tânjeam să le port, dar nu îndrăzneam. Pentru Kate, puteam coase auriu şi verde laolaltă, precum porţiunile de geam în formă de diamant de la o fereastră, şi să garnisesc cu un strat dublu de mătase verde şi ciucuri cu paiete de aur, pentru a crea felul de rochie pe care eu, cu trupul meu de pitic, nu îndrăzneam să o port. Nimeni nu ar confunda-o vreodată pe frumoasa mea Kate cu un măscărici; i-ar aplauda doar frumuseţea uluitoare. Kate era păpuşa mea vie şi îmi plăcea nespus să o îmbrac. Iar când ea purta rochia făcută de mine, era ca şi cum aş fi purtat-o eu, şi în acele momente eram frumoasă şi strălucitoare, picantă ca o piperniţă, dar dulce ca frişca, fără să mă ascund timidă şi neliniştită în umbră. În acele volănaşe şi pliseuri, broderii, corsaje croite meşteşugit şi fuste drapate graţios, eram eu, prin glorioasa mea Kate, centrul atenţiei, adorată şi admirată.

Când Jane se retrase, refuzând să danseze cu noi şi plângându-se de frig, Kate insistă cu jovialitate că era primăvară, glorioasa primăvară, luna veselă a lui mai, şi începu să cânte o melodie despre dragostea adevărată şi florile noi, despre ceruri albastre şi cântecul păsărilor, ridicându-şi picioarele cât de sus putea, în aparenţă uşoare ca aerul, chiar dacă purta cizmele ei grele şi avea tivurile încărcate cu zăpadă. Aceea era energica, drăgălaşa mea Kate; ea aducea razele de soare chiar şi în cea mai cenuşie zi de iarnă. Când o priveam, mi-o puteam imagina foarte bine într-o rochie albă, umflată de briză, cu o cunună din flori de mai şi fâşii de funde din mătase în părul despletit, dansând în picioarele goale pe iarba verde, călduţă. Râdeam şi cântam împreună cu ea, în timp ce Jane se încruntă şi clătină hotărâtă din cap: „A fost prea mult vin în crema de lapte!" Dar Kate doar îşi dădu capul pe spate şi râse în timp ce se învârti, o dată şi încă o dată, înainte ca, la sfârşitul cântecului ei, să-şi întindă braţele şi să cadă, prăbuşindu-se din nou în zăpadă, pe spate, iar eu mă rostogolii lângă ea, întinzând mâna să o trag jos pe Jane, astfel încât să stăm întinse ca trei flori

de mai înflorind pe rând; iar în cele din urmă, până și Jane trebui să zâmbească. Apoi începu și ea să râdă împreună cu noi.

– La revedere, domnișoară încruntare și seriozitate! spuse Kate și se întoarse să lase un sărut zgomotos pe obrazul aprins de râs al surorii noastre.

Astfel stăturăm întinse, ude, cu fețele roșii și chicotind nestăpânit în zăpadă, simțind că plutim în înaltul cerului din pricina cremei de lapte, când doamna Ellen veni să ne spună că tatăl nostru ne chemase în bibliotecă; trebuia să intrăm de îndată și să ne schimbăm hainele ude, și să ne facem prezentabile pentru el „ca niște domnișoare cuviincioase, fiicele unui duce, ceea ce și sunteți, nu niște țărăncuțe naive, făcând giumbușlucuri în zăpadă". În timp ce pleca, eu fui tentată să-i arunc cu putere un bulgăre în spate, dar Jane avea deja brațul ridicat, ținând în mănușă o minge de zăpadă, pregătită să o lase să zboare, când eu și Kate sărirăm asupra ei și ne luptarăm cu ea, aruncând-o înapoi în zăpadă. Câteodată era îngrozitor de greu să o placem pe Jane cu încruntările ei constante și aerele capricioase și moralizatoare protestante, dar era sora noastră și noi am iubit-o întotdeauna, și nu doream să o vedem atragându-și încă o pedeapsă. Nu se știe de ce-ar fi fost mama în stare vreodată, în eforturile ei de a o disciplina și de a o turna pe Jane în forma a ceea ce ea credea că este o tânără perfectă. Era ușor ca ea să ne înspăimânte pe mine și pe Kate, astfel încât să ne comportăm frumos – mama noastră era mai de temut decât orice căpcăun sau vrăjitoare dintr-un basm –, dar cu Jane era altă poveste.

Pentru un timp, mama încercase să găsească pedepse pe potrivă – când Jane refuza să mănânce un fel anume de mâncare, mama insista să i se servească aceeași mâncare, și la fiecare masă i se așeza în față exact aceeași farfurie, chiar și după ce conținutul ei se stricase de-a binelea. Cu altă ocazie, când Jane era mică, la vârsta la care trebuia să aibă propria ei rochie adecvată – veșmintele unei femei adulte, în miniatură, cu un corset supraîncărcat, cu jupoane în straturi, o coafură împodobită cu giuvaiere, jachetă brodată și mâneci largi, cu manșete bogate, din blană –, iar ea își arătase latura ei încăpățânată și se răzvrătise împotriva catifelei albe decorate cu aur și cu perle, agățându-se cu hotărâre de obișnuita ei rochie albastră, veche, mama o făcu să umble în pielea goală timp de o săptămână, participând la lecții și stând și la masă astfel, și chiar cosând în salon și dansând în Sala Mare, în timp ce

mama le explica oaspeților ei de ce Jane era pedepsită în această manieră; și o pălmuia, o ciupea, o îmbrâncea și o mustra pe Jane cu severitate ori de câte ori plângea și încerca să se ascundă sau să se acopere, refuzând să o cruțe de pedeapsă chiar și atunci când ea se târî la picioarele ei, implorând să i se permită să-și pună rochia nouă pentru a-și acoperi goliciunea rușinoasă. Când se încheie pedeapsa, Jane ajunse să urască și mai mult rochia albă și aurie, dar consimți să o poarte, iar când vărsă sos pe corset, plânse de spaima a ceea ce mama avea să îi facă.

Certurile lor referitoare la haine durară câțiva ani, până când Jane se molipsi de febra religiei reformate; numai atunci îndrăzni ea să-și reafirme disprețul pentru veșmintele ornamentate. Până atunci mama, simțind că Jane era incorigibilă și că inventarea unor pedepse potrivite pentru ea presupunea prea multă bătaie de cap, se mulțumise de mult timp cu bătăile și loviturile, cu mesele lungi de câte două săptămâni alcătuite doar din pește sărat, apă și oase de berbec fierte pe care Jane le lingea și le sugea cu o foame de lup în timp ce burta îi chiorăia și o durea.

Deși nu știam pe vremea aceea, chemarea noastră în bibliotecă avea să ne schimbe viețile pentru totdeauna. Nimic nu avea să mai fie la fel. Și cu toate astea, nu avui atunci nici măcar o tresărire de teamă sau o presimțire rea; în schimb, zâmbeam, foșnindu-mi fustele de catifea de culoarea albastrului de miez de noapte și afișând un aer vesel, în timp ce mă uitam la Kate cum cără fără griji găleata în fața noastră, murmurând un cântec, pentru a-și ține mai întâi promisiunea față de bucătăreasă; apoi sări peste trepte, să ajungă la etaj ca să se schimbe în rochia ei de catifea verde și juponul de satin, de un galben însorit, matlasat, punctat cu perle și manșoanele de dedesubt asortate, acelea cu volanele late din macrameu auriu la încheieturile mâinilor, cu care se juca întotdeauna, spunând că nu ar putea suporta să îi fie tăiate; erau atât de frumoase, dar, Doamne, cum o mâncau încheieturile, de parcă însăși croitoreasa diavolului i le făcuse doar ca să o chinuie.

Când intrarăm în bibliotecă, tata își puse jos pana de scris și se ridică de la birou. Era un bărbat înalt, cu umeri lați, burtos, frumos și roșu în obraji, cu ochii căprui, afectuoși, o barbă bogată, roșcată și păr sălbatic, arămiu, care părea mereu să țâșnească în toate direcțiile. În ziua aceea era îmbrăcat în veșmintele din catifea maro și portocaliu intens, elegante, sobre, tivite cu fir împletit din aur, pe care mama le alesese pentru el. Cu mâinile pe șolduri,

ea afirma, deseori, solemn: „Dacă Hal Grey și-ar alege singur hainele, ar ieși din cameră în fiecare dimineață arătând ca un curcubeu luminat de razele soarelui, strălucitor și suficient de strident cât să orbească fiecare privitor și să fie confundat de toți cu un măscărici în haine multicolore!"

Văzându-ne, zâmbi și își deschise larg brațele.

– Fetițele mele! zise el drăgăstos, cu o voce care trăda că, deși eram toate fete, și nici una fiul după care tânjise, el era totuși mândru de noi.

Aruncarăm o privire rapidă și precaută împrejur, să ne convingem că mama nu era prezentă. Nu era, ceea ce însemna că tata avea să fie distractiv! Și alergarăm în brațele lui îmbrățișându-l strâns; chiar și Jane uită de demnitatea ei solemnă și se repezi spre el. Kate se așeză pe genunchii lui, iar el se jucă cu părul ei și îi sărută cârlionții strălucitori, luând din „sertarul cu dulciuri" secret din biroul său o tratație specială pe care o pusese deoparte ca să o împartă cu noi. Când fusese ultima dată la Londra, vizitase magazinul său preferat cu dulciuri și cumpărase o cutie cu cel mai grozav marțipan; cutia era căptușită cu mătase albastră și fiecare bucată fragilă, viu colorată, era o replică rafinată a unei creaturi marine – erau scoici, tot felul de specii de pești, crabi albaștri și verzi, homari de un roșu intens, stridii care se deschideau și lăsau să se vadă bomboane ca perlele, rechini, delfini și balene, ramuri ondulate de corali, șerpi de mare unduitori și chiar sirene cu sânii goi pieptănându-și cosițele în vânt sau cântând la harfe, și tritoni viguroși, lacomi, cu barba albastră, ținând strâns în mână tridente.

– Să nu-i spuneți mamei voastre, zise el cu un zâmbet ușor trist, cuvintele lui fiind doar pe jumătate în glumă. Crede că mă răsfăț prea mult cu dulciurile, deși îi spun că omul nu poate mânca niciodată prea mult dintr-un lucru bun. Spune că într-o zi mă voi face la fel de mare ca bătrânul rege Henric și atunci va divorța de mine și își va găsi un flăcău zvelt, viguros, care să mă înlocuiască. Își coborî vocea și, șoptind, mărturisi: Cred că a pus ochii pe administratorul grajdurilor noastre, tânărul Master Stokes.

– Nimeni nu te-ar putea înlocui vreodată, tată! strigă Kate în timp ce își aruncă brațele în jurul gâtului său și îl sărută pe obraz. Și, cu siguranță, nu Master Stokes! Are doar douăzeci de ani – e doar cu cinci ani mai mare decât Jane! Mama nu ar fi niciodată atât de nesăbuită!

– Niciodată! repetarăm eu și Jane, înghesuind-o pe Kate atât de strâns, încât ea scânci, când ne împinserăm să-l îmbrățișăm pe tatăl nostru și să-i sărutăm obrajii bronzați de soare, cu barba roșcată, țepoasă, plină cu marțipan.

El înghiți în sec și zâmbi.

– Acum să trecem la chestiuni serioase...

Și deodată simții atingerea de gheață a fricii pe spate. Chiar în acel moment am știut pur și simplu că era pe punctul de a ne spune niște lucruri care aveau să pună în mișcare acțiuni menite a-mi spulbera lumea.

– Cele trei fetițe ale mele mă vor părăsi în curând. Tata clătină din cap și oftă melancolic. Cum zboară timpul! Nu mai sunteți fetițe; sunteți tinere femei pe punctul de a deveni soții.

– Căsătorite? spuse Jane cu respirația întretăiată și se dădu înapoi, împiedicându-se de tivurile fustei și poticnindu-se de birou. Se sprijini de el, palidă ca o stafie, trăgând puternic de gulerul înalt al rochiei din catifea neagră, de parcă ar fi fost o frânghie care o strângea de gât. Iar mie îmi fu teamă că ar putea leșina.

– Căsătorită! Mă voi căsători! sări în sus Kate, scoțând un sunet ascuțit, triumfător, învârtindu-se, ținându-și mâinile împreunate strâns în dreptul inimii care-i bătea emoționată.

– Când? Va fi curând? Oh, tată, îmi pot face o rochie aurie și papuci aurii, și un tort, un tort mare, superb, de scorțișoară, la fel de înalt ca mine? Nu! Mai înalt! Și acoperit cu marțipan suflat cu aur și înăuntru umplut cu bucăți de mere, nuci și stafide aurii și negre, și multă scorțișoară, multă, multă scorțișoară! Și menestreli care să cânte la nunta mea, îmbrăcați din cap în picioare în argint, din moment ce eu voi fi toată în aur!

– Da, iubirea mea, frumoasa mea Katey, da! Tata se așeză la loc pe scaunul lui și râse în hohote în timp ce lacrimile îi umpleau ochii. Și, da, va fi în curând, peste o lună vei fi căsătorită și vei fi lăsat castitatea în urmă. Dar la fel de importante ca tortul și rochia, și papucii, și menestrelii, nu vrei să știi cu cine te vei căsători?

– O, ba da! Kate se opri din țopăiala buimacă și se întoarse curioasă spre tata. Bineînțeles că vreau să știu! E tânăr și frumos? Îl cunosc? Cum îl cheamă? Are părul brunet sau blond? Are ochi albaștri sau căprui, gri sau verzi? Vom avea o casă în Londra și una la țară? Mă va duce la palat? Vom avea propria noastră barcă? Voi merge la curte să o slujesc pe regină când se căsătorește verișorul Eduard? Îmi va cumpăra bijuterii și rochii, și cățeluși,

și pisoi, și maimuțe dresate, și păsări cântătoare în cuști aurite? Ah, tată, îmi doresc atât de mult să am două maimuțe! Le voi îmbrăca în costume și rochii mici ca pe bebelușii! Și papagali, papagali vorbitori – îi pot învăța cuvinte noi și le pot da fructe de pădure din mână! Iar eu și soțul meu vom avea mulți copii? Vreau să fiu o femeiușcă rotundă și robustă ca un butoiaș mereu cu un bebeluș în brațe, unul în pântec și încă o grămadă care să mă tragă de fuste și să-mi spună „mamă"! Vreau să ne fie casa plină de veselie și râsete!

Tata râse cu poftă.

– Atât de multe întrebări! Ești curioasă ca o pisică, draga mea Kate! Oprește-te un moment și potolește-ți limba nerăbdătoare, draga mea, și lasă-mă să răspund! Nu, nu l-ai cunoscut niciodată. Numele lui este Henry, Lordul Herbert, fiul contelui de Pembroke, și este un tânăr frumos, cu părul blond, cu aproape doi ani mai mare decât tine și cred că ochii lui sunt albaștri. Îți va plăcea! Sunt sigur de asta, la fel cum sunt de sigur că acest marțipan este delicios! Făcu un semn cu mâna spre cutia, acum goală, de pe biroul lui. Iar restul, toate la timpul lor, drăgălașa mea Kate, toate la timpul lor! Nu te mai frământa, nu mai fi atât de nerăbdătoare să pleci, fata mea frumoasă; ia-o mai încet și bucură-te de viață, fără să treci prin ea în goană nebună. Dacă te grăbești, totul va trece pe lângă tine în ceață și vei rata ce e mai frumos.

Agitată, îl prinsei pe tata de mânecă, să-i atrag atenția.

– Și eu? întrebai cu timiditate. Și eu mă voi căsători? Cineva vrea să se căsătorească cu mine?

– Da, iubirea mea mică.

Tata mă ridică dintr-o mișcare și mă așeză pe genunchi.

– Deși, pentru că ai doar opt ani, va trebui să aștepți cu răbdare acasă și să te mulțumești să fii logodită pentru o perioadă de timp, dar, da, micuța mea Mary, vei fi mireasă, exact ca surorile tale! Iar timpul are un obicei ticălos de a trece repede, și mult prea curând croitoresele vor mărșălui pe scări pentru a-și desfășura baloții de mătase în fața ta, ca să-ți facă o frumoasă rochie de nuntă, după modelul și culoarea pe care le vei alege!

– Cine? întrebai eu cu un murmur năucit și fără vlagă.

Bărbatul cu care urma să mă căsătoresc era cu mult mai important pentru mine decât orice rochie nouă, deși sinceritatea mă îndeamnă să recunosc că o rochie din catifea de culoarea prunei

închise şi damasc de culoarea lavandei cu flori de argint, garnisit cu blană de vulpe argintie îmi străfulgeră prin minte.

– Cine ar vrea să se căsătorească cu mine?

– Am ales pe cineva foarte special pentru tine, mica mea iubire. Tata mă apucă de bărbie şi mă sărută pe vârful nasului. E puţintel mai în vârstă decât tine, are patruzeci şi cinci de ani şi e rudă cu mine. Poate că ai auzit vorbindu-se de el, pentru că este erou de război, unul dintre cei mai mari eroi ai noştri – verişorul meu, William Grey, Lordul Wilton.

Kate scoase un ţipăt atât de înspăimântător încât aproape că mă rostogolii de pe genunchii tatălui meu, iar Jane uită, pentru moment, de propria uimire care o descumpănise, pentru că pe rând oroarea şi mila îi umplură ochii în timp ce se holba la mine. Apoi, amândouă surorile mele veniră lângă mine, plângând şi lipindu-se strâns de mine, de parcă nu puteau suporta să-mi dea drumul. Dar tot ce puteam face era să dau din cap, dezamăgirea şi suferinţa mea erau prea adânci ca să plâng, şi sunt momente în viaţa chinuită a unui pitic când se simte complet secat de lacrimi.

Întreaga Anglie ştia povestea Lordului Wilton, iar băieţii se luptau pentru rolul lui în jocurile lor de război, rivalitatea lor pentru acest rol mult râvnit lăsându-i cu buze însângerate şi ochi învineţiţi. Fusese rănit într-un mod hidos, faţa lui fiind mutilată în bătălia de la Pinkie Cleugh. O lance scoţiană străpunsese partea frontală a coifului său, sfărâmându-i câţiva dinţi când pătrunsese în gură şi prin limbă, scoţându-i şi mai mulţi dinţi în această străpungere violentă şi perforându-i bolta palatină. La un moment dat, şi nasul îi fusese spart şi împins înăuntru, transformându-l într-o parodie grotescă şi sângeroasă a unuia dintre acei căţeluşi drăguţi, cu nasurile turtite, pe care Kate îi adora atât de mult. Pentru a înrăutăţi şi mai mult lucrurile, coiful fusese făcut praf de loviturile inamice, iar metalul menit să-i protejeze faţa se întorsese împotriva lui, muşcând adânc, mutilându-i carnea şi lăsând în urmă cicatrice crestate, brăzdându-i faţa în zigzag, ca o furtună violentă cu fulgere. Lancea inamicului îl costase, de asemenea, un ochi. Unii spuneau că era aproape orb şi purta un petic din piele neagră pentru a-şi ascunde ochiul din sticlă mată de culoare gri, deşi alţii pretindeau că ochiul era alb şi lipsit de vedere precum un ou, iar alţii spuneau că peticul ascunde o adâncitură goală, că războinicul scoţian care i-l scosese se lăudase că i-l smulsese din

orbită ca pe o măslină; alții insistau, în chip mai degrabă morbid, că îl făcuse să-i cadă în gură și îl înghițise întreg.

Indiferent care dintre aceste povești era adevărată, Lordul Wilton părăsi în acea zi câmpul de luptă cu o față care înspăimânta copiii și acum umbla în public acoperit ca o doamnă, ca nu cumva urechile lui să fie copleșite de strigăte precum „Doamne, ce e hidoșenia aia?" și „Monstrul!", și de plânsetele îngrozite ale copiilor, de țipetele femeilor și bufnitura trupurilor când cădeau leșinate. Îmi părea rău de el; eu, „Mary cea cocoșată", „micuța cap de monstru", „copilul-spiriduș", „mica broască râioasă și hidoasă", îi puteam înțelege foarte bine durerea și chinul. Trebuie să-i fi fost nespus de greu, de vreme ce cândva fusese considerat unul dintre cei mai frumoși bărbați, în timp ce eu mă născusem urâtă și diformă, și nu cunoscusem o altă față.

Dar mila nu era suficientă să mă facă să vreau a mă căsători cu el. Vai, ce pereche am face! Mă imaginam conducându-mi de mână soțul pe jumătate orb și cu văl pe față, cu spinarea mea cocoșată forțându-se și durându-mă din cauza efortului îngrozitor. Oamenii ar crede că suntem doi ciudați scăpați de la bâlci sau colecția vreunui nobil cu greșelile făcute de mama natură. Cei care se desfătau cu asemenea spectacole ar putea chiar veni la noi să ne ofere monede ca să vadă dincolo de vălul soțului meu sau să le arunce pe jos și să strige: „Dansează, piticule, dansează!"

– Copilă dragă, nu fi atât de tristă! Te încrunți de parcă s-ar sfârși lumea fără să-i fi gustat încă toate plăcerile! Zâmbește! exclamă tata, lăsându-mă jos și trăgând cu vârful degetelor de colțurile gurii mele pentru a forma un zâmbet care dispăru imediat după ce el își retrase degetele. Lordul Wilton este un bărbat minunat și un mare erou! Un soț de care poți fi mândră! Eu însumi i-am spus totul despre tine, și abia așteaptă să te facă mireasa lui. Cât de nerăbdător este ca micuța lui Mary să crească! Vrea să fie informat când îți vine prima data sângerarea de femeie! Tânjește după o soție tânără și inteligentă, o fată liniștită, cu judecată, care nu își va întoarce capul și inima după un chip frumos, una care e fericită să rămână acasă și să stea lângă foc, să-i citească și să converseze cu el, căreia să-i poată spune poveștile lui și cu care să împărtășească fostele lui glorii, cineva ca tine, iubirea mea mică, nu vreo mică destrăbălată, nestatornică, pe care ar putea-o găsi într-o zi rostogolindu-se prin paie cu băiatul de la grajduri între genunchii ei! Și, nu uita, doar pentru că fața lui este distrusă,

nu înseamnă că lui William îi lipsește talentul amoros, dimpotrivă, dar acesta nu este un subiect potrivit pentru anii tăi fragezi. E suficient dacă spun că în noaptea nunții tale vei simți o bucurie divină, un extaz al trupului, cald, fremătător! William are limbă și degete care pot rivaliza cu cel mai mare muzicant al Angliei; atinge trupul unei femei ca pe un instrument! Dar uită că am spus asta până când vei fi suficient de mare cât să-ți aduci aminte! Nu e un subiect potrivit la care să se gândească o fată de vârsta ta.

– Dar, tată! se lamentă Kate. Este atât de urât! Și de bătrân! L-am văzut mergând prin Londra în lectica sa, cu fața acoperită de un văl gros, cu un șal pe umeri, ca o femeie bătrână cocoșată și veștejită, strigând celor ce-l duc cu o voce smiorcăită că merg prea repede sau prea încet, sau să aibă grijă la porcul acela sau la fetița aceea, sau să nu calce în bălegarul de pe stradă, și să întoarcă aici și să întoarcă acolo, de parcă el a trasat străzile Londrei și le cunoaște mai bine decât oricine!

– Katherine! strigă tata cu asprime. Sunt îngrozit și rușinat de tine! Nu-ți dai seama, fată, că vorbești despre un mare erou de război? Bărbatul care a condus primul atac împotriva dușmanului la bătălia de la Pinkie Cleugh, nu uita! Ți-aș fi recunoscător dacă ai arăta puțin respect față de viitorul tău cumnat! Toți cei care au un strop de sânge englezesc în ei ar trebui să îngenuncheze și să-i mulțumească lui William Grey pentru că și-a sacrificat înfățișarea și vanitatea pentru binele lor. Și înainte de a fi rănit, a avut multe motive pentru care să fie vanitos. Era la fel de curajos și de îndrăzneț ca un cocoșel țanțoș! Dacă voi, fetelor, ați fi fost băieți, ce povești v-aș fi putut spune! adăugă el, făcând cu ochiul.

Apoi, sărind peste obstacolele care stăteau în calea unei povești bune, continuă, ca și cum sexul nostru nu reprezenta o barieră.

– Când stătea acolo întins, cu fața atârnându-i în bucăți și porțiuni sfâșiate de pe craniu, cusut cu ață grosolană și bandajat cu cârpe însângerate, neștiind dacă va trăi sau va muri, a cerut o oglindă, deși i s-a spus că ar fi fost cel mai bine să nu se uite; dar s-a uitat, a fost atât de curajos, apoi, sfidător, a aruncat oglinda într-o parte și, pentru a dovedi că mai este bărbat, a chemat femei, tot mai multe femei, până când a spus: „Gata!" A istovit o duzină de târfe, după unele numărători, șaisprezece sau treizeci – toți care spun povestea dau cifre diferite –, dar sunt sigur, știindu-l pe verișorul meu William, că au fost cel puțin douăsprezece târfe. Dar toată lumea este de acord în privința unui aspect – acele

prostituate ieșeau clătinându-se din cortul lui, aproape leșinate, cu genunchii tremurând, plângându-se de dureri în zonele intime ca ale virginelor deflorate; unele dintre ele chiar își puneau cârpe pentru a-și opri sângerarea, spunând că berbecele lui era atât de mare și le împinsese atât de puternic, iar acestea erau toate însoțitoare călite ale celor din tabără, nu uitați, târfe care lăsaseră cu mult timp în urmă fecioria!

Își dădu vinovat o palmă peste gură, de parcă propriile lui cuvinte îl surprinseseră.

– Dar nu ar fi trebuit să vă spun asta. Sunteți doar niște fetișcane, așadar uitați fiecare cuvânt! Mama voastră mă va biciui pe spate dacă ar ști că v-am umplut capul cu povești neobrăzate. Bunul Dumnezeu de sus știe că ei îi place foarte mult orice scuză ca să poată face așa ceva! Asta să fie o lecție pentru voi, fetelor. Niciodată să nu te căsătorești cu o femei care poartă cizme de călărie pentru că, foarte probabil, le va purta și în pat, iar biciul nu va fi niciodată departe de mâna ei. Frances le-a purtat chiar și sub rochia de mireasă; i-am auzit pintenii de aur sunând în timp ce a mers spre altar să-și ocupe locul lângă mine. Pentru nimic în lume nu-mi puteam da seama ce era zgomotul acela, și când m-am aplecat să ridic tivul rochiei, ca să văd, mi-a aruncat de pe cap noua mea pălărie cu pene chiar acolo, la altar, în văzul tuturor, iar când îi puneam inelul pe mână, aveam o ureche roșie care zvâcnea, în timp ce oaspeții de la nuntă stăteau pe șirurile de scaune, chicotind și uitându-se la urechea mea cum se umflă. Dar uitați că v-am spus și asta! adăugă el în grabă. Mamei voastre nu i-ar plăcea! Mai luați niște bomboane, fetelor!

Luă cutia și ne-o oferi, pe rând, fiecăreia.

– Uitați ceva mai potrivit pentru urechile și pentru anii voștri care vă va ajuta să înțelegeți, mai ales tu, micuță Mary, ce pereche grozavă este acest bărbat curajos! Păi dacă aș fi femeie, aș sări de bucurie la șansa de a mă căsători cu Lordul Wilton! Dar nu-i spuneți că am zis eu asta; William deplânge orice crede el că face aluzie la sodomie, așa că nu va considera cuvintele mele ca pe un compliment sincer, așa cum am intenționat eu să fie, căci eu îi port cea mai înaltă stimă! Dar uitați că am spus și asta, mă refer la partea cu sodomia – voi, fetele, nici măcar nu ar trebui să cunoașteți acest cuvânt sau semnificația lui! Nu știți, așa-i? Vă rog, spuneți-mi că nu știți, și scutiți-mi pielea de cravașa de călărie a mamei voastre!

Oftă adânc a ușurare și-și șterse transpirația de pe sprânceană cu mâneca de catifea când noi încuviințarăm toate. Apoi se urcă pe masa lungă, lăcuită, care se întindea aproape pe toată lungimea bibliotecii, și, încântat ca un băiețel, începu singur o reconstituire energică a „rănirii Lordului Wilton la bătălia de la Pinkie Cleugh", purtând curajos lănci și săbii imaginare și interpretând diferite roluri, scoțienii inamici și englezii viteji, căzând pe spate, gâlgâind sânge, strângându-și gâtul și respirând întretăiat când soțul meu promis pentru căsătorie era lovit, apoi rostogolindu-se pe o parte pentru a ne arăta cum John Dudley, ducele de Northumberland însuși, sau „contele de Warwick cum era pe atunci!", își înfipsese degetele în jos pe gâtul Lordului Wilton și scosese o mână plină de dinți rupți pentru a putea respira, „astfel salvându-i viața".

Apoi războinicul rănit încălecă din nou, curajos – tata își trecu piciorul peste un imaginar cal de luptă și începu să mimeze un galop brusc, nechezând în timp ce cizmele lui tropăiau peste masa lăcuită – explicând cum, alături de Northumberland, Lordul Wilton călărise fără să șovăie prin mulțimea de trupuri de englezi în armură și scoțieni în kilt, mânuind săbii zăngănitoare, învârtind ghioage cu țepi și înfigând și lovind lănci.

– Când, deodată, Lordul Wilton a început să se simtă slăbit, învins de căldură, de praf, de bâzâitul mușteloor, de durere și de pierderea sângelui, și părea pe punctul de a leșina. Atunci Northumberland a apucat un putinei cu bere, i-a înclinat pe spate capul bărbatului aproape leșinat, și i-a turnat-o pe cap și, cât de mult a putut, pe gât, pentru a-l readuce în simțiri, salvându-i astfel din nou viața. Și brava noastră rudă a terminat atacul, un erou, deși ușor beat, cu fața sfâșiată și însângerată, și pentru aceasta a fost recompensat de Coroană cu rangul de cavaler și conducerea Berwickului și a fost desemnat supraveghetor al hotarelor din est și general peste câteva din nord!

Mama intră chiar când tatăl nostru repeta scena dușului cu bere, după ce o pusese pe Kate să-i aducă carafa de pe birou. Ea stătea, cu mâinile încrucișate peste sânii ei mari, bătând cu vârful cizmei pe podeaua lustruită, din stejar, și privea alături de noi cum, stând drept pe masă, tata își dădu capul pe spate și-și turnă un șuvoi de bere pe gât în jos și peste tot pe piept, fiind atât de pătruns de reconstituirea acestei scene, încât arătă o nepăsare nechibzuită față de hainele sale noi, elegante.

– Hal, ce faci? întrebă mama. Dă-te jos de pe masa aia, te dai în spectacol!

– Ei, cel puțin, o face perfect, murmură Jane țâfnoasă, făcând o aluzie nu foarte voalată la insistența mamei în ceea ce privește perfecțiunea.

Fără măcar să se uite în treacăt la Jane, mama își ridică mâna și cu dosul ei îi trase lui Jane o palmă.

– Sarcasmul nu e o calitate la o tânără, Jane, mai ales nu o tânără pe cale să se mărite. Sau nu ți-a spus tatăl tău nimic încă?

Tata scăpă carafa, iar aceasta căzu pe masă cu un zgomot puternic în timp ce el coborî repede, explicând că tocmai ne spunea veștile cele bune.

– Și trebuia să stai în picioare pe masa lăsată de mama mea, zgâriind-o cu cizmele tale, turnând bere peste tot pe tine și distrugându-ți și vesta nouă? întrebă ea, arcuindu-și a neîncredere o sprânceană frumos pensată.

– Eu... eu doar le arătam fetelor cum a fost rănit Lordul Wilton în bătălia de la Pinkie Cleugh, explică tata, cu sfială, în timp ce roșeața îi apăru în obraji ca un foc mistuitor deasupra bărbii sale stufoase, roșcate.

Bietul tata! Mama îl făcea mereu să se poarte ca un șoarece încolțit de o pisică. În prezența ei, se bâțâia mereu, se clătina și-și rodea unghiile, trăgându-și și răsucindu-și părul, în timp ce sudoarea îi apărea pe frunte. Chiar și atunci când ea nu era acolo, el începea întotdeauna să scoată sunete neașteptate, aruncând în jur priviri grăbite, agitate și vinovate, chiar dacă nu se înfrupta din conținutul „sertarului său dulce".

– Pentru numele lui Dumnezeu, de ce? întrebă mama.

– Eu... fetele... ei bine, eu... se bâlbâi tata, coborându-și deodată privirea asupra picioarelor sale. E de înțeles, draga mea... știi el... nu este... plăcut... la vedere... și eu voiam ca Mary să înțeleagă și... să fie mândră că un erou de război vrea să se căsătorească cu ea!

Mama își dădu ochii peste cap.

– Nu o minți! Oglinda ei nu o minte și nici privirile bărbaților nu o vor face, doar inima și limba ta nesăbuite! Crezi că ești binevoitor, dar nu ești. Se căsătorește cu ea pentru că eu spun că ea îl va accepta, iar el este singurul bărbat, cu rang și mijloace potrivite, dornic să o ia, și e mult mai bine ca el să-i fie soț, decât să rămână micuța cap de monstru fată bătrână sub acoperișul

nostru pentru tot restul vieții ei; mai ales că nu o putem trimite la o mănăstire de femei, pentru că Anglia este acum protestantă, nu papistașă, iar ea este născută într-un neam prea nobil pentru a fi un măscărici în vreo casă de vază. Lucrul acesta ne-ar aduce doar rușine! Chipul ei nu-i va aduce o avere, precum chipul lui Kate, adăugă ea, vocea înmuindu-i-se, devenind mai tandră când rosti numele surorii mele, și se întoarse să-i mângâie cârlionții strălucitori și se aplecă să-i lase un sărut pe obraz.

Cuvintele ei mă usturară ca o palmă, și nu suportai felul în care călcă în picioare toată distracția tatălui meu, dojenindu-l și făcându-l să se comporte ca un școlar neascultător. Și, mărturisesc, mă răni să văd afecțiunea pe care o revărsa asupra lui Kate, așa că, șovăielnic, pusei o întrebare, fără să mă gândesc că ar putea-o răni pe Jane.

– Tată, cu cine se va căsători Jane? Nu ai spus până acum.

Tata îmi răspunse cu un zâmbet recunoscător. Orice era binevenit pentru a-i distrage atenția mamei. Și lui îi era teamă de limba ei ascuțită, întotdeauna criticându-ne și pedepsindu-ne aspru.

– Guildford Dudley, răspunse el prompt și mândru, ca și cum numele băiatului pe care tocmai îl pronunțase era un premiu important pe care îl câștigase el pentru fiica lui cea mai mare. Mezinul ducelui de Northumberland, care este la vârsta căsătoriei și singurul din neamul lui cu părul auriu. Toți ceilalți sunt bruneți, adăugă el. El este preferatul mamei și a fost botezat cu numele ei de fată, Guildford. E foarte diferit, nu crezi? continuă el să bolborosească. Vreau să spun, când atât de mulți băieți sunt numiți Henry, Eduard, Robert, William, John și Thomas, acesta iese în evidență ca ceva unic, nu crezi?

– Guildford Dudley!

Noi, cele trei surori, exclamarăm în cor, pe neașteptate, și ne ținurăm una pe alta pentru a ne sprijini. Observai dezgust și dispreț în ochii lui Jane, în timp ce ai mei și ai lui Kate reflectau mila pe care fiecare o simțeam pentru sora noastră erudită, care urma să se căsătorească și să aibă relații intime cu un asemenea prost înfumurat, un tânăr cu părul auriu care făcea, prin comparație, păunii mândri, care mergeau țanțoș prin grădinile regale, să pară neîngrijiți și umili precum vrăbiile. Jane vorbea fluent latina, greaca și franceza, și atunci studia ebraica pentru a-și spori înțelegerea Scripturilor; devora lucrările lui Cicero, Ovidiu, Plutarh, Titus Livius, Iuvenal, Demostene, Iustin Martirul, Platon,

Aristotel, Socrate și Noul Testament scris în greacă, în timp ce altor fete de vârsta ei le plăceau romanele cavalerești și poveștile libertine, exuberante ale lui Boccaccio și Chaucer; chiar de curând făcuse rost de o traducere în latină a Talmudului evreiesc. Și acum era promisă unui băiat care considera cărțile pur decorative. Biata Jane!

Toată lumea știa că Guildford Dudley era mai vanitos decât orice fată. Propria lui familie îl numea crinul lor aurit și micsandra lor de aur, și îi îndeplinea fiecare capriciu, răsfățându-l fără rușine și făcându-i pe plac scumpului lor răzgâiat, în orice fel posibil. Iar el era așa de prost, deși el însuși și mama lui care îl adora, care îl pusese pe un piedestal ca pe un idol aurit, considerau că este tot atât de inteligent pe cât de frumos. Toată lumea știa că toți servitorii familiei Dudley erau bruneți, pentru a face propriul cap al lui Guildford să strălucească și mai mult; Guildford, care își spăla părul de două ori pe săptămână cu un amestec din suc de lămâie și mușețel, era cunoscut că făcea un scandal monstru dacă vreun băiat cu părul blond îndrăznea să stea la douăzeci de pași distanță de el. Era singurul băiat despre care am știut vreodată că dormea cu bigudiuri în fiecare noapte și insista ca frizerul lui, pregătit să-i facă pe plac, să fie prima persoană pe care o vede când deschide ochii în fiecare dimineață. Astfel era Guildford Dudley, cel hărăzit lui Jane. Oh, biata, biata mea soră!

– Nu voi face acest lucru!

Jane vorbi pronunțând fiecare cuvânt apăsat și dur ca oțelul pentru ca apoi, în clipa următoare să se trezească la podea, cu picioarele-n sus, pentru că mama o doborâse cu o lovitură fulgerătoare.

– O vei face, zise mama cu un calm glacial. Jane își înălță capul zvâcnind de la podea și o privi pe mama în ochi.

– Nu o voi face, repetă ea. Nu mă voi căsători cu Guildford Dudley.

Se lăsă o tăcere prevestitoare de rău, învelindu-ne pe toți ca un giulgiu. Știam ce urma; se întâmplase de atâtea ori înainte încât ar fi fost considerat un miracol dacă nu s-ar fi întâmplat acum. Jane urma să fie dusă sus, în Galeria Lungă, aflată dincolo de camerele noastre, unde ne adunam întotdeauna lângă foc și ne jucam în zilele reci sau ploioase. Era dezbrăcată până la cămașă și făcută să aștepte, îngenunchind ca un penitent, în fața unei bănci grele, din lemn. Apoi noi auzeam mersul hotărât al pașilor mamei, în cizme

de piele, zăngănitul pintenilor ei și plesnitura cravașei de călărie pe palma ei în timp ce se apropia. Se schimbau câteva cuvinte, deși fără rost, deoarece Jane niciodată nu-și cerea scuze, indiferent de greșeala făcută. Apoi mama arăta cu biciul spre bancă, și Jane își ridica lenjeria și se așeza peste ea, cu spatele și fesele goale, pe deplin expuse la cascada nemiloasă de lovituri care urmau să coboare. Își mușca buzele până când sângerau și lacrimi tăcute se scurgeau pe podea în timp ce ea își îneca suspinele și refuza să strige. Nu îi dădea mamei satisfacția de a auzi strigătul ei cerând îndurare.

– În Galeria Lungă, zise mama, și ieși brusc, cu pași mari, fără a mai arunca o privire în urmă.

– Oh, Jane! strigarăm noi, îngrămădindu-ne strâns în jurul surorii noastre, ca și cum numai dragostea noastră o putea proteja, dar ea ne dădu brațele la o parte și merse cu stoicism după mama, cu capul sus și mândră, ca un martir creștin pe punctul de a fi aruncat la lei. Erau momente când mă gândeam că lui Jane îi plăcea rolul, mila pe care o stârnea suferința ei, și felul în care acesta îi făcea inteligența să strălucească și mai mult, ca un diamant perfect într-o montură anostă.

Tata se întoarse să-și mestece marțipanul ca un gest de răzbunare, strigând o dată, când își mușcă din greșeală propriul deget, iar eu și Kate stăteam fără nădejde, ținându-ne de mână, uitându-ne lung, îngrijorate, după Jane, înfiorându-ne în sinea noastră fiecare lovitură de bici pe carnea ei sensibilă.

Într-o singură zi încetaserăm să mai fim trei fetițe care se jucau în zăpadă, îmbătându-ne și înveselindu-ne de la crema de lapte, schimbându-ne în trei tinere pe cale de a se căsători.

Mai târziu, când Jane se întinse pe burtă, eu și Kate îngenunchearăm pe pat lângă ea, încruntându-ne la urmele cu sânge închegat și crestăturile roșii de bici înflorind ca o grămadă de trandafiri roșii peste tot pe spatele ei, pe fund și pe coapsele străbătute deja în lung și-n lat de câteva cicatrici alb-argintii, de la bătăile anterioare. Le curățarăm ușor cu o bucată de pânză înmuiată într-un amestec de coada-șoricelului și tătănească, urmat de un balsam liniștitor din levănțică, pe care Kate îl aplică și pe tâmplele lui Jane după ce le sărută.

În cele din urmă, o întrebai:

– De ce te-ai opus? Știai ce se va întâmpla dacă faci asta, că vei fi bătută, și, în cele din urmă, asta nu va schimba nimic, absolut nimic, cu excepția faptului că stai întinsă aici, în starea asta. Nici

una dintre noi nu are dreptul să aleagă cu cine se va căsători. Putem doar să acceptăm și să încercăm să ne descurcăm cât de bine putem.

Jane nu-mi răspunse. Zăcea acolo, tăcută ca o piatră. Poate că se gândea în mintea ei, căutând un răspuns, sau poate medita la o zi când povestea tristă a felului în care Lady Jane Grey a fost bătută pentru a se supune și forțată să se căsătorească cu un prost avea să fie răspândită de-a lungul și de-a latul Europei, printre cei mai distinși cărturari ai Europei. Tânguirile care aveau să se audă când se va ști că steaua lor strălucitoare, cea mai puternică lumânare a credinței reformate, fusese forțată să-și stingă lumina, să-și pună cărțile deoparte și să accepte soarta femeii de a se căsători și, în cele din urmă, de a deveni mamă. „Ce pierdere că o asemenea minte a trebuit să fie înlănțuită în corpul unei femei!" vor spune ei.

Deși nu îndrăznisem niciodată să aduc în discuție subiectul acesta față de Jane, și poate gândirea mea e influențată de ceea ce a urmat, deseori suspectam că, deși disprețuia poveștile sfinților catolici și suferințele care îi făcuseră martiri, ea îi folosea în secret, croindu-și din ele un model personal al unei soarte asemănătoare pentru ea însăși. Ea nu și-a mușcat niciodată limba și nu și-a plecat cu umilință capul și nici nu a suferit în tăcere, ca majoritatea copiilor bătuți și pedepsiți, nici nu s-a pregătit vreodată să adopte niște căi împăciuitoare și să evite bătăile ulterioare; în schimb, părea să le provoace și să le atragă. Au fost atât de multe situații când Jane s-ar fi putut salva, dar nu a făcut-o. Și după aceea întotdeauna găsea o cale – o ureche compătimitoare și o limbă bârfitoare – să spună lumii. Jane simțea că povestea ei trebuie să fie spusă; tânjea după compătimire la fel cum un bețiv tânjește după vin și laudă, iar un gurmand visează să fie la un banchet regal.

– Și, cel puțin, Guildford Dudley este frumos, chiar dacă este prost, adăugă Kate, deci s-ar putea să nu fie atât de rău. Poate că va fi binevoitor? Și dacă asta nu se va întâmpla, el e întotdeauna bun ca subiect de glume. Chicoti. L-am văzut odată într-un magazin din Londra; a cumpărat o pelerină din catifea gri căptușită cu mătase albastru-pal, tivită și brodată cu flori de argint – era o pelerină foarte frumoasă –, doar pentru că se asorta cu pisica lui. Vezi, Jane? Îi dădu ușor un ghiont când o umbră de zâmbet răsări pe buzele lui Jane. Vei avea întotdeauna un soț care te va face să zâmbești! Și ar putea fi mult mai rău; biata Mary s-a

pricopsit cu Lordul Wilton, iar el are o față care le provoacă coșmaruri copiilor mici.

Kate făcu o mutră acră și se cutremură.

Deodată, începui și eu să tremur și să am frisoane, apoi îmi dădură lacrimile, incontrolabil, deși nu îmi doream să par copilăroasă în fața surorilor mele, mai ales după ce tocmai o mustrasem pe Jane pentru că se împotrivea la ceea ce nu putea fi schimbat, dar nu mă puteam abține.

– Mary, ce este? se întoarse Kate spre mine. Îmi pare rău pentru ce am spus despre Lordul Wilton, sincer îmi pare. Nu am intenționat să te fac să plângi. Oh, te rog, nu plânge, voi plânge și eu!

Și chiar în timp ce vorbea, lacrimile începură să șiroiască pe fața drăgălașă a surorii mele.

– Nu e vorba de asta, izbucnii eu. Ci... faptul că amândouă mă veți părăsi! Peste doar câteva săptămâni... vă voi pierde pe amândouă!

– Of, Mary!

Kate mă cuprinse în brațe, iar Jane își ridică trupul plin de răni, punându-și brațele în jurul taliei mele și capul în poala mea.

– Nu plânge! imploră Kate. Îți promit că te voi invita des să mă vizitezi, probabil ai putea chiar să vii să locuiești cu mine. Îmi voi folosi tot farmecul pentru a-l convinge pe Lordul Herbert să-mi permită asta.

– Și mă vei vizita și pe mine, promise Jane, cât de des poți. Gândește-te, în curând vei bombăni din cauza timpului pe care îl vei petrece pe drum, mergând de la Kate la mine.

– Serios? mă smiorcăii, plină de speranță.

– Serios! promiseră surorile mele și mă îmbrățișară și mai strâns.

– Suntem surori, spuse Kate, și nu vom fi niciodată cu adevărat separate, nici măcar de timp și de distanță.

– Chiar și când suntem separate, vom fi totuși împreună – întotdeauna! declară Jane cu o voce plină de încredere de neclintit, la fel de solidă și de puternică precum legătura dintre noi.

Iar eu mă simții mai bine, simții cu adevărat greutatea și forța lanțului invizibil dintre noi, o pereche minunată de cătușe imposibil de desfăcut, care ne leagă împreună pentru totdeauna, încât nici măcar căsătoria, maternitatea sau moartea nu le-ar putea rupe.

În dimineața următoare, eu și Kate o ajutarăm pe Jane să-și îmbrace trupul țeapăn și dureros într-o rochie simplă, din catifea neagră, cu guler înalt și jupon matlasat, și o ținurăm de mână în

timp ce mergea greu cu spatele aplecat între noi, spre Galeria Lungă pentru a repeta ritualul pe care îl știam atât de bine. De fiecare dată când una dintre noi era pedepsită, în dimineața următoare trebuia să se târască pe mâini și pe genunchi, cât era coridorul de lung, până unde stăteau părinții noștri așteptând și acolo să implore cu smerenie iertarea mamei. Până când pedepsita ajungea la ei, o dureau brațele, palmele usturând-o și înroșindu-se de la podeaua dură din piatră, iar genunchii îi erau juliți până la sânge în ciuda fustelor și a ciorapilor.

Câteodată mama îi acorda iertarea imediat, ca o regină care, cu grație, îi oferă unui petiționar o recompensă, și ne ridica și ne săruta o dată pe fiecare obraz; altă dată își încrucișa mâinile la piept, se încrunta și dădea din cap afectat, iar ritualul trebuia să se repete în fiecare dimineață, până când binevoia să ne ofere iertarea. Nu exista nici o explicație rațională pentru asta. Câteodată ierta imediat cea mai cumplită greșeală și o considera un fleac. Îmi aduc aminte că atunci când am șterpelit niște mătase galbenă, strălucitoare, pentru broderie, din coșul de cusut al mamei, a trebuit să mă târăsc de-a lungul acelui coridor șapte dimineți la rând, dar când Kate, curioasă, la vârsta de opt ani, l-a convins, cu farmecul ei, pe unul dintre băieții de la bucătărie să-i arate ce are în pantaloni, și, cu un zâmbet amabil, i-a întors favoarea ridicându-și fustele și arătându-și zonele intime, mama a iertat-o imediat, la prima cerere. Și biata Jane, când a scăpat sos pe acea rochie albă cu auriu, primele ei veșminte de adult, a fost obligată să se târască în Galeria Lungă și să ceară îndurare cinci săptămâni întregi – una pentru fiecare pată pe care spălătoreasa nu a putut-o scoate – înainte ca mama să o ierte în cele din urmă.

În această dimineață, văzând cum suferea sora noastră, Kate avu „o idee genială". Alergă înapoi în camera ei și apucă la repezeală două perne mici, din coșurile unde stăteau cățelușii și pisoii, și două lungimi de panglică lată din satin din coșul ei de cusut. Îngenunche lângă Jane și îi ceru să-și țină fusta ridicată și apoi, cu ajutorul panglicilor, legă o pernă în jurul fiecăruia din genunchii lui Jane.

– Gata, îi zâmbi ea lui Jane, acum nu va mai fi atât de rău.

Și, la început, nu păru să fie. Eu și Kate ne țineam de mână și priveam cu neliniște cum Jane se târa încet de-a lungul coridorului spre locul unde așteptau părinții noștri, mama noastră fiind clar nerăbdătoare să plece la vânătoare, plesnind cu cravașa peste

mănușa ce-i îmbrăca mâna și legănându-și un picior astfel încât pintenii de aur de pe cizmele ei din piele să facă zgomot.

Păru că trecură ore întregi, dar în cele din urmă ajunse, îngenunchind, o persoană umilă înaintea mamei noastre.

Cu capul plecat, ea rosti încet cuvintele cerute:

– Cât se poate de umilă, implor iertarea ta, mamă.

Compasiunea îi lumină fața tatei, iar el șopti:

– Draga de tine, și întinse mâna să mângâie părul lui Jane, dar mama i-o plesni cu cravașa.

Bietul tata tresări și își trase înapoi degetele care-l usturau, ducându-și-le la gură să sugă sângele care-i țâșnea din încheieturile degetelor.

Extrem de stăpână pe ea, mama ridică una din sprâncenele ei pensate fin.

– Te căsătorești cu Guildford Dudley? întrebă ea.

Urmă un moment prelung de tensiune, în care putui simți lupta dinăuntrul lui Jane, dar, în cele din urmă, ea capitulă și, cu capul atârnând în jos și umerii încovoiați într-o înfrângere tristă, făcu ce i se cerea și răspunse:

– Da, mamă.

Cu o mișcare bruscă a capului și un zâmbet triumfător pe buze, mama se întinse să o prindă pe Jane de umeri și se aplecă să-și lipească buzele de fiecare din obrajii surorii mele, apoi, dându-se înapoi, îi făcu semn cu cravașa lui Jane să se ridice.

Însă în timp ce Jane se chinuia anevoie să se ridice, panglicile care legau pernele alunecară. Kate stătea încremenită, uitându-se în jos la micile perne umflate de culoarea movului prunei și a roșului cireșei, îngrămădite la picioarele ei, și la panglicile roz și albastre din satin care-i șerpuiau afară de sub fustă.

Biciul mamei se auzi plesnind, făcând ca fusta lui Jane să se ridice și să scoată la iveală „ideea genială" a lui Kate. Cu o privire neliniștită îndreptată către mama, tata începu să râdă și să bată din palme, sperând zadarnic că soția lui va vedea umorul situației și nu va face o criză de furie.

Dar mama nu se amuză. Două palme, una pe fiecare obraz pe care tocmai îl sărutase, o răsturnară pe spate pe Jane, care își juli palmele dureros de podea când încercă să atenueze căderea.

Încercai să o opresc, dar Kate se desprinse de lângă mine.

– Mamă, nu, te rog, nu, a fost ideea mea! Cu ochii în lacrimi, se aruncă la picioarele mamei, julindu-și genunchii, și luă mâinile

mamei, le sărută și le presă de obrajii ei înmuiați de lacrimi și spuse: Cât se poate de umilă, implor iertarea ta, mamă.

– Aceasta a fost ideea ta?

Mama pocni cu biciul pernele și panglicile care stăteau adunate într-o grămadă vinovată pe podea. Când Kate, încă în genunchi, încuviință din cap, un zâmbet strălucitor se întinse pe fața mamei și, radiind, o luă pe Kate în brațe, aproape asfixiind-o la pieptul ei voluminos.

– Draga mea, ești aproape la fel de inteligentă pe cât ești de frumoasă! Felul acesta de gândire îți va fi cu mult mai de folos la curte decât îți va fi Platon vreodată. Râse batjocoritoare către Jane. Vino, iubirea mea. O luă pe Kate de mână. Vino cu mine la grajduri; dacă vrei, poți mângâia câinii de vânătoare și poți să-i dai un morcov calului meu. Vino, Hal! strigă peste umăr către tata, iar el își luă repede pălăria cu pene, mănușile și cravașa și alergă după ea, el însuși supus ca un câine.

Stăteam acolo, dorindu-mi să fug spre Jane, dar, din lașitate, nu îndrăznii să mă mișc, ca nu cumva să atrag furia mamei. Stătui acolo, uitându-mă lung după ei, cu inima bătându-mi de parcă putea să-mi explodeze în orice moment. Te rog, Doamne, nu lăsa să se întoarcă mama, mă rugai. Fă să uite de Jane.

Dar nu a fost să fie. În pragul ușii, mama se opri și se uită înapoi.

– Doamnă Ellen! strigă către doica lui Jane, care, în tot acest timp stătuse deoparte, o prezență neobservată în rochia și gluga ei negre ca penele corbului, asistând în tăcere la scenă. Adu niște ace! Vei fixa fusta lui Lady Jane deasupra genunchilor și apoi îi vei scoate pantofii și ciorapii. Apoi se întoarse spre Jane și îi ordonă cu asprime: Te vei târî înainte și înapoi pe întreaga lungime a coridorului, pe mâinile și genunchii goi, până ne întoarcem de la vânătoare.

Apoi plecă, cu pintenii zăngănindu-i, cu penele de la pălărie săltând, fără să aștepte un răspuns, încrezătoare precum o regină că dorința ei avea să fie îndeplinită.

De îndată ce plecă, mă repezii spre Jane, dar ea se ridică și întinse mâna să mă oprească.

– Nu! Stai departe, nu te apropia, Mary, sau te va pedepsi și pe tine!

Toată dimineața și o mare parte a după-amiezii, eu și Kate stăturăm, sprijinindu-ne una pe alta, suspinând și privind-o neajutorate pe sora noastră, plângând și mai tare când vedeam

urmele de sânge care marcau progresul ei lent în sus și în jos de-a lungul coridorului lung, pe măsură ce ziua trecea. Kate o rugă pe Jane să se oprească și să se mai odihnească puțin, implorând-o, cu ochii plini de lacrimi, pe doamna Ellen să mintă și să spună că Jane își ispășise pedeapsa exact așa cum i se ceruse.

– Milady, nu pot, nu îndrăznesc, spuse doamna Ellen cu tristețe, în timp ce, ușor, descleștă pumnii lui Kate de pe cutele fustei sale negre.

Iar Jane nu se opri până când, la asfințit, mama apăru în prag și rosti un singur cuvânt:

– Destul!

Iar Jane căzu leșinată, cu fața în jos, lată pe podea.

Dacă nu mă înșală memoria, a doua zi furăm chemate din nou în bibliotecă și fură dezvelite în fața noastră portretele, darurile de la cei promiși nouă.

Pentru mine era un portret al Lordului Wilton, impunător, cu barba de culoarea samurului, în toată gloria lui apusă, un urs de bărbat, semeț și autoritar, într-un costum de brocart din piele de bivol, cu tivuri din satin, și pieptar de aur, coif cu pene, înarmat cu o sabie și un scut ca un zeu al războiului. Pentru nimic în lume nu aș putea spune cinstit dacă îl găseam mai înspăimântător înainte sau după cicatricile căpătate în bătălie.

Nu avea privirea unui bărbat bun sau răbdător, ci una care le-ar ordona celor din casa lui cu o precizie militară. Știam doar, în inima mea, că nu-l voiam; nu era bărbatul potrivit pentru mine. Dar mai știam și că era datoria mea să mă supun, și era zadarnic să mă împotrivesc; nimănui nu-i păsa ce cred eu; ca toate fetele de origine nobilă, nu aveam, într-adevăr, nici un cuvânt în această chestiune. Și astfel lăudai portretul, numindu-l „o imagine arătoasă", și mă retrăsei în tăcere.

Kate primise o miniatură a Lordului Herbert cu o verigă în vârful ramei rotunde de aur, astfel încât ea s-o poarte la un lanț de aur, un colier cu nestemate sau un șirag de perle. Lordul Herbert trimisese grijuliu o duzină din acestea, ca un dar de logodnă, astfel încât, indiferent ce rochie purta, Kate avea ceva care să i se potrivească, și astfel chipul lui să poată fi întotdeauna cu ea până în ziua în care el însuși îi va lua locul alături de ea, explica galant în scrisoarea care însoțea cadoul. Kate țipă de bucurie.

– Cât e de frumos! se entuziasmă ea iar și iar, dansând prin cameră, în timp ce mama se aplecă să examineze colierele cu ochiul exersat al unui cămătar, atent la orice defecte sau falsuri.

Terminându-și inspecția și, în aparență, fiind mulțumită atât de calitate, cât și de meșteșug, mama scoase un șirag de perle și mărgele din rubin și zâmbi la entuziasmul copilăresc al fiicei sale favorite, precizând că miniatura pe care o ținea era încadrată de diamante.

– Mai ales diamante fine, fiica mea; privește-le bine și compară cu ele orice bijuterii pe care ți le va oferi mai târziu, și vei ști întotdeauna exact cât de mare este afecțiunea soțului tău. Există modalități de a manevra un bărbat, adăugă ea explicit, iar lucrul important este ca niciodată să nu porți ceva ce nu este de primă calitate. Niciodată să nu accepți ceva inferior, pentru că, odată ce faci lucrul acesta, nu-ți va mai aduce niciodată ce este mai bun.

Kate strânse miniatura la piept și inspiră adânc:

– Dar este atât de frumos; sunt sigură că l-aș iubi chiar dacă ar fi bucăți de sticlă în loc de diamante!

– Atunci ești o proastă, declară simplu mama, o naivă frumoasă, nimic mai mult, și nu se va alege niciodată nimic de tine.

Kate scoase un țipăt scurt, rănit, iar buzele începură să îi tremure în timp ce ochii i se umplură de lacrimi și se holbă ofensată și confuză la mama.

– Ei, ei, o trase mama spre ea, e bine să te văd atât de entuziasmată și dornică să-ți iubești soțul; trebuie doar să-ți temperezi exuberanța cu puțină înțelepciune, fiica mea, și totul va fi bine.

– Da, mamă, da, îți promit, așa voi face! jură Kate, toată numai zâmbete radioase din nou. Voi avea grijă ca Lordul Herbert să-mi ofere ce e mai bun, pentru că mă voi îngriji să merit acest lucru, oferindu-i și eu în schimb ce e mai bun.

– Asta e fata mea isteață! se lumină mama și o bătu ușor pe obraz. La urma urmei, există inteligență dincolo de frumusețea asta!

În final, lui Jane i se prezentă un portret în mărime reală a lui Guildford Dudley. Rama lui, decorată cu micsandre sculptate și aurite, și ursul heraldic al familiei Dudley, și cadrul de pânză erau atât de greoaie încât fu nevoie de doi bărbați care să-l aducă înăuntru. Când mama înlătură catifeaua galbenă cu franjuri aurii care îl acoperea, tuturor ni se tăie respirația și ne dădurăm înapoi.

– Vai, vai! zise tata, mângâindu-se pe inimă în timp ce măsura, de sus în jos, imaginea pictată a viitorului său ginere.

Din cap până în picioare, scumpul băiat răsfățat al familiei Dudley era ca un idol poleit cu aur; tot ce lipsea era un piedestal pe care să stea și o mulțime de lingușitori care să-l aduleze și să stea prosternați la picioarele lui. Fiecare cârlionț perfect aranjat care îi împodobea capul strălucea de parcă ar fi fost sculptat de un maestru bijutier, buzele lui erau studiat bosumflate, strânse într-un buchet de culoarea bobocului de trandafir, iar ochii lui verzi aveau exact nuanța agrișelor, făcându-mă să mă înfior și să mă gândesc la șerpi și la smaralde pale în același timp. Veșmintele lui bogate, din brocart galben, erau țesute cu fire groase de aur, într-un model de micsandre puse în evidență cu ajutorul diamantelor strălucitoare și perle de aur cafenii. Membrele lui lungi, bine conturate, erau acoperite cu ciorapi din mătase galbenă, țipătoare, și ținea un picior în față astfel încât noi să vedem buchetul de micsandre aurii brodate pe glezna sa, iar pe vârful pantofilor săi galbeni, micsandre înflorite și cu diamante care le făceau pe cele de pe marginea portretului Lordului Herbert să pară mărunte și lipsite de strălucire. Chiar și inelele de pe degetele lui și lanțul greu din aur de la gât erau împodobite cu micsandre de aur cu pietre prețioase; evident, Guildford considera că aceasta era floarea lui. Artistul pictase chiar și o multitudine de asemenea flori, galbene bineînțeles, înflorind la picioarele lui. În fața privirii noastre uluite, acest tânăr radios își ținea mâinile întinse, de parcă ar fi spus lumii: „Sunt aici – veneraţi-mă și adoraţi-mă!"

– Cu toate diamantele acelea cusute pe fond galben mă face să mă gândesc la lămâi glasate! observă tata. Mmmm... lămâi glasate! Închise ochii și oftă. Atât de acre și totuși... atât de dulci! Ca dragostea... o contradicție!

– Exact, încuviință mama, dacă el ar fi în totalitate dulce, ar fi mult prea decadent, prea moale și poate prea efeminat, dar acea aciditate de sub zahăr denotă tărie și, astfel, masculinitate, deși, dacă nu ești atent, poate să scape ochiului. Nu știi cât ești de norocoasă, Jane; ești o fată atât de încăpățânată și de nerecunoscătoare, încât nu vezi lucrurile astea. Știi, Jane, chiar te invidiez! Uită-te la el. Este ca o bucată de marțipan care a prins subtil viață!

– Da, într-adevăr, este! Mmmm... marțipan... marțipan suflat cu aur! oftă tata entuziasmat, închizând din nou ochii în timp ce limba lui savura cuvintele, ca și cum silabele însele ar fi fost

dulciuri. Guildford este exact ca marțipanul suflat cu aur! Atât de bogat, atât de delicios, la fel de divin precum niște bomboane primite în dar direct de la cofetăria Domnului nostru din rai servite pe tipsii de aur de către îngeri!

Jane își dădu ochii peste cap și se întrebă cu o voce scăzută:

– Unde scrie în Biblie că Dumnezeu are o cofetărie în rai?

– Ei bine, oftă mama, nu putem să le avem pe toate, și deseori voluptatea trebuie să meargă pe jos, pe lângă vizitiu, nu în diligență, unde stă calitatea. Așa sunt capriciile crude ale vieții! Dar, indiferent de ele, eu voi fi soacra acestui tânăr rafinat, iar el va culege roadele sfaturilor mele; asta contează! Va ajunge departe; îmi voi face o misiune din asta.

– Dar eu nu vreau să mă căsătoresc cu o lămâie glasată, nici cu o bucată de marțipan aurit, zise Jane încet.

Mă strecurai puțin mai aproape, mă ridicai pe vârfuri și o strânsei de mână; îmi oferi un zâmbet recunoscător, dar, vai, cât de trist.

– Mmmm... lămâi glasate! oftă tata din nou, în timp ce o dâră de salivă i se prelingea pe bărbie.

Mama își dădu ochii peste cap și i-o șterse cu batista ei.

– Suficient, Hal, vom planifica mai târziu meniul pentru banchetul de nuntă! Desigur, va include atât lămâi glasate, cât și marțipan aurit, în semn de omagiu adus frumosului nostru ginere.

– Da, dragă, încuviință tata, dând din cap în timp ce continua să se holbeze, concentrat și încremenit, la portretul lui Guildford Dudley. Dumnezeule, nu am mai văzut ceva atât de frumos în toată viața mea! îl auzii murmurând după ce plecase mama și rămăseserăm doar eu și surorile mele, dar ele erau prea absorbite de propriile lor gânduri ca să observe comportamentul curios al tatălui nostru; mai mult decât atât, eram toate atât de obișnuite să-l auzim suspinând încântat cu gândul la dulciuri... Încercai să-mi spun că nu era nimic și că era indecent să asociez acest lucru cu portretul lui Guildford, și totuși... nu mă putui convinge pe deplin...

După aceea, agitația păru să nu mai înceteze. De la ivirea zorilor până când ne puneam noaptea capetele obosite pe perne, eram toți prinși în febra nebunească a planurilor de nuntă, care deveneau tot mai complicate. Familiile Grey și Dudley, deși aparent urmau să fie unite prin căsătorie, rivalizau, fiecare, s-o eclipseze

pe cealaltă. Ducele de Northumberland, ne informă tata, avea și o fiică numită Catherine, în vârstă de doisprezece ani, ca și Kate a noastră, dar era „o fată timidă, palidă, nici pe departe la fel de frumoasă", adăugă el, mângâind-o pe Kate pe obraz și aruncându-i o violetă glasată în gură. El continuă apoi să explice că, din moment ce nunta va fi ținută la Durham House, reședința opulentă din Londra a familiei Dudley, Northumberland hotărâse să o transforme într-un eveniment triplu și să o mărite atunci și pe Catherine cu tânărul Lord Hastings.

Kate începu imediat să se agite, plângând și îngrijorându-se că rochia fiicei familiei Dudley va fi mai impresionantă decât a ei. Dar tata o asigură imediat că, și dacă avea să-l coste ultimul ban din cuferele sale, nu avea să se întâmple așa. Și, dându-i un sărut și încă o bomboană, o trimise să aștepte sosirea croitoresei, mintea ei umplându-se de toate visele pe care le pot îndeplini banii, țesând fantezii bogate, extravagante de pânză de aur, învârtind brocart auriu și crem, cu un model fantastic de perle și dantelă, și smaralde verzi precum invidia. Aceasta era Kate a noastră; furtunile nu durau niciodată mult timp.

În timp ce Jane făcea tot ce-i stătea în puteri să ignore totul, cufundându-se și mai adânc în studii, Kate îl aduse pe bietul nostru meditator, maestrul Aylmer, la disperare, ignorând temele pe care i le dădea și, în schimb, umplând pagină după pagină a caietului ei cu redări grațioase, înflorite, ale numelui care, în curând, avea să fie al ei – Katherine, Lady Herbert, și, într-o zi, la moartea socrului ei, Katherine, contesă de Pembroke; îl scrise chiar și în franțuzește, Katherine, Comtesse de Pembroke, deși, din câte știam, nici ea, nici Lordul Herbert nu aveau planuri să traverseze Canalul Mânecii.

Când maestrul Aylmer se plânse tatălui nostru, Kate se îmbufnă și spuse că, din moment ce în curând va fi o femeie măritată, nu vedea de ce mai are încă nevoie de un meditator; maestrul Aylmer nu o învăța nici pe departe ceva util, care să aibă legătură cu eticheta de la curte, cu administrarea casei, sau, adăugă ea, doar ca să-l facă să roșească, cu zbenguiala amoroasă și cu ceea ce soțul ei aștepta de la ea în spatele draperiilor de la pat, nici nu îi oferise vreun sfat înțelept legat de nașterea și creșterea copiilor.

– Toate verbele în latină din lumea întreagă nu mă vor salva când voi fi în chinurile nașterii.

La aceste cuvinte, tata zâmbi cu indulgență, mângâie cârlionții strălucitori ai lui Kate și spuse că, cel puțin, era un exercițiu bun de caligrafie, și se întoarse să-l liniștească pe maestrul Aylmer.

– Fii cumsecade și lasă lucrurile așa cum sunt, îl linguși el, oferindu-i ceva dulce din cutia lui cu bomboane, mereu prezentă, pe care își luase dinainte măsuri de precauție să o burdușească cu alune date prin zahăr și miere, știind că erau preferatele lui Aylmer. Și mă îndoiesc foarte mult că viitoarea Lady Herbert va avea mare nevoie de greacă sau de latină, adăugă el, doar puțintică franceză și, poate, puțină italiană, și o brumă de spaniolă pentru cântece și poezie și altele de genul acesta.

După care se așeză lângă Kate, având cutia cu bomboane deschisă între ei pe masă, pentru a admira semnăturile care îi umpleau caietul, în timp ce eu stăteam deoparte, uitându-mă la cele două surori ale mele, înghițindu-mi lacrimile și ținându-mi spaimele pentru mine.

Nu puteam face nimic pentru Jane; ea nu voia ajutorul meu; nu voia nici să vină până la jumătatea drumului sau să întindă o mână spre judecata sănătoasă. Îl va trata pe Guildford Dudley ca pe un dușman până în ziua în care ea sau el vor muri, oricare se va întâmpla mai întâi, și atunci el exact asta va fi – dușmanul ei, când ar fi putut fi un soț afectuos, sau chiar iubitor, cu puțină bunătate și încurajare din partea lui Jane.

Și Kate... Kate era atât de fericită! Și, cu adevărat, nu voiam să-i stric fericirea. Dar îmi era atât de teamă pentru ea. Deja se convinsese pe ea însăși că era îndrăgostită de mirele pe care încă nu îl întâlnise, un bărbat al cărui chip îl privise doar într-un portret-miniatură – și cine știa cât de fidelă era acea asemănare? Era un lucrul obișnuit, de când exista arta portretului, ca pictorii să-și flateze clienții. Deși nu îi auzise niciodată vocea, îl putea deja auzi șoptindu-i fleacuri dulci în urechi și recitându-i poezii despre frumusețea ei, și comparând dragostea lor cu o flacără nemuritoare. În fiecare noapte, până când adormea, Kate stătea întinsă pe pat șoptind numele care îi umpleau caietul de nenumărate ori, înșirându-le precum mărgelele pe un rozariu – Katherine, Lady Herbert; Lady Katherine Herbert; Katherine, contesă de Pembroke; Katherine, Comtesse de Pembroke –, savurându-le în timp ce visa la săruturile aprinse ale soțului ei și la mângâierile cutezătoare. Vorbea cu atâta încredere, cu o siguranță care mă înspăimânta. Dar dacă Doamna Soartă auzea din întâmplare și, doar pentru a fi

crudă sau împotriva ei, îi dădea surorii mele o cu totul altă viață? Dar dacă Lordul Herbert, care, la urma urmei, avea doar paisprezece ani, nu era nici pe departe precum Lancelot strălucind în armura lui argintie și coiful cu pene albe, călărind repede, bărbătește un cal alb pentru a o lua pe doamna lui iubită în brațe și a o duce departe la veselul castel Garde pentru a trăi îndrăgostiți pentru totdeauna? Cum putea el să fie astfel? Cu siguranță i se cerea prea mult. Dar avea să îi frângă inima lui Kate dacă nu se dovedea a fi visul ei de iubire transformat în realitate. Trebuia să fie chiar un erou scos dintr-o carte de povești! Pur și simplu trebuia să fie, de dragul lui Kate!

Totuși, de fiecare dată când mă gândeam la băiatul cu fața palidă, cu umerii subțiri, zâmbind timid, la al cărui portret mă uitasem pe furiș la lumina lumânării, în timp ce Kate dormea, inima mea se scufunda ca o piatră, iar teama și îngrijorarea începeau să îmi roadă nemilos stomacul. Personal, eram convinsă că sora mea era îndrăgostită de iubire, nu de lordul Herbert, dar aveam doar opt ani și nu aveam inima sau curajul să spun asta. Îmi cunoșteam sora suficient de bine încât să știu că ea va nega acest lucru și îmi va răspunde cu o vervă sarcastică și cuvinte usturătoare, și mă va întreba ce știu eu despre dragoste și dacă eu consideram că știu mai multe decât ea. Nu, era mai înțelept, pentru binele amândurora, ca eu să păstrez tăcerea, în loc să stârnesc o ceartă în zilele tot mai puține pe care le mai aveam noi, cele trei surori, de petrecut împreună.

Cât de invidioasă fu când Guildford Dudley veni să o viziteze pe Jane. De ce nu a făcut Lordul Herbert același lucru? plângea și se agita ea. Dar atunci nu era timp de lacrimi; Jane trebuia pregătită pentru a-și primi logodnicul. Mama și Kate făcură o întreagă tevatură, îmbrăcând-o pe Jane într-o rochie de catifea de culoarea carneolului, cu ciucuri, tivită cu aur, ignorând protestele ei aprinse, când îi traseră rochia pe cap și o strânseră puternic cu șireturile, se luptară să-i elibereze brațele agitate din mânecile de deasupra, atât de voluminoase încât aproape că ajungeau la podea; doamna Ellen, care îndura multe, îngenunche s-o încalțe cu o pereche de ciorapi portocalii, brodați cu aur și îi împinse picioarele îndărătnice într-o pereche de papuci de aur cu rozete și rubine în vârf. Îi puseră inele pe degete, ignorând culorile pietrelor, atâta timp cât erau mari și valoroase, apoi îi atârnară la gât lanțuri de aur cu pietre prețioase și îi plesniră mâinile palide, subțiri, cu câțiva

pistrui pe ele, când ea le ridică în zadar încercând să-și protejeze părul împletit, prins strâns cu ace, de degetele care i-l periau, desfăcându-l în bucle castaniu-arămii, strălucitoare, care îi cădeau până la talie.

De îndată ce mama îi fixă pe cap gluga portocalie cu franjuri și flori de aur și netezi vălul alb, mărginit cu ciucuri de aur în jos, pe spate, iar Kate îi prinse în piept o broșă de ametist de mărimea unui pumn încleștat – cea mai mare din sipetul cu bijuterii al mamei noastre –, Jane își adună fustele și o zbughi din cameră să se adăpostească în bibliotecă. Doamnei Ellen i se spuse să o urmeze, să asigure o urmărire discretă a cuplului și să se asigure că Jane nu smulge ciucurii de pe rochie sau trandafirii de aur de pe glugă în semn de protest față de asemenea ornamente, iar eu mersei pe urmele lor. Când ajunse, mi-a spus Kate după aceea, părinții noștri i-au explicat lui Guildford că Jane este „o tânără modestă și timidă, o fire cât se poate de retrasă" și îl trimiseră în bibliotecă să o cunoască „în liniște, fără o mulțime de oameni care să o descurajeze".

Puțin mai târziu, intră Guildford, îmbrăcat în catifea verde, de culoarea agrișelor, exact aceeași nuanță ca ochii lui, cu căptușeli de material cu paiete alb-argintii întrezărindu-se prin mânecile lui tăiate după modă. În brațe ducea o pisică mare, albă, cu o panglică verde, de mătase, legată în jurul gâtului într-o fundă cât se poate de potrivită, cu o piatră verde, încadrată în aur, prinsă în centrul ei. Nu poate fi un smarald pe pisică, mă gândii eu, dând din cap, fără să-mi vină a crede. Se opri la jumătatea drumului în camera unde era Jane, își scoase pălăria cu pene de păun și făcu o reverență până jos, oprindu-se și privind în jur, ca și cum se aștepta la o rundă de aplauze din partea unui public invizibil, dar nu se auzi nici un sunet în afară de pisica ce torcea în brațele lui.

Apoi veni și se postă în fața lui Jane, privind îndelung în jos, spre ea, studiind-o de parcă era vreun exponat într-o vitrină, atingându-și ușor bărbia și înclinându-și capul de la dreapta la stânga. În tot acest timp, Jane nu ridică deloc privirea din carte, nici nu lăsă în vreun fel impresia că era interesată de el, iar eu tremuram, știind foarte bine că mama va pedepsi cu siguranță o asemenea obrăznicie. Agitată, o trăsei pe doamna Ellen de mânecă, iar când ea se aplecă, îi șoptii: „Te rog, nu-i spune mamei, o va bate pe Jane". În cele din urmă, Guildford făcu un pas în față și trase din mâinile lui Jane volumul prăfuit, vechi, negru cu gri,

o copie după Eneida de Vergiliu și, cu o grimasă, îl azvârli cu o bufnitură răsunătoare în cel mai întunecat colț al camerei. Apoi merse spre unul dintre rafturile de bibliotecă care îmbrăcau pereții, remarcând, între timp „cărțile sunt atât de decorative", și alese un volum împodobit cu aur, legat în piele roșie-portocalie, texturată.

– Dacă trebuie într-adevăr să citești, atunci citește-o pe asta în schimb; se potrivește mai bine cu rochia ta, spuse el în timp ce i-o arătă lui Jane.

Se așeză lângă ea și o prezentă motanului său, pe care spuse că îl cheamă Puf, și se oferi să o lase pe Jane să îl mângâie dacă era curată pe mâini deoarece Puf tocmai făcuse baie cu mușețel și lămâie.

– Are ochii exact de aceeași culoare ca cel mai fin jad, zise Guildford mândru, arătând spre piatra prețioasă care atârna de funda lui Puf.

Guildford făcu eforturi să o atragă pe sora mea în conversație, începând cu muzica, „singura mea pasiune adevărată", și continuând cu mâncarea; la fel ca tatălui nostru, lui Guildford îi plăceau dulciurile „așa cum diavolului îi place să fure suflete", dar era foarte atent să nu mănânce prea mult ca să nu-și strice silueta. O întrebă dacă are vreun animal de companie, iar când Jane nu catadicsi să răspundă, îi povesti despre animalele lui. În afară de Puf, mai avea un papagal alb cu o creastă verde și galbenă, care putea prinde în cioc și în gheare strugurii și fructele de pădure pe care i le arunca.

După aceea abordă moda, descriind în detaliu magnificul set de haine noi pe care i-l făcea croitorul lui pentru a începe viața de bărbat căsătorit. În continuare, încercă tratamentele de frumusețe, după ce trase gluga excesiv împodobită și ostentativă și exclamă:

– De ce încerci să ascunzi asemenea frumusețe? spuse el, în timp ce își trecu degetele prin buclele lungi, maronii, parcă sărutate de foc.

Continuă sugerând câteva remedii ca să trateze pistruii lui Jane și câteva tratamente pentru părul ei – lămâi și mușețel ca să îl deschidă la culoare, suc de nuci ca să-l închidă sau henna ca să-l înroșească și să-i scoată în evidență moștenirea ei de pe linia Tudorilor; oricare dintre acestea, spuse el, ar fi „o schimbare inedită", „izbitoare" și „dramatică". Chiar aduse vorba de cărți și de poezie, deși lui, evident, îi plăcea genul acela mai frivol

și înflorit pe care Jane îl detesta și la care strâmba din micul ei nas erudit. Apoi se oferi să o lase să îl sărute.

– Urmează să ne căsătorim, așa că mai bine am profita de asta și am fi prietenoși, zise el aproape doborându-mă de pe scaun, pentru că nu mă așteptasem ca o asemenea observație inteligentă și perspicace să iasă din gura drăguță a lui Guildford Dudley.

Dar Jane nu făcea decât să stea acolo, holbându-se posomorâtă la paginile cărții, deși era una dintre cărțile de bucate ale tatălui nostru, care conținea un număr de rețete de dulciuri adunate din diferite părți ale lumii pe care întotdeauna o implora pe bucătăreasa noastră să le încerce, și astfel, una pe care sora mea învățată nu era dornică să o citească.

În final, Guildford trebui să-și recunoască înfrângerea, declarând: „Am participat și la înmormântări mai vesele!", în timp ce ieșea violent pe ușă, trântind-o în spatele lui suficient de puternic cât să facă un bust al lui Cezar să cadă de pe raftul cu volume militare și să-și ciobească nasul alb de marmură când ajunse pe podea.

De îndată ce plecă, alergai spre Jane și îi smulsei cartea din mână ca să-i atrag atenția.

– De ce nu ai vorbit cu el? întrebai eu. Încerca să fie prietenos!

– E un prost! pufni Jane, disprețuitoare. Un prost vanitos, infatuat, fără minte, frivol, și îl urăsc, și nu-l suport lângă mine!

Se întinse din nou după carte, dar i-o aruncai în partea cealaltă a camerei ca să nu o las să se poată ascunde după ea.

– Va fi soțul tău, fie că îți place sau nu, îi reamintii eu, așa că ai putea la fel de bine să iei partea bună a lucrurilor și să încerci să fiți prieteni; ai face bine să te împaci cu el înainte de a fi prea târziu, și insulta să nu mai poată fi îndreptată. Scrie-i o scrisoare, Jane, spune-i că agitația și teama te-au copleșit și te-au făcut să te comporți urât, și îți pare rău; spune-i că ești obișnuită cu o viață liniștită, de studiu, meditație și rugăciune, și ți-e teamă de pierderea, prin căsătorie, a tot ce îți este familiar și drag, și de responsabilitățile pe care va trebui să ți le asumi. Spune-i...

– Nu am nevoie să-mi dictezi scrisorile, Mary! Și nu, nu îi voi scrie! Mai degrabă îmi tai mâna! Ce va fi va fi! Sunt o martiră a sorții pe care părinții noștri mi-au hotărât-o și, în curând, întreaga lume va afla! Să fiu căsătorită cu acest papițoi este o altă încercare, o altă pedeapsă pe care trebuie să o îndur și să o depășesc cât de bine pot, cu voia lui Dumnezeu! Și nu mi-am

dat seama că ești atât de îndrăgostită de el. Evident fața lui drăguță te-a fermecat; ești exact ca o coțofană care se repede după o bucată de sticlă strălucitoare pe care a confundat-o cu un diamant ascuns în iarbă! adăugă ea cu răutate, ștergându-și furioasă lacrimile zadarnice, în timp ce fugi pe lângă mine.

– Nu trebuie să fie așa! Nu trebuie să fii o martiră pentru nimeni sau nimic! strigai eu după ea. Și nu sunt câtuși de puțin îndrăgostită de Guildford Dudley, dar chiar și un orb ar vedea că el încearcă să se adapteze la această situație, spre deosebire de tine! La tine mă gândesc, Jane. Tu ești sora mea și te iubesc suficient de mult cât să-ți spun că, dacă disprețuiești dragostea și îi întorci spatele, dragostea s-ar putea să îți întoarcă și ea spatele și să te disprețuiască.

Dar nu avu nici un efect; deja vorbeam cu o cameră goală. Jane fugise din bibliotecă ca și cum ar fi fost în flăcări. Cât de mult îmi doream să o pot face să înțeleagă! Deși mulți ar râde și s-ar mira cum de cineva ca mine ar putea ști atât de multe despre dragoste, știam mai bine decât ei că era singurul premiu care merita într-adevăr să fie câștigat. Voiam ca amândouă surorile mele să aibă parte de ea, chiar dacă eu nu puteam. Chiar dacă însemna momente de tristețe profundă, de invidie secretă, chinuitoare, pe care le ascundeam adânc în sufletul meu fără să le pot dezvălui vreodată, voiam să am parte de acea experiență în singurul fel posibil pentru mine, indirect, prin surorile mele.

Cu un oftat adânc și o mișcare a capului ei obosit, doamna Ellen se ridică și o urmă afară pe tânăra furioasă pe care trebuia să o supravegheze.

– În ciuda învățăturii ei de carte, sofisticată, mult lăudată, biata fetiță nu are un dram de înțelepciune când vine vorba de lumea reală, mormăi ea în timp ce pleca, iar eu mă văzui nevoită să fiu de acord cu ea.

Deși inima îmi plângea în secret, după cum făceau și ochii mei în fiecare noapte, pe pernă, la gândul de a-mi pierde surorile în favoarea unor soți și a unor case noi, nimic nu putea știrbi încântarea mea în orele pe care le petreceam cu vânzătorii de mătase și croitoresele. În timp ce baloții de mătase se desfăceau în fața ochilor mei, visam că sunt în rai și că aud fanfarele de trompete și corurile de îngeri cântând printre fâșiile strălucitoare, unduioase, întinse în fața noastră.

– Nu încă o rochie plictisitoare de culoarea unei bălți de noroi! țipă Kate, smulgând o bucată maronie din mâinile lui Jane.

– Uf! Du-o de aici! Și nici aia. Este culoarea mușchiului ud și nu se poate hotărî dacă vrea să fie verde sau gri, dar, oricum, este hidoasă! Nu, Jane, nu!

Ea înhăța și azvârlea cât colo fiecare nuanță monotonă pe care o atingea sau la care doar se uita sora noastră.

– Ar trebui să ai rochii drăguțe în nuanțe de auriu, roșcat și roșu, maro-roșcat, chihlimbar, galben și portocaliu, culori care îți înviorează părul și fac ca roșul din el să strălucească precum tăciunii pe sub castaniu, culori care par să danseze, să se unduiască și să strige ca o fecioară cuceritoare „Uită-te la mine, uită-te la mine!"

În timp ce vorbea, Kate începu să apuce bucăți de satin, mătase, damasc, catifea, brocart, tafta și paiete în nuanțele pe care tocmai le pomenise și să le înfășoare, să le răsucească în jurul lui Jane, îmbrăcând-o cu ele, până când ea păru ca un copil prea dezvoltat pentru vârsta lui, înfășurat într-un curcubeu de culori autumnale.

– Verdele și albastrul, în nuanțe puternice sau delicate, sunt de asemenea bune pentru Jane, adăugai eu, întrucât știam că sora mea considera excesive și de prost gust aceste nuanțe mai strălucitoare pe care le prefera Kate.

Ridicai o bucată de catifea verde intens și o ținui sus, cât de sus puteam, în fața lui Jane. Iar după ce Kate le ajutase, râzând, pe croitorese să o desfacă pe Jane din coconul ei în culorile curcubeului, și ea se ridică din nou în picioare, desfăcui, așa cum făcuse Kate, o bucată de mătase de un verde pal, strălucitoare, cusută în argint cu un model care semăna cu solzii de pește, și o ridicai până în dreptul taliei lui Jane.

– Poartă asta, Jane, și vei arăta ca o sirenă care a ieșit din mare ca să se mărite cu prințul care i-a furat inima.

– Cum, descurajată și udă leoarcă? întrebă Jane bosumflată.

– Nu! Mama păși în cameră și înhăță mătasea frumoasă din mâna mea, cu expresia ei acră. Ținând cont că nu putem avea încredere că va zâmbi în ziua nunții ei, o va face să pară bolnavă de gălbinare. Asta ar arăta mai bine pe Kate. O înfășură în jurul umerilor goi ai lui Kate și o sărută.

Cu privirea ei rebelă ațintită direct asupra mamei, Jane arătă către o bucată de catifea de un albastru atât de închis încât doar

cea mai strălucitoare lumină putea să scoată în evidență că nu era negru.

– Aia! zise ea hotărâtă. Voi purta culoarea aia. Faceți gulerul înalt și mânecile lungi și închise la încheieturi, cu volănașe de pânză albă de olandă, tivită cu argint dacă vreți, la guler și manșete, și o glugă din aceeași catifea, dar fără alte podoabe. Accentuă fiecare cuvânt în timp ce ochii ei sfredeliră privirea croitoresei. Voi purta cartea mea de rugăciuni aninată de un lanț de argint care să-mi atârne până la talie; cuvântul lui Dumnezeu este singura podoabă pe care o doresc sau de care am nevoie.

– Cu toate cărțile tale savante, fiica mea, chiar ești o prostănacă, declară mama, aruncând pe ușă bucata de catifea neagră-albăstrie, lăsând-o să cadă la voia întâmplării. Nu poți merge la propria ta nuntă arătând ca o călugăriță la un bal! Trebuie să lași la o parte veșmintele tale simple și de acum înainte să te îmbraci potrivit cu poziția ta; trebuie să fii ca o bijuterie în coroana soțului tău și a familiei tale. Nu îți voi permite să îl faci de rușine și să îl înjosești pe Guildford, apărând alături de el îmbrăcată ca o mică guvernantă modestă! Ți-am oferit un soț frumos, și tot timpul trebuie să te străduiești să fii vrednică de el. Trebuie să te aranjezi și să-l adori! Aceasta este datoria unei soții! De fiecare dată când eu și tatăl tău ieșim în societate, toată lumea știe, fie că îmi cunoaște numele sau nu, că se uită la o persoană importantă; bijuteriile și rochiile mele, înfățișarea mea regală și postura mândră, cu capul sus și spatele drept, le spun asta!

– Nu! bătu Jane din picior. Nu voi fi un păun țipător! Sunt o tânără protestantă, evlavioasă și virtuoasă, și intenționez să rămân astfel, iar rochia simplă este cea mai plăcută vederii lui Dumnezeu! Chiar și prințesa Elizabeth s-a căit pentru destrăbălările ei. La fel cum prostituata Maria Magdalena s-a schimbat și a urmat calea Domnului nostru Iisus Hristos, ea a renunțat la bijuteriile ei, și-a pus deoparte gătelile și se îmbracă în alb pur sau negru simplu și întotdeauna are o carte de rugăciuni englezească la ea!

– Prostuțo! rânji mama. Și mai proști sunt cei care te cred nemaipomenit de inteligentă! La învățătură, da, dar într-ale vieții, în ceea ce privește lucrurile care contează cu adevărat, nu! Prințesa Elizabeth a supraviețuit unui scandal. Știe că renumele ei a fost pătat și va face orice e necesar ca să-l curețe și să-l facă să strălucească din nou, chiar dacă acest lucru înseamnă să-și pună

deoparte hainele ei drăguțe și să renunțe la dansuri și la jocurile de noroc, ca să intre în grațiile nesuferitului aceluia mic și infatuat, regele Eduard, care, ca și tine, duce aceste lucruri la extrem! Dar bagă bine de seamă ce-ți spun, dacă vine vreodată ziua în care Elizabeth să fie încoronată regină, va fi la fel de splendidă ca un păun în cel mai scurt timp și niciodată o rochie simplă nu îi va mai acoperi spatele! Și, îți reamintesc, Jane, draga ta regină moștenitoare, Catherine, era o protestantă devotată și îi plăcea satinul roșu împodobit cu aur – nu este aceea culoarea Magdalenei? Eu nu sunt la fel de bine educată ca tine! Sau ca sora ei și cercul lor de doamne învățate! Le știu pe multe dintre ele din copilărie și niciodată nu am văzut-o pe vreuna fără bijuterii și broderie aurită; nu erau genul materialului de sac și al cenușii, te asigur, nici măcar de dragul sufletelor lor!

Jane își lăsă capul în jos și nu răspunse. Într-adevăr, ce putea spune? Era adevărat. Dar simțeam furia clocotind în ea. Deseori credeam că refuzul unor haine rafinate era doar un alt pas pe calea lui Jane spre martiriu, să facă lumea să se minuneze că o fată atât de frumoasă ca ea își refuză lucrurile drăguțe și să o laude cu atât mai mult pentru că este, din punct de vedere spiritual, deasupra tuturor lucrurilor lumești și zadarnice. Sau poate că Jane credea că, dacă își lasă frumusețea să strălucească, lumea nu va mai lua atât de în serios realizările ei cărturărești, deoarece frumusețea îl orbește adesea cu adevărat pe privitor?

– Suficient! își ridică mama mâinile. Vei face cum spun eu, fiica mea, altfel te duci în patul nupțial cu spatele biciuit și vei păta cearceafurile cu sângele tău încăpățânat și neascultător deopotrivă cu sângele fecioriei!

Apoi mama preluă controlul, și cu cravașa arătând drumul, conduse curcubeul de materiale în culori intense afară pe ușă, pentru a aștepta pregătirile pentru trusourile lui Jane și Kate, din moment ce le distrăgeau prea mult atenția, lăsându-le în urmă doar pe cele în nuanțe de alb, crem, auriu și argintiu. N-aveau decât să aibă toate culorile pe care și le doreau în trusourile lor, zise ea, când ochii lui Kate se umplură de lacrimi și buzele începură să-i tremure, dar rochiile de nuntă trebuie să fie făcute mai întâi, pentru că ele erau cele mai frumoase și mai importante rochii pe care le vor purta vreodată în viețile lor. În acord cu ducele de Northumberland, mama hotărâse că aceste nuanțe

palide și cu sclipiri erau culorile pe care le vor purta cele trei cupluri nupțiale.

Când o trăsei timid de fustă și întrebai: „Dar eu?", ea îmi spuse că propria mea rochie de nuntă trebuie să aștepte; timpul era scurt, iar eu nu mă voi căsători decât peste câțiva ani, și moda se schimbă, așa încât ar fi destul de prostesc să mi se facă acum.

– În plus, adăugă ea, nunta ta va fi o chestiune liniștită, privată, așa că nu e nevoie de o rochie la fel de fastuoasă precum cele pe care le vor purta surorile tale.

La auzul cuvintelor ei, mă arătai dezamăgită, iar mama, văzând asta, făcu una dintre rarele ei fapte de bunătate.

– Nu a venit timpul, micul meu spiriduș, nici tu nu ești încă de măritat, așa că lasă asta deoparte acum. Îți promit că, atunci când va veni timpul, vei avea o rochie frumoasă. Și vei avea o rochie nouă, elegantă, dintr-un material pe care îl vei alege tu, pe care să o porți la această nuntă, deși, desigur, nu te vei amesteca printre ceilalți oaspeți; vor fi zăpăciți și beți, și e posibil să te batjocorească și să te calce în picioare. Trebuie să-ți păstrezi demnitatea, Mary, să nu cedezi niciodată, și adu-ți aminte că tu ești o Grey, și verișoară și nepoată de sânge regal. Bunica ta – mama mea – a fost regina Franței, și prin venele tale curge sângele Tudorilor! Acum, uită-te la aceste modele țesute și brodate – îmi arătă mormanele dezordonate, dar luxoase de baloți de material, parțial nedesfăcuți, aruncați la întâmplare în mijlocul camerei – și ajută-mă să aleg materialele pentru manșoanele și jachetele surorilor tale.

Îngenuncheai și îmi lăsai ochii să se desfete cu abundența rafinată de materiale țesute cu aur sclipitor, argint și fire cu sidef în damasc și brocart, și brodate pe mătăsuri, satin, tafta și catifea, mângâind și rătăcind prin minunatul labirint de arabescuri, lanțuri, noduri de îndrăgostiți, inimi, șnururi, împletituri din nuiele și viță-de-vie, păsări, fluturi și albine, flori îmbobocite sau înflorite, fructe, heruvimi, modele geometrice grandioase și complexe pe atât de ambițioase, pe cât de frumoase, nemaipomenite și uimitoare privirii, vârtejuri, catarame, semiluni, labirinturi, stele și suluri, până când ochiul meu se opri la o bucată de satin lucios, crem, brodat din belșug cu un model elaborat de rodii de aur, cuibărite, ca bebelușii într-un pântec, în nenumărate flori brodate sofisticat, boboci și frunze, unele întregi, altele feliate pentru a li se vedea semințele, care erau reprezentate de perle.

– Acesta! zisei eu, ținându-l în sus ca să-l vadă mama. E perfect pentru Kate! Este rodia care reprezintă fertilitatea. Prima soție a defunctului rege Henric, Caterina de Aragon, a făcut-o populară când a ales-o ca emblemă personală. Cred că este o alegere rafinată și, poate, norocoasă, pentru o tânără mireasă, mai ales una care este dornică să devină mamă, adăugai eu, cu un zâmbet plin de înțeles adresat lui Kate.

Cu o exclamație de plăcere, ea lăsă jos materialul auriu în care se înfășurase și alergă să mă îmbrățișeze și să mă acopere cu sărutări.

– O alegere perfectă! murmură mama. Ai un ochi bun pentru asemenea lucruri, Mary, deși cred – se întoarse spre croitoreasă – că ar trebui să mai punem perle și diamante pe el.

– Da, milady, zise croitoreasa făcând, supusă, o reverență, va fi exact cum vă doriți!

– Știu că va fi.

Mama încuviință din cap, ca și cum nu îi trecuse niciodată prin minte să pună la îndoială acest lucru și se întoarse către Kate.

– Pentru rochia ta, draga mea, vei avea material țesut cu aur, așa cum ai visat întotdeauna să porți în ziua nunții tale, tivit cu diamante și perle, desigur – este doar o superstiție naivă ca o mireasă să renunțe la ele în ziua nunții, deoarece se crede că vor aduce lacrimi și supărare –, iar mânecile vor fi acoperite cu cea mai pură blană albă și vei avea o coroană de rozmarin aurit cu perle și flori din pietre prețioase în păr. Și poți purta smaraldele mele – cele mari, atât de verzi că le-ar invidia și iarba, adăugă ea, râzând în timp ce Kate se aruncă în brațele ei, strigându-și în gura mare mulțumirile. Îmi aduc aminte când te furișai în camera mea, draga mea gâză neastâmpărată, chicoti ea afectuos, întinzându-se să mângâie buclele lui Kate. Te furișai în timp ce eu eram la vânătoare și îmi luai rochia aurită, aruncând bucăți de levănțică peste tot pe podea. Deși era mult prea mare pentru tine, iar tu te poticneai mereu și te împiedicai, și îți zgâriai bărbia de podea, o purtai și făceai, solemn, paradă în sus și în jos pe Coridorul Lung, ca și cum încercai să înaintezi într-o mare de aur și erai în pericol groaznic de înec, atât de adâncită și copleșită erai de acea grandioasă rochie aurie, imaginându-ți că ești o mireasă în ziua nunții sale, iar armura tatălui tău era mirele care te aștepta la altar. Acum, micuța mea fată frumoasă a crescut, și va purta o rochie

de nuntă de aur, și va fi un tânăr frumos, cu adevărat vrednic să o aștepte la altar pentru a o face soția lui.

– Mamă, sunt atât de fericită! strigă Kate.

– După cum meriți să fii. Mama zâmbi. O frumusețe ca a ta nu ar trebui să cunoască niciodată supărarea.

Jane râse zgomotos, batjocoritor, iar mama se răsuci ca să o țintuiască cu o privire tăioasă ca un pumnal.

– Jane, zise ea grav, tu vei purta argint.

La acele cuvinte, mi se înmuiară picioarele. Mama făcea favoritisme din nou și trimitea un mesaj tăcut, oferindu-i lui Kate gloria deplină și punând-o pe Jane în inferioritate, simțindu-se mai puțin prețuită, în argint. Kate va fi strălucitoare și radioasă în aur, cu zâmbetul ei însorit, vivace și ochii veseli, iubitori, strălucitori ca bijuteriile, în schimb Jane stând posacă și sobră, morocănoasă și tăcută, în argint, lângă ea, cu privirea plecată și gura dezaprobatoare, ar arăta clar inferioară. Cu un idol poleit cu aur, ca Guildford Dudley, drept mire efectul va fi și mai rău. Toți o vor eclipsa pe Jane; chiar dacă ar fi dezbrăcați, zâmbetele lor singure ar face asta! Nu era drept!

Chiar mai rău, lui Jane nu-i păsa, deși ar fi trebuit; ea, care mai degrabă ar fi purtat negru simplu, maro ca bălegarul sau gri anost nu s-ar fi luptat niciodată pentru aur. Dar Jane avea nevoie de aur, îl merita, la fel de mult ca și Kate! Aurul ar fi scos în evidență tăciunii aprinși roșii și aurii ascunși în părul său, precum cărbunii încinși sub lemne și cenușă, și ar fi făcut verdele, albastrul și castaniul să scânteieze ca niște pietre prețioase în contrast cu praful, eclipsând griul dur al ochilor ei. Întotdeauna asociasem aurul cu căldura, cum era cea a razelor de soare, și argintul cu frigul și gheața, și, chiar dacă personalitatea lui Jane era cu adevărat mai potrivită cu argintul rece, iar eu renunțasem cu mult timp înainte la speranța mea copilăroasă că, dacă Jane va purta aur, aceste calități ale aurului vor fi în mod magic și miraculos absorbite prin piele, iar ea va zâmbi și va râde, și va fi veselă exact ca și Kate, încă îmi doream să o văd scăldată în aur în ziua nunții ei. Voiam ca Jane însăși să vadă, când stătea în fața oglinzii, că nu era nici un păcat în frumusețe, doar în atitudinea vanitoasă și mândria care deseori o acompaniau, că putea să aibă și cărțile ei prețioase, dar să fie și frumoasă.

Îmi înghiții lacrimile și temerile și mă oțelii să lupt în numele lui Jane, având în vedere că ea nu avea să lupte niciodată pentru

o rochie din material țesut cu aur. Cu timiditate, trăsei de fusta de la costumul de călărie al mamei, din catifea roșu aprins.

– Te rog, mamă, las-o și pe Jane să poarte aur. Este o zi atât de specială și mi-aș dori să-mi văd amândouă surorile îmbrăcate în gloria deplină a aurului în ziua nunții lor. Las-o pe fata din familia Dudley să poarte argint dacă vrea, dar, te rog, îmbracă-le în aur pe amândouă surorile Grey care au, prin tine, sânge regal.

– Ai dreptate, Mary; aparențele sunt totul și este foarte important ca noi să prezentăm o imagine a importanței, a solidarității și a grandorii regale. Foarte bine atunci, să fie aur și pentru Jane și pentru Kate. Și Jane poate purta colierul din rubine pe care prințesa Mary, atentă, i l-a trimis de ziua ei; roșul sângeriu va arăta splendid în contrast cu paloarea pielii ei și va ajuta să-i scoată în evidență nuanța roșcată din părul pe care i-l vom spăla în noaptea dinainte de nuntă cu o loțiune din șofran doar cu un strop de henna, după rețeta de la mama mea, astfel încât efectul va fi și mai izbitor. Acum, ce model sugerezi pentru mantaua și mânecile lui Jane? Spini și frunze de acant sau ciulini poate, să se potrivească cu personalitatea ei neplăcut de aprigă și înțepătoare?

– Ca să simbolizeze durerea, pedeapsa, suferința și umilirea, mamă? replică Jane, cu vocea gravă și ochii gri, reci ca gheața.

Simții furia crescând în sinea mamei mele și ploaia iminentă de lovituri pe care o căuta Jane, în timp ce îi urmăream mâna cum se înfășoară mai strâns în jurul mânerului cu pietre prețioase al cravașei de călărie. Repede, în ciuda durerii intense care îmi săgetă spinarea, alergai și luai o bucată de satin de culoarea fildeșului împodobit peste tot cu micsandre galbene, brodate, printre vârtejuri de frunziș verde și auriu.

– Asta, te rog, mamă – i-o ridicai să o vadă –, micsandre pentru devotament în căsătorie și fidelitate. Din moment ce Guildford Dudley pare să prefere această floare, și pe galben, sigur va aprecia gestul și îl va lua ca pe un compliment – un omagiu afectuos de la mireasa lui, care a ales să se îmbrace în material decorat cu floarea lui specială în ziua nunții lor. Va fi de bun augur pentru căsătorie, cred. Apoi, uitându-se la figura disprețuitoare a lui Jane, adăugai repede: Sper.

– O alegere drăguță și diplomată. Mama zâmbi și se lăsă în jos să mă mângâie pe cap. Așa să fie! O, Mary, bietul meu spiriduș micuț, dacă nu te-ai fi născut grotesc, pipernicită și cocârjată, ai fi fost o mare mândrie pentru mine! Deși îți lipsește frumusețea

lui Kate și inteligența lui Jane, ai ceva și mai important – tact și judecată sănătoasă; știi cum să fii plăcută și practică. Aș fi putut să te ajut să devii cineva! Ce pierdere!

– Într-adevăr, ce pierdere, spusei eu încet, pentru că, în ciuda cuvintelor mamei mele, nimeni nu regreta mai mult decât mine toate șansele pe care le pierdusem din cauza corpului meu pipernicit și diform. Dragostea pe care nu o voi avea niciodată, copiii pe care nu îi vor purta niciodată în pântec, o spinare și membre care să nu mă doară decât atunci când bătrânețea își va fi arătat semnele, oameni care mi-ar zâmbi și m-ar îmbrățișa călduros, în loc să se retragă temători și să-și ferească privirile, distracțiile la care nu voi putea participa niciodată, rochiile strălucitoare, colorate, de petrecere, pe care nu le voi putea purta niciodată fără să fiu confundată cu un bufon în costum pestriț, să pot dansa fără să provoc râsul și să pot merge pe străzile Londrei fără teama de a fi înhățată și vândută într-o trupă de pitici artiști sau la un târg care are nevoie de o atracție nouă.

Eram o creatură mică, timidă, sortită să mă ascund în umbră, să trăiesc la marginea lumii, trăgând cu ochiul pe furiș la ea, nu în centrul ei strălucitor, frenetic, niciodată o participantă și o petrecăreață, doar o observatoare. Dar acum nu era momentul să insist asupra nefericirilor mele. Surorile mele aveau nevoie de mine, deci mă forțai să zâmbesc și, știind că Jane detesta „colierul sângeros" al verișoarei Mary, începui să mă lingușesc pe lângă mama să trimită la bijutier pentru a-i face un colier din micsandre de aur cu frunze de smarald.

– Poate o cunună de rozmarin aurit cu micsandre galbene pentru părul lui Jane? Va arăta bine alături de cea a lui Kate.

Mama fu de acord că atât colierul din micsandre, cât și cununa erau idei splendide, dar hotărî să comande noul colier lung, astfel încât Jane să poată purta și colierul mai scurt, din rubine, alături de el.

– La urma urmei, nu vrem să o jignim pe verișoara Mary, și, chiar dacă ea nu e invitată, vrem să simtă că este în gândurile noastre și e parte a acestei zile speciale, nu?

– Nu, strâmbă Jane din buze, bosumflată, și rosti răspunsul cu o voce supărată pe care mama se prefăcu că nu o aude.

– În lumea asta se poate întâmpla orice, continuă mama, și e important să nu ofensezi pe nimeni care ar putea fi, într-o zi, într-o poziție din care să te facă să regreți.

*

În fiecare zi eram ocupate cu croitoreasa, cusătoresele, negustorii din Londra care își prezentau materialele lor rafinate și ornamentele, fabricanții de mănuși, cizmarii, bijutierii care lucrau aur și argint, fabricanții de corsete. Părinții noștri hotărâseră, cât se poate de generos, ca Jane și Kate să aibă fiecare câte douăsprezece rochii noi, cu toate accesoriile elegante pe care le cerea și le dorea o lady – evantaie, bonete, ciorapi, rochii de corp, jupoane, jartiere cu panglici, papuci, voaluri, mingi cu pomadă făcute din pietre și metale prețioase, și altele asemenea –, prin urmare, erau multe de făcut și puțin timp, fiecare zi aducându-ne mai aproape de nuntă.

Pentru Kate erau rochii de culoarea zmeurei, a cireșei, a căpșunelor strivite, dar și galbene ca raza soarelui, gălbenușul de ou și lămâile – galbenul era cunoscut drept „culoarea bucuriei", iar Kate nu se sătura de ea; credea că e un semn de bun augur pentru mariajul ei dacă trusoul abunda în această nuanță însorită – auriu ca mierea, scorțișoară, caisă, verde de salvie, albastrul oului de măcăleandru și cel mai delicat roz, ca cenușa gri care s-a scurs peste un trandafir roz fără să-i acopere sau să-i ofilească frumusețea.

Pentru Jane, care încercă în zadar să se descotorosească de finisajele țipătoare și culorile stridente, și să îmbrace gri, maro și negru în schimb, cu aprobarea mamei, am ales eu nuanțe de granat, prună goldană, vin roșu, violet regal, intens, verde de mușchi, roșul coamei de leu, albastrul cerului în miez de noapte, verdele-închis, galben-intens, scorțișoară, noua culoare la modă numită „chihlimbar arămiu", și un brocart extravagant lucrat cu aur de culoarea pulpei roz de piersică delicată, cunoscută drept „culoarea cărnii".

Fiecare avea, de asemenea, și o mulțime de cape brodate și cu modele, lucrate rafinat, și manșoane în culori contrastante, care să se asorteze și să scoată în evidență noile lor rochii.

Preferatul lui Kate era un set din mătase albă lucrată cu trandafiri roșii înfloriți și boboci în formare, cu tulpinile, ghimpii și frunzele făcute într-un stil care amintește de broderia spaniolă cu fir negru pe care Caterina de Aragon o introdusese în Anglia și o făcuse atât de populară încât, timp de mulți ani după aceea, fiecare femeie o avea pe marginea cămășii intime și fiecare bărbat pe gulerul și pe manșetele cămășii albe din batist. Dar Jane detesta

extravaganța și se plângea de marea risipă de argint și aur care fuseseră folosite pentru a crea firele de aur care împodobeau multe dintre hainele lor noi, și spunea că ar fi fost mai bine folosite pentru a-i hrăni și a-i îmbrăca pe cei săraci și pentru a li se oferi cărți englezești de rugăciune.

În cele din urmă, ca o surpriză specială pentru fiecare, erau rochiile din material țesut cu aur și pânză de argint cu franjuri, cu decolteuri adânci, pătrate și corsaje ascuțite, împodobite pe margine cu diamante, și mâneci lungi, bufante, de forma unui clopot, aproape măturând podeaua în căderea lor grațioasă peste mânșoanele pline, umflate și căptușite, pe care surorile mele le asortau la ele. Apoi tata menționă vânătoarea și călăria, iar mama intră în panică dându-și seama că uitase să instruiască croitorul să le confecționeze costume de călărie; astfel, avură loc selecții grăbite de catifea de culoarea ghimbirului, pentru Jane și roșu Brassel, o nuanță care era precum un dans vioi, lasciv, între maro și roșu, pentru Kate, și cizme înalte și mănuși fine din piele spaniolă roșie și maro. Apoi doamna Ellen se repezi înăuntru, strigând frenetic „cămăși de noapte", și se produse o agitație panicată pentru a le echipa cu cămăși de noapte brodate, din batist, și bonete, toate menite a încânta ochiul amoros al unui soț, papuci din catifea fină, și haine de casă din catifele somptuoase, mărginite cu blănuri, damasc înflorat și satin căptușit.

La fiecare probă, doamna Leslie, croitoreasa noastră principală, încerca să smulgă un zâmbet de la Jane, părându-i-se nefiresc să vadă o mireasă „atât de deprimată, melancolică și meditativă".

– Ai emoții, draga mea? o întrebă ea pe Jane în timp ce aceasta stătea în picioare pe un taburet în fața ei. E firesc să ai; știu, pentru că am îmbrăcat multe mirese, dar vei vedea, odată căsătorită și noaptea nunții consumată, totul se va termina cu bine, așa va fi.

– Nu, nu va fi, se încruntă Jane. Nu vreau să mă căsătoresc cu Guildford Dudley. Nu vreau să mă căsătoresc cu nimeni, deloc.

– Dar fiecare tânără vrea să fie căsătorită! râse doamna Leslie.

– Eu nu vreau! insistă Jane cu o convingere răzvrătită.

– Timpul le va rezolva pe toate, draga mea, o sfătui doamna Leslie, zâmbind. Vei vrea. Nu e firesc pentru o tânără să nu vrea un bărbat; femeile sunt menite să se căsătorească, să se unească cu un bărbat și să îi nască prunci. Soțul tău – mai este și un flăcău frumos, pe deasupra! – te va face să te răzgândești, cred eu, și când îți vei ține primul născut în brațe și te vei gândi în urmă la ziua de

azi, vei râde de cât de prostuță erai și nu voiai un soț. Păi, anul viitor pe vremea asta te vei uita la bărbatul care stă întins în pat lângă tine și te vei întreba cum ai putut trăi vreodată fără el, și cum soarele ar ieși din viața ta dacă el te-ar părăsi.

– Nu, nu voi face asta! Nu voi face asta, nu voi face asta, nu voi face asta! bătu Jane din picior și strigă, speriind-o pe doamna Leslie atât de tare, încât aceasta își împunse degetul mare cu acul. Sângele țâșni și doar reacția ei rapidă și o mișcare bruscă a brațului, precum și o croitoreasă ucenică ce se grăbi să-i oprească sângele cu șorțul ei împiedicară pătarea frumoasei rochii aurii, galbene și de culoarea fildeșului.

După aceea, doamna Leslie cusu în tăcere și nu mai făcu alte încercări de a o înveseli și însufleți pe Jane, pe care o privi de atunci încolo cu atâta prudență, ca și cum ar fi probat haine pe o nebună. În timp ce femeile din casa lui fremătau preocupate de chestiuni legate de modă, tata era în raiul lui, plănuind banchetul, consultându-se cu bucătarii și gustând produsele făcute de diferiți patiseri, comparând produsele din marțipan și fanteziile din zahăr ars, sugând bomboane până când mama declară că ar fi un miracol dacă va mai avea un dinte în gură care să nu fie negru și stricat până când nunta se va sfârși. Dar tata zâmbi doar și continuă să viseze la „un purceluș rotisat cu un măr în gură, poate chiar un măr poleit cu aur pentru frumoasa mea Katey", care, dintre toate fiicele lui, era cel mai sigur că va aprecia gestul, și o pereche de căpățâni de porc mistreț rotisate, una cu colții suflați în argint, cealaltă în aur, și un păun prăjit cu penajul afișat în plină glorie, și o lebădă pentru Kate, „nu, două lebede pentru Katey", o pereche de lebede care se iubesc, cu gâturile lor lungi răsucite unul în jurul celuilalt, într-o îmbrățișare dulce, ca a îndrăgostiților, și un castel din bomboane de marțipan, înalt, roz și suflat în aur, părând a pluti pe nori de zahăr roz, caramel, cu portrete de-ale lui Kate, sculptate din marțipan, cu rochia ei presărată cu cristale de zahăr, și Lordul Herbert alături de ea, cei doi stând în picioare, braț la braț, pe balconul „casei unde dăinuie dragostea", privind în jos, dincolo de nori, unde lebedele albe și negre alunecau în perechi grațioase într-un șanț cu apă, din zahăr albastru.

Se agita, neputându-se decide dacă țiparii să fie în aspic sau înăbușiți, ori serviți în vin roșu sau în sos de smântână, până când mama își pierdu de-a binelea cumpătul și, prinzând cu putere un țipar crud, îl plesni pe tata peste față cu el. Nehotărârea lui în ceea

ce privește brânzeturile fu atât de înnebunitoare – nu putu vorbi despre nimic altceva zile întregi –, că mama, la capătul puterii, adună, în cele din urmă, un braț plin de calupuri albe și galbene dintre cele care îi fuseseră trimise să le încerce, alergă la ușa de la intrare și le trimise pe toate, rostogolindu-se, de-a lungul aleii lungi, șerpuitoare, mărginite de castani, care ducea de la casă la drumul principal. Bietul tata alergă după ele, agitându-și brațele în aer și strigând frenetic:

– Brânza mea, brânza mea frumoasă!

Dar mama nu făcu decât să trântească ușa, își dădu ochii peste cap, făcu o mișcare cu mâinile ca și cum le-ar fi spălat, și ieși la călărie cu stăpânul grajdurilor noastre, Adrian Stokes, „care nu mă va plictisi de moarte, vorbind despre brânză".

Fără a se lăsa descurajat, tata anunță prin piețele de pește că ar plăti bine pentru un sturion grozav, dar trebuia să fie „un veritabil pește uriaș", astfel încât pescarii veneau în fiecare zi acasă la noi întrecându-se în a prezenta cel mai mare și mai frumos exemplar. Tata chiar se ducea în mijlocul acestor bărbați duri, murdari, slobozi la gură, cu mâini aspre, duhnind a pește, și cu pielea maronie, pretinzând că era o sarcină de o importanță mult prea mare pentru a-i fi încredințată intendentului sau chiar bucătarului. Noi stăteam aplecate peste pervazul ferestrelor și urmăream cum tata, personal, măsura și examina fiecare pește cu la fel de multă grijă de parcă ar fi cumpărat un armăsar de rasă. El se arătă interesat să cumpere și un delfin ca să înfrumusețeze festinul, acesta urmând să fie purtat pe o tavă de argint acoperită cu gheață și împodobită cu alge, stridii, raci și crabi. Salata, insista el, trebuie să fie cea mai mare văzută vreodată în Anglia și să conțină tot ce exista sub soare și putea fi pus într-o salată, cu flori zaharisite și toate legumele care puteau fi sculptate în forme și figuri ciudate. Bineînțeles, nu uitase de tortul lui Kate.

– Cum aș putea să uit? râse el când îl întrebă Kate. Draga mea, nu știi că mi-am petrecut jumătate din viață gândindu-mă la torturi? Păi, dacă aș primi un ban de fiecare dată când mă gândesc la un tort, aș fi cel mai bogat om din Anglia, poate din toată lumea! Așadar, cum aș putea eu să uit de cel mai important tort dintre toate – tortul de nuntă al frumoasei mele Katey!

După cum era de așteptat, chiar a doua zi după-amiază, îl conduse cu mândrie la etaj pe un francez mic, afectat, cu barba neagră, când Kate stătea pe un taburet în fața doamnei Leslie,

îmbrăcată doar în cămașă care, fiind făcută din cea mai fină țesătură de batist, lăsa foarte puțin loc imaginației. Tata o îndepărtă cu blândețe pe doamna Leslie, astfel încât mondenul și blazatul francez să poată măsura înălțimea lui Kate pentru a se asigura de faptul că tortul uriaș cu scorțișoară – care avea să fie umplut cu mere, nuci și stafide aurii și negre, și acoperit cu marțipan suflat cu aur, promise tata, dovedind astfel că nu uitase – va trona peste „mica mireasă drăguță și peste mirele ei!"

Kate țipă de bucurie, își aruncă brațele în jurul francezului și îl sărută pe obraz, apoi se puse pe chicotit pentru că mustața lui o gâdila.

Pentru a liniști strigătele indignate ale doamnei Leslie și ale doamnei Ellen, care amândouă insistau că nu era decent ca un bucătar, un bărbat – și, pe deasupra, francez! – să intre în timp ce fetele mai că erau aproape goale în cămășile lor, tata întinse cutia lui fidelă cu bomboane, suflată cu aur, smălțuită în roz și albastru, încrezător că va îndrepta toate lucrurile. Era umplută cu prune confiate, violete glasate, migdale zaharisite, bomboane cu scorțișoară, ghimbir cristalizat, marțipan, caise glasate, felii de lămâie și portocală zaharisite și napolitane cu anason. În doar câteva momente, totul fu cât se poate de plăcut și cofetarul îi promise lui Kate cel mai înalt, cel mai grandios tort văzut vreodată la vreo nuntă, și ne desfătă cu descrieri ale celor mai recente mode franțuzești, în timp ce noi râdeam cu toții ca niște prieteni vechi, de o viață, și dădeam cutia cu bomboane de la unul la altul.

Doar Jane stătea deoparte, înghesuită în colțul banchetei de la geam, cu picioarele goale strânse sub ea și cu un șal vechi, gri, cu franjuri mâncați de molii, înfășurat modest peste cămașă. În tot acest timp nu-și ridică nici măcar o dată privirea din Testamentul Grecesc, nici nu rosti vreun cuvânt, nici măcar atunci când tata o strigă să vină să ia niște bomboane înainte să se termine.

Când auzi o poveste despre o sirenă adevărată care era expusă într-un târg din apropiere, tata, știind că noi, cele trei fete, iubeam sirenele din copilărie – chiar și Jane, deși detesta să recunoască acest lucru, ca nu cumva să pară copilăroasă și frivolă în ochii celor mai prețuiți erudiți ai Europei –, hotărî să închirieze atracția de la bâlci și să o arate la nuntă ca să se minuneze toată lumea. Potrivit afișului pictat din afara cortului, sirena era foarte frumoasă, cu părul lung, lăsat pe spate, ca aurul lichid, o coadă care scânteia ca smaraldele scăldate de rouă, și un pieptene și un colier

din coral roșu pe care le prețuia ca pe niște amintiri de la casa ei din ocean. Tata era atât de acaparat de această idee că obținu serviciile sirenei fără să fi văzut despre ce era vorba. Spuse mai târziu că nu dorea să strice surpriza pentru el însuși; voia să o vadă pentru prima dată împreună cu noi.

Dar când sirena ajunse la Suffolk House, casa noastră somptuoasă din Londra, din cărămidă și piatră de Portland, unde ne mutaserăm cu o săptămână înainte de nuntă, era un lucru atât de dezgustător, maroniu, ofilit, la care nici unul dintre noi nu ne puteam uita. Kate, căreia îi plăceau nespus toate animalele, începu să plângă și să lovească cu pumnul în pieptul proprietarului său.

– Om rău ce ești! Biata sirenă! se văită ea. Ce i-ai făcut?

În acest timp Jane doar își arcui sprâncenele și spuse:

– Întreabă mai degrabă ce i-a făcut maimuței și peștelui pe care le-a tăiat în două și le-a cusut împreună ca să o facă.

La care Kate, dându-și seama că două dintre creaturile lui Dumnezeu fuseseră ucise pentru a crea această monstruozitate, îl plesni peste față și fugi din cameră plângând în hohote.

Deasupra taliei, fecioara mării era foarte închisă la piele și avea înfățișarea unei maimuțe rase, evident o femelă, deoarece sânii îi atârnau ca o pereche de portofele goale din piele, și avea o grimasă atât de hidoasă, lăsând să se vadă niște colți înfricoșători, sub peruca blondă, vulgară, lipită strâmb pe scalpul ei, încât era evident că pierise în cea mai cruntă agonie. Partea de jos era o coadă de pește, cu solzi, uscată, maronie, în mod prostesc dată cu vopsea verde și câteva mâzgălituri de argint, iar colierul de coral și pieptenele erau clar pietricele care fuseseră înmuiate în vopsea roșie și înșirate laolaltă pe o sârmă.

Cu un țipăt de dezgust, mama o azvârli afară pe fereastră, iar bărbatul de la bâlci o luă la goană panicat, să-și recupereze prețiosul exponat, ca nu cumva să trebuiască să-și găsească o formă mai obositoare de a-și câștiga pâinea.

Demoralizat, tata stătea în fața focului, transpirând în vesta lui de catifea de culoarea gălbenelelor, trăgându-se nervos de barbă, și balansându-se mai întâi pe un picior, apoi pe celălalt. În cele din urmă, oftă.

– Aveam speranțe atât de mari! O sirenă adevărată, gândiți-vă! Apoi se întoarse spre mama și spuse: Îmi pare atât de rău, Frances. Dar părea o idee atât de strălucită la momentul respectiv.

Mama își încrucișă mâinile la piept și îl privi sever.

– Te rog, Hal, pentru binele nostru, spune-mi că nu mai ai și alte idei strălucite pregătite pentru noi – nu cred că eu sau fetele mai putem suporta așa ceva.

Tata deschise și închise gura de câteva ori, își mușcă nervos buza de jos și se suci pe loc ca un copil care avea nevoie urgentă la toaletă, apoi, grăbit, se scuză și plecă, murmurând ceva despre o pereche de unicorni reali, împodobiți cu flori, pe care fetele să îi călărească până la altar. Nu mă putui abține să nu zâmbesc, dar mama își dădu ochii peste cap, în timp ce Jane își îndoi picioarele pe locul de la fereastră, mușcă zgomotos dintr-un măr și își plecă privirea din nou asupra cărții.

Capitolul 2

În acea Duminică de Rusalii, în dimineața zilei de 25 mai 1553, eram trează la răsăritul soarelui, și, deja îmbrăcată în rochia mea nouă din damasc de culoarea prunei cu nuanțe argintii și din satin albastru-gri, garnisită cu perle minuscule și blană de iepure gri, fină, stăteam la fereastră, răsucindu-mi agitată mărgelele de ametist și safire și privind soarele cum răsare ca un ou mare, portocaliu și mov, vărsându-și gălbenușul lui galben, însorit, ca să se prelingă deasupra orașului care dormea. În timp ce surorile mele erau cufundate adânc în ultimul lor somn de fecioare, lacrimi tăcute îmi curseră pe obraji. Totul se schimba când eu nu doream decât să rămână la fel. În doar câteva ore, vor fi soții în drum spre noile lor vieți, lăsându-mă pe mine în urmă. Kate nu va merge departe, după cum aflai; nici măcar nu urma să plece din Londra, doar să se mute mai jos pe cursul Tamisei, la Castelul Baynard, reședința ancestrală a contelui de Pembroke, o fortăreață medievală solidă, numită după normandul care o construise. Iar Jane și Guildford aveau să se retragă la Sheen, o fostă mănăstire cartuziană din Surrey, unde era de sperat că, grație decorului bucolic, dragostea, sau cel puțin prietenia, va înflori între ei. Mă așteptam să nu primesc o invitație de a-i vizita cândva curând, și mama deja mă avertizase să nu-i bat la cap încercând să obțin o invitație; amândouă cuplurile vor vrea intimitate, cu siguranță, și să petreacă timp împreună, singuri, iar eu doar le-aș sta în cale; în locul unei mult iubite surori, eu aș fi o musafiră la care lumea s-ar forța să zâmbească și pe care ar tolera-o, dorindu-și, în secret, să plece.

O oră mai târziu, înfășurate în pelerine peste noile lor cămăși din batist brodat, cu părul încă pe bigudiuri ascuns sub glugile lor, surorile mele care căscau, cu ochii somnoroși, și o epuizată doamnă Ellen, care petrecuse noaptea întreagă lângă patul lui Jane

pentru a o împiedica să-și desfacă bigudiurile pe care le ura, urcară pe o barcă în mijlocul unei mulțimi de servitoare agitate, inclusiv Henny a lui Kate și Hetty a mea, câteva croitorese, supravegheate de doamna Leslie, și cufere pline cu gătelile pentru nuntă.

La Durham House, în timp ce servitoarele și cusătoresele se îngrămădiră în jurul surorilor mele, aranjându-le jupoanele unul peste altul, strângându-le până la sufocare în corsete și legând pernele sul, umflate, menite să confere un volum mai mare șoldurilor și o mișcare de clopot fustelor, asigurându-se că fiecare șiret era legat și fiecare strat cădea neted, eu stăteam singură lângă fereastră, cu capul sprijinit de geamul rece, lustruit, privind în jos spre râu. Cu statura mea scundă știam că doar le-aș fi stat în cale dacă încercam să ajut, aș fi fost călcată în picioare și țapul ispășitor pentru accesele de furie și iritare. Astfel, numai eu îl văzui pe Lordul Herbert sosind cu tatăl său cel chipeș, contele de Pembroke. Dar rămăsei tăcută. Nu îi spusei lui Kate. Știam că, dacă aș fi făcut-o, ea s-ar fi descotorosit de servitoare și ar fi venit grăbită la geam, iar eu aveam să-mi amintesc întotdeauna privirea ei când toate visele sale cerești se vor fi năruit.

Băiatul de jos, slab, bolnăvicios, cu fața palidă, care se împiedică și fu cât pe ce să cadă în Tamisa în timp ce coborî din barcă, nu era un erou romantic. Într-adevăr, tatăl său spilcuit, brunet, atât de înalt și de zvelt, învești mântat în catifea și brocart negru și argintiu, cu favoriți remarcabili, lucioși, din argint la tâmplele lui de abanos, avea mai multe șanse de a tulbura inima unei tinere. În ce-l privea pe bietul Lord Herbert, până și părul lui părea lipsit de culoare! Hainele îi atârnau și chiar și pălăria părea prea mare pentru capul lui, iar pana de struț, prinsă de catifeaua albastră de culoarea safirelor pur și simplu părea stupidă, nu ca pana grațioasă, răsucită, de un alb pur de pe coiful scânteietor, din argint, al lui Lancelot. Nu, acesta nu era un erou puternic, viril, ieșit dintr-o poveste pentru a-și copleși mireasa cu îmbrățișări îndrăznețe și săruturi aprinse ca focul. Acesta era încă un animal suferind care urma să fie adăugat menajeriei lui Kate, pentru a fi mângâiat, compătimit și îngrijit ca să se însănătoșească. Mai degrabă mi-o puteam imagina pe Kate ducându-i o cană cu lapte cald la buze, mângâindu-i părul, punându-l la culcare și spunându-i o poveste, ca o mamă, nu ca o soție. Jurai atunci și acolo că eu voi închide ochii când va veni momentul fatal, când Kate se va apropia de

mirele ei la altar; pur și simplu nu puteam suporta să-i văd dezamăgirea de pe chip.

– Uită-te la mine! La urletul disperat al lui Jane, mă întorsei la timp ca să o văd croindu-și drum cu forța prin îmbulzeala de servitoare și cusătorese. Uită-te la mine!

Își flutură mâinile inutil pe lângă bogăția luxuriantă a rochiei sale, stând încruntată în fața oglinzii mari, din argint, chiar în timp ce doamna Leslie păși în față să-i aranjeze panglicile verzi și galbene din mătase care cădeau pe spatele lui Jane de pe coroana ei de rozmarin poleit cu aur și micsandre galbene.

– Arăt la fel de nerușinată ca o matroană! strigă Jane, nefericită și pe punctul de a plânge, în timp ce mâinile ei trăgeau nervos de materialul ornamentat al fustelor ei, arzând de nerăbdare să-l sfâșie.

Întinse mâna în sus și începu să tragă de colierul de rubine care îi era prins la gât, insistând că era prea strâns. Dar mama o plesni peste mâini, șuierându-i să înceteze ca să nu-l rupă. Cât de mult ura Jane acel colier! Era cel pe care îl numea „colierul însângerat al verișoarei Mary", deoarece lanțul subțire, din aur, se potrivea atât de strâns încât rubinele de culoare roșu-închis, în formă de mici lacrimi, creau iluzia că gâtul ei fusese tăiat și sângele i se scurgea din el, iar cel de-al doilea și de-al treilea lanț, care erau mai lungi, cu aceleași rubine înșirate, făceau să pară că picăturile de sânge curgeau, pătându-i pieptul. Având în vedere că verișorii noștri, din familia Tudorilor, în mod cât se poate de ciudat, după părerea mea, nu fuseseră invitați la nuntă, lucru pe care nimeni nu mi-l explica, mama o obligase pe Jane să se așeze la birou cu o noapte în urmă și să scrie o scrisoare în care să spună că, deși draga ei verișoară nu putea fi alături de ea în această zi extrem de fericită, va purta colierul pe care aceasta i-l oferise, și astfel va simți draga ei prezență stăruind în jurul ei „ca două brațe iubitoare", dictă mama, iar Jane scrisese, ascultătoare.

Văzând nefericirea lui Jane, încercai să sugerez că acel colier din aur și micsandre din pietre prețioase, care fusese special făcut, ar fi arătat cu mult mai bine singur, că roșul acela sângeriu părea atât de strident, ca sângele împroșcat pe galbenul-pal al aurului strălucitor de pe rochia lui Jane, dar ideea mea fu respinsă. Mama insistă că Jane trebuie să poarte rubinele, ca să n-o jignească pe verișoara noastră de neam regal, deși, personal, credeam că ea avea să fie cu mult mai ofensată că nu fusese invitată. Și, pe deasupra, continuă mama, având-o alături pe Kate și smaraldele

ei strălucitoare ca un foc verde, Jane trebuie să aibă pietre prețioase de culori contrastante, dar de o bogăție similară, care să o împodobească.

– Încetează, Jane!

Kate, radioasă precum însuși soarele în rochia ei din material crem țesut cu aur, cu părul despletit strălucind și mișcându-se vioi pe spatele ei ca inele de foc roșu-auriu, își țuguie buzele, bosumflată, și bătu puternic din picior, în papucul său elegant, auriu, zornăindu-și smaraldele verzi ca iarba, diamantele și perlele.

– De ce trebuie să încerci să strici totul? Nu ești singura care contează! Asta nu e doar ziua ta. În caz că ai uitat, mai sunt alte două mirese, și din întâmplare eu sunt una dintre ele, și, chiar dacă nu pot vorbi în numele lui Catherine Dudley, eu vreau ca ziua de azi să fie fericită, o zi măreață și glorioasă, care va rămâne pentru totdeauna în memoria mea, astfel încât atunci când voi fi bătrână să le pot povesti nepoților despre ea; și aș dori să-i scutesc de o descriere a figurii posace și acre a surorii mele bosumflându-se și stând morocănoasă pe tot parcursul ceremoniei și al banchetului. Arăți frumoasă așa cum fiecare tânără are dreptul să arate în ziua nunții ei, și sunt sigură de faptul că învățații protestanți ai Europei vor înțelege și te vor ierta că dai deoparte zdrențele acelea mohorâte, de prost gust, care-ți sunt ție pe plac, doar pentru o singură zi – ziua nunții tale, și sunt sigură că și Dumnezeu te va ierta; se spune că el e atoateiertător.

– Bine ai zis, Katherine. Mama încuviință din cap în timp ce merse să îndrepte coroana din rozmarin poleit cu aur și florile din pietre prețioase pe care tirada impetuoasă a lui Katherine o mutase din loc și, ușor, o răsuci să descâlcească și să netezească curcubeul vibrant din panglici de mătase care îi cădeau pe spate.

– Puțin sarcastică poate, dar dai semne promițătoare de simț practic și rațiune. Dacă Lordului Herbert i se oferă vreodată un post diplomatic, am încredere că îi vei fi sprijin și nu doar un ornament pe care va fi mândru să îl expună.

Mă strecurai printre cele două surori ale mele care se priveau urât una pe cealaltă și le luai de mână pe amândouă.

– Vă rog nu vă certați, insistai eu, cu vocea tremurându-mi din cauza lacrimilor pe care încercam atât de mult să le ascund. Asta este ultima zi în care vom fi toate împreună, poate pentru o perioadă foarte lungă. Suntem surori, în ciuda diferențelor dintre noi, și, chiar dacă nu putem fi de acord cu lucruri precum rochiile,

putem, cel puțin, să fim de acord să ne iubim una pe alta și să nu lăsăm deosebirile să ne despartă. Te rog, Jane, uită de rochie, nu contează cu adevărat. Este doar un material care îți acoperă trupul, și, pentru binele tău, la fel ca și pentru al nostru – cei care te iubim și cărora nu ne place să te vedem tristă și morocănoasă –, te rog, zâmbește și încearcă să iei partea bună a lucrurilor. Așa cum spune tata întotdeauna „Dacă viața îți oferă lămâi, taie-le felii și presară-le cu zahăr; dacă mâna sorții aruncă cu migdale spre tine, zdrobește-le și fă marțipan". Și știu că tu poți, Jane; ești atât de inteligentă! Și ești atât de frumoasă. Mi-aș dori să poți vedea asta și să înțelegi că nu este un lucru rău sau păcătos. Cum ar putea fi, când Dumnezeu Însuși ți-a dat frumusețea? Iar tu nu trebuie să alegi. Poți fi și frumoasă, și să ai o minte strălucită! Într-adevăr, cred că majorității bărbaților li se va părea o și mai mare minune să vadă o femeie frumoasă care dovedește și o inteligență atât de ascuțită, când celor mai multe nu le pasă decât să se dichisească și să aibă haine drăguțe. Și sunt sigură că, dacă tu ești drăguță și te împrietenești cu el, odată ce Guildford va vedea cât de mult înseamnă studiile pentru tine, nu te va face să renunți la ele. Se spune că el studiază canto; așa că tu ai putea studia cărțile tale în timp ce el va fi la lecțiile lui, puteți amândoi să vă stabiliți un timp pentru studiile voastre private, sunt sigură de asta!

Cu un foșnet impresionant de jupoane apretate, fuste și mâneci brodate și scânteietoare, surorile mele îngenunchează și-și puseră brațele în jurul meu, își lipiră obrajii de ai mei și le simții lacrimile amestecate cu ale mele.

– Îmi pare rău, Kate, zise Jane încet, întinzând mâna pe după mine să i-o strângă pe a lui Kate. Mă voi strădui să nu-ți stric ziua. Ai dreptate, după cum are și Mary. Am fost egoistă și îmi pare rău.

– Mulțumesc, Jane, zise Kate cu o voce scăzută, tremurătoare, înlăcrimată. Și mie îmi pare rău. Nu ar fi trebuit să-mi pierd cumpătul. Știu că ești nefericită, și-mi pare rău pentru asta, atât de rău; îmi doresc să existe o cale, niște cuvinte magice sau o baghetă magică pe care să o mișc și care să te facă la fel de fericită pentru căsătoria ta cum sunt eu pentru a mea.

– Sufletul pe care l-ai pus în acele cuvinte este magic pentru mine, răspunse Jane, iar eu fui aproape strivită între ele în timp ce se îmbrățișară, dar eram atât de fericită că făcuseră pace, încât nu mă deranjă deloc. Și voi încerca, promise Jane, cum a spus Mary

amintind de sfaturile delicios de înțelepte ale tatălui nostru, să fac lămâi date prin zahăr și marțipan din ceea ce mi-a dăruit viața.

– Cu Guildford ai deja lămâile și poleiala pentru marțipan, așa că nu-ți mai trebuie decât zahăr și migdale. Kate chicoti, iar eu îmi deschisei ochii și le văzui pe amândouă surorile mele zâmbind printre lacrimi și râzând. Și mă simții bine, încălzită de dragoste, de raze de soare și de speranță.

– Totul va fi bine acum, șoptii eu, dar fu mai mult o rugăciune decât o afirmație.

O luai pe fiecare din surorile mele de mână și le dusei pe amândouă în fața oglinzii. Ne zâmbirăm una alteia. Știam ce să facem; ritualul ne era drag și familiar.

– Cea deșteaptă! păși Jane în față și își declară sieși în oglindă.

– Frumoasa! urmă Kate cu un zâmbet cochet și mișcând exagerat din șolduri.

Și apoi veni rândul meu.

– Micuța înfiorătoare! spusei.

Iar apoi mama anunță că era timpul ca miresele să coboare. Stând lipite una de alta, simții corpurile surorilor mele și inimile lor vibrând și tresărind la acele cuvinte care le schimbau lumea. În tăcere, își apăsară fiecare buzele de obrajii mei, apoi se ridicară și le lăsară pe servitoare să îndrepte panglicile și părul care le curgea în cascadă pe spate și să netezească fustele și mânecile pentru ultima dată. Apoi, ținându-ne de mână, în timp ce mâinile lor tremurau sub manșoanele de deasupra, ca niște clopote mari, căzând grațios, împodobite cu manșete din blană, noi, cele trei surori, ieșirăm în capul scărilor. Eu rămăsei pe loc, urmărindu-le cum coboară, apoi mă întorsei să-mi croiesc drum în sus pe scări, către galeria muzicanților de unde aveam să stau și să privesc „ca un micuț înger din norul ei" spuse Kate.

– Îngerul nostru, adăugă Jane. Iar apoi mă lăsară și coborâră la parter să-și întâlnească destinul, să devină soții și să lase castitatea în urmă, la fel cum trebuiseră să mă lase pe mine.

Stând pe vârfurile picioarelor, în ciuda durerilor de spate, de șolduri și de genunchi, îmi încleștai mâinile pe balustradă și privii în jos la scena care avea loc în Marea Galerie de dedesubt. Muzicanții, costumați în argintiu, pentru a îndeplini încă un vis al lui Kate, cântau la o mică distanță de locul unde stăteam eu și zâmbeau și își înclinau capul binevoitori față de mine. Fiind interpreți care își petrecuseră viețile cutreierând peste tot, distrându-i

pe alții ca să-și umple buzunarele, cântând atât la bâlciuri, cât și la petrecerile private ale nobilimii, eu nu eram primul pitic pe care îl văzuseră ei, iar ei nu mă priveau că aceeași repulsie și teamă superstițioasă precum cei mai mulți, și între două cântece, unul dintre ei își puse deoparte lăuta și îmi aduse un taburet pe care să stau, ca să-mi odihnesc picioarele și încheieturile dureroase.

Nunta se desfășură într-o ceață aurie și argintie, prin voalul meu umed, strălucitor, de lacrimi, și zgomotul muzicii care-mi umplea urechile; apoi ospățul și dansurile începură, iar muzicanții trecură la o melodie mai ritmată. Deși nu-i puteam vedea fața din locul meu de la înălțime, îmi puteam da seama că tata era mândru, stând în capul meselor lungi care gemeau sub greutatea platourilor poleite cu aur, încărcate până la refuz cu toate felurile de trufandale și delicatese pe care le alesese el. Erau piramide din fructe și alune, brânzeturi și bomboane, chiar păsări mici, prăjite, și crabi fierți până căpătaseră o nuanță de roșu turbat. Erau atât de multe, aranjate în grămezi mari, încât îmi era teamă că se vor prăbuși într-o avalanșă peste vreun oaspete care nu își dădea seama și îndrăznea să tragă o bomboană din partea de jos. Și, în centrul tuturor, o țară a minunilor, imensă și uluitoare, sub forma unei salate cu toate sortimentele de verdețuri, legume, rădăcinoase și flori date prin zahăr pe care și le putea imagina cineva, aruncate și amestecate într-un vas mare aurit, în formă de scoică, peste care domina o mare sculptură din marțipan ce se ridica din mijlocul salatei, înfățișând trei sirene făcute după chipul mireselor, cu morcovi și napi, și toate legumele care puteau fi sculptate în formă de pești, rechini, balene, delfini și broaște țestoase înotând în marea de verdețuri a salatei. Îmi imaginam cum tata se lăuda că, într-un fel sau altul, era hotărât să le aducă o sirenă fetelor lui și că, deși pierduse una, câștigase alte trei, iar acestea erau și mai bune, fiind făcute din bomboane.

Și, desigur, tortul. La un moment dat, tata chiar o urcă pe Kate, care țipă fericită, pe o masă, pentru a sta alături de tort în rochia ei aurie, demonstrând că își ținuse promisiunea și că, într-adevăr, tortul era mai înalt decât ea. Kate era atât de fericită! Își ridică fustele să-și arate gleznele drăguțe și papucii din aur eleganți, strălucitori, și țopăi bucuroasă în jurul tortului ca și cum ar fi fost partenerul ei de dans, până când se opri, strigând în gura mare, cu zâmbetul pe buze, că amețește; câțiva domni veniră aproape să o prindă în timp ce, cu un urlet de bucurie, sări în brațele lor

întinse. Și, ca pe o fetiță, o aruncară în aer și o prinseră de câteva ori înainte de a o pune din nou în picioare și de a o lăsa lângă băiatul care zâmbea timid, de-acum soțul ei. Kate trase o narcisă galbenă, însorită, din salată și, zâmbind, o prinse în spatele urechii lui și îi dădu un sărut energic, zgomotos pe obraz înainte de a-l prinde de mână și de a-l conduce râzând la dans, în timp ce tata, oftând și salivând, își vârî amândouă mâinile în tort, smulgând două bucăți mari, cât îi încăpeau în fiecare pumn, și le duse la gură. În timp ce mesteca, pe chipul lui se putea citi o asemenea bucurie, că eram sigură că-și imagina că murise și ajunsese în rai.

Văzând-o pe Kate cu mirele ei, răsuflai ușurată, simțind teama ieșindu-mi din inimă și dispărând. Nu părea deloc dezamăgită; probabil că-l privea prin ochii iubirii. Îmi dusei mâna la buze și, deși nu mă putea vedea, îi trimisei un sărut drăgălașei, iubitoarei mele Kate, dorindu-i toată fericirea din lume.

Mă uitai în treacăt la Jane și la Guildford, stând la masa de banchet, dorindu-mi să văd dragostea luminându-le fețele. Părea să existe un perete invizibil în jurul lor, care îi separa de ceilalți oaspeți; deși erau înconjurați de petrecăreți bucuroși, zâmbitori, doar lor nu le făcea plăcere această zi, părând că își doreau să fie în orice alt loc decât la această grandioasă petrecere menită să celebreze nunta lor.

Ciugulind delicat o felie de lămâie dată prin zahăr și, din când în când, sorbind dintr-o cupă poleită cu aur, Guildford Dudley părea plictisit și frumos. Dar Jane arăta tristă și foarte palidă, ochii ei, întreaga ei expresie, părând indiferente și lipsite de viață. Din când în când, Guildford întindea mâna și o atingea pe a ei ca și cum dorea să se asigure că este încă vie. De fiecare dată Jane îi trimitea o grimasă iritată și și-o retrăgea.

„Jane, ai promis!" voiam să strig către ea.

Privindu-i cum stăteau acolo împreună, atât de izbitor și discordant de separați de toată veselia zgomotoasă, oftai și clătinai din cap în timp ce degetele mele se jucau cu cameea prinsă cu un ac de corsetul din damasc, de culoarea prunei. Era un dar de nuntă, dat tuturor oaspeților celor mai remarcabili și influenți. Special sculptată de un maestru italian, ea reprezenta profilul frumos al lui Guildford Dudley, înconjurat de micsandre de aur care formau o mică ramă atrăgătoare ce putea fi purtată fie ca un pandant, fie ca o broșă. Fusesem atât de surprinsă că mi se dăduse și mie una, considerându-mă atât de lipsită de importanță, dar

Guildford însuși mi-o dăduse când sosisem la Durham House. Îmbrăcat încă în straiele lui din brocart auriu, cu părul său de aur legat strâns în bigudiuri, le făcu semn să plece servitorilor care se repeziseră să-l ajute și, îngenunchind în fața mea, mi-o prinse de corset cu mâinile lui albe precum crinii, explicând că eu, mai mult decât oricine, meritam să am parte de frumusețe în viața mea. Vorbele erau pompoase și condescendente, dar îmi dădeam seama din zâmbetul lui și din privirea din ochii lui de un verde pal, și din însuși faptul că făcuse acest gest când erau de față atâția oameni cu mult mai importanți, cărora ar fi putut să le-o dea, că era o faptă de adevărată bunătate. Guildford chiar nu era atât de rău pe cât îl făcuse Jane să pară. Petrecând mai mult timp cu el, începui să cred că Guildford Dudley era mai mult decât își dădea lumea seama, că atitudinea lui de paradă, plină de exagerări, era parte a unui rol pe care îl juca, iar gluma era într-adevăr pe seama celor care niciodată nu se deranjau să vadă dincolo de aparențe.

Privii cu mare interes când tata se apropie de cuplul încrâncenat. Zâmbind larg, cu o expresie bombastică, le oferi fiecăruia un vas de aur încărcat cu salată. Îl văzui pe Guildford zâmbind, întinzându-și mâna să o atingă pe cea a tatălui meu, în timp ce acesta îi așeză bolul în față. Jane, morocănoasă, dădu salata la o parte, iar tata, zâmbind, trase spre el bolul și se așeză între ei. Își agită furculița de aur prin fața lui Jane, dojana lui fiind, însă, anulată de zâmbetul larg care îi lumina fața, înainte de a-și umple gura cu salată și a-i oferi atenție deplină mirelui ei; mesteca și dădea din cap insistent la ce îi spunea Guildford, în timp ce o narcisă i se mișca în sus și în jos pe bărbie, având tulpina prinsă în barba lui. Jane își încrucișă mâinile la piept și se uită sever la ei, și încă și mai sever la tata, care, într-o manieră voit cochetă și tulburătoare, se aplecă să-i dea lui Guildford niște salată din furculița lui, dar nici unul din ei nu păru să fi simțit arsura privirii ei necruțătoare; păreau pierduți în mica lor lume. Jane avea să îmi reproducă mai târziu, cu dispreț, o parte din conversația lor.

Cu ochii asupra lui Guildford în tot acest timp, tata sorbi dintr-o cupă de aur din „splendidul Rhenish" pe care îl alesese, și, așezându-și mâna peste cea a lui Guildford, îl întrebă cum i se pare vinul. Guildford zâmbi și spuse:

– Ah, mă uit în dreapta și e acolo de fiecare dată! Servitorii îmi tot umplu cupa, așa că eu tot beau. Trebuie să fie un vin foarte bun; la urma urmei, de ce mi-ar da cineva altceva decât ce e mai bun?

Radios, tata se aplecă în față și privi peste Guildford, ca să i se adreseze lui Jane.

– Zâmbește și fii veselă, Jane, ești cea mai norocoasă fată din lume! Vezi ce soț inteligent, plin de duh ți-am ales?

Jane îi aruncă o căutătură încruntată.

– Am crezut că mama l-a ales pentru mine.

– Ei bine... zâmbetul de pe fața tatălui nostru șovăi, dar numai pentru un moment, apoi se înveseli. Dar, fiind soțul ei, tot ce are ea îmi aparține, așadar și ideile ei. Când te gândești din punctul acesta de vedere, eu însumi ți l-am ales.

La auzul acestor vorbe, Jane doar își dădu ochii peste cap și pufni, dorindu-și să poată dispărea.

Eu încă îi priveam, mirându-mă de comportamentul uluitor al tatălui meu, de felul în care îl tot hrănea și se întindea să îl atingă și să-l mângâie pe Guildford cu atât de multă familiaritate; atâta afecțiune pentru un ginere părea neîntemeiată și deranjantă, chiar și pentru un fiu natural, ba chiar și pentru o fiică ar fi fost ciudat, era o senzualitate în gesturile acestea care le făcea să pară atât de... intime. Tocmai mă gândeam la toate acestea, când Kate veni sărind în sus pe scări, cu fustele ei aurii și crem ținute sus ca să nu le rupă sau să se împiedice de ele. Un lacheu o urmă, ducând un platou mare, de aur, încărcat cu o selecție atentă de cărnuri prăjite, brânză și dulciuri doar pentru mine. Kate, în mijlocul vârtejului spectaculos al propriei sale nunți, nu mă uitase și chiar își făcuse timp să pregătească un platou cu toate mâncărurile mele preferate.

– Mary, sunt atât de fericită! strigă ea, înconjurându-mă cu brațele și ținându-mă strâns. Îți doresc să fii și tu la fel de fericită în ziua nunții tale! Nu m-aș îngrijora prea mult în legătură cu Lordul Wilton, adăugă ea, văzându-mi expresia tristă și șovăielnică. Mai ai ani întregi de așteptat până când vei avea vârsta potrivită, și s-ar putea să se ivească cineva mai bun, pe care părinții noștri să-l considere o pereche la fel de potrivită. Acum, că sunt o tânără măritată și voi merge la curte, poți să stai liniștită, voi căuta pe cineva mai bun pentru tine. Vreau ca surioara mea să fie fericită! Mă voi ruga în fiecare zi ca dragostea să te găsească, Mary, ca să cunoști această bucurie uimitoare și nemăsurată! O meriți! Iar Dumnezeu și viața nu pot fi atât de cruzi încât să-ți refuze această fericire din cauza unui capriciu al mamei natură!

Muzicanții nu-și puteau lua ochii de la Kate. Era la fel de strălucitoare precum soarele, atât de triumfătoare și vivace încât făcea

pe toată lumea să zâmbească. Kate râse și le mulțumi din toată inima pentru urările lor de bine și muzica minunată, iar când îl surprinse pe cel mai tânăr, un cântăreț la tambur, privind pofticios și înfometat la farfuria mea, ea întrebă dacă mâncaseră. Rușinat de lipsa lui de maniere și fiind prea timid ca să răspundă, băiatul se făcu roșu la față și își lăsă capul în jos, astfel încât cântărețul la trombon vorbi în locul lui, explicând că erau obișnuiți să-și ia partea din ceea ce rămânea după ce banchetul se termina și oaspeții plecau din sală.

– Dar tot ce e mai bun se va termina până atunci! protestă Kate. Nu, pur și simplu trebuie să mâncați ceva acum, insist! Înainte ca vreunul dintre ei să o poată opri, ea zbură din nou în jos pe scări, cu fustele ridicate și lunga ei trenă săltându-i la spate, iar lacheul se grăbi să o urmeze, pentru a se întoarce câteva minute mai târziu cu patru servitori, toți aducând carafe cu vin și platouri de aur, pline cu vârf, ca să ne ofere și nouă propriul mic banchet.

– Îmi doresc să pot sta să dansez și să mă bucur cu voi, zise ea cu regret, întârziind în capul scărilor cu un mic zâmbet, trist, ca și cum ar fi fost prinsă între două lumi, dar trebuie să mă întorc; sunt așteptată...

– Știu, îi spusei, strângându-i mâna. E în regulă, Kate. Înțelegem. Du-te și fii fericită.

– Mary... ezită ea din nou. Mi-aș dori să vii jos. Nu-mi place să mă gândesc că ești separată de noi și singură aici. Te rog, vino jos...

– Nu sunt singură. Sunt cu surorile mele în ziua nunții lor; de fiecare dată când te gândești la mine, voi fi chiar acolo cu voi. Și când dansați, prin voi, dansez și eu. Și asta e chiar mai bine, o asigurai eu, arătând spre galerie. Văd tot de aici de sus; acolo jos aș fi pierdută într-un vârtej de fuste și nu aș vedea nimic decât picioare și funduri. Aș fi toată numai vânătăi înainte să se termine ziua, pentru că aș fi înghiontită, lovită, călcată în picioare. Du-te acum, o gonii eu, oaspeții tăi și soțul te așteaptă!

După încă o îmbrățișare și un sărut, ea dispăru. Îi privii trena strălucitoare a fustei de aur sărind în jos pe scări după ea, ca un cățeluș care dă fericit din coadă.

Muzicanții cântară pe rând, în timp ce ceilalți mâncau. Spre încântarea mea, câțiva dansară cu mine și fură atât de galanți și binevoitori încât fui sigură că le plăcuse cu adevărat. Dansai cu o abandonare veselă și sării de bucurie când ei mă luară pe sus. Cu toții o lăudau pe Kate și observai că sora mea cucerise peste

o duzină de inimi în ziua aceea. Tânărul cântăreț la tambur, mai ales, nu avea să o uite niciodată pe ea, și nici bunăvoința ei, și mulți ani mai târziu, când avui șansa să-l întâlnesc la o sărbătoare la curte, aveam să descopăr, deși el era cu mult prea timid ca să o declare public, că scrisese cunoscutul cântec „Doamna rază de soare" ca tribut adus ei, tinerei mirese frumoase în rochia ei de aur, care venise ca o rază de soare, dansând, la etaj, în galerie, aducând tratații pentru trupa de muzicanți care cântaseră la nunta ei.

Apoi, la fel cum o furtună bruscă vine să strice o zi perfectă, totul păru să meargă prost. Mă grăbii spre balustradă să mă uit în jos, auzind deodată sunete scoase de oameni care vomitau. Jos, în Sala Mare, oamenii alergau și se clătinau în mers în toate direcțiile, într-o panică oarbă, căzând în genunchi, prinzându-se de burtă, simțindu-se cu toții rău. Se auzi tropăit asurzitor de pași pe scări, în timp ce oaspeții alergau la toaletele pe care le puteau găsi în cale, sau fugeau să se ușureze în grădinile destinate plimbărilor plăcute din spatele casei; încă și mai mulți alergară afară pe străzi sau spre râu, împleticindu-se spre bărcile care așteptau, pentru a se îndrepta, probabil, spre casă sau spre cea mai apropiată spițerie, deși mie mi se părea că unduirea râului o să le agraveze starea de rău înainte de a ajunge la destinație.

Îl văzui pe tata, care nici el nu arăta prea bine, croindu-și drum prin mulțimea panicată, ducându-l cu grijă la etaj pe Guildford Dudley, verde la față și leșinat, zăcând neputincios ca o păpușă din cârpe în brațele tatălui meu. Mama lui Guildford, cloncănind ca o cloșcă înnebunită după puiul ei de aur preferat, venea agitată în spate, apoi se repezi în față să deschidă ușa de la dormitorul lui Guildford, ea însăși verde la față și transpirând abundent în rochia ei din satin roșu ruginiu, frângându-și mâinile și țipând ca cineva să aducă repede un doctor.

Sus, în galeria muzicanților, noi eram în siguranță și în afara pericolului de a fi loviți, călcați în picioare și striviți de mulțimea de oameni înspăimântați, confuzi și vomitând.

– Peștele? sugeră flautistul, lăsându-și instrumentul jos.

– Ceva a fost stricat. Cântărețul la trombon ridică din umeri, și ne uitarăm cu toții deodată, îngrijorați, la masa unde erau rămășițele micului nostru festin.

– Salata a fost de vină, strigai eu. Am văzut că toți cei bolnavi au luat din salată! Cineva probabil că a cules niște frunze otrăvitoare, confundându-le cu frunze de salată bune, sănătoase.

– Da, încuviință băiatul de la oboi, am mai văzut asta înainte. Asta se întâmplă la nunțile de la oraș; nu s-ar întâmpla niciodată la țară. Oamenii de acolo știu care frunze verzi sunt bune.

– Slavă Domnului! exclamarăm cu toții în cor, oftând din tot sufletul, recunoscători că boala ne ocolise, iar muzicanții începură un cântec vesel sperând să calmeze oaspeții. Kate nu ne adusese deloc salată; fuseseră prea mulți oameni în jurul bolului, iar ea era atât de grăbită să ne aducă tratațiile. O văzusem zăbovind un moment, nesigură, lângă bol, gândindu-se cât va trebui să aștepte, apoi, făcându-le semn servitorilor să o urmeze, se grăbise în sus pe scări, să vină la noi.

Unde era Kate acum? Fuseseră ea sau Lordul Herbert loviți de boală? Degeaba o căutară ochii mei, că nu reușii s-o văd în îmbulzeală. Fui tentată să risc să fiu călcată în picioare și să pornesc în căutarea ei, dar cântărețul la violă își întinse mâinile și mă opri cu blândețe, și, cu o licărire în privire, îmi spuse că îi văzuse, pe ea și mirele ei, profitând din plin de învălmășeală ca să se strecoare afară, „și nici unul dintre ei nu părea câtuși de puțin bolnav, după părerea mea, micuță domnișoară", adăugă el făcând cu ochiul. Și toți muzicanții râseră și dădură din cap cu subînțeles, mulți dintre ei adăugând că tânărul Lord Herbert era un bărbat „cât se poate de norocos". Un alt muzicant spuse că și-ar dori să poată schimba locurile cu el pentru o noapte, iar cântărețul la lăută îi dădu brutal un cot în coaste și spuse că nu ar trebui să vorbească așa în prezența surorii doamnei, adăugând:

– Nu se cade, pentru niște urechi așa de tinere.

Curând, Sala Mare fu aproape goală. Rămaseră doar câțiva servitori și Jane. Sora mea cea mare stătea calmă la masa de banchet abandonată. O văzui smulgând cu nonșalanță o limbă de păun, aruncând-o repede în gură și făcând-o să alunece pe gât în jos cu o înghițitură de vin dulce, înainte să pornească ezitând îndirecția bibliotecii ducelui de Northumberland, fără să arate cea mai mică preocupare pentru faptul că soțul ei era printre cei bolnavi.

Din moment ce nu mai era nimeni pentru care să cânte, muzicanții își lăsară jos instrumentele, își desfăcură panglicile care le țineau strânse gulerele și își concentrară toată atenția la ceea ce rămăsese din festinul nostru. Iar eu, știind că amândouă surorile mele erau bine, fui încântată să mă alătur lor.

Ceva mai târziu, o doamnă cu mânecile prinse în ace și suflecate și un șorț legat peste rochia ei verde și argintie veni încet sus

pe scări cu un coș de nuiele atârnându-i de braț. Întrebă timid dacă suntem cu toții bine sau, făcând un gest spre coș, dacă avem nevoie de medicamente.

– Am tonic din țelină, sirop de mentă și pelin, dulceață de trandafiri, gutui, bomboane de ghimbir și semințe de anason date prin zahăr, dacă vreți; toate sunt bune pentru calmarea unei furtuni în stomac.

Era o femeie minionă, cu șoldurile rotunde, durdulie, care vorbea cu un accent apăsat, de la țară, dar era foarte frumoasă, cu un păr auriu, bogat, pe care și-l desfăcuse din acele de păr, cu ochii albaștri-verzui precum cel mai fin smarald împerecheat într-o dragoste adevărată cu un turcoaz, și cu un zâmbet nesigur, timid.

Avea o față atât de binevoitoare și un fel blajin de a fi, fără nici o urmă de aroganță; îmi plăcu pe loc. Nu se sfii de mine, nu-și feri privirea, nici nu se uită la mine cu milă sau dispreț, nici nu mă trată altfel decât ar fi tratat pe oricine altcineva. În ochii ei, eram normală, iar eu o iubeam pentru acest lucru, oricât de ciudat ar putea părea, pentru că nici măcar nu o cunoșteam.

Bineînțeles, știam cine este. Le auzisem, fără să vreau, pe celelalte femei râzând și bătându-și joc de ea fără milă, în timp ce le ajutau pe Jane și Kate să se îmbrace. Surorile Dudley vorbiseră despre ea cu un dispreț usturător și o sfidare aspră, și își compătimiseră foarte mult fratele, oftând mereu „bietul Robert!". Numele ei era Amy Robsart, și era soția Lordului Robert Dudley, cea cu care se căsătorise dintr-o patimă aprinsă la vârsta de șaptesprezece ani, dar pe care acum, la mai puțin de trei ani, nu o mai dorea și își ura nebunia din tinerețe mai mult decât o iubise vreodată pe această doamnă drăguță.

Cât de trist, mă gândeam, că propriul ei soț și restul familiei lui o considerau cu mult mai prejos decât el ca să fie binevenită în compania lor mândră și ilustră, când eu, o biată copilă, îmi dădeam seama că ea merita mai mult decât ei toți, puși laolaltă. Voiam să-i spun „Meriți mai mult", dar nu îndrăznii să risc o asemenea presupunere, deși câțiva ani mai târziu, când Amy zăcea moartă, cu gâtul rupt ca să fie pe măsura inimii ei zdrobite, iar numele ei era pe buzele tuturor, spre delectarea bârfitorilor, eu îmi amintii de acel moment și regretai că nu o luasem de mână și nu vorbisem deschis cu ea. Cu adevărat merita ceva mai bun.

Cântărețul la violă o privi chiorâș, lasciv pe Lady Amy.

– Da, doamnă, burțile noastre sunt în regulă, dar aș lua un medicament de la dumneavoastră oricând. Zâmbi ademenitor și avu chiar îndrăzneala să întrebe: Vă pot deranja să-mi dați o gutuie din coș, doamnă?

Ea i-o oferi cu bucurie, deși era evident că pe el nu îl deranja stomacul. Roșind puțin, ea dădu să se întoarcă, dar în capul scărilor, ezită și adăugă timidă că suntem cât se poate de bineveniți să coborâm la bucătărie:

– Acum că toți cei bolnavi au fost ajutați, avem tarte cu umplutură de carne și ghimbir cu cidru fierbinte de băut și mere presărate cu zahăr și scorțișoară care se coc acum la cuptor și o companie chiar însuflețită în jurul vetrei, cântând și depănând povești. Și dacă ați dori să cântați pentru noi, câteva dansuri de la țară poate, dacă știți vreunul, ne-ar face mare plăcere. Iar voi puteți mânca tot ce doriți din ceea ce a rămas din festin, fie acum, fie să luați cu voi – doar salata este stricată. Nu există nici un bolnav care să nu fi mâncat din ea, și ar fi cu adevărat păcat să vedem că se alege praful de celelalte bucate, când sunt atât de multe și nu e nimic în neregulă cu ele.

– Mergem, băieți? întrebă cântărețul la trombon. Ce spui, domnișoară?

Se uită în jos la mine, zâmbindu-mi. Căzurăm cu toții de acord să mergem, iar cântărețul la lăută mă ridică, galant, pe umerii lui.

– Eu voi fi lectica ta, micuța mea regină, mă tachină el, și curând eram jos la bucătărie unde furăm întâmpinați călduros ca niște prieteni vechi și îmbuibați cu turtă dulce, cidru, tarte cu carne și mere coapte.

Lady Amy le servi, pe rând, băieților, cu mare elan și grație, drept parteneră la dansurile țărănești viguroase și însuflețite, ridicându-și fustele să-și arate ciorapii verzi și picioarele care se mișcau repede, strălucind în papucii lor argintii. Nu greși nici un pas și nu se poticni la o săritură mai înaltă, râzând în timp ce partenerii ei o învârteau amețitor și o răsuceau în aer, părul ei lung până la șold zburând după ea ca un steag de aur. Pentru o vreme, păru că uitase de griji și-mi plăcea tare mult să o văd atât de binedispusă și cu inima ușoară; mulți care nici măcar nu o cunoscuseră vreodată aveau să spună în anii următori că era o femeie palidă, ca vai de ea, jalnică, și, cu toate că boala sau durerea sufletească o făcuseră astfel, pot spune cu deplină siguranță că ea nu era așa de la natură și nici nu fusese întotdeauna așa.

Când nu mai dansă, lady Amy mă așeză pe genunchii ei, spunând că, dacă îi permiteam libertatea și aveam bunăvoința să-i îngădui, ea dorea să „pretindă pentru puțin timp că ești fetița mea". Eu consimții imediat și, împreună, ascultarăm absorbite povestitorii, savurând fiecare cuvânt, râzând, ținându-ne respirația, înfiorându-ne și ștergându-ne lacrimile când una, când cealaltă, deși, pe măsură ce se lăsa întunericul, trecură mai mult la povești de groază, fantome și bestii care ne făceau să tremurăm în ciuda faptului că eram aproape de foc.

Părinții mei și doica, preocupați de propriile lor suferințe, uitaseră complet de mine și stătui trează mai mult decât stătusem vreodată în întreaga mea viață. Prima licărire a zorilor, de un auriu ca untul, lumina deja cerul când muzicanții plecară, iar Lady Amy, minunându-se că fusese atât de neglijentă și nu mă trimisese la culcare cu multe ore în urmă, mă luă în brațe, balansându-mă pe șoldul ei lat și mă duse sus, într-una din camerele oaspeților.

– Dar nu vreau să merg la culcare! protestai eu în timp ce mă dezbrăcam. Lacrimile începură să mi se prelingă pe față, iar ea se așeză și mă mângâie pe păr, apoi mă întrebă de ce. Sigur ești obosită, păpușă, eu, una, sunt epuizată. Uite – își ridică piciorul –, am dansat până mi-am făcut o gaură în pantof!

– Pentru că atunci când voi sta întinsă și liniștită, așteptând să adorm, nu mă voi putea abține să nu mă gândesc cât de dor îmi e de surorile mele, îi spusei eu. Le-am pierdut pe amândouă în aceeași zi, și acum ele pleacă amândouă la case noi, iar eu voi rămâne singură-singurică la Bradgate; tata și mama sunt atât de des plecați la curte, iar când sunt acasă, întotdeauna merg la vânătoare sau găzduiesc petreceri, și nu au timp pentru altcineva în afară de oaspeții lor.

– Da, înțeleg, clătină din cap – și știu exact la ce te referi când vorbești de gândurile care vin să te tulbure în liniștea tăcută de dinaintea somnului. Ce drăcușori afurisiți sunt acele gânduri! Apoi se lumină la față. Dar sunt sigură că surorile tale te vor primi în vizită în curând. Sunt sigură că se vor întrece pentru plăcerea de a le ține companie și te vei trezi cu sentimentul că nu ai deloc o casă fixă, când vei petrece atât de mult timp pe drum, mergând de la una la alta. Dacă te vei simți prea singură până se obișnuiesc tinerele mirese cu viața de femei căsătorite, ești binevenită să vii și să stai o vreme cu mine la Stanfield Hall sau la Conacul

Syderstone; încă locuiesc cu părinții mei, deoarece soțul meu trebuie să se hotărască asupra unei locuințe potrivite pentru noi. Este atât de pretențios la lucrurile acestea, mă refer la Robert, și totul trebuie să fie ca la carte sau, în caz contrar, să nu fie deloc.

Oftă ușor și clătină din cap, iar eu simții tristețea și dezamăgirea plutind în jurul ei, dar imediat le lăsă la o parte și îmi zâmbi.

– Dar vei fi cât se poate de binevenită să mă vizitezi oricând. Te-aș putea duce afară să vezi oile, avem trei mii, și livezile; Syderstone are cele mai bune mere din Anglia, întotdeauna spun că nu ai gustat niciodată un măr adevărat dacă nu ți-ai înfipt dinții într-un măr de la Syderstone. Dacă ai vrea să vii în timpul recoltei, avem cea mai grozavă petrecere, cu dans și muzică, și un mare foc în aer liber, și prinderea merelor din apă, și fiecare fel de mâncare pus pe masă are mere în el într-o formă sau alta – de la cărnuri la dulciuri. Cidrul nostru este cel mai bun din întreaga Anglie, și-i provoc pe toți să dovedească contrariul!

– Mi-ar plăcea foarte mult, spusei eu și îi mulțumii pentru bunătate, rugându-mă în secret să mă lase părinții să merg, iar ea se așeză lângă mine, îngânând un cântecel minunat despre un cioban și turma lui până când adormii, visând oi albe, mițoase, mere roșii, rumene și clinchetul cupelor pline vârf cu cidru auriu.

Devreme, a doua zi de dimineață, clipind și căscând în soarele de un galben fluid, surorile mele și soții lor coborâră scările să urce în bărcile care aveau să îi ducă departe să-și înceapă viața conjugală. Nu mai erau fetițe, ci soții, cu părul prins în plase de aur sub bonetele de catifea rotunde. Fu o transformare atât de bruscă și surprinzătoare, ca și cum trecuseră un prag ca fete mici cu părul despletit și intraseră într-o cameră nouă ca doamne tinere respectabile, elegante, cu părul prins, într-un mod care le făcea să pară afectate. Acum ele trebuie să plece departe de mine, de copilărie și de tot ce le-a fost drag și familiar, și să învețe cum să-și încânte soții, să-și organizeze gospodăriile, să-și comande servitorii, precum reginele care-și supraveghează propriile lor mici împărății și se străduiesc întotdeauna să fie în relații bune cu rudele lor prin alianță.

În mod straniu, nici una din căsătorii nu fusese consumată încă, ducele de Northumberland și părinții noștri consimțind asupra acestui aspect din motive pe care nu le înțelegeam. Ambele cupluri se supuneau unor ordine stricte și erau urmărite astfel

încât să nu încalce regulile și ca să nu înfăptuiască actul final de intimitate până când nu primeau permisiunea direct de la Northumberland. Kate avea doisprezece ani, aproape treisprezece, și sângera în fiecare lună de mai bine de un an, și, astfel, era considerată femeie, prin urmare vârsta nu era, cu siguranță, un motiv de interdicție. De ce trebuia să se întâmple astfel cu Jane și Guildford, la cei cincisprezece și șaisprezece ani ai lor, nu puteam înțelege; multe femei se căsătoreau și aveau relații intime, și primul copil până împlineau vârsta de șaisprezece ani.

Kate părea radios de fericită, fața și ochii îi străluceau, în timp ce dansa pe scări în jos, în catifea de culoarea caisei, împodobită cu aur, cu pene albe și de culoarea piersicii, unduindu-se grațios pe pălăria ei rotundă, din catifea, și setul magnific din opale de foc pe care îl alesese când tata adusese bijutierul la ea și spusese că poate să-și aleagă orice dorea.

Când o văzui, aproape îmi dădură lacrimile – cât îmi lipsise să-i văd buclele arămii săltând și legănându-se ca și cum ar fi avut viața lor proprie. Părea nefiresc să le văd prinse cu ace cu vârf de diamant și ținute în închisoarea strălucitoare a unei plase aurii sub pălărie. De îndată ce își văzu soțul așteptând-o la parter, scoase un strigăt de bucurie și alergă să-l îmbrățișeze.

Dar Jane se mișca de parcă pantofii aveau tălpi de plumb, fustele de catifea verde, de culoarea mușchiului, brodate și cu franjuri de aur, târându-se în urma ei ca un cadavru. Arăta la fel de furioasă precum broșa ei din aur, în forma unui dragon terifiant, care scuipa foc, acoperit cu solzi, cu ochii rubinii și făcut din smarald, safir, ametist și jad, pe care noua ei soacră i-o dăduse chiar înainte să coboare, sărutând-o o dată pe fiecare obraz, înainte de a i-o prinde la pălărie. Sub borul rotund al pălăriei, fața lui Jane era palidă, pistruii ei ieșind clar în evidență ca variola, și avea cearcăne în jurul ochilor, ca și cum n-ar fi dormit deloc.

Deși stomacul i se calmase și petrecuse o noapte liniștită, Guildford, cu fața înspăimântător de albă în contrast cu catifeaua bordo, brodată cu aur și înzorzonată a hainelor lui de călătorie, încă se simțea slab și ametit, iar tata insistă să-l coboare pe scări, să-l întindă ușor în barcă și să-i pună în mână o minge aurită de pomadă, parfumată cu portocale și cuișoare, pentru a masca duhoarea râului. Stătu ceva vreme, făcând-o pe mama să bată cu nerăbdare din vârful cizmei, în timp ce el trase o pătură din blană în jurul lui Guildford, îi mângâie părul de aur, îi umflă pernele,

îl mângâie pe Puf, cuibărit în brațul îndoit al lui Guildford și îi oferi „frumosului său ginere" două cutii cu bomboane – una de argint cu smalț verde ca de gheață, umplută cu semințe de anason date prin zahăr, bomboane de mentă pentru gât, gutui glasate și ghimbir cristalizat în cazul în care îl va deranja din nou stomacul, și una aurie cu smalț galben, însorit, împodobit cu mai multe desene care reprezentau soarele auriu, conținând felii de lămâie date prin zahăr „pur și simplu pentru că îți plac și pentru și îmi place de tine, și acestea îmi amintesc de tine, așadar sper că îți vor aminti și ele de mine și cât de mult... te plac". Tata se înroși și îndrugă vrute și nevrute, în timp ce mama ofta și își dădea ochii peste cap, spunându-i, discret, mamei lui Guildford că a avea un asemenea soț era ca și cum ar avea un băiat care nu s-a maturizat niciodată.

– Sunt atât de fericit! exclamă deodată Guildford, îmbujorat tot, ridicându-se în șezut, cuprinzându-și genunchii cu brațele și zâmbind. Aș vrea să cânt!

Își desfăcu larg brațele, de parcă ar fi vrut să îmbrățișeze soarele de deasupra, și își deschise gura pregătit să cânte primele note.

– O, nu, Guildford, să nu faci așa ceva! exclamă fratele său mai mare, repezindu-se să-i astupe cu mâna gura. Tot vomitatul de aseară probabil că ți-a lăsat gâtul îngrozitor de iritat. Dacă îl forțezi, nu vei face decât să agravezi starea lui, îl avertiză, sever, fratele său Ambrose.

– Ai dreptate, fu de aceeași părere tatăl lui, atotputernicul John Dudley, duce de Northumberland, atât de agreabil și zâmbitor, încât oricine nu îl cunoștea pe el și reputația lui nu ar fi ghicit niciodată că îl avea în față pe cel mai nemilos și mai ambițios bărbat din Anglia, un bărbat pe care nimic nu îl oprea să obțină ceea ce își dorea. S-ar putea să-ți strici vocea, continuă el. Nu ești de acord, Maestro Cocozza, că Guildford nu ar trebui să cânte?

Se întoarse spre maestrul italian de canto al lui Guildford, care aștepta să urce într-o altă barcă, destul de aglomerată, împreună cu valetul lui Guildford, frizerul, secretarul care îi scria toate scrisorile și i le și citea cu voce tare, meditatorii francezi și italieni pe care Guildford îi considera vitali pentru aspirațiile lui de a cânta, spălătoreasa, pajii, muzicanții, cusătoresele, bărbatul care avea grijă de animalele lui, patiserul francez pe care tata îl dăduse cadou de nuntă tânărului cuplu și, numai pentru Jane, doamna Ellen, îngrijită, îmbrăcată în negru, care, odată cu căsătoria lui Jane, se ridicase de la stadiul de bonă la cel de cameristă.

Gesticulând mult și scuipând cu repeziciune câteva cuvinte în italiană, maestrul de canto fu de aceeași părere, în termenii cei mai categorici, că Guildford nu ar trebui să cânte.

O trăsei pe Lady Amy de fustă să-i atrag atenția, iar când ea se aplecă spre mine, o întrebai:

– Nu cântă bine?

– Păi... zâmbetul îi păli. Talentul lui nu e pe măsura entuziasmului. Ceea ce este, într-adevăr, păcat, din moment ce îi place atât de mult să cânte, dar, ca să fiu cât se poate de îngăduitoare, șopti ea, coborându-și și mai mult vocea ca să se asigure că Guildford nu aude, când atinge notele înalte, sună ca o pisică în călduri urlând, așa face, bietul băiat!

– Când avea cincisprezece ani, Guildford a fugit de acasă și a încercat să se alăture unei companii de teatru, îi mărturisi ducesa de Northumberland, cu un zâmbet afectuos și indulgent, mamei mele care stătea în picioare, alături de ea, bătând cu vârful cizmei din piele și părând nerăbdătoare și plictisită, dar administratorul l-a adus direct acasă și înapoi în brațele mele iubitoare. A spus că Guildford nu era făcut pentru scenă. Chiar și el a putut vedea cât de delicat și sensibil este dragul meu, exact ca un trandafir de seră care s-ar ofili și ar pieri fără dragostea mamei lui.

– Nu cred că bărbatul s-a referit chiar la asta, mamă, își dădu cu părerea Ambrose Dudley.

– Prostii! strigă ducesa. La ce altceva să se fi referit?

– Păi, a vrut să spună, așa am înțeles eu, că Guildford nu ar putea cânta nici dacă viața lui ar depinde de asta, cu atât mai puțin să-și câștige o pâine și o locuință din așa ceva, îi șopti soțul lui Amy, Robert, al cincilea fiu în viață al lui Dudley, iar Ambrose și John clătinară din cap, în semn de acord categoric.

– Să vă fie rușine! îi mustră ducesa pe fiii ei cu părul închis la culoare. Îmi este rușine de voi toți! Ar trebui să fiți mândri de talentul fratelui vostru și de realizările lui, nu invidioși!

– Hai, mamă, știi că îl iubim cu toții pe Guildford Micsandră! replică Robert, folosind numele de alint al familiei pentru dragul lor frate cu părul de aur.

– A fost doar o glumă! Nu ai vrea ca Guildford să fie prea mândru de sine și să se aleagă cu reputația de înfumurat, nu?

– Crinul meu poleit cu aur să fie înfumurat? Niciodată! râse zeflemitor ducesa.

Mi se păru destul de emoționant că deși nici unul dintre ei, poate cu excepția ducesei, care se amăgea singură, nu agrea felul în care cânta Guildford, toți încercând, cu precauție, să-l împiedice să se facă de rușine, nu doreau să-i rănească sentimentele lăsându-l să-și dea seama de acest lucru.

Guildford se încruntă nesigur și își mângâie gâtul.

– Ei bine, dacă vi se pare într-adevăr nechibzuit...

Și, având în vedere că toată lumea sări să-l asigure că într-adevăr li se părea cât se poate de nechibzuit, se întinse din nou pe spate, sprijinindu-se de pernele lui.

– Poate că ar trebui să-mi odihnesc gâtul câteva zile. Parcă îl simt puțin umflat...

– Cred că este o idee minunată, dragă! exclamă mama lui, și toți frații și surorile lui încuviințară repede, lăudându-l pentru disciplina de sine și judecata sănătoasă.

– Îi voi spune spițerului să prepare un sirop calmant și ți-l voi trimite, îi promise sora lui, recent căsătorita Lady Mary Sidney.

– Unul care are gust bun, preciză Guildford. Dacă nu are gust bun, nu-l voi bea!

– Voi insista asupra acestui aspect, promise ea.

– Amenință-l cu spânzurătoarea, o sfătui Guildford, dacă va avea câtuși de puțin gust scârbos sau amar, și atunci sigur îl va face foarte dulce.

– Când va ști pentru cine este, sunt sigur că îl va face la fel de dulce ca tine! suspină tatăl meu, ca o fecioară orbită de iubire.

– Bineînțeles că îl va face, zâmbi Guildford, și dădu din cap încrezător, în timp ce se cufunda din nou în pernele lui de catifea, trăgându-l la piept pe Puf, care torcea, și mângâindu-i blana albă, mătăsoasă.

– Dacă frumusețea mea nu-l inspiră, teama de spânzurătoare sigur o va face.

– O, cât ești de inteligent! replică tata entuziast. Te pricepi atât de bine la cuvinte!

– Pur și simplu îmi vin în minte la fel cum înfloresc trandafirii, și le spun, ca lumea să se bucure de ele. Guildford radia. Ar fi egoist din partea mea să-mi țin gândurile doar pentru mine.

– Frumos și generos pe deasupra, oftă tata, și-mi dădui seama că era periculos de aproape de a leșina în Tamisa.

– Sunt sigur că poți cânta la fel de frumos ca o privighetoare, spuse tata galant, și sper să te aud curând.

Apoi mama, care se cam săturase de spectacolul acesta absurd, preluă comanda.

– Hal, vino să stai aici lângă mine înainte de a cădea în râu! Acum, urcă în barcă, Jane, ordonă mama, arătându-i drumul cu cravașa.

Cu o privire încruntată, răzvrătită și o silă evidentă, Jane urcă în barcă și se trânti lângă Guildford, îndreptându-și spatele și privind în gol, în fața ei. Chiar și când Guildford întinse mâna spre ea și își plimbă jucăuș degetele în sus și în jos pe șira spinării ei, Jane nu se relaxă, nici nu se înduplecă, ci își încordă spatele și mai mult.

În timp ce vâslașii își coborâră vâslele în apă și începură să vâslească, iar noi făceam cu mâna veseli și strigam cuvinte de rămas bun, noroc și urări de bine, mă bucurai în inima mea să-mi văd sora domolindu-se și lăsându-se pe spate în perne. Își ridică mâna să-și aranjeze pălăria. Bănuii că un ac de păr o deranja și nu mă mai gândii la asta până când ea, încet, făcând un gest grandios, își întinse mâna drept peste marginea bărcii și, după o pauză îndelungată, aruncă mănunchiul de pene albe cu broșa cu dragon hidos, pe care soacra ei tocmai i-o dăduse ca să fixeze penele, direct în apele murdare, puturoase ale Tamisei.

– O, Jane! oftai eu, dând din cap, în timp ce ducesa de Northumberland scoase un țipăt îndurerat:

– Broșa mea! Frumoasa mea broșă! Uitați-vă ce a făcut fata aceea cu broșa mea frumoasă!

Apoi Kate, cuibărită lângă Lordul Herbert, cu capul pe pieptul lui și brațul lui împrejurul ei, radia de bucurie și îmi făcu cu mâna în timp ce barca lor pluti pe lângă noi. Cel puțin una din surorile mele era fericită, mă gândii în timp ce, în spatele meu, noua noastră familie extinsă se puse pe ceartă din cauza pierderii celei mai urâte broșe pe care o văzusem vreodată. În timp ce eu nu puteam să scuz sau să aplaud comportamentul surorii mele, era cu adevărat o ocară de neiertat și un gest cât se poate de dezagreabil și de proastă creștere, broșa în sine se potrivea într-adevăr mai bine pe fundul noroios al Tamisei unde nu putea ofensa privirea nimănui, cu excepția peștilor, după cum o informă mama, candidă, pe ducesă, care începuse să se clatine pe picioare și să meargă agitat încoace și încolo, să se țină strâns de cap și să strige după sărurile ei mirositoare.

– O să leșin! strigă ea de câteva ori, fără să se întâmple, de fapt, acest lucru. În final, trebui să fie ajutată să meargă înapoi în casă, sprijinită de doi fii de-ai ei, în timp ce fiica ei alergă înainte, strigând după săruri de amoniac și comprese reci, iar soțul ei îl trimise repede, călare, pe Robert, să aducă medicul de familie și un spițer.

Când intrară cu toții înapoi în casă, și doar eu și Lady Amy rămăseserăm, ea îmi zâmbi și îmi întinse mâna, sugerând să facem o plimbare prin grădină până când toată lumea arțăgoasă avea să se liniștească din nou. Încuviințai entuziasmată și îi dădui mâna. Când mă strigă mama, îmi păru rău că o las pe Lady Amy în urmă, cu soțul ei și rudele prin alianță. Când mă întorsei să îi fac cu mâna, îi văzui tristețea pe față, așa că alergai înapoi și o îmbrățișai, ca și cum o parte din mine știa că nu o voi mai vedea vreodată.

Capitolul 3

Mă întorsei la Suffolk House, să petrec acolo ultima mea noapte în Londra, ajutând-o pe Hetty să-mi împacheteze cufărul de călătorie, pregătindu-mă să mă întorc la Bradgate a doua zi și fiindu-mi groază de orele lungi, singuratice, care mi se așterneau înainte, în absența surorilor mele. Cu regret, îmi împăturii rochia nouă, drăguță, pe care o purtasem la nuntă, cu săculeți cu levănțică mărunțită așezați în pliurile ei înzorzonate, și mă întrebai când voi mai avea ocazia să o port din nou. Oftam melancolică și încercam să mă resemnez în fața sorții mele, când veni o scrisoare de la Kate care mă invita să vin la Castelul Baynard. Fui atât de surprinsă, încât trebui să o citesc de trei ori ca să mă asigur că dorințele mele nu mă făcuseră să interpretez greșit cuvintele, și chiar și atunci nu-mi veni a crede pe deplin și i-o dădui lui Hetty pentru confirmare. Kate abia plecase de o săptămână, iar eu mă gândeam că nu voi primi o invitație de a-mi vizita surorile luni întregi de-atunci înainte. Dar, după cum explica Kate, din moment ce ei și Lordului Herbert le era încă interzis să-și consume căsătoria și i se părea „obositor, iritant și plictisitor" să fie întotdeauna însoțiți „ca o pereche de prizonieri vinovați", ea tânjea după prezența mea încurajatoare, ca soră și prietenă a ei, cineva în preajma căruia să se simtă liberă și în largul ei.

– Nici măcar nu pot atinge mâna soțului meu, se lamenta ea, fără ca lumea să mă urmărească, de parcă aș fi un uliu pe punctul de a mă năpusti și a apuca cu ghearele un biet șoricel. Le este teamă că, dacă ne lasă singuri o clipă, îl voi seduce.

Eram atât de emoționată încât abia putui dormi și țopăiam extrem de nerăbdătoare să plec imediat după micul dejun, în dimineața următoare. O adusei pe biata mea bonă într-o asemenea stare de zăpăceală, încât pornii spre Castelul Baynard purtând

o pereche de mănuși de culori diferite și având corsetul legat la spate doar ici-acolo, pentru că nu putui sta liniștită, și ochii bietei și bătrânei Hetty nu mai erau ca odinioară.

– Nu fi supărată pe mine, îi spusei, pelerina mea îl va ascunde. Știu că și tu ești entuziasmată să o vezi din nou pe Henny.

Asta deoarece draga ei soră era acum îngrijitoarea lui Kate, așa cum doamna Ellen era a lui Jane, ridicată la statutul de cameristă. Toată lumea o iubea pe Henny; era o cloșcă de femeie, durdulie, bună la suflet, care o iubea nebunește pe Kate, cloncănea constant în jurul ei și era mult mai dulce decât irascibila mea Hetty, care se plângea întotdeauna, suferea din cauza oaselor, a spatelui care o durea, a degetelor înțepenite, a ochilor bătrâni, obosiți și oarecum din cauza a tot ce se putea. Tata se oferise să îi dea lui Kate o cameristă adevărată, franțuzoaică, una priceputǎ la parfumuri, machiaj și modă și cu degete agile pentru aranjarea și încreștirea părului, dar Kate plânsese și se ținuse de „draga Henny cea bătrână", refuzând să se despartă de ea, iar Henny plânsese și ea și își înfășurase brațele ca o pereche protectivă de aripi în jurul lui Kate și spuse: „Nu voi accepta ca puișorul meu să fie machiat ca o târfă franțuzoaică! Atunci tata le oferi cutia lui cu bunătăți plină cu migdale roz, date prin zahăr, și nu se mai pomeni nimic despre plecarea lui Henny sau despre o cameristă franțuzoaică".

La Castelul Baynard, îl urmai pe un lacheu pe marea scară din piatră și pășii în mijlocul unei scene haotice. Ca doi copii neastâmpărați jucându-se acasă, Kate și Lordul Herbert, pe care Kate îl botezase „Berry" (Fruct de pădure) pentru că „roșește ca ele și este la fel de dulce", mă primiră în salonul mare, spațios, dintre dormitoarele lor.

Câini și pisici, lătrând și mieunând, se fugăreau unii pe alții împrejurul camerei, zgâriau mobila cu ghearele sau se ghemuiau în coșurile lor, trăgeau un pui de somn sau se spălau pe covorașul din blană de urs de lângă foc; colivii aurii aglomerau ferestrele, cuști în care o abundență de păsări cântătoare, cu penajul în toate culorile curcubeului cântau, sau ciripeau, sau își băteau aripile de zăbrele, și un papagal mare, albastru și galben, dansa pe stinghia lui sau stătea agățat cu capul în jos dintr-un inel mare suspendat din tavan, cerând în permanență o cireașă, cu mare insistență, până când eu îmi dorii să am un coș plin cu cireșe pe care să i le arunc, numai să îl fac să tacă.

Peste tot se aflau boluri cu fructe, bomboane și alune, cupe și carafe cu vin, și platouri cu carne, brânză și prăjituri împrăștiate pe fiecare suprafață posibilă, chiar puse nesigur deasupra căminului, și câteva haine și bijuterii, sticluțe cu parfum, piepteni, perii și ace de păr, bucăți de ață de cusut și accesoriile necesare pentru cusături, câteva linguri și cuțite, toate împrăștiate pe jos, aparent pentru amuzament, și apoi uitate.

În mijlocul întregii zăpăceli stătea Kate, într-o rochie lucioasă din satin de culoarea smaraldului, care era mai potrivită pentru un bal la curte decât pentru o zi ploioasă, liniștită, petrecută acasă, cu buclele ei arămii desfăcute din acele lor și prinse numai cu un pieptene de jad în formă de fluture ca să nu-i vină în față, revărsându-se, în rest, libere pe spatele ei, de parcă stăpâna lor ar fi fost plictisită de viața ei de doamnă cuviincioasă, măritată și dorea să fie din nou o fetiță. Nu mă văzu intrând, nici nu auzi lacheul anunțându-mă, ceea ce nu era surprinzător dată fiind zarva creată de menajeria ei. Era preocupată să umfle pernele de sub spatele soțului ei în timp ce el stătea întins pe o canapea, palid la față și zâmbind fără putere, în halatul lui căptușit, din satin de culoarea dudelor, și în papuci. Ea se așeză sus pe marginea canapelei, lângă el, și un câine spaniel maro cu alb îi sări pe genunchi în timp ce ea îl convingea, lingușitor și afectuos, pe tânărul firav să ia o sorbitură din punciul de lapte. Doi servitori rigizi, cu fețe inexpresive, în livreaua Pembroke, erau plasați la fiecare capăt, urmărind cu vigilență tânărul cuplu, pregătiți să oprească orice manifestări de afecțiune care amenințau să devină prea familiare, iar Henny, o figură mult mai cunoscută și mai prietenoasă, îmi zâmbi pe deasupra lucrului de mână. Fui uimită să văd că făcea o rochie mică, galbenă, împodobită cu funde de mătase, de culoarea albastrului cerului – o rochie de bebeluș! Rămăsei mută de uimire și aruncai o privire surprinsă spre burta lui Kate, care, cu un țipăt de bucurie, sări în picioare, dând la o parte spanielul de pe ea, și alergă să mă îmbrățișeze.

– Nu pentru mine, prostuțo! Cum ar putea fi pentru mine când nici măcar nu avem voie să... chicoti ea. Pentru maimuțe! Uite!

Arătă cu degetul în partea opusă a camerei, unde cele două creaturi mici înhățau cu obrăznicie prăjituri de pe masă și le înfulecau lacom, în timp ce Berry, pe canapeaua lui, le aruncă priviri neliniștite și se retrase pe pernele sale.

– Aceea este Rosamund, arătă Kate cu degetul spre cea îmbrăcată ca o domniță într-o rochie de damasc trandafiriu și glugă.

– Și acela este Percival, o arătă pe cealaltă, îmbrăcată într-o vestă frumoasă, din catifea de culoarea verdelui pădurii cu nasturi de aur și franjuri și o bonetă rotundă, din catifea cu o pană fercheșă, exact ca un curtean în miniatură.

– Nu-i așa că sunt adorabile? Noul meu tată, contele de Pembroke, mi le-a dat. Pur și simplu mă adoră! La fel ca Berry –alergă să îl îmbrățișeze și să-i lase un sărut zgomotos pe obraz soțului ei – amândoi mă răsfață atât de mult. Am chiar și o cuvertură de hermină pentru patul meu! Uite ce mi-au dat azi-dimineață la micul dejun!

Întinse repede mâna să-mi arate un smarald enorm într-o montură de aur, cu ornamente. Era atât de mare încât mă făcu să mă gândesc cum de Kate își putea ridica mâna. Lordul Herbert îmi dărui privilegiul unui zâmbet timid, tresărind în timp ce Rosamund îi trase imediat de pe cap boneta de noapte cu ciucuri argintii, iar Percival sări să-i „aranjeze" părul lipsit de culoare și de viață, până când acesta i se ridică drept, precum spicele de grâu, apoi se dădu jos, agățându-se de corpul lui Berry, îi luă papucii și începu să le lovească tălpile din piele una de alta, chițăind de bucurie la zgomotul pe care acestea îl făceau. Apoi papagalul zbură de pe stinghia lui și ateriză pe capul lui Berry, reluându-și, poruncitor, pretențiile zgomotoase de a primi cireșe.

Zâmbind, cu cățelușii care-i trăgeau de fuste, Kate alergă să ia un bol din sticlă albastră plin cu cireșe, care stătea îngrijorător de aproape de marginea șemineului, și începu să i le arunce, una câte una, papagalului ei.

– Nu-i așa că viața e minunată? Sincer, draga mea Mary, e încântător să fii măritată! Nu am visat niciodată că va fi atât de distractiv!

Kate ținti anapoda și una dintre cireșe îl lovi pe Berry în nas.

Cu un țipăt, ea îmi aruncă mie bolul, fără să observe deloc că eu îl prinsei cu stângăcie și era cât pe ce să-l scap, alergă la el și începu să-l sufoce cu săruturi până când unul dintre însoțitorii lor își drese zgomotos glasul și, trezindu-se că e ignorat, făcu un pas înainte și, luând-o pe Kate de braț, o trase ușor.

– Milady nu trebuie să fie atât de exuberantă, zise el, dojenind-o cu degetul. Trebuie să arate puțină moderație și să nu fie atât de

liberă în gesturile ei de afecțiune; sunt unii care ar putea înțelege greșit și ar putea crede că e o depravată.

Kate râse doar și îl cuprinse în brațe.

– Nu mă mustra, Master Perkins, nu mă pot abține; sunt, pur și simplu, atât de fericită! Atât de minunat, glorios, binecuvântat de fericită!

Începu să se învârtă prin cameră, iar eu rămăsei surprinsă că nu se împiedică, date fiind toată dezordinea și grupul de animale gălăgioase care se îngrămădeau în jurul ei.

– Îmi doresc ca toată lumea să fie la fel de fericită ca mine! O, Mary!

Brusc, mă luă de mână și începu să mă tragă după ea prin întreaga cameră.

– Vino, trebuie să-ți arăt nou truc al lui Fussy! Băiețelul meu este atât de isteț!

Se aplecă și prinse micul spaniel maro cu alb care îi rodea trena și se îndreptă repede spre masa de la fereastră unde stătea un set frumos, din poleială de aur și fildeș, de clavecine. Așeză micuțul câine pe masa de lângă instrument și ridică o pisică mare, grasă, portocalie, tolănită pe scaun, se așeză și începu să cânte, degetele ei alunecând fără efort pe clape, în timp ce câinele începu să urle pe ritmul muzicii.

– Cine e băiat deștept? Nu-i așa că e minunat? Atât de talentat, atât de deștept! Kate se entuziasmă, apoi se întoarse, zâmbind, spre mine. Acum, dacă aș putea numai să îi învăț pe ceilalți... am avea un cor întreg! Gândește-te, Mary, am putea chiar să fim invitați la curte, să-l amuzăm pe rege!

Mă uitai pe furiș la Lordul Herbert și văzui că, deși lucrul acesta nu îl încânta, se forța totuși să dea din cap și să zâmbească, dintr-o afecțiune binevoitoare față de mireasa lui.

Văzând expresia uluită care rămăsese înghețată pe fața mea, lui Henny i se făcu milă de mine și se oferi să mă conducă în camera mea, amintindu-i pe un ton dojenitor lui Kate că eu tocmai ce ajunsesem și, în calitate de doamnă a casei, își neglijase prima ei datorie – să se îngrijească de confortul oaspeților ei. Dar când Kate dădu să se ridice, Henny o opri cu o mișcare din mână:

– Nu, dragoste, eu și domnișoara Mary suntem prietene vechi. Ne vom descurca foarte bine. Tu rămâi aici și ai grijă de bietul tău soț suferind.

Şi, înainte ca sora mea să aibă ocazia de a protesta, mă luă de braţ şi se grăbi cu mine spre uşă, timp în care Rosamund se aşeză în faţa clavecinului şi, spre încântarea lui Kate, începu să se distreze intonând o serie de note asurzitoare, discordante, pe clapele de fildeş, care îl făcu pe Fussy să urle şi pe Kate să strălucească precum o mamă mândră şi să-i laude pe amândoi că sunt „nemaipomenit de isteţi!"

Chiar înainte de a ajunge la uşă, mă împiedicai şi aş fi căzut dacă Henny nu m-ar fi prins. Mă uitai în jos să văd care era obstacolul. Clipii şi dădui din cap, întrebându-mă dacă zarva nu-mi tulburase cumva mintea. Părea să fie o broască ţestoasă mare care se uita în sus la mine. Carapacea ei, dacă nu cumva mă înşelam, era decorată cu pietre preţioase.

– Da, milady, nu pune la îndoială ceea ce vezi, zise Henny, luându-mă din nou de mână, explicându-mi, în timp ce ieşeam, că numele lui era Trippy. Domnişoara Kate l-a ales din cauză că toată lumea se împiedica de el. Este încă un dar din partea contelui de Pembroke; ţine foarte mult la ea.

Clătină din cap şi oftă, iar eu avui sentimentul că lucrul acesta o tulbura mai mult decât îndrăznea să spună, de parcă s-ar fi temut că ar fi înrăutăţit lucrurile dacă le-ar fi exprimat în cuvinte.

Când uşa se închise în urma noastră, am profitat de ocazie să întreb, cu precauţie, deşi îmi era teamă de răspuns şi mă rugam să nu fie cel pe care îl aşteptam:

– Întotdeauna este aşa?

– Da, Dumnezeu să ne ierte, domnişoară Mary, este; de dimineaţă până seara domnişoara Katey – pentru că asta e ea, o domnişoară încă – pălăvrăgeşte, cântă şi ţopăie; a trebuit să-i dau o doză puternică de valeriană, levănţică şi muşeţel în fiecare noapte, să o calmez suficient cât să poată dormi. Ultimul lucru pe care îl fac în fiecare noapte, înainte de a-mi pune capul pe pernă, şi primul lucru când mă trezesc este să mă rog ca bunul Dumnezeu să considere potrivit să-l înduplece pe ducele de Northumberland să trimită vorbă că ei îşi pot consuma căsătoria, căci, dacă instinctul matern nu o potoleşte pe Kate, numai Dumnezeu ştie ce ar putea-o face, pentru că eu sigur nu pot!

– O, Doamne! oftai eu. Îmi dorisem atât de mult să vin la Castelul Baynard, să fiu cu Kate, dar acum, că mă găseam acolo, îmi doream pe jumătate ca invitaţia să fi venit, în schimb, de la Jane; cu toate că era capricioasă şi posacă, şi curând mi-aş fi dorit

prezența radioasă a lui Kate, fără îndoială că ar fi mai liniștit la țară față de această combinație dintre menajerie și casă de nebuni. Kate fusese întotdeauna energică și exuberantă, dar sub acoperișul părinților noștri, mama, domnind cu o cravașă pe care nu îi era teamă să o folosească pe posterioarele și spatele noastre goale dacă nu ne comportam civilizat, fusese întotdeauna un element de precauție și de moderație; acum, că acel element fusese îndepărtat și înlocuit cu doi bărbați care erau pregătiți și nerăbdători să o răsfețe și să îi îndeplinească toate capriciile, Kate devenise un vârtej de sălbăticie amețitoare și energie nestăvilită. Auzii sunetul de pahare sparte și tresării, în timp ce câinii și păsările își înălțară vocile chiar și mai mult.

– Percival, obraznicule! strigă Kate. Uită-te la el, Berry! A furat cireșele, a scăpat bolul și l-a spart! Vino aici, maimuțoi obraznic, să văd dacă nu te-ai tăiat! Repede! Să-l prindă cineva! Se urcă pe perdele! Jos, Percival, jos! Nu, nu, Rosamund, nu ai voie să te joci cu sticla spartă! Dă-mi-o îndată, obraznico! Repede! Să o prindă cineva!

În vreme ce agitația din spatele ușii se făcu și mai asurzitoare, cu papagalul hotărât să îi întreacă pe toți cu strigătele lui și cererile neîncetate de a primi încă o cireașă, eu oftai și trebui să mă întreb dacă nu cumva, atunci când va fi vremea să părăsesc Castelul Baynard, îmi voi lăsa mintea în urmă, să se alăture acestui talmeș-balmeș din salonul lui Kate.

Pe parcursul săptămânii următoare, fui martoră zilnic la asemenea scene. Întreaga casă părea să se învârtă în jurul lui Kate; să i se facă ei pe plac părea a fi singurul scop al vieții celor din casă. Soțul și socrul ei erau ca niște rivali, răsfățând-o care mai de care mai mult. În diminețile răcoroase, când Kate se ridica din pat, trupul ei îmbrăcat în cămașă de noapte era învelit imediat într-o robă de hermină, în cea mai pură nuanță de alb. La fiecare masă erau servite felurile ei preferate și întotdeauna un desert care era și aspectuos, nu numai delicios, făcut pe placul ei. Contele de Pembroke îi dădea întotdeauna animale de companie, păsări cântătoare în colivii poleite cu aur și noi cățeluși și pisoi, și îi dăduse și toate bijuteriile regretatei sale soții, cumpărându-i, în permanență, și mai multe. Dacă sora mea admira un apus de soare, a doua zi croitoreasa îi aducea în brațe un balot de satin strălucitor care amintea de nuanța apusului respectiv, fiind gata să croiască orice rochie, pelerină sau jupon care să o încânte nespus pe Kate,

sau venea un bijutier şi deschidea o cutie din catifea pentru a scoate un magnific opal de foc, gata să fie montat într-un inel, pandantiv sau broşă, oricare i-ar fi plăcut mai mult lui Kate. Dacă din întâmplare, în timp ce se plimba prin grădină, Kate se entuziasma de frumuseţea florilor de acolo, venea imediat un bijutier aducând un fleac frumos cu care le prindea într-un buchet scânteietor. Croitoreasa care îi făcea rochii venea atât de des la Castelul Baynard încât putea la fel de bine să îşi deschidă un magazin acolo şi să-şi atârne firma de fereastra salonului de la etaj.

Fiecare zi aducea bucurii noi pentru Kate. În fiecare zi soseau pachete pentru ea. Şi, de mai multe ori decât am putut eu număra, îl văzui pe contele de Pembroke aşezând-o pe Kate pe genunchii lui şi prinzându-i la gât pietre preţioase, dezmierdându-i şi mângâindu-i gâtul, şi potrivindu-i colierul şi netezindu-i-l în faţă, ca să se asigure că stă drept; altă dată îl văzui prinzându-i o broşă de corset, deşi îmi doream să nu facă asta, deoarece mă enerva foarte mult felul în care degetele lui lungi, elegante, treceau familiar peste sânii ei mici, obraznici şi păreau să întârzie acolo exagerat de mult. Pur şi simplu nu părea corect – era soţia fiului său –, dar când eu încercai, timid, să aduc în discuţie subiectul cu Kate, ea doar râse şi dădu din umeri.

– Mai bine să mă adore rudele mele prin alianţă, decât să mă dispreţuiască, Mary. Acum, vino, se lingușea ea şi se dădea pe lângă mine. Zâmbeşte şi nu-mi strica bucuria! Nu fi acră şi serioasă ca Jane!

Iar Henny îmi spuse că, în fiecare noapte, contele de Pembroke venea în dormitorul lui Kate, după ce era deja în pat, să o sărute de noapte bună, ca împuternicit al fiului său, deoarece exista temerea că „Berry era prea tânăr ca să-şi înfrâneze poftele trupeşti".

Lui Kate îi făcea mare plăcere să flirteze atât cu tatăl, cât şi cu fiul. Fiind acum mai mare şi privind în urmă, pot înţelege mai bine că ea găsea efectul pe care farmecele ei feminine îl aveau asupra acestor bărbaţi ca fiind ameţitor şi captivant; se desfăta cu aceste situaţii noi, ca un monarh îmbătat de putere, doar că frumuseţea ei era cea care intoxica. Dar atunci, când aveam doar opt ani, în timp ce priveam cum se desfăşoară totul sub ochii mei tineri, simţeam numai confuzie şi o teamă adâncă, persistentă, care se strângea ca o frânghie în jurul gâtului meu şi îmi îngreuna din când în când respiraţia. Totuşi, frumoasa, sprintena mea soră se arunca provocator din braţele unuia în braţele celuilalt. Era atât

de liberă cu sărutările și îmbrățișările ei, încât mă rugam în fiecare noapte ca Dumnezeu să-i dea voința și judecata de a se controla și de a se abține mai bine. Îi plăcea foarte mult să găsească scuze ca să-și ridice fustele și să-și arate gleznele drăguțe, și, câteodată, chiar mai îndrăzneț, genunchii, și să lase să se întrevadă picioarele ei durdulii și trandafirii de deasupra jartierelor. Ori de câte ori Henny o ajuta să se îmbrace, trăgându-i în sus, cu afectare, corsetul, ca să i se vadă mai puțin din piept și să-i acopere formele umerilor, Kate îl împingea cu încăpățânare și îl trăgea din nou în jos. De mai multe ori, când era pe jos, stând pe mâini și în genunchi, jucându-se cu cățelușii ei, observai că atât tatăl, cât și fiul se holbau seduși la sânii ei. Dar nu avea nici un rost să-mi exprim îngrijorările în fața lui Kate. De câte ori încercam să vorbesc cu ea despre asta, se îmbufna și mă ruga să nu stric totul. „Doar mă distrez!", insista ea. „Ce e rău în asta?"

Câteodată, dimineața, când se trezea, Kate îl chema pe „dragul ei Berry" să stea și să-i țină companie în timp ce ea își făcea toaleta. El îi oferise frumoasa oglindă de mână din sticlă venețiană; mânerul era în formă de sirenă, coada și trupul ei erau frumos împodobite cu pietre prețioase și smălțuite, iar părul lung, de aur, decorat cu perle și pietre prețioase, flutura în sus, ca și cum ar fi plutit, împrăștiat și umflat în mare, încercuind și servind ca ramă pentru oglinda cea scumpă. Kate avea un halat lucios din mătase verde, în nuanța algelor, pe care îi plăcea să și-l lase să-i alunece de pe umeri în timp ce stătea la masa ei de toaletă și să se strângă în jurul taliei sale zvelte. Stătea acolo, ca o sirenă, expunându-se la soare pe o stâncă, indecentă, cu sânii goi, periindu-și părul pe îndelete, oftând și arcuindu-și spatele, admirându-și reflexia în oglindă, în timp ce Berry o privea lung, adorând-o, trăgând discret pliurile propriului său halat mai strâns în poală, în timp ce aerul rece de dimineață făcea să se întărească sfârcurile mici, roz precum coralul, ale lui Kate. Observai, spre disperarea mea, care, judecând după expresia ei îngrijorată, îmi era împărtășită și de Henny, că, atunci când ducele intra familiar în cameră, Kate nu arăta nici un semn de îngrijorare și nu făcea nici o încercare de a se acoperi. Contele de Pembroke traversa camera până în spatele ei și îi punea mâna pe umărul gol, privind în jos îndelung și admirativ, înainte de a se apleca, în cele din urmă, să o sărute pe obraz și să-i ureze bună dimineața. Odată aduse chiar și un șirag de perle, un colier magnific, lucios, strălucind cu nuanțe aurii și verzui,

și se aplecă să i-l aranjeze în jurul gâtului, spunând, în timp ce făcea acest lucru:

– Perle pentru perla noastră, dar trebuie să avem grijă ca această sirenă încântătoare să nu ne ademenească spre moartea și osânda noastră.

Deși părură rostite doar în glumă la momentul respectiv, având în vedere ceea ce a urmat, memoria mea vrea întotdeauna să le confere o nuanță prevestitoare de rău. Acestea sunt trucurile memoriei, de aceea, oricine își scrie amintirile cu mulți ani mai târziu trebuie să aibă grijă.

Altă dată, eram acolo când Kate lenevea în baie, iar Berry și tatăl lui intrară, fără să bată la ușă, fiecare aducând un coș mare din nuiele umplut cu petale de trandafiri roșii și albe – o coincidență sau o aluzie subtilă la moștenirea dinastiei Tudorilor din care făcea parte și Kate? – pe care le revărsară peste capul lui Kate. Ea se ridică în șezut în cadă, cu sânii goi și îndrăzneți, și își întinse brațele, îndemnându-i să se aplece ca să-i poată săruta.

Deși îmi dau seama, acum când scriu aceste amintiri, că lucrurile sună atât de indecent, iar frumoasa mea soră pare o depravată nepăsătoare, totuși nu accept ca cineva care citește aceste rânduri să se gândească astfel la sora mea. E atât de greu de explicat! Dar era așa o aură de inocență și încredere oarbă la ea când făcea aceste lucruri, că mi se frânge din nou inima ori de câte ori îmi amintesc. Deși era evident că sora mea îi încuraja, și cât se poate de înfocată pe deasupra, eu îi acuz cel mai mult pe bărbați; în ochii mei, ei sunt cei care i-au distrus inocența. Deși ea creștea și devenea o femeie frumoasă, bine proporționată cu fiecare zi ce trecea, nuditatea ei era ca a unui copil – naturală, dulce, pură. Dar, oricât de mult încercam eu și Henny să-i explicăm, Kate pur și simplu nu înțelegea cum unii i-ar putea interpreta greșit comportamentul, cum acesta i-ar putea păta reputația pentru totdeauna și i-ar face pe oameni să creadă că ea este ceva ce, de fapt, nu era, și chiar i-ar putea determina pe unii bărbați să considere că le-ar fi permis să se distreze în voie și să se poarte ușuratic cu ea, tratându-i corpul ca pe jucăria lor. De fiecare dată se uita îndelung înapoi spre noi, dezorientată, cu o încruntare sarcastică, întrebătoare, a sprâncenei. Pentru Kate era o „distracție bună" și, pur și simplu, nu putea înțelege cum cineva putea privi lucrurile altfel; dacă așa făceau, ei erau cei desfrânați, nu ea, insista Kate.

Nu știam cum să-i spun fără să o rănesc sau să par nerecunoscătoare și lipsită de amabilitate, dar, oricât de mult mi-aș fi dorit înainte să merg acolo, acum voiam să plec de la Castelul Baynard încă și mai mult. Simțeam întotdeauna o teamă bolnăvicioasă, amestecată cu greață, cum trebuie să simtă cineva care stă lângă eșafod, sperând, rugându-se pentru o grațiere, în timp ce așteaptă să privească murind o persoană pe care o iubește. Simțeam o teamă atât de mare pentru Kate, încât aceasta contamina totul și alunga toată plăcerea vieții. Nu mai aveam poftă de mâncare și, de multe ori, deși îmi plăcea un anumit fel și mi se părea că vreau să mănânc așa ceva sau pofteam la el, în momentul în care îmi era pus în față, îmi pierea cheful, greața îi lua locul, și nu suportam nici să mă uit la el, darămite să-l mănânc. Chiar aerul mi se părea de nerespirat, iar când îl auzii din întâmplare pe Contele de Pembroke spunându-i fiului său că regele era bolnav, „de tuse și reumatism, în urma unui atac ușor de pojar", și că picioarele lui erau umflate, că „scuipă din gură un lichid câteodată de un galben verzui, iar alteori de culoarea sângelui, sau chiar negru" nu mă mirai. Mi se părea o minune în sine faptul că nu suferea toată Londra, infectată cu aceeași teamă și stare de rău care puseseră stăpânire pe mine.

Într-o altă noapte, neavând somn și vrând să iau o carte din bibliotecă, îl auzii fără să vreau pe conte întreținând un oaspete târziu, de noapte – pe ducele de Northumberland. Vorbeau despre Jane, și îl auzii pe Northumberland spunând: „A impregnat religia reformată cu teoriile ei și este căsătorită în Anglia cu un soț bogat și cinstit, iar regele o prețuiește extrem de mult pentru învățătura și evlavia ei stăruitoare. Cu timpul, ar putea fi lovitura nimicitoare și teroarea papistașilor". Deși o lăudau pe sora mea – lui Jane i-ar fi plăcut în mod deosebit ultima parte –, cuvintele lor mă înspăimântară. Complotau ceva, știam asta, și îmi era atât de teamă că aveau să facă ceva care să o rănească pe Jane mai mult decât o putea face o căsătorie forțată cu Guildford Dudley.

Apoi, ca un răspuns la rugăciunile mele, sosiră scrisori zburând ca porumbeii sălbatici din Surrey. Se părea că splendoarea lui bucolică nu avea cine știe ce efect asupra lui Jane. Tinerii proaspăt căsătoriți abia se instalaseră la Sheen, când ea căzu bolnavă. Cu o mână grăbită, începu să trimită scrisori către „surorile mele, singurele în care pot avea încredere", imaginându-și că e otrăvită la ordinele lui Northumberland, deși nici măcar nu îmi puteam

închipui de ce noul ei socru ar dori ca ea să moară. Cu siguranță Guildford nu o găsea pe Jane atât de dezagreabilă încât să trebuiască să recurgă la crimă pentru a scăpa de ea. Într-o scrisoare mâzgălită isteric, care se întindea pe mai multe pagini șterse de lacrimi, ea ne spuse cum o mânca pielea atât de îngrozitor încât trebuia să stea pe palme ca să nu se mai scarpine, cum îi cădea părul, de fiecare dată când își trecea degetele prin el, cum nu suporta nici un fel de mâncare în stomac, care o durea pe dinăuntru și pe dinafară. Spunea că petrece ore întregi, ore agonizante, ghemuită peste o oală de noapte, cu un vas pe genunchi. „O să mor dacă rămân la Sheen!" insistă ea, subliniind cuvintele cu o asemenea forță încât condeiul străpunsese foaia de hârtie.

După două săptămâni petrecute la Sheen, părinții noștri și noile rude prin alianță dobândite de Jane cedară, în cele din urmă, plângerilor ei și transferară tânărul cuplu la frumosul conac din cărămidă roșie de pe malul Tamisei, din Chelsea, unde Jane petrecuse momente atât de fericite cu regina văduvă Catherine Parr. Ei sperau că acolo, cuibărită printre trandafiri roz, levănțică, căpșune, piersici și cireși, Jane își va recupera sănătatea și va înflori ca un trandafir, „catifelat, roz și dulce, ca să-l tenteze mai mult pe Guildford să-l culeagă". Northumberland spera ca tânărul cuplu „să poată deveni un singur trup în curând", și pe atunci voia ca tânăra doamnă să „redevină pe deplin frumoasă și sănătoasă".

Dar Jane nu făcea decât să stea pe o bancă în grădină sau în parc, holbându-se îmbufnată la apusurile roz-portocalii, oftând și lamentându-se după pierderea lui Catherine Parr și, sunt sigură, în adâncurile cele mai secrete ale inimii ei, a golanului aceluia frumos, Thomas Seymour, deși în toți anii care trecuseră de atunci, ori de câte ori îndrăznisem să îi amintesc de perioada aceea, furia lui Jane se dezlănțuia, bătea din picior și recurgea, furioasă, la invective, reproșându-mi că era o cruzime din partea mea să-i reamintesc de acea nebunie copilărească, când tot ceea ce dorea să facă era să uite.

– De ce nu poți să înțelegi? se rățoia la mine, cu lacrimi furioase căzându-i pe obraji. Este o pată pe sufletul meu, pe care nu o pot curăța niciodată, indiferent cât de mult aș încerca!

Apoi, apăsându-și tâmplele cu mâna, ca și cum își dorea să-și strivească craniul ca să ucidă fiecare amintire a lui Thomas Seymour care mai stătea ascunsă acolo, pleca dramatic din cameră.

Nu putui niciodată să înțeleg acest lucru; cu toții ne facem de rușine într-un moment sau altul din viața noastră, și fiecare dintre noi păstrează amintiri care ne fac să batem în retragere, situații umilitoare care ne fac obrajii să se înroșească puternic de jenă și rușine, dar de ce credea sora mea că era așa o nelegiuire să lase puțină dragoste în viața ei, oricât de nevrednic a fost beneficiarul ei? De ce credea sora mea că sentimentele erau un semn de slăbiciune și eșec? De ce aspira să fie ca o sfântă pură și perfectă din marmură albă, și nu o femeie care să vibreze de viață, dragoste și dorințe?

Cu toate că sunt sora ei, nu pot răspunde cu certitudine, însă cred că, uneori, lui Jane îi era frică să fie reală și imperfectă, și aceasta i-a inspirat căutarea, inutilă și imposibilă, a perfecțiunii; și-a petrecut scurta ei viață urmărind un dragon pe care nu l-a putut niciodată cuceri sau ucide.

Capitolul 4

În mintea mea, mă gândeam deja cum aș putea cel mai bine să o conving pe mama să mă lase să plec pentru a sta cu Jane, să o ajut să își recapete sănătatea, când Kate năvăli la mine în cameră într-o dimineață și mă trezi din somn, în timp ce striga la Hetty să se grăbească și să împacheteze un cufăr pentru mine.

– Trezește-te, Mary! mă forță ea, zgâlțâindu-mă cu insistență. Mergem să o vedem pe Jane!

Înainte de a fi măcar pe deplin trezită, ea o luă din loc, strigând înapoi peste umăr că vom avea căpșuni cu frișcă la micul dejun, pe barcă, în drum spre Chelsea.

Eu mai căscam încă și mă frecam la ochi, când Kate sări în fața mea și, ridicându-și fustele, expunându-și picioarele privirilor admirative ale vâslașilor, păși în barcă cu un salt grațios, în zbor, și căzu pe pernele de catifea. Când vâslașii începură să-și miște brațele puternice, eu stăteam acolo încă pe jumătate adormită, încercând să deslușesc pălăvrăgelile lui Kate și evitând să mă înec cu căpșuna dată prin frișcă pe care ea, dintr-odată, mi-o vârî în gură.

– Pur și simplu ador căpșunile cu frișcă la micul dejun! murmură Kate în timp ce ciugulea cu grație. Nu-i așa că e distractiv? Mergem la țară sau, mai bine zis, cât de aproape putem ajunge de zona rurală, fără să părăsim, de fapt, Londra. Vom servi drept ambasadorii dulci ai lui Cupidon și vom vedea ce putem face să o scoatem pe Jane din patul de suferință și să o băgăm în patul matrimonial. Nu am o săgeată, dar nu sunt lipsită de arme! zise ea, discret, băgându-și mâinile adânc în corset și scoțând o fiolă mică, de sticlă de un roșu-rubiniu, semănând oarecum cu o inimă, pe care o purta suspendată de un șnur negru, din mătase împletită, în jurul gâtului.

– Din partea lui madame Astarte! zise ea secretoasă.

– Ce poate fi aia? întrebai eu. Și cine este madame Astarte?

Dar Kate doar chicoti, clătină din cap și zise misterios:

– Toate la timpul lor, draga mea Mary, toate la timpul lor. Și uite, mai am ceva!

Băgă din nou mâna în corset și scoase o scrisoare și o bucată pătrată de hârtie, împăturită, îngălbenită de trecerea timpului.

– Ducele de Northumberland mi-a dat voie să fiu purtătoarea veștilor bune – de îndată ce își revine Jane, ea și Guildford pot deveni soți și soție în fapt, după cum sunt cu numele! Ca să sărbătorească – flutură cealaltă hârtie – am o rețetă pentru un vin special făcut din micsandre, preferatele lui Guildford!

Mai mult decât atât, oricât de mult insistai, nu vru să-mi spună.

Barca abia trăsese la mal, când Kate sări din ea și alergă spre casă. Eu o urmai cât putui de repede, clătinându-mă cu stângăcie pe picioarele mele scurte, butucănoase, ușor îndoite, refuzând cu mândrie mâinile binevoitoare ale lui Hetty și oferta ei de a mă duce în brațe. Nu crescusem un centimetru în trei ani de zile, nu mai crescusem de la vârsta de cinci ani, și învățasem să accept – la ce bun să-mi ridic pumnul către Dumnezeu și să mă înfurii? – că era soarta mea să-mi petrec viața prizonieră într-un corp de mărimea unui copil, cu o durere de spate și de picioare la fel de rea ca durerea de dinți. După durerea care îmi măcina partea de jos a spatelui și șoldurile, deja știam că acest efort scurt avea să necesite aplicarea de pietre fierbinți înfășurate într-o bucată de pânză când aveam să merg la culcare în noaptea aceea. Eu nu voi avea niciodată picioarele puternice, bine proporționate și zvelte care le purtau pe surorile mele cu grație prin viață, picioare frumoase, albe, slabe, drăguțe ca porțelanul, nu butuci groși ca picioarele mele distruse de vene urâte, groase ca funiile, pulsând de durere. Voi îmbătrâni, la fel cum se va întâmpla cu surorile mele și cu tot ce e viu; mă voi zbârci și veșteji, și gerul gri va acoperi focul întunecat al părului meu.

Stăteam în prag, clipind din ochi ca să mă obișnuiesc cu înnegurarea rece din Chelsea, când auzii vocea lui Jane:

– Kate? Tu ești, Kate? strigă ea apărând pe podeț, clătinându-se bolnăvicioasă pe picioare și dând orbește din mâini ca să apuce balustrada pentru sprijin.

Ce privelițe! Chiar și în cămașa ei de noapte, albă și largă, îmi putui da seama că pierduse în greutate. Umflături și pete de piele albă, solzoasă îi distrugeau fața și mâinile, chiar și vârfurile goale

ale picioarelor, care-i ieşeau de sub cămaşă, şi, bănuiam eu, toate părţile corpului, pe care nu le puteam vedea, fuseseră afectate în mod asemănător. O zbughirăm în sus pe scări s-o întâlnim, şi văzui că unghiile îi erau roase şi jupuite, iar coada scămoşată care şerpuia încovoiată peste umărul ei când se aplecă să mă îmbrăţişeze nu era atât de groasă ca odinioară.

– Oh, Jane, plânsei eu în hohote şi o îmbrăţişai strâns.

Dar nu puteam ceda în faţa disperării. Kate deja prelua comanda.

– Nu te îngrijora, Jane, acum suntem aici şi în curând te vom face bine. Doamnă Ellen! urlă ea ca un general la silueta îmbrăcată în negru care stătea nehotărâtă în capul scărilor, ca o fantomă ascunsă în umbră. Kate era acum o femeie căsătorită, nu o fetiţă care să fie intimidată de ani şi autoritate, şi dădea ordine acum la fel de neînfricată ca o regină, încrezătoare că va fi ascultată fără să i se pună vreo întrebare. Adu-mi un şorţ şi unul pentru Mary, şi pregăteşte o baie fierbinte pentru doamna ta. Şi vreau ca din apă să iasă aburi! Henny, să mi se aducă de îndată cuferele! îi ordonă ea propriei servitoare. Vino, Jane. Mary, avem multe de făcut. Şi, luându-ne pe fiecare de mână, ne îndemnă în sus pe scări, ca şi cum ea, nu Jane, era doamna casei.

Deşi se zvârcoli şi ţipă în braţele noastre şi strigă să i se aducă apă rece, insistând că o opărim, eu şi Kate îngenunchearăm lângă cadă cu şorţurile legate peste rochii, şi frecarăm cu hotărâre fiecare parte din corpul lui Jane până când toată pielea bătrână, moartă se desprinse. Apoi o scoaserăm din cadă şi o masarăm pe tot corpul cu ulei de măsline, chiar şi scalpul – Kate spuse că s-ar putea să ajute şi să nu-i mai cadă şi mai mult păr –, până când, în cele din urmă, Jane se ridică în faţa noastră, toată rumenă şi cu pielea roz, ca un nou născut, noua ei piele, fină, încă usturând-o din cauza tratamentului nostru.

Dar Kate nu terminase încă. O pofti pe Jane să îngenuncheze cu capul peste cadă şi îi clăti părul de uleiul de măsline, apoi o aşeză pe un scăunel şi, după ce îşi şterse repede lacrimile, luă foarfecele şi cu o mişcare sigură şi fermă, tăie repede părul lui Jane până la umeri.

– Ţi l-am lăsat suficient de lung cât să-l poţi prinde cu ace, zise ea încet, trecându-şi uşor degetele prin buclele ei ude, astfel încât atunci când vei apărea în public cu părul prins sub glugă, cu un voal

în spate, cum se cade unei femei măritate, nimeni nu-şi va da seama. Şi vei vedea, curând va creşte la loc şi va fi mai frumos ca înainte.

Jane dădu din cap posomorâtă şi murmură ceva despre faptul că totul e vanitate, iar capul ei se simte „foarte uşor şi plăcut", în timp ce se întinse după cămaşa ei, dar Kate i-o luă repede.

– Nu, lasă-ţi pielea să respire, insistă ea şi, luând-o pe Jane de mână, o conduse în patul care fusese proaspăt făcut, la ordinele lui Kate, cu aşternuturile de mătase pe care le aduseserăm cu noi, iar vechiul baldachin şi draperiile fuseseră, de asemenea, date jos şi înlocuite cu altele noi, din damasc crem şi auriu.

Apoi, aşezând-o pe sora noastră suferindă înapoi pe perne, Kate îi administră siropul de mentă pe care îl adusese ca să aline durerea de stomac a lui Jane şi o instrui pe doamna Ellen să ia toate hainele lui Jane – „şi insist, toate, doamnă Ellen, nici măcar o cămaşă sau un ciorap rătăcit să nu rămână" – şi să le dea la spălat, să fie clătite în profunzime, astfel încât să nu rămână nimic care să poată irita pielea sensibilă a lui Jane. Continuă apoi prin a-i da indicaţii despre dietă, insistând că Jane nu trebuie să mănânce nimic în afară de o supă slabă timp de o săptămână, deşi, pe parcursul săptămânii, dacă lui Jane îi era mai bine, poate să o facă mai consistentă, şi după încă o săptămână, putea să adauge porţii mici de lapte şi pâine înainte de a trece la puţină carne de pui prăjită, „nesărată şi fără condimente", spuse ea cu atâta fermitate de parcă ar fi fost absolventa Colegiului Regal al Medicilor. Şi trebuia să bea ceai de fenicul în fiecare zi şi să sugă o bucăţică de ghimbir dat prin zahăr după mese şi ori de câte ori simţea că ar putea-o deranja stomacul.

În timp ce Jane se înzdrăvenea, Guildford îşi petrecea majoritatea dimineţilor odihnindu-se, nepăsător precum un împărat, pe un divan din brocart auriu şi argintiu, aruncându-i struguri papagalului său alb cu creastă galbenă; după-amiezile şi le petrecea ţopăind pe pajişte, înălţându-şi vocea spre gloria lui Dumnezeu şi cântând serenade oilor – îi plăcea să pretindă că este pe scenă, iar ele erau publicul lui –, şi luând lecţii zilnice cu maestrul Cocozza. Între timp, Kate – mai calmă, mai puţin frenetică, se concentra mai uşor fără soţul şi socrul cu care să flirteze şi fără menajeria ei care să-i atragă atenţia într-o multitudine de direcţii diferite şi hotărî ca noi să ne ocupăm de „munca lui Cupidon", acum că Jane era pe cale de a se însănătoşi.

– Trebuie să facem ceea ce nu pot face mustrările, amenințările, ordinele și bătăile, și să-i aducem pe ăștia doi împreună, Mary! Trebuie să îi arătăm surorii noastre că este posibil să scoți ce este mai bun dintr-o căsătorie aranjată și poate chiar să găsești dragoste și pasiune în ea.

– Cum propui să facem asta? întrebai eu.

Răceala și disprețul lui Jane, remarcile nepoliticoase și usturătoare pe care le făcea în mod repetat îl răniseră pe Guildford de multe ori, iar el menținea acum o distanță precaută față de ea. Ori de câte ori erau împreună, îmi puteam da seama că el era cât se poate de stingher în prezența ei, și se simțea o rigiditate nervoasă, o precauție în ceea ce-l privea, pentru că își cântărea și se gândea bine la fiecare cuvânt înainte de a vorbi, apoi se uita grijuliu la ea, ca și cum aștepta remarca sarcastică care avea să urmeze, inevitabil. Pentru nimic în lume nu știam cum am putea noi vreodată să-i facem pe ei doi să se îndrăgostească.

– În cămară, Mary! urlă Kate și, ca un soldat care ataca într-o bătălie, alergă în față, cu mâna ridicată de parcă ar fi învârtit o sabie, fluturând hârtia acoperită cu scrisul de mână, foarte mărunt, îngălbenit, al soacrei pe care nu o cunoscuse vreodată, cuprinzând rețeta detaliată a vinului de micsandre.

Fără știrea mea, înainte ca noi să plecăm de la Castelul Baynard, Kate comandase ingredientele necesare, și ele se găseau acolo, în cămară, așteptându-ne. În timp ce Kate stătea în fața mesei celei lungi, citindu-mi rețeta cu voce tare, eu turnam, luam cu linguriță, măsuram, amestecam și fierbeam exact așa cum îmi dicta Kate, până când amestecul de apă, zahăr, miere, drojdie, sirop de crețișoară, cuișoare și micsandre – Kate alesese galbene, deoarece erau preferatele lui Guildford – se răcise și fu gata de pus în butoi și lăsat la întuneric să fermenteze timp de o lună.

Când fu gata, gustarăm din fiertura noastră, devenind vesele și amețite, în timp ce Kate îmi mărturisi planul ei. Urma să-l punem în aplicare, spusese ea, a doua zi de dimineață, după ce Guildford pleca să cânte pe pajiște.

Ghemuită pe bancheta de la geam, pierdută în paginile Testamentului ei Grecesc, Jane se trezi deodată că i se ia cartea, este dezbrăcată de haine și târâtă în jos pe coridor spre camera lui Kate, lăsându-și rochia maro, neinteresantă, jos pe podea. Îi aruncai bucuroasă gluga simplă, maro, cât de departe putui, înainte de a trânti ușa în spatele nostru.

O dezbrăcarăm pe sora noastră și o cufundarăm într-o cadă cu apă fierbinte, cu parfum de trandafiri, și îi frecarăm pielea până când aceasta se făcu roz. Apoi, în ciuda protestelor ei, după ce o uscarăm, îi traserăm peste cap o rochie largă, vaporoasă din dantelă crem și pânză de in fină, plisată, neînălbită, ignorând strigătele ei că, fără lenjerie de corp pe dedesubt, era cât se poate de necuviincioasă.

– Nu voi purta asta! Pur și simplu nu o voi purta! plângea și urla ea. Nu se cade, vă spun, nici o femeie creștină, evlavioasă, niciodată...

Dar Kate zâmbea doar și cânta acoperindu-i protestele, în timp ce îi aranja fundele de mătase și fâșiile de dantelă de pe corset și de pe mâneci, iar eu îmi înălțai vocea să mă alătur ei în timp ce mergeam de jur-împrejurul lui Jane, netezindu-i cu atenție fusta lungă, care-i atârna, asigurându-se că dantela și pliseurile stăteau cum trebuie.

– Ești atât de frumoasă, Jane, îi spusei. Rochia aceasta te face să pari atât de feminină și delicată, ca o zeiță.

Când Jane se eliberă de lângă noi și alergă spre ușă, eu fugii în fața ei, întorsei cheia în încuietoare și o aruncai pe sub ușă, unde Henny, complicea noastră, aștepta afară. Zâmbii dulce către chipul înfrânt al lui Jane, o luai de mână și o condusei înapoi la Kate, care cânta despre dragoste, și flăcăi, și fete curtându-se și furându-și sărutări în grădini frumoase, în timp ce ea își trecu degetele prin buclele ude, roșii-maronii ale părului lui Jane.

Jane scăpă din nou și, în timp ce bătea la ușă, cerând să fie lăsată afară, sărind în sus și țopăind împrejur într-un picior, după ce își pierduse cumpătul și lovise ușa cu el, în timp ce eu și Kate, stând la fereastra scăldată în soare și așteptând să i se usuce părul, ne găsirăm o ocupație din a-i împleti ghirlande de margarete ca să-i împodobim gâtul, încheieturile mâinilor și talia, și o coroană lucrată cu grijă din maci roșu-aprins și grâu auriu, cu două legături grandioase, în partea de sus, din garoafe, gălbenele, margarete, piciorul-cocoșului, flori de degetariță îmbujorate, albe cu pistrui roz – „după cum va fi Jane când o va vedea Guildford așa!", o tachină Kate.

– Acum să mergem după Guildford! strigă Kate, ridicând cu mândrie cununa împodobită, pe care degetele ei agile tocmai o modelaseră pentru cumnatul nostru cu părul poleit cu aur.

Pentru că fiecare regină trebuie să aibă un rege şi fiecare rege trebuie să aibă o coroană!

Cum aveau să ne bântuie aceste cuvinte în următorii ani! Dar noi eram tinere şi neştiutoare în privinţa aranjamentelor lui Northumberland şi ale părinţilor noştri.

– Lasă-mă să ies, Henny, îţi ordon! ţipă Jane, uitând de ea însăşi şi dând din nou cu piciorul în uşă.

– Ai auzit ce a spus Lady Jane, Henny! strigă Kate ca un semnal aranjat dinainte. Ai face bine să o laşi să iasă înainte să spargă uşa sau să-şi rupă degetele de la picioare!

– Foarte bine, domnişoară Jane, zise Henny, şi imediat auzirăm cheia întorcându-se în broască.

De îndată ce uşa se deschise brusc, Jane dădu năvală afară, chiar în capcana braţelor deschise ale lui Henny şi Hetty.

– Daţi-mi drumul! Lăsaţi-mă să plec! urlă ea, zvârcolindu-se, răsucindu-se şi contorsionându-se în timp ce braţele lui Hetty se închiseră ca o menghină pe sub pieptul ei, iar Henny o prinse de glezne şi îi ridică picioarele de la podea.

– Spre pajişte! răsună vocea cu triluri a lui Kate, ţinând cu atenţie în faţa ei coroniţele frumoase din flori, în timp ce sărea de pe un picior pe altul în faţa noastră şi ne deschidea drumul spre parter, iar eu defilam la urmă cu ghirlandele de margarete aranjate pe braţele mele întinse. De îndată ce păşirăm afară, muzicanţii pe care Kate îi angajase pişcară corzile într-o melodie veselă şi începură să danseze alături de noi, escortând-o pe Lady Jane spre locul unde o aştepta mirele ei, pe pajişte. Invitaserăm servitorii să se alăture micii noastre petreceri, iar ei căraseră deja butoiaşele cu vin de micsandră şi, chiar când ne apropiam noi, fetele de la bucătărie întindeau de zor o masă încărcată din abundenţă cu prăjituri aurii, căpşune şi frişcă, şi pateuri cu carne şi brânză.

Guildford avea obiceiul să iasă pe pajişte să danseze şi să cânte, să-şi lase notele lui înalte să se avânte libere în zbor, ca păsările, în timp ce oile alergau în faţa lui. Majoritatea oamenilor tresăreau şi băteau în retragere când îl auzeau, dar nu şi Kate. Întotdeauna bună la suflet, ea ridica din umeri şi spunea că era scris în Biblie: „Strigaţi către Domnul cu strigăte de bucurie, toţi locuitorii pământului! Chiuiţi, strigaţi şi cântaţi laude!" Eforturile lui Guildford păreau, cu siguranţă, pline de bucurie şi erau răsunătoare, fără îndoială. Nici eu nu concepeam să-mi bat joc de el, pentru că, în inima mea, îi înţelegeam mult prea bine visul imposibil, nerealist;

Guildford își dorea nespus să fie un cântăreț grozav, la fel cum eu tânjeam să fiu o femeie normală și frumoasă, ca surorile mele.

Când Guildford auzi micul nostru grup apropiindu-se, se opri în mijlocul cântecului și rămase acolo în picioare, holbându-se la noi, o imagine foarte drăguță a uimirii înseși, cu părul de aur.

– Nu-i dați drumul, încă nu! le avertiză Kate pe Henny și pe Hetty în timp ce o lăsară pe Jane în picioare.

Imediat ele își încordară brațele, în timp ce servitorii se învârteau curioși în jurul lor, privindu-ne și întrebându-se, în șoaptă, ce se întâmpla.

– Dați-mi drumul! Dați-mi drumul! se agita și se răsucea Jane sub forța brațelor lor puternice. M-ați îmbrăcat ca pe o dansatoare, o dansatoare destrăbălată, la o sărbătoare păgână, iar eu refuz să particip la ea, vă spun, nu voi participa, nu, nu! Eu sunt o tânără protestantă decentă! Sunt de neclintit în fața acestei destrăbălări! Nu mă va atinge. Domnul mă va proteja!

– Calmează-te, Jane! spuse Kate în timp ce așeză pe jos, cu grijă, coronițele de flori, suficient de departe, astfel încât Jane și cele care o țineau în captivitate să nu le calce în picioare. Te dai în spectacol de parcă acesta ar fi sabatul vrăjitoarelor și noi avem de gând să prăjim copii în frigare deasupra focului și să te forțăm să-ți scrii numele în cartea neagră a diavolului. Uită-te în jurul tău, simte razele de soare, miroase florile, ascultă muzica și uită-te la toate fețele zâmbitoare care îți doresc binele. Tot răul și desfrâul pe care ți le imaginezi sunt în mintea ta, nu în ale noastre. Nu sunt păgâni, papiștași sau vrăjitoare care se ascund în copaci așteptând să se năpustească asupra ta și să te forțeze să cazi în păcat. Nu vezi că Dumnezeu este în raiul Lui și ne zâmbește nouă de aici de jos în această zi frumoasă?

Kate se opri să o mângâie pe Jane pe obraz în timp ce trecu pe lângă ea, evitând cu agilitate o lovitură cu piciorul din partea surorii noastre înfuriate la culme, apoi mă trase de mână, grăbită, spre masa așezată pe capre de lemn.

– Repede, Mary, până nu scapă Jane!

Înhață o cupă și mi-o aruncă în mână și apoi, cu spatele la Jane, scoase pe furiș sticluța ei roșie din corset și vărsă jumătate din conținutul acesteia în cupă, apoi mă rugă să o duc cu grijă spre butoi și să o umplu.

– Și, Mary, ai grijă să nu verși nici un strop prețios!

Făcui întocmai, apoi urmării cum Kate se apropie de Jane şi, cu ajutorul braţelor puternice ale lui Henny şi Hetty, o forţă să bea până la ultima picătură.

– Încă puţin, iubire, până îşi face efectul magic, zise ea, mângâind părul lui Jane şi sărutând-o pe obraz înainte de a culege de pe jos coroana pe care i-o făcuse lui Guildford şi de a alerga înapoi să pregătească o cupă asemănătoare, cu ce mai rămăsese din poţiunea misterioasă, apoi fugi chicotind peste pajişte, spre locul unde Guildford stătea privindu-ne curios. Eu sunt servitoarea umilă a Dragostei, venită să vă încoronez pe Maiestatea Voastră şi să vă ofer această cupă a iubirii din partea reginei voastre, mireasa voastră iubitoare, declară ea jucăuşă în timp ce îi aşeză coroana pe cap, apoi îi oferi cupa, deşi din ce vedeam eu, Jane nu părea deloc prea iubitoare, deoarece mârâia; deodată, se răsuci şi o lovi de-a dreptul sălbatic pe Hetty în fluierele picioarelor, făcând-o pe biata mea doică să strige puternic de durere.

Sprânceana lui Guildford, arcuită cu scepticism, arăta că ne gândeam la acelaşi lucru, dar el, cu toate acestea, acceptă cu graţie, strigând:

– Mulţumesc, regina mea! în timp ce ridică cupa într-un toast către ea, apoi dădu pe gât conţinutul său. Foarte dulce, spuse el în timp ce îi dădu cupa goală înapoi lui Kate.

– Am folosit aproape trei kilograme de zahăr şi aproape la fel de multă miere, rosti Kate cu mândrie, iar Guildford zâmbi şi spuse că, într-adevăr, nu se îndoia de asta.

Zâmbind, Kate se întoarse către Jane şi împreună o împodobirăm cu ghirlande de margarete. Era mai uşor, acum că stătea liniştită. Ochii ei păreau mai mari şi, în mod curios, lipsiţi de expresie, deşi se holba direct la Guildford şi o îmbujorare ciudată, trandafirie, o cuprindea încet; chiar observai, aranjându-i o ghirlandă de margarete în jurul gâtului, că pieptul îi tresălta de la respiraţia gâfâită.

Când privii în sus şi o întrebai dacă era bine, i-am văzut un mic zâmbet ciudat, strâmb, ca şi cum o parte a chipului dorea să zâmbească şi cealaltă era indecisă dacă să cedeze sau să continue să se încrunte.

– Coroana dumneavoastră, regina mea! spuse Kate în timp ce aşeza coroana cea falnică din flori, bogat împodobită, pe capul lui Jane şi eu îi pusei repede un buchet mare în mână. Vino, te aşteaptă regele tău! o îndemnă Kate, în timp ce o luă pe Jane

de mână și începu să o tragă spre Guildford. Spre surprinderea mea, Jane nu se opuse, ci încuviință și începu să o urmeze, blândă și docilă ca una dintre oile care ne priveau de la distanță. Eu, jucând veselă rolul de purtătoare de trenă, alergai din urmă și îi prinsei trena lui Jane și, fluturând din braț, le făcui semn muzicanților să ni se alăture. Înconjurați de muzică însuflețită, mergând pe un covor moale de iarbă împânzită cu margarete, trifoi și păpădii, cu albine durdulii negre cu galben, bâzâindu-ne în jurul gleznelor, ne însoțirăm sora spre mirele ei.

Acolo, în acea zi glorioasă de iunie, pe pajiștea din Chelsea, departe de împrejurimile luxoase ale Casei Durham, unde fusese căsătorită într-o rochie aurie, Jane, cu un strigăt gutural și cu un mers clătinat, își azvârli buchetul sus în aer, se aruncă sălbatic în brațele lui Guildford Dudley și își lipi buzele de ale lui cu o pasiune dureroasă. El o prinse strâns și îi întoarse săruturile cu aceeași fervoare, în timp ce noi aclamarăm cu toții, iar bărbații își aruncară șepcile și femeile azvârliră flori în aer.

– Ne-am făcut treaba, spuse Kate, și amândouă dădurăm din cap satisfăcute.

Ne luarăm de mâini și pornirăm țopăind înapoi la butoiașul cu vin să ciocnim cupele, să ținem toast pentru mireasă și mire și să oferim cele mai sincere mulțumiri lui madame Astarte și a ei „poțiune a pasiunii".

În timp ce stăteam jos pe iarbă, sorbindu-ne vinul, Kate îmi povesti despre vizita ei clandestină la bătrâna vrăjitoare țigancă, pe una dintre aleile lăturalnice murdare ale Londrei. Ea o descrise pe baba murdară și mirosind a usturoi, a carne râncedă și a transpirație, care își picta fața bătrână, zbârcită cu vopsea stridentă, ca o târfă, rujându-și gura plină de cioturi înnegrite cu cel mai intens stacojiu, și care își purta părul de o culoare gri mat în împletituri cu panglici de mătase și satin de culoarea curcubeului, legate cu clopoței zăngănitori, coborându-i pe spate până la podea; și se îmbrăca în zdrențe lucioase, neasortate, printre care damasc gri-închis cu fire de aur decolorate amestecate cu bucățile multicolore și petice de mătăsuri pătate și satinuri, brocart, damasc și catifea, pentru a crea o rochie cârpită la întâmplare cu o trenă lungă, care aluneca și o urma pe madame Astarte ca și cum ar fi fost o pisică și aceea era coada ei. Șiruri de brățări zornăitoare de aur și de argint îi acopereau încheieturile mâinilor și gleznele, și își lăsa unghiile de la picioarele ei goale să crească

asemenea unor gheare galbene, încovoiate, care zgâriau podeaua când umbla, exact ca o pisică cu gheare prea lungi. Madame Astarte avea atât de multe pisici încât Kate pretinse că nu putea face un pas în orice direcție fără să se împiedice de ele sau să le calce în picioare.

Înfrângându-și teama, Kate se aventurase cu îndrăzneală în bârlogul ei, îi explicase situația lui Jane și ceruse orice poțiune credea bătrâna țigancă că este cea mai benefică pentru a remedia situația. Dăduse vrăjitoarei argint și în câteva minute recipientul din sticlă roșie era în mâna ei, dar, înainte de a se despărți, bătrâna vrăjitoare cercetase intens degetele lui Kate și se holbase insistent la palma ei. Cu o privire goală și o voce ciudată, ea cântă monoton o prezicere groaznică: „Dragostea ta este și binecuvântare și blestem pentru tine și cei pe care îi iubești. Cu cât mai mare îți e dragostea, cu atât mai mare îți va fi pierderea; cu cât mai intensă pasiunea, cu atât mai intensă durerea. Vei muri tânără și frumoasă, înfometată după dragoste, dar inima lui va dăinui".

Cuvintele ei o umplură pe Kate cu o asemenea frică încât se întoarse și fugi, ținând poțiunea prețioasă strâns, lângă inimă, și rugându-se lui Dumnezeu să o ierte că a procedat împotriva învățăturilor Lui și a făcut înțelegeri cu vrăjitoarele.

Odată revenită în siguranța dormitorului ei de la Castelul Baynard, Kate deschise repede Biblia ei și găsi pasajul din Deuteronom care o bântuia și îl citi, cu inima zbătându-i-se în piept și acoperită de un val brusc de transpirație ca și cum ar fi avut febră:

Să nu fie la tine nimeni care să-și treacă pe fiul sau pe fiica lui prin foc, nimeni care să aibă meșteșugul de ghicitor, de cititor în stele, de vestitor al viitorului, de vrăjitor, de descântător, nimeni care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile sau dau cu ghiocul, nimeni care să întrebe pe morți. Căci oricine face aceste lucruri este o urâciune înaintea Domnului; și din pricina acestor lucruri va izgoni Domnul Dumnezeul tău aceste neamuri dinaintea ta.

Tremurând și arzând de febră în același timp, cu lacrimi sărate și sudoare prelingându-i-se pe față, Kate căzu în genunchi și își ridică mâinile împreunate spre cer și îl imploră din nou pe Dumnezeu, încă și încă o dată, să o ierte, până când se prăbuși peste Biblia deschisă, într-un leșin mortal. Când o găsi Henny și o puse în pat, curățându-i trupul fierbinte cu o bucată de pânză udă, rece, Kate încă îngăima în delir: „Te rog, Doamne, nu lăsa să

fie adevărat! Te rog, iartă-mă! Te rog, Doamne, nu lăsa să fie adevărat! Trebuia să o fac! Trebuia să o fac, pentru Jane!"

Nu am știut până nu mi-a spus ea; Kate își păstrase bine secretul. Henny îmi spusese că sora mea suferea de începutul scurgerilor ei lunare și să o las liniștită pe ea, și întreaga gospodărie, așa că eu făcusem cum îmi sugerase ea și mă bucurasem de răgazul liniștit fără a insista să-mi văd sora. La urma urmei, era doar o suferință neînsemnată, care afecta majoritatea femeilor în fiecare lună, deci nu mă îngrijorai. Poate voia doar să fie amabilă și nu dorea să mă alarmeze. Într-adevăr, febra se potoli în curând. Dar îmi doresc să fi aflat adevărul și să fi știut dinainte ce intenționa Kate să facă. Aș fi mers cu ea și aș fi împărtășit cu bucurie povara de a se tocmi cu acea Circe murdară, mușcată de purici. Nu aș fi lăsat-o pe bătrâna cotoroanță să o rănească pe frumoasa mea Kate. Aș fi lovit-o în fluierul piciorului înainte de a-și putea murmura profeția ei diabolică, cuvinte care, odată auzite, nu mai puteau fi uitate. Acum știam de ce avusesem impresia, deși nu putusem niciodată să o deslușesc clar, crezând poate că era doar în imaginația mea, că, de la acel episod febril, buna dispoziție a lui Kate păruse oarecum forțată. Dar acum, când îi spusei acest lucru, Kate mă asigură că nu era adevărat.

– Nu cred un cuvânt din toate lucrurile alea! declară ea, dându-și buclele pe spate și ridicându-și, curajoasă, bărbia în aer. Sper doar că poțiunea bătrânei vrăjitoare nu este la fel de falsă ca profețiile ei! Dragostea este cel mai frumos, mai minunat lucru din lume; cum ar putea ea vreodată să rănească pe cineva, din moment ce este adevărată și împărtășită? continuă ea pe un ton relaxat disprețuitor, ridiculizând profeția vrăjitoarei în timp ce își umplu din nou cupa cu băutura noastră dulce, viguroasă. Poftim, mai ia niște vin, Mary! Îmi smulse cupa din mână și o umplu. Dragoste falsă, da, continuă ea, aceea este o sabie care rănește, dar dragoste adevărată, așa cum voi iubi eu întotdeauna, nu, niciodată! Doar absența iubirii și iubirea refuzată și neîmpărtășită rănește! Eu să fiu înfometată după iubire? Râse zeflemitor. Cine a auzit vreodată un lucru atât de nebunesc și de ridicol? Este o absurditate totală, îți spun! Nici măcar nu-mi pot imagina! Apropo de înfometare, mi-e foame, hai să mâncăm niște prăjitură!

Înainte de a putea spune un cuvânt, ea sări în sus și se înghesui prin mulțimea adunată în jurul mesei împodobite cu flori.

Încerci să mă convingi pe mine sau pe tine însăți? Întrebarea se insinuă în spatele buzelor mele închise în timp ce îmi urmăream sora, râzând și tachinându-se cu oamenii obișnuiți și cu servitorii, și umplând o farfurie cu vârf cu prăjituri aurii, căpșune roșii, rumene, și nori mari, albi, de frișcă pentru noi.

Stăteam acolo pe jumătate moțăind, cu burta plină, cât se poate de mulțumită, cu creierul amețit de vin de micsandră și un zâmbet prostuț întins pe toată fața, privind un fluture galben trecând repede și țâșnind din floare în floare, când Kate îmi dădu un cot, răsturnându-mi cupa din mână și vărsând puținul vin rămas.

– Uite! strigă Kate, arătând cu degetul spre Guildford, care o luă pe Jane în brațe și începu să meargă clătinându-se ca un om beat spre casă, în timp ce Jane se ținea strâns de el, țipând cu încântare copilăroasă și protestând fără motiv, dând din picioarele goale. Acum sora noastră va descoperi cât de minunată poate fi dragostea! Vei vedea, susținu ea cu o încuviințare încrezătoare a capului, oprindu-se să mai ia o înghițitură din vinul nostru. Îmi va mulțumi pentru asta mâine dimineață!

Dar în privința acestui fapt Kate se înșela foarte mult.

A doua zi dimineață, Jane se trezi cu o durere de cap cumplită, dezbrăcată complet și cu o durere între picioare, cu Guildford fericit alături de ea, stând pe burtă, cu picioarele depărtate și cu o mână întinsă posesiv peste sânii ei. Îl împinse de lângă ea cu dezgust. Încet, se ridică în șezut, strâmbându-se din cauza gustului scârbos din gură și legănându-și capul care o durea. Își coborî picioarele peste marginea patului, înfiorându-se de durere și tresărind la vederea sângelui închegat pe partea interioară a coapselor și pe cearceaful alb, ca un buchet de flori roșii, ruginii. Picioarele ei goale coborâră și striviră coronița de flori pe care i-o făcuse Kate. Imediat, totul îi reveni în memorie. Kate era cea vinovată de destrăbălarea ei la beție. Trăgând sus rochia de batist și dantelă mototolită și străduindu-se din răsputeri să se îmbrace cu ea, Jane fugi din alcovul ei nupțial împodobit cu flori, camera care, la ordinele lui Kate, date în timp ce noi eram afară pe pajiște, fusese aranjată atât de frumos, cu ghirlande de flori decorând stâlpii baldachinului și petale împrăștiate pe cearceafurile albe, curate.

Stătea în picioare agitată, respirând greu, când ne observă pe Kate și pe mine gata să venim.

– Tu! șuieră ea veninos, arătând cu un deget care tremura de furie către Kate. Tu mi-ai făcut asta! Tu m-ai făcut de rușine!

Își lovi fruntea cu podul palmei. A fost ceva în vin, mai mult ca sigur că a fost, și tu l-ai pus acolo ca să mă faci să uit de mine! M-ai făcut să mă dăruiesc acelui... acelui... papițoi lipsit de minte! Nu te voi ierta niciodată, Kate, niciodată, cât voi trăi! De azi încolo ești dușmanul meu, nu sora mea!

Apoi, într-un acces incontrolabil de lacrimi, își ridică fustele și alergă, împleticindu-se orbește, împiedicându-se și julindu-și picioarele de scările din piatră.

Văzui cum lui Kate i se frânge inima.

– Jane, așteaptă, te rog! Kate porni după ea, dar eu, stând pe o treaptă mai înaltă, astfel încât eram aproape la aceeași înălțime cu ea, întinsei mâna și o oprii, dădui din cap, îndemnând-o pe Kate să aștepte, să o lase în pace până i se potolește furia. Dar era prea târziu. Deodată ne înghițiră faldurile voluminoase, umflate ale unei rochii roz și, privind în sus, după ce ne eliberarăm, ne trezirăm prinse într-o revărsare de găteli care cădeau. Jane azvârlea hainele lui Kate jos înspre noi și alerga înapoi să arunce mai multe. O îmbrățișai strâns pe Kate, iar ea se lipi de mine și plânse sub ploaia de rochii, pălării, mănuși, evantaie, bijuterii și pantofi.

– Ieși! Du-te! Nu te mai vreau aici! Nu vreau să te mai văd vreodată! țipa Jane în timp ce își zgâria picioarele și păta cu sânge materialul crem al fustei încercând să tragă cufărul de călătorie greu, din stejar, al lui Kate până în capul scărilor. Eu și Kate săriram repede deoparte când Jane dădu o ultimă lovitură cufărului și îl trimise, rostogolindu-se ca un butoi, pe scări în jos, exact unde stătuserăm noi. Te urăsc, Kate, te urăsc! țipa ea atât de violent încât cuvintele păreau că îi rănesc gâtul; îmi era teamă că, dacă mă uit spre ea, cum privea în jos, sfidător, la noi, cu fața roșie, cu umerii și pieptul tresăltând, respirând greu, epuizată, voi vedea sângele ieșindu-i clocotind din gură.

Kate se prăbuși în genunchi pe un morman de haine mototolite și plânse așa cum nu o mai văzusem până atunci.

– Vino, îi spusei eu cu blândețe, trăgând-o de mână, în timp ce Henny și Hetty apărură în tăcere să strângă toate lucrurile și să le pună în cufărul care aterizase pe o parte, la baza scărilor.

Îmi condusei sora afară să se așeze pe dig, unde petrecuserăm multe după-amieze fericite, mâncând cireșe și întrecându-ne să vedem cine putea arunca sâmburii mai departe în râu, legănându-ne, mulțumite, picioarele și urmărind apusurile portocalii, cu fâșii roz și galbene. În timp ce așteptam ca Henny să adune

restul lucrurilor lui Kate, făcurăm tot posibilul să o liniștesc, promițând că voi rămâne și că, atunci când furia lui Jane se va potoli, mă voi strădui să o conving de adevărul pe care îl știam eu – Kate acționase din bunătatea inimii sale, dorindu-și doar să vadă că Jane și-a găsit fericirea adevărată în căsătoria ei.

– Mi-a fost teamă că amărăciunea ei, disprețul și ura o vor distruge, îmi plânse Kate în brațe. Are o șansă la dragoste – am vrut doar să o fac să vadă lucru acesta! Nu poate fi atât de rece pe cât pretinde că este, prin urmare trebuie să fie vorba de teamă, trebuie! Am crezut că, dacă poate uita de ea însăși doar pentru o zi, să vadă cum este pasiunea cu adevărat, nu i-ar fi atât de teamă de ea!

– Știu, știu, o mângâiai eu pe Kate pe spate pe când barca ce urma să o ducă înapoi la Castelul Baynard și la viața ei ușuratică precum un vârtej sălbatic, amețitor alunecă în liniște până la scările de lângă apă.

În timp ce Henny și un lacheu se ocupau de cufărul lui Kate, eu îmi condusei sora cu atenție în jos, pe scările alunecoase, roase de apă, consolând-o și asigurând-o că „surorile se ceartă, dar nu rămân supărate mult timp" și că „totul va fi iertat în curând".

Stătui pe dig și îi făcui cu mâna până când o pierdui din vedere, apoi intrai înapoi la Jane cu o rugăciune pe buze ca acele cuvinte pe care tocmai le rostisem să nu fi fost doar un balsam liniștitor, ca rana să se vindece, într-adevăr, fără să lase o cicatrice urâtă.

Mai mult de două săptămâni, Jane stătu în camera ei, păstrând un zid împietrit de tăcere, refuzând cu încăpățânare să mă vadă pe mine sau pe Guildford, care de nenumărate ori bătea cu putere la ușa ei și cerea să știe cum putea refuza să se îndrăgostească de el. O primea doar pe doamna Ellen, dar când ea încercă să o dojenească, încredințând-o că surorile ei o iubeau foarte mult, și că acționaseră doar cu cele mai bune intenții și că Guildford se străduia din răsputeri să fie un soț bun pentru ea, Jane îi întorcea spatele și își punea mâinile la urechi; cu o voce clară, pătrunzătoare, care devenea și mai puternică de fiecare dată când biata doamnă Ellen îndrăznea să rostească un cuvânt, recita din Scriptură, citând, într-o repetiție înnebunitoare, monotonă, pasajul din Evanghelia lui Matei despre lupii în haine de oi.

Îmi petrecui multe nopți trează, gândindu-mă cum aș fi putut îndrepta lucrurile între noi, surorile. Înțelegeam furia lui Jane, faptul că se simțea trădată, atât de Kate cât și de propriul ei corp,

vulcanul de emoții îngropate cu forța și ascunse adânc în interiorul ei, pe care poțiunea lui madame Astarte îl făcuse să erupă într-o explozie pătimașă în urma căreia Jane își pierdu virginitatea. Dar eu știam că, mai mult decât părinții noștri, care aranjaseră căsătoria, Kate avea cu adevărat cele mai bune intenții în adâncul inimii ei. Ea nu putea suporta s-o vadă pe sora noastră, pe care amândouă o iubeam, captivă într-un mariaj lipsit de iubire, ca o închisoare, atât de sumbră și îngustă încât abia dacă puteai face doi pași în orice direcție, doar cu o crăpătură cât o săgeată în perete care să lase lumina înăuntru. Dorea să îi arate lui Jane că putea avea parte de mult mai mult.

Guildford, deși era vanitos și egoist, și nu strălucea de inteligență, ca Jane, nu era lipsit de bunătate; dorea, dacă îl lăsa Jane, să fie prieteni și să încerce să vadă partea bună din căsătoria lor, în privința căreia nici unul din ei nu avusese de ales. Dar ei aveau o șansă – să fie prieteni, să fie binevoitori, să-și fie dragi unul altuia, să fie afectuoși unul cu altul, dacă doreau, și poate mai mult dacă binevoiau să lase dragostea să intre și să inunde închisoarea spartană a sufletului lui Jane. Voiam să-i spun asta lui Jane.

În unele zile stăteam la ușa ei și răgușeam vorbind, și în multe dintre acele nopți fără somn mă simții obligată să mă strecor până acolo, să îngenunchez și să-mi revărs oful inimii, să încerc să o fac să înțeleagă că sora noastră Kate intenționase sincer să-i facă numai bine, nicidecum rău. Dar Jane își ținea ușa închisă și nu dorea să mă asculte, și, prin lemnul greu al ușii, îi auzeam vocea recitând tare, câteodată în engleză, alteori în latină, greacă sau ebraică, dar știam că întotdeauna era același verset:

Păziți-vă de prorocii mincinoși! Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori. Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini? Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune. Orice pom care nu face roade bune este tăiat și aruncat în foc. Așa că, după roadele lor îi veți cunoaște.

Într-o noapte de iulie neobișnuit de caldă, când nu mai putui suporta să mă răsucesc într-o încâlceală de cearceafuri îmbibate de sudoare, mă ridicai din pat să-mi leg părul într-o coadă strânsă, să respir în voie și să mă ud cu o bucată de pânză răcoritoare. Când eram gata să înmoi bucata de pânză, auzii voci sub fereastra mea deschisă. Le recunoscui imediat – erau tatăl meu și Guildford.

Auzii fiecare cuvânt pe care îl spuseră, dar până în ziua de azi îmi doresc să nu o fi făcut. Îmi doresc ca, asemenea lui Jane, să-mi fi astupat urechile și să-mi fi găsit refugiul – chiar dacă era unul laș – în recitarea Scripturii sau să fi sărit, pur și simplu, înapoi în pat și să-mi fi tras perna peste cap.

– Chiar trebuie să pleci? întrebă Guildford cu o voce senzuală, răgușită, și, pur și simplu, îmi puteam imagina buzele lui drăgălașe bosumflându-se atât de seducător, încât implora numai să fie sărutat. E încă devreme și eu sunt atât de frumos...

Urmă un suspin, desprins cu înflăcărare din gâtul tatălui nostru și un foșnet de haine de parcă ținea un alt corp strâns apropiat de al lui.

– Nu mă mai pot abține! Ai un gust atât de dulce ca o lămâie dată prin zahăr!

– Oh, Hal! oftă Guildford.

– Nu-mi spune Hal. Soția mea îmi spune așa!

Tata rosti cuvântul soție atât de sălbatic, cu un dispreț atât de usturător, că mă înspăimântă; era ca și cum ar fi înjunghiat-o pe mama prin cuvintele sale.

– Foarte bine, îți voi spune Enrico, declară Guildford. Acesta este corespondentul italienesc pentru Henry; l-am întrebat pe maestrul Cocozza și el mi-a spus, adăugă lăudăros, de parcă a-l întreba așa ceva pe maestrul lui de canto era vreo realizare monumentală de care ar fi trebuit să fie foarte mândru.

Un alt oftat fericit și foșnetul hainelor, apoi tata spuse:

– Iar eu îți voi spune *Il mio amore*, dragostea mea, dragul meu, *mio dolce*...

Tăcerea care urmă vorbi de la sine – se sărutau pasional. Apoi, cu răsuflarea întretăiată de plăcere, se despărțiră.

– Vom fi atât de fericiți împreună, când vom pleca de aici, în Italia. Tata oftă, visând cu voce tare la visul lor, la nebunia lor în doi. Pasărea mea cântătoare, de aur, pe care o țin în colivia poleită a inimii mele va cânta, vocea ei înălțându-se în zbor ca și cortina de pe scenă. Vei fi copleșit cu premii, aur, bijuterii și flori aruncate în fiecare noapte la picioarele tale de către mulțimile care te vor adora, în timp ce vei face ultima plecăciune, iar eu voi fi chiar acolo în față, în fiecare noapte, conducând aplauzele, și în fiecare zi voi coace cele mai dulci, cele mai decadente, cele mai bogate aluaturi franțuzești...

– Numește-ți magazinul *Il Limone Zuccherato*, „Lămâia îndulcită cu zahăr", pentru mine! murmură Guildford și urmă altă tăcere în timp ce eu îmi imaginam buzele lor lipite, trupurile îmbrățișate, apropiați, intimi și îndrăgostiți.

– Dar cum ne vom câștiga existența? întrebă Guildford. Când voi cânta, vor arunca oamenii suficient de mulți bani ca noi să trăim așa cum ne-am obișnuit?

– Nu te îngrijora, dragostea mea, voi suplimenta eu câștigurile noastre – din cântatul tău și patiseria mea – la mesele de jocuri de noroc! spuse tata, încrezător și liniștitor.

Oftai în sinea mea. Tata era un jucător groaznic. Unii spuneau că era cel mai prost din Londra și cu cât erau mizele mai mari, cu atât îi plăceau mai mult; pierderile lui erau astronomice, iar noi trăiam în permanență în pragul dezastrului financiar. Doctorul Haddon, capelanul nostru de la Bradgate, vorbise cu el în numeroase rânduri, stăruind pe lângă el, implorându-l, pentru binele sufletului său și pentru binele familiei sale, dar și ca să prevină falimentul, să renunțe pentru totdeauna la acest obicei nechibzuit și distrugător.

– Ce este o avere? spuse tata, cu ceea ce eu îmi puteam foarte bine imagina a fi o ridicare blazată a umerilor. Pot întotdeauna să mai câștig încă una și încă una după ce am cheltuit-o pe aceea, și apoi încă una! Tu vei sta alături de mine și vei fi amuleta mea norocoasă! Cu frumusețea ta și inteligența mea facem o pereche perfectă!

– Divină! oftă Guildford și se abandonă îmbrățișării tatălui meu încă o dată.

În liniște, deși căldura era înăbușitoare, închisei fereastra și mă întorsei în pat, cu o senzație de greață și spaimă în stomac. Nu mai voiam să aud și îmi doream din toată inima să-mi pot șterge din minte ceea ce deja auzisem. Era prea absurd; tata, ducele de Suffolk, vroia să fugă cu ginerele lui în Italia, să trăiască și să iubească, în modul cel mai păcătos cunoscut omului, încălziți de soare, în timp ce unul ar fi cântat pe o scenă pe care, cel mai probabil, avea să fie fluierat dezaprobator și huiduit în timp ce era bombardat cu legume stricate, iar celălalt renunța la moștenirea lui mândră și nobilă pentru a administra un magazin de dulciuri. Era nebunie, curată nebunie!

Nu, tată, nu! hohoteam eu în pernă, lovind-o cu pumnii din frustrare. *Guildford este menit pentru Jane! Cum vor putea ei deveni vreodată un cuplu iubitor dacă tu intervii între ei?*

A doua zi de dimineață nu era nici urmă de tata, iar când întrebai discret dacă din întâmplare tata fusese pe acolo în timpul nopții, mi se răspunsese cu priviri inexpresive și perplexe din partea servitorilor. Evident, vizita lui clandestină fusese făcută unei singure persoane – Guildford.

Capitolul 5

În ziua de 9 iulie 1553, idila rurală și, odată cu ea, izolarea tristă, autoimpusă a lui Jane se sfârși brusc când sosi Lady Mary Sidney, cu barca ei alunecând în tăcere până în Chelsea precum o lebădă neagră a cărei siluetă întunecată se contură pe fundalul unui apus de soare portocaliu, strălucitor. Venise cu ordine de la tatăl ei, puternicul Northumberland, să-i aducă pe Jane și pe Guildford la casa Syon „să primiți ceea ce a fost ordonat pentru voi de către rege". Nu vru să spună mai multe, nici măcar atunci când sora mea bătu din picior și ceru, imperios, asemenea unei regine, să i se spună pentru ce și de ce era chemată.

Guildford nu se deranjă să pună întrebări. Entuziasmat ca un copil la ideea unei ieșiri, alergă înapoi în casă pentru a-și schimba hainele. Când se întoarse, gătit de călătorie, cu Puf torcându-i în brațe, se opri să sărute obrazul surorii sale și strigă în urmă, familiar, spre valetul său, să vină imediat cu lucrurile lui, apoi se așeză confortabil în barcă, languros, pe pernele de catifea, gata de plecare.

– Locul acesta începe să mă plictisească, declară el cu nonșalanță, lăsând cu degetele dâre pe apă.

Dar mereu nărăvașă, înzestrată cu o încăpățânare care făcea de rușine orice catâr, Jane se opuse, înfigându-și călcâiele în podea și pretinzând că ea nu poate merge, era prea bolnavă să se supună chemării ducelui, chiar dacă regele ar ordona acest lucru. Se trase, se luptă și plesni mâna hotărâtă pe care Mary Sidney o strânsese în jurul încheieturii sale delicate, străduindu-se să o tragă prin iarbă spre scările de la malul apei, insistând că Jane trebuie să se supună.

– Trebuie să vii cu mine, Jane; tata a spus să vii chiar dacă trebuie să dau ordine să fii legată și dusă în barcă, trebuie să vii acum!

Cu un țipăt de durere, Jane căzu leșinată la pământ. Înainte să pot ajunge la ea, Mary Sidney deja chemase patru barcagii, îmbrăcați în livreaua din catifea albastră a familiei Dudley, cu mândra lor emblemă reprezentând un urs strângând în gheare un butuc, cusută pe piepturile și mânecile lor. O ridicară cu ușurință pe Jane, o greutate ușoară ca pana în rochia ei vaporoasă din mătase gri, cu mâinile întinse și picioarele drepte, ca Iisus crucificat, și o purtară cu delicatețe până la barcă. O așezară pe perne alături de Guildford, care aruncă niște apă pe fața ei palidă ca luna, pe care pistruii ieșeau în evidență ca niște steluțe din scorțișoară, după cum observă Guildford, adăugând fără tragere de inimă că, dacă matematica nu l-ar plictisi, ar fi tentat să încerce să-i numere. Sora lui nu era pusă pe glume; mă prinse strâns de subsuori, în ciuda protestelor mele la această insultă, și aproape că mă aruncă în barcă, apoi urcă ea însăși și dădu ordinul „Vâsleşte! Du-ne la casa Syon!", în timp ce noi ne ghemuirăm în jurul lui Jane, frecându-i mâinile și făcându-i vânt, implorând-o să deschidă ochii.

– Da, rosti Guildford tărăgănat, este un apus atât de frumos; chiar ar trebui să te uiți la el. Așa întinsă cum stai acum, ai o priveliște splendidă; aproape că te invidiez, dar nu vreau să-mi scot pălăria, este atât de frumoasă, sau să-mi ciufulesc părul după toate orele pe care le-am petrecut cu aceste bucle. Dar – scoase el un oftat demn de un martir – cred că lucrurile frumoase, ca mine, sunt irosite pe tine; tu pur și simplu nu știi cum să apreciezi lucrurile mai rafinate din viață, cum fac eu.

Spunând aceste cuvinte, el deschise zgomotos cutia galbenă, smălțuită, cu bomboane, pe care i-o dăduse tata, și începu să ciugulească cu grație o lămâie cu zahăr.

Eu îi desfăcui lui Jane gulerul pelerinei scurte din batist alb care îi completa decent corsetul pătrat, tăiat adânc, mărginit cu șiret negru de la rochia gri, de culoarea porumbelului sălbatic și îi apăsai batista umedă pe gât. O simții febrilă la atingere și mă temui că boala care o chinuise în ultimul timp se întorcea cu o răzbunare rapidă. Mary Sidney turnă repede un pocal de vin roșu, condimentat, și, în timp ce Jane suspină și pleoapele ei începură să clipească nervos, îi ridică bărbia și o forță să bea.

Jane se ridică în capul oaselor, scuipând vinul și cerând să întoarcem și să o ducem înapoi în Chelsea de îndată.

– Vă ordon! strigă ea, azvârlind pocalul cu vin în barcagii și încleștându-și pumnii, fluturându-i inutil și înțepenindu-se pe

călcâie, dar ei, fiind oamenii lui Northumberland, o ignorară, iar Guildford îi porunci arțăgos:

– Stai jos, Jane! Balansezi barca și ne vei cauza *mal de mar* – asta înseamnă rău de mare, adăugă el îndatoritor.

– Știu că înseamnă rău de mare. Vorbesc perfect franceza, tontule! îi trânti Jane replica. Și nu e *mal de mar*. Este *mal de mer*!

– Cui îi pasă? ridică Guildford din umeri, alegând o altă felie de lămâie dată prin zahăr din cutia lui cu dulciuri. Nu contează scrierea, doar înțelesul. Și tot ce spun eu e plin de înțeles; nu-i așa, Mary?

Se întoarse spre sora lui pentru confirmare.

– Da, dragă, foarte profund și plin de înțeles, confirmă ea numaidecât, și micul nostru voiaj continuă într-o tăcere plictisită, curioasă și furioasă, făcând ca cele două ore, cât dură de fapt, să ne pară tuturor o eternitate.

După lăsarea serii sosirăm la mănăstirea Syon de odinioară, pe care ducele de Northumberland o transformase într-o reședință pentru el însuși, deoarece era situată convenabil, lângă Londra, prin urmare nu avea niciodată nevoie să se îndepărteze de tron și de regele-marionetă ale cărui sfori el le trăgea. Trecurăm printr-un coridor lung, luminat de torțe, ai cărui pereți din piatră gri erau acoperiți cu tapiserii bogat ornamentate, cu franjuri auriți. Casa părea curios de tăcută, ceea ce avea efectul enervant de a ne face pașii să sune nefiresc de puternic, și straniu de abandonată pentru casa unui nobil; părea să nu fie nimeni acolo, nici un singur servitor gata să ne întâmpine sau să ne stea la dispoziție. Chiar atunci când Guildford se plângea că o asemenea delăsare merita să fie pedepsită cu biciul, o ușă din capătul coridorului se deschise zgomotos și apăru ducele de Northumberland, zâmbind larg, pentru a o întâmpina pe Jane, ca și cum ea era singura de acolo, iar noi, restul, eram invizibili. Guildford fu atât de uluit că nu putu nici măcar să vorbească.

O văzui pe sora mea ferindu-se cu precauție de socrul ei, cu teamă și neîncredere în priviri. Dar el ignoră acest lucru și o conduse în față, în timp ce noi îi urmarăm, temători și nesiguri, pe ușă, într-o încăpere luminată de sute de lumânări, cu un podium și un scaun poleit cu aur, evident o improvizație de tron, sub un acoperământ stacojiu, cu franjuri de aur, la celălalt capăt al sălii. Era, evident, o sală menită pentru cineva măreț și important, să primească acolo vizitatori sau să asculte petiții.

De îndată ce intră Jane se auzi un mare freamăt, deoarece bărbați și femei, nobili de viță înaltă în straie fine și bărbați care erau, în mod limpede, membri ai Consiliului Regelui în robe negre, sobre și cu lanțurile grele din aur, oficiale, pe care erau mândri să le poarte, își sparseră grupurile și se mișcară așezându-se într-un șir dublu, cu fața unii la ceilalți, lăsând liberă o cărare care ducea direct spre tron. În timp ce Jane trecea pe lângă ei, doamnele făceau reverențe adânci, iar bărbații îngenuncheau, toți murmurând cuvinte respectuoase precum „doamnă suverană", „Alteța Voastră", „Maiestate", „Înălțimea Voastră" și „regina noastră grațioasă".

Lui Jane i se tăie respirația și se poticni de pieptul lui Guildford. Din brațele lui, Puf șuieră zgomotos, și, cu ghearele scoase, îi trase indignat lui Jane o labă albă în cap, rupând vălul negru care îi atârna din glugă.

– Uite ce-ai făcut! se văită Guildford, bosumflat. L-ai supărat pe Puf!

Spunând acestea, o împinse înainte, în timp ce tatăl său se grăbi să-i întindă mâna și, mergând cu spatele, o ghidă spre tron, ca un bărbat care trage de căpăstrul celui mai recalcitrant catâr, în timp ce Jane, sfioasă și palidă la față, tremurând de frică, repetând „Nu, nu, nu!", se înțepeni pe călcâie și încercă să se răsucească, să se întoarcă și să fugă.

Dar Guildford nu o lăsă; se postă chiar în spatele ei, asigurându-se că ea continua să meargă înainte.

– Nu poți fugi de această onoare. Este destinul tău, Jane, spuse el, bătând-o pe umăr. Dar nu-ți face griji, mă ai pe mine, și voi fi bucuros să îl împart cu tine. Suntem tineri și frumoși, și toată lumea ne va iubi, bineînțeles, odată ce facem ceva cu hainele acelea banale, cenușii, ale tale; sunt atât de jalnice încât nu e de mirare că ești atât de melancolică. Și eu sincer cred că ar trebui să-ți speli părul cu henna cât de curând posibil. Imaginează-ți cum am arăta stând amândoi la soare, unul lângă altul, tu cu părul tău roșcat și eu cu al meu, blond. Oamenii ne vor venera și ne vor adora!

Voiam să merg la ea, dar Mary Sidney mă luă de umăr și mă trase înapoi să mă alătur celorlalți, și îmi făcu semn să-i urmez exemplul și să fac o reverență. Mai departe, în josul rândului, o văzui pe Kate, stând între contele de Pembroke, în roba lui lungă, neagră și cu lanțul greu din aur, și pe fragilul Berry, cel cu părul blond-deschis, îmbrăcat din cap până în picioare în cel mai delicat

albastru. Kate arăta radioasă, într-o rochie frumoasă, din satin rubiniu, cu șnur de aur, cu părul strălucind și lăsat liber, dansându-i în jos pe spate ca o cascadă de flăcări care trosnesc într-un cămin. Simțindu-mi privirile asupra ei, ea se aplecă în față și se uită în jos, de-a lungul rândului; când mă văzu, fața i se lumină și își flutură degetele într-o mică mișcare veselă înainte ca, la ghiontul lui Berry, să-și îndrepte spatele și să adopte o poziție respectabilă, cuviincioasă.

– În calitate de șef al Consiliului, intonă grav Northumberland în timp ce o trăgea după el pe Jane cea ezitantă și înlăcrimată, declar acum moartea Maiestății Sale celei mai binecuvântate și mai grațioase, regele Eduard al VI-lea...

Jane suspină adânc, zgomotos și își pierdu echilibrul, și, pentru un moment, îmi fu teamă că va leșina. Observai apoi că ea era singura care părea surprinsă de această veste; nimeni altcineva nu avu vreo reacție. Apoi, părinții noștri, zâmbind mai larg decât îi văzusem eu vreodată până atunci, veniră de unde stătuseră aproape de podium, să o îmbrățișeze și să o sărute pe Jane pe obraji. Radiind în timp ce o îmbrățișa, tata declară că era atât de mândru de ea, că ea era steaua strălucitoare a Casei Grey și, deși fusese dezamăgit la nașterea ei că nu era băiat, odată cu această glorie nou dobândită, ea ispășise mai bine de o sută de ori faptul acela.

Northumberland își drese glasul cu putere, și părinții noștri își reluară locurile, iar el, indiferent la uimirea și tulburarea lui Jane, își continuă discursul.

– Avem motiv să ne bucurăm pentru viața virtuoasă și demnă de laudă pe care a dus-o Maiestatea Sa, ca și pentru moartea lui bună. Să găsim mângâiere lăudându-i prudența, bunătatea și grija foarte mare pe care el a purtat-o regatului său la finalul vieții, rugându-l pe Dumnezeu să-l apere de domnia surorilor lui diabolice. Maiestatea Sa a cântărit bine o lege a Parlamentului prin care se hotărâse că oricine le va recunoaște pe Lady Mary sau pe Lady Elisabeth și le va primi ca moștenitoare ale Coroanei va trebui numit trădător, una din ele fiind, mai demult, nesupusă tatălui Maiestății Sale, regele Henric al VIII-lea, și, de asemenea, lui însuși, în ceea ce privește religia adevărată. Motiv pentru care, sub nici o formă, Alteța Sa nu și-a dorit ca ele să fie moștenitoarele lui, el având, din toate punctele de vedere, dreptul să le dezmoștenească.

În timp ce Jane se dădu înapoi de lângă el, îngrozită, încă murmurând pe nerăsuflate „Nu, nu, nu!", Northumberland, prinzând-o puternic de mână, fără drept de împotrivire, o forță să urce treptele podiumului, cu puțin ajutor de la Guildford, care o împinse. Biata Jane ar fi căzut cu fața înainte în pernele de catifea mov dacă Northumberland nu ar fi prins-o cu abilitate pe sub brațe și nu ar fi învârtit-o, așezând-o cum se cuvine.

– Maiestatea Sa a numit-o pe Alteța Voastră moștenitoare a Coroanei Angliei, anunță el, mutându-se lângă tron și făcându-i semn lui Guildford să facă același lucru, în timp ce el își strânse mâna cu calm pe umărul lui Jane când ea încercă să o ia la fugă de pe scaunul ei nedorit. Surorile tale îți vor urma dacă tu vei muri fără moștenitori...

Cu aceste cuvinte, Kate deveni deodată mai importantă decât fusese în întreaga ei viață, sau decât își imaginase că va fi vreodată pentru cineva, cu excepția bărbatului care o iubea. Toată lumea se întoarse să o privească, să o analizeze cu ochi scrutători și uneltitori, gândindu-se cum ar putea ea să le servească cel mai bine propriilor interese. Până când Jane avea să nască un copil, sau dacă se dovedea a fi stearpă, ori copiii ei ar fi murit, Kate urma să fie moștenitoarea tronului. De acum înainte, oamenii aveau să o laude, să o admire și să o flateze mai mult ca oricând până atunci, când o făcuseră doar pentru frumusețea ei, și aveau să se bizuie pe ea pentru favoruri și să o implore să intervină pe lângă Jane sau să îi aducă la cunoștință petițiile lor. Kate era acum o tânără de mare importanță, după Jane, doamna cu cel mai înalt rang din țară, iar eu speram sincer că Berry va putea să o ajute să-și poarte greutatea care urma să cadă pe umerii ei frumoși.

– Această declarație a fost aprobată de toți lorzii Consiliului, de majoritatea nobililor și de toți judecătorii din țară, continuă Northumberland. Nu lipsește decât ca Alteța Voastră să fie recunoscătoare – se opri, cu înțeles, în timp ce ochii lui sfredeliră adânc privirea lui Jane, iar degetele îi pătrunseră mai adânc în carnea delicată a umerilor ei – și să accepte starea înaltă pe care Dumnezeu Atotputernicul, suveranul și cel care orânduiește toate coroanele și sceptrele, căruia nu îi vei putea niciodată mulțumi îndeajuns pentru o binecuvântare atât de mare, ți le-a hărăzit ție. Prin urmare ar trebui cu veselie – degetul lui pătrunse mai adânc în umărul ei – să-ți asumi numele, titlul și rangul de regină a Angliei, primind din partea noastră primele fructe ale umilei

noastre datorii, pe care ți le oferim acum în genunchi – făcu o pauză suficient de lungă cât să poată îngenunchea – după cum va face, în curând, restul regatului...

Cu un gest, aduse întreaga încăpere în genunchi și fiecare voce jură să fie loială și s-o apere „până la moarte, pe doamna noastră suverană, regina Jane".

Cu un strigăt îndurerat, Jane se ridică sprijinindu-se de tron, se clătină încercând să meargă înainte, apoi leșină. Northumberland se ridică brusc și se uită lung în jos, la ea, cu o grimasă de dezgust, în timp ce Guildford, înghesuindu-l pe Puf dintr-un braț într-altul, se aplecă să-i tragă fusta mai jos, mai decent „deoarece numai regele și servitoarele ei ar trebui să vadă vreodată jartierele reginei".

Lorzii și doamnele de viță nobilă se prefăcură care mai de care că nu observă. Doar eu și Kate încercarăm să ieșim din rândurile lor și ne năpustirăm să o ajutăm, dar Pembroke și Berry o opriră pe Kate, clătinând din cap cu hotărâre, în timp ce Mary Sidney mă opri pe mine.

– Guildford, cât de frumos arăți, ești numai bun de mâncat! exclamă tata, spărgând tăcerea apăsătoare, în timp ce Jane stătea întinsă, lipsită de apărare și inconștientă, pe podium, cu gluga dată într-o parte și fustele ei gri atârnând pe trepte ca apa murdară de ploaie.

Guildford zâmbi afectat și își aranjă părul, apoi, coborând de pe podium în fața tatălui meu, făcu o mică piruetă să-și arate vesta de culoare galben-închis și pălăria asortată, amândouă garnisite cu fâșii de dantelă albă și aurie, cu șnur împletit de mătase și aur, și cu perle lucioase albe și aurii.

– Nu-i așa că e delicios? Culoarea se numește marțipan; croitorul meu spune că este ultima modă în Londra. Spune că nu ar trebui niciodată să port ceva care să nu le trezească oamenilor dorința de a mă devora!

– Cuvinte mai potrivite nu au fost rostite niciodată de când Dumnezeu a creat pământul! încuviință tata. Mmmm... marțipan! O invenție cât se poate de delicioasă! Închise ochii și deschise larg gura și, pentru o clipă, păru pierdut într-o lume a fanteziei înainte să își revină în simțiri. Te visez în marțipan! O sculptură poleită din marțipan adusă la viață! Cum mă tentezi și mă tachinezi, și mă chinui!

Guildford zâmbi.

– Mereu sunt uimit cât de bine mă înțelegi!

Se auzi un geamăt de pe podium, iar Jane se ridică încet în capul oaselor, frecându-se în spatele capului unde se lovise de podium.

– Nu, nu, zise ea amețită, în timp ce își făcu loc să stea pe treapta de sus, cuprinzându-și genunchii cu mâinile și legănându-se înainte și înapoi, Coroana nu este dreptul meu și nu mă încântă! Lady Mary este moștenitoarea de drept!

– Nu. Northumberland clătină din cap, în timp ce întinse mâna în jos și o ridică pe Jane cu o smucitură, ca un maestru păpușar trăgând de sfori. Alteța Voastră își face foarte mult rău sieși și casei sale!

– Taci din gură, Jane, și fă așa cum spune ducele! Tu, fată nesăbuită, după cum te comporți, oricine ar putea crede că ești forțată să stai pe scaunul dentistului, nu că ți se oferă onoarea tronului! exclamă mama. Este datoria ta să te supui ultimei dorințe a verișorului tău, regele Eduard, care ți-a încredințat pe patul de moarte protecția regatului său, astfel încât lumina credinței reformate să nu fie stinsă, cum s-ar întâmpla, neîndoielnic, dacă Mary papistașa ar veni la tron! Vrei ca păstorița bună a papei să ne conducă pe toți înapoi la credința catolică, să aducă Inchiziția spaniolă pe țărmurile noastre și să-i ardă pe cei ce se opun? Asta este ceea ce vrei cu adevărat? Să se pună capăt Iluminismului și să ne întoarcem în Evul Mediu, la credința catolică, vânzarea de indulgențe și litanii latinești? Suficient, Hal! Uite! Șterge-ți saliva de pe față! replică ea cu furie, aruncându-i, cu nerăbdare, tatei batista ei, în timp ce trecu agilă pe lângă el și, luându-l pe Guildford de braț, destul de forțat, mi se păru mie, îl îndemnă să se întoarcă înapoi pe podium, „să stați lângă doamna voastră, până când va veni timpul să putem să vă facem și dumneavoastră un alt tron, Alteța Voastră".

– Unul de aur încrustat cu smaralde, ca să-mi pună în evidență părul meu de aur și ochii verzi, ordonă, pe un ton regal, în timp ce își reluă locul pe podium, oprindu-se ca să-i dea un brânci lui Jane astfel încât o trânti înapoi pe tronul cu perne de catifea, cu picioarele zburând prin aer, pentru ca apoi, cu șiretenie, să-și treacă brațul peste spatele lui încrustat cu pietre prețioase și să adopte o postură elegantă.

Jane se așeză încruntându-se și foindu-se pe pernele ei mov, pufoase, apoi, înaintând șovăitor spre margine și căzând în genunchi, anunță că se va ruga Domnului pentru îndrumare.

În timp ce toți stăteau în picioare privind-o cu asprime și dușmănie, dându-și ochii peste cap și bătând cu vârfurile picioarelor pe podeaua din piatră cu o nerăbdare mută, Jane își ridică mâinile spre cer și îl imploră pe Dumnezeu de sus să-i dea un semn și să-i spună ce ar trebui să facă.

– Fată proastă! își pierdu mama cumpătul și țipă, obosită să aștepte. Tăcerea Lui este un semn! Îți spune că ar trebui să te supui dorinței părinților tăi, așa cum spun Scripturile, și să accepți tronul pe care El a crezut potrivit să ți-l acorde!

Jane ezită pentru o clipă, legănându-se pe genunchi, clătinându-se, pe punctul de a leșina din nou, iar apoi cedă și încuviință din cap. Northumberland și Guildford se aplecară, o prinseră strâns cu mâna de câte un braț și o ridicară înapoi pe tron, iar Jane anunță către mulțimea adunată:

– Dacă ceea ce mi-a fost dat este în mod legal al meu, și este datoria și dreptul meu să urmez la tron, fie ca Maiestatea Ta Divină să mă ajute și să mă înzestreze cu asemenea inteligență și grație încât să pot guverna spre gloria și în slujba Ta.

– Bine zis, bine zis, Dumnezeu să o binecuvânteze pe regina Jane! conduse tata mulțimea într-un ropot de aplauze. Acum să bem niște vin dulce și să mâncăm niște vafe din zahăr! Fiica mea, regina, poruncește astfel!

Bătu din palme ca să cheme servitorii care, imediat, ca și cum ar fi stat afară, la pândă, așteptând acest moment, intrară unul câte unul cu platouri bogate, tăvi cu pocale de aur și carafe cu vin ca să le umple.

După ce participă la acest bufet, adunarea se risipi, Northumberland impunându-i lui Jane, în grabă, să se odihnească în decursul nopții, ca să-și facă intrarea oficială în Londra a doua zi, cu barca, în locul unei procesiuni obișnuite pe străzile orașului, ca nu cumva populația, susținându-le pe fiicele regelui Henric, să fie cârcotașă și nesupusă.

– Apartamentele regale din Turn sunt pregătite pentru tine chiar în acest moment, adăugă el, și de acolo, peste două săptămâni, vei merge la Westminster Abbey pentru încoronare.

Apoi el le strigă pe doamna Tylney, pe care o alesese să o ajute pe doamna Ellen în calitate de cameristă a lui Jane, și pe Lady Throckmorton, pe care o numise doamna de onoare principală a lui Jane, le ceru să o însoțească pe „regina Jane" la etaj și să o pună să se culce.

Nu rosti bine Northumberland aceste cuvinte, că sora mea, Kate, mă luă de mână şi, hotărâtă, trecu în faţa lui Mary Sidney, care încercă să ne oprească, şi o dădu cu cotul la o parte pe doamna Tylney.

– În calitate de surori ale reginei avem prioritate în faţa tuturor cu excepţia regelui, explică ea, agreabilă, zâmbind strălucitor.

Apoi, îndoindu-şi un deget pentru a o chema pe doamna Ellen, care sosise cu servitorii lui Guildford şi stătuse uluită în spatele încăperii în tot acest timp, le permiserăm, cu graţie, doamnei Tylney şi lui Lady Throckmorton, fiecare ţinând sus un sfeşnic cu braţe pentru a lumina clar-obscurul fostei mănăstiri de maici, să ne conducă la etaj.

Când ne aflarăm singure în camera lui Jane, o dezbrăcarăm pe sora noastră, dându-i jos rochia cenuşie şi lăsând-o în cămaşa ei pătată de sudoare. O ajutarăm să se aşeze pe pat, iar eu îngenuncheai şi îi scosei pantofii şi ciorapii, în vreme ce Kate îi dădu jos gluga şi îi desfăcu părul, aruncând acele în mâna doamnei Tylney, care aştepta lângă ea. În tot acest timp, Jane stătea cu ochii larg deschişi şi tremura, murmurând: „Nu ar fi trebuit să accept, nu este dreptul meu, nu este dreptul meu, nu ar fi trebuit să accept..."

După ce doamna Tylney răspunsese la un ciocănit în uşă şi transmisese un mesaj din partea lui Guildford că va dormi separat de soţia lui în seara aceea, deoarece le datora supuşilor lor să arate cât se poate de bine a doua zi, îi dădurăm voie să plece, împreună cu Lady Throckmorton şi cu doamna Ellen, trimiţând-o să îi informeze pe Berry şi pe contele de Pembroke că, în ceea ce-o privea pe Kate, ea va mai rămâne o vreme cu surorile sale, iar ei ar trebui să se întoarcă la Castelul Baynard şi să nu întârzie de dragul ei.

O băgarăm în pat pe sora noastră şi o învelirăm, apoi ne aşezarăm fiecare de o parte şi de alta a ei, îmbrăţişând între noi trupul care-i tremura. Deşi nu se rosti nici un cuvânt, ştiam că în faţa imensităţii înspăimântătoare pe care o avea de înfruntat Jane, ca un cavaler singur în faţa unui dragon mare şi fioros, totul fusese iertat. Jane îi strânse mâna lui Kate şi, de bună voie, îşi lăsă capul pe umărul ei, iar Kate zâmbi în timp ce lacrimile îi curgeau pe obraji şi îşi rezemă obrazul de părul lui Jane; eu zâmbii, gândindu-mă că era ca şi cum soarele îşi arăta faţa lui strălucitoare printre picăturile de ploaie, şi indiferent ce avea să se întâmple, noi urma să trecem cu bine prin această furtună neaşteptată, împreună – „cea inteligentă", „cea frumoasă" şi „micuţa creatură grotescă".

Capitolul 6

A doua zi dimineață ne găsi pe toate uscându-ne sub soarele arzător de iulie, privind chiorâș și acoperindu-ne ochii ca să-i ferim de strălucirea lui, în timp ce sudoarea apărea sub brațele noastre, în hainele noi, somptuoase. Încet, într-o procesiune grandioasă și, în același timp, liniștită, urcarăm în barca cea mare, poleită, care urma să ne ducă la Turnul Londrei, unde Jane și Guildford aveau să-și aștepte încoronarea. În spatele nostru, alți nobili urcară în propriile lor bărci, ca să formeze o flotilă care să ne însoțească.

Nu sufla deloc briza, și toate steagurile colorate, cu broderii și franjuri din aur și argint atârnau mototolite și lipsite de viață, iar trompetele trâmbițau, în aparență cu singurul scop de a ne surzi pe noi. Și vai, cum arătam! Somptuoase și transpirate, frumoase, dar dărâmate! Când îmi aduc aminte de noi acum, nu știu dacă să râd sau să plâng – eram atât comice, cât și magnifice.

Mama mergea mândră în spatele lui Jane, ca o corabie de război poleită cu aur, navigând maiestuos, cu o avere în diamante atârnată la gât, și împodobită din cap până în picioare în haine țesute cu fir de aur, pe care soarele le lovea cu o strălucire orbitoare. Alături de ea, tata, în catifea de culoarea vinului, ornamentată cu aur, îl urma reverențios pe Guildford, ținând ridicat tivul pelerinei sale lungi, albe, din catifea, cu falduri din satin verde și cu broderie reprezentând coroane de aur, micsandre galbene, crini și trandafiri din aur și din argint.

Mama insistase să fie ea cea care să ducă trena grea, din catifea verde cu alb a lui Jane, brodată din abundență cu trandafirii roșii și albi ai Casei Tudor și coroane de aur, în timp ce biata mea soră era gata să se prăbușească, împleticindu-se ca un bețiv, balansându-se riscant pe tălpile platformelor de plută de peste zece

centimetri pe care le legaserăm de pantofii ei din catifea verde, la insistențele lui Northumberland, pentru a înălța trupul ei mic, astfel încât oamenii să o poată vedea mai bine. Se împleticea și își ținea mâinile întinse înainte ca o femeie oarbă încercând să pipăie ca să simtă drumul când urcă în barcă și își croi drum spre podiumul mov, cu covoare de catifea, unde trebuia să stea, alături de Guildford și de însoțitorii lor cei mai apropiați, la vedere pentru mulțimile foarte numeroase care se îmbulzeau pe malurile noroioase ale Tamisei.

Își luă locul alături de soțul ei, încruntându-se tare și trăgând de „colierul însângerat al verișoarei Mary". Mama însăși i-l prinsese lui Jane în jurul gâtului, ignorând lamentațiile ei că era prea strâns, la fel cum ea ignoră și insistența lui Jane că acoperământul pentru cap din catifea verde încărcat cu pietre prețioase era prea greu și că acele îi înțepau scalpul ca o mulțime de pumnale mici.

– Trebuie să suferim ca să fim frumoase, Jane, răspunse mama, plesnind mâinile micuțe, albe, care încercau să smulgă acele pe care ea tocmai i le pusese.

Alături de Jane, Guildford stătea zâmbind și făcând cu mâna către mulțime, cu o eleganță reținută. Fiecare buclă de aur era aranjată până la perfecțiune, și trupul lui frumos era îmbrăcat cu ciorapi lungi, verzi, de culoarea agrișelor, care arătau de parcă fuseseră pictați pe el, și cu un pieptar din catifea albă cu micsandre aurii. În timp ce, în spatele lui, alături de tata, stătea Kate, radioasă, zâmbitoare, moștenitoarea de drept până când Jane năștea primul copil, braț la braț cu soțul și socrul ei, frumoasă, în catifea de un verde primăvăratic și pânză țesută cu argint, cu smaraldele primite de la ei parcă arzându-i la gât, piept, degete și urechi, ca și în păr, culoarea lui fiind o aluzie îndrăzneață, aprinsă a moștenirii Tudorilor.

Aruncai o privire pe furiș din spatele mamei, îi zâmbii și îi făcui cu mâna lui Kate, care dădu din cap spre mine și strigă:

– Ești frumoasă, Mary!

La început păruse foarte posibil ca eu să fiu lăsată în urmă, mama insistând că aș putea fi confundată cu un bufon, cu un măscărici, că însăși prezența mea va fi o batjocură la adresa acestei ocazii de seamă, dar Jane, exercitându-și dorința de regină, anunță că eu voi merge în spatele mamei și voi avea onoarea de a duce cartea de rugăciuni legată cu piele neagră – cea fără de care Jane

nu pleca niciodată și pe care, cel mai adesea, o purta agățată de un lanț sau de un șnur în jurul taliei – pe o pernă de satin alb.

– Vei fi purtătoarea torței religiei adevărate, a credinței reformate, Mary! declară Jane. Iar când mama își continuă protestele, Jane declară pe un ton hotărât: Nu voi pleca fără amândouă surorile mele!

Tata își puse deoparte cutia cu bomboane, șterse zahărul care-i rămăsese pe piept și spuse că nu era nicidecum motiv de îngrijorare deoarece eu voi fi îmbrăcată cu o asemenea opulență, că nimeni nu avea cum să mă confunde cu un măscărici, dacă nu cumva ei înșiși erau măscărici.

Așa că eu mergeam cu mândrie în spatele surorii mele, cu părul meu de culoarea blănii de samur cu irizații stacojii, împletit cu perle, sub o glugă din catifea de un verde intens garnisită cu smaralde înfășurate cu șnur din argint. Purtam o rochie din satin alb brodată cu înfloriturі bogat ornamentate de lujeri de viță-de-vie din argint și frunze cu flori delicate, înflorite, făcute din smaralde și perle, și peste ea o pelerină din catifea verde, cu șnur de argint, largă, căzând grațios peste spinarea mea cocoșată și răsucită. În mâinile mele, ca pe o relicvă sacră, duceam cartea de rugăciuni a surorii mele, de un negru puternic în contrast cu perna albă. La început, patru ciucuri lungi din mătase atârnau la fiecare colț, dar Jane, în ciuda suspinelor îngrozite ale celor care ne înconjurau, îi smulsese unul câte unul, spunând: „Adevărul lui Dumnezeu nu are nevoie de înfrumusețare!"

În spatele meu și al lui Kate, urmau Northumberland și soția lui, precum și fiii și fiicele lor, așezați ordonat, și partenerii de viață ai celor care erau deja căsătoriți. Doar Amy, spre marea mea spaimă, era absentă. Când îndrăznii să trag de pelerina lui Robert Dudley și să-l întreb timidă unde se afla ea, el privi încruntat în jos, spre mine, de la înălțimea sa arogantă, și spuse că era la țară unde îi era locul și nu îl putea face de rușine pe el sau pe oricare altă persoană care avea importanță. Apoi se întoarse cu spatele la mine, abia reușind să-și ascundă dezgustul din ochii lui închiși la culoare.

Membrilor familiei Dudley le urmau domnii din Consiliu, în robele lor din catifea, lungi, negre, cu gulere albe, purtând lanțuri de aur, oficiale, lorzii de viță nobilă și doamnele care fuseseră alese să servească familia regală, și zeci de servitori în livreaua regală, alb cu verde, a dinastiei Tudorilor, și în cea a familiei

Dudley, din catifea albastră, cu blazonul reprezentat de mândra lor emblemă cu ursul care ține un buștean cu ghearele.

Când porniram, observai că oamenii care se îmbulzeau pe malurile râului erau foarte încruntați și tăcuți. Nici unul dintre ei nu făcea cu mâna și nu aclama. Erau câteva strigăte lipsite de entuziasm de genul „Dumnezeu să o apere!" care păreau mai degrabă a se ruga ca Jane să fie cruțată de o soartă crudă, nu a-i sărbători ascensiunea la tronul Angliei. Adevărul era că ei nu o cunoșteau pe Jane; ea era o străină pentru ei, spre deosebire de prințesele Mary și Elizabeth, pe care le văzuseră crescând și ajunseseră să le iubească. Nu aveau încredere în Jane; o considerau și, având în vedere circumstanțele, pe bună dreptate, drept marioneta lui Northumberland, o unealtă prin care acesta să-și urce propriul fiu pe tron.

– Nu par foarte fericiți, observă Jane cu îngrijorare.

– Prostii! râse Guildford zeflemitor. Sunt pur și simplu uluiți de frumusețea mea, vreau să zic, de frumusețea noastră – puse o mână pe brațul lui Jane pe care ea o îndepărtă cu dispreț – și de prezența mea maiestuoasă, pe care, cu puțin efort, sunt sigur că o vei dobândi și tu, regina mea, cu timpul. Regele Eduard a fost un biet flăcău sfrijit, un molâu palid, firav, continuă el. Și, cu toate că fusese considerat un bărbat cât se poate de frumos în tinerețe, părintele său, Henric al VIII-lea, a fost un munte hidos de carne umflată, stricată, și, pe deasupra, chel ca un ou, sub pălărie. Am auzit spunându-se că trei bărbați bine făcuți încăpeau într-una din vestele sale. Dar noi – zâmbi Guildford – suntem tineri și frumoși! Uite! Făcu un gest cuprinzător cu mâna, către masele mute și încruntate. Unii dintre ei plâng din pura bucurie de a mă vedea – vreau să spun, de a ne vedea pe noi. Mulțumesc, bunul meu popor, mulțumesc, lacrimile voastre sunt o dovadă a adorației voastre, cu mult mai elocventă decât ar putea fi cuvintele vreodată! le strigă el și le trimise o singură bezea.

– Idiotule, imbecilule fără minte, ei ne urăsc! izbucni Jane. Nici măcar nu-ți dai seama; ești atât de amețit de propria ta frumusețe! Om fără caracter și fără creier! Te urăsc!

– Draga mea soție, spuse Guildford, oferindu-i privilegiul unui zâmbet îngăduitor. Nu sunt atât de prost încât să-mi scape din vedere faptul că tocmai ai recunoscut că mă găsești frumos, chiar dacă ai încercat să ascunzi acest lucru printr-o revărsare de insulte. Este prea multă pasiune în ura ta ca eu să fiu înșelat și să nu văd

ceea ce este, cu adevărat, dincolo de ea: tu mă iubești și știi lucrul acesta. Toată lumea știe; sunt foarte atrăgător! Nu ar trebui să-ți fie rușine, știi, sunt soțul tău, deci e foarte normal, chiar de așteptat să mă iubești și să mă adori ca soarele care îți luminează viața ta măruntă, posomorâtă. Pe deasupra, mulți mă consideră frumos și cum s-ar putea înșela atât de mulți oameni? Acum, zâmbește și fă-le cu mâna oamenilor noștri, Jane, zâmbește și fă cu mâna! reuși să o convingă el, ridicându-i, de încheietură, mâna fără vlagă și mișcându-i-o în aer: Asta e! Te descurci splendid! Zâmbește! Am spus zâmbește, nu te bosumfla și nu-ți umfla obrajii ca și cum ai avea o durere de dinți. Și nu te mai uita aspru la mine ca și cum ochii tăi ar fi pumnale pe care le vrei adânc îngropate în inima mea, când, de fapt, știm cu toții că pumnalul meu cărnos este cel pe care-l vrei adânc îngropat în tine. Dar nu vrei să recunoști, nici măcar ție înseți. Te înspăimântă propriile tale dorințe și lupți să le negi, dar e o bătălie pierdută, și dragostea ta, pofta ta carnală pentru mine vor fi, cu timpul, victorioase. Este inevitabil – sunt irezistibil! Acum, zâmbește și fă cu mâna! Uită-te la mine și încearcă să fii așa de minunată cum sunt eu. Zâmbește și fă cu mâna!

– Ești îngrozitor! Încrezut, plin de tine, vanitos, iar eu te urăsc! replică Jane, bătând din picior și aproape căzând, făcând o grimasă când își suci glezna în platformele cu care nu era obișnuită.

– Vrei să spui, cât se poate de dorit, Jane, o corectă Guildford calm, în timp ce o prinse de braț ca s-o ajute să-și recapete echilibrul. Uite, acolo, soția mea – arătă cu mâna la mulțimile tăcute care stăteau înghesuite pe malurile râului –, acolo stau supușii noștri și fiecare dintre ei își dorește să facă dragoste cu mine; îmi dau seama după privirile lor înflăcărate și admirația tăcută. Nu toată lumea care mă vrea este atât de îndrăzneață cât să-mi spună asta; unii sunt timizi, dar eu îmi dau seama întotdeauna. Când ești atât de frumos cum sunt eu, te obișnuiești să fii obiectul de neatins al dorinței atât de multor oameni; păi, nici nu aș putea măcar să-i număr, dacă aș încerca! Cât de mult te invidiază ei că mă ai în patul tău! La asta se gândește fiecare dintre ei, ai stârnit invidia întregii Londre, tu, fată norocoasă!

Jane se uită doar urât la Guildford și încercă să își tragă mâna. Dar, în ciuda frumuseții lui aparent delicate, el nu-i dădu drumul din strânsoare, forțându-i mâna fără vlagă să fluture în sus și în jos, până când barca ajunse la Turn, fiind întâmpinată de salvele asurzitoare a o sută de tunuri.

– Te urăsc! şuieră Jane când el îi eliberă în cele din urmă mâna. Te voi urî până la moarte!

– Cred că doamna mea protestează prea mult! zâmbi Guildford afectat către fraţii lui, care râseră pe înfundate şi dădură din cap.

– Te voi urî, detesta, compătimi şi dispreţui până când vei muri! bătu Jane din picioarele sale îngreunate de tălpile din plută şi scrâşni ca una din acele bătrâne arţăgoase care vindeau peşte la piaţă, indiferentă faţă de pişcatul subtil al mamei şi avertismentul şuierat printre dinţi că un asemenea comportament lipsit de demnitate nu era potrivit unei regine.

– Atunci vei plânge când îţi vei da seama cât de mult mă iubeşti şi că îţi e dor de mine, îşi dădu Guildford, senin, cu presupusul, încurajat de râsul fraţilor lui.

– Hm! rosti Jane tare şi, ridicându-şi fustele şi ţinându-şi nasul cu dispreţ în sus, se îndreptă să treacă dincolo de el. Totuşi, plecarea ei revoltată fu curmată din cauza platformelor care o făcură să-şi piardă echilibrul şi fu cât pe ce să cadă. Dar Guildford reacţionă repede; o prinse şi o ridică în braţe şi, în aplauzele entuziaste ale celor din barcă, o duse la ţărm şi dincolo de porţile Turnului.

După ce Northumberland păşi în faţă şi, cât se poate de îngâmfat, acceptă cheile Turnului, care se dădeau întotdeauna noului monarh la sosire, Sir John Bridges, locotenentul Turnului, zâmbind înapoi, peste umăr, către Jane şi Guildford din când în când, considerându-i, fără îndoială, o pereche drăguţă şi jucăuşă de tineri îndrăgostiţi, îi conduse pe drumul spre Turnul Alb, unde erau apartamentele regale. Kate chicoti şi smulse de la un paj uimit un coş cu petale de trandafiri care fuseseră pregătite pentru a fi presărate, ca un covor, pe drumul pe care vor păşi noul rege şi regina, şi fugi după ei, aruncând cu mâna petale roşii şi albe în aer, astfel încât acestea căzură într-o ploaie parfumată asupra lui Guildford şi Jane.

– Încetează, Kate! izbucni Jane peste umărul lui Guildford. Iroseşti petale de trandafiri perfecte care ar putea fi transformate în sirop de tuse.

– Ca să le dai săracilor, nu încape îndoială, scuză-mă, mireasa mea, săracilor protestanţi, încuviinţă, ironic, Guildford. Nu papistaşilor, pentru că îi urâm şi nu vrem ca lor să li se uşureze tusea şi să nu-i mai doară gâtul, mai bine să moară şi să ardă în iad. Nu este aceasta o apreciere corectă a judecăţii tale, dragostea mea?

– Nu e de râs! E datoria noastră creștină să-i hrănim pe cei flămânzi, să-i îmbrăcăm pe cei goi și să le dăm de băut celor însetați! Dar, dacă nu o apucă pe calea cea bună și nu întorc spatele Bisericii Catolice, merită să fie condamnați și să ardă în vecii vecilor! răspunse Jane înfocată, scuturându-și puternic capul ca să scape de ploaia de petale care tocmai aterizaseră acolo grație lui Kate.

– Ai pus acoperirea goliciunii înaintea potolirii setei, observă Guildford. Cât de interesant! Sunt destul de surprins că nu ai pus-o și înaintea potolirii foamei. La urma urmei, nu vrem ca oamenii să cadă peste mâncarea lor ca sălbaticii dezbrăcați, nu-i așa? Nu, e mult mai bine ca ei să fie îmbrăcați înainte de a se gândi măcar la mâncare și băuturi. Nu-i așa, regina mea? Vezi tu, mă străduiesc să înțeleg cum gândești. Fac toate celelalte lucruri atât de bine, încât mi-ar părea rău să știu că nu reușesc să fiu un soț bun.

– Nu este o glumă! strigă Jane, părând că era pe cale de a izbucni în lacrimi.

Guildford scoase un oftat exagerat de apatic.

– Viața este o glumă, Jane. Mai bine să râzi în viață decât să plângi! Nu crezi că știu că toată lumea râde de mine? Dar ceea ce ei nu știu este că eu râd primul!

Doar pentru o clipă, în timp ce mă împleticeam în față, chinuindu-mă să țin pasul și să nu las cartea de rugăciuni din catifea neagră a lui Jane să alunece de pe perna de satin alb, lucios, mi se păru că văd o urmă de tristețe în ochii lui Guildford, dar se spulberă atât de amăgitor de repede, încât nu fui cu adevărat sigură, deși în inima mea am avut mereu convingerea că, în acel moment, întrezărisem o bucățică din sufletul lui Guildford Dudley. Dar orice ar fi fost, lui nu-i păsă și râse, iar Kate iarăși strigă de bucurie și aruncă o altă mână de petale de trandafiri peste capetele lor.

Odată ajunși în apartamentele regale, Guildford o aruncă pe Jane pe pat și ceru să i se aducă vin.

– Mi-e sete, adăugă el în timp ce Jane se încurca printre fustele ei bogate și în trena greoaie, și dădea din picioarele sale legate de platformele din plută, țipând după Kate și după mine să-i „dăm jos lucrurile astea!"

Ne grăbirăm să desfacem curelele din piele, dar Jane imediat ni le smulse din mâini și le aruncă în partea cealaltă a camerei. Voia să-l nimerească pe Guildford, dar lovi oglinda cea mare din argint în fața căreia stătea el. Soțul ei se dădu calm la o parte, netulburat, sorbind vinul în timp ce oglinda se spulberă în bucăți.

– Nu ar fi trebuit să faci asta; aduce șapte ani de ghinion, remarcă el. Acum, ochii tăi vor trebui să fie oglinda în care să mă privesc.

Cu un țipăt, Jane se trânti înapoi pe pat, cu brațele și picioarele desfăcute larg, și începu să lovească cu picioarele și cu pumnii ca un copil în spasmele violente ale unei crize de furie. Apoi, deodată, făcu un efort să se ridice, cu fața înflăcărată de un roșu aprins și palidă ca varul în același timp, și acoperită cu un luciu sidefat de sudoare. Aproape căzând, împiedicându-se de fuste în timp ce porni, începu să-și sfâșie hainele, rupându-și dantelele și cusăturile, disperată să le îndepărteze, plesnind mâinile dibace ale lui Kate și doborându-mă la pământ când încercai să o ajut.

– Ard toată! urlă ea. Catifelele astea înăbușitoare sunt ca flăcările iadului, aprinse de focul vanității noastre! Dumnezeu să mă apere! Simt deja flăcările cum ard în interiorul meu, devorându-mă!

Fără a încerca măcar să-i desfacă închizătoarea, smulse colierul verișoarei Mary de la gât, tăindu-se în spatele și pe lateralul gâtului și lăsând verigile rupte din aur cu rubine de un roșu intens să cadă ca niște lacrimi de sânge pe podea. Kate încercă să meargă spre ea și să-i pună o compresă pe tăieturi, dar Jane urlă ca un câine turbat și o împinse la o parte. Odată ce se dezbrăcă în cămașa de corp și își rupse jartierele și ciorapii, Jane se năpusti în partea cealaltă a camerei, spre lavoar, unde erau urciorul greu din porțelan alb și ligheanul, ridică mai sus urciorul și turnă apă în jos pe fața ei ridicată, oftând cu ușurare în timp ce apa îi uda partea din față a cămășii și i se scurgea pe picioarele goale, formând o baltă pe podea.

O licărire desfrânată se citi în ochii lui Guildford când văzu cum apa îi lipi de trup cămașa subțire din batist alb și o făcu aproape transparentă. Își azvârli cupa de vin în mâinile lui Kate și spuse pe un ton regal:

– Plecați! Regele va rămâne singur cu regina lui!

Kate chicoti și mă luă de mână și, când traserăm ușa după noi, nu ne puturăm abține să nu ne uităm pe furiș prin jur și să aruncăm o ultimă privire fugară către Guildford luptându-se să o ridice pe sora noastră, care dădea din picioare și se agita în brațele lui, și să o ducă înapoi în pat.

– Sărută-mă așa cum ai făcut-o pe pajiștea din Chelsea, Jane! o îndemnă el când ea luă o pernă și i-o aruncă în cap, ciufulindu-i buclele frumos aranjate și lăsând penele albe să cadă prin aer peste ei, ca zăpada.

– Ah, nu! râse Guildford satisfăcut când sări să o culce din nou pe pat. Am crezut că m-am căsătorit cu o porumbiță, dar văd că am dat peste un scorpion! Dar, nu, nu mă va împunge; îl voi îmblânzi eu pe el!

În timp ce Jane continua să se lupte și să se zvârcolească sub el, Guildford continuă ca și cum erau un cuplu iubitor care purta o conversație plăcută la micul dejun.

– Tata crede că e timpul să avem un moștenitor, iar eu sunt de acord. Dădu din cap, aruncându-se cu repeziciune peste patul mare, auriu, acoperit cu damasc, când Jane reuși să se elibereze, apucând-o de glezne și trăgând-o înapoi la el. Un băiat frumos, cu părul de aur, continuă el în timp ce o întoarse cu nonșalanță pe sora mea, întinsă pe spate, ca o clătită, apoi se urcă peste ea, luptându-se să o prindă de încheieturile mâinilor. Sau fată. Dacă e băiat îl vom numi Prințul Micsandră și dacă e fată... Prințesa Micsandră! Are un anume șarm, nu crezi? Cred că ar trebui să ne numim toți copiii după nume de flori, astfel încât ne vor înconjura ca un buchet frumos. Ce portret frumos ar fi acesta! Noi doi stând înveșmântați în haine regale pe tronuri cu copiii strânși în jurul nostru, îmbrăcați în haine brodate și ornamentate cu florile cărora le poartă numele! Bineînțeles, toți copiii noștri vor fi blonzi, ca mine; cum ar putea fi altfel?

– Ești un prost, un vanitos, un cap sec, demn de dispreț și te urăsc, te urăsc, te urăsc! țipă Jane și continuă să țipe până când Guildford se aplecă și o opri cu un sărut, iar noi închiserăm ușa în grabă.

– Nu, Jane, te urăști pe tine pentru că mă dorești și te simți trădată de propriul trup și de propria dorință, fură ultimele cuvinte pe care îl auzii pe Guildford spunându-le, înăbușite de lemnul gros, sculptat cu multe ornamente; și apoi nu se mai auziră decât gemete, suspine, strigăte de plăcere și spusele lui Jane „Te urăsc!", rostite cu o fervoare fără suflu, care îi dădu în vileag cât erau de mincinoși.

– Îl iubește. Kate zâmbi, se lăsă cu spatele pe ușă și-și cuprinse genunchii cu brațele. Chiar îl iubește!

Următoarele câteva zile trecură într-o agitație permanentă. Mama declară că Jane trebuie acum să se îmbrace potrivit cu poziția ei regală, și chemă o întreagă armată de croitorese de rochii, cusătorese și femei pricepute la brodat, iar eu și Kate eram acolo

să o ajutăm pe sora noastră când ea se zvârcolea și se bosumfla pe parcursul ajustărilor care trebuiau făcute.

Încercai să o împac alegând materiale și modele de o opulență mai subtilă, dar numai cele întunecate, dezolante și simple o mulțumeau pe Jane, iar pe acestea mama le dădea la o parte cu cel mai puternic dispreț. În zadar îi oferii eu mătăsuri și damasc în nuanțe acvatice de albastru și verde, și de safire de o culoare intensă, ca bijuteriile, și satin de smarald și catifele, căci Jane le aruncă într-o parte.

– Oamenii așteaptă eleganță și farmec de la regina lor, încercai eu din răsputeri să-i explic, în timp ce ajutam să îi legăm lui Jane, care stătea încruntată, un guler înalt din satin de culoarea albastrului de miez de noapte cu un colier, o rochie deasupra și pe dedesubt manșoane de aceeași nuanță de albastru cusute cu flori strălucitoare. Vor fi atât de dezamăgiți dacă apari înaintea lor în negru simplu sau gri. Oamenii se mândresc cu bijuteriile și rochiile reginei lor, când văd că îi vin atât de bine.

Dar Jane pur și simplu răspunse că ar trebui să se uite în schimb la sufletele lor „și să se străduiască să se purifice și să se vindece de mândria și de vanitatea lor".

Când încercai să o conving asupra unei catifele de un gri încețoșat cu un corset cu decolteu adânc, pătrat, mărginit de pietre ale lunii și de perle, Jane luă foarfeca de la cea mai apropiată cusătoreasă și descusu bijuteriile, insistând ca ele să fie înlocuite cu o margine din șnur de mătase neagră, simplă, iar linia gâtului să fie umplută cu o pelerină fără broderie.

Dar noi insistarăm, aducându-i rochii, robe și manșoane în nuanțe de scorțișoară, dude, nuci, roșu aprins, mov, cărbune încins și un brocart frumos trandafiriu-roșiatic, finisat cu perle și blană de iepure.

În cele din urmă, Jane ridică mâinile în aer și strigă:

– Faceți cum vreți! Eu nu vreau nici coroana, nici veșmintele regale care vin cu ea, dar nimănui nu-i pasă ce vreau eu! Așadar, faceți cum vreți; oricum veți face așa, indiferent ce spun eu!

Acestea fiind zise, stătu indiferentă și liniștită și își deschise larg brațele ca și cum își aduna puterile să fie crucificată, și își închise ochii și le lăsă pe croitorese să roiască în jurul ei.

În acest timp, în camera de pe partea opusă celei a lui Jane, Guildford accepta ajutorul croitorilor cu o grație regească. Descoperii că el primea cu bucurie opiniile mele când, trecând pe

lângă ușa deschisă, spusei cu timiditate că broderia de aur s-ar potrivi mult mai bine cu acea catifea în nuanța scorțișoarei decât cu roșul aprins.

– Ai un ochi format pentru modă, micuță cap-de-himeră, mă complimentă Guildford. De acum înainte te vreau aici la toate probele. Aduceți-i un scaun confortabil. Unul care să-i aline durerea de spate, nu un taburet, tontule! urlă la bietul lui valet.

Astfel, petrecui multe ore plăcute, ascunsă confortabil printre materialele și podoabele pe care le iubeam atât de mult, în timp ce cumnatul meu, frumos precum un zeu al soarelui, stătea, fără rușine, aproape gol în fața mea și îi lăsa pe croitori să-l drapeze în bucăți de satin strălucitor, în culorile pietrelor prețioase, în mătăsuri, brocart și catifea, și stătea chiar și lângă mine, cu capul apropiat de al meu, în timp ce examinam diferitele catarame, nasturi și broșe pe care le aduceau bijutierii.

Guildford era mai cu seamă entuziasmat de hainele sale de încoronare, dar pur și simplu nu se putea hotărî asupra unei singure culori, spre marea disperare a croitorilor, care își smulgeau părul din cap, deoarece deja începuseră, apoi se opriseră din lucrul la șase costume de încoronare. „Voi arăta perfect în mov!", se entuziasma el, apoi declara mai târziu, în aceeași după-amiază, „Voi fi fermecător în roșu!" Sau, a doua zi dimineață, când se trezea hotăra: „Voi fi glorios în verde!" Apoi, după ce dădea un ocol prin grădinile Turnului, se întorcea spre mine, mușcându-și nesigur buza de jos, și întreba: „Sau, ar trebui să fie albastru? Mie îmi stă întotdeauna bine în albastru, și mama spune că sunt cât se poate de plăcut în roz. Gândește-te cât de remarcabil aș fi în argintiu, cu părul strălucind ca aurul în soare!"

Dar eu zâmbii doar și îi spusei:

– Dacă vreo ocazie impune aurul, aceasta este ocazia potrivită.

Iar Guildford dădu din cap și zâmbi, iar în cele din urmă se hotărî.

– Ce ocazie ar fi mai bună decât încoronarea pentru a mă împodobi complet în aur? Eu am fost făcut pentru aur! strigă el. Apoi merse și le umplu croitorilor inimile de bucurie când le spuse să continue și să termine celelalte costume care zăceau în diverse stadii de realizare. Deoarece cineva nu poate avea niciodată prea multe haine, iar eu intenționez să fiu cel mai bine îmbrăcat rege pe care l-a văzut Anglia vreodată; dacă nu este atentă, o voi eclipsa chiar și pe regina mea. Îi voi fascina! continuă el. Când

mă vor vedea, supușii mei vor crede că au murit și au ajuns în rai, iar în fața lor stă un înger! Iar pe treptele de la Westminster Abbey, când vom apărea eu și Jane, mână în mână, încoronați, cu robe de hermină căzând de pe umerii noștri, eu voi cânta!

– Nu! Deodată frații lui Guildford – Ambrose, John și Robert –, care petrecuseră ziua stând la o masă alăturată și jucând cărți, săriră în picioare, trântind scaunele de pământ și aruncând cărțile în aer, împingându-se să-și facă loc pe lângă croitori. Mama lor, care asista deseori la probe, stând pe bancheta de la fereastră, zâmbind în timp ce lucra la broderie și dând aprobator din cap la fiecare cuvânt pe care îl rostea Guildford, se îndreptă încet spre locul unde se afla acesta și își puse mâna, drăgăstoasă, pe umărul lui.

– Dragul meu, spuse ducesa blajin, doar nu vrei să-ți irosești vocea cu lumea de rând – oameni murdari, needucați, incapabili să-ți aprecieze darul pe care ți l-a dat Dumnezeu –, nu-i așa?

– Mi se pare aproape un sacrilegiu, îndrăzni să spună John.

– Da, încuviință Ambrose cu hotărâre. Și în robele tale de hermină – gândește-te cât de călduroase și de grele vor fi –, nu îți va fi ușor să cânți!

– Da, adăugă Robert, dar dacă vei leșina din pricina căldurii, a emoțiilor și a efortului? S-ar putea ca oamenii să creadă că noul lor rege este un pămpălău. Și știi că spaniolii și francezii întotdeauna stau cu ochii pe noi; ambasadorii lor vor fi chiar acolo, urmărindu-ți fiecare mișcare și înregistrând fiecare cuvânt pe care îl vei rosti, astfel încât povestea se va răspândi cu repeziciune peste hotare. Iar dacă ei cred că ești slab, lucrul acesta ar putea însemna război!

– Ai dreptate, încuviință Guildford chibzuit. Cât sunt de norocos să beneficiez de înțelepciunea iubitoare a familiei mele care să mă îndrume. Foarte bine, voi aștepta până la banchet, când voi fi dezbrăcat de robele mele din hermină, mi se va masa fruntea cu apă de trandafiri și îmi voi clăti gâtul cu vin răcoritor, și atunci voi cânta pentru oaspeții noștri cei nobili și rafinați, care fără îndoială vor aprecia darul prețios oferit de mine.

Apoi, înainte ca familia lui iubitoare să poată obiecta în continuare, el bătu din palme și chemă croitorii să reia proba.

– Fiul meu este cel mai frumos băiat din lume, spuse încet ducesa de Northumberland, plină de admirație, în timp ce urmărea cum Guildford era îmbrăcat în aur.

– Până când deschide gura, adăugă ursuz Ambrose care stătea în spatele ei, în timp ce frații lui încuviințară.

Mai târziu în acea după-amiază, când Jane ședea îmbufnată pe tron în sala de primiri, i se aduse coroana, de către vistiernicul regal, marchizul de Winchester, să se asigure că i se potrivea și, după cum spuse mama când preluă ea onoarea de a o așeza pe capul fiicei sale, „să vadă dacă îi vine".

Jane se feri de ea, ca și cum se temea, chiar și atunci când marchizul vorbi pe un ton liniștitor, asigurând-o:

– Alteța Voastră poate să o ia fără frică.

– Nu este dreptul meu! se tângui Jane, dar nimeni nu-i ascultă protestele, în timp ce ea se aplecă mai jos, retrăgându-se departe de ea, lamentându-se în timp ce îndura să îi fie așezată pe cap. Abia o suportă o clipă, înainte de a și-o îndepărta, lăsând-o să cadă, cu un zgomot răsunător, pe podeaua de piatră. Marchizul de Winchester scoase un oftat îngrozit, și mama o lovi cu răutate pe Jane peste braț.

Guildford luă coroana de pe jos și o ținu la distanță, examinând-o cu un ochi critic.

– Unde este coroana mea? întrebă el. Nu ai venit nici măcar să-mi măsori capul!

Se întoarse acuzator, cu ochii lui verzi, de gheață, spre Winchester.

– Eu... eu... voi cere să vi se facă una, Alteța Voastră, se bâlbâi el.

– Nu! Jane îl întrerupse impetuoasă, smulgând coroana din mâinile lui Guildford și aruncându-i-o vistiernicului. Tu nu vei avea o coroană! Tu nu vei fi rege! Tatăl tău s-a gândit să se joace de-a creatorul de regi când m-au forțat să mă căsătoresc cu tine, dar nu va reuși! Te voi face duce, dar nimic mai mult!

– Voi fi făcut rege de către tine și prin Legea Parlamentului! insistă Guildford. Nu voi accepta nimic mai puțin. Este o insultă cât se poate de degradantă ca tu să fii regină și eu, soțul și tovarășul tău, doar duce!

– Tu nu vei fi niciodată rege! Niciodată! strigă Jane.

– Ah, ba da, voi fi! se opuse Guildford. Dacă nu mă faci rege, voi...

Lorzii și doamnele care stăteau mai aproape de ei îi priveau cu răsuflarea întretăiată și îngrămădiți cât de aproape îndrăzneau, dornici să vadă cine va câștiga această bătălie a ambițiilor.

– Ce vei face? întrebă Jane, încrucișându-și brațele la piept și privindu-l dușmănos pe Guildford.

– Dacă nu mă faci rege, voi... Guildford făcu o pauză chinuitoare, înainte de a se repezi înainte, aruncând cuvintele ca o provocare la duel. Te voi părăsi pentru totdeauna și voi pleca acasă la mama!

Jane se întoarse încet, își întinse mâna și arătă:

– Acolo este ușa, lașule, papă-lapte răsfățat ce ești, întoarce-te la mama ta; sunt surprinsă că ai fost măcar înțărcat!

Cu aceste cuvinte, îi întoarse spatele lui Guildford și se repezi bosumflată să stea gârbovită, cu fața posomorâtă, pe tronul pe care nu și-l dorea. Când doamna Ellen, de atât de mult timp obișnuită cu rolul de guvernantă, se aplecă și îi aminti cu blândețe de postura care se cuvenea unei lady, Jane îi aruncă priviri tăioase.

– Da, dragostea mea, zise Guildford glacial, dar știi că ar fi mult mai simplu dacă mi-ai spune Guildford, dar îndrăznesc să spun că o fată care îl citește pe Platon în greacă nu se poate abține să nu se laude și să nu se străduiască din răsputeri să impresioneze pe toată lumea cu vocabularul ei în orice limbă, chiar și când nu e nevoie!

Apoi ieși pe ușă cu pași apăsați, întruchiparea perfectă a indignării elegante.

Câteva clipe mai târziu, auzind mișcare afară, Jane sări de pe tronul ei și se repezi spre fereastra deschisă, aplecându-se atât de mult în afară încât îmi fu teamă că va cădea și alergai pregătită să-i cuprind picioarele cu brațele și să fiu ancora ei dacă va fi nevoie. Adoptând tonul cel mai imperios pe care îl auzisem vreodată venind de la ea, Jane strigă jos către gărzi, ordonându-le să-l oprească pe Guildford să plece din Turn.

– Deși nu am nevoie de soțul meu în pat noaptea, zise ea usturător, cu o voce tare, clară, care ar fi făcut cel mai potent bărbat să-i piară dorința, în timpul zilei locul lui e lângă mine!

Când reapăru Guildford, Jane alergă la el, și, pentru o clipă, crezui că urma să se arunce cu brațele larg deschise spre el. În schimb, ea se opri, gâfâind furioasă, în fața lui și, cu bărbia ridicată, anunță:

– Tatăl tău m-a forțat să-mi asum acest tron care nu este al meu de drept și care îmi va aduce căderea, dar tu nu mă vei părăsi ca un șobolan care fuge de pe un vapor ce se scufundă; când ne vom scufunda – și se va întâmpla asta! –, vom pieri împreună! Dacă

viața mea îmi este furată din cauza tatălui tău, nici a ta nu va fi cruțată!

– Ah! oftă Guildford. Sunt impresionat dincolo de cuvinte că vrei să fim împreună până în ziua când vom muri; nu asta vrei să spui, soția mea? Pe cuvânt, trebuie să te învățăm să spui aceste lucruri într-un mod mai dulce, mai romantic și mai afectuos, într-o manieră mai feminină, care să nu amintească de marinarii cu limba spurcată. Deși eu pot vedea dincolo de aceste cuvinte furioase și insultătoare spre adevărul care este în inima ta, unii pot fi înșelați și te pot lua în serios. Nu vrem ca ambasadorii străini, care le dau raportul stăpânilor lor, să le transmită că regele și regina Angliei se urăsc și se ceartă ca un marinar și o vânzătoare de pește!

Lorzii și doamnele adunați acolo chicotiră ușor la gluma lui Guildford.

– Aaah! clocoti Jane, încleștându-și pumnii și bătând din picior de frustrare, înainte de a da năvală la ea în dormitor și de a trânti ușa. O clipă mai târziu deschise din nou ușa, își scoase capul afară și țipă strident: „Te urăsc!", apoi trânti la loc ușa.

– Fii atentă, Jane, strigă Guildford după ea. Lumea va crede că suntem îndrăgostiți!

Dar cearta nu se termină acolo. În noaptea aceea, după ce Guildford se strecură dezbrăcat între cearceafurile parfumate din mătase și înhăță volumul îndrăgit al lui Jane din *Banchetul* lui Platon și îl azvârli în cealaltă parte a camerei, mama lui intră fără să bată la ușă, cu părul negru împletit în cozi, în halatul ei din damasc de culoarea levănticii și purtând pe cap o bonetă cu margini de dantelă. Ducea un halat somptuos din catifea de culoarea smaraldului, brodată, cu ciucuri de aur și o pereche de papuci din catifea verde, cu dungi aurii, pe care îi ținuse ore întregi să se încălzească în fața focului.

– Vino, Guildford! zise ea, ținându-i halatul deschis ca să-l ia pe el, apoi îngenunchind să-l ajute să încalțe papucii ca și cum ar fi fost un copil mic. Nu te pot lăsa să împarți patul cu o asemenea soție nerecunoscătoare, ingrată, care îți neagă titlul de rege pe care îl meriți, și care, în calitate de soț al ei, este dreptul tău!

– Da, mamă.

Guildford încuviință ascultător.

– Fată egoistă, continuă ea să o ocărască pe Jane în timp ce eu, Kate și doamna Ellen dădurăm buzna înăuntru, în cămășile de noapte și cu bonetele pe cap, cu părul atârnându-ne în cozi împletite, din camera alăturată unde Jane ne rugase să stăm peste noapte. Nu se simțise bine după cină și îi era teamă că febra îi revenise, așa că dorea să-i fim aproape în speranța că prezența noastră va descuraja o scenă ca aceasta. Nu știi că ne datorezi nouă coroana? întrebă ducesa. Dacă nu ar fi fost soțul meu, nu ai fi fost deloc regină! Ți-am dat cea mai prețioasă bijuterie a familiei noastre – pe Guildford! Cum poți fi atât de nerecunoscătoare? Să refuzi să-i dai coroana! Uită-te la el! Dacă vreun bărbat merită coroana, acela este Guildford!

– Una sclipitoare, strălucitoare, din aur cu smaralde, ca să-mi pună în evidență ochii, exclamă el. Vreau ca toată lumea să spună că regele Guildford este cea mai strălucitoare monedă din regat! Și vreau ca profilul meu să fie bătut pe toate monedele! De fapt, numai pe cele de aur, se corectă el. Tu le poți avea pe cele de argint, Jane, având în vedere că ești, la urma-urmei, regina.

– Vanitatea ta chiar nu are limite? îl privi Jane cu asprime, apoi se întoarse spre ducesă și spuse cu răceală: Coroana nu este o jucărie pentru băieți și fete. Când mă uit la Guildford, văd un bărbat care se comportă ca un copil capricios căruia i s-a refuzat o jucărie pe care și-o dorește.

Ducesa părea suficient de furioasă cât să o lovească pe Jane, dar reuși să se înfrâneze și, în schimb, se întoarse pe călcâie și mărșălui afară, strigând:

– Vino, Guildford!

– Da, mamă, strigă Guildford, apoi se întoarse spre Jane: Eu nu voi fi duce, voi fi rege! Dacă tu ești regină, este la mintea cocoșului că eu sunt rege!

Apoi, din impuls, își desfăcu larg halatul, expunându-și corpul în deplina lui glorie nudă, pentru ultima dată, înaintea ochilor uluiți, larg deschiși ai lui Jane, ca să-i aducă aminte ce va pierde.

– Să nu te gândești că mă mai poți avea vreodată, zise el, afectat, încheindu-și halatul și făcând nod strâns la cordon, dacă nu sunt încoronat rege. Doar atunci va fi din nou a ta această bijuterie!

Cu o mișcare a buclelor lui aurii și cu nasul lui perfect ridicat cu aroganță, își urmă mama afară pe ușă și în jos pe coridorul luminat de torțe spre dormitorul care îi fusese pregătit la ordinele ei.

Ducându-și mâna în dreptul inimii, Kate se așează pe jos, lângă patul lui Jane.

– O, Doamne! Clătină din cap, ca și cum ar fi vrut să-și alunge imaginea goliciunii lui Guildford din minte. Jane, dacă nu aș fi deja căsătorită... dacă nu l-aș iubi pe Berry atât de mult... Ah, Jane! Aș face schimb de soți cu tine într-o clipă! Guildford este atât de...

– Vanitos, arogant, copilăros, capricios, absurd, insipid, îngâmfat, insuportabil, ignorant și fără minte! se dezlănțui Jane într-un potop de cuvinte. Este cel mai rău tip de prost – cel care crede că nu e! Îl urăsc! Dacă ar fi după mine, ți-aș spune „Ia-l!", dar ești sora mea, Kate, și te iubesc, și nu i l-aș dori pe Guildford Dudley nici celui mai mare dușman!

– Păi... da, încuviință Kate încet, dar este atât de chipeș! Toate lumea are defecte, Jane; nu poți să nu fii atât de crudă și să fii puțin mai tolerantă și iertătoare, și să încerci să-i privești defectele ca pe niște mici slăbiciuni fermecătoare? La urma urmei, este atât de chipeș!

– Nu! zise Jane cu fermitate, lăsându-se înapoi pe spate și lovind cu putere în pernă. Am vrut ca surorile mele să fie aici să mă consoleze, nu să-mi țină morală! Toată lumea este împotriva mea! Nimănui nu-i pasă de mine, de ceea ce vreau eu sau cum mă simt, strigă ea, și izbucni brusc în lacrimi, iar eu și Kate ne repezirăm să o liniștim în timp ce doamna Ellen merse să prepare o băutură calmantă care să o ajute să aibă parte de un somn liniștit.

Cât mai dură căsătoria lor, Jane și Guildford dormiră separat indiferent cât de mult încercarăm eu și Kate să-i aducem înapoi împreună. Mândria lor puternică i-a trimis pe fiecare într-un pat rece și singur.

Zilele treceau încet și eu priveam ochii surorii mele căpătând cearcăne închise la culoare și vânătăi mov-maronii, pestrițe apărându-i pe brațe, în locurile unde se tot ciupea într-o încercare zadarnică de a se trezi din coșmarul care devenise viața ei.

În dormitorul ei, îmbrăcată doar în cămașa de corp – acum cel mai simplu obiect de îmbrăcăminte care i se permitea să-l poarte –, Jane se ridica și privea în gol la numeroasele ceasuri ornamentate pe care, în chip curios, curtenii i le dăruiseră. Erau ceasuri de aur, de argint, multe dintre el frumos smălțuite, și, pe deasupra, alte ceasuri făcute din abanos, fildeș, porțelan pictat cu

rafinament, jad, piatră sculptată, stejar în nuanță de miere și cireș lăcuit, închis, lucios. Erau așezate peste tot, acoperind fiecare masă și aliniate în șiruri ordonate pe polița de deasupra căminelor masive din piatră care încălzeau camerele lui Jane. Ea întindea mâinile și atingea cu degetele suprafețele lor de fildeș.

– Dacă aș fi superstițioasă, aș interpreta atât de multe ceasuri oferite în dar ca o prevestire că, pentru mine, timpul se apropie de sfârșit, zise ea, deși avea doar cincisprezece ani.

Boala de care suferise la începutul căsătoriei sale revenise; pielea începuse să i se descuameze și să o mănânce din nou, și părul să-i cadă; avea o febră persistentă și stomacul o durea ca și cum ar fi avut un nod mare, strâns și respingea orice fel de hrană, având din nou diaree și crampe. Stătea în pat, tot mai slăbită, deoarece refuza să mănânce, insistând că totul era complotul lui Northumberland, că el îi trimitea mâncarea presărată cu o otravă care acționa încet, și singura modalitate prin care își putea salva viața era să continue să îi nege coroana lui Guildford, întrucât în momentul în care ceda și consimțea, viața ei avea să ia sfârșit, curmată printr-o doză mortală.

Deși nici una din noi nu îl plăcea pe Northumberland, nici nu ne îndoiam că ar fi avut vreo remușcare să otrăvească pe cineva care îi stătea în cale, eu și Kate eram sigure că lucrul acesta nu era adevărat. Această convingere se născuse doar din teama lui Jane, iar noi încercam să-i potolim suspiciunile jucând rolul de degustători ai mâncării sale. Dar, deși nici una din noi nu a arătat vreodată cel mai mic semn de boală, totuși temerile ei nu dispăreau. Și, cu cât refuza Jane mai mult să mănânce, cu atât devenea mai bolnavă și mai slabă, întorcând spatele chiar și îndrăgitelor ei cărți, și își ridica doar capul să semneze, fără a se deranja să citească, documentele pe care bărbații din Consiliu i le puneau în față. Doar când Kate începu să-i aducă mâncare preparată, sub supravegherea ei strictă, din bucătăria de la Castelul Baynard, Jane începu să-și revină. În câteva zile putu să se dea jos din pat și să stea, din nou, în capul mesei Consiliului.

Începu să facă eforturi, spunând că, dacă trebuie să fie regină, atunci va fi una care va schimba ceva. Lovea cu pumnii și plesnea cu palmele pe masa de Consiliu, și vorbea cu înflăcărare despre felul în care își va folosi puterea să spargă jugul Romei, să zdrobească idolatria, venerarea Fecioarei Maria și întreaga panoplie a sfinților papistași, pentru a elibera oamenii de lanțurile

ritualurilor papale și ale ceremoniilor catolice care orbeau ochiul și istoveau sufletul, și despre insistența lor în folosirea limbii latine pe care o puteau înțelege doar cei educați, făcându-i, astfel, pe cei mai mulți să fie surzi față de adevăratul cuvânt al lui Dumnezeu. Jură să lase lumina lui Dumnezeu să strălucească clară, pură și adevărată, nu slăbită și difuză, prin vitraliile trandafirii ale catolicismului, și să facă o lume nou-nouță unde oamenii nu încurajau superstițiile și nu venerau pâinea făcută de brutar, sfinții din ghips și crucifixele cu pietre prețioase, și nici nu încercau să-și plătească drumul spre rai prin cumpărarea de indulgențe. Ea spunea că domnia ei trebuia să fie pentru binele mai mare, și că Dumnezeu, în infinita Lui înțelepciune, trebuie să o fi ales pe ea să fie conducătoarea Angliei către credința reformată, din moment ce, dacă verișoara noastră Mary ar fi devenit regină, mai mult ca sigur că ar fi predat Anglia ca dar de nuntă Spaniei și ar fi adus Inchiziția pe aceste țărmuri, ceea ce ar fi putut face ca însuși numele Angliei să fie șters de pe fața pământului.

Ea vorbea, de asemenea, de oferirea patronajului ei regal, oferirea de bani și ajutor diferitelor organizații de caritate din Londra în beneficiul văduvelor sărace, al orfanilor și al săracilor merituoși – referindu-se la săracii protestanți sau la cei dornici să se lepede de Roma și să îmbrățișeze credința reformată; de sponsorizarea școlilor pentru a încuraja dragostea față de învățătură la băieți și fete deopotrivă, și de a face ceva pentru a restabili moneda devalorizată englezească care era subiect de glumă în întreaga Europă unde era numită, în bătaie de joc, „bani ușori", deoarece monedele nu valorau atât cât era imprimat pe ele. Jane spunea și planifica atât de multe lucruri. Dar nimeni nu asculta cu adevărat, cu excepția lui Guildford, care intervenea cu câte o remarcă:

– Și nu uita de îmbrăcarea săracilor, este cu adevărat importantă, ah și hrănirea flămânzilor, și potolirea setei celor însetați desigur, dar, negreșit, acoperă-i pe cei goi mai întâi, Jane!

Bărbații din Consiliu o lăsau pe Jane să vorbească, dar primeau ordine de la Northumberland. Adevărul era că o sprijineau pe Jane ca regină doar din lașitate și teamă, pentru că Northumberland îi amenințase și îi intimidase, iar ei se temeau de ceea ce ar putea păți ei și familiile lor dacă se opuneau.

Toți, deopotrivă cu majoritatea nobilimii, profitaseră mult de adoptarea religiei reformate. Prădarea și jefuirea caselor religioase îi făcuseră pe toți foarte bogați. Dobândiseră cu toții bogății,

pământuri și fostele mănăstiri și abații construite pe ele, pe care fie le demolaseră pentru a reconstrui, fie le transformaseră în case luxoase pentru ei; toate talerele din aur și argint, care înainte decorau altarele, acum le umpleau dulapurile de bucătărie, iar bijuteriile din metale prețioase care decoraseră mormintele și relicvariile îi împodobeau acum pe ei. Astfel, ei trăiau în acel moment cu teama de ascensiune a lui Mary, de pedepsele, represaliile și pierderile care, cu siguranță, aveau să urmeze, deoarece ea avea să se străduiască a repune în drepturi religia pe care ea o considera singura adevărată. Fără îndoială că aceasta includea retrocedarea tuturor proprietăților pe care ea le considera furate, iar călugării și călugărițele care fuseseră transformați în cerșetori aveau să fie bogați din nou, în timp ce nobilii Angliei aveau să fie mai săraci, zeciuiala avea să intre în cuferele papei, și cardinalii lacomi aveau să năvălească din nou în Anglia ca un stol de păsări roșii, avare.

În interiorul Turnului, ne ajunseră la urechi zvonuri că oamenii se strângeau în jurul verișoarei noastre Mary, „singura regină adevărată". Deja ea strânsese o armată puternică, de treizeci de mii de oameni. Ori de câte ori mă uitam pe fereastră, vedeam pregătirile frenetice de apărare împotriva ei. Turnul mișuna de bărbați înarmați, și căruțele intrau și ieșeau pline cu arme, muniție și alte provizii pentru a hrăni și echipa o armată. Dar Jane nu știa nimic din toate acestea; ea se retrăsese din nou în patul ei, arzând din cauza febrei și încercând să scape de o viață pe care nu și-o dorea în dulcea uitare a somnului.

De îndată ce Jane fu proclamată regină, Northumberland îl trimise pe fiul său Robert, călare, mândru și arogant, încrezător că nu putea fi învins niciodată, în fruntea unei armate de cinci sute de oameni, pentru a o prinde pe prințesa Mary, dar ea îi scăpă. Prin urmare, era imperios necesar ca altcineva, mai experimentat, să meargă și să o aducă înapoi în Turn, captivă în lanțuri. Northumberland dorea să îl trimită pe tatăl nostru și convinsese Consiliul că aceasta era cea mai înțeleaptă cale de urmat. Northumberland știa că el era liantul acestei fragile domnii și că, fără prezența lui care să amenințe, să domine și să intimideze Consiliul, membrii lui se vor repezi să se arunce la mila lui Mary, chiar dacă vor trebui să accepte să le fie confiscate obiectele prădate din biserici, pentru a-și salva viețile.

Northumberland trimise vorbă cerând ca Jane să se ridice și să convoace Consiliul, întrucât aveau de discutat chestiuni de importanță vitală; probleme care nu mai puteau aștepta nici măcar o zi în plus.

Doamna Ellen și doamna Tylney o ridicară cu delicatețe din patul de suferință și îi acoperiră cămașa de noapte cu o robă din catifea purpurie cu margini de hermină. O conduseră să se așeze într-un scaun poleit și îi spălară fața și mâinile cu apă de trandafiri, în timp ce Kate îi perie părul. Îi adusei o coroniță de aur, dar Jane o respinse tăcută. La o mișcare a capului doamnei Ellen, alergai să primesc Consiliul, dar, în dreptul ușii, deodată mă uitai înapoi. Jane părea o siluetă firavă, copleșită de suferință! Stând acolo, cu picioarele goale abia atingând podeaua, cu fața palidă și necăjită, cu ochii adânciți în orbite, injectați și înroșiți de plâns, și înconjurați de cearcăne întunecate. Din impuls, alergai înapoi și adusei un taburet pentru sprijinirea picioarelor, îngenuncheai și îi așezai picioarele mici și albe pe el. Doar după aceea deschisei ușa.

Membrii Consiliului intrară cu pași mari și, după ce îngenuncheară în semn de respect, se așezară în jurul scaunului surorii mele ca un stol de mierle, cu fețele solemne, în robele lor lungi și negre. Toți, cu excepția lui Guildford, care ajunse ultimul, pășind agale, o întruchipare ireală în satin roz, ornat cu aur, cu Puf torcându-i în brațe. După ce făcu o plecăciune scurtă în fața lui Jane și, cu supunere, îi sărută mâna neputincioasă, umedă de febră, se duse să se așeze pe bancheta de la fereastră și să se amuze legănând o sfoară pe care Puf să-și exerseze ghearele, părând cât se poate de indiferent față de ce avea de spus Consiliul.

Când Northumberland îi spuse lui Jane că tata trebuia să plece, să-i conducă armata și să lupte pentru tronul ei, Jane începu să plângă, insistând că „nu, noi – pentru prima și singura dată o auzii invocând regalul noi – avem nevoie de el aici! Trebuie să mai rămână aici în compania noastră!"

Cum stătea acolo, cocoșată în scaunul ei, părând atât de mică în acea robă roșie, voluminoasă, tremurând și plângând în hohote, crezui, fără îndoială, că bărbații aceia îmbrăcați în robe negre erau mișcați de milă. Tata își croi drum printre rândurile de robe negre și o luă pe Jane în brațe, ținând-o strâns, asigurând-o că nu va pleca, că nu o va părăsi niciodată, până când tremuratul i se potoli treptat, iar hohotele de plâns i se transformară în sughițuri. Își scoase nelipsita lui cutie cu bomboane din vestă și-i dădu lui Jane

să sugă o bucată de ghimbir dat prin zahăr, iar apoi se întoarse să se adreseze Consiliului.

– Domnilor, anunță el, voi rămâne aici după cum dorește fiica mea și după cum îmi poruncește regina mea!

Membrii Consiliului se apropiară, înălțându-și glasurile, apoi coborându-le, și astfel se hotărî să meargă Northumberland. Dar nu mila fu cea care îi mișcă, era doar încă unul dintre acele jocuri pe care le joacă bărbații puternici, o manevră șireată ca să-l dea la o parte pe Northumberland, să pună capăt puterii lui și să fie ei liberi. Nimănui nu-i păsa ce avea să se întâmple cu Jane.

În cele din urmă, ei făcură reverențe și, într-o tăcere solemnă, plecară unul câte unul, doar Northumberland zăbovind suficient de mult cât să se uite încruntat la Jane și să-i spună:

– Vei regreta asta.

Dar Jane, prăbușită fără putere în scaunul ei, păru să nu audă. Apoi plecă și el.

Tata o luă cu blândețe pe Jane în brațe și o ridică de pe tron. Ea își puse capul recunoscătoare pe umărul lui și, încă mestecând bucata de ghimbir cristalizat, de mărimea degetului mare de la mână, o duse înapoi în pat. O așeză pe pat și se așeză lângă ea, mângâindu-i părul și spunându-i o poveste despre o turtiță simplă din ovăz care plângea la marginea drumului, deoarece toate celelalte produse de patiserie erau mai drăguțe decât ea, acoperite sau umplute cu fructe și alune, pudrate cu scorțișoară, presărate cu miere sau frișcă din abundență.

Apoi veni un menestrel din turtă dulce cu ochi de coacăze negre și un zâmbet din coacăze roșii, împodobit haios cu un amestec de marțipan roșu, auriu și verde, sărind și dansând pe drum, cântând din fluier și mergând vesel în drumul său. Văzând nefericirea turtei de ovăz, îngenunche în fața ei și o întrebă cu bunătate:

„De ce plângi?"

Când ea îi povesti despre tristețea ei, el îi promise că va fi cea mai frumoasă dintre ele. Luă frișcă și o vopsi în roz cu suc de fructe de pădure, și o puse peste ea, și o decoră cu căpșune feliate, agrișe verzi pal și coacăze negre. Atunci, toate celelalte produse de patiserie se îmbulziră în jurul ei și declarară că micuța turtă de ovăz nu mai era simplă. Era atât de frumoasă, de fapt, încât ea trebuia să devină regina lor. Iar turta de ovăz îi fu atât de recunoscătoare menestrelului de turtă dulce încât se căsători cu el

chiar în ceasul acela, cu o plăcintă cu carne tocată pe post de preot și două bomboane de fructe ca martori, și îl făcu regele ei. Într-o ceremonie grandioasă, la care participară toate pateurile, bomboanele, șarlotele, prăjiturile, plăcintele și napolitanele, arhiepiscopul din jeleu roșu, gras și șovăielnic, înlocui boneta din marțipan pestriț a menestrelului cu o coroană din marțipan aurit și îi dădu un băț de scorțișoară ca sceptru și o bomboană rotundă care să fie sfera din vârful sceptrului, iar acesta își ocupă locul cu mândrie alături de regina lui în timp ce toată lumea aclama și arunca în aer ghirlande din coajă de portocale zaharisite și stafide. Și au trăit cu toții fericiți până la adânci bătrânețe în palatul lor roz din zahăr caramelizat, și au avut doisprezece copii din prăjituri cu condimente.

– Mulțumesc, tată, zise Jane somnoroasă în timp ce ochii ei dădeau să se închidă, iar el se aplecă să îi mângâie părul, dându-i-l pe spate, și să o sărute pe fruntea febrilă.

Și apoi merse și strică acest moment delicat întorcându-se spre Guildford, care stătea proptit de unul din stâlpii poleiți cu aur, ascultând, absorbit, fiecare cuvânt din poveste.

– Este cea mai frumoasă poveste pe care am auzit-o vreodată! oftă el, apăsându-și mâna pe inimă. Mă face să vreau să... mă face să îmi doresc...

– Da? întrebă tata cu înflăcărare, ca și cum tot viitorul lui ar fi depins de răspunsul lui Guildford.

– Mă face să îmi doresc să mănânc o bucată de turtă dulce chiar acum! exclamă Guildford.

– Atunci hai să mergem la bucătărie, să vedem dacă găsim, spuse tata și îi oferi galant brațul lui Guildford.

Ca doi copii neastâmpărați, se grăbiră împreună într-acolo; tata îi mărturisi lui Guildford că el inventase că glazura turtei de ovăz din poveste era roz, în onoarea frumoasei veste din satin roz pe care o purta Guildford; o lăsară astfel pe Jane să doarmă, nefiind conștientă că timpul ei ca regină a Angliei se scurgea repede.

După ce Northumberland ieși călare, cu o ținută regală, el însuși ca un rege, la conducerea armatei sale, cu fiii săi frumoși, cu părul negru – Ambrose, John și Robert –, cu toții purtând coifuri cu pene și platoșe noi, argintii, strălucitoare, totul începu să se destrame.

Mai întâi, vistiernicul fugi cu tot aurul, grăbindu-se să i-l pună la picioare femeii pe care el o considera regina legitimă, urmat și

de ceilalți consilieri. Se adunară în robele lor negre cu lanțuri de aur în jurul Marii Cruci din Cheapside, își umplură beretele cu monede și le azvârliră în aer. În vreme ce oamenii se înghesuiau pentru acest dar, Consiliul o proclamă pe Mary Tudor „singura regină adevărată" și strigară cu toții: „Dumnezeu să o aibă în pază!" Apoi plecară, grăbindu-se cât de repede îi puteau purta caii, să îngenuncheze în fața lui Mary și să-și declare loialitatea până la moarte, insistând că îl urmaseră pe Northumberland și o recunoscuseră pe Jane, uzurpatoarea, doar fiindcă se temeau pentru viețile lor și pentru binele propriilor familii.

Din fortăreața ei, castelul de necucerit, cu ziduri groase, de la Framlingham, unde irișii aurii înfloreau din abundență în jurul șanțului cu apă, Mary Tudor stătea, regală și cu spatele drept, îmbrăcată în catifea mov, înconjurată de tapiserii care înfățișau viața lui Hristos, și anunță că va oferi pământ în valoare de o mie de lire oricărui bărbat îl va captura pe Northumberland. Astfel fu pecetluită soarta celui mai puternic bărbat din Anglia; era doar o chestiune de timp, și toată lumea știa acest lucru, chiar și el însuși. În marșul pentru capturarea lui Mary, Northumberland privi înapoi și-și dădu seama că totul era pierdut. Nu mai avea suficienți bărbați ca să plănuiască un atac; se strecuraseră prin spatele gardurilor vii și fugiseră prin șanțurile adânci, găsindu-și drumul înapoi către familiile lor sau dezertând și trecând de partea lui Mary. Nu avu altă opțiune decât să se întoarcă. Le dădu drumul oamenilor săi și spuse: „Mergeți unde doriți", apoi intră curajos în piața din Cambridge. Își umplu bereta cu toate monedele pe care el și fiii săi le aveau asupra lor și le aruncară în aer, în timp ce strigară într-un glas: „Dumnezeu să o aibă în pază pe Mary, singura regină adevărată!"

Bărbații Dudley fură curând arestați și conduși înapoi în Londra în lanțuri, în timp ce oamenii îi fluierau dezaprobator și îi ocărau, strigând: „Moarte trădătorilor!" Aruncau asupra lor cu baligă de cal luată de pe stradă, cu ouă stricate și cu varză; unii își aduceau chiar și oalele de noapte pentru a le azvârli conținutul asupra detestaților bărbați Dudley, care mergeau drepți și mândri prin această ploaie de mizerie ca și cum erau stropiți cu aur și argint.

În zilele în care Jane, din proprie inițiativă, se târa jos din pat, se așeza cu indiferență, palidă și febrilă, pe tronul ei pe care nu și-l dorea, împodobită cu gătelile ei nedorite, așteptând tensionată sfârșitul, urmărind numărul slujitorilor ei diminuându-se

considerabil. Iar Guildford, căruia îi aruncase cu dispreț ducatul de Clarence, ca un os unui câine, stătea în camerele lui, cinând cu mare pompă, purtând coronița sa de duce pe capul lui auriu, în timp ce muzicanții cântau, probând costume date la croit și umplând Turnul cu un cârâit îngrozitor când maestrul Cocozza exersa gamele pe clapele de fildeș ale clavecinului.

Apoi totul se termină. Dură nouă zile; oamenii aveau să vorbească mai apoi despre acest lucru cu înfiorare ca despre „minunea de nouă zile". Îmi aduc atât de bine aminte ziua aceea tensionată, fierbinte, de 19 iulie, 1553, când Jane, în catifea portocaliu intens, brodată cu aur, stătea încordată pe tronul ei sub acoperământul purpuriu, care părea că plânge cu lacrimi aurii, în timp ce toate clopotele din Londra răsunară, și o națiune extatică, nebună de bucurie dansa pe străzi; oamenii își aruncau pălăriile sus în aer și strigau: „Trăiască buna noastră regină Mary, să ne conducă mult de acum încolo!

Vinul curgea în voie, străinii se îmbrățișau între ei și nouă luni mai târziu se născură mulți bebeluși, iar fetele fură botezate Mary în onoarea femeii a cărei ascensiune o sărbătoriseră. Deodată, ușile cele mari, duble, sculptate se deschiseră larg, și tata dădu buzna înăuntru, cu pintenii aurii zornăindu-i pe cizmele lui înalte, din piele, ținând strâns în fiecare mână câte o chiflă mare, lipicioasă, având colțurile gurii și barba roșcată acoperite cu o crustă groasă de scorțișoară și zahăr ca bruma. La început puturăm înțelege ce spunea și ne uitarăm fix la el, încercând să descifrăm cuvintele sale mormăite printre înghițituri de chiflă. Înfulecă repede una dintre chifle ca să-și elibereze o mână și înghiți cu greu, ștergându-se la gură cu mâneca din catifea roșiatică. Străbătu camera cu pași mari până la Jane, apoi, într-un gest dramatic, tata sfâșie acoperământul de deasupra capului lui Jane.

– Trebuie să renunți la veșmintele tale regale, fiica mea, și să te mulțumești cu o viață obișnuită, zise el cu un oftat abătut, înainte de a se întoarce, pentru consolare, la cealaltă chiflă.

– Mi le dau jos cu mult mai multă plăcere decât mi le-am pus, răspunse Jane. Dându-vă ascultare ție și mamei, am păcătuit cumplit. Cât se poate de bucuroasă renunț la coroană.

Dar tata nu asculta. Înfulecă și ultima bucată din chifla lui și, scoțând din buzunar un rozariu, alergă afară, fluturându-l nebunește în aer ca să-l vadă toți, ignorând întrebarea tânguioasă a lui

Jane, rostită cu un sentiment de mare ușurare în timp ce se prăbuși recunoscătoare pe pernele din catifea de pe tronul ei nedorit:

– Tată, pot să plec acum?

Dar era prea târziu, tata deja plecase, iar eu mă îndoiam că el auzise ce spusese Jane. Îl zării de la fereastră, fluturându-și rozariul și strigând:

– Dumnezeu să o binecuvânteze pe Mary, singura regină adevărată, să trăiască și să stăpânească mult timp! Hei tu, de-acolo, bătrâno de lângă poartă! Mai vreau încă două chifle din alea; mi se par cele mai bune din Londra!

Când Guildford intră agale și i se spuse ce se întâmplase de curând, el ridică din umeri.

– Azi suntem, mâine nu mai suntem, oftă el. Acum, spuneți-mi unde este maestrul Cocozza? Acum, că diavolul nu mă mai ispitește cu farmecul unei coroane de aur, e timpul pentru lecția mea de muzică. Acum trebuie să muncesc și mai mult. Din moment ce sunt fiul unui duce, întotdeauna a trebuit să muncesc foarte mult, să dovedesc ce pot, deoarece nimeni nu mă ia în serios, așadar asta este cu adevărat o binecuvântare ascunsă. Gândește-te numai cât de greu ar fi dacă aș fi rege; atunci ei ar aplauda doar din politețe și pentru a mă flata. Aș putea orăcăi ca o broască sau aș putea urla ca o pisică în călduri, și ei tot ar arunca trandafiri la picioarele mele și mi-ar spune cât sunt de minunat. Dar eu nu vreau așa ceva – vreau ca ei să fie cu adevărat sinceri! Vreau ca oamenii să îmi audă vocea și să plângă! Pentru că este atât de frumoasă, adăugă el ca un gând întârziat, ca nu cumva să se fi înțeles ceva greșit.

În timp ce vocea lui Guildford se avânta cu înflăcărare peste note, intră Kate. Purta o nouă rochie de culoarea numită „cenușă și chihlimbar", pe care și-o învârti grațios ca să ne-o arate. O pălărie nostimă, micuță, rotundă, cu pene, din catifea gri-închis mărginită cu trandafiri portocalii îi încununa revărsarea de bucle arămii, în vreme ce șiraguri lungi de perle negre atârnau și zornăiau la gâtul ei până jos, în dreptul taliei, și opalele ei de foc favorite străluceau la gât, pe sâni și pe degete. Avea în brațe cel mai adorabil cățeluș, un ghem roșiatic de puf cu ochii ca niște nasturi negri și o coadă răsucită în sus pe care și-o flutura ca pe cea mai grațioasă pană. Kate îi legase până și o fundă de satin portocaliu în jurul grumazului.

Jane stătea deja întinsă apatic pe pat, doar în cămașa ei de corp, cu o compresă rece pe frunte, încercând să-și calmeze durerea de cap și să-și scadă febra puternică, mocnită, care refuza cu încăpățânare să o părăsească, dar își ridică suficient de mult capul cât să o dojenească pe Kate că este atât de fandosită.

– Chihlimbar și cenușă, într-adevăr! zise ea zeflemitor. De ce nu o numești, pur și simplu, gri-închis și portocaliu, având în vedere că, în mod evident, despre asta e vorba?

Dar Kate zâmbi doar, își lăsă jos cățelușul și merse să o ia pe Jane de mână.

– Ești bine? întrebă ea.

– Mă bucur că pot pune capăt acestei poveri regale, pentru că nu mi-am dorit-o niciodată, răspunse Jane. Sincer, acceptând-o am dovedit o mare lipsă de prudență. Dar ce a fost a fost, zise ea cu stoicism. Niciodată nu putem să mergem înapoi, doar înainte, iar eu trebuie să aștept și să înfrunt orice pedeapsă este hotărâtă pentru mine.

– Verișoara Mary va înțelege că nimic din toate acestea nu s-au făcut la inițiativa ta, încercai să o liniștesc, spunându-i ceea ce credeam cu adevărat, deoarece noi niciodată nu avuseserăm parte de altceva decât de bunătate din partea verișoarei noastre regale. Trebuie să-i scrii și să-i spui tot ce s-a întâmplat, că nu ți-ai dorit niciodată asta și că nu ai știut nimic dinainte, că ai fost forțată să accepți coroana. Dă vina pe Northumberland și sunt sigură că te va ierta.

– Bineînțeles că o va face! Nici nu merită să te mai gândești la asta! declară Kate, sărind în sus și străbătând camera pentru a examina mormanele strălucitoare de podoabe, unele încă neterminate, altele așteptând doar să fie împachetate cu săculeți de levănțică în marile cufere pentru haine, aurite și sculptate.

De cealaltă parte a camerei, eu și Kate schimbarăm priviri. Fiecare știa la ce se gândește cealaltă. Zâmbirăm, iar Kate fugi înapoi să o prindă pe Jane de mână, iar eu mă târâi jos din pat și o luai de cealaltă.

– Pentru ultima dată! zise Kate, și o traserăm pe Jane din pat, conducând-o să stea în centrul camerei.

Făcurăm pe servitoarele ei, îmbăindu-i trupul gol cu apă de trandafiri, înainte de a-i trage peste cap o rochie curată, din batist, cu marginile brodate cu aur. În vreme ce eu îngenuncheai să-i trag în picioare ciorapii albi, brodați cu aur, să-i leg jartierele din satin

alb sub genunchi şi să o încalţ cu o pereche de pantofi noi, aurii, Kate îi legă corsetul şi îl strânse în jurul şoldurilor ei înguste. Apoi veniră jupoanele, noi, albe şi încreţite. Şi apoi... veni rândul rochiei! Una din mătase de culoarea nucilor, cu arabescuri grandioase din aur, licărind în ape, ca să ademenească şi să farmece ochiul, peste un jupon bogat, presărat cu diamante, din straturi de aur suprapuse. Mânecile bogate, cu pliseuri albe şi aurii, erau brăzdate de material ţesut cu fir de aur şi împodobit cu cercuri de perle şi agrafe cu diamante şi aur, şi se terminau cu volănaşe din dantelă aurie la încheieturile mâinilor. Era rochia ei de încoronare.

Kate prinse cu un ac o broşă cu filigran din aur şi perle de corsetul jos, pătrat. Îi dădui lui Kate un colier cu mure din aur amestecate cu perle şi i-l prinse lui Jane la gât, apoi, căutând în cufărul cu bijuterii, Kate alese un colier lung, de aur, în forma literei V, încrustat cu diamante şi agate frumoase, de un verde intens, fiecare având sculptată o stea care se termina cu un ciucure mare din aur de Veneţia ce atârna aproape până la talia lui Jane. În jurul taliei, îi legai un brâu filigranat de aur şi perle, având aninat de capăt un ornament frumos din aur şi perle, dar pe care Jane îl desfăcu şi ceru să îi aduc cartea ei de rugăciuni, legată în catifea neagră, de pe masa de lângă patul ei, ca să o prindă acolo, ceea ce făcui imediat. Apoi Jane, cu obedienţă, îşi vârî braţele printr-o robă fără mâneci din brocart auriu mărginit cu hermină pe care Kate o ţinu ridicată pentru ea.

Adusei un taburet pe care să stea Jane, apoi Kate, ale cărei degete agile fuseseră întotdeauna pricepute la coafuri, îi perie părul, care continua să-i cadă şi care încă îi atârna doar puţin peste umeri, şi i-l împleti cu panglici aurii şi şiraguri de perle, ridicându-i-l într-un coc mic, prins cu ace cu vârful din diamante, şi îi puse pe cap o diademă delicată din filigran de aur şi perle.

Când Jane fu gata, merserăm toate trei la oglinda mare, din argint, care fusese adusă ca să o înlocuiască pe cea spartă de Jane în prima ei zi în Turn. Stăturăm acolo, Jane cu însemnele de aur ale regalităţii, Kate în rochia ei elegantă de culoarea chihlimbarului şi a cenuşii şi purtându-şi pălăria cu pene, iar eu, în rochia mea din damasc verde intens cu trandafiri.

– Hai, o îndemnă Kate, încurajând-o pe Jane cu o mişcare a capului.

Jane ezită doar o clipă înainte de a păşi în faţa oglinzii şi a se prezenta:

– Cea deșteaptă!

Urmă Kate, cu un zâmbet vesel și o mișcare încrezătoare, obraznică a șoldurilor.

– Cea frumoasă!

Apoi eu pășii în față:

– Micuța creatură grotescă!

Ne ținurăm strâns una de alta și râserăm până când dădurăm în plâns. Dar Kate nu voia să ne lase să cedăm în fața tristeții.

– Vino, Mary!

Se grăbi, mergând de jur-împrejurul lui Jane, să-i adune marginile rochiei, iar eu mă grăbii să o ajut. Jane, renunțând la solemnitatea ei obișnuită, pentru a fi încă o dată, din nou – pentru ultima dată! – o fetiță jucându-se și prefăcându-se că e regină, își ridică bărbia și intră grandioasă, legănându-și rochia, în camera de primiri și își ocupă locul pe tron, după cum știam toate, pentru ultima dată.

Eu și Kate îi aranjarăm cu grație cutele robei în jurul picioarelor și ne așezarăm pe treapta de sus a podiumului, fiecare din noi ținând-o pe Jane de mână, în timp ce așteptam inevitabilul.

În vreme ce veselia continua afară, unde fiecare stradă din Londra găzduia o petrecere, și bucuria se revărsa de la fiecare ușă și de la fiecare fereastră, noi stăteam și așteptam. Guildford aruncă o privire pe furiș înăuntru, apoi dispăru. Noi schimbarăm priviri, disprețuindu-l pentru că era un laș și ne abandona. Dar îl judecarăm greșit. Puțin mai târziu, reapăru în costumul lui splendid, de aur, pentru încoronare, cu un servitor mergând în spatele lui, ducând un scaun poleit cu aur. Când Guildford îi făcu un semn cu capul, bărbatul îl puse pe podium lângă tronul lui Jane, și Guildford se așeză. Zâmbind, Kate îi dădu drumul mâinii lui Jane, și i-o luă Guildford și, de data aceasta, Jane nu îl respinse.

Astfel ne găsiră Sir John Bridges și gărzile, stând aranjați ca pentru un portret. Cu delicatețe, îi informă pe Jane și pe Guildford că trebuie să-și elibereze apartamentele regale și să meargă cu el numaidecât.

Ținându-se de mână, Jane și Guildford coborâră de pe podium, la fel de grandioși precum un rege și o regină pe punctul de a deschide balul de la curte cu primul dans, și, când trecură pe lângă noi, eu și Kate ne întinserăm să-i aranjăm și să-i îndreptăm cutele de la trena ei din aur și hermină. Când ajunseră în fața gărzilor, Guildford se întoarse spre Jane, se aplecă și o sărută delicat pe buze.

– Îmi cer scuze, spuse el, pentru că te-am lipsit de plăcerea și consolarea corpului meu în aceste ultime zile.

– E în regulă, răspunse Jane, apoi adăugă – ca un gând întârziat, blând, ezitant –, te iert.

– Bineînțeles că mă ierți. Guildford încuviință din cap, înțelegător și zâmbi, ținând-o încă de mână, masându-i dosul mâinii cu degetul mare. Sunt mult prea frumos ca cineva să rămână mult timp supărat pe mine.

Apoi gărzile îi conduseră afară. În ultimul moment, Jane își dădu jos de pe umeri roba regală.

– E un lucru copleșitor, greoi, și nu voi avea nevoie de el acolo unde merg, explică ea în timp ce o împături cât de bine putu și i-o aruncă lui Kate. În dreptul ușii deschise, se opri, se întoarse și ni se adresă:

– Vă rog, spuneți-i doamnei Ellen să vină cu cărțile mele.

Apoi dispăru.

Din fericire, nu o carceră subterană fu destinația surorii noastre. Vorbind încet și blajin, pentru a încerca să-i potolească temerile, și făcându-le semn gărzilor să rămână în urmă în timp ce trecea prin Tower Green, Sir John o escortă la casa plăcută aparținând la fel de plăcutului gentleman temnicer, Master Partridge și soția lui, care se învecina cu propria lui reședință frumoasă, din lemn, și avea o privelițte excelentă, astfel încât ea „putea sta la fereastră ore întregi și putea vedea tot ce se întâmpla, pe oricine intra și ieșea" din Turn. Putea chiar, dacă dorea, să se plimbe și să se bucure de grădini și de aerul proaspăt, sau să dea de mâncare corbilor din Turn.

– Sunt niște animale lacome, cu o poftă neostoită, milady, spuse Sir John afectuos, când una dintre păsările mari, negre se lăsă în calea lui și scoase un țipăt grozav înainte de a zbura din nou. Veți fi tratată bine, milady, o asigură el, și nu trebuie să vă temeți de nici unul dintre noi. Se opri, apoi adăugă, cu înțeles: Noi știm că nu a fost voința dumneavoastră, și, deși unii v-ar considera o trădătoare, sunteți nevinovată și aveți toate speranțele să primiți iertarea reginei la momentul potrivit; sigur va veni când lucrurile se mai liniștesc puțin.

Familia Partridge era un cuplu bine văzut, amândoi durdulii, amabili și zâmbitori. Recomandându-se drept „Nate și Nelly", o întâmpinară pe Jane călduros ca și cum ea ar fi fost mult iubita lor nepoată. Doamna Partridge pregătise chiar niște tarte cu mere

la cuptor pentru a o primi pe Jane și îi spuse că era „hotărâtă să-i pună niște carne pe bietele ei oase". Doamna Ellen și doamna Tylney erau deja acolo. Se dovedi că nu era nevoie ca noi să transmitem mesajul lui Jane; ei îi anticipaseră dorința și deja despachetau preocupate veșmintele simple pe care le prefera Jane, punând pe rafturi cărțile ei mult iubite și aranjându-i biroul în fața ferestrei, ca să aibă cea mai bună lumină pentru scris. Nelly Partridge însăși făcuse deja paturile cu perne pufoase de gâscă și cu o plapumă în culori vii „ca să alunge orice supărare din cameră".

Bietul Guildford nu fu atât de norocos; fu dus în Turnul Beauchamp, chiar dacă într-o celulă încăpătoare și confortabilă pe care trebuia să o împartă cu frații săi, iar averea familiei Dudley le înlesnea multe plăceri deosebite care nu erau permise prizonierilor obișnuiți. Lui Guildford i se permise chiar să-l ia cu el și pe Puf și toate hainele lui elegante, și multe delicatese și vinuri rafinate pentru masă. Aveau chiar și mere cu care să hrănească porcii spinoși din menajeria Turnului, activitate pe care frații începuseră să o îndrăgească.

Noi nu mai aveam ce face la Turn, așa că tocmirăm o barcă ce avea să ne ducă înapoi la Castelul Baynard. Kate mă sărută și spuse: „Totul va fi bine". Și mă lăsă chiar să îi țin cățelușul, pe care îl chema Scorțișoară.

Dar nimic nu avea să fie bine deoarece la Castelul Baynard ne așteptară vești încă și mai neplăcute. O servitoare ne întâmpină la ușă și spuse că trebuie să mergem direct în biroul contelui. Contele de Pembroke, împreună cu restul Consiliului, aruncase o beretă de aur în aer și se declarase total în favoarea lui Mary, și nu dorea să accepte ca singurul lui fiu să „fie legat într-o căsătorie vătămătoare cu fiica și cu sora trădătorilor". Mariajul lui Kate – din fericire încă neconsumat – trebuia să fie anulat imediat. Lucrurile ei fuseseră deja împachetate și trimise la Casa Suffolk, la fel și toate animalele ei, iar ea trebuia să fie dată afară, să meargă la dracu' sau unde vroia ea; era o chestiune care nu-l interesa deloc pe fostul ei socru, altădată afectuos și binevoitor, care acum stătea acolo, holbându-se la ea ca și cum ar fi fost o creatură leproasă, demnă de dispreț, pe care nu mai suporta să o vadă.

Cu un țipăt sfâșietor care îmi stârni lacrimi în ochi, Kate căzu în genunchi și se agăță de el, declarându-și, printre hohote de plâns, dragostea pentru Berry și implorându-l să o lase să rămână. Urmărindu-și soțul, care privea pe ascuns din spatele unei draperii

de catifea, Kate îi întinse o mână stăruitoare, dar el nu avu curajul să-şi înfrunte tatăl şi, cu lacrimi în ochi şi murmurând cuvintele „Îmi pare rău!", se întoarse cu spatele.

– Kate – o trăsei eu de haine şi o rugai –, nu te umili şi nu te înjosi astfel în faţa acestui bărbat; nici el, nici fiul lui laş şi papă-lapte nu merită!

Dar Kate nu mă auzea, nici nu mă băga în seamă; iar lacrimile ei cădeau pe pantofii contelui de Pembroke ca picăturile de ploaie în timp ce se târa fără ruşine, uitându-şi toată mândria şi gândindu-se numai la dragoste.

De disperare, se întinse şi îl apucă pe Berry de braţ, forţându-l să stea cu ea în faţa tatălui său.

– Nu puteţi anula căsătoria noastră, zise ea cu îndrăzneală, mintindu-l în faţă. A fost consumată. Noi am încălcat hotărârea lui Northumberland şi s-ar putea să fiu însărcinată. Îşi puse mâna pe burtă. Cu siguranţă nu doriţi să riscaţi ca nepotul dumneavoastră să se nască bastard! Berry e fragil şi bolnăvicios, şi nu mai aveţi alt fiu, nici o altă fiică, prin urmare, dacă nu are un băiat, spiţa familiei dumneavoastră se va stinge!

Vai, Kate! Rămăsesem cu gura căscată şi clătinam din cap, stând acolo în picioare, uluită. Nu-mi venea să cred ce făcea. Ce spera să câştige cu această înşelătorie? Timp de care să tragă şi să fie şi mai mult rănită? O tortură lentă în locul unui sfârşit rapid? Nu putea spera să aibă şansa să fie singură cu Berry şi să transforme minciuna în adevăr. Pembroke putea hotărî să aibă răbdare şi să aştepte să vadă dacă Kate va sângera, răstimp în care ar fi pus, cu siguranţă, ca cei doi să fie urmăriţi şi mai vigilent decât fuseseră înainte. Încetează, Kate, încetează! Voiam să o scutur şi să strig: Lupţi într-o bătălie sortită eşecului, pe care nu o poţi câştiga! Adună-ţi mândria şi părăseşte-i cu capul sus pe acest nenorocit jalnic şi pe băiatul lui mucos! Meriţi mai mult şi poţi găsi mai mult!

Contele de Pembroke făcu un pas în faţă şi privi direct în oceanul furtunos al ochilor gri-albăstrui ai lui Kate, încă strălucind de lacrimile izvorâte direct din inima ei.

În interesul ei, Kate dovedi că se poate preface mai bine decât o făcea tata vreodată. El o scrută intens, dar Kate stătea fermă pe poziţie, cu faţa de nepătruns, iar în final el nu-şi putu da seama dacă ea mintea sau nu. Reuşise să planteze sămânţa nesiguranţei... dacă merita câtuşi de puţin.

– E adevărat? se întoarse el spre Berry.

– Eu... eu... tânărul stătea cu capul plecat și se bâlbâia, fața lui roșie dovedind cât de bine i se potrivea porecla. Nu... nu știu! Te rog, tată, nu mă mai întreba; nu mai suport!

Apoi izbucni în lacrimi, își acoperi fața cu mâinile și ieși alergând, plângând în hohote, de teamă sau de durere sufletească, ori din ambele cauze, nu-mi dădeam seama exact.

– Foarte bine – încuviință Pembroke, vom vedea.

Chemă un servitor și îi porunci să o ducă pe Kate la etaj, în fostul ei dormitor, acum golit complet de lucrurile care îi aparțineau, și să pună pază la ușa ei ca să se asigure că nu făcea nici o încercare de a pleca și nimeni nu intra fără permisiunea lui.

Atunci eu pășii în față, prinzând-o pe Kate de mână, hotărâtă să nu o las să plece.

– Unde merge Kate merg și eu!

Pembroke râse zgomotos și ridică din umeri.

– Ce-mi pasă mie? Tu nu ai nici o importanță, ești un lucru urât și fără valoare, care nici nu mă ajută, nici nu mă încurcă.

Făcu nerăbdător un gest ca amândouă să plecăm din biroul lui și să urcăm scările spre camera care avea să fie închisoarea noastră până când avea să ne elibereze el, oricând ar fi fost asta.

Trecură o oră sau două, poate chiar trei? Nu-mi dădeam seama. Ne-am fi putut uita la ceas, bineînțeles, dar nu știu de ce, nu ne trecu prin minte așa ceva. Eu și Kate stăteam întinse pe patul ei, cu cățelușul între noi, privind în gol la tavan și ținându-ne de mână, așteptând încordate nu știam nici noi ce. Intenționa să o țină aici până când sângerarea ei lunară ar fi dovedit minciuna? Sau avea ceva și mai sinistru în minte?

În cele din urmă, ușa se deschise brusc și intră Pembroke însoțit de cea mai bizară creatură pe care o văzusem vreodată. Mă ridicai, clipii și mă frecai la ochi, dar nu visam. Stând la picioarele patului, holbându-se la noi cu ochii diabolici, cu pleoape aurite, era o babornițǎ murdară, îmbrăcată în veșminte încă și mai murdare, făcute din sute de bucăți de material bogat, viu colorate și lucioase, cusute la întâmplare și peticite laolaltă pentru a forma un model pestriț, în toate culorile curcubeului, zdrențuit și în zigzaguri.

Fața ei era vopsită, ca a unei destrăbălate, în stacojiu intens, scoțându-i în evidență gura plină de cioturi de dinți stricați. Își purta părul spălăcit, murdar, încărunțit, lăsat în jos pe spate, într-o grămadă încâlcită, țipătoare, de cozi subțiri împletite cu panglici din mătase multicolore, cu ciucuri argintii și aurii,

și chiar și clopoței mici. Cercuri de aur îi atârnau de urechi, și o mulțime de brățări de aur, zornăitoare îi împodobeau mâinile și gleznele. Unghiile de la picioarele ei goale erau lungi și galbene, cu vârfurile ascuțite ca niște pumnale – ea le pilise, oare, ca să creeze acele vârfuri tăioase? Mă minunam că mersul desculț pe pământ sau pe podelele de piatră nu i le tocise sau nu le rupsese. Chiar înainte ca Pembroke să o prezinte ca „vechea prietenă a lui Kate, madame Astarte", eu știam cine era; o recunoscui din descrierea lui Kate. Dar cum de știa el? Și eu, și Kate tresărirăm și schimbarăm priviri nedumerite. Pusese pe cineva să o urmărească pe Kate?

Dar nu era timp de stat pe gânduri. Dintre cutele murdare ale fustei sale multicolore, madame Astarte scoase o sticlă ce părea plină de fiere neagră. Cu o mișcare bruscă, o prinse pe Kate de cap, forțând-o să și-l dea pe spate și îi puse sticla la buze.

– Deschide gura sau îți sparg dinții ăia drăguți ca perlele! amenință ea.

Cu un țipăt, mă aruncai, de-a curmezișul patului, asupra acelei Circe netrebnice, zgâriind-o și mușcând-o cu toată forța.

– Fugi, Kate, fugi! strigai, dar Pembroke urlă un ordin către oamenii săi de afară, de lângă ușă, să o oprească, în timp ce mă trase pe mine de pe vrăjitoare și mă aruncă cu dispreț într-un colț.

O auzii pe Kate strigându-mi numele, și dădu să fugă spre mine, dar Pembroke o prinse, iar ea dădu din mâini și din picioare în timp ce el o aduse înapoi pe pat și o ținu, strigând la madame Astarte să acționeze repede.

Eu mă lovisem cu capul de perete și, pentru o vreme, rămăsei acolo năucită și în stare de șoc, privind ca printr-o pulbere de stele cum, cu unghiile ascuțite, vopsite în stacojiu, înfipte în bărbia lui Kate, dându-i stropi mici de sânge, madame Astarte o forță pe sora mea să dea pe gât sticla nenorocită.

– Bea asta, drăguță, chicoti ea, în timp ce Kate se zvârcolea și dădea din picioare, neajutorată. Îți va goli pântecul dacă este ceva în el. Dacă nu, mi-e și mai milă de tine când mă gândesc la crampele care te vor strânge ca într-o menghină și te vor prinde ca într-un clește pe dinăuntru, până când îți vei dori să mori.

Și apoi totul se sfârși. Ei plecară. Ușa fu închisă cu cheia pe dinafară, iar noi rămaserăm singure din nou. Kate fugi și îngenunche lângă mine, prinzându-mă de obraji, implorându-mă să vorbesc cu ea. Oftai și mă ridicai în capul oaselor, dreaptă,

asigurând-o că sunt bine, tocmai când simții o durere feroce în coloană, acolo unde spatele meu cocoșat se lovise de perete.

– Poți să stai în picioare? întrebă Kate, ajutându-mă să mă ridic încet, dar apoi scoase un icnet puternic și se încovoie de durere, ținându-se cu mâna de stomac.

– Repede, oala de noapte, Mary! țipă ea, în timp ce durerea o puse în genunchi.

Ce agonie îndură Kate a mea! Nu era însărcinată și nu avea mare lucru de eliminat din intestine, dar, după ce elimină totul, crampele continuară, tăioase ca niște cuțite, făcând-o să i se taie respirația și să strige, și tot ce puteam face era să o țin, să o șterg pe față și să fiu acolo pentru ea. Îi cântai și îi spusei povești, în încercarea de a-i ridica moralul în fața durerii care o ținea strâns, ca o mână într-o mănușă de fier strângând-o pe dinăuntru, hotărâtă să o stoarcă de vlagă. Dădui să o dezbrac, ca să o fac să se simtă mai confortabil, dar mă plesni peste mâini, chiar dacă rochia frumoasă de culoarea chihlimbarului și a cenușii devenise grea, îmbibată cu transpirație, șifonată și răsucită de mișcările agonizante și de zvârcolirea picioarelor ei. Nu, zise ea, nu dorea ca ceva să ne întârzie plecarea, dorea să fie pregătită chiar în momentul în care puteam pleca.

Soarele apuse, iar stelele se arătau pe cer ca să scânteieze, apoi dispăreau. Cu prima rază de lumină a zorilor, Kate inspiră adânc, se ridică, țipă și se încovoie din nou. Mersei de cealaltă parte a patului și încercai să o fac să stea din nou întinsă, dar Kate îmi împinse mâna la o parte. Încet, își îndreptă spatele și, inspirând adânc încă o dată, încercă să se ridice în picioare. Nu reuși și căzu lângă pat, dar nu voia să se oprească; hotărâtă, se târî pe podea și bătu la ușă.

Stătea acolo îngenuncheată, cocoșată și tremurând, când apăru Pembroke. Ea nu-i spuse nici un cuvânt, dar îl privi fix în ochi, arzându-l cu ura ei. Tăcerea fu un răspuns suficient pentru el, și se dădu la o parte, făcând semn cu mâna că eram libere să plecăm. Fugii s-o ajut pe Kate, care, ținându-se de tocul ușii, se ridică în picioare. O lăsai să se aplece peste mine, să-i ofer cât sprijin puteam eu, rugându-mă ca trupul meu fragil, încovoiat să nu se curbeze sub greutatea ei. Eram înspăimântată că va cădea pe scări, încurcată de fustele și de jupoanele grele, umede, murdare, care îi atârnau pe lângă picioare. Vrui să mă întorc, să trec peste mândria mea și să-l implor pe Pembroke să aibă bunăvoință și să o ducă sus

sau să cheme un servitor să o ajute, dar Kate şuieră la mine printre dinţii încleştaţi de durere:

– Să nu îndrăzneşti!

Ţinând strâns balustrada, îşi croi drum încet jos şi merse poticnindu-se spre uşa de la intrare, care dădea în stradă; mai bine aşa, decât să rişte să cadă pe piatra umedă, lucioasă a scărilor dinspre apă. O lăsai stând ghemuită pe treptele din faţă, cu răsuflarea întretăiată, scrâşnind din dinţi de durere, îmbrăţişându-şi genunchii şi balansându-se în faţă şi în spate, în timp ce eu alergai să caut o trăsură care să ne ducă la casa din Londra a părinţilor noştri. Vizitiul fu cumsecade şi, văzând suferinţa lui Kate, coborî şi o purtă în braţe, aşezând-o încet pe bangheta veche, uzată, care mirosea a urină şi a vin acrit. Dar Kate fu atât de recunoscătoare pentru bunătatea lui încât, atunci când ajunserăm la Casa Suffolk, iar el o duse înăuntru, unde Henny aştepta să o dădăcească, ea îşi trase verigheta de pe deget şi o puse în palma lui aspră, cu pielea îngroşată, cu un arzător „Mulţumesc!" Bineînţeles că ar fi fost de ajuns o monedă, dar un gest atât de extravagant era tipic pentru Kate.

– Momentul de aur al înfrângerii mele glorioase! spuse ea cu o veselie amară, usturătoare, în timp ce mai aruncă o ultimă privire la inelul de aur, înainte de a cădea leşinată la picioarele noastre.

Curând după aceea primirăm un document care atesta faptul că mariajul lui Kate fusese, oficial, desfăcut. Acelaşi lucru avea în curând să mi se întâmple mie, şi mă trezii ocolită şi lăsată deoparte, pentru că nici măcar Lordul Wilton, marele erou de război care supravieţuise în bătălia de la Pinkie Cleugh, nu era suficient de curajos încât să se însoare cu fiica unui trădător. Logodna noastră, niciodată anunţată public, fu repede anulată, şi mulţi nici măcar nu aflară de ea până când nu se termină totul. Toţi dădeau din cap şi oftau, ba încă unii îşi luau libertatea de a mă mângâia pe umăr şi de a mă compătimi pentru şansa pierdută. Dar adevărul era că mie nu-mi păsa; nu se punea problema ca eu să mă tângui după o dragoste pierdută. Eu nu fusesem niciodată o fată care să-şi deschidă inima ca pe un fruct copt pentru orice tânăr galant, cu atât mai puţin pentru un fanfaron desfigurat în mod hidos, suficient de bătrân cât să-mi fie tată. Mai bine nu mă căsătoream deloc decât să am un bărbat care să mă mângâie pe cap ca pe un cocker spaniel când i-aş fi adus papucii şi i-aş fi aranjat pernele la spate în timp ce stătea lângă foc, care ar fi devenit tot mai arţăgos şi mai plângăcios, povestindu-şi la nesfârşit campaniile

lui de demult, până când aș fi vrut să țip și să iau una dintre săbiile lui de pe perete și să o înfig eu însămi în el.

– Deși nu ne-am cunoscut niciodată, am scăpat definitiv unul de altul, spusei eu, și toată lumea mă lăuda că afișez o față curajoasă ca să-mi maschez presupusa dezamăgire.

Capitolul 7

Mama noastră nu accepta să fim pângărite de dizgrația lui Jane.

– Când o vulpe e prinsă în capcană, câteodată își roade propriul picior ca să-și salveze viața, zise ea cu sălbăticie în timp ce strigă la tata, plângându-se de plictiseală în dormitorul lui din cealaltă parte a holului, pentru a sta în pat. Prefă-te că te temi pentru viața ta, Hal, dacă nu ai înțelepciunea să o faci cu adevărat! Și bucură-te de patul acela moale, confortabil, cât mai poți, pentru că mâine poți fi în Turn dacă nu o voi putea convinge pe regină să-ți acorde clemență!

Adăugă acest lucru în timp ce o împinse pe Henny cu cotul la o parte și smuci șnururile de la corsetul lui Kate cu răutate, ceea ce o făcu pe sora mea, care stătea acolo agățată de stâlpul de la pat ca și cum de asta ar fi depins viața ei, să tresară și să țipe, în timp ce eu, în noua mea rochie de catifea neagră-albăstrie, stăteam și priveam în tăcere, jucându-mă, nervoasă cu crucifixul din safire și diamante pe care mama însăși mi-l legase la gât, iar Hetty îmi împletea părul cu șiraguri de perle.

Dar, deși eu stăteam mută și calmă, în interiorul meu, inima îmi urla de furie. Totul era atât de nedrept! Mergeam la curte să pledăm pentru averea familiei noastre și pentru viața tatălui nostru, dar, când o întrebai pe mama cum rămâne cu Jane, ea mă dojeni cu severitate și mă avertiză să nu pomenesc numele surorii mele sau să mă refer la ea, nici măcar prin cea mai subtilă aluzie, în fața verișoarei noastre, regina. Nu era corect! Jane trebuia sacrificată, când ea nu făcuse nimic altceva decât să se supună părinților noștri și socrului ei. Ea nu-și dorise niciodată coroana; fusese, în tot acest timp, pionul bărbaților ambițioși, lacomi, avizi după putere, care dăduseră bir cu fugiții și alergaseră la verișoara noastră de neam regesc, salvându-și viețile, iar acum Jane era

prizonieră și nu avea pe nimeni care să vorbească în numele ei. Nu era corect! Ea, dintre toți, chiar mai mult și decât mult iubitul nostru tată, era cea care merita clemență!

– Ciupește-ți obrajii să le dai culoare! șuieră mama în urechea lui Kate, în timp ce o trase și mai puternic de șnururile corsetului, încât mă temui că o va despica pe Kate în jumătate, apoi le strânse puternic cu un nod. Nu uitați să zâmbiți, chiar și cu sfială; trebuie să vă temperați strălucirea, ne sfătuia ea, deși, uitându-mă la fața palidă și bolnăvicioasă a lui Kate, nu credeam că asta ar fi fost o problemă. Orice altceva riscă să pară nepotrivit de îndrăzneț având în vedere circumstanțele voastre actuale.

Sora mea șovăia și părea pe punctul de a leșina în timp ce se ținea agățată chiar mai strâns de stâlpul poleit cu aur al patului. Totuși, zâmbi încet și cu supunere:

– Da, mamă.

Biata mea Kate, toată puterea de luptă și entuziasmul păreau să-i fi fost stoarse din ea de acea scârboasă poțiune neagră; era atât de tăcută acum, atât de apatică și de palidă; atât de copleșită de propria ei supărare, încât mă temeam că și ea uitase de Jane.

Dar mamei nu-i păsa cât de slăbită sau ametită era Kate, că detesta să meargă la curte și să apară în fața privirilor scrutătoare ale tuturor ca o femeie divorțată și căzută în dizgrație, și chiar, din întâmplare, să-și vadă fostul soț și fostul socru încălzindu-se cu bunăvoința reginei, în timp ce noi îngenuncheam în fața ei ca niște oameni care se pocăiesc, cu crucifixe la gât și rozariul strâns în mână.

– Prea palidă! Ești mai albă decât un cearșaf, fata mea; asta nu va da bine niciodată!

Mama oftă și plecă nervoasă să-și aducă cutia cu machiaj, oprindu-se să strige din nou la tata, care acum se smiorcăia nemulțumit cerând migdale date prin zahăr, în timp ce Kate, acum înveșmântată în brocart cu flori de aur de culoarea sângelui uscat, se așeză pe marginea patului și o lăsă pe Henny să-i prindă un crucifix cu diamante la gât și să-i perie părul frumos, împodobindu-l cu piepteni din diamante și flori din perle, dar în rest lăsându-i-l despletit ca al unei virgine – felul mamei de a anunța faptul că sora mea era din nou disponibilă și încă o pradă bună, și, cel mai important, nepătată.

– Nu uita cine eşti! îi spuse mama cu fervoare, în timp ce o prinse cu putere pe Kate de bărbie şi începu să-i picteze buzele şi obrajii.

– Regina Mary are treizeci şi şapte de ani. Pântecul i-a fost nenorocirea vieţii ei, cauzându-i o durere mare în fiecare lună de când a început să sângereze – „strangularea pântecului" o numesc doctorii –, şi, chiar dacă ea şi-ar învinge timiditatea de fată bătrână şi s-ar căsători, până când naşte un băiat, tu eşti moştenitoarea tronului! Nu o suportă pe Elizabeth! Deci nu mai fi supărată şi ţine-ţi capul sus, iar eu îţi promit, va veni o zi, când acel băiat slab, sclifosit te va implora să-l accepţi înapoi, iar tu îl vei putea privi cu un dispreţ nimicitor şi îi vei spune: Nu! Vei avea parte de cineva mai bun, dragostea mea, cu mult mai bun decât fiul firav al contelui de Pembroke! Caracterul băiatului este la fel de slab cum îi sunt genunchii, şi acelaşi lucru este, probabil, adevărat şi despre mădularul lui! Te-ai căsătorit cu un bleg, dar ai încredere în mine, Kate, fii bucuroasă că ai scăpat de el! Eu ştiu – şi eu m-am căsătorit cu un bleg, acel pămpălău care stă întins pe hol, zbierând ca un măgar după migdale date prin zahăr când însăşi viaţa lui e în joc, dar eu am făcut ca lucrurile să meargă pentru mine. Primeşte lecţia asta cu braţele deschise, Kate, deşi Dumnezeu şi Legea ne învaţă că soţul stăpâneşte şi este datoria soţiei să se supună fiecărei dorinţe şi fiecărui capriciu al lui, eu, mama ta, îţi spun că tu, în calitate de soţie, trebuie întotdeauna să găseşti o cale de a domina; vei fi pierdută şi nefericită dacă nu o faci! Acum zâmbeşte! îi porunci ea şi îi ţinu în sus oglinda cu mâner în formă de sirenă.

– Uită-te la tine! O asemenea frumuseţe nu ar trebui niciodată să ştie nici măcar ce înseamnă tristeţea! Frumuseţea ta este averea ta, iubire; poţi face bărbaţii să-şi verse sângele pentru tine şi să te implore, şi tu să-i foloseşti după cum vrei, fără să ridici vreodată măcar un singur deget, chiar dacă ei cred că tu eşti jucăria lor drăguţă; învaţă din această nefericită întâmplare, fiica mea, şi foloseşte-ţi puterea bine, cât timp poţi; frumuseţea nu durează pentru totdeauna, şi într-o zi te vei trezi şi vei descoperi că fără frumuseţea ta, nu eşti nimic!

– Da, mamă, încuviinţă Kate din cap, privind drept în faţă, cu ochii goi, fără să vadă ceva, şi eram sigură că nu auzise nici un cuvânt. Din fericire, mama, deja dichisindu-se în oglindă în rochia ei ţipătoare, din catifea de culoarea somonului, împodobită cu mărgele de aur şi diamante şi mărginită cu blană de vulpe roşie,

nu era atentă; era preocupată să-și pună o șuviță rebelă din părul ei roșu, ca al Tudorilor, în plasa aurie, fluturându-și penele portocalii, roz și albe de pe pălăria ei din catifea și întinzându-și mai multă culoare roșie pe obraji; prin urmare răspunsul docil al lui Kate fu suficient de mulțumitor pentru ea.

Nu știu cum am reușit să facem acel lucru. Nu știu cum am găsit puterea să intrăm în sala de audiențe, într-o defilare de penitenți în haine elegante în loc de pânză de sac și cenușă, înconjurați de ochi aspri, care ne priveau necruțători din toate părțile, și să îngenunchem umile în fața verișoarei noastre de viță regală. Kate șovăi și aproape că leșină când trecu pe lângă contele de Pembroke, care privea direct în față și prin ea ca prin sticlă, și pe lângă Berry, cel cu ochii umezi, a cărui burtă moale ca aluatul îl făcea să arate ca o afină în vesta lui din catifea albastră, dar cel puțin el avu decența să roșească și să plece capul de rușine. Însă eu o țineam pe Kate strâns de mână, lăsând-o să simtă înțepăturile unghiilor mele, dorind ca forța mea să-i pătrundă în trup și să rămână în picioare. Îmi strânse și ea mâna și îmi zâmbi recunoscătoare, iar noi ne continuarăm drumul încet, chinuitor, urmând-o pe mama până la tronul poleit cu aur de pe podiumul acoperit cu covoare stacojii, unde verișoara noastră de neam regesc stătea îmbrăcată într-o rochie mov, maiestuoasă, sub baldachinul cu ciucuri de aur, privindu-ne chiorâș cu ochii ei miopi.

Totul trecu ca prin ceață, iar când discutarăm mai târziu, nici Kate, nici eu nu ne puteam aminti nimic clar, cu excepția câtorva fragmente ascuțite ca niște cioburi de sticlă culese din mâlul noroios al unui râu. Îmi aduc aminte cum am îngenuncheat la câțiva pași în spatele mamei și m-am uitat captivată la cizmele ei spaniole, din piele, cu pinteni de aur, după ce ea îngenunchease cu efort, cu mișcări zornăitoare care sunau a protest,făcându-i pe cei care stăteau cel mai aproape să râdă pe înfundate, în fața verișoarei noastre. Kate își aminti degetele de la mâinile mamei, roz, groase precum cârnații, răsucind și trăgând de numeroasele lanțuri din diamante și de șiragurile de perle care îi înconjurau gâtul gros, viguros, mângâind explicit cea mai proeminentă bijuterie dintre toate – un crucifix cu diamante, mare cât palma unui bărbat, în timp ce în cealaltă mână ținea rozariul de coral roz din jurul taliei sale. Ea jură că ne dăduserăm seama de căile greșite pe care o apucaserăm și îmbrățișaserăm credința adevărată; stărui pentru viața tatălui nostru, pretinzând că Northumberland îi administrase

în secret o otravă cu efect lent, ca să-i influențeze comportamentul și să-l facă să se teamă pentru viața lui; obligându-l să se supună voinței lui în speranța de a obține antidotul și de a trăi. Și bietul nostru tată se stingea, spuse mama, era acum un om bolnav, suferind și dezorientat, nesigur de viața lui, vegheat de prezența liniștitoare a unui preot aflat la căpătâiul său, ajutându-l cu rugăciunile pe care le rostea cu fervoare în fiecare moment când era treaz, implorându-l pe Dumnezeu să-l izbăvească și ca Maiestatea Sa regina Mary să găsească în inima ei milă față de ruda ei de neam masculin, loială și iubitoare, care, deși nu șovăise niciodată în dragostea lui pentru ea, fusese dus pe căi greșite, în modul cel mai cumplit, de sluga diavolului, Northumberland.

– Soțul meu, după cum Maiestatea Voastră bine știe, spuse mama pe un ton de scuză, este un bărbat slab și fără minte, și, vai!, a căzut în puterea trimisului Satanei – hainul Northumberland. Am încercat, prin convingerile blajine ale unei soții, să-l descurajez, dar, vai! – oftă ea –, este datoria unei soții să se supună soțului ei și să se lase ghidată de el, nu să-l povățuiască sau să încerce să-i uzurpe puterea.

Îmi înăbușii râsul și fui nevoită să mă prefac repede că strănut, când ea se întoarse și mă privi aspru, cu furie.

Îmi aduc aminte de mama noastră mândră, asudând și roșie la față, târându-se cu efort pe genunchii ei grași în sus pe scările podiumului să sărute tivul rochiei din catifea mov a verișoarei Mary și apoi primindu-i îmbrățișarea și sărutul pe fiecare obraz. Apoi eu și Kate ajunserăm acolo, în brațele verișoarei noastre, simțindu-i mânecile ei fine din catifea cuprinzându-ne ca o pereche de aripi mov, și mângâierea fierbinte, dar rece a buzelor ei care ne atinseră obrajii și mirosul copleșitor al parfumului ei de mosc amestecându-se cu transpirația ei în acea zi fierbinte de iulie.

– Suntem o familie, declară noua regină cu mărinimie, și totul este iertat!

Deși totul, aveam să descopăr mai târziu, nu o includea pe Jane; ea fusese uitată, în mod convenabil, ca praful pe care o servitoare leneșă îl măturase sub un covor mare, turcesc.

Privii lung fața palidă, cu pișcături și cu riduri a verișoarei noastre, pe jumătate orbită de curcubeul de bijuterii aprinse de soare care-i mărgineau gluga din catifea mov încununându-i părul decolorat și îl rugai pe Dumnezeu ca ea să-mi poată citi

gândurile în timp ce eu îi luai mâinile și, în tăcere, am implorat-o să fie bună și îndurătoare cu Jane.

Dar verișoara Mary doar îmi zâmbi și se aplecă să mă mângâie pe obraz, în timp ce șopti:

– Nu trebuie să-ți fie teamă de mine acum că sunt regină, micuța mea verișoară; îmi ești încă la fel de dragă ca întotdeauna.

Kate urmă în brațele ei, iar verișoara Mary se aplecă deasupra ei și îi mângâie fața – atât de palidă, draga mea Kate! –, și își exprimă compasiunea pentru de pierderea soțului; luând rozariul de perle ce atârna la talia lui Kate și înfășurându-i-l încurajator în jurul degetelor lipsite de culoare, promise că Dumnezeu îi va oferi un balsam pentru rănile ei dacă Îi va cere asta.

– Roagă-te, verișoară Kate, roagă-te, și, în dragostea lui, Dumnezeu vei găsi o consolare mai mare decât în brațele băiatului lui Pembroke.

Kate dădu absentă din cap și răspunse încet cu un năucit „Da, Maiestate". Părea pe punctul de a cădea într-un leșin, iar eu mă mișcai repede să o ajut să coboare de pe podium, în timp ce ne retraserăm cu spatele, făcând de trei ori reverențe, după cum cerea eticheta regală.

Verișoara Mary mai spuse și alte lucruri, dar nici Kate, nici eu nu ne puteam aminti. Ni se părea că priveam totul parcă de sub apă și curentul care murmura ne asurzea urechile; totul părea atât de străin și de îndepărtat ca și cum i se întâmpla altcuiva, și scena se juca într-o limbă străină pe care nici una din noi nu o putea înțelege. Și apoi totul se termină, și ajunserăm din noi acasă, înapoi la Suffolk, iar mama chemă din nou croitorese, ca să ne îmbrace pe Kate și pe mine pentru curte, unde trebuia să mergem și să trăim, pentru a o sluji pe grațioasa noastră regină ca doamne de onoare; mama îl admonesta, în același timp, sever, cu degetul pe tatăl nostru, care se strecurase tiptil înăuntru în papucii lui din catifea, ținând cutia de dulciuri în mână și avându-l pe valetul lui drept remorcă aducând o tavă aurită gemând sub greutatea fructelor, a dulciurilor din aluat franțuzesc umplute cu frișcă și a prăjiturilor cu marțipan, frumos ornate. Se așeză palid și tremurând lângă foc, într-un halat din brocart în nuanța scorțișoarei combinate cu alb, cu modele răsucite, înclinându-se în fața mamei; ea insista că va trebui, atunci când va fi întrebat, să spună că nu își aduce aminte, că fusese bolnav și se temuse – cu o frică teribilă – pentru viața lui, și că va trebui să dea toată vina pe

Northumberland, susținând că el îi dăduse o otravă care îl făcuse să-l urmeze docil ca un câine oriunde mergea ducele, chiar până la nebunia de a comite înaltă trădare.

– Da, dragă.

Tata încuviință distras, în timp ce mesteca o bucată de marțipan.

– Dar Jane? întrebai eu.

– Taci din gură, Mary! șuieră mama în timp ce se întoarse și-mi dădu o palmă așa de puternică încât, stând la picioarele patului lui Kate, căzui pe spate, cu picioarele pur și simplu zburându-mi peste cap, într-o tumbă care ar fi fost comică dacă nu ar fi fost totul atât de tragic.

Văzând fețele noastre triste, cu urmele șiroaielor de lacrimi, tata veni și se așeză între noi. Ne dădu fiecăreia câte un baton cu zahăr și ne cuprinse pe amândouă cu brațele.

– Hai, hai – ne bătu el pe umeri –, nu este așa de rău; gândiți-vă la toate produsele de patiserie minunate și la dulciurile pe care le veți mânca la curte! Torturi umplute cu fructe de pădure însiropate cu vin și acoperite cu frișcă din abundență, tarte cu pere acoperite cu miere în cruste aurii din fulgi, prăjituri din marțipan cu glazură aurită – mmmm... aur comestibil! –, portocale amare și tarte cu lămâie îndulcite cu glazuri sclipitoare din cristale de zahăr, smochine și caise confiate condimentate, cireșe confiate luminoase și fine ca rubinele, bijuterii roșii care încântă simțurile, bomboane de zahăr, migdale ascunse în interiorul unor cochilii de zahăr colorat, plăcinte din carne tocată, prăjituri aurii îmbibate în sirop de scorțișoară, și rafinamentul dulciurilor – gândiți-vă, numai, la rafinamentul lor, dragele mele!

În timp ce mama își dădea ochii peste cap, el cugeta căzut în extaz la aceste minunate opere de artă comestibile, modelate din zahăr ars și marțipan, în figurine minunate, miraculoase și magnifice, artă și arhitectură de cofetărie, create special pentru masa reginei de către cofetari care meritau să stea alături cu cei mai străluciți arhitecți din lume.

– N-am înțeles niciodată! De ce lumea își aduce aminte de cei mai mari arhitecți, dar cei mai buni patiseri sunt uitați? Unde sunt monumentele lor comemorative? Vă spun eu – topite ca zahărul în ploaie! Ah, cât e de nerecunoscătoare omenirea! Mă face să vreau să plâng! strigă el, întinzând mâna spre cutia lui cu bomboane și azvârlindu-și în gură încă o mână de migdale date prin zahăr.

Eu și Kate stăteam acolo, holbându-ne la batoanele de zahăr care deveniseră lipicioase de la căldura mâinilor noastre. Pur și simplu nu era corect! Noi urma să fim doamne de onoare, să trăim în lux, la curte, cu dansuri, ospățuri și haine frumoase, și cu o plată generoasă pentru fiecare din noi, de 80 de lire pe an, în timp ce sora noastră se stingea în închisoare, cu umbra toporului atârnând asupra ei. Așa cum Nero cântase în timp ce Roma ardea, mama ne îmbrăca umerii cu satin portocaliu pal ca să vadă căreia din noi i se potrivește cel mai bine și se gândea dacă șnurul de aur sau franjurii din mătase purpurie erau cele mai bune pentru tivuri, iar tata se revolta împotriva faptului că patiserii din secolele trecute fuseseră dați uitării pe nedrept. Nu părea să mai fi rămas vreo urmă de dreptate în lume!

Capitolul 8

Ca să liniștească temerile și să mențină – sau să câștige – prețuirea nobililor ei, regina Mary decretă că ar trebui să-și păstreze prăzile și jafurile din biserici și că, în timp ce religia va fi, cu timpul, reinstaurată, proprietățile si bunurile vor rămâne acolo unde erau, în mâini lor. Dar alte lucruri care îi făcură pe bărbați să se agite neliniștiți în scaunele lor din jurul mesei de Consiliu – regina Mary părea să aibă încredere în Senor Renard, ambasadorul spaniol, mai mult decât avea în oricare englez. Se lăsa pe mâna lui la fiecare mișcare pe care o făcea. Și, deși era adevărat că acești bărbați, dintre care cei mai mulți o trădaseră și o sacrificaseră apoi pe sora mea ca să se salveze, nu meritau o prea mare încredere, erau cu toții englezi, născuți și crescuți în Anglia, care și-ar fi pus propria lor națiune mică și mândră înaintea intereselor oricărei țări străine și ar fi luptat pentru ea până la moarte.

Totul îmi părea așa o înșelătorie! Familia mea și mulți dintre bărbații care acum stăteau la masa Consiliului reginei fuseseră, cu doar câteva săptămâni în urmă, protestanți, adepții înfocați ai religiei reformate, și, totuși, acum noi toți ne împodobeam cu rozarii și crucifixe, ascultam litaniile în limba latină ale preoților, și ne minunam de momentul miraculos când pâinea și vinul deveneau trupul și sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, și niciodată nu lipseam de la vreo liturghie.

– Suntem cu toții trădători și ipocriți, îi spusei într-o zi lui Kate, când ne îmbrăcam în camera pe care o împărțeam la palatul Greenwich, punând pe noi livreaua din catifea roșcată și neagră pe care o purtam în timp ce o slujeam zi de zi pe regină, punându-ne deoparte podoabele pentru seri, zile sfinte, duminici, festivități speciale, banchete, baluri și sărbători.

Kate încuviință cu vehemență, adăugând, deși încet ca nu cumva pereții să aibă urechi, că ea însăși credea că prințesa Elizabeth avea dreptate și că nu exista decât un singur Iisus Hristos, iar toate celelalte nu erau nimic altceva decât certuri și dezbateri pe seama unor fleacuri.

Când terminam de prins partea din spate a rochiei sale, Kate se întoarse și, cu toată seriozitatea, îmi spuse:

– Eu cred în Domnul Iisus Hristos și încerc să respect și să trăiesc după învățăturile Lui, citesc Biblia, urmez cele Zece Porunci, și îmi spun rugăciunile; de ce nu sunt astea suficiente, Mary? De ce trebuie să fim catolici sau protestanți? De ce trebuie să fie ruinate și sacrificate viețile oamenilor pentru oricare din aceste credințe?

– Numai Dumnezeu știe, oftai în timp ce îmi puneam piciorul pe cufărul de lângă pat și mă prindeam de stâlpul baldachinului astfel încât Kate să îmi poată întoarce favoarea și să-mi lege și mie rochia. Pentru că eu cu siguranță nu știu!

Între timp, în casa maestrului Partridge, Jane aștepta, în căldura toridă și furtunile de vară. Să aștepte – asta era într-adevăr tot ceea ce putea face. Deja îi scrisese reginei și își justificase faptele cât de bine putuse.

Își petrecea zi după zi stând încordată lângă fereastră, urmărind discret poarta, să vadă cine intra și cine ieșea, privind cu precauție spre Tower Green, uitându-se îndelung la Turnul Beauchamp, unde erau ținuți Guildford și frații lui, și la capelă. În tot acest timp febra ardea lent și constant în interiorul ei, făcând căldura lunii august și mai greu de suportat. Din fericire, nu crescu alarmant de mult; niciodată într-atât încât să o facă să-și piardă mințile, să cadă în brațele delirului sau să ceară altceva în afară de comprese ca să se răcorească, dar nici nu o părăsi vreodată.

De la fereastra ei, Jane văzu cum verișoara noastră de neam regesc intră călare pe porțile Turnului într-o procesiune triumfală, în mijlocul crainicilor, al trâmbițelor și al nobilimii splendid îmbrăcate, călare pe un cal buiestraș alb, acoperit cu catifea albă brodată cu aur aproape până jos la copitele calului, verișoara Mary însăși purtând veșminte festive mov, splendide, brodate cu o explozie orbitoare de aur și o coroană cu pietre prețioase ce îi proiecta curcubeie peste părul decolorat și peste fața lăsată.

Înainte de a ne grăbi să-i ridicăm trena, eu și Kate îi făcurăm cu mâna și îi trimiserăm un sărut rapid lui Jane, doar ca să știe că nu o uitaserăm.

Iar Jane era acolo, la fereastra ei, ca să urmărească în tăcere solemnă și dezaprobatoare liturghia catolică pe care regina Mary o poruncise în memoria regretatului rege Eduard. Deși, din corectitudine față de verișoara noastră, trebuie să spun că acest lucru era mai mult pentru ea decât pentru el, pentru că ea deja îi făcuse lui Eduard serviciul funerar sobru, după credința protestantă, la Westminster Abbey, așa cum și-ar fi dorit el. Eu și Kate, precum și mama noastră, mergeam, acoperite cu văl și îmbrăcate în negru, fiecare dintre noi având pe piept un crucifix mare, din argint, și în mâini un rozariu din onix negru, în spatele noii regine, în mijlocul preoților în robe brodate din brocart, cu mitre și cădelnițe care se clătinau și ne înghițeau în norii albaștri, parfumați de tămâie, făcându-ne să tușim și să ne simțim amețite.

Jane îl văzu de la fereastra ei și pe Northumberland îmbrățișând credința catolică, într-o mișcare tactică disperată pentru a-și păstra viața. Ori de câte ori îl vedea venind, escortat de o gardă, pentru a asculta liturghia în capela Turnului, Jane bătea cu pumnul în sticlă și îl acuza cu vocea ridicată că este „un ipocrit", „un escroc diavolesc", „un bărbat fals și josnic", „un papă-lapte slab de înger" și „sluga diavolului". Ea îl acuza că „a dat frumosul templu al lui Dumnezeu pentru cocioaba împuțită și murdară a Satanei" și striga „Cine-L neagă înaintea oamenilor, nu-L va cunoaște în Împărăția Tatălui Său!" Dar, chiar dacă o auzea, Northumberland nu dădea nici un semn, plecându-și sârguincios capul pe cartea de rugăciuni, în timp ce un rozariu din perle i se legăna la mână. Uneori, era urmat de fiii săi – Ambrose, John și Robert –, un trio pocăit de capete negre, plecate, dar, ciudat, Guildford nu era niciodată acolo. Mai târziu am auzit că atunci când a fost forțat să se convertească, pentru a se salva, Guildford – vanitosul, filfizonul, frivolul Guildford – a răspuns că, din moment ce soția lui prețuia atât de mult credința reformată, el nu credea că „ar trebui lepădată atât de ușor ca și cum ai schimba un costum de haine cu altul".

În ziua de 23 august, Jane era acolo, la fereastra ei, să asiste la scena tulburătoare de rămas-bun dintre Northumberland și fiii lui, afară, lângă capela unde tocmai ascultase liturghia pentru ultima dată. Cu stoicism, își luă de la fiecare băiat un rămas-bun plin de afecțiune, până când ajunse la Guildford. În acel moment,

lui Northumberland îi dispăru faimosul său calm. Își strânse băiatul de aur la piept de mai multe ori, plânse și îl sărută, înainte ca Sir John Bridges să îi despartă delicat și să-l conducă pe Northumberland să moară pe eșafod, unde acesta renunță încă o dată la religia reformată și o imploră pe regină să aibă milă de copiii lui, și să țină minte că ei doar și-au ascultat tatăl, după cum erau crescuți să facă toți copiii buni și ascultători.

Dar existau motive să prindem curaj; în noaptea de dinaintea încoronării ei, când eu îngenuncheasem să-i dau jos verișoarei Mary pantofii din catifea trandafirie, brodați cu aur, în timp ce Kate îi peria și îi împletea părul lung și lins, ca să o pregătească de culcare, sperând să reușească să-i transforme șuvițele decolorate, șterse, în bucle în ziua triumfului ei, verișoara Mary le ceru celorlalte însoțitoare să plece.

Ne pofti să ne așezăm lângă ea și, cuprinzându-ne afectuos cu brațele, ne mărturisi că nu putea suporta să aibă un văl de tristețe aruncat peste ziua următoare, își dorea să fie o zi fericită pentru toată lumea, așa că puteam să ne alungăm temerile, pentru că Jane nu avea nici un motiv să se teamă de ea.

– O fată nevinovată nu ar trebui să sufere pentru fărădelegile și lăcomia altora, iar conștiința și inima mea nu îmi vor permite să condamn pe nedrept. Știu că poate părea o pedeapsă nedreaptă, dar sora voastră este mai în siguranță unde se află în acest moment. Este găzduită în confort și este tratată cu o mare bunătate. De îndată ce eu mă voi căsători și voi naște un fiu, atunci, când nimeni nu va putea îndrăzni să emită vreo pretenție în numele surorii voastre, să încerce să pretindă pentru ea o coroană pe care știu că nu și-o dorește, atunci va fi prudent – pentru ea și pentru mine – să o eliberez. Deocamdată, o protejez ținând la distanță orice bărbat care ar vrea să facă din ea un pion; când îi voi reda libertatea lui Jane, vreau ca ea să fie cu adevărat liberă, să știe că nimeni nu îi va mai putea face vreodată așa ceva. Este o femeie tânără, nu o armă, iar tinerețea și frumusețea sunt trecătoare, eu știu asta, și vreau ca ea să se poată bucura de ele înainte ca acestea să dispară pe nesimțite.

Jane era acolo, după cum știam că va fi, urmărind de la fereastra ei, în acea dimineață înăbușitoare de septembrie, lunga, splendida procesiune de încoronare adunată în curte, condusă de regina Mary, așezată, în plină splendoare, într-o lectică de aur, îmbrăcată

în catifea de culoarea safirelor, cu margini din hermină și broderii de aur și purtând o coroană strălucitoare din bijuterii sub formă de flori.

Pentru ocazia aceea, făcui două jupoane din mătase roșie împodobite cu dantelă de aur, pentru ca eu și Kate să le purtăm sub noile noastre rochii purpurii, din hermină. Pe fiecare brodai trei fluturi de aur, lucrând o inițială ascunsă în aripile fiecăruia dintre ei – J, K, M. Când ieșirăm din apartamentele regale, pentru a ne ocupa locurile în procesiune, ne duserăm cu îndrăzneală în fața casei maestrului Partridge, astfel încât să ne poată vedea Jane. Ne ridicarăm fustele, ca să ne arătăm jupoanele cu cei trei fluturi de aur, și trei degete îndreptate spre Jane, apoi spre noi înșine, în semn că nu am uitat-o, că noi, cele trei surori, eram încă împreună și nimic nu ne putea despărți.

– Cea deșteaptă, făcu Jane semn cu buzele.

Apoi fu rândul lui Kate:

– Cea frumoasă.

Apoi eu:

– Micuța creatură grotescă.

Jane ne urmări cum ne urcăm într-o caleașcă aurită la care fusese adăugată o treaptă discretă, acoperită cu un covor roșu aprins, ca să pot sta la o înălțime egală cu Kate. Cu inimi pline de bucurie și încântare îi făcurăm cu mâna, vesele, înapoi lui Jane, în timp ce sunau trâmbițele și procesiunea lungă, șerpuitoare ieși pe porțile Turnului pentru a înainta încet prin oraș până la Westminster Abbey. Îi făcurăm bezele peste umăr lui Jane, sperând să-i transmitem că în curând, foarte curând, totul va fi bine, aveam cuvântul reginei în această privință, iar ea va fi liberă, să trăiască în liniște cu cărțile ei mult iubite și cu Guildford și, poate – după cum speram eu și Kate –, să învețe să se bucure de tinerețe și de iubire. Noi încă mai credeam că dragostea era posibilă între Jane și Guildford, dacă Jane ar fi încetat să se lupte cu dorința de parcă ar fi fost un demon trimis să o ispitească și să o chinuie.

Dar noi nu știam atunci că Senor Renard îl afișa pe prințul Philip, mirele spaniol, îmbrăcat în haine de aur, orbitoare, ca să stârnească dorințele reginei Mary, ținându-l la vedere pe bărbatul de al cărui portret se îndrăgostise verișoara noastră de neam regesc, ca pe un morcov înaintea nasului unui măgar, încercând să o oblige s-o condamne pe Jane, procedând astfel încât Mary să trebuiască să aleagă între viața lui Jane și dragostea după care

tânjise întotdeauna. Dar, în acele zile, verișoara noastră se agăța încă puternic de ideea de clemență, frângându-și mâinile și tânguindu-se:

– Nu pot fi atât de crudă încât să o trimit la moarte pe ruda mea nefericită. În zadar încercă ea să-l asigure pe ambasadorul Renard că „toate măsurile de precauție necesare vor fi luate înainte de a o lăsa pe Lady Jane în libertate". Dar el nu fu împăcat de aceste garanții, iar visul lui Mary de căsătorie cu prințul ei spaniol cu barbă aurie părea să se îndepărteze tot mai mult până când începu să înțeleagă că Jane stătea între ea și dorința ei incredibilă, cea mai aprigă pe care o cunoscuse vreodată.

Jane era încă prizonieră în acea zi furtunoasă de octombrie, când a împlinit șaisprezece ani. Ne era teamă că va crede că am uitat-o, așa încât am vrut să facem ceva special ca să-și dea seama că, deși trupurile noastre erau separate, surorile ei iubitoare și devotate erau mereu acolo cu ea, sufletește. Prin doamna Ellen, îi trimiserăm un tort de prune apetisant și o rochie nouă, frumoasă, dar, după standardele de la curte, simplă, cu o croială dintre cele mai modeste, exact cum prefera Jane. Era făcută din catifea în nuanța cea mai delicată de albastru, având un corset cu decolteu pătrat, tivit cu pietre de lună luminoase. Doamna Ellen ignoră protestele lui Jane și o înveșmântă cu ea, îi perie și îi împodobi buclele atinse parcă de buze roșii cu o cunună delicată din perle. Având complicitatea domnului și a doamnei Partridge, și a lui Sir John Bridges, aranjarăm ca Jane să fie încurajată să meargă după cină în grădina împrejmuită de ziduri și să se bucure de briza râului.

Cât de mult ne desfătarăm eu și Kate imaginându-ne scena care urmă! Kate invocă o durere de cap și ceru să fie scutită de îndatoririle ei în acea noapte, iar mie mi se permise să stau cu ea, și ne întinserăm una lângă alta pe patul nostru, imaginându-ni-l pe Guildford Dudley, îmbrăcat din cap până în picioare în alb strălucitor, cum se strecura prin spatele lui Jane și îi punea ușor mâna peste gură ca să nu țipe. Cu propriul său trup, o rezema de partea laterală a casei maestrului Partridge, lăsând-o să simtă dorința lui, și acolo, în umbra salciei plângătoare, protejați de tufișurile de liliac, avea să îi ridice fustele și să facă dragoste cu ea. Chiar și atunci când începu să cadă ploaia și fulgerul să lumineze pe cerul întunecat, eu și Kate ni-i imaginam și mai strânși în brațe,

simțind pe deplin căldura fierbinte a pasiunii lor în frigul ploii de toamnă.

Dar Jane a știut întotdeauna cum să strice un vis frumos. A doua zi, doamna Ellen ne spuse că, după ce își consumaseră pasiunea și Jane îl împinsese pe Guildford într-o baltă cu noroi, ea se năpustise în bucătăria familiei Partridge, udă până la piele, gâfâind și cu hainele murdare, și căutase frenetic suc de lămâie și oțet. Făcuse o mare mizerie, pe care nu zăbovise să o curețe, încercând să le toarne pe amândouă într-o sticlă de vin, apoi o luase la goană în sus pe scări până în dormitorul ei, își smulsese hainele ude de pe ea și se aruncase goală pe pat. Își desfăcuse picioarele larg și, cu o brutalitate alimentată de furie, asemănătoare unui viol, băgă gâtul lung și subțire al sticlei în vagin, împingându-și șoldurile în sus, în timp ce își turna conținutul acru și înțepător în interiorul ei.

Când doamna Ellen încercă să intervină, temându-se că Jane s-ar putea răni, Jane mârâi ca un câine turbat și îi dădu peste mâini, strigând: „Lasă-mă în pace!" Doamna Ellen se retrase discret și se așeză pe un taburet în colț. Mai târziu, când Jane stătea ghemuită pe o parte și plângea, pentru că amestecul o înțepa și o ardea înăuntru, având dureri și din cauza forței cu care își vârâse sticla înăuntru, refuzase toate încercările doamnei Ellen de a o mângâia și îi poruncise să iasă.

– Lasă-mă în pace! Lasă-mă în pace! plângea ea cu hohote, în timp ce doamna Ellen se retrase încet.

Când auzii mai târziu despre asta, oftai și clătinai din cap, simțind cum înțepăturile sărate ale lacrimilor îmi străpung ochii. Se dezlănțuia o bătălie între îngeri și demoni în interiorul surorii mele, o luptă atât de înfierbântată, confuză, strânsă și umbrită de fum, cu trupuri zvârcolindu-se în conflict, încât uneori era imposibil să distingă binele de rău, prietenul de dușman, sau cine va triumfa în final. Îmi iubeam sora, dar eram deznădăjduită la gândul că nu o voi putea înțelege vreodată. De ce trebuia să lupte împotriva ei înseși și să respingă pe oricine o iubea și o mângâia? De ce adora rolul de victimă și își pregătea viața pentru sacrificiu? De ce respingea plăcerea și alegea mereu durerea?

Îmi pot pune aceste întrebări, dar niciodată nu voi putea răspunde, și mă întreb uneori dacă Jane a putut vreodată. Poate că

adevărurile erau prea adânc îngropate pentru a fi vreodată descoperite. Unele lucruri nu sunt menite pentru lumina clară a zilei și preferă să rămână în întuneric; e mai bine ca unele lucruri să rămână ascunse indiferent cât de mult ne roade curiozitatea.

Capitolul 9

Într-o dimineață foarte friguroasă de noiembrie, eu și Kate stăteam înghesuite una lângă alta în blănurile noastre, în mijlocul unei mulțimi covârșitoare, pe o stradă aglomerată din Londra, pentru a-i privi pe Jane și pe Guildford cum merg spre primăria din Londra unde urmau să fie judecați. Noi încercam să nu ne temem. Toată lumea spunea că este doar o formalitate. Trebuiau respectate prevederile legii și, având în vedere că, teoretic, Jane comisese trădare, deși categoric împotriva voinței ei și sub constrângere, ea trebuia să fie condamnată, dar toată lumea știa că regina intenționa să-și impună prerogativele regale și să emită o grațiere.

Deși oamenii stăteau și se uitau gură-cască, nefăcând nimic care să spulbere liniștea acelei dimineți foarte reci, câțiva halebardieri în uniforme strălucitoare ca sângele împroșcat pe zăpadă înconjurară prizonierii, fiecare dintre ei ținând cu capul strălucitor al toporului său nou, lustruit, scos în afară ca să arate că acuzatul nu fusese condamnat încă. Noi încercarăm să surprindem privirea lui Jane, dar ea își ținea capul plecat peste cartea de rugăciuni legată în catifea neagră pe care o ținea deschisă în fața ei, buzele ei mișcându-se în tăcere peste cuvintele care speram că îi vor da suficientă alinare astfel încât să o ajute să treacă prin calvarul ce urma să vină. Era îmbrăcată în întregime în catifea neagră, fără podoabe, cu o glugă la fel de simplă și un voal de mătase neagră fluturându-i în spate. Doamna Ellen și doamna Tylney, de asemenea îmbrăcate în negru auster, o urmau la câțiva pași în spate. Doamna Ellen ținea pe braț o mantie de catifea neagră căptușită, cu guler de blană, iar când o văzu pe Jane tremurând, o desfăcu și porni înainte.

Mergând alături de Jane, Guildford – o apariție în catifea neagră, împodobită cu perle, cu crestături prin care se vedea satinul alb, cu un buchet vesel de garoafe, violete și micsandrele sale preferate, galbene, făcut din mătase și prins festiv la pălăria sa, ca să însenineze ziua sumbră de iarnă – se dădu un pas înapoi și o luă de la ea. Merse în spatele lui Jane și, cât se poate de tandru, i-o aranjă pe umerii subțiri care tremurau. Dar Jane nici măcar nu își ridică ochii, cu atât mai puțin să privească înapoi, iar eu, sincer, mă îndoiesc că a rostit măcar un cuvânt de mulțumire. Guildford, cu o expresie tristă, lăsă mâinile să-i cadă de pe umerii ei, unde zăboviseră, și reveni să meargă în pas cu ea.

Eu și Kate rămaserăm împreună și așteptarăm fără să ne dezlipim privirea nici măcar o dată de pe ușile primăriei. Nu cred că trecu nici măcar o jumătate de oră înainte de a se deschide din nou ușile, iar procesiunea reapăru pentru a face drumul de întoarcere spre Turn. Deși știam la ce să ne așteptăm, imaginea fu totuși ca o palmă dură care ne lăsă amețite. De data aceasta, capetele topoarelor erau întoarse cu tăișul spre Jane și Guildford, iar mulțimile tăcute se retrăgeau cu răsuflări întretăiate, de milă și groază, unii chiar îndrăznind să le șoptească încet „Dumnezeu să vă salveze!" celor condamnați. Kate mă prinse strâns de mână.

– E doar de dragul formalităților, e doar de dragul formalităților, repeta ea încontinuu, de parcă, prin simplă repetiție putea să se convingă pe ea însăși și pe mine.

De ce să nu fie adevărat? La urma urmei, nu aveam nici un motiv să ne îndoim de verișoara noastră. Deși, într-adevăr, m-aș fi simțit mult mai bine dacă, în momentele pe care le petrecuserăm cu ea, Jane ar fi răspuns cu o vorbă dulce și recunoștință sinceră în loc de obrăznicie și ostilitate. De fiecare dată când priveam în urmă și îmi aminteam de comportamentul lui Jane la Beaulieu, atunci, de Crăciun, simțeam că mi-e rău până în adâncul sufletului. O puteam auzi încă pe Jane luând-o la rost pe doamna de onoare a lui Mary pentru că se închina la azimă, făcând glume că brutarul ar fi Hristos, și râgâind zgomotos în timp ce verișoara Mary ne încânta cu povești din viețile sfinților.

În adâncul meu, o parte din mine se temea că Jane într-adevăr o transformase pe această rudă a noastră într-un dușman secret, deși verișoara Mary nega acest lucru și încerca să-l ascundă sub straturi nenumărate de politețe. Dacă se ajungea la o alegere între o fată posacă care le întorcea spatele preoților și trăgea vânturi

când i se spunea cum pioasa și vrednica fecioară Sfânta Lucia își scosese ochii, când logodnicul ei păgân îi admirase, și strigase: „Poftim, ia-i! Acum lasă-mă cu Dumnezeu!", și un prinț spaniol, îmbrăcat în aur, frumos, robust și cucernic, știam cu toții pe cine ar alege verișoara noastră. Văzusem cum privirea ei îi devora portretul; la fel se uita tata la farfuriile cu marțipan și la Guildford Dudley, și mama la Adrian Stokes era vorba de aceeași intensitate avidă, subtilă și arzând mocnit, așteptând să vină timpul său, când putea să izbucnească într-o flacără pasională.

Verișoara noastră era norocoasă, cum numai o regină poate fi, pentru că își putea justifica întotdeauna alegerea susținând că Jane era un angajament, o viață care trebuia sacrificată pentru binele mai mare, iar căsătoria ei cu Filip era o îndeplinire a datoriei, nu un act de pasiune, pentru a asigura succesiunea. Dar nimeni nu s-ar fi lăsat înșelat. Cu toții ar fi văzut doar o fată bătrână, nebună după poftele trupești, tânjind să-și ridice jupoanele pentru un flăcău cu păr de aur, cu unsprezece ani mai mic decât ea, și toți ar fi râs, ar fi bârfit, ar fi șușotit și și-ar fi bătut joc, dar nici unul dintre ei nu s-ar fi grăbit să fie eroul lui Jane; nobililor de la curte le păsa doar de ei înșiși, și așa-zișii prieteni ai lui Jane, toți erudiții studioși aflați departe, în siguranță, în Elveția, țara prietenă protestanților, și în Țările de Jos, nu erau cavaleri în armură strălucitoare, gata să vină călare și să o salveze pe doamna cea cinstită. Iar Jane era, la urma urmei, mai valoroasă pentru ei ca martiră, o martiră tânără și frumoasă.

Dar Jane părea indiferentă față de tot și nu se arăta preocupată; nici măcar cea mai mică pâlpâire de emoție nu îi trecu pe chipul palid. Nici măcar o dată nu își ridică privirea din cartea rugăciuni, iar Guildford, mergând alături de ea, privea în gol drept înainte, mișcându-se ca și cum ar fi fost într-o transă. Apoi, dintr-odată, păru ca izbit, de parcă ar fi primit o lovitură venită din întuneric, se clătină și se opri o clipă, apoi rămase în urmă, meargând la câțiva pași în spatele lui Jane, plecându-și pentru a încerca să ascundă lacrimile care acum îi șiroiau pe față. Îmi aduc aminte că perlele în formă de lacrimă care împodobeau frumoasa lui pălărie de catifea neagră se lăsaseră în jos, și părea că până și pălăria lui plângea pentru preafrumosul, condamnatul Guildford Dudley, iar pana albă din vârful ei se mișca precum un pumn agitat, care protesta față de lipsa de corectitudine a întregii situații.

O doamnă într-o pelerină din blană de iepure, care stătea lângă noi, clătină din cap și oftă la vederea celor copleșiți de durere care treceau muți și năuciți pe lângă noi:

– Cum pot fi ei atât de aspri față de niște oameni atât de frumoși?

Însăși Guildford ar fi putut rosti aceste cuvinte atunci când a fost citit verdictul.

Atât sora mea, cât și soțul ei nedorit fuseseră condamnați „să fie arși sau decapitați, după plăcerea reginei".

Kate îngenunche, în ciuda zăpezii care îi uda fustele și îi înghețа genunchii, și mă îmbrățișă atât de strâns încât avui impresia că stoarce toată suflarea din mine. Rămaserăm împreună, îmbrățișate, două fetițe triste, de paisprezece și de nouă ani, îmbrăcate în blană de iepure, dar reci ca gheața în interior, și plânserăm, simțind lacrimile fierbinți prefăcându-se în gheață pe obrajii noștri crăpați de vânt.

În zilele și săptămânile care urmară, Jane nu se putu odihni; cu focul febrei arzându-i în interior, chinuită de zilele lungi, care treceau lent, și de atât de multe nopți nedormite, ea se plimba agitată, înainte și înapoi, de la un perete la celălalt, recitând în mod constant, ca și cum ar fi vrut să-și insufle curaj: „Fii statornică, fii statornică: nu te teme de nici o durere, Hristos te-a răscumpărat, iar Cerul este câștigul tău". Începuse să se teamă că Dumnezeu o testa prin această întemnițare și era îngrozită că avea să eșueze. Nu mai putea găsi uitarea și consolarea în cărțile ei mult iubite; era prea consumată de grija sorții pe care urma să o aibă.

În timp ce noi dansam și petreceam în cele douăsprezece zile de Crăciun și de Anul Nou, Jane stătea lângă foc și privea în gol la butucul ceremonial din mâna domnului Partridge, întrebându-se dacă soarta ei în noul an, 1554, era „să fie arsă sau decapitată, după plăcerea reginei".

Când ieșea în aerul înghețat al iernii, Jane refuza cu încăpățânare să se uite în sus la culoarul din Turnul Beauchamp, unde îi era permis lui Guildford să facă mișcare în fiecare zi. El stătea acolo și urmărea traficul de pe râu, fără îndoială amintindu-și de zilele în care alunecase el însuși grandios, de-a lungul Tamisei, stând confortabil în pernele de catifea ale bărcii familiei sale. Stătea și se uita la Podul Londrei, unde capetele trădătorilor erau trase în țepușe de metal și ciugulite de corbii răpitori până

rămânea doar osul, sidefat, după care craniile goale erau aruncate în râu ca să facă loc. Fără îndoială că se întreba dacă al lui și al lui Jane li se vor alătura în curând. Câteodată se uita în jos la Jane, privind-o stăruitor, ca și cum își dorea ca ea să se uite în sus și să-i facă cu mâna. Dar ea nu făcu asta niciodată.

Întotdeauna mi-am dorit ca ea să fi făcut gestul acela. Un zâmbet, un semn cu mâna ar fi însemnat atât de mult. Deși erau ținuți în locuri separate, ei erau împreună, ca prizonieri condamnați la moarte, dar totuși erau singuri pentru că așa dorea Jane.

Anul Nou aduse dezastrul în loc de pacea pe care știam că și-o dorea regina Mary. Țara era la fel de zbuciumată, temătoare și agitată ca mintea febrilă și chinuită de teamă a lui Jane. Oamenilor le era frică de venirea lui Philip, de faptul că va aduce Inchiziția spaniolă cu el ca dar de nuntă și că noi ne vom pierde cu toții sub mantia roșie a Spaniei. Regina era atât de nebună după prințul visurilor ei, amețită ca o fată mare, încât toată ziua cânta, fredona și să stătea ore în șir uitându-se cu afecțiune la portretul lui. De multe ori, declara: „Îl voi iubi cu desăvârșire și niciodată nu-i voi da motiv să fie gelos!", fără a afla vreodată cu cât de multă cruzime își băteau alții joc de ea pentru aceste cuvinte, râzând pe la spatele ei, și cum atât de multe hohote zgomotoase se transformau rapid în tuse când trecea ea pe acolo. Ideea că regina noastră, ajunsă fată bătrână, ar putea vreodată să-i dea unui bărbat atât de frumos cum era prințul Philip, cu unsprezece ani mai tânăr decât ea, motiv pentru a fi gelos, era cu totul absurdă. Pentru prințul Philip, aceasta era o căsătorie de stat, dar, în inima ei, verișoara noastră o transformase într-una făcută din pasiune mocnită. Iar când auzi zvonuri – deoarece acei oameni batjocoritori și cruzi se asiguraseră că ele vor ajunge la urechile ei – despre amantele sale exotice și atrăgătoare și despre bastarzi de origine umilă, ea se îmbolnăvi de atâta plâns, și numai asigurările ambasadorului spaniol că acestea nu erau decât bârfe false și malițioase îi putură usca lacrimile din ochi și o făcură să zâmbească din nou.

Senor Renard insista să o convingă că Jane trebuia să moară. De asemenea, el îi alimenta teama și suspiciunea lui Mary față de sora ei vitregă, Elizabeth.

– De Elizabeth trebuie să vă temeți foarte mult, o avertiză el, pentru că ea are puterea de a fermeca; ea a moștenit darul vrăjitoriei de la mama ei, Anne Boleyn.

Știa foarte bine că doar menționarea numelui lui Anne Boleyn era suficientă pentru a reaprinde toate suferințele cele mai adânc înrădăcinate în sufletul verișoarei noastre, amintindu-i că ea fusese prințesa iubită și adorată până când femeia pe care ea întotdeauna o numise „marea târfă" a venit și le-a înlăturat pe Mary și pe venerabila ei mamă, pioasa și devotata Caterina de Aragon, din grațiile nestatornice ale lui Henric al VIII-lea.

Problemele mocneau, și se puteau simți în aer. Astfel, nu fu o surpriză faptul că în comitatul Kent, un bărbat rafinat, cu barbă castanie, pe nume Thomas Wyatt cel Tânăr, fiul poetului care rivalizase cândva cu Henric al VIII-lea pentru dragostea lui Anne Boleyn, începea să ridice o armată, provocându-i și pe alții să i se alăture. Intenționa ca ei să intre, mărșăluind, în Londra, sperând, prin acest spectacol de putere și forță, să o descurajeze pe regina Mary să se căsătorească cu prințul Philip.

Wyatt avea mereu să insiste, după aceea, că singurul său țel fusese acela de a-i demonstra Maiestății Sale că poporul ei o iubea, dar se temea de amenințarea dominației străine care venea la pachet cu căsătoria. Dar unii șopteau că era mai mult decât atât – un plan secret de a o înlătura pe Mary de pe tron și de a o înlocui cu prințesa Elizabeth sau cu Jane.

Atunci nenorocirea veni să ne bată încă o dată la ușă. Mama era la Londra cu regina, delectându-se și chefuind sub oblăduirea ei, etalându-și noile bijuterii și catifele de prost gust, jucând jocuri de noroc și amuzându-se, ieșind călare la vânătoarea regală sau singură cu Master Stokes la un galop sprinten și energic, de fiecare dată când avea ocazia, astfel încât nu reuși să fie cât se poate de vigilentă în privința tatei. Dacă vreodată un bărbat a avut nevoie de o soție prevăzătoare și atentă, acela era tata. Lăsat de capul lui la țară, cu caii și câinii lui de vânătoare, în apropierea cărților de rețete pline cu dulciuri pe care îl bătea mereu la cap pe bucătar să le facă, era într-o stare cât se poate de vulnerabilă când veni chemarea charismaticului Wyatt. Tata căzu sub vraja primejdioasă a acestui bărbat și, într-un mod nesăbuit, ba nu, idiot, fu de acord să i se alăture, cu condiția ca, în cazul în care regina Mary nu revenea la judecata cea dreaptă, Jane va fi readusă la tron ca regină a Angliei.

Dar oamenii o iubeau pe regina Mary mai mult decât îl urau pe spaniolul Philip. Ea ținu un discurs nemaipomenit la primăria Londrei, care îi făcu pe londonezi să se îndrăgostească din nou de

ea. Iar atunci când veni Wyatt, oamenii închiseră porțile și se ascunseră de el. El fu, în cele din urmă – deși după câteva momente tensionate, când ne temurăm că totul va fi pierdut – învins categoric și dus în lanțuri în Turn.

După ce se sfârși totul, cadavre în putrefacție atârnau în spânzurători la fiecare colț de stradă și se clătinau în copaci, iar Podul Londrei avea mai multe capete înșirate pe el decât își putea aminti cineva că văzuse vreodată. Londra era un loc jalnic, pestilențial, de unde ne doream să fugim, dar nu ne puteam părăsi sora. Uneori părea că niște cadavre urâte, cu privirea răutăcioasă se ridicaseră din morminte ca să pună stăpânire pe oraș și să bage spaima în cei vii. Ori de câte ori ieșeam în oraș, călătorind între palatele regale unde se stabilea curtea și Casa Suffolk, unde mama noastră conducea în mod grandios banchete îmbelșugate și mese de joc, eu și Kate țineam strâns la nas bile cu pomadă umplute cu portocale și cuișoare, fără prea mare efect; pur și simplu nu se putea scăpa de duhoarea morții.

Tata nici măcar nu ajunse la Londra. La cinci kilometri de Coventry, oamenii lui îl părăsiră. El fugi singur, cuprins de o panică pripită, lamentându-se că mama nu era acolo să gândească în locul lui. Se îndreptă spre Astley Park, una dintre moșiile sale din Suffolk. Acolo, vânat el însuși ca o pradă, urmărit de haite de câini care lătrau, intră în panică, și, când alergă prin Parcul Mare, prin noroiul lipicios în care i se scufundau cizmele și prin perdele dense de ploaie care cădeau fără oprire, își scoase toate hainele de pe el și, fugind în zigzag, le azvârli în depărtare. Se aruncă el însuși la pământ și se rostogoli în noroi, acoperindu-se complet, „ca friptura în sos picant", avea să spună el mai târziu, sperând să-și șteargă mirosul și să deruteze câinii. Apoi alergă, strângând mult iubita lui cutie cu bomboane la inima care-i bătea puternic, oprindu-se doar pentru a încerca să-și lipească cu noroi niște frunze căzute în jurul șalelor de dragul decenței. Deoarece hăituitorii lui îl ajungeau din urmă, el căută o ascunzătoare și încercă să-și înghesuie corpul mare, moale ca aluatul, în interiorul unui copac găunos, în care rămase blocat fără speranță și cât se poate de incomod și de indecent. „Îmi păruse o ideea atât de bună la momentul respectiv", avea să spună el după aceea, când încercă să-și justifice comportamentul ciudat. În timp ce câinii urlau, ținuți în lesă de stăpânul lor, iar soldații stăteau prin preajmă, râzând, fură chemați pădurari cu fierăstraie și topoare să-l scoată cu grijă pe tatăl

nostru înfrigurat și nenorocit din îmbrățișarea copacului. Ieși, palid ca o fantomă, un bărbat distrus și învins, care își dădea seama că fusese un prost pentru că încercase să facă o înțelegere cu diavolul, precum omul lacom din povestea aceea de demult, pe care meditatorul lui obișnuia să i-o spună, despre un tânăr care își vânduse sufletul pentru un sac de aur, doar ca să descopere, atunci când îl deschisese, că înăuntru nu erau decât castane. Tata avea soarta pecetluită. Corpul lui acoperit de noroi ca de o glazură fu din nou îmbrăcat cu hainele pe care le aruncase și el fu dus în lanțuri înapoi la Londra.

Jane, care auzise confuzia și panica din oraș, zarva și haosul îndepărtate create de rebeliunea lui Wyatt, dar nu știuse cauza lor, deoarece nici maestrul Partridge, nici Sir John Bridges nu avură inima să-i spună, stătu la fereastra ei și urmări sosirea tristă a tatălui nostru. Se întoarse spre maestrul Partridge și ceru să afle motivul pentru arestarea lui. La răspunsul onest al acestuia, ea căzu în genunchi, curpinzându-se cu brațele și plângând în tăcere, cu toată speranța spulberată, știind că verișoara noastră regală nu va mai îndrăzni acum să o lase să trăiască. Mary nu-și mai putea permite să fie milostivă. Singura libertate pe care Jane avea s-o aibă vreodată va veni atunci când barda călăului îi va elibera sufletul.

Chiar în aceeași zi, verișoara noastră, regina, semnă mandatele de execuție pentru Jane, Guildford și tatăl meu. După aceea, se ascunse singură, plângând, în capela ei privată, cu o miniatură a lui Jane într-o mână și una a prințului Philip în cealaltă. Ieși câteva ore mai târziu, cu fața și ochii umflați, cu un plan de a-l trimite pe propriul ei capelan, amabilul doctor Feckenham, să încerce să o convertească pe Jane. Ce pană frumoasă ar fi pus ea pe pălăria catolicismului – să o convertească pe una dintre cele mai înflăcărate și fanatice adversare de-ale lor! Și, cum Mary avea să se căsătorească în curând și, cu voia lui Dumnezeu, urma să fie mamă, iar Jane să nu mai fie o eretică, ci o bună catolică, nu ar mai fi fost în curând nici o primejdie să o elibereze și să o lase să ducă o viață de izolare liniștită. Dr. Feckenham fu bine ales; el nu era un preot acru la față, sumbru și pedant, ci un bărbat zâmbitor și jovial, însăși întruchiparea bunătății, și, pentru că fusese întemnițat pentru credința lui în timpul domniei regelui Eduard, putea fi înduioșat și putea înțelege bine situația grea în care se afla Jane.

Dar lui Jane îi stătea în obicei să întoarcă spatele și să umble cu nasul pe sus ca reacție la bunătatea verișoarei Mary.

– Sunt gata să primesc moartea cu răbdare și în orice mod va dori regina, îl informă ea cu răceală pe dr. Feckenham.

Cu toate acestea, erudita din ea nu putu rezista provocării, o ultimă ocazie de a-și etala inteligența ei mult lăudată, și să dezbată cu el diferite subiecte teologice în privința cărora credințele lor se separau. În ritmul ciocanelor mânuite de muncitorii care construiau eșafodul pe pajiștea din curtea Turnului, ei dezbătură numărul și natura sacramentelor și miracolul Liturghiei, momentul mistic când pâinea și vinul deveneau trupul și sângele lui Iisus Hristos. Dar Jane nu se lăsa înduplecată, nici măcar pentru a-și salva viața; pentru ea, sufletul ei era mai important, și mai degrabă murea pentru ceea ce ea considera că este adevărul decât să trăiască într-o minciună.

– Ei bine, milady, văd că niciodată nu vom fi de acord, concluzionă Feckenham foarte trist.

– Numai dacă Dumnezeu pătrunde în inima ta, răspunse Jane cu jale, pentru că în persoana lui Feckenham văzuse că nu toți preoții catolici erau diavolii pe care și-i imagina ea.

În fața ei era un bărbat cumsecade, o figură părintească, a cărui credință era la fel de sinceră, devotată și puternică precum a ei, și, chiar dacă el nu reușise să o influențeze și să o schimbe, nu avea s-o abandoneze ci, ca un prieten, dacă ea permitea acest lucru, avea să îi stea alături până la capăt. Și pentru această mare bunătate, cu lacrimi în ochi, Jane îi mulțumi.

Când Feckenham își luă rămas-bun de la ea, lăsând-o să se pregătească pentru a înfrunta moartea a doua zi, ea își puse mâna pe mâneca lui și vorbi, cu regret, despre Guildford.

– El este nevinovat și n-a făcut decât să asculte de tatăl său în toate privințele, așa cum sunt educați să facă toți copiii.

Apoi se întoarse cu spatele la el și se duse să îngenuncheze lângă patul ei să se roage.

Jane nu avea să știe niciodată de sacrificiul pe care Kate l-a făcut pentru a încerca să o salveze. După aceea, încercarăm amândouă să uităm, să ne prefacem că nu s-a întâmplat niciodată. Când contele de Pembroke, fostul ei socru, opri înaintarea lui Wyatt, regina Mary îl răsplăti cu un inel cu diamant de pe degetul ei. El îngenunche la picioarele ei și, cu lacrimi sclipindu-i pe fața lui mândră, patriciană, îl strecură pe degetul lui mic, singurul pe care

se potrivea, și promise că îl va purta și îl va prețui până în ziua în care va muri.

După aceea, îl văzui pe ambasadorul spaniol cum îl trage deoparte. Fiind mică și greu de observat, auzii schimbul lor rapid de cuvinte – limba diabolică, de șarpe, a spaniolului care îl îndemna pe Pembroke să o convingă pe regina Mary, care avea obiceiul de a se lăsa copleșită de legăturile de rudenie și de sentimentalis, că Jane trebuie să moară, nu i se putea da voie să trăiască, era prea periculos.

Făcui greșeala de a-i spune lui Kate. În noaptea aceea, când ceasurile băturâ miezul nopții, Kate, cu părul lăsat liber pe spate ca o perdea de flăcări și îmbrăcată în cămașa de corp din cel mai fin batist, tivită cu broderie spaniolă cu fir negru, se acoperi în tăcere cu o mantie de catifea neagră, își trase gluga pentru a-și ascunde fața în umbră și se duse la el. O implorai să nu meargă, dar fără a spune o vorbă, cu blândețe, dar cu hotărâre mă împinse deoparte. Se oferi pe sine, își dădu virginitatea, darul cel mai prețios pe care îl poate oferi o femeie doar o singură dată, unui bărbat care deja o rănise și o nedreptățise, pentru a încerca să salveze viața surorii noastre. El era cel mai puternic și mai influent bărbat de la curte, cel mai bogat conte din Anglia; numai cuvântul lui avea vreo șansă de a cântări mai mult decât cel al ambasadorului spaniol, iar dacă el vorbea în favoarea lui Jane, cuvintele lui puteau fi suficiente pentru a înclina balanța către tendința firească a verișoarei noastre spre clemență. Pembroke promisese, dar ceruse și un preț – Kate trebuia să i se ofere lui; doar atunci va vorbi în favoarea lui Jane.

Dar Pembroke mințise, după cum știam că avea să facă, și dovedi încă o dată că era un bărbat crud și rău. Nu a rostit niciodată vreun cuvânt prin care să ceară îndurare pentru Jane. În schimb, el se alătură celorlalți, vocea lui fiind printre cele mai răsunătoare, care îi cereau moartea. A folosit-o și a pângărit-o pe sora mea, apoi a repetat ca un papagal către ambasadorul spaniol – Jane era o trădătoare și trebuia să moară la fel ca toți trădătorii. „Capul care a îndrăznit să poarte o coroană furată trebuia să fie luat", spuse Pembroke, și numi acest lucru justiție.

Când Kate se întoarse la mine la cântatul cocoșului, folosită și scăldată în lacrimi, cu cămașa ruptă și plină de sânge, mișcându-se ca și cum fiecare pas îi provoca durere, eu îmi desfăcui brațele fără

să spun vreun cuvânt și îmi lăsai umărul să se ude de lacrimile care urmară.

– Când m-a ținut în brațe, m-a sărutat și m-a mângâiat, și când... m-a iubit, vocea ei ezită nesigură și își mușcă buza de jos când se uită în sus la mine cu ochii ei strălucitori din pricina lacrimilor, deși știu că „iubit" nu este cuvântul potrivit, m-a provocat și m-a respins cum nu a făcut-o vreodată vreun alt bărbat. L-am detestat și l-am dorit, l-am iubit și l-am urât, toate în același timp. Sentimentele erau toate un amalgam roșu, fierbinte în mintea mea, și de câte ori am încercat să le pun în ordine și să le dau un înțeles fiecăruia, m-am ars, așa că nu am mai încercat, ca o persoană care se înecă și încetează să se mai zbată și doar stă pe spate și începe să plutească, în derivă, oriunde o poartă curentul. Voiam să rămân, dar voiam și să plec, să-l trag aproape de mine și să-l țin în brațe, dar și să-l mușc și să-l lovesc cu piciorul, să-l zgârii ca o pisică sălbatică și să lupt să mă eliberez de el și de mine, pentru că nu mi-a plăcut de mine când m-am culcat cu el. Dar, în același timp, am fost eu, și știam că nu puteam scăpa de mine însămi. Eu sunt ceea ce sunt, și nu are rost să mă împotrivesc mie. Tot ce am putut face a fost să sărut, să mângâi și să țin strâns în brațe. Am fost în totalitate în puterea lui, pentru că am vrut să fiu, chiar dacă nu vroiam. Am fost eu însămi, și totuși nu am fost. Ah, Mary, pentru prima dată, cred că înțeleg cum s-a simțit Jane cu Guildford! Și el m-a rănit, Pembroke m-a rănit, știam că o va face, nu voiam să facă asta, și totuși vroiam, și am știut că așa trebuie să fie prima dată, așa este pentru fiecare fată, dar cu toate astea, l-am primit, l-am invitat, iar el m-a rănit. Ah, Mary, a fost și agonie, și extaz!

Vocea ei icni de durere, iar ea îmi plânse din nou în brațe, agățându-se de mine ca și cum numai eu puteam să o salvez.

La ce te așteptai? Te-ai jucat cu focul și te-ai ars, spuse o voce mică din mintea mea. Dar gura nu mi se mișcă deloc decât pentru a săruta buclele strălucitoare în timp ce o țineam aproape pe Kate și îmi doream ca durerea să-i părăsească trupul, să o iau asupra mea, odată cu lacrimile ei. Mă abținui. Erau multe lucruri pe care i le-aș fi putut spune surorii mele, dar nu aveam inima să le rostesc; tot ce puteam face era să o țin în brațe, și apoi din nou, când își dădu seama de trădarea și duplicitatea lui Pembroke. Jane era sortită pieirii, iar el contribuise la poruncirea acestui lucru, la fel cum contribuise la aruncarea pe capul ei a unei coroane pe care

ea nu și-o dorea. Oamenii se pricep întotdeauna să uite ceea ce nu doresc să-și amintească. Întotdeauna se văd în lumina care îi flatează și îi favorizează cel mai mult și încearcă să se asigure că și alții îi văd astfel. De aceea eu nu am avut niciodată încredere în memorii, nici măcar în cele scrise de sfinți.

Capitolul 10

Deşi nu ne plăcu deloc să plecăm de acasă în acea dimineaţă rece de 12 februarie, trebuia să o facem, era o misiune de caritate pe care inimile noastre nu ar fi putut-o refuza vreodată. Deşi imploraserăm, insistaserăm, plânseserăm şi ne umiliserăm cum nu o făcuserăm niciodată până atunci, verişoara noastră refuză să ne permită să petrecem o ultima oră cu Jane; chiar şi atunci când căzurăm plângând în genunchi în faţa ei şi o rugarăm să ne ofere timp suficient pentru un singur sărut, o singură îmbrăţişare, să ne luăm la revedere, răspunsul rămase acelaşi: nu! Verişoara Mary întoarse, cu catifeaua ei purpurie, spatele lacrimilor noastre şi spuse că atunci când vom fi mai în vârstă vom înţelege că a făcut lucrul acesta spre binele nostru, pentru a ne scuti de o durere şi mai mare. La insistenţele lui Kate, ea ridică mâna şi spuse:

– Nu mai vreau să aud altceva. Plecaţi acum. Şi ne dădu afară.

Dar, mai târziu, ea ne trimise un mesaj în care spunea că am putea, dacă doream, să mergem şi să-i oferim, pe cât ne stătea în puteri, mângâiere lui Guildford. El era într-o stare de agitaţie groaznică pentru că Jane refuzase să-l vadă când verişoara Mary se oferi să-i lase pe cei doi soţi să-şi petreacă ultima noapte de pe pământ împreună. Aşa că eu şi Kate ne puserăm blănurile pe noi şi porniram spre Turn.

Guildford îşi petrecea ultima dimineaţă într-o potop de lacrimi, deplângându-şi nenorocirea şi faptul că Jane nu dorea să fie cu el pe ultimul său drum.

– Ar fi trebuit să trecem prin asta împreună, plânse el pe genunchii lui Kate, iar eu îngenuncheai şi îl mângâiai pe spate, în timp ce amândouă făceam tot posibilul să-l alinăm în absenţa – trebuie să o spun – surorii noastre egoiste!

Jane trimisese vorbă prin Sir John Bridges că „dacă întâlnirea noastră ar fi putut fi un mijloc de consolare pentru sufletele noastre, m-aș fi bucurat să-l văd Guildford, dar, având în vedere ca întâlnirea noastră ne-ar spori doar nefericirea și durerea, este mai bine să o amânăm pentru moment, deoarece ne vom întâlni, în scurt timp în altă parte și vom trăi legați prin legături indisolubile".

Încercarăm în zadar să-l facem să vadă mesajul de speranță ascuns în cuvintele lui Jane, dar Guildford clătină doar din cap și plânse și mai tare, nenorocit și neconsolat, în brațele noastre, temându-se să moară singur, fără a avea pe cineva care să-l țină de mână și să facă acea ultimă plimbare cu el.

– Nu vreau să mor! suspină el. În culmea disperării, ne imploră să găsim un cerșetor blond care să moară în locul lui și apoi să plecăm cu el în Italia, unde va putea face ceea ce își dorise întotdeauna – să cânte!

Dar era doar o fantezie nebună, o ultimă licărire a unui vis care știam cu toții că nu se putea realiza niciodată. Deși nu era legat de noi printr-o legătură de rudenie, Guildford era singurul frate pe care l-am avut vreodată – toți băieții pe care îi născuse mama muriseră înainte de a apuca măcar să respire –, așa că îl ajutarăm cum puturăm. Îl calmarăm și îl îmbăiarăm cu mușețel și levănțică, iar apoi îl îmbrăcarăm. Deși unii ar fi putut obiecta că două fete se ocupau de un bărbat tânăr într-un mod atât de intim, Guildford era ca un copilaș speriat în mâinile noastre, și totul fuse în întregime nevinovat; goliciunea lui nu stârnea nimic în noi, cu excepția tristeții că cineva atât de tânăr și frumos urma să moară la numai șaptesprezece ani.

Kate alese pentru el o vestă elegantă, din catifea neagră și satin de culoarea scorțișoarei și pantaloni strâmți din mătase neagră și, cu delicatețe, se încredință că gulerul împodobit cu dantelă al cămășii albe din batist era desfăcut larg, pentru a-i lăsa gâtul gol și accesibil pentru bardă. Cum stătea așa, docil ca un copil pe scaunul său, sorbind din ceaiul de mușețel, Kate, cu degetele ei agile, întotdeauna atât de pricepute la coafuri, aranjă buclele aurite ale lui Guildford Dudley pentru ultima dată, iar eu trăsei cu degetele pana roșcată, vopsită, de pe bereta sa din catifea neagră pentru a-i face o buclă elegantă, înainte de a i-o da lui.

– Mulțumesc, Mary.

Încercând din răsputeri să fie curajos, Guildford îmi zâmbi.

– Este foarte frig afară și capul meu este foarte frumos; ar fi înspăimântător dacă aș răci, spuse el, și își puse bereta pe cap, șmecherește, iar eu înțelesei sclipirea de autoironie din ochii lui verzi ca agrișele, pentru o ultimă dată.

Când veni vremea să mergem, iar Sir John Bridges ajunse la ușă, Guildford strigă brusc:

– Așteptați!

Îl luă pe Puf care stătea încolăcit și dormea pe pat, îl ținu aproape de inimă pentru un moment lung, sărută și mângâie capul alb, cu blana moale, mătăsoasă, apoi veni și îl puse cu grijă în brațele lui Kate.

– Te rog să ai grijă de el în locul meu. Mănâncă un bol de smântână în fiecare dimineață la micul dejun, adăugă el, frângându-i-se vocea, la fel ca și inimile noastre.

Cu lacrimi în ochi, Kate promise că Puf va fi răsfățat „ca un rege al pisicilor" și îl îmbrățișarăm pe Guildford pentru ultima dată, iar apoi ne despărțirăm înainte ca lacrimile să ne înece pe toți.

Plânserăm tot drumul de întoarcere spre Palatul Greenwich, unde trebuia să ne grăbim să ne punem livrelele negre și roșii pentru a o sluji pe regină, iar când coborârăm din barca închiriată, lăsarăm pernele îmbibate de lacrimile noastre.

În camera noastră, Kate îi dădu lui Puf o farfurioară cu lapte, îngenunchind pe podea lângă el, mângâindu-l, îmbrățișându-l, sărutându-l și alintându-l, în timp ce el se desfăta în voie. Ne ajutarăm una pe alta să ne schimbăm în livrelele noastre, apoi ne plimbarăm prin cameră înainte și înapoi, așteptând încordate, uitându-ne la ceas, știind că, mult prea curând, sufletul surorii noastre va pleca de pe acest pământ. Veni o servitoare, trimisă dintr-un gest de bunăvoință din partea reginei, și ne aduse un mic dejun întârziat, deoarece știa că nu mâncaserăm nimic și nu voia să ne vadă leșinate și ametite când mergeam la ea. Dar nici una dintre noi nu voia asta, deși nu avurăm inima să refuzăm și să trimitem mâncarea înapoi la bucătărie, ca nu cumva verișoara noastră, regina, să creadă că suntem nerecunoscătoare și disprețuitoare față de gestul ei.

Fata de la bucătărie tocmai pleca în momentul în care, deodată, Kate traversă camera în fugă și o trase înapoi înăuntru.

– Vreau hainele tale! spuse ea.

Privii uimită cum sora mea, care avusese întotdeauna o servitoare sau pe mine care să o ajute, își scoase repede rochia, fără

să-i pese dacă rupea ceva, până rămase în cămașa de corp și în corset. Își lăsă jupoanele aruncate pe podea și îi porunci fetei care tremura și stătea uluită:

– Dezbracă-te!

Temându-se ca nu cumva Kate să-și fi pierdut mințile și să-i facă vreun rău, fata se conformă agitată.

În timp ce se chinuia să intre în rochia țesută în casă, simplă, galben-închis, Kate îi aruncă cu piciorul livreaua ei ruptă și lăsată pe jos și îi porunci să și-o pună pe ea, pentru că nu putea să meargă pe coridoarele palatului fără niște haine decente, și să-mi aducă și mie ceva să pun pe mine.

– Orice! Un sac e bun, dacă asta e tot ce poți găsi. Grăbește-te! strigă ea când fata ezită și se plânse că nu știe mărimea mea, spunând că nu știe ce să facă. Aleargă, naiba să te ia! bătu Kate din picior să se grăbească, apoi se întoarse și îmi scoase repede rochia. Când mi-o ridică peste cap, auzii zgomot de material rupt și cusături și nasturi sărind, și știui că va fi nevoie de multă muncă la livrelele noastre, înainte de a le putea purta din nou, dacă se mai putea.

Kate își strângea sus bogăția sălbatică de bucle înflăcărate, cu atâta grabă de parcă acestea îi ardeau mâinile și le împingea în boneta de pânză a servitoarei atunci când fata se întoarse ținând strâns în mână un sac țesut grosier, care, după praful pe care îl lăsa pe podea și pe pielea mea, mai mult ca sigur că avusese făină în el. Kate merse repede la coșul ei de cusut și tăie repede o gaură în partea de jos pentru capul meu și două pe părțile laterale prin care să-mi scot brațele, apoi mi-l trase peste cap și mă ajută să mă mișc în el. Apoi, luând șorțul servitoarei și legându-și-l în jurul taliei și poticnindu-se în saboții ei din lemn, prea mari pentru ea, mă luă de mână și mă zori să ies pe ușă, în timp ce eu mă luptam cu o mână să-mi scot acele cu vârf de pietre prețioase din păr și să-mi desfac șiragurile de perle împletite în el. Pe acestea le lăsai pe podea ca jucăriile aruncate de un copil.

Coborârăm în grabă pe scările dinspre apă, nepăsătoare la alunecușul care ne punea în pericol, și, pentru a doua oară în acea dimineață, ne urcarăm într-o barcă. Kate îi aruncă o mână de monede vâslașului și îi ceru să vâslească spre Turn ca și cum însăși viața lui depindea de asta.

– Kate, ce ai de gând? strigai eu. Asta e o nebunie! Se cuvine să o însoțim pe regină; cu siguranță ne va pedepsi!

– Nu-mi pasă! spuse Kate sfidător, și se întoarse să-i strige vâslașului să vâslească mai repede. Trebuie să fim acolo pentru Jane, Mary. Nu putem să o lăsăm să moară singură!

Spunând aceste cuvinte, Kate îmi dădu tot curajul de care aveam nevoie.

– Pentru Jane, încuviințai din cap și întinsei mâna să i-o apuc pe a lui Kate.

Aproape că nu ajunserăm la timp. Era însă prea târziu pentru Guildford; el era deja mort de aproape o oră. Capul și trupul său, înfășurate într-un cearceaf pătat de sânge, deja fuseseră duse cu căruța de la Tower Hill. Aflarăm mai târziu că, în ultimul moment, Guildford își găsise curajul și, când îngenunche în fața butucului, declară că va muri „făcând ceea ce iubesc la nebunie, și, de data aceasta, nimeni nu mă va opri! Doamne". Își ridicase spre cer ochii lui verzi ca agrișele. „Aceasta este vocea mea; o voi trimite să se înalțe sus, spre cer, să se întâlnească cu îngerii Tăi când vin să-mi ducă sufletul acasă la Tine!"

El își desfăcu larg brațele, închise ochii, își dădu capul pe spate și lăsă să se dezlănțuie o voce răsunătoare și plină de bucurie, care, cu patetism, se străduia să urce până la cer. Cutremurându-se, în timp ce mulțimea țipa: „Doamne, ai milă de urechile noastre!", călăul, luat prin surprindere, ridică barda cu putere și reteză capul glorios, cu bucle de aur, al lui Guildford dintr-o singură lovitură.

Aveam să aflăm mai târziu că Jane stătuse la fereastră și privise ultimul lui drum, singur, spre Tower Hill. Guildford privea în gol, drept înainte și nu făcu nici o oprire, nu se uită nici măcar o dată în sus când trecu pe sub fereastra ei. Ea rămăsese tot acolo după aceea, pentru a urmări întoarcerea cadavrului său însângerat în căruță, zărind în fugă buclele lui de aur ieșind ușor de sub cutele cearceafului în care era înfășurat. Apoi veniră lacrimile pe care Guildford le prezisese cândva, iar Jane plânse în hohote, fără să se poată opri: „Guildford! Guildford!", și căzut plângând în brațele doamnei Ellen, înăbușindu-și suspinele pe umărul îmbrăcat în catifea neagră al acelei bune doamne.

– Ospățul de dinainte nu este atât de amar, cel pe care l-ai gustat tu și pe care eu îl voi gusta în curând, încât să-mi facă trupul să tremure, spuse ea într-o năvală de lacrimi și apoi, ridicându-și capul, înghițindu-și lacrimile, continuă: Dar asta nu este nimic, Guildford, pe lângă ospățul la care tu și eu vom participa astăzi împreună, în Paradis.

Apoi merse și îngenunche lângă patul ei și se rugă lui Dumnezeu să o ajute să-și găsească puterea de a rezista cu curaj în ultima oră a vieții.

– Doamne, Tu, Dumnezeu și Tată al vieții mele, auzi această femeie nenorocită și părăsită, și înarmează-mă, Te implor, cu armura Ta ca să pot rezista, înzestrează-mă cu cinste și cu platoșa neprihănirii.

– Grăbește-te, Mary, grăbește-te! Jane are nevoie de noi! Trebuie să fim acolo pentru ea! Nu o putem lăsa să moară singură! Nu putem!

Cu o forță care mă tenui că-mi va smulge brațul din încheieturi, Kate mă trăgea și mă târa prin mulțime, nepăsătoare la picioarele de care mă loveam și la degetele pe care le călcam. Cu hotărâre se împingea și-și făcea drum cu coatele, în timp ce tobele băteau și se trăgeau clopotele din capela Turnului, ducându-mă cu ea chiar până în față, suficient de aproape cât să întind mâna și să ating eșafodul.

Purtând aceeași rochie din catifea neagră și glugă pe care le purtase la judecata ei, cu capul plecat peste prețioasa ei carte de rugăciuni, sora noastră deja urca cele treisprezece trepte ale eșafodului învelit în negru.

Când păși pe scândurile acoperite cu paie, Jane ezită un moment, dându-se un pas în spate, spre prezența liniștitoare a doctorului Feckenham, îmbrăcat într-o robă neagră, în timp ce doamna Ellen și doamna Tylney, aproape orbite de lacrimi, stăteau neliniștite în spate, așteptând să o dezbrace și să se asigure că acele care îi țineau părul în sus erau bine prinse, ca a nu cădea și a înfrâna barda, prelungind astfel agonia lui Jane.

Jane îi dădu cartea de rugăciune lui Sir John Bridges, căruia i-o promisese ca amintire, și, cu o voce scăzută, timidă, tremurătoare, afirmă curajoasă și pătrunsă de corectitudine:

– Dacă greșelile mele merită pedeapsa, tinerețea mea, cel puțin, și necugetarea mea au fost vrednice de iertare. Dumnezeu și posteritatea îmi vor arăta mai multă bunăvoință.

Apoi își lăsă doamnele să facă cele trebuincioase, ferindu-se, cu teamă, de călăul înalt, bine făcut, cu glugă neagră când acesta îngenunche și, cu blândețe, îi ceru iertare. Forțându-se să fie curajoasă, Jane îi oferi iertare și îi puse moneda tradițională în palmă. În timp ce o ghida spre butuc, Jane, ca o fetiță cu ochii înlăcrimați care tânjea să primească o încuviințare, întrebă:

– Nu mi-l vei tăia până când mă așez?

El răspunse cât se poate de binevoitor:

– Nu, milady.

Ridicându-și privirea să vadă corbii care dădeau târcoale deasupra în înaltul cerului, cu vocea șovăitoare, întrerupându-se, oprindu-se, ridicându-se și apoi coborând, Jane adresă ultimele cuvinte mulțimii:

– Oameni buni, am venit aici să mor, și sunt condamnată de lege la același lucru. Într-adevăr, fapta împotriva Maiestății Sale, regina, a fost împotriva legii și la fel a fost și consimțirea mea, dar îmi spăl mâinile cu nevinovăție de îndeplinirea și realizarea acestei dorințe de către mine, sau în numele meu, azi, înaintea lui Dumnezeu și de față cu voi, buni creștini. Se opri și își frecă mâinile ca și cum, într-adevăr, și le spăla. Vă rog pe toți, buni creștini, să-mi fiți martori că mor ca o femeie creștină adevărată și că nu doresc să fiu salvată prin nici un alt mijloc, ci doar prin mila lui Dumnezeu, prin meritele sângelui singurului Său fiu, Iisus Hristos. Mărturisesc că am cunoscut cuvântul lui Dumnezeu, l-am neglijat, m-am iubit pe mine însămi și am iubit lumea, și, prin urmare, această suferință sau pedeapsă vine, în mod fericit și cu demnitate, asupra mea pentru păcatele mele. Cu toate acestea, Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru bunătatea Lui de a-mi fi dat timp și răgaz să mă pocăiesc. Și acum, buni creștini, cât mai sunt în viață, vă rog să mă ajutați cu rugăciunile voastre.

Privind în jurul meu, în timp ce mulți oameni își plecau capetele și cădeau în genunchi pe pământul cu petice de zăpadă, observai că nu se vedea nici un ochi neînlăcrimat.

Pe eșafod, Jane se întoarse și se uită nesigură la doctorul Feckenham:

– Ar trebui să spun psalmul *Miserere*? întrebă ea.

La încuviințarea lui, ea îngenunche, încă întoarsă cu fața spre mulțime, și, după un moment, făcu și el același lucru, iar cele două voci ale lor, a ei vorbind blând în engleză, a lui, sonoră, în latină, se amestecară în recitarea *Miserere mei, Deus*, iar el îi ținu mâna într-a lui.

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea e pururea. Ție unuia

am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite. Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. Că de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci voi pune pe altarul Tău viței.[1]

Apoi se ridică în picioare și, cu o dovadă rară de bunătate, se întoarse să-l ajute pe bătrân să se ridice. Din impuls, se aplecă și îl sărută pe obraz și șopti:

– Mă rog lui Dumnezeu să vă răsplătească din plin pentru bunătatea pe care mi-ați arătat-o.

Întorcându-se în grabă, ca și cum se temea că, dacă nu se mișcă repede, curajul avea să i se clatine și lașitatea să se arate, ea se așeză cu fața la butuc și căzu în genunchi pe paie. Îi făcu un semn doamnei Ellen să o lege la ochi, ca să șteargă din fața ei lumea pe care urma să o părăsească. Chiar înainte ca ochii să-i fie acoperiți, ea îl privi încă o dată, lung, cu teamă, pe călău și-l imploră:

– Te rog să mă ucizi repede!

La care acesta dădu din cap:

– Da, milady.

[1] Psalmul 50, Psalmi, Biblia, Societatea Biblică Interconfesională din România, 1982 (n.red.)

Dar Jane aproximă greşit distanţa dintre ea şi butuc şi când, legată la ochi, se mişcă să-şi pună capul jos, dădu doar de aer. Lucrul acesta aproape că îi alungă curajul. Mâinile ei se ridicară, orbecăind nebuneşte în faţă.

– Unde e? Unde e? suspină ea cu jale.

Era o privelişte atât de tristă şi de jalnică. Tuturor le părea rău pentru ea. Dar nimeni nu îndrăzni să se mişte. Şi apoi istoria consemnează că „unui singur privitor i se făcu milă", dar eu vă pot spune că era curajoasa mea Kate, de nerecunoscut în hainele de servitoare, cu părul ei ascuns sub o broboadă de pânză împrumutată, care se rupse de mulţime şi urcă cu zgomot treptele de lemn cu saboţii ei stângaci, greoi. Îşi puse o mână mângâietoare pe umărul lui Jane, lăsând-o să zăbovească acolo pentru un moment lung şi plin de afecţiune. Cei care se uitau nu au ştiut niciodată că fuseseră martorii a două surori care-şi luau rămas-bun. Apoi, mişcându-se repede, Kate ghidă uşor mâinile lui Jane şi o ajută să-şi pună capul jos pe butucul tare, din lemn, plin de tăieturi, care văzuse atât de multe execuţii.

– „Te iubim, Jane", îmi spuse Kate, după aceea, că îi şoptise.

Jane şoptise înapoi:

– Nu plânge pentru mine, Kate; pierzând această viaţă muritoare, câştig o viaţă eternă!

Înghiţindu-şi lacrimile, Kate coborî înapoi, şi în timp ce încă era cu spatele întors, Jane strigă curajoasă: „Doamne, în mâinile Tale îmi încredinţez sufletul!", şi barda căzu cu o mare bufnitură, străpungând pielea şi oasele lui Jane, ca să-şi înfigă lama în lemn.

Eu priveam faţa lui Kate, nu eşafodul, când căzu barda. Ea închise ochii, dar lacrimile se iviră. Inspiră adânc, expiră tremurând şi şopti:

– Rămas-bun, draga mea Jane!

Apoi ea îşi îndreptă umerii, deschise ochii, mă luă de mână, şi porni repede trăgându-mă înapoi prin mulţime, departe de eşafod.

– Nu te uita înapoi, nu te uita înapoi, îmi tot spunea ea, până când cuvintele îşi pierdură orice înţeles.

Nu m-am uitat. Prin urmare, nici una din noi nu văzu, deşi auzirăm, când călăul ţinu capul surorii noastre în sus, de păr, şi rosti cuvintele tradiţionale: „Aşa pier toţi duşmanii reginei! Iată capul trădătoarei!" În spatele nostru auzirăm mulţimea minunându-se că o cantitate atât de mare de sânge se scursese dintr-o fetiţă.

Jane dispăruse, dar ea avea să trăiască în continuare, iar posteritatea cu adevărat avea să îi fie favorabilă. Se părea că, aproape peste noapte, poezii, balade și desene care-i celebrau curajul și credința, tinerețea și frumusețea, apăreau ca buruienile, recitate și vândute la toate colțurile de stradă. Ea captase imaginația publicului și devenise o eroină tragică. Dacă ar fi fost o babornițăde cincizeci de ani, fără dinți, cu părul cărunt, nu de șaisprezece ani și frumoasă, ar fi putut fi o cu totul altă poveste, dar există ceva la scena aceea care fascinează și provoacă, excită și aprinde, face sângele să clocotească în vene și stârnește pofta trupească – frumusețea legată la ochi îngenuncheată acolo, cu gâtul și umerii goi și albi ca zăpada, ca un sacrificiu pentru pofta carnală a reginei nemăritate pentru un prinț spaniol bălai, și fântâna de sânge care izbucnește din acel gât fragil, subțire, pentru a păta zăpada pură, albă, ca florile roșii ale sângelui unei fecioare pe cearceafurile patului ei nupțial. Astfel își va aminti lumea și posteritatea de sora mea.

Doamna Ellen, care rămăsese, cu loialitate, să se îngrijească de cadavrul lui Jane, veni la palat în noaptea aceea și ne aduse fiecăreia câte o șuviță lungă, ondulată pe care o tăiase din părul lui Jane înainte de a înveli, cu delicatețe, trupul slab, rupt în două, al surorii noastre într-un cearceaf și de a o pune, alături de Guildford, în cripta mucegăită, prăfuită de la St. Peter ad Vincula, capela tristă și însângerată a Turnului, unde Anne Boleyn și alți trădători condamnați erau înmormântați. Mai târziu, îi cerui lui Kate să stea, cu capul atârnat în jos, cu părul ei căzând ca o ploaie roșie de aur în jurul feței, și îi tăiai de la ceafă o șuviță lungă. Ea urma să facă același lucru cu părul meu. Eu aveam să împletesc șuvițele, formând o pereche de trandafiri, unul pentru fiecare din noi, să-l păstrăm și să-l prețuim, fiecare alcătuit din trei nuanțe de păr tăiate de pe capetele a trei surori – „cea deșteaptă", „cea frumoasă" și „micuța creatura grotescă" –, șuvițe de castaniu roșcat, cupru aprins, roșu ca focul, și abanos cu o nuanță secretă de stacojiu, împreună pentru totdeauna, legate, nedespărțite nici măcar de coasa crudă a morții.

Doamna Ellen ne aduse și Testamentul Grecesc prețuit de Jane. După ce ea plecase, găsirăm, scrisă în interiorul copertei, pe paginile goale, o scrisoare adresată lui Kate. Mă simții puțin rănită. Nu era nimic pentru mine? Deschisei la sfârșitul cărții,

sperând că voi găsi un mesaj pentru mine pe ultimele pagini goale, dar nu era nimic.

– Poate e ceva aici pentru amândouă? sugeră Kate, iar eu îi dădui cartea înapoi și ne așezarăm, una lângă alta, pe laviția de la cămin, iar ea citi cu voce tare:

Ți-am trimis aici, buna mea soră Katherine, o carte care, deși în exterior nu este împodobită cu aur, în interior valorează mai mult decât pietrele prețioase. Este cartea Legii Domnului, draga mea soră. Este Testamentul Lui și Ultima Lui Dorință, pe care El le-a lăsat nouă, nenorociților, care te va duce pe calea bucuriei veșnice. Și dacă tu, cu o minte trează, o citești și, cu o dorință sinceră o urmezi, te va aduce la o viață nemuritoare și veșnică.

Această carte te va învăța cum să trăiești și cum să mori. Îți va aduce mai multe câștiguri decât ai fi obținut prin posesia terenurilor tatălui tău cuprins de tristețe. Între aceste coperte sunt asemenea bogății, încât nici cei lacomi nu ți le vor lua, nici hoțul nu ți le va fura, nici molia nu ți le va strica.

Să nu ai încredere că gingășia vârstei tale îți va lungi zilele, pentru că, la fel de curând, dacă este voia lui Dumnezeu, pleacă și tinerii, și bătrânii. De aceea, străduiește-te mereu să înveți cum să mori. Sfidează lumea, neagă-l pe Diavol, disprețuiește trupul și bucură-te doar de Domnul. Pocăiește-te pentru păcatele tale și totuși nu deznădăjdui. Fii tare în credință și totuși nu cerceta, și dorește-ți să te unești cu Sfântul Pavel în credință și să fii cu Hristos, cu care, chiar și în moarte, există viață.

Bucură-te în Hristos după cum consider că fac eu, neîndoielnic, și pentru că porți numele unui creștin, poți păși cât mai aproape pe urmele stăpânului tău, Hristos, și poți să-ți iei crucea în spate. Pune păcatele tale pe spatele Lui și îmbrățișează-L mereu. Și la moartea mea, bucură-te, așa cum fac eu, buna mea soră, că voi fi izbăvită de această depravare și voi ajunge unde nu există putreziciune, pentru că sunt sigură că, pierzând o viață muritoare, voi câștiga o viață nemuritoare.

Roagă-te lui Dumnezeu să îți dea și să-ți trimită din harul Său să trăiești în frica Lui și apoi să mori în adevărata credință creștină, de la care, în numele lui Dumnezeu, te îndemn să nu te abați nici cu speranța de a dobândi viața, nici din teamă de moarte. Dacă vei nega adevărul Său pentru a-ți prelungi viața, Dumnezeu te va nega, și pe deasupra îți va scurta zilele. Și dacă te alături Lui, El îți va

prelungi zilele spre mângâierea ta și spre slava Lui, la care slavă Dumnezeu mă aduce acum și pe tine mai apoi, atunci când va dori El să te cheme.

Rămas-bun, draga mea soră, pune-ți încrederea numai în Dumnezeu, singurul care te poate ajuta. Amin.

Sora ta iubitoare,

Jane

Kate trânti cartea pe podea și se aruncă în brațele mele.

Ne ținurăm în brațe și plânserăm, amândouă surprinse să descoperim că mai aveam lacrimi.

– Prefer fericirea decât să trăiesc o viață de om erudit și să mor martiră! strigă Kate. Vreau să trăiesc, Mary, să iubesc și să fiu iubită! Trebuie să mă bucur de poftele trupului; nu pot să le disprețuiesc, după cum nu aș putea vreodată să calc pe urmele lui Jane!

Când luai cartea de jos, observai ascunsă înăuntru panglica pe care Jane o folosise pentru a marca unde rămânea cu lectura. Era o panglică lată, din satin, lucioasă, roșie ca sângele. O scosei afară și văzui cuvintele „Pentru sora mea, Mary", brodate în partea de sus, și dedesubt, tot cu litere aurite, cusute îngrijit, care păreau să strălucească și să danseze în lumina focului, aceste cinci versete:

Moartea va da durere corpului pentru păcatele sale, dar sufletul va fi izbăvit în fața lui Dumnezeu.

Există un timp pentru a te naște și un timp pentru a muri; și ziua morții noastre este mai bună decât ziua nașterii noastre.

Trăiește pentru a muri, ca prin moarte să poți câștiga viața veșnică.

Dacă greșelile mele merită pedeapsa, tinerețea mea, cel puțin, și necugetarea mea au fost vrednice de scuză. Dumnezeu și posteritatea îmi vor arăta mai multă bunăvoință

Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau așa cum o dă lumea. Să nu vi se tulbure inima, nici să nu se înspăimânte.

La urma urmei nu mă uitase. De fiecare dată când voi citi o carte și îmi voi marca locul unde am rămas, Jane va fi chiar acolo cu mine.

Apoi, cu mult timp înainte de a înceta să plângem, când ochii și fețele noastre erau încă roșii și umflate de lacrimi, fu rândul tatălui nostru să-și pună capul pe butuc și să moară. Nu puturăm

fi acolo pentru el. Deși verișoara noastră, surprinzător, nu spusese niciodată vreun cuvânt despre neascultarea noastră din ziua morții lui Jane, în noaptea dinaintea execuției tatălui nostru ni se porunci să dormim pe un pat de paie la picioarele patului ei, după cum făcură încă două dintre doamnele ei de onoare, și ne ținu prin preajma ei pe tot parcursul zile următoare, să-i citim cu voce tare și să brodăm până când fapta fu săvârșită. Dar, după aceea, ni se permise să intrăm în celula lui și să-i luăm bunurile personale.

Pe biroul lui, printre desene cu prăjituri, bomboane, plăcinte, piramide din fructe și cantități fantastice de marțipan, cu notițe detaliate sub ele, descriindu-le de îți lăsa gura apă, găsirăm o scrisoare mototolită, pătată de lacrimi. Era de la Jane, scrisă în ultima noapte din viața ei.

Tată,

Deși a fost voia lui Dumnezeu să-mi grăbească moartea, înainte de sfârșitul vieții tale, față de care viața mea ar fi trebuit să fie mai lungă, eu accept lucrul acesta cu atât de multă liniște, îi aduc lui Dumnezeu mulțumiri mai mari pentru scurtarea zilelor mele jalnice decât dacă toată lumea mi-ar fi fost dată în posesie, cu viața lungită după propria mea voință. Deși sunt foarte convinsă de durerile tale stăruitoare, dublate în multe alte forme, atât prin lamentarea propriului tău destin nefericit, cât, mai ales, după cum mi s-a spus, prin deplângerea stării mele nenorocite. Cu toate acestea, dragul meu tată, dacă pot, fără ofensă, să mă bucur de propriile mele ghinioane, aici pot spune că mă consider binecuvântată, pentru că, spălându-mă pe mâini cu nevinovăția acțiunilor mele, sângele meu fără vină poate striga înaintea Domnului: „Milă celor nevinovați!"

Și totuși trebuie neapărat să recunosc că, fiind constrânsă, și, după cum știi destul de bine, mereu pusă la încercări, am luat coroana asupra mea, dând impresia că sunt de acord, și astfel am ofensat-o grav pe regină și legile ei; dar nădăjduiesc puternic că această ofensă a mea față de Dumnezeu este cu atât mai mică prin faptul că, fiind în poziția regală, onoarea mea forțată nu s-a amestecat niciodată cu inima mea nevinovată. Astfel, bunul meu tată, ți-am descris starea în care mă aflu în prezent, cu moartea aproape, știind că, deși pentru tine poate părea dureroasă, pentru mine nu este nimic mai bine-venit decât ca, din această vale a nefericirii, să aspir la acel tron ceresc al bucuriei și plăcerii eterne,

împreună cu Hristos Mântuitorul nostru, în a cărui credință neclintită (dacă se cade ca o fiică să-i scrie astfel tatălui), Domnul, care până acum te-a întărit, să continue să te apere astfel încât, la urmă, să ne întâlnim în cer cu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Amin.

Fiica ta ascultătoare până la moarte,
Jane

Mi se păru că era destul de dur, chiar dacă era adevărat. Și tata era un om atât de sensibil, într-adevăr un băiat mare, încât nu e de mirare că îl făcuse să plângă. Da, era adevărat că nu ar fi trebuit să urmărească din nou coroana în numele lui Jane, într-o rebeliune despre care ea nu știa nimic, și nu și-ar fi dorit nici o contribuție la ea dacă ar fi știut, întrucât, făcând acest lucru, el le pecetluise soarta amândurora. Cu toate acestea, văzând scrisoarea ei, pătată de lacrimile tatălui nostru, izbucnii în plâns. Ah, Jane, cum ai putut? Probabil că tata simțise că ea îi turna sare pe răni!

Totuși, poate că gândurile ei urmaseră altă cale. Poate că Jane își regretase asprimea. După ce primise această scrisoare, tata îi ceru temnicerului să-i ducă ei cartea frumoasă de rugăciuni legată în piele galbenă ornată cu aur, pe care Guildford îi scrisese o dedicație și i-o dăduse înainte de jocul de putere tragic care întorsese lumea noastră cu susul în jos, și să o roage pe fiica sa să-i scrie câteva cuvinte de mângâiere în interiorul ei, apoi să i-o returneze cât mai repede.

În timp ce eu și Kate stăteam uitându-ne în jos la cartea deschisă în mâinile mele, nu mă putui abține să nu mă întreb ce gândise Jane când a deschis-o și a citit mesajul lui Guildford, scris elegant.

Fiul vostru iubitor și ascultător îi dorește Alteței Voastre viață lungă în lumea aceasta, cu la fel de multă bucurie și tihnă cum îmi doresc și mie, iar în lumea cealaltă, bucuria veșnică.

Fiul vostru cel mai umil până la moartea sa,
Guildford Dudley

Dar mai conta cu adevărat ce fuseseră Guildford și tata unul pentru celălalt, cine era de vină și pentru ce? Trecuse timpul pentru ură, aluzii crude, vină și răutate. Ca o fiică ascultătoare, după cum fusese ea crescută, Jane își înmuie pana în cerneală și scrise sub cuvintele soțului ei:

Domnul să o mângâie pe Alteța Voastră și aceasta prin Cuvântul Său, singurul în care toate creaturile sunt mângâiate. Și, cu toate că a fost voia lui Dumnezeu să-i ia pe doi dintre copiii dumneavoastră, să nu credeți, vă implor cât se poate de umil, Alteță, că i-ați pierdut. Aveți încredere că noi, lăsând această viață muritoare, câștigăm o viață nemuritoare. Și eu, în ceea ce mă privește, după cum am onorat-o pe Alteța Voastră în această viață, mă voi ruga pentru dumneavoastră într-o altă viață.

Fiica umilă a Alteței Voastre,
Jane Dudley

Era oare menționarea numelui de Dudley, mă întrebai, felul ei subtil de a-i aminti că, în ciuda oricărei nebunii prosteşti, absurde pe care ar fi împărtășit-o ei, carnală sau infatuare nevinovată, Guildford era, într-adevăr, al ei?

– Bietul tata.

Când mă întorsei, o văzui pe Kate stând în picioare lângă pat legănând la pieptul ei îndrăgita lui cutie veche cu bomboane, albastru cu roz. Deschise capacul, cu delicatețe.

– Uite, Mary!

O întinse spre mine să văd.

– A lăsat asta pentru noi.

Kate se așeză și îmi făcu semn cu mâna să stau lângă ea. Mă apropiai și privirăm amândouă în jos la sirena drăguță din marțipan, cu părul castaniu, singura rămasă în cutie. Ușor, Kate o scoase și ținu sirena cu sânii goi în palmă cu atât de mult respect, ca și cum ar fi fost o azimă sfințită.

– Vrei? întrebă ea de probă.

– Pentru tata, încuviințai eu din cap.

Kate ezită o clipă, apoi ridică repede sirena și o rupse în jumătate la talie. Eu luai coada cu solzi verzi și o băgai repede în gură, iar Kate făcu același lucru cu jumătatea rămasă. Apoi o cuprinsei cu brațul pe după mijloc, iar ea făcu același lucru, și ne sprijinirăm una de cealaltă.

– Bietul tata! oftarăm noi, bucurându-ne de amintirea lui împreună cu ultima bucată de bomboană pe care ne-a dat-o el vreodată.

Capitolul 11

Capul nesăbuit al tatălui nostru era înfipt în țăruș pe Podul Londrei ca un avertisment pentru alți posibili trădători, dar smocuri din barba lui fluturau încă în bătaia brizei, și corbii mai aveau încă de ciugulit ca să-l curețe, când primirăm o invitație cât se poate de ciudată din partea mamei noastre, cerându-ne să ne punem pe noi niște culori pastel drăguțe, „să aducem o explozie de primăvară acestor zile mohorâte de iarnă" și să venim de îndată la Casa Suffolk pentru o „sărbătoare a bucuriei dulci".

– Ce poate să însemne asta? se întrebă Kate în timp ce eu stăteam la piciorul patului nostru în brocartul meu de un verde primăvăratic, cu modele de mere și brodat cu aur, și îi încheiam rochia de damasc, de un trandafiriu pal, împodobită cu trandafiri delicați din argint.

– Cum poate fi o „sărbătoare dulce" atât de curând după ce au plecat tata și Jane?

– Nu pot nici măcar să-mi imaginez, oftai eu. Viața nu va mai fi la fel fără ei. Mi-e atât de teamă că nimic nu va mai fi vreodată dulce, Kate.

– Nu spune asta, Mary, mă rugă Kate. Trebuie să fim curajoase; viața este pentru cei vii, așadar trebuie să găsim lucruri pe care să ni le dorim, lucruri pentru care merită să mergem mai departe. Vremurile dulci trebuie să vină din nou! Dar, acum... este prea curând.

Când ajunserăm la Casa Suffolk, furăm conduse în salonul de la parter unde, într-o vâlvătaie a ceea ce trebuie să fi fost o sută de lumânări, mama noastră, gândindu-se poate că flacăra acestora va fi frumoasă și o va pune într-o lumină bună, stătea în fața marelui șemineu din marmură. Părul ei, acum având o alarmantă culoare roșie, ca de cireșe – făcuse în mod evident exces de zel când

aplicase henna – îi cădea pe spate, desfăcut, ca la fete, deşi se îndrepta vertiginos spre patruzeci de ani. Pe păr îi stătea o coroniţă extravagantă din rozmarin aurit, levănţică, creţuşcă, trandafiri roşii şi albi, pentru a le reaminti tuturor de moştenirea ei din neamul Tudorilor, violete de un mov intens, gălbenele şi florile albe în formă de stea cunoscute sub numele de chica-voinicului. Ţinea o cupă mare de aur şi purta o rochie largă, vaporoasă de damasc alb-crem sub care corpul ei, neprins într-un corset, se mişca precum cinci purceluşi speriaţi care ţipau şi se zbăteau într-o încercare zadarnică de a se elibera din sacul în care fuseseră cusuţi. Când ea păşi spre noi, auzii zgomotul pintenilor, mă uitai în jos şi văzui în treacăt vârfurile ascuţite ale cizmelor ei de călărie din piele neagră ieşindu-i uşor de sub rochie.

– Veniţi, fiicele mele – ne întinse ea mâna –, şi îmbrăţişaţi-vă tatăl vitreg!

Cu un gest grăbit, ea arătă spre figura timidă, roşie la faţă, a stăpânului grajdurilor noastre, Adrian Stokes, care părea că încerca să se ascundă în umbră ca şi cum i-ar fi fost frică să dea ochii cu noi.

– Vino, dragostea mea – îl trase ea de mâneca din satin stacojiu – vino şi bea o cupă plină de dragoste cu mine!

Îi puse apăsat cupa în mână.

– Ciupeşte-mă, Mary! şopti Kate, strângându-mă tare de mână. Trezeşte-mă acum; mai mult ca sigur că visez!

– Cred că am acelaşi coşmar, îi şoptii eu înapoi, în timp ce ne uitam la băiatul cu părul negru, roşu la faţă, timid, care stătea cu sfială lângă mama, în vesta lui din satin stacojiu, extrem de ţipătoare, împodobită cu cornuri de vânătoare de aur până jos, în faţă şi de-a lungul mânecilor.

Spre cinstea sa, Master Stokes părea copleşit de o ruşine fierbinte, arzătoare, şi găsi că e extrem de greu să ne întâlnească privirea. În schimb, se uită în pământ, studiindu-şi pantofii stacojii, brăzdaţi cu aur, ca şi cum nu-i venea a crede că acelea erau cu adevărat picioarele lui.

– Ei bine? întrebă mama, cu mâinile pe şolduri, ce mai aşteptaţi? Veniţi, acum, nu fiţi timide, îmbrăţişaţi-l!

– Mai degrabă mă arunc în Tamisa! strigă Kate. Mamă, cum ai putut? Are doar douăzeci de ani!

Fără a îndrăzni să o privească pe Kate în ochi, Master Stokes mormăi că urma să împlinească douăzeci şi unu marţi.

– Da, dragostea mea, și vom da o petrecere, o petrecere grandioasă!

Mama zâmbi cu indulgență, îl mângâie pe mână și îl sărută apăsat pe obraz iar mâna ei se strecură neastâmpărată prin spate și-l strânse cu lăcomie, pe neașteptate, de fund, ceea ce-l făcu pe Master Stokes aproape să sară în sus.

– Mamă! strigă Kate, clătinând din cap, uluită. Tata nu e mort nici măcar de două săptămâni! Nu puteai să mai fi așteptat? Se întoarse, ridicându-și mâna pentru a încerca să-și ascundă lacrimile. Nici măcar nu ai purtat haine de doliu pentru el! Vino, Kate.

Am luat-o de mână pe sora mea.

– Îți răcești gura degeaba! Nici măcar nu îi pare rău că tata este mort; este imposibil... dacă face așa ceva! făcui un gest de dezgust cu mâna către Master Stokes. E atât de tânăr încât poate fi fiul ei!

– Eu... eu...

Master Stokes începu să se bâlbâie, uitându-se mai întâi la mama noastră ca și cum, încă obișnuit cu rolul de servitor, aștepta permisiunea ei ca să vorbească.

– Poate că ne-am căsătorit în grabă. Mie... mie... mi-a plăcut întotdeauna stăpânul meu de la Suffolk și am fost nespus de întristat de moartea sa. Când am venit prima dată la Bradgate, ca băiat să lucrez la grajduri, el avea mereu pentru mine un zâmbet și o tratație din cutia sa de bomboane. Sincer, nu vreau să fiu lipsit de respect față de amintirea lui! Dacă vreți, putem să ținem un toast în cinstea lui și să aprindem câteva lumânări sub portretul lui.

– Stai jos și taci! Mama îl împinse pe Master Stokes spre un scaun și ținti o lovitură spre aceleași fese pe care tocmai le strânsese. Nu m-am căsătorit cu tine pentru conversația ta! Apoi se întoarse, cu rochia ei mișcându-i-se ca o pânză mare, albă, de vapor, în spate, și apucă încheietura mâinii lui Kate, răsucind-o cu putere.

– Tu, fată proastă! șuieră ea. Am crezut că ai mai multă minte! Nu am avut timp să jelesc, iar tatăl tău este cât se poate de mort, prin urmare, care este diferența când, prin acțiunile mele, am putut totuși să mai salvez ceva? Sau ai vrut să vezi totul pierdut din cauza tatălui tău nesăbuit – Bradgate și Casa Suffolk, și terenurile, și banii pe care-i mai avem, pe care el nu i-a pierdut la jocurile de noroc? A trebuit să salvez ceva și, căsătorindu-mă sub nivelul meu, și renunțând la rangul meu de ducesă de Suffolk, pentru a-i arăta reginei că această familie nu mai are pretenții

regale, am realizat asta! Am făcut ceea ce trebuia să fac, iar voi, fetițe nerecunoscătoare, ar trebui să cădeți în genunchi și să-mi mulțumiți pentru asta! Credeți voi că mi-a plăcut să renunț la titlul meu și să devin simpla doamnă Stokes, chiar dacă asta mi-a adus un tânăr viguros în pat? Da, am salvat casele și banii, dar mi-am sacrificat titlul, iar acum, oriunde voi merge, oamenii vor chicoti pe la spatele meu, pentru că m-am căsătorit cu un băiat suficient de tânăr pentru a fi fiul meu, după cum spune Mary, pe bună dreptate! Dar am două fiice și viitorul lor la care să mă gândesc!

– Și la tine însăți! strigă Kate.

– Da, și la mine însămi! acceptă mama. Mi-am făcut datoria toată viața, iar acum merit un soț care mă va face fericită! Merit cu prisosință! Uitați de tatăl vostru bun de nimic, acel bădăran fără șira spinării, cu un creier la fel de moale și de păstos ca trupul său! Eu sunt fiica unei regine și nepoata unui rege, și aș fi meritat pe cineva mult mai bun decât Hal Grey!

Se opri să-și tragă sufletul și să-și facă vânt cu evantaiul peste fața ei înfierbântată, apoi, cu o mișcare sfidătoare a capului, merse să se așeze pe brațul aurit al scaunului în care stătea Master Stokes, ignorând geamătul de rău augur al scaunului, și se aranjă ca și cum poza pentru portretul unei soții iubitoare. Îi mângâie părul și se aplecă să-l ciugulească de ureche, în timp ce el roși și se uită într-o parte, iar mâna ei pătrunse adânc să hoinărească sub cămașa lui și, jucăușă, îl prinse de un sfârc, suficient de tare cât să-l facă să se agite, să tresară și să scoată un țipăt ascuțit.

– Și Jane, și Guildford, continuă ea, în timp ce smulse cupa de aur din mâna lui Master Stokes și bău cu lăcomie din ea, sunt cu toții morți, și nimic nu-i poate aduce înapoi! Deși chiar îl regret pe bietul Guildford; dragul băiat voia să fug în Italia cu el să mă ocup de cariera lui de cântăreț. Mi-a făcut un mare compliment atunci când mi-a spus că, deși eu sunt femeie, sunt totuși o persoană formidabilă, cum nu a mai cunoscut vreodată, și se simțea încrezător că nici unul dintre managerii de teatru nu ar îndrăzni vreodată să-l înșele sau să îi fure din bani dacă aș fi fost eu acolo să mă ocup de chestiunile acestea. Avea dreptate, desigur. Bietul Guildford! oftă ea. Dumnezeu să-l odihnească!

Alese cu eleganță o bomboană de pe tava de aur de lângă scaunul lui Master Stokes și și-o aruncă în gură, dând-o pe gât în jos cu o gură mare de vin. Mă uitai dezgustată cum un pârâiaș roșu îi picura din colțul gurii date cu ruj și se prelingea încet,

pătându-i corsetul rochiei albe. Mă făcu să mă gândesc la sânge, și trebui să închid ochii deoarece simțeam cum mi se întoarce stomacul pe dos.

– Haide, Mary! Kate, ștergându-și cu mâneca lacrimile din ochi, mă luă de mână și mă târî spre ușă. Nu putem sta aici!

– Cred... Cred că o să plouă! ne strigă Master Stokes.

– Atunci nu ieșiți să vă holbați la cer cu gura deschisă căci s-ar putea să vă înecați! strigă Kate înapoi spre el, în timp ce trânti ușa și mă trase afară în noaptea londoneză, uitând, în graba ei, pelerinele noastre de blană.

– Ar trebui să fiți fericite pentru mine! își scoase mama capul pe geamul de la salon și strigă după noi în timp ce ploaia începu să cadă ușor. Tatăl vostru este la fel de mort cum va fi și peste un an, și în loc de a ascunde această relație și de a trăi, în secret, în păcat, eu sunt căsătorită legal și mă bucur cum se cuvine de băiatul cu părul negru pe care Dumnezeu mi l-a trimis ca o recompensă care să mă consoleze și cu care să-mi împart patul. În numele cerului, îl merit! Cel puțin am avut decența, onestitatea să nu mă prefac!

– Ah, du-te la naiba, mamă! strigă Kate la ea și continuă să meargă, trăgându-mă după ea, în timp ce prima săgeată de fulger înjunghie cerul întunecat și răsunetul tunetului înecă răspunsul furios al mamei.

– Kate! o trăsei eu de mână. Sigur nu ar trebui să luăm o trăsură sau o barcă? E întuneric și vom fi în siguranță singure, fără apărare și îmbrăcate așa cum suntem noi. Orașul este plin de pericole, iar noi ne îndreptăm direct spre ele!

Dar Kate nu asculta. Chiar dacă eu o trăgeam de o mânecă și vântul, cu înverșunare, o apăcă de cealaltă, Kate mergea în continuare, repede și cu furie, și nu se opri până când nu ajunserăm în fața Podului Londrei. Piatra gri, udată de ploaie, sclipea argintie sub lumina albă, strălucitoare a fulgerului, iar capetele trădătorilor, în diferite stadii de putrefacție, se uitau strâmbe, dezgustătoare, din stâlpii metalici ascuțiți în care fuseseră înfipte gâturile lor. Un glob ocular atârna dintr-unul din cele mai proaspete, în timp ce altele păreau întărite și bătute de vreme, iar carnea lor căzută la o parte le dezvăluia oasele de dedesubt.

Kate mă trase pe pragul unei uși din apropiere, și, înghesuindu-ne într-un colț, cu brațele înfășurate în jurul ei pentru a se încălzi, se lăsă jos.

– Acum așteptăm.

– Ce aşteptăm? întrebai eu, dar în inima mea ştiam deja răspunsul. Kate aştepta o oră mai târzie, ca traficul de pe străzi şi de pe pod să se disperseze, ca toţi să fie în paturile lor, astfel încât nimeni să nu fie afară să asiste la actul îndrăzneţ pe care îl intenţiona ea.

Ochii lui Kate erau fixaţi asupra podului, holbându-se la capete – sau la un anumit cap îndeosebi –, şi nu se deranjă să-mi răspundă. Ştiam că ar fi inutil să-i spun că nu l-ar putea avea, nu fără acordul reginei. Capetele erau lăsate pe Podul Londrei până când toată carnea de pe ele dispărea, apoi craniile goale erau aruncate în Tamisa pentru a face loc altora. Făcea parte din pedeapsă – ca trupurile să nu poată sta întregi în morminte. Numai în cazul în care regina îşi dădea consimţământul puteau familiile lor să le ia jos pentru o înmormântare decentă. Jane şi Guildford, din fericire, fuseseră cruţaţi de această soartă, dar nu şi tata. Ştiam că mama nu va cere capul lui; tot ce voia ea să facă era să uite, şi să o facă şi pe regină să uite, şi ne-ar fi bătut dacă ar fi ştiut că îndrăzniserăm să reînviem amintiri pe care ea dorea să le scufunde, cum s-ar fi scufundat craniul tatălui nostru, curăţat de corbi, şlefuit de vânt şi lustruit de ploaie, pe fundul noroios al Tamisei.

Dar ea o subestimase pe Kate. Kate nu voia să-l ceară. Ea voia să îl salveze, şi, la naiba cu permisiunea reginei şi a mamei, ea avea să o facă, îndrăznind totul pentru iubire, la fel cum a făcut întotdeauna. Totul pentru iubire – aceasta era sora mea, Kate; acesta este epitaful care ar trebui să-i împodobească mormântul, pentru că nu există cuvinte mai adevărate care să o descrie decât acel motto după care a trăit ea toată viaţa ei.

Mai mult ca sigur că adormisem. Mă trezii brusc, când un fulger roz şi argintiu, foarte pal, zbură pe lângă mine. Kate era în picioare şi în acţiune; înainte de a putea întinde o mână pentru a încerca sa o opresc, ea dispăru, alergând spre Podul Londrei în timp ce o lovea ploaia, iar vântul trăgea de ea şi urla de parcă ar fi fost indignat de îndrăzneala ei şi hotărât să facă ceea ce eu nu puteam – să o oprească.

La fiecare bătaie a inimii mi se părea că îmi sare din piept şi că, dacă m-aş uita în jos, aş vedea-o ţâşnind afară, pulsând şi picurând sânge pe merele de aur care îmi împodobeau rochia frumoasă, verde. Îmi era prea frică chiar şi să mă rog, în timp ce mă uitam cum Kate urcă cu tenacitate până în vârf, ţinând piept vântului în

tot acest timp și făcându-și drum de-a lungul podului până când ajunse la grămada grotescă de capete devastate de vreme, curățate de corbi și putrezite. Mă întrebam dacă, oriunde era, tata o putea vedea pe fiica sa îndrăzneață, aplecându-se cu mult în afară, peste balustradă, sub acele argintii ale ploii, în timp ce întindea mâna după țepușa în care era tras capul lui. Bietul tata! Ochii lui cețoși, morți, se holbau orbește la furtună, smocurile răzlețe, care erau tot ce îi mai rămăsese din barba sa castaniu-roșcată, bogată, stufoasă, fâlfâiau, în timp ce vântul îl înghiontea ca o parodie a mamei noastre lovindu-l în urechi.

Dar Kate nu putu ajunge la el, oricât de mult se chinuia.

– Kate! Alergai afară, în ploaie. Nu vei ajunge niciodată să-l iei! Te rog, vino jos până nu cazi!

Kate se îndreptă de spate, biciuită de vânt și cu pieptul zbuciumându-i-se sălbatic, și se uită în jos, sfidător, la mine.

– Niciodată să nu-mi spui niciodată!

Își ridică fustele și scoase piciorul în afară, încălecând pe balustrada alunecoasă din cauza ploii, și se trase de-a lungul ei, la fel de agilă ca una dintre maimuțele ei, chiar dacă vântul îi smulse gluga de pe cap și înșfăcă plasa de argint și acele cu vârfuri de perle, dezlănțuind o claie rebelă de bucle arămii, lungi până în talie, ca să fie suflate de vânt ca niște șerpi de aur roșu care se zbat. Oare bubuitul tunetului fu marele Zeus însuși care râdea de această țărăncuță îndrăzneață chiar în timp ce o dorea? Era vântul calea Sa de a încerca să o tragă în îmbrățișarea Lui? Sau va aluneca și va cădea în Tamisa, ca un sacrificiu frumos pentru fratele său, zeul Neptun? *Ah, Kate, Kate, coboară, Kate!* striga inima mea, în timp ce lacrimile îmi șiroiau pe față. *Pune capăt acestei nebunii! Uită de capul tatei! Tata e mort, iar tu nu-l poți salva acum! Nimeni nu poate! Capul este doar un cap și nu merită să-ți riști viața pentru el!*

Apucând balustrada cu o mână, Kate se aplecă mult în afară și întinse mâna spre capul tatălui nostru. Începu să alunece, iar eu aproape că murii asudând, în ciuda ploii reci. Se îndreptă și stătu jos o lungă perioadă de timp, urmărind cum micul ei pantof roz se scufunda în apa neagră de dedesubt. Se scufundă fără vreun sunet și orice stropi ar fi făcut, aceștia fuseră înghițiți de vântul puternic, furtunos. În lumina orbitoare a fulgerului care urmă, văzui hotărârea de pe fața ei și îmi dădui seama că nu se va opri până când nu va avea capul lui sau va cădea în apă.

Încercă să-şi împingă părul înapoi, dar acesta reveni la loc, lovind-o în faţă, lipindu-i-se peste ochi, nas şi gură ca un amestec de alge marine roşii-portocalii. Neînfricată, Kate întinse mâna în jos şi, scotocindu-şi pe sub fuste, smulse o jartieră de mătase roz, lăsându-şi ciorapul alb să cadă şi să-i atârne în jurul gleznei. Strângându-şi genunchii cu forţă în jurul balustradei, îşi adună din nou părul pe spate, ca o coadă de cal, şi îl legă strâns cu jartiera. Apoi fu gata să facă o nouă încercare. Vrui să mă întorc. Nu puteam suporta să mă uit, şi totuşi, trebuia să o fac. Ea era cu adevărat neînfricata, îndrăzneaţa, curajoasa mea Kate! Eu nu aş fi putut face aşa ceva!

Ea ar fi trebuit, mai degrabă, să se îmbrace toată în negru, ca să nu iasă aşa în evidenţă, sau, chiar mai bine, ca un băiat, pentru a avea lejeritate în mişcări, dar Kate nu plănuise acest lucru sau, dacă o făcuse, nu-mi spusese niciodată. Cu toate acestea, în ciuda pericolului şi a poverii pe care le reprezentau hainele ei, artistul din mine nu ar fi modificat o singură cusătură sau umbră. Era o imagine glorioasă, terifiantă pentru privire, acolo, în ploaia care cădea neîncetat, cu fustele biciuite de vânt, cu jupoanele fine trandafirii, argintii şi albe, bătând ca aripile unor păsări îngrozite care luptau să plutească pe vântul sălbatic, furios, pentru a rămâne sus şi a nu fi doborâte, luminată de strălucirea ca de diamant, alb-argintie a fulgerului pe cerul de la miezul nopţii. Îmi doresc să fi fost binecuvântată cu talentul de a o picta, astfel încât lumea să o poată vedea exact aşa, în loc de portretele insipide, palide, fără viaţă, în rochii alb cu negru, care sunt tot ceea ce a mai rămas pentru a o arăta lumii pe Lady Katherine Grey.

Apoi ea îl prinse şi îl strânse în siguranţă la pieptul ei. Totul era gata, cu excepţia coborârii ei, şi cu siguranţă Dumnezeu nu ar fi lăsat-o să alunece; dacă era scris ca ea să cadă, cu siguranţă nu ar fi fost atunci.

Cu grijă, cu foarte mare grijă, ea se dădu jos. Fără a spune vreun cuvânt, îmi dădu capul tatălui nostru să-l ţin, în timp ce ea se lupta să-şi ridice fustele grele, îmbibate cu apă, şi să-şi scoată unul din jupoane.

Bietul tata! Îi mângâiai obrajii tari, arşi de vânt. Cea mai mare parte din barba sa nu mai era, luată de corbi sau de alte păsări, pentru a-şi construi cuiburile. Îmi plăcea să cred că într-o zi s-ar putea să mă uit în sus, la cuiburile din copacii din parcurile şi

grădinile palatelor reginei, și să văd ghemuri roșcate din barba tatălui nostru țesute acolo.

În tăcere, Kate îmi întinse juponul ei, ca un leagăn, pentru a pune capul tatălui nostru în el, dar mai întâi îi sărutai fruntea, iar Kate făcu același lucru înainte de a-l înfășura cu blândețe în pânza albă, udă.

Stătui o clipă îndelungată și o privii mirată, cu sufletul la gură, pe sora mea udă și tremurând. Încă nu-mi venea să cred că o făcuse. Vântul smulsese și-i furase jartiera care îi lega părul, ca un flăcău bolnav de dragoste care, din joacă, smulge o panglică din părul iubitei lui ca s-o poarte, ca un semn de dragoste, pe pălărie sau pe mânecă. Rochia ei atârna moale, fiecare cută ținând-o strâns, agățându-se de picioarele ei, astfel încât ea trebuia să lupte cu îmbrățișarea ei udă la fiecare pas. Fulgerul străbătu cerul cu o dungă vie, alb-argintie, și văzui picături de ploaie înghețate agățându-se de părul ei ca niște diamante mici. Dinții îi clănțăneau, și era o sclipire sălbatică în ochii ei, ei înșiși o furtună albastră-gri, care exprima atât triumf, cât și neîncredere. Arăta pe jumătate înecată, o priveliște jalnică, îmbibată de apă, dar pentru ochii mei ea nu fusese niciodată mai frumoasă.

– Vino, Mary!

Strângând capul tatălui nostru cu un braț, îmi întinse mâna și eu i-o apucai.

Apoi ne îndreptarăm spre biserica St. Botolph-Without-Aldgate, unde eu încă îl vizitez pe tata în fiecare duminică. Odată ajunse acolo, îl dădurăm pe tata în grija preotului. El încă îl păstrează pe tata în siguranță, închis într-un dulap din biroul său, într-un sicriu de sticlă umplut cu rumeguș, care este în mod regulat completat – carnea tare a lui absoarbe niște nutrienți vitali din așchiile de lemn care îl mențin bronzat, ca și cum el încă merge călare cu ogarii lui în fiecare zi. Dr. Reynolds mă primește întotdeauna amabil, și împreună bem un pahar de vin și ținem un toast pentru tata; și-l amintește cu căldură ca pe un bărbat pe care în zadar îl sfătuia din când în când împotriva jocurilor de noroc, dar care era întotdeauna generos și cumsecade.

În timp ce clopotele bisericii băteau de miezul nopții, Kate mă luă din nou de mână și dispărurăm în noaptea întunecată și ploioasă, să ne strecurăm înapoi în Palatul Greenwich, acum că Suffolk, unde încă se mai sărbătorea o nuntă care, după părerea mea, era o bătaie de joc față de jurământul solemn al tainei

căsătoriei, părea chiar mai puțin un cămin pentru noi decât fusese vreodată. Mama – îmi dădusem seama acum – era stânca din temelie, fundația fermă și solidă pe care era construită familia noastră, dar tata – distractiv, prostuț, sălbatic, nesăbuit, cu toate trucurile și visele lui și nelipsita-i cutie cu bomboane – fusese inima familiei.

Capitolul 12

Poate că verişoara noastră, regina, crezu cu adevărat că sănătatea lui Kate fusese afectată de seria de lovituri crude care se abătuseră asupra familiei noastre – pierderea lui Jane şi a lui Guildford, urmată rapid de cea a tatălui, iar acum căsătoria ridicolă şi umilitoare a mamei noastre cu fostul nostru stăpân al grajdurilor – sau poate că pur şi simplu îi era milă de noi. Nici un cuvânt nu fu rostit vreodată despre dispariţia capului tatălui nostru de pe Podul Londrei. Ne sărută pe fiecare pe obraz, ne dădu câte un rozariu de opal şi ne lasă să ne retragem de la curte.

– Mergeţi acasă şi fiţi puternice; refaceţi-vă puterea, spuse ea în timp ce îşi lua rămas-bun de la noi.

Eu şi Kate ne întoarserăm la Bradgate singure, cu doar câteva servitoare care să ne ajute. Mama rămase în Londra, ţopăind cu neruşinare şi trăind pătimaş cu noul ei soţ, după cum spuneau şi bârfele servitorilor.

– În schimbul sacrificării rangului meu, Dumnezeu mi-a dat un băiat cât se poate de distractiv, care să mă amuze şi să mă consoleze! spunea ea în bătaie de joc, mergând cu nasul pe sus în faţa celor care se minunau că ea se căsătorise cu mult sub nivelul ei.

Puserăm hăţurile cailor la poalele drumului lung, şerpuitor, mărginit de-o parte şi alta cu castani. Ne urcarăm rupte de oboseală în şeile noastre şi ne uitarăm în sus la casă, în timp ce vântul de martie trăgea de costumele noastre de călărie prăfuite şi de penele de la pălăriile noastre. Părea că o viaţă întreagă trecuse de când fuseserăm ultima dată aici. Când plecaserăm la Londra, să le văd pe Jane şi pe Kate căsătorite, nu-mi dădusem seama că aveam să fiu atât de mult timp departe de singurul loc la care m-am gândit vreodată că e acasă. Marele dreptunghi din cărămidă trandafirie care îşi începuse viaţa ca o cabană de vânătoare, în

urmă cu șaizeci ani, se ridica în centrul unui parc verde, întins, de căprioare, flancat de pâraie de argint și păduri verzi atât de dese încât se spunea că puteai umbla douăzeci de kilometri, sau mai mult, fără a mai întrezări soarele, iar dincolo de ele, dealurile de ardezie se înălțau în depărtare. Cu mândria amplificată de onoarea de a se fi căsătorit cu nepoata unui rege, tata adăugase două turle înalte, de cărămidă roșie, cu vitralii înfățișând scene de vânătoare, pentru a face casa să arate mai puțin ca o cutie mare, din cărămidă. El încercase să finanțeze construcția lor prin eforturile sale de la mesele de joc, dar acumulase doar datorii mai mari. De pe acoperișul ascuțit, cu țiglă roșie al fiecăruia flutura steagul mândru al familiei noastre din mătase verde, galbenă, neagră și albă. Părinții noștri erau mereu vigilenți în legătură cu cel mai mic semn că soarele începea să le decoloreze și puneau să fie înlocuite în mod regulat; în acest scop țineau o cusătoreasă acolo, care nu făcea nimic în afară de steaguri noi.

Fără Jane și tata, Bradgate nu mai era la fel; era o cochilie goală a unei case cu inima smulsă din piept. Îmi era dor de seriozitatea ursuză a lui Jane, pe care o găseam ghemuită pe scaunul de la fereastră cu o carte pe genunchi și un măr în mână, și de tata, care avea mereu cu el cutia sa de bomboane, aducându-ne tratații de la Londra și lingușindu-se pe lângă bucătar să „coacă mai multe bunătăți", astfel încât casa mirosea întotdeauna a zahăr, scorțișoară și marțipan, a condimente și fructe dulci de vară.

Niște pădurari care lucrau în apropiere, tăind copaci, se opriră și cu respect îngenuncheară și își scoaseră șepcile în fața noastră, oferindu-și, în tăcere, condoleanțele pentru cele două mari pierderi ale noastre. Bărbatul aflat cel mai aproape de noi își lăsase toporul rezemat de copacul pe care îl tăia, iar soarele bătu pe lama acestuia. În loc să-și ferească ochii, Kate se uită direct în strălucirea galbenă, orbitoare. Înainte de a o putea opri, ea sări din șa, fugi și apucă toporul, și începu să taie nebunește. Cu stângăcie, se împletici pe spate, clătinându-se sub greutatea lui masivă, neobișnuită. Dar ea perseveră și învârti toporul, în mod repetat, în tot acest timp plângând sălbatic, în hohote, după Jane și tata, plângând isteric că Jane și tata își pierduseră capetele, astfel încât și copacii de la Bradgate trebuiau să și le piardă, în amintirea lor.

– Luați-vă topoarele și tăiați-i! Tăiați-le capetele așa cum au făcut cu Jane și cu tatăl nostru! le porunci ea pădurarilor.

Atât de înfricoșător de convingătoare era sălbăticia nebună din ochii săi, încât ei își luară rapid topoarele și se supuseră.

Eu rămăsei tăcută în apropiere și nu îndrăznii să intervin până când Kate nu lăsă toporul din mână și căzu în genunchi, gâfâind și plângând, cu bășici însângerate pătând frumoasele ei mâini albe pe care le întinse spre mine, ca și cum i-aș fi putut vindeca, în vreun fel, durerea.

Îi făcui repede semn pădurarului să-și ia toporul înapoi și o convinsei pe sora mea să urce înapoi în șa și să mergem spre casă. În timp ce călăream, auzeam aerul răsunând de sunetul viguros de tăiere, de lovitura puternică a lamelor de topor în lemn și de mormăielile bărbaților puternici, transpirați, care le trăgeau din lemn și loveau din nou, și din nou, până când, la sfârșitul zilei, după ce se duseră acasă cu dureri de umeri și de spate, și cu bășici la mâini, fiecare dintre castanii care mărginea intrarea spre Bradgate devenise un trunchi gol, urât, iar coroanele lor cu frunze verzi zăceau răsturnate pe iarbă, urmând să fie tăiate pentru lemn de foc și duse cu căruța a doua zi.

Dar până atunci Kate era deja în pat și adormise istovită de plâns, până când ultima coroană verde, luxuriantă, căzu, în timp ce stăteam la fereastră și priveam distrugerea cu lacrimi în ochi. *Ce risipă!* mă gândeam eu, în timp ce plângeam în tăcere pentru tata, Jane și Guildford, pentru viețile lor pierdute și risipite, pentru visul de iubire pierdut de Kate, smuls cu atâta cruzime, și pentru distrugerea frumoșilor castani la umbra cărora noi, cele trei surori, stătuserăm și ne jucaserăm, în care ne cățăraserăm și din care adunaserăm flori și castane. Ei fuseseră mereu acolo, toată viața noastră, fiind deja înalți și spectaculoși înainte să se nască Jane. Nici Bradgate nu mai părea la fel fără ei, și mă cutremuram gândindu-mă la mânia mamei, atunci când, revenind la Bradgate, va vedea trunchiurile dezolante, urâte, goale, tăiate grosolan la diferite înălțimi.

Cel puțin vom fi avertizate și pregătite să ne confruntăm cu ea, mă gândeam eu, pentru că, în mod cert o vom auzi țipând de pe drum. Mă cutremurai din nou când îmi imaginat fața ei roșie, furioasă și brațul ei fluturând sălbatic cravașa de călărie, auzind în minte șuieratul usturător al acesteia brăzdând aerul până când găsea carnea pe care să o lovească. În mintea mea simțeam deja înțepătura ei despicând carnea și făcând sângele să țâșnească.

Aveam să iau vina asupra mea; Kate suferise destul, iar eu puteam și doream să o scutesc pe ea de acest lucru.

În spatele meu, pe pat, Kate se agita, suspinând în somn, dar nu se trezi.

– Aș vrea să pot face ceva ca lumea noastră să fie din nou cum trebuie, să întorc ceasul și să-i aduc pe toți înapoi, dar nu pot. Nu am nici o putere magică. Sunt doar o fetiță! șoptii eu slab.

Dar sora mea, răsucindu-se în somnul ei chinuit de durere, nu mă auzi.

Cel puțin ea era încă în viață. Mă dusei lângă pat și îmi împreunai mâinile, rugându-mă:

– Te rog, să nu mă părăsești niciodată, Kate!

Kate mai scoase câteva scâncete – din fericire deveneau tot mai puține și mai slabe – și se rostogoli în pat, lăsându-mă să-mi imaginez că acestea erau un răspuns, asigurându-mă că nu mă va părăsi niciodată, că va fi acolo alături de mine, trup și suflet, până în ziua în care voi muri.

Piticii cu trupurile diforme ca al meu rareori apucă bătrânețea. Corpurile noastre se contorsionează mai mult odată cu vârsta, ceea ce ne poate strânge, zdrobi și deteriora organele interne; de asemenea, se știe faptul că plămânii noștri sunt slabi și suntem afectați de dureri de articulații, cum este durerea agonizantă care mă macină în partea de jos a spatelui și la șolduri, doborându-mă uneori și silindu-mă să stau complet întinsă zile la rând. Toate aceste suferințe nu făceau decât să crească odată cu vârsta.

Nu era decât un ghinion crud faptul că Jane, întâia născută, fusese, de asemenea, prima care murise, la doar șaisprezece ani. Deci, cu siguranță Kate – vesela, energica, sănătoasa Kate – care tânjea după viață, nu după o moarte glorioasă și martiriu, va fi ultima dintre noi care va muri.

O privii pe sora mea, cu buclele ei frumoase arămii împrăștiate peste perne ca un steag înflăcărat, roșu și auriu, sclipind la soare, și mi-o imaginai mulți ani mai târziu, în chip de bunică încărunțită, murind liniștită în patul ei, cu toți copiii și nepoții adunați cu dragoste în jurul ei ca să o conducă cu blândețe spre îmbrățișarea lui Dumnezeu.

– Așa ar trebui să fie. Doamne, te rog, fă să fie așa!

Căzui în genunchi și mă rugai cu toată inima mea și cu toată fervoarea unei fetițe speriate, care tocmai își pierduse sora cea mai mare și tatăl.

– Te rog! Te rog!

Mă rugai până când cuvintele deveniră un murmur incoerent și căzui eu însămi într-un somn epuizat, ghemuită ca un cățeluș, pe podea, lângă patul lui Kate.

Capitolul 13

După ce ne întoarserăm la curte, făcurăm un pact să lăsăm trecutul în urmă, să privim doar înainte, și niciodată să nu ne mai uităm înapoi. Doream să întâmpinăm și să îmbrățișăm viitorul cu toată inima, din moment ce nu puteam face nimic pentru a schimba trecutul. Trebuia să-l lăsăm să plece ca să nu ne copleșească inimile. Trebuia să ne eliberăm de ancorele care ne trăgeau cu greutate inimile în jos și să înotăm spre țărm unde viața, și poate chiar dragostea, ne aștepta, și astfel să nu ne înecăm. Nu puteam purta haine de doliu pentru Jane și pentru tatăl nostru, și pentru a supraviețui și a prospera la curte, trebuia să aruncăm catifeaua neagră și din inimile noastre, și Kate trebui să învețe să iubească și să poarte roșul din nou, fără să se gândească la sânge. După o ultimă privire îndelungă și o ultimă noapte târzie de lacrimi și amintiri dulci-amărui, împachetarăm în cutii amintirile noastre prețioase despre cei pe care îi iubiserăm și îi pierduserăm și le ascunserăm sub pat.

După aceea, timpul păru că o ia la goană, ca și cum am fi alergat prin viață, iar noi păream că dansăm, rapid și cu furie, de-a lungul anilor; au trecut pe lângă noi atât de repede, ca șoimii care zboară după vrăbii cu intenția de a ucide, iar noi, la rândul nostru, trebuia să ucidem fiecare moment ca nu cumva să ne lase libere să facem ceea ce am promis că nu vom face niciodată – să ne oprim, să stăm pe gânduri și să ne întoarcem în trecut.

Dar pentru Kate a mea, deși zâmbea, dansa și se distra, viața la curte era într-adevăr un chin absolut, iar ea plângea în perna ei în fiecare noapte. Pur și simplu nu putea suporta că trebuia să-l vadă pe Berry în fiecare zi, să-i atingă mâna din întâmplare în timpul unui dans, sau în acord cu coregrafia atent pusă în scenă a unei pantomime, să se trezească stând lângă el la un turnir sau la un

picnic și să vadă atenția pe care le-o acorda altor doamne, sau să li se întâlnească privirea peste masa de la vreun banchet și apoi să-l văd întorcându-se și angajându-se într-o conversație cu altcineva. Mă rugă să-i fac o rochie frumoasă, fină, portocalie și roz precum căpșunele, în nuanțe alese cu grijă, astfel încât să se potrivească frumos, dar nu atât de palide și de blânde încât ochiul să le treacă cu vederea. Când o îmbrăca, ea se mișca ostentativ sau zăbovea pe lângă Lordul Herbert în această rochie frumoasă, făcută să strige „Privește-mă! Privește-mă!", sărind pe vârfurile picioarelor, cu o expresie dornică, cu buclele arămii, ca de cupru, sclipindu-i în lumina lumânărilor sau a soarelui.

Dar totul fu în zadar. Berry pur și simplu se întorcea cu spatele și invita o altă doamnă să danseze sau să se plimbe în grădină cu el, iar Kate era din nou cuprinsă de disperare, plângând în pernă în fiecare noapte și dând la o parte farfuria, astfel încât carnea îi cădea de pe oase, iar mama simțea nevoia să o prindă strâns de bărbie, făcându-i vânătăi și lăsând urme de degete pe pielea ei albă ca laptele, amintindu-i: „Fără frumusețe, nu ești nimic!"

Obișnuiam să mă rog în fiecare seară ca inima lui Kate să se vindece, și ea să vadă că nu era într-adevăr îndrăgostită de Berry, băiatul, ci de Dragoste, de ideea de a iubi și de a fi iubită. Kate, spre deosebire de mulți bărbați și femei din clasa noastră socială, care se căsătoreau pentru avantaje, pentru caracterul practic al cununiei, și ca să se supună deciziilor părinților, lua în serios cuvintele frumoase și sentimentale ale serviciului religios al căsătoriei, iar când le rostea, trăia cu inima fiecare silabă. Fă să găsească o nouă dragoste, îl imploram pe Dumnezeu, pe cineva care este cu adevărat demn de ea și nu o va părăsi, răni sau dezamăgi niciodată, pe cineva care să-i fie credincios și să o iubească până la moarte, ca marile iubiri despre care cântă menestrelii.

În ceea ce-o privște pe verișoara Mary, ea ne trata mereu bine, ca și cum ar fi încercat, într-o mică măsură, să-și ispășească vina de a o fi luat pe Jane de lângă noi.

Într-o zi, mă trase să stau lângă ea în timp ce ea se uita prelung la portretul făcut de Tițian prințului Philip.

– Știu că vei înțelege, micuță verișoară, fiind așa cum ești, spuse ea cu delicatețe. Deși nu sunt malformată ca tine, și eu am crezut întotdeauna că iubirile acelea mari despre care cântau menestrelii îmi sunt refuzate, că dragostea mă va ocoli mereu și va trece pe lângă mine. Deci, trebuie să înțelegi, acum că l-am

găsit, nu pot... nu îndrăznesc... să-l las să plece. Eu nu sunt atât de proastă încât să cred că aș putea avea pe cineva mai bun, iar dragostea, care a binevoit să se uite la mine o dată, s-ar putea să nu mai facă acest lucru din nou, dacă ignor darul minunat și prețios pe care mi l-a dat.

Într-adevăr, înțelegeam, dar nu puteam ierta faptul că-i fusese luată viața lui Jane. O parte din mine, cea răvășită de furia și suferința copilului din mine, o blestema pe verișoara Mary să aibă parte numai de nefericire cu Philip al ei. Dar după aceea, căzui în genunchi și îi cerui lui Dumnezeu să mă ierte pentru gândurile rele rostite pripit la mânie, ca nu cumva ghinionul pe care-l dorisem altcuiva să revină asupra mea și asupra singurei surori care îmi mai rămăsese. Jane nu mai era, iar dacă verișoara Mary avea parte de bucurie sau tristețe alături de prințul ei spaniol, lucrul acesta nu o aducea înapoi.

Când Kate îi peria părul reginei în ziua nunții ei, verișoara Mary, cu lacrimi în ochi, o luă pe Kate de mână.

– Ești tânără și frumoasă. Ai avut deja o șansă și vei mai avea alta. Nu vei fi singură pentru totdeauna; femeile frumoase ca tine niciodată nu sunt. Dar aceasta este ultima mea șansă. Philip este ultima mea speranță și trebuie să fie al meu – pentru credința adevărată, pentru Anglia, ca să pot da naștere unui fiu, un prinț catolic care să conducă după moartea mea, și pentru mine, recunoscu ea în cele din urmă, coborându-și privirea ca și cum era pe jumătate rușinată că recunoscuse acest lucru. Îți cer să mă înțelegi, te rog. O trase pe Kate lângă ea, în fața oglinzii mari, din argint. Privește – ridică buclele grele ale lui Kate, ca un cuib de șerpi arămii, care se zbăteau –, vezi cât de strălucitor este părul tău. Vezi toate șuvițele aurii îmbrățișate cu cele roșii ca iubiții adevărați. Acum, uită-te la al meu.

Ridică un ghem fără viață din părul ei gri-portocaliu, gălbui, fără luciu și spălăcit. Mi se spunea Prințesa Gălbenea, dar tot aurul meu a fost irosit în singurătate și tristețe.

Acela fu momentul când verișoara Mary se apropie cel mai mult de a-și cere scuze pentru ceea ce i se întâmplase lui Jane. Adevărul este că pofta trupească triumfase asupra iubirii dintre verișoare. Jane a murit pentru a face visele de dragoste ale unei fete bătrâne să devină realitate, dar a murit în zadar. Unii ar spune că ar trebui să găsesc consolare, un fel de victorie amară, în asta. Dar nu găsesc. Sora mea a murit la numai șaisprezece ani, motivele

nu contează cu adevărat; nici unul dintre ele nu este suficient de bun pentru a-i justifica moartea sau pentru a vindeca rana din inima mea. În cele din urmă, tot ce contează cu adevărat este faptul că a murit, nu felul în care acest lucru a afectat marea transformare a lucrurilor; nu pot, și nu aș putea niciodată, să mă gândesc că lumea este o tablă de șah gigantică și oamenii pe care îi iubesc sunt pioni pe ea, câștigați și pierduți în meciul vieții.

Dar mama era foarte încântată de bunăvoința pe care ne-o arăta verișoara noastră. Trâmbița în particular și se mândrea, și mergea țanțoșă, jurându-se că următoarea regină a Angliei va fi Kate. Ea continua să spună, repetând întruna, cu fața strălucind în timp ce vorbea cu nesaț, cum ea o cunoștea pe regina Mary din copilărie și știa că pântecele ei era „un fruct putred", „prea umed ca vreo sămânță să prindă rădăcini", și „pământ infertil puțin probabil să susțină o viață", chiar dacă prințul Philip ar reuși să planteze una acolo. Veselă, povestea cum zeci de medici fuseseră chemați să o trateze pe Mary pentru „strangulare de uter", să o facă să sângereze din talpa piciorului pentru a încerca să-i ușureze retenția dureroasă de sânge care îi făcea pântecele să se umfle și să o doară, și să îi readucă scurgerea lunară ca să-i calmeze durerile.

– Asemenea femei nu pot face copii, spunea mama. Dacă reușesc să conceapă, bebelușii lor sunt bolnăvicioși și mor repede, așa că nu trebuie deloc să ne temem de fructul putred din pântecele lui Mary! Va veni o zi când o voi vedea pe fiica mea încoronată regină! De data asta, totul va fi făcut cum trebuie!

Odată, ca o mustrare directă adresată prințesei Elizabeth, care se împotrivea să participe la liturghie și deseori invoca scuze, pretinzând că nu se simte bine, chiar prefăcându-se că leșină în afara capelei regale sau plângându-se cu voce tare de o durere de burtă, regina Mary trecu pe lângă sora ei vitregă și o luă pe Kate de mână, invitând-o să meargă alături de ea, în fața lui Elizabeth, în timp ce o lăudă cu voce tare pe sora mea că este o „bună servitoare catolică". Când auzi, mama fu în delir de bucurie. Sărbători bând și dansând toată noaptea cu Master Stokes, trăgându-l apoi la culcare, la cântatul cocoșului, pentru a-i face plăcerile, până când căzu într-un somn epuizat și nu se trezi decât în jurul prânzului.

În tot acest timp, Kate tăcea, neîndrăznind vreodată să-i spună mamei că ea nu voia să fie regină, și se ruga în fiecare zi ca Dumnezeu să o binecuvânteze pe verișoara noastră cu un copil și,

astfel, să o scutească pe ea. Într-adevăr, la ce i-ar fi servit dacă ar fi spus ceva? Aceasta ar fi atras doar mai multe cuvinte furioase și mai multe lovituri.

– Voi aștepta și sper să treacă această cupă din fața mea, îmi spuse Kate în intimitatea camerei noastre, și sper că nu voi fi forțată să beau din ea, pentru că nu am nici o dorință să fac asta; mi se pare o băutură josnică și amară, mai mult otrăvitoare decât plăcută, și, uneori, chiar ucide. Mai bine să fiu regina inimii soțului meu, să conduc gospodăria noastră, cu copiii noștri, cu animalele de companie și cu servitorii mei în chip de supuși loiali și iubitori, decât să fiu împărăteasa lumii întregi.

Dar mama nu făcea decât să râdă și să-i spună lui Kate că e nebună, lovind-o peste urechi, în timp ce deplângea lipsa de ambiție a fiicei sale.

În timp ce Kate avea parte de toată lauda și slava, descoperii că eu eram mai puțin subiect de batjocură, după ce curtenii văzuseră cât de mult ne favoriza verișoara noastră. Era minunat, dincolo de cuvinte, să fiu scutită de râsete și insulte, chiar dacă aceasta însemna că eram mai mult sau mai puțin ignorată. Nimeni nu credea că voi fi vreodată regină, deci nu era nevoie să încerc să intru în grațiile cuiva și să ies în evidență. Așa că tăceam și priveam. Mulți tineri flirtau cu Kate, iar femeile tinere îi căutau prietenia. Trecuserăm, aproape peste noapte, de la a fi ocărâte ca niște renegate la a fi venerate ca prințese regale, la curte, deși nu și de către oamenii de pe străzi. Unii chiar ne detestau ca rivale ale lui Elizabeth, deși noi nu ne vedeam niciodată ca atare.

Dar oamenii văd ceea ce vor să vadă și sunt adesea orbi în fața adevărului. Ei se temeau că noi vom uzurpa succesiunea, așa cum făcuse sora noastră. Elizabeth nu ne iubea, nici măcar nu ne plăcea, și era mult mai de temut decât Mary. Elizabeth ar fi pedepsit rapid pe oricine îndrăznea să se pună între ea și singura ei dragoste adevărată – Anglia. Ea nu ierta niciodată, nici nu era milostivă sau pasivă. Nu, convenirăm eu și Kate; mai bine să murim imediat decât să fim considerate dușmancele lui Elizabeth.

Atât de mulți oameni tânjeau după Elizabeth, inclusiv senzualul Philip cu barba de aur care era acum soțul reginei – bârfele de la palat spuneau că el avea găuri făcute în pereți ca să o poată urmări pe Elizabeth cum se dezbracă și face baie. Și pentru cei mai mulți dintre oamenii de rând, Elizabeth reprezenta Anglia și ultima lor legătură cu iubitul lor rege Henric al VIII-lea. Dragostea pentru

Philip o costase pe verișoara Mary cea mai mare parte a iubirii oamenilor ei, și mulți credeau că ei îi păsa mai mult de Spania decât îi păsase vreodată de Anglia. Poveste de dragoste a poporului cu ultima adevărată prințesă din dinastia Tudorilor, energica Elizabeth cu părul înflăcărat, devenea din ce în ce mai pasională, în timp ce în Anglia izbucni o vâlvătaie de persecuții care căuta să ardă de pe fața pământului orice urmă a religiei reformate. Oamenii mergeau să fie arși pe rug, rugându-se cu ultima suflare pentru ascensiunea lui Elizabeth, pentru ca ea să vină la tron și să scape Anglia de acest rău.

Era o perioadă captivantă și înfricoșătoare. În rochii din satin albastru, pline de zorzoane de argint, cu coronițe de rozmarin argintiu și cu panglici albastre pe părul nostru despletit, furăm acolo când Mary se căsători, în cele din urmă, cu prințul ei, iar Kate era printre tinerele alese să danseze cu prințul Philip la banchetul de nuntă. Ea râse și îmi spuse după aceea că, atunci când el o lăsase în jos după ridicarea înaltă din volta, limba lui tremurase ca a unui șarpe, încercând s-o lingă și să-i pătrundă în ureche, iar mâna lui îi atinsese sânii și comparase mărimea și dulceața lor cu portocalele din grădina palatului tatălui său.

Furăm acolo, aproape zi de zi ca să ajutăm, în cele două situații tragice când pântecele verișoarei noastre dădu roade iluzorii. Îngenunchearăm și ne rugarăm cu ea în capela sa privată și, pe rând, noi și celelalte doamne îi citirăm rugăciuni, psalmi și viețile sfinților, și stăturăm ore în șir la cusut și brodat haine pentru bebelușii. Cât de mult a lăudat verișoara Mary șirurile de trandafiri drăguți pe care eu i-am brodat în jurul tivurilor acelor rochițe albe! Nu avea încredere în nimeni în afară de mine în această sarcină delicată, declarând: „Trandafirii micuței noastre verișoare Mary sunt cei mai drăguți!" În curând, multe doamne de la curte se întreceau ca eu să le brodez trandafiri pe tivurile jupoanelor lor, astfel încât să se întrevadă ori de câte ori își ridicau fustele. Pentru noi, fetele care purtam livreaua roșcată cu negru a reginei în fiecare zi, pentru a sublinia, prin contrast, măreția veșmintelor regale, deoarece verișoara noastră se temea de oricine ar fi putut s-o eclipseze, fu o modalitate distractivă și inofensivă de a adăuga puțină culoare și originalitate ținutei noastre anoste. În cele din urmă, cusui nu numai trandafiri, ci tot felul de flori, în combinații potrivite, dar și neobișnuite – cum ar fi garoafe combinate cu micsandre; brebenoc și primule galbene; margarete de țară, flori

de mușețel și maci stacojii cuibăriți printre spice de grâu de aur; clopoței și piciorul-cocoșului.

Unele femei chiar doreau legume de grădină, plante vindecătoare, ramuri încărcate din abundență cu fructe sau paturi de fructe de pădure coapte cusute de jur-împrejurul tivurilor. Chiar și seara, când puteau să-și poarte propriile lor veșminte splendide, ele tot mai voiau să poarte jupoanele cu margini de flori pe care le făceam eu pentru ele, deseori în culori care contrastau puternic cu rochiile lor. De fiecare dată când doamnele dansau, puteai surprinde o bucată seducătoare de narcise de un galben intens sub o rochie de catifea mov, bujori de culoare roz strălucitor ivindu-se de sub o fustă stacojie, îndrăzneață, afine coapte emanându-și aroma de sub o mătase atrăgătoare de culoarea perelor, sau chiar anghinare rotunde care își întindeau frunzele sub un satin portocaliu, ca de apus de soare.

Pentru doamnele mai îndrăznețe și mai cochete, cele cărora le plăcea să-și ridice fustele extrem de sus în timpul dansului, brodai roiuri de fluturi frumoși cu aripile în culorile curcubeului, sau albine grase, negre și galbene, zburându-le în sus pe ciorapi, de la gleznă la genunchi. Chiar și verișoara Elizabeth, pe atunci încă la curte, sub ochiul precaut, vigilent, al reginei, mă puse să-i fac o margine somptuoasă de aur și argint cu trandafiri presărați cu perle pe o fustă crem din tafta, pentru a o purta cu noua ei rochie auriu cu argintiu, din brocart, pe care prințul Philip i-o dăduse, în aparență pentru a satisface plângerea soției sale că Elizabeth se îmbrăca prea simplu, privind acest lucru ca pe un mesaj secret, codificat în hainele sale, pentru a le arăta protestanților că era alături de ei și se prefăcea doar față de crezul catolic. Dar totul era foarte distractiv, și, pentru prima și singura dată în viața mea, înțelesei ce înseamnă să fii popular și căutat. Mă simțeam bine să fiu importantă, chiar dacă era pentru un lucru atât de frivol și de trecător.

Pe măsură ce fiecare dintre sarcinile false ale reginei progresa, furăm acolo să îi satisfacem poftele pentru boluri mari pline cu ardei de mai multe feluri, felii de portocale, măsline și brânză de capră, și după aceea să o mângâiem pe mâini, să o ținem de cap atunci când se apleca să vomite într-un vas, și să o îngrijim și să o liniștim când arsurile de stomac urmau, inevitabil, acestor ghiftuieli.

Pe măsură ce suspiciunea, gelozia și ura ei față de Elizabeth creșteau, noi stăteam supuse și o ascultam povestind stăruitor despre felul în care mama lui Elizabeth, „marea târfă Anne Boleyn", obișnuia să-l ascundă pe cântărețul de lăută, cu origini umile, Mark Smeaton într-un dulap din dormitorul ei, ca să iasă și să-i ofere plăcere ori de câte ori ea se întindea goală, cu brațele și picioarele desfăcute, și cerea „ceva dulce". Plimbându-se încoace și încolo, smulgându-și părul subțire cu mâinile ei ca niște gheare, tuna și fulgera la adresa lui Elizabeth, insistând că ea nu merita dragostea poporului și că era o bastardă fără nici o picătură de sânge al Tudorilor în vene, deși nu trebuia decât să te uiți la Elizabeth ca să știi că aceasta nu era decât o minciună; nici unul dintre copiii pe care îi concepuse regele Henric nu semăna mai mult cu el. Dar o chinuia extrem de mult pe verișoara noastră să știe că Elizabeth ținea inimile oamenilor în palmă și avea tinerețea și răbdarea de partea ei. Ea era suficient de vicleană cât să știe că avea să vină șansa ei; nu trebuia decât să aștepte, și coroana avea să îi fie înmânată pe o pernă de catifea mov. Nu era nevoie să se implice în intrigile periculoase pe care și le imagina sora ei; Elizabeth nu era proastă. Dar, de fiecare dată când era dată în vileag sau se vorbea despre o nouă conspirație, regina Mary era convinsă că Elizabeth era inițiatoarea, și nimeni nu o putea convinge că lucrurile stăteau altfel.

Apoi, dintr-odată, Timpul obosi să treacă în acest ritm frenetic, se înțepeni și începu să se miște ca un melc bătrân, leneș. Îmi amintesc exact când s-a întâmplat acest lucru – în acea dimineață mă trezii și îmi dădui seama că aveam prima mea sângerare lunară. Aveam treisprezece ani pe atunci și mă temeam că nu voi sângera niciodată; amândouă surorile mele avuseseră prima lor sângerare de femeie la începutul vârstei de doisprezece ani; pentru ele fusese ca un cadou întârziat de Anul Nou. Îmi amintesc că menstruația lui Kate a început pentru prima dată de ziua Sfântului Valentin, iar ea a văzut inimioare în petele roșii de pe cearceafuri, și a spus că era un semn ca va fi norocoasă în dragoste, dar Jane a crezut că era întru totul o pacoste groaznică și a continuat să țină o predică severă despre Eva în grădina Edenului.

Cât de emoționată am fost când m-am trezit și am găsit trandafirii roșii-ruginii ai feminității înfloriți pe cearceafurile mele. Sării din pat și dădui fuga la oglindă, în speranța de a vedea o schimbare, rugându-mă, în timp ce alergam, ca Dumnezeu să fi

făcut o minune și să descopăr că, peste noapte, eu, „micuța creatură grotescă", fusesem transformată, ca un fluture care apare din gogoașa sa, într-o lady frumoasă, bine proporționată și subțire precum Kate. Cu toate acestea, o singură privire îmi spuse că, în timpul nopții, când trecusem pe nesimțite, în somn, de la copil la femeie, nici Tatăl Timp, nici Mama Natură nu lăsaseră un cadou pentru mine, pentru a marca această ocazie. Nu eram mai înaltă decât un copil de cinci ani, o creatură pipernicită, cu spatele cocoșat, și știam că nici un corset, indiferent cât de strâns, nu mi-ar sculpta vreodată trunchiul meu îndesat, ca al unui copac, într-o clepsidră elegantă, ca al lui Kate. Și dacă aș fi îndrăznit vreodată să fac câțiva pași de dans, mișcările picioarelor mele scurte, groase, încrețite de vene protuberante, din fericire ascunse de fustele mele, ar fi prilejuit bătaie de joc, chicoteli și amuzament în loc de complimente pentru grația mea inexistentă. Când îmi ridicai cămașa de noapte, cu degetele mele tot butucănoase, și mă plimbai înainte și înapoi prin fața oglinzii argintate, reci și crude, observai că am același mers clătinat. Nimic nu se schimbase și știam că niciodată nu avea să se schimbe; voi fi prizonieră în interiorul acestui corp mic, urât, greoi, răsucit, de spiriduș până în ziua în care voi muri și Dumnezeu îmi va elibera sufletul.

– Poate că în rai voi fi o frumusețe răvășitoare, oftai către fața tristă, urâtă, care se holba înapoi la mine din oglindă. Atunci îmi veniră lacrimile. Atât de brusc, încât mă luară prin surprindere. Plânsei ca și cum niște pietre mari de durere fuseseră așezate, dintr-odată, pe umerii mei și pe piept, amenințând să mă zdrobească cu această tristețe dureroasă. Voiam ca sora mea să fie cu mine; o voiam pe Kate. Dar noi nu mai împărțeam aceeași cameră; privilegiul acela îmi fusese luat și dat altcuiva, fiind iar lăsată să dorm singură. Nimeni nu voia să împartă patul cu „Lady Mary Cap-de-Himeră". Voiam să alerg urlând, în jos pe coridor, și să-i bat la ușă în cămașa mea de noapte pătată de sânge, și să mă arunc în brațele ei, dar demnitatea feminină și mândria câștigară în fața unui copil revoltat împotriva nedreptății. Îmi voi păstra sângele secret, pentru că, într-adevăr, ce importanță avea că eram acum femeie? Nu va exista niciodată un soț, un bărbat care să mă iubească. Corpul meu putea la fel de bine să fie uscat și sterp, dar inima mea, știam, avea să plângă mereu cu lacrimi de sânge după mângâierile carnale și plăcerile fizice care îmi vor fi pentru totdeauna refuzate din cauza a ceea ce eram. Din nefericire, nu era

vreun tânăr pitic, de origine nobilă, la curte, care să se poată cupla cu mine, doar clovnii proşti şi de origine umilă, în clopoţei zornăitori şi haine pestriţe, care veneau pentru a distra, şi pentru ei eu eram de un rang prea mare pentru a se purta vreodată nepotrivit cu mine. În loc de dorinţă, în ochii lor vedeam dispreţ şi invidie; spre deosebire de ei, eu nu trebuia să fac mutre caraghioase şi tumbe pentru a avea mâncare pe masă; eu eram fiica unui duce cu sânge regesc în vene, născută să trăiască şi să moară în confort şi tihnă. Dacă Soarta declara vreodată că ar trebui să ţin un sceptru, acesta nu ar fi fost împodobit cu clopoţei zornăitori şi agitat în faţa unei mulţimi care se prăpădeşte de râs în timp ce eu îmi dau ochii peste cap şi scot limba.

Tânăra Lady Jane Seymour, fiica regretatului Lord Protector, botezată în onoarea surorii sale care murise oferindu-i lui Henric al VIII-lea fiul pe care şi-l dorise mai presus de orice, era acum cea mai bună prietenă şi colega de dormitor a lui Kate. Această Lady Jane era, cu siguranţă, una dintre cele mai delicate şi mai blânde fiinţe create vreodată de Dumnezeu, atât de dulce încât, într-adevăr, mă durea inima s-o urăsc. Îşi făcuse un scop din a se împrieteni cu Kate, chiar în zilele întunecate de după moartea lui Jane, când majoritatea celor de la curte, cu ipocrizie, o evitau ca fiind sora unei trădătoare şi a unei renegate, care renunţase la credinţa reformată pentru a-şi salva viaţa şi averea familiei, când mulţi dintre ei făcuseră exact acelaşi lucru, şi, în acelaşi timp o divorţată la doar paisprezece ani, care-şi expusese cu îndrăzneală frumuseţea, atât de invidiată, şi farmecele cochete atât în compania fostului ei soţ, cât şi a socrului, ceea ce făcea ca virtutea ei să fie îndoielnică.

Dar palida, diafana Lady Jane, care prefera rochiile de un albastru ceresc amintind de robele Sfintei Fecioare, nu avea răbdare pentru astfel de lucruri. Poate pentru că ştia că nu avea să stea mult timp pe lumea aceasta? Plămânii îi erau slăbiţi; deseori febra îi aprindea obrajii şi-i făcea ochii, deschişi la culoare, albaştri-violet, să strălucească cu o luminozitate apoasă care o făcea doar mai frumoasă, mai ales că ea nu avusese ghinionul de a moşteni nasul proeminent, ca un cioc, al neamului Seymour care, de obicei, afecta trăsăturile, altfel fine, ale femeilor lor. Părul ei era cel mai frumos pe care îl văzusem vreodată, un blond-argintiu strălucitor care mă făcea mereu să mă gândesc la aripile îngerilor, dar ea de multe ori se plângea că era prea moale

pentru a fi ondulat chiar și în cea mai firavă buclă. Indiferent cât de mult se chinuia servitoarea ei să-l răsucească în jurul unor bucăți de fier încinse, acesta cădea plat, atârnându-i drept până la talie, neted ca mătasea, sfidând toate acele, înainte ca bucățile de fier să se fi răcit măcar sau ca Lady Jane să fi coborât la parter pentru sărbătoarea din Sala Mare.

Nu îmi pierdui sora dintr-o dată. Schimbarea se produse treptat. Deși nu o invidiam când avea vreo prietenă, nu mă puteam abține să nu resping pe oricine intervenea între noi. Sora mea era, într-adevăr, singura mea prietenă, și aveam mare nevoie de ea. Dar cei cinci ani care ne separau, deși păruseră întotdeauna atât de neimportanți înainte, iar eu fusesem întotdeauna bătrână pentru anii mei, acum păreau, brusc, atât de mulți. Voiam să pun capăt acelei prietenii și zâmbetelor politicoase, amabile, cu care mă trata Kate acum, ca și cum aș fi fost o străină sau, cel mult, o simplă cunoștință, în loc de sora care o cunoștea și o iubea cel mai mult. Dar nu putui. Când încercai să vorbesc cu ea despre asta, ea respinse această idee ca pe o absurditate, gelozie sau, pur și simplu, imaginația mea.

Într-adevăr, poate că erau elemente din toate trei în amalgamul emoției care clocotea în mine. Știu doar că, ori de câte ori ea era cu Jane Seymour, mă simțeam ca și cum ne despărțea un panou de sticlă groasă, iar eu eram mereu pe dinafară, privind înăuntru, încercând inutil să-i atrag atenția, să recapăt timpul pe care Kate nu-l mai avea pentru mine. Era și mai rău când Lady Jane, cu bunătatea în ochii ei de nu-mă-uita, zâmbea timid și îmi întindea mâna, invitându-mă să mă alătur lor, pentru că știam că, dacă făceam acest lucru, geamul de sticlă pe care gestul ei îl spulberase va reapărea în curând, iar eu mă voi simți o străină, o intrusă, o persoană care trage cu urechea pe lângă ele. Așa că mă disciplinai să refuz cu mândrie, să întorc spatele, să umblu cu nasul pe sus și să mă îndepărtez de mâna întinsă. Chiar dacă respingerile mele reci o răneau pe acea doamnă blândă, a trebuit să mă protejez, deoarece nimeni altcineva nu o făcea. Știam că dacă aș fi fost cu ele, dacă aș fi văzut bucuria pe care o împărtășeau, mi-aș fi făcut rău, pentru că eu nu puteam fi vreodată parte din ea. Faptul că știam că fusese cândva a mea făcea durerea chiar și mai puternică.

La curte, toate tinerele care o slujeau pe Maiestatea Sa dormeau câte două într-un pat; era considerat un privilegiu special sau un semn de mare dizgrație pentru oricine avea o cameră doar pentru

ea însăși. Dar această Lady Jane era de multe ori tulburată de tuse și febră, așa că puține tinere se bucurau să doarmă în același pat cu ea, ca nu cumva să se molipsească de vreo boală contagioasă dezgustătoare sau ca tusea ei și agitația ei febrilă să nu le priveze de un somn odihnitor. La început, Kate se strecura numai, din când în când, pe coridor, în cămașa ei de noapte și cu picioarele goale, pentru a petrece o noapte chicotind și bârfind cu prietena ei, dar apoi veni o zi când, cu permisiunea reginei, își împachetă lucrurile și le mută la Lady Jane în cameră.

În fiecare noapte după aceea, eu stăteam întinsă, trează, dorindu-mi și sperând ca sora mea să se strecoare pe coridor pentru a petrece o noapte cu mine, dar ea nu a făcut niciodată lucrul acesta. Mi le imaginam pe ele două, cu codițe împletite și bonete de noapte cu franjuri, stând cu capul una lângă alta, bârfind și chicotind până târziu în noapte, la fel cum obișnuiam eu și Kate să facem, și plângeam în pernă, și mă întrebam dacă Dumnezeu va considera vreodată că e potrivit să-mi trimită pe cineva ca să-mi ușureze singurătatea. Kate spunea că Dumnezeu i-o dăduse pe Lady Jane ca un înlocuitor pentru propria noastră Jane, sora pe care El o luase acasă la El; dar pe cine, dacă avea să fie cineva, mă întrebam eu, îmi va da El mie ca să-i ia locul lui Kate?

Dar, cel puțin, Kate se simțea mai bine. Inima i se vindeca, sau așa credeam eu. Îmi amintesc că o văzui într-o noapte cu un băiat frumos, brunet, în catifea purpurie cu dungi aurii. Îl urmării bucuroasă cum se retrage cu ea într-un colț pentru a-i fura un sărut după ce ea dansase – cea mai frumoasă domniță dintre toate – într-o pantomimă, îmbrăcată într-o mantie cu dantelă de aur peste o rochie verde cu violet, brodată cu un model de viță-de-vie punctată cu perle aurii și festonată cu ciorchini de struguri din ceară violet și verde, iar sub ea, observai cu plăcere, juponul pe care i-l brodasem eu cu buchete de trandafiri stacojii legate cu funde aurii și ciorchini de struguri.

El îi mângâie părul strălucitor, în timp ce se apleca în față, și așa de orbit și de uluit era el de frumusețea ei radioasă și fermecătoare, când se tachinau cu delicatețe și își zâmbeau unul altuia, ochi în ochi, încât îi smulgea neatent struguri din mănunchiurile din părul ei, și mâncase deja trei înainte ca, sora mea, râzând, să-l întrebe dacă își dăduse seama că erau făcuți din ceară. Kate îl lăsă să-i mai fure un alt sărut, iar el îi mângâie partea

laterală a gâtului cu mâinile care păreau atât de moi și delicate încât mă făcură să-mi doresc să fiu în locul ei.

Când mâna lui coborî ușor să-i mângâie sânii, Kate o lăsă să stea acolo o clipă, în timp ce ea savură sărutul lui, apoi râse și se îndepărtă de el dansând, și fugi să apuce mâna unuia dintre cei de la curte, cu barba căruntă și cu burtă tremurătoare, ca să se alăture celorlalți dansatori, într-o gavotă însuflețită. Îi urmării cu inima tristă și fericită, știind că Lady Jane Seymour, nu eu, va fi cea cu care va râde în pat în acea noapte de cele întâmplate. Cât de mult îmi era dor de ea și de acele confidențe dulci, ca între surori, șoptite pe sub perne în timp ce în jurul nostru tot palatul dormea.

Stătui în umbră și o așteptai. Când ea și Jane Seymour trecură pe lângă mine, cu capetele apropiate, chicotind, în drum spre camera lor, întinsei cu îndrăzneală mâna și o prinsei de fustă. Kate se opri și se uită mirată în jos la mine, și observai explozia de nerăbdare și de iritare din ochii ei. Când nu spusei nimic și mă uitai cu înțeles dincolo de ea, la Lady Jane, neputând să-mi rețin privirea plină de reproș, aceasta își lăsă capul în jos cu sfială și murmură că era destul de obosită și o va aștepta pe Kate la etaj.

– Ei bine, ce-i asta, Mary? Kate se întoarse spre mine, cu brațele încrucișate la piept.

Totuși, mă gândii să insist. Trebuia să știu.

– Îl iubești? întrebai eu, cu speranță în glas.

– Pe cine? întrebă Kate iritată, ca și cum nu avea nici o idee despre cine vorbeam.

– Băiatul brunet în catifea purpurie. Te-am văzut sărutându-l și l-ai lăsat să te atingă pe sâni. E foarte chipeș, Kate.

Cu un râs ușuratic, de femeie obișnuită să iasă în lume și cu o mișcare a buclelor ei ca o flacără strălucitoare, Kate spuse:

– A fost doar un sărut, Mary! Nu a însemnat nimic! Mă distram doar; nu pentru asta sunt aici? Iubirea este o cursă.

Spuse aceste cuvinte brusc, cu o răzbunare fragilă plină de lacrimi nevărsate care amenințau să se infiltreze printre crăpături.

– Am făcut greșeala de a mă fi lăsat prinsă în ea. Dar nu o lăsa să te acapareze, Mary. Să nu faci aceeași greșeală! Dacă o faci, nu vei fi niciodată liberă! Mușcă adânc din tine, te ține strâns, te sfâșie atunci când încerci să te eliberezi și, chiar dacă te îndepărtezi, lasă întotdeauna o cicatrice, astfel încât să nu o poți uita niciodată, indiferent cât de mult dansezi și râzi, și lași băieții drăguți să te sărute și să te mângâie.

Râse din nou, ca și cum încerca să pretindă că totul era o glumă, se răsuci pe călcâie și plecă de lângă mine, dansând în jos pe coridor cu o veselie evident prefăcută, mergând să se alăture lui Jane Seymour.

– Nu te cred! strigai după ea. Cuvintele tale sunt un scut; încerci doar să-ți protejezi inima pentru că nu vrei să fii rănită din nou!

Kate îngheță pe loc, apoi se răsuci și se întoarse impetuos să mă provoace:

– Ce crezi că știi tu despre iubire? întrebă ea.

– Mai multe decât crezi, îi răspunsei cu îndrăzneală. Cei care nu au avut-o niciodată, care au fost nevoiți să învețe să trăiască fără ea, știind că este ceva ce nu pot spera să aibă în realitate, dar, cu toate astea, încă mai tânjesc și visează la ea, îi știu valoarea mult mai bine decât cei cărora le-a fost oferită liber și gratuit toată viața lor, și vor continua să iubească și să iubească din nou, la fel cum vei face și tu! Pierderea lui Berry nu este sfârșitul, Kate. Vei găsi dragostea din nou sau ea te va găsi pe tine, nu am nici o îndoială în legătură cu asta!

Cu pieptul ridicându-i-se și coborând agitat, Kate se ridică și se uită la mine ca și cum aș fi fost dușmanul ei, și, pentru o clipă, mă temui că am mersesem departe, că mă ura, așa de mare era furia din ochii ei. Dar apoi, brusc, oftă puternic, închise ochii pentru scurt timp, se întoarse și plecă.

– Sunt obosită. Noapte bună, Mary!

Cuvintele fură aruncate cu răceală înapoi, peste umăr, împreună cu strălucirea fierbinte a buclelor ei, dar mi se păru că simt un tremur de lacrimi, persistând chiar dincolo de cuvinte. Pe măsură ce zgomotul pașilor i se înteți când se apropie de scări, îmi dădui seama că aceasta va fi o altă noapte în care va plânge până când va adormi. Numai că lângă ea va fi Jane Seymour, și nu eu, ca să o țină în brațe și să o mângâie.

În după-amiaza următoare, regina Mary trimise după mine. Cred că simțise nefericirea mea după ce Kate mă părăsise. Când intrai în camera sa liniștită, întunecată, în care toate draperiile erau trase bine împotriva soarelui care îi rănea cu atât de multă cruzime bieții ei ochi umflați de lacrimi, ea era singură, nefericită în dragoste și jelindu-l pe prințul ei spaniol cu părul auriu, care plecase în tăcere cu corabia, ca să nu se mai întoarcă niciodată, lăsând-o singură cu un alt copil iluzoriu care-i umplea pântecele cu speranțe false. Stătea așezată pe podea, înconjurată de voaluri

negre, ca o văduvă, și cu părul împrăștiat, murdar, încâlcit, care era acum în întregime gri, cu excepția câtorva șuvițe șterse, portocalii, îngălbenite. Va trebui să fie tăiat, mă gândii cu un fior de îngrijorare, știind cât de sensibilă era verișoara Mary în ceea ce privește părul ei, pentru că nici măcar Kate nu va avea răbdarea să-i pieptene șuvițele încâlcite.

Ea mîji ochii cu dificultate spre mine, apoi buzele i se întinseră într-un zâmbet larg, lăsând să i se vadă gingiile umflate și cioturile urâte, negre și galbene ale puținilor dinți pe care îi mai avea. Ridică două păpuși – o pereche de domnițe mici, împodobite cu rochii elegante pe care ea le făcuse. În apropiere se afla un mic cufăr plin până în vârf cu și mai multe. Rochii mici, robe, pelerine, jupoane, papuci și broboade împrăștiate pe podea, iar coșul ei de cusut era lângă cufăr, înconjurat de resturi de material superb și ghemuri de fir aurit, la fel și foarfecele ei din argint, și o pernă de ace străpunsă cu ace cu vârf din perle în formă de rodie, care era o amintire prețioasă de la mama ei. Îmi întinse una dintre păpuși, o mică lady cu părul ca pana corbului în catifea de culoarea lămâiei, cu un model de linii încrucișate din aur și perle, și îmi porunci să stau lângă ea în timp ce ea legăna o păpușă cu părul ca mierea, în brocart trandafiriu-roșiatic.

Aveam treisprezece ani și îmi închipuiam că sunt prea mare pentru păpuși, așa că mă simțeam ușor ridicol și jenată atât pentru ea, cât și pentru mine, dar nu îndrăznii să nu mă supun, nici nu puteam suporta să dezamăgesc pe cineva care fusese atât de bun cu mine, cineva despre care știam că era într-o asemenea durere, poate chiar pe moarte, dacă erau adevărate bârfele care umpleau coridoarele palatului.

Orele treceau încet în timp ce noi îmbrăcam și dezbrăcam păpușile, și puneam în scenă mici drame cu ajutorul lor. Dintr-odată, se întoarse și scotoci prin cufăr și mai scoase două păpuși – o replică a ei înseși în rochia ei de nuntă, somptuoasă, din catifea neagră, atât de dens brodată cu aur, că abia puteai vedea negrul de dedesubt, și o păpușă masculină, cu părul auriu, cu un mic pumnal de aur pe post de barbă care-i împodobea bărbia, îmbrăcat în catifea albă ornată cu aur și cu o mantie sângerie brodată cu perle și mărăcini de aur. Vru să mi-l dea mie, dar apoi, cu un icnet îngrozit, ca și cum nu-i venea nici ei să creadă ceea ce era să facă, îl smulse înapoi și-l strânse posesiv la

pieptul ei, uitându-se aspru la mine, cu ochii înnebuniți care mă provocau să încerc și să-l iau de la ea. Nu știam ce să fac.

Din fericire acest moment trecu, iar ea își dădu seama că eu nu reprezentam nici o amenințare. Cu lacrimi șiroindu-i pe față, aruncă spre mine păpușa modelată după propria ei înfățișare. Apoi, deși plângea atât de tare încât abia mai putea vedea, reconstituirăm nunta cuplului până când regina Mary se prăbuși plângând pe podea și două dintre cele mai devotate doamne de onoare ale sale, Jane Dormer și Susan Clarencieux, apărură în tăcere din umbră pentru a o ajuta să urce înapoi în pat.

– Pleacă, micuț spiriduș, spuse Susan peste umăr, în timp ce o duseră în pat pe stăpâna lor care plângea. Acesta nu este un loc pentru tine.

Închizând ușa după mine, auzii suspinele verișoarei Mary crescând în vaiete ascuțite în timp ce striga după Philip al ei.

Curând, ea muri. Îi îmbăiarăm cadavrul și îl îmbrăcarăm pentru ultima dată în rochia de catifea albastră și hermină pe care o purtase în ziua încoronării ei, fixând-o cu grijă cu ace ca să ascundem cât de largă atârna pe trupul ei slăbit. Degetele iscusite ale lui Kate făcură minuni cu părul murdar, încâlcit, prinzându-l într-o plasă de aur sub o coroniță de flori de primăvară, alcătuită din pietre prețioase.

În timp ce lucram așa în tăcere peste cadavrul ei, afară clopotele băteau, iar oamenii cântau și dansau pe străzi, și plângeau de bucurie, pregătiți să o întâmpine pe tânăra pe care o numeau „Elizabeth a noastră". Ea era Pasărea Phoenix, care renăscuse din cenușa tuturor protestanților pe care „Mary cea sângeroasă" îi arsese până se făcuseră scrum, împreună cu popularitatea ei, aruncând dragostea oamenilor ei pe rug și eradicând orice amintire a cândva iubitei „Mary cea milostivă", și chiar și mai puțin amintită „Prințesă gălbenea". Acum moartea ei era motiv de jubilare, o sărbătoare națională, care avea să fie celebrată mulți ani de atunci încolo.

În timp ce Kate îi dădea cu roșu pe obrajii sfrijiți, care erau ca ceara galbenă la lumina lumânărilor, privirea noastră se întâlni peste acel trup slab, patetic, și ne întrebarăm în tăcere, acum, că Elizabeth era regină, ce se va alege de noi. Elizabeth, spre deosebire de Mary, nu ne plăcuse niciodată, nici nu se împrietenise cu noi, dar nici nu fusese crudă, ci doar rece și indiferentă; pentru

Elizabeth eram, pur și simplu, acolo, ca niște piese de mobilier. Nu îi spusesem lui Kate, dar deja începusem să lucrez la brodarea unei fuste cu trandafiri roșii și albi, simbolul Tudorilor și inițialele de aur, încoronate, RE, „regina Elizabeth", ca un cadou pentru ea, pentru a-i arăta că noi nu avem pretenții regale, noi nu eram pretendente la tron, și doream doar pacea, nu să fim implicate în conspirații și intrigi. Mă rugai ca Elizabeth să citească corect mesajul brodat pe acei trandafiri regali, cu petale roșii și albe, care simbolizau uniunea Caselor de York și Lancaster. Însăși supraviețuirea noastră putea depinde de aceasta.

Capitolul 14

Odată cu urcarea pe tron a lui Elizabeth, sănătatea lui Lady Jane Seymour intră într-un declin puternic; zilele ei proaste le depășeau acum cu mult pe cele bune. Reginei nu-i plăcea să aibă o tuberculoasă febrilă, cu o tuse puternică, prea aproape de ea și, de multe ori, o lăsa liberă să se retragă de la curte la proprietatea de la țară a familiei sale, Hanworth, în Middlesex. O trimise pe Kate cu ea ca „un remediu împotriva singurătății pentru o tânără atât de obișnuită cu viața aglomerată de la curte".

Spre ușurarea noastră imensă, moartea reginei Mary nu ne modificase substanțial poziția, cu excepția faptului că noi, la fel ca majoritatea celor de la curte, eram din nou protestanți. Merserăm din nou în caleși poleite cu aur, îmbrăcate în stacojiu cu dungi de hermină, ca parte a unei procesiuni de încoronare și mai splendide, și purtarăm din nou jupoane noastre din mătase roșie cu fluturi de aur în amintirea surorii noastre pierdute. De asemenea, ne păstrarăm posturile noastre privilegiate ca doamne de onoare.

Dar Elizabeth, deși de o răceală grațioasă și în mare măsură indiferentă față de mine, era mereu foarte precaută față de Kate. Deși Kate ar fi mers bucuroasă în genunchi și ar fi jurat că nu dorea să fie regină, că ea voia doar să fie fericită ca soție și mamă, că o gospodărie plină de dragoste, fericită era singurul regat la care râvnea, asta nu era suficient. Elizabeth știa că, atâta timp cât ea rămânea necăsătorita „regină virgină", ceea ce ea părea hotărâtă să facă, în ciuda confuziei și consternării pe care acest lucru le cauza, Kate va fi privită ca moștenitoare prezumtivă; astfel mulți se vor îngrămădi în jurul ei și o vor flata, și chiar vor pune la cale intrigi care să o aducă la tron mai devreme.

Erau mulți în lume care credeau că pretenția lui Elizabeth asupra tronului era fragilă, în cel mai bun caz. Cei care refuzaseră

să recunoască mariajul lui Henric al VIII-lea cu Anne Boleyn spuneau că Elizabeth era o bastardă născută dintr-o uniune ilicită și neilegală, și, astfel, coroana ar trebui să meargă la cineva mai demn și cu o obârșie impecabilă, cineva precum sora mea Kate, iar asemănarea ei cu „Trandafirul Dinastiei Tudorilor", Mary Tudor, „regina franțuzoaică", era de multe ori citată în mod favorabil. Existau chiar și zvonuri despre un complot spaniol de a o răpi pe Kate și de a o căsători forțat cu fiul imbecil al lui Philip, Don Carlos, un tânăr care găsea o plăcere diabolică în torturarea animalelor și a servitorilor. Dar Kate refuză orice implicare în așa ceva, și cu siguranță nu-l dorea nici pe Don Carlos cu maniile și nebuniile lui. Dacă cineva îndrăznea să încerce să vorbească cu ea despre „destinul ei regal", ea își acoperea urechile și fugea de acolo cât de repede putea.

De aceea, mă gândeam eu, îi făcea atât de multă plăcere să scape de la curte, să călătorească într-o lectică înceată, trasă de cai, spre Hanworth cu prietena ei invalidă. Era singura cale prin care Kate putea cunoaște pacea adevărată, departe de vârtejul de intrigi în care se transformase curtea lui Elizabeth. „Scapă-mă de acest cuib de vipere capabile numai de intrigi!", se plânse ea când coborî în fugă pe trepte, în curte și sări, fără ajutor, în lectică, nerăbdătoare să plece departe de toate, privind înainte, niciodată înapoi, nici măcar să îmi facă mie cu mâna.

Dar aceste vizite la Hanworth presupuneau mai mult decât știam eu atunci, după cum aveam să aflu mult mai târziu. Acolo ea îl întâlni din nou pe Ned. Eduard Seymour cel tânăr, frumosul conte de Hertford, care, demult, pentru o scurtă perioadă de timp, fusese pețitorul surorii noastre Jane.

Ca și cum soarta poruncise acest lucru, îmi spuse Kate atunci când își descărcă, în cele din urmă, sufletul și mărturisi totul, la aproape doi ani de la acea zi hotărâtoare, ea purtase o rochie albastră, culoarea oului de măcăleandru – exact aceeași culoare pe care o purtase în urmă cu mult timp, în acea dimineață când se întâlniseră pentru prima dată pe scările de la Bradgate –, atunci când Ned Seymour, cu soarele scoțându-i părul castaniu în evidență ca într-o vâlvătaie de aur, coborî treptele uzate, din piatră, spre grădină, unde Kate aduna de zor un buchet frumos pentru a lumina camera surorii sale bolnave.

Galant, Ned insistă să o ajute. Când se aplecă să culeagă florile, cu ochii lui căprui uitându-se adânc în cei gri-albaștri, furtunoși

ai lui Kate, Ned o mângâie cu degetele pe mână în timp ce îi dădu ei florile. Părea extrem de bine documentat în știința și limbajul secret al florilor și-i spuse ce simboliza fiecare floare.

– Iris violet pentru a transmite un mesaj, începu el. Ca cel ascuns în acest buchet. Maci stacojii pentru că toată lumea merită o nebunie fantastică, extravagantă în viața lor, ca o iubire necugetată sau imposibilă – zâmbi el cu bună știință către Kate – chiar dacă amintirea ne face mai apoi să ne întoarcem mereu în trecut.

Cuvintele lui îi treziră amintiri despre Berry și o făcură să se îmbujoreze. Ca să-i ofere un moment de liniște, singură, ca să-și revină, Ned îngenunche peste un petic de flori albastre violet.

– Scara lui Iacov, spuse el. Pentru a te ruga pe tine, tânără frumoasă, să vii la mine ca un înger din cer și să mă binecuvântezi cu dragostea și îngăduința ta.

Apoi se aplecă din nou, întinzându-se cu entuziasm după mai multe.

– Solidago – răsuci în jurul tulpinii spirala de flori aurii înainte de a i-o da lui Kate – pentru încurajare, pentru că am nevoie de asta de la tine, la fel cum și eu ți-aș oferi. Ghiocei pentru consolare, pentru că am putea găsi alinare împreună și am putea fi un balsam unul pentru altul pentru multele tristeți și dezamăgiri care ne-au presărat viața ca un câmp împânzit cu aceste flori albe, delicate.

Amândoi se opriră să reflecteze la numeroasele pierderi dureroase care le traumatizaseră familiile și la ziua care știau că va veni în mod inevitabil, atunci când amândoi vor pierde o soră și o prietenă mult iubită, pe Lady Jane Seymour.

Dar Ned își alungă repede durerea, scuturând din umeri.

– Narcise!

Cu un zâmbet încântat se aplecă să adune câteva dintre elegantele flori galbene, flori care puteau întotdeauna să fure un zâmbet de la oricine le privea.

– Pentru a anunța un nou început și – îndrăznesc să sper? – o nouă dragoste.

Se opri și se uită adânc și cu speranță în ochii lui Kate, înainte de a merge mai departe să smulgă niște flori galbene, însorite.

– Uite! Știu că îți place galbenul, deci trebuie să culegem rostopască pentru bucuriile care vor veni, pentru toate lucrurile bune care ne așteaptă!

Ca un bărbat posedat, Ned se apleca în neștire să adune și mai multe flori, aruncându-le în mâinile lui Kate, apoi se repezea

înapoi să culeagă mai multe. „Ca un pescăruș care se scufundă după pește", avea să râdă Kate mai târziu, când își aminti de această scenă ca să mi-o povestească.

– Liliac pentru primii fiori ai iubirii; lăcrămioare pentru a întâmpina întoarcerea fericirii; pintenaș astfel încât inima ta să fie la fel de ușoară și de veselă precum cântecul unei ciocârlii; brândușe pentru bucurie și veselie; trandafiri roșii pentru iubire pasională, albi pentru puritate și roz pentru grația ta – mișcările tale sunt la fel de frumoase precum chipul tău.

Se opri să ia o gură de aer și să se uite la ea, lung și adânc, ca un bărbat uscat și însetat care tocmai venise, împleticindu-se, din deșert să-și astâmpere setea într-o bine-venită oază. Kate avea să spună după aceea că simțise că o viață întreagă trecu în acel moment, înainte ca el să se apuce din nou să culeagă flori.

– Lunaria pentru onestitate, desigur, darul cel mai prețios pe care îndrăgostiții ar trebui întotdeauna să și-l ofere unul altuia; brebenocul, pentru a ne prețui amintirile delicate, cum ar fi ziua în care am întâlnit o fetiță în rochie albastră de culoarea oului de măcăleandru, plină de griji pentru pisica ei mult iubită. Garoafe pentru iubirea pură și adevărată; piciorul-cocoșului pentru o fată atât de radioasă și fermecătoare încât ar fi un păcat dureros să nu-i spun asta. Și uite – învârti un buchet mic de flori roz parfumate – mazăre dulce pentru cele mai delicate și încântătoare plăceri. Privește-le, îmbujorate, de un roz strălucitor, la fel ca buzele de sus și de jos, cele vizibile și cele timid ascunse sub jupoanele tale, pe care tânjesc atât de mult să le sărut.

Apoi, ca și cum se temea că spusese prea mult și că sora mea l-ar putea plesni cu palma peste față, se grăbi să culeagă și mai multe flori.

Dar nu se putea opri. Avusese îndrăzneala să spună acele cuvinte, și totuși Kate mai zăbovea în preajma lui.

– Caprifoi pentru îndrăgostiți prinși în îmbrățișări pasionale care visează unul la altul ori de câte ori sunt despărțiți, atât noaptea, cât și ziua; măzăriche pentru că m-aș agăța de tine; gențiană pentru că îmi ești nespus de dragă; clopoței de Canterbury pentru fidelitate.

Împrăștie cu generozitate clopoței veseli, violet-albaștri, peste buchetul deja abundent al lui Kate.

– Micsandre roz pentru a ne reaminti mereu de o iubire care nu ar trebui niciodată uitată, galbene pentru fidelitate și devotament,

și albe să-ți spun cât de dulce și de drăgălașă ești. Și micșunele albe, dulci-parfumate, pentru că vei fi întotdeauna frumoasă pentru mine chiar și atunci când părul îți va fi alb ca zăpada, iar ridurile îți vor împânzi și mototoli fața. Pentru mine, vei fi mereu la fel de frumoasă, așa cum ești acum.

Îi mângâie degetele lui Kate în timp ce adăugă aceste flori la buchetul ei. Apoi începu să adune verdeață pufoasă și delicată pentru a decora buchetul.

– Ferigi pentru sinceritate, explică el. Ca să stea chezășie pentru adevărul din fiecare cuvânt pe care ți-l spun. Iarba fetei pentru căldură ca soarele galben din inima petalelor sale albe; campanule aurii roșietice ca părul tău – îndrăzni să răsucească o buclă în jurul degetului său – pentru fidelitate în vremuri de restriște. Și iarba plămânilor pentru că tu ești viața mea, ca și aerul pe care îl respiră plămânii mei; tu, și speranța că, într-o bună zi, vei spune că sunt al tău, mă țin în viață. Și aceste panseluțe înzorzonate, pentru mângâierea inimii – ca să-ți reamintească, frumusețea mea plină de viață – se uită posesiv la Kate –, să te gândești la mine, în permanență și cu drag. Mentă pentru sentimente calde pentru că așa mi-ar plăcea să te gândești la mine; rozmarin pentru aducere aminte și o dragoste care nu uită niciodată, nici nu moare; și nu-mă-uita pentru că eu nu te pot uita niciodată și sper ca nici tu să nu mă uiți niciodată. În cele din urmă, acest trandafir roz, bogat – îl puse repede, cu îndrăzneală, în centrul buchetului care deja era enorm –, ca o mărturisire a iubirii mele, în cazul în care ai vreo îndoială.

Îmi amintesc fiecare cuvânt și fiecare floare. Mai târziu aveam să le țes într-o margine complicată, încărcată cu funde, cea mai elaborată pe care am brodat-o vreodată, în jurul unei fuste pentru Kate.

Ea își lăsă capul pe spate și râse. Dacă mâinile nu i-ar fi fost pline cu atât de multe flori, încât avea nevoie de ambele pentru a le ține, ar fi aplaudat cu o bucurie sinceră. I se păru că totul era o lingușire galantă și fu uimită de finalul fin și mătăsos, la fel de cizelat ca replicile unui actor într-o piesă de teatru; el nu dăduse greș nici măcar o dată în ceea ce privește florile sau semnificațiile lor.

– Aceste flori erau destinate surorii tale, remarcă ea. Ar trebui într-adevăr să-i duc un astfel de buchet îndrăzneț și pătimaș? Sincer, domnule, pare prea... pasional pentru un om bolnav.

– Nu – clătină Ned din cap, fără să-şi ridice o clipă privirea de pe chipul lui Kate – toate sunt pentru tine şi pentru nimeni altcineva, Lady Kate. Pentru Jane va trebui să culegem altul, cu echinaceea mov pentru forţă şi sănătate, precum şi păducel înflorit pentru a ne exprima speranţa profundă că ea îşi va reveni în curând; îi va plăcea aşa ceva. Dar mesajul din acest buchet este, după cum ai spus şi tu, prea copleşitor pentru un bolnav, deşi aş îndrăzni să spun că, dacă ea ar şti, i-ar bucura inima peste măsură să ştie că l-am ales pentru tine, la fel cum ea te-a ales pe tine, cel mai frumos trandafir din toată Anglia, pentru mine. Ea a planificat asta, ştii? Ea a conspirat cu Soarta, care mi te-a scos în cale pentru prima dată cu mulţi ani în urmă, când am fost trimis să o peţesc pe sora ta, iar acum sora mea, aducându-te pe tine aici, a făcut acelaşi lucru. Spune-i cum vrei, draga mea Kate – pentru că tu eşti Kate a mea –, Dumnezeu, Soarta sau Jane, am fost meniţi să fim împreună.

– Când m-am uitat de la fereastra mea – arătă în sus cu degetul spre ea – şi am văzut că eşti aici, într-o rochie mai albastră decât cerul, cu părul strălucind în soare, în mijlocul acestei grădini, am ştiut că trebuie să-mi pun şi eu vesta albastră cu roşu – îşi atinse pieptul – şi să vin jos la tine, astfel încât noi doi să fim împreună aşa cum am fost meniţi să fim. Apoi, oferindu-i braţul, întrebă: Acum, vrei să adăugăm nişte iederă pentru a termina acest buchet, pentru statornicie, o legătură care se termină doar când se termină viaţa însăşi?

Acela fu momentul în care Kate hotărî că Berry era mort pentru ea şi simţi dragostea pentru Ned Seymour desăvârşită, plină şi frumoasă, în inima ei. Ca Eva care culege un măr, atunci şi acolo, îşi oferi inima lui. Eu nu am fost acolo să o opresc, deşi e o nebunie să cred că aş fi putut-o face. Kate a fost întotdeauna o persoană care şi-a urmat inima oriunde o ducea aceasta, spre orice pericol, durere sau obstacole care ar fi putut să-i stea în cale; chiar dacă aceasta îi aducea dezastrul prăbuşindu-se peste capul ei frumos, ea alerga orbeşte înainte, cu ochii mereu pe premiul cel atractiv, fără să se uite vreodată la teren, la şanţuri şi la stâncile în care s-ar putea împiedica, urmărind Iubirea ca şi cum ar fi un fluture drăguţ de aur pe care ea trebuie să-l ţină în mâinile ei împreunate cu reverenţă. „Totul pentru iubire", aşa a fost întotdeauna Kate a mea. A fost binecuvântarea şi blestemul ei.

*

În următorii doi ani mi-am văzut sora atât de puțin, încât am ajuns să fim aproape străine una de alta. Rareori o vedeam, cu excepția situației în care voia vreo broderie drăguță pentru jupoanele ei sau pentru vreo nouă rochie. Cu toate acestea observam, de câte ori treceam pe lângă ea pe coridoarele palatului sau o zăream la vreo sărbătoare, o nouă sprinteneală în pașii ei, părea să fie mereu zâmbitoare și deseori îi surprindeam pe buze frânturi dintr-o melodie. Deși cea mai bună prietenă a ei se stingea încet, vigoarea pierindu-i cu repeziciune, Kate își trăia zilele și nopțile ca într-un dans, până când intriganții o epuizară nervos, iar ea și Jane Seymour trebuiră să se retragă înapoi la Hanworth.

Nici chiar moartea subită a mamei noastre nu diminuă noua bucurie a lui Kate. Fuseserăm distante și politicoase de când se recăsătorise, dar, ca niște fiice ascultătoare, ne îmbrăcarăm în negru de doliu și merserăm la Suffolk pentru a-i spăla și îmbrăca trupul, astfel încât să o pregătim pentru grandioasa înmormântare pe care Elizabeth o organizase cu generozitate, pentru a o onora pe mama noastră, deoarece ea fusese fiica unei regine. Avea să fie înmormântată în fast, splendoare și alături de strămoși iluștri în Westminster Abbey, fiind dat uitării, în mod convenabil, faptul că ea își pierduse titlul, când se căsătorise atât de jos sub rangul ei. Eu și Kate împărțirăm rolul de bocitoare principale. Deși ar fi trebuit să fie rolul lui Kate, fiind cea mai mare dintre noi două, ea insistă. În timp ce conducea procesiunea lentă, greoaie, cu servitoare îmbrăcate în negru în spatele nostru, ajutându-ne să purtăm povara trenelor noastre grele din catifea neagră, priveam drept înainte și încercam să ignorăm chicotelile din strane despre felul în care pierise mama noastră. În pat cu Master Stokes, la miezul nopții dintre zilele de 20 și 21 noiembrie, a murit cu cizmele în picioare, zâmbind, din cauza unui atac cerebral.

– S-a dus într-o secundă, ne informă tânărul nostru tată vitreg, plesnind din degete pentru a ilustra rapiditatea. Totuși, nu cred că a simțit vreo durere – era foarte zâmbitoare și chiar înainte de asta mi-a dat toate semnele că era foarte mulțumită.

Într-adevăr, cei care se ocupau de îmbălsămat, conștienți de demnitatea persoanei decedate, folosiseră bucăți de pânză și greutăți mici pentru a da feței moarte a mamei noastre o expresie mai potrivită, pentru momentul în care avea să se afle în văzul tuturor, lucru pentru care eu și Kate furăm foarte recunoscătoare.

Nici măcar un an mai târziu, atunci când curtea fremăta de scandal și inima mea jelea pierderea unei persoane pe care abia o cunoscusem, dar de care îmi aminteam cu drag, fericirea strălucitoare a lui Kate nu fu cu nimic știrbită. Lady Amy, soția lui Robert Dudley, despre care se zvonea că suferă de cancer de sân, fusese descoperită moartă, cu gâtul rupt, la baza unei scări, cu toate acestea, gluga îi rămăsese dreaptă pe cap și fustele ei nu erau mototolite, cum era de așteptat după o astfel de cădere. Mulți strigau „Crimă!" și arătau către Lordul Robert, iar reputația reginei avu, de asemenea, de suferit în urma acestui scandal. Vuiau bârfele că cei doi erau amanți și că Lordul Robert, obosit să mai aștepte ca Dumnezeu să-i ia acasă la El soția nedorită, și temându-se că Elizabeth i-ar putea ceda unuia dintre numeroșii săi pretendenți străini, luase problema în propriile mâini și pusese pe cineva s-o ucidă pe Amy, gândindu-se că moartea ei îi va deschide calea pentru căsătoria lor și o altă încoronare la Westminster Abbey, a lui ca rege, Robert I al Angliei.

Dar Elizabeth știa mai bine – Robert Dudley nu merita un regat. Chiar și atunci când Lordul Robert fu trimis de la curte să aștepte verdictul anchetei, și celor de la curte li s-a poruncit să poarte doliu pentru Lady Dudley, Kate încă zâmbea și strălucea și arăta lumii cât de bine îi stătea în negru.

În cele din urmă, veni o zi, după ce Robert Dudley fusese primit înapoi la curte după ce ancheta declarase moartea lui Amy un accident, și nouă ni se permise să renunțăm la doliu și să purtăm din nou haine colorate, când Kate veni dansând în camera mea. Învârtindu-se în mantia ei lungă de catifea castanie, cu trandafiri roz înfloriți în obrajii și cu ochii strălucitori ca stelele, cu pana albastră de struț unduindu-se grațios pe pălăria ei, asortată cu marginea de trandafiri albaștri pe care îi brodasem eu pe fustă, veni să se odihnească, îngenunchind lângă scaunul meu. Lucram din greu la fusta pe care mă implorase ea să i-o fac, cea pe care urma să aflu numai după ce fu terminată că se numea „buchetul lui Ned". Mă cuprinse cu brațele și mă sărută pe obraz, iar eu chicotii și mă dădui înapoi, deoarece mă gâdila pana de la pălăria ei.

– E vina ta, să știi, râse ea. Tu ai ales pana și ai croit pălăria, și cât este frumoasă, adăugă ea în timp ce se întoarse să se admire în oglindă.

Apoi îmi spuse că trebuie să aibă o bonetă de noapte, „cea mai frumoasă bonetă făcută vreodată, și vreau ca tu să o faci pentru mine, Mary", brodată peste tot cu violete mov intens și împodobită cu dantelă cu fir de argint, cu o fundă mov din satin să o lege „doar așa" sub bărbie.

– Trebuie să mi-o faci cât de curând, insistă.

– Bine, oftai eu cu indulgență, o vei avea.

O privii insistent pe sora mea, apoi clătinai din cap și oftai din nou.

– Dacă nu te-aș cunoaște mai bine, aș crede că ești îndrăgostită.

– Doar îndrăgostită de viață, Mary, spuse Kate cu un ciripit vesel. Doar de viață!

Nu era întocmai o minciună. Doar că nu știam asta pe atunci. Dar, pentru Kate, Ned Seymour era viața ei.

Înainte de a-i putea pune alte întrebări, ea dispăru; cu un alt sărut rapid și un cântec pe buze, dansă din nou ieșind pe ușă, bucuroasă, ușoară ca o pană și strălucitoare ca un diamant.

Eu nu făceam decât să zâmbesc și să ridic din umeri, să chicotesc și să clatin din cap la cele mai recente capricii ale lui Kate. Mă bucura să o văd atât de fericită și ușoară, mereu zâmbitoare, cu trandafiri roz înflorindu-i din nou în obraji. Poate că era o prostie sau o naivitate din partea mea, dar niciodată nu am crezut că lucrul acesta se datora vreunui bărbat. Lui Kate nu părea să-i placă vreun domn, în special; dansa și flirta cu mulți, și, uneori, chiar le dădea voie să o sărute – pe la colțuri liniștite, prin poieniște din pădure în timpul partidelor de vânătoare, în alcovuri cu perdele de catifea și grădini luminate de lună. De două sau de trei ori, de care știam eu, chiar îi lăsase să pătrundă cu degetele lor în corsetul ei sau să rătăcească îndrăzneți pe sub jupoanele ei.

Partea cea mai bună era că îl uitase complet pe Berry; putea acum să treacă pe lângă el fără nici o privire. Nu mai era îmbufnată și nu mai plângea pentru ceea ce pierduse și nu mai putea avea niciodată din nou, iar eu speram că acum își dădea seama că el nu meritase niciodată iubirea ei. Dar n-am văzut-o niciodată să-l scoată în evidență pe Ned Seymour sau să arate vreun semn că era special pentru ea; îl trata cu politețea pe care o datora fratelui celei mai bune prietene și nimic mai mult. Nici măcar nu-mi amintesc să-i fi văzut vreodată dansând împreună sau să o fi auzit pomenindu-i numele. Îi vedeam făcând semne aprobatoare din cap, zâmbind când treceau unul pe lângă celălalt și schimbând saluturi

politicoase sau comentarii despre vreme și sănătatea lui Jane Seymour, dar asta era tot.

Așa că eu ridicam din umeri și continuam să cos, bănuind prosteşte că bonetele de noapte cu flori aveau să devină cea mai recentă modă, și în curând alte femei vor veni să bată la ușa mea, cu poşete mici din catifea umplute cu monede sau cu bijuterii drăguțe și cu alte cadouri, aducându-mi panglicile, dantele și florile pe care le preferau. Dumnezeu să mă ajute, nu credeam că e ceva mai mult! Ar fi trebuit să las deoparte cusutul, să ies și să o înfrunt cu îndrăzneală pe Kate, s-o apuc de braț, să mă uit urât la ea și să ajung la miezul problemei, dar eu, spre regretul meu veşnic, nu am făcut acest lucru. Am stat și am cusut, și nu am făcut nimic.

Capitolul 15

Într-o dimineață furtunoasă de decembrie, la doi ani după ce Elizabeth urcase pe tron, când Kate avea douăzeci de ani, iar eu șaisprezece, regina dori să vâneze cu orice preț, în ciuda vremii extrem de reci. Elizabeth declară sfidător că aerul e „tonic" și că nu îi frică de atingerea lui. Auzii că sora mea era bolnavă și că o trimisese pe Henny să o implore pe regină să fie scutită de plăcerea vânătorii și să rămână în pat. Din moment ce eu nu fusesem niciodată o alegere bună pentru a face parte din alaiul de vânătoare, existând probabil multe șanse de a încurca lumea și de a fi călcată în picioare, Elizabeth îmi dădu imediat permisiunea să rămân acasă și să am grijă de sora mea.

– Lady Jane Seymour este și ea bolnavă, comentă ea cu acreală, în timp ce eu îi îndepărtai un fir rătăcit din tivul costumului ei de echitație, de un verde puternic, deși m-aș mira mai mult dacă s-ar simți bine.

Cât de repede putui, îi făcui o reverență reginei, mulțumindu-i din nou, și mă grăbii spre camera pe care o împărțeau Kate și Jane Seymour, așteptându-mă să le găsesc pe amândouă tușind și cu febră. Intrai fără să bat. Mă întâmpină un strigăt înspăimântat, și dădui fuga ca să o văd pe Kate în picioare în fața oglinzii, în timp ce Lady Jane îi termina de închis rochia din satin galben, de culoarea untului, cu margini din șnur bogat, auriu, și brodată peste tot cu sute de violete mov, de o delicatețe regală, căreia îi adăugasem cusăturile finale abia cu o săptămână înainte, la rugămintea nerăbdătoare a lui Kate. Mă gândisem că voi avea mai mult timp pentru ea; la urma urmei, o astfel de rochie era mai potrivită pentru primăvară, așadar, cu siguranță în miezul iernii nu era nevoie să dau zor, dar Kate plânsese și se înfuriase, bătuse din picioare și mă implorase să mă grăbesc, insistând că trebuie să o aibă cât de

curând. Dar când o întrebai din ce motiv, ea ridică din umeri, spunând doar că e „o fantezie să te îmbraci primăvăratic, când afară totul este acoperit cu zăpadă și gheață". Venea în fiecare zi în camera mea să verifice cât progresez, câteodată de două sau chiar de trei ori. Doar când făcui ultima cusătură această nerăbdare îngrozitoare, frenetică o părăsi ca o petală de trandafir moartă.

– Ce cauți aici? mă atacă sora mea furioasă.

– Am... am auzit că ești bolnavă, mă bâlbâii eu.

– Ei bine, nu sunt, dar să nu îndrăznești să spui cuiva! Mantia mea – repede!

Repezeala ei nepoliticoasă, care nu-i stătea în fire, îmi dădea de înțeles că era foarte agitată în legătură cu ceva.

Dar Lady Jane părea să înțeleagă, și în timp ce aranja pe umerii lui Kate mantia grea, din catifea verde, de culoarea pădurii, se opri ca să o bată liniștitor pe umăr.

– Kate... făcui un pas în față și ridicai o mână ca să o opresc, dar ea mă dădu la o parte.

– Pleacă, Mary! N-am timp de tine acum!

Mi se păru că văd o strălucire de violet și alb în timp ce își luă poșeta din catifea verde și îndesă ceva înăuntru. Apoi plecă, ieșind pe ușă ca și cum viața ei depindea de asta, lăsând-o pe Lady Jane să-mi zâmbească, ca și cum și-ar fi cerut scuze, în timp ce aruncă repede pe ea o mantie de catifea albastră tivită cu blană gri, de iepure, și se grăbi după ea, deși asta îi provocă un acces violent de tuse.

Știu că nu ar fi trebuit, dar le urmării. Chiar dacă era foarte dificil, deoarece aleseseră să înfrunte străzile aglomerate din Londra în loc să ia o barcă, iar eu, împinsă la tot pasul și chiar dărâmată la pământ de două ori, refuzam să mă opresc. Curând mă trezii stând în picioare la Cannon Row, urmărind-o pe sora mea și pe prietena ei urcând grăbite treptele Casei Hertford, reședința londoneză din cărămidă roșie, elegantă, a lui Ned Seymour. Ca și cum se uitase după ele, Ned Seymour însuși, într-o vestă de catifea maro, bogat lucrată cu aur, deschise ușa și le lăsă înăuntru. Ieși pe verandă și se uită repede în stânga și în dreapta înainte de a le urma înăuntru și de a închide ușa. Cât de ciudat, mă gândii eu, să văd un nobil că deschide propria ușă de la intrare. Familia Seymour era bogată și avea mulți servitori. De ce ieșiseră Kate și Jane neînsoțite, când amândouă aveau servitoare care ar fi putut să le însoțească? Kate avusese întotdeauna o mare încredere

în Henny, care fusese alături de ea de la naștere și era robustă, cu brațe suficient de puternice încât să facă orice bărbat să se gândească de două ori dacă ar fi îndrăznit să acosteze fetele. Se întâmpla ceva ciudat, iar eu eram hotărâtă să aflu ce anume.

Cu îndrăzneală, îmi îndreptai umerii și pornii cu pași mari spre ușă, când, deodată, aproape că mă doborî la pământ Lady Jane Seymour alergând într-un vârtej de catifea albastră și blană gri. Mă prinse înainte să cad, iar fața ei păli și mai mult, dacă era posibil așa ceva, și petele roșii de pe obrajii săi străluceau și mai luminos. Dar nu încercă să mă oprească.

– Nu este corect să ascundă așa ceva de tine. Ești sora ei și tu ar trebui să fii acolo, murmură ea, luându-și mâna de pe umărul meu și grăbindu-se, pe stradă, cu intenția de a rezolva o treabă aparent urgentă.

Îmi îndreptai umerii și intrai direct în casa lui Ned Seymour, nestingherită și neanunțată, și mă luai după vocile lor care veneau din salonul cu lambriuri din lemn de stejar. Mantia din catifea verde a lui Kate era întinsă pe laviță de lângă cămin, unde ei stăteau îmbrățișați în fața căldurii luminoase. Când mă văzură, se despărțiră, gâfâind cu vinovăție. Ned murmură ceva despre niște gustări și se grăbi să plece, lăsând-o pe Kate singură să dea piept cu mine.

– Ce faci, Kate? o întrebai obosită, pentru că, dintr-odată, îmi dădui seama că eram foarte obosită de înșelătorii, secrete și jocuri. Voiam doar să aflu adevărul deplin, limpede, chiar dacă acesta m-ar fi ucis.

– Ne vom căsători, iar tu nu ne poți opri! spuse Kate aprig, cu o mișcare sfidătoare a buclelor, care, observai, erau împodobite cu o coroniță de rozmarin poleit cu aur, violete mov din catifea, brebenoc, trei-frați-pătați și micsandre galbene: o coroană de mireasă, toată făcută din mătase și catifea, pentru a aduce primăvara călduroasă, strălucitoare și frumoasă în iarna aceea friguroasă, umedă, albă și gri.

– Vă veți căsători! șovăii eu, făcând un pas în spate, ca și cum cuvântul acela ar fi fost o boală înfricoșătoare ce trebuia evitată.

Dacă sora mea mi-ar fi spus că suferă de ciumă, nu m-aș fi tras înapoi niciodată. Aș fi pășit în față și aș fi făcut orice și totul pentru a o salva. Oh, nu, nu, nu, nu! Dintr-odată, simții că mă ia cu leșin și îmi dusei mâna la cap, să mă asigur că nu plutește, așa de amețit, bolnav și ușor îl simțeam. Acum înțelegeam. Se căsătoreau în

secret, pentru că era singura modalitate; Elizabeth nu i-ar fi dat niciodată consimțământul lui Kate, cu sângele ei regal din familia Tudorilor, să se căsătorească cu Ned Seymour, descendent, chiar dacă îndepărtat, al unei familii puternice cu sânge Plantagenet. Era o uniune prea periculoasă și puternică pentru a-i permite lui Elizabeth să stea liniștită pe tron, și cerul știa că avea deja motive să fie vigilentă și precaută.

Pe cât de mult era iubită de popor, pe atât era disprețuită de mulți care aveau puterea să finanțeze o rebeliune sau să plătească un asasin.

Iar dacă sora mea Kate ar fi născut un fiu...

Dacă sora mea dădea naștere unui băiat, toți cei care se opuneau regulii domniei feminine a lui Elizabeth ar fi știut exact încotro să-și îndrepte privirile; ei ar fi crezut că un copil de sex masculin ar fi fost mult mai bun la tron decât orice femeie în toata firea, chiar și una atât de perspicace și de pricepută ca Elizabeth. Unii s-ar fi putut simți chiar tentați să uzurpe tronul în numele acelui copil, deși Kate nu dorea nici o bucată din el. Ea și fiul ei ar fi devenit, ca Jane, pioni nevinovați în jocul bărbaților puternici, care nu ar fi șovăit să-i ia viața lui Elizabeth, doar ca să poată sta pe tron un descendent al familiei Tudorilor, de sex masculin și neatins de discuții legate de ilegitimitate și dezbateri despre validitatea căsătoriei părinților lui.

– Kate, asta e o nebunie! Gândește-te ce faci! O sfidezi pe regină! Știi că nu te poți căsători fără permisiunea ei – nici una din noi nu poate! Elizabeth nu este Mary; ea nu ne iubește! Elizabeth este o tigroaică, care luptă pentru viața și tronul ei, ucide sau este ucisă, și nu va ezita să te omoare dacă e nevoită! Întotdeauna se va pune pe ea însăși și Anglia pe primul loc căci pentru ea și pentru cea mai mare parte a supușilor ei, ea este Anglia!

– Încetează! Kate își puse mâinile la urechi să nu mai audă. Încerci doar să mă sperii, dar eu nu te voi lăsa! Nu te voi lăsa! Nu se va ajunge la asta; eu nu voi permite așa ceva!

Mă îndreptai spre cealaltă parte a camerei și o luai de mână, văzând că purta pe deget un diamant albastru pal, ascuțit la un capăt, ca o mare lacrimă scânteietoare.

– Kate, oftai eu, nu sunt dușmanul tău; nu mă trata așa! Vorbește-mi, cum făceai mai demult, sunt sora ta și prietena ta. Ai încredere în mine!

Cu un suspin adânc, greu, Kate se lăsă să cadă pe laviță și stătu cu capul plecat. Mă dusei și mă așezai în fața ei, luându-i amândouă mâinile într-ale mele.

– Kate, uită-te la mine, o rugai stăruitor.

– Îmi pare rău că nu ți-am spus, Mary. Inima m-a frământat amarnic, dar am făcut ce-am făcut doar ca să te protejez. Dacă nu știai... nimeni nu te putea învinovăți sau răni. Își trase o mână din mâinile mele și își mângâie fusta galbenă cu violet. Mi-ai făcut rochia de mireasă, chiar dacă nu știai că pentru asta era, cu dragostea ta pentru mine în fiecare cusătură, la fel ca în fiecare veșmânt pe care l-ai făcut vreodată pentru mine. E atât de frumoasă! Așadar, cum aș putea măcar să mă gândesc să te exclud? Și, mai cu seamă, în cea mai fericită zi din viața mea! Ridică bărbia și îmi arătă frumusețea deplină a zâmbetului ei. Îl iubesc, Mary! Trebuie să-mi urmez inima mea, chiar dacă mă duce către pericol. Vom păstra nunta noastră secretă... pentru moment, dar mai târziu... într-o zi... când va fi momentul potrivit, voi merge în genunchi în fața reginei și voi mărturisi totul, și voi face tot ce trebuie pentru a o asigura că nu nutresc vreo ambiție regală, nu am nici o pretenție, acum sau altă dată, pentru mine sau pentru copiii pe care poate, cu voia lui Dumnezeu, îi voi purta în pântece. Voi semna sau voi spune orice trebuie ca să renunț la toate, pentru totdeauna, iar eu și Ned vom pleca să trăim în liniște la țară. Tot ceea ce vreau – pentru mine și pentru familia mea – este iubire și să fim fericiți.

Era un vis frumos, dar nu îmi venea totuși să cred că ar putea deveni vreodată adevărat. Mă uram pe mine însămi că mă îndoiam de acest lucru, dar nu mă puteam abține; să fi gândit altfel ar fi fost orbire încăpățânată și autoamăgire. Îmi plecai capul, ca să nu-mi vadă lacrimile.

– Nu vreau să-mi pierd încă o soră, Kate. Nu vreau să văd că ai parte de moartea unui trădător sau că vei putrezi în închisoare. Nimeni nu merită un astfel de sacrificiu.

Ea se aplecă, îmi cuprinse fața între mâinile ei moi, și îmi zâmbi.

– Asta nu se va întâmpla niciodată, Mary; Dumnezeu nu va lăsa să se întâmple. Ceea ce fac fac pentru dragoste – totul pentru dragoste. Totul va fi bine cu timpul; vei vedea. Ești doar speriată și îți imaginezi ce e mai rău. Dar unirea noastră a fost menită să fie, toate semnele arată spre ea, iar Dumnezeu ne va binecuvânta. Știu asta! Și, chiar dacă s-ar întâmpla – dar nu va fi așa, te înșeli,

Mary! –, Ned este diferit de alți bărbați; el merită orice sacrificiu pe care Dragostea îl cere de la mine. Câteodată, cele mai mari iubiri vin mână în mână cu suferința și durerea. Dacă ai muzică pe care să dansezi, va trebui să plătești muzicanții; așa este corect și echitabil.

Ea ridică din umeri și zâmbi larg, ca și cum aceasta ar fi fost o chestiune banală, precum aruncarea de monede unei trupe de muzicanți, nu trădare.

Îmi doream din toată inima mea să pot crede și împărtăși euforia ei promițătoare, dar nu puteam înlătura frica ce-mi strângea inima ca o mână de gheață. Mă făcea să tremur și nici măcar zâmbetul cald al lui Kate nu putea să o topească; mi-era teamă că nu voi scăpa niciodată de acest sentiment.

Făcui un pas înainte și întinsei mâna să cuprind umerii surorii mele, uitându-mă adânc în ochii ei luminoși, plini de bucurie, care erau orbi și nepăsători față de toate pericolele.

– Kate, pentru numele lui Dumnezeu, ascultă-mă și judecă rațional. Dacă faci această nebunie, dacă te căsătorești cu Ned Seymour, comiți un act de trădare – înaltă trădare! Poți fi arsă sau decapitată după plăcerea reginei, sau poți fi trimisă să putrezești într-o celulă de închisoare!

Dar Kate îmi zâmbi doar.

– Nu-ți faceți griji, Mary; totul va fi bine! Dar... doar în cazul în care... tu nu ai fost niciodată aici, iar dacă spui că ai fost, voi nega și voi spune că minți pentru a încerca să protejezi onoarea surorii tale.

Faptul că ea spunea așa ceva îmi arătă că nori de îngrijorare pândeau totuși în spatele acelui zâmbet strălucitor. Kate voia să creadă că totul va fi în regulă, că putea transforma în realitate acel viitor luminos pe care și-l dorea atât de mult, dar îndoiala și grijile aveau să o urmărească, ca niște purtători de trenă pe care nu-i putea îndepărta, nici nu-i putea lăsa în urmă.

Cu un zâmbet și un râs senin, sări în picioare și începu să danseze prin cameră, iar Ned se întoarse, zâmbind larg deasupra unei tăvi mari de argint încărcate cu platouri umplute până la refuz cu felii de carne, brânzeturi, pâine proaspăt coaptă, grămezi festive de fructe uscate și confiate, și alune, mere feliate date prin brânză topită, boluri din sticlă umplute cu fructe dulci, siropoase, fierte în vin, cremă fină de zahăr ars, un compot de pere îndulcit cu miere și un altul de piersici, violete confiate aranjate pe o farfurie

galbenă, drăguță, pentru a se potrivi cu rochia de nuntă a lui Kate, și, în centrul tuturor, un tort roz, drăguț făcut din zmeură, încoronat cu trandafiri roz, apetisanți, confiați.

– O delectare dulce pentru dulceața mea, spuse el în timp ce o așeză pe o masă, unde pocale și sticle de vin fuseseră deja aranjate.

Kate scoase un țipăt ascuțit, de încântare, și își împreună mâinile în timp ce admira tortul, deplângând faptul că tata nu era acolo să se bucure cu noi; ar fi fost atât de încântat.

– Lui i-a plăcut întotdeauna zmeura și spunea că rozul este o culoare trimisă din cer pentru prăjituri!

– Mă bucur că ești aici, Mary, curând vei fi sora mea.

Ned zâmbi și îngenunche în fața mea. Era foarte drăguț din partea lui să facă acest lucru; mulți se bucurau de sentimentul nobil de semeție pe care îl experimentau când se înălțau mult deasupra mea și se uitau în jos la mine. El avea un chip foarte plăcut și un zâmbet atât de fermecător, și părea să fie o căldură sufletească adevărată în ochii lui căprui. Trebui să îmi reprim impulsul de a întinde mâna și de a-i aranja șuvița de păr castaniu luminat de soare care îi căzuse pe frunte.

Privindu-l pe acest băiat impunător, cu zâmbetul pe buze, prea mare pentru vârsta lui de douăzeci de ani, aproape că mă convinsei că o iubea pe sora mea la fel de mult cum îl iubea și ea. Dar era întotdeauna ceva, nu pot exprima în cuvinte; știu doar că a fost mereu acolo, persistând în spatele minții mele, care nu mi-a îngăduit niciodată să am încredere deplină în Ned Seymour. Probabil sufletul meu era prea întunecat de toate intrigile ambițioase la care asistasem aproape din leagăn, de înscenările pentru putere, loviturile de stat, conspirațiile și uneltirile de la curte; poate că eram prea conștientă de liniile regale care aveau să fie unite prin căsătoria lor și de ceea ce ar putea însemna acest lucru pentru viitorul lor și al copiilor lor. Kate era, la urma urmei, prezumtiva moștenitoare nerecunoscută, și, astfel, o pradă splendidă pentru orice tânăr ambițios; iar unul cu sânge de Plantagenet în vene ar fi putut obține multe dintr-o astfel de conjunctură, dacă ar fi vrut, astfel încât putea să considere că pentru o asemenea soție merita să simuleze dragostea. La urma urmei, mulți se prefăcuseră îndrăgostiți pentru mult mai puțin. Câți bărbați din vremuri de demult își declaraseră dragostea doar ca să atragă o tânără în pat? Poate aceasta se datora faptului că această „mare iubire" înflorise atât de brusc? Pentru mintea mea plină de îndoieli,

pur și simplu părea că are prea multă coregrafie, semăna prea mult cu o piesă romantică pusă în scenă; prea semăna totul cu acele vise dulci în care vrem să credem, dar despre care știm că rareori devin realitate. Sau poate se datora doar faptului că eu eram prea cinică să cred în dragoste la prima vedere? Sau poate Kate avea dreptate – eram speriată și îmi imaginam ce era mai rău. Pur și simplu nu știu.

– Știu că i-a frânt inima lui Kate gândul că nu vei fi aici. Și acum ești aici, și totul se termină cu bucurie! Fața lui Ned se lumină cu un zâmbet larg. Ah, Doamne, era foarte frumos! Am fost predestinați, spuse el, făcând un gest îndrăzneț și sărutându-mă pe obraz, înainte de a se ridica și de a se întoarce la Kate.

O conduse să stea pe lavița de lângă cămin și rămase lângă ea, zâmbind în jos spre ea, în timp ce ea se uita în sus la el, ținându-i mâna până în momentul în care auzirăm ușa de la intrare deschizându-se din nou.

Cu fața foarte îmbujorată și cu umerii tremurându-i din cauza tusei persistente, care o făcuse să scuipe sânge, după cum arăta batista pe care încerca să și-o ascundă, ținând-o strâns în pumn, și cu părul desfăcut din ace din cauza acestui acces violent de tuse, intră Lady Jane, trăgând cu toată puterea ei fragilă mâna unui om mare, îmbrăcat în negru, cu o barbă roșie, lungă, încurcată, unsă și neîngrijită.

– Pe aici, părinte, pe aici! strigă ea printre accese de tuse, trăgându-l cu greu de mână și îndemnându-l spre Kate și Ned, pentru că el părea incapabil să meargă drept și să găsească cuplul de miri. În timp ce își croia drum spre ei, cu un mers nesigur, unduitor, aduse cu el mirosurile din tavernă, deopotrivă cu cele ale propriului său trup nespălat, iar ochii săi roșii, încețoșați priviră roată prin cameră, ca și cum mireasa și mirele s-ar fi lipit de tavan sau s-ar fi ascuns într-un colț. Când ajunse, râgâind și clătinându-se, înaintea mirilor, eu mă mutai, discret, deoparte; fiind mai scundă decât ceilalți și, astfel, mai aproape de partea de jos a corpului său, simțeam mirosul inconfundabil de urină, pe care nu-l doream în apropierea nasului meu.

Multe râgâieli și sughițuri, și cuvinte bâjbâite pe ici-colo afectară slujba de cununie pe care încerca să o citească din *Cartea de rugăciuni a Bisericii Anglicane* pe care o ținea cu susul în jos în mâinile lui ca o pereche mare, roz de labe de urs, cu dosul acoperit cu un strat gros de păr roșu, aspru. Dar Kate și Ned nu păreau să

observe, ochii lor fiind fermecați și plini de iubire, privindu-se în permanență unul pe celălalt. Zâmbiră, își împreunară mâinile și își rostiră jurămintele fără să-și ia privirea unul de la celălalt. Kate, știu asta, a vorbit direct din inimă.

Apoi se termină. Erau soț și soție, se sărutau și se țineau în brațe pasional. Un inel împletit din cinci fâșii de aur se alătură diamantului albastru de pe mâna stângă a lui Kate.

Neîndrăznind să-l poarte în văzul tuturor la curte, când și-l scoase ca să-l pună pe un lanț lung de aur, astfel încât să-l poată purta mereu, ascuns în siguranță în deschizătura caldă dintre sânii ei, Kate îmi dădu voie să citesc strofa inscripționată pe cele cinci fâșii:

După cum cele cinci cercuri, unite cu măiestrie, formează la vedere un inel,
La fel încrederea unește mințile credincioase, cu un nod al puterii secrete,
A cărei forță să distrugă moartea lacomă nimeni nu o știe,
După cum timpul și soarta vor dovedi, inelul meu mai multe nu vă zice.

Binedispuși și mai mult decât ușurați, râserăm cu toții când ne luarăm rămas-bun de la preotul îmbibat de vin. El ieși clătinându-se, ascunzându-și în buzunar punga de aur pe care i-o dăduse Lady Jane, și, luând două sticle de vin de pe masă, unul roșu și celalt alb, ducându-le pe rând la gură, trăgând cu lăcomie, ca un copil, dintr-una, apoi din cealaltă ieși pe străzile din Londra, în mod miraculos fără să se lovească de vreun zid sau să cadă pe treptele din față. Nimeni nu se gândi pentru o clipă să-l întrebe cum îl cheamă. Dacă își spusese numele vreodată, nici unul dintre noi nu și-l mai aminti. Nu a exista nici un document semnat; deși eram o novice în astfel de chestiuni, aflai mai târziu că ar fi trebuit să fie o hârtie pe care să o semnăm noi toți – mireasa, mirele, preotul și doi martori.

Dar nimeni nu se gândise la asta. Kate mai fusese căsătorită înainte, așa că ar fi trebuit să știe, dar ea era pur și simplu prea fericită să se gândească la așa ceva. Preotul, care ar fi trebuit să-și știe meseria mai bine decât oricine, deoarece Ned și Kate nu erau primul cuplu pe care îl cununase vreodată, era prea beat pentru a-și da seama de această omisiune. La prima vedere, nu părea atât

de serios; la urma urmei, acordul unui cuplu asupra căsătoriei era considerat valabil din punct de vedere legal. În acest caz, devenea doar o problemă crucială din cauza identității miresei și a mirelui și a apropierii lor față de tron.

Kate și Ned schimbară priviri neastâmpărate, făcându-și semne cu capul unul altuia, și țipară de bucurie când ea aruncă în aer coronița din flori, iar el făcu același lucru cu bereta lui cu pene. Apoi, luând-o de mână, sări în sus spre scări, strigând peste umăr către sora lui și către mine:

– Mâncați, beți și vă veseliți, căci eu și mireasa mea așa vom face!

– O clipă, iubirea mea! râse Kate și plecă, făcând piruete, de lângă el. O îmbrățișă mai întâi pe Jane Seymour. Acum chiar suntem surori!

Apoi, oprindu-se să-și ia poșeta de pe laviță și să-și scoată boneta de noapte pe care o îndesase înăuntru, îngenunche în fața mea și mi-o întinse, ca pe o ofrandă sacră.

– Vrei să mi-o pui tu, te rog? îmi ceru ea.

Ușor, îi dădui la o parte buclele aurii-roșiatice și îi așezai pe cap boneta din pânză brodată cu violete, aranjându-i franjurii dantelați și legându-i panglicile lungi, din satin mov, sub bărbie pentru a-i face o fundă frumoasă.

– Gata, îi făcui eu un semn cu capul, zâmbind printre lacrimile care, Kate nu știa, țâșneau de teamă, mai degrabă decât de bucurie. Poți să pleci!

– Mulțumesc, Mary! Mă îmbrățișă strâns și mă sărută pe obraz, apoi se puse să danseze prin cameră. La baza scărilor, anunță cu veselie: Eu nu voi fi niciodată regina Angliei și e bine așa. Nu vreau să fiu nici măcar în visele mele. Nu vreau să fiu decât regina inimii soțului meu și a casei noastre. Dar fiecare fată ar trebui să se simtă ca o regină în ziua nunții sale, și eu vreau să merg în patul nostru matrimonial, să fiu pentru prima dată fericită ca o regină în ziua încoronării ei. De aceea te-am rugat să brodezi violete regale pe boneta mea de noapte – pentru că astăzi aceasta e coroana mea!

Când se răsuci pe călcâie și se repezi în sus pe scări, fără să mai arunce o privire înapoi, cu ochii spre viitor, nu spre trecut, văzui sub fustele ei bordura complicată, brodată cu flori ce reprezentau buchetul ales de Ned pentru ea. De asemenea, observai că purta

ciorapi mov de lână, vopsiți pentru a se potrivi cu violetele pe care i le brodasem pe bonetă.

Eu și Lady Jane rămaserăm în salon, tăcerea fiind întreruptă doar de tusea ei și de pașii mei în timp ce mă mișcam neliniștită de colo-colo. Gustările erau neatinse pe masă. Știam că e mai bine să păstrăm tăcerea; dacă am fi vorbit, n-am fi făcut decât să ne certăm. Jane credea că făcuse un lucru minunat unindu-l pe fratele ei cu cea mai bună prietenă a sa. Ea era genul de fată care se uita printr-un trandafir din vitralii și vedea doar dragoste și fantezie, dar eu vedeam umbra toporului plutind deasupra gâtului singurei surori care îmi rămăsese. Vedeam pericol și trădare. În plus, pentru mine cel puțin, această mare iubire pe care se presupunea că ei și-o purtau unui altuia conta foarte puțin. Nu merita viața lui Kate.

Două ore mai târziu, săltau amândoi pe scări, ridicol de neîngrijiți, nici unul din ei nefiind obișnuit să se îmbrace fără ajutor. Fără să vrem, eu și Lady Jane râserăm și fugirăm să-i ajutăm să-și aranjeze cum trebuie multitudinea de nasturi, copci și șnururi prinse neîndemânatic, desfăcute sau fixate greșit, pentru că trebuia să ne grăbim cu toții înapoi la curte, înainte de a fi remarcată absența noastră; pentru că nu putea fi luată drept o simplă coincidență plecarea noastră în număr atât de mare. Nu îndrăzneam să ne asumăm riscuri.

– Dar ce se va întâmpla cu ospățul nostru? întrebă Kate. E păcat să-l irosim, mai ales acel tort frumos! Tatăl ar plânge în rai dacă ar ști!

– Îl vom lua cu noi și vom ține ospățul nostru de nuntă în barcă, declară Ned. Apoi el ridică cu grijă tava și o întrebă pe Kate: Aduci tu vinul, dragostea mea?

– Un ospăț mobil! Ce idee splendidă! Kate zâmbi și apucă sticlele de pe masă.

– Aduc eu cupele, mă oferii și luai cu grijă cele patru cupe de aur, strângându-le la piept cât de bine puteam și sperând că nu le voi scăpa.

Dar Lady Jane, spre marea mea ușurare, insistă să preia jumătate din povara mea și mă eliberă de două dintre ele. Lucrurile fiind stabilite, îl urmarăm toate pe Ned pe scările dinspre apă, unde el fluieră și chemă o barcă să ne ducă înapoi la palat. Râserăm și ne ospătarăm tot drumul, împărțind cu bucurie bunătățile noastre cu vâslașii, care nu erau obișnuiți cu asemenea delicatese.

Chiar înainte de a trece pe sub Podul Londrei, unde fusese expus capul tatălui nostru, fiecare dintre noi ridică o bucată frumoasă, roz, de tort de zmeură, ca şi cum ne-am fi ridicat cupele pentru un toast: „Pentru Henry Grey, ducele de Suffolk, Dumnezeu să-i odihnească sufletul!"

Kate râse şi îşi şterse lacrimile şi îi dădu şi lui Ned o bucată de tort, iar el făcu acelaşi lucru, apoi căzură unul în braţele celuilalt, sărutându-se pătimaş, lung şi adânc, gustând zmeura dulce şi frişca unul de pe buzele celuilalt.

Ajunserăm tocmai la timp pentru a intra în Sala Mare şi pentru a ne ocupa locurile în jurul mesei de banchet, deşi burţile noastre erau deja bine ghiftuite; nu se cuvenea să nu luăm cina. Nimeni nu bănuia nimic. Din câte ştiau regina şi cei de la curte, Kate îşi revenise după durerea de cap care o ţinuse în pat, tusea lui Lady Jane nu era nici mai uşoară, nici mai rea, eu petrecusem ziua cosând şi îngrijindu-le, iar Ned fusese plecat cu afaceri pentru familia sa.

În timp ce Kate, Ned şi Lady Jane schimbau zâmbete şi priviri triumfătoare, precum copiii care se strecuraseră în bucătărie şi furaseră o tavă de tarte cu cireşe, bucuroşi că reuşiseră să fugă cu ea, eu ştiam că era doar o chestiune de timp până să se afle ce făcuserăm.

După cină, când începu dansul şi pentru prima dată Ned o conduse pe Kate la dans, îmi dădui seama că era începutul sfârşitului; dragostea lor era prea îndrăzneaţă şi ostentativă pentru a nu fi observată. În acea noapte, când Kate mă scoase din camera mea în cămaşă de noapte şi în picioarele goale, împingându-mă fără nici un şal cu care să mă acopere, să „merg şi să dorm cu Jane", pentru ca „Ned cel dulce" să poată veni să facă dragoste cu ea în patul meu, începui să număr zilele, ştiind că fiecare zi care trecea, deşi oftam uşurată la sfârşitul ei, ne ducea chiar mai aproape de descoperirea inevitabilă. Kate şi Ned aveau să se dea în vileag, nu încăpea nici o îndoială în privinţa asta.

Capitolul 16

Erau nesăbuiți. De parcă își doreau să fie prinși. Ned îi răsucea buclele arămii, îi fura un sărut rapid, și o numea „contesa morcovilor". La care Kate, după căsătorie fiind contesa de Hertford, se prefăcea că e ofensată, ridica nasul și declara cu trufie că părul ei era roșu-auriu, sau cu o nuanță de cupru, dacă prefera, dar cu siguranță nu portocalie ca a unui morcov obișnuit. Câteodată, el o trăgea într-un colț liniștit și îi ridica fustele. Când curtenii călătoreau de la un palat la altul, deoarece fiecare necesita să fie curățat de mizerie și de miros, ei făcuseră un joc din a face dragoste în fiecare dintre ele, în orice colț convenabil și în orice cameră goală, ascunsă, în orice coridor liniștit, tainic, în orice alcov sau grădină umbrită, oriunde puteau și ori de câte ori aveau ocazia.

Obosisem să fiu scoasă din camera mea noaptea ca să dorm cu Jane Seymour, care era chinuită de tuse și de febră, astfel încât ei să se tăvălească bucuroși în patul meu. Erau ca niște copii care se jucau, iar atunci când încercam să-i cert, ei își plecau capetele cu o rușine prefăcută, uitându-se pe furiș, cu șiretenie, unul la altul, și înăbușindu-și chicotelile, în timp ce dădeau din cap și răspundeau în bătaie de joc: „Da, mamă Mary", apoi ieșeau și făceau numai după cum doreau ei.

În chip greu de crezut, toată prudența fusese dată la o parte. Chiar și eu, o virgină de șaisprezece ani, știam că, probabil, Ned se retrăgea fără să-și irosească sămânța, și erau ceaiuri pe care Kate le-ar fi putut bea ca protecție împotriva concepției, și chiar niște teci cunoscute sub numele de „mănuși ale lui Venus", vândute discret pe sub tejghea în magazinele de mănuși, despre care îi auzisem șoptind pe domnii de la curte. Auzisem chiar și femei care își mărturiseau una alteia propriile lor tehnici, vorbind de bucăți de ceară sau de pânză, ori bureți mici înmuiați în suc

de lămâie sau în oțet pe care îi introduceau înăuntru înainte de actul carnal.

Dar Kate se purta ca și cum știa mai bine. Ori de câte ori încercam să vorbesc cu ea, își dădea părul pe spate și, cu nasul pe sus, spunea că eu nu ar trebui să vorbesc despre asemenea chestiuni; era „nerușinat și indecent pentru o fată de vârsta mea, încă necăsătorită, să știe despre astfel de lucruri și să îndrăznească să vorbească despre ele". Dar, căsătoriți în secret, trăind la o curte cu o mie de ochi și o ureche la fiecare perete și fiecare ușă, nu era nici timpul, nici locul pentru ei să facă, la voia întâmplării, un copil. La ce se gândeau? Pur și simplu, nu gândeau, iar eu nu am putut, nici atunci și nici acum, să înțeleg de ce.

Sir William Cecil, vicleanul secretar de stat al Maiestății, probabil că bănuia ceva. El aranjă ca Ned, „rafinatul și onestul conte de Hertford", să-l însoțească pe fiul său în vârstă de nouăsprezece ani, Thomas, recalcitrant, dezmățat, într-un tur al Franței și al Italiei. Cecil spera că o doză bună de cultură și un strop de serviciu diplomatic ar putea calma răbufnirile sălbatice ale tânărului Thomas și, dacă nu chiar să-i schimbe, cel puțin să-i rafineze gustul în ceea ce privește vinul, femeile și locurile pe unde își cheltuia banii și timpul. Era o onoare pe care Ned nu îndrăzni să o refuze, și într-adevăr, îmi dădeam seama din privirea lui, acea strălucire ambițioasă inconfundabilă pe care o văzusem de atâtea ori aprinzând privirea mamei noastre, că el nu dorea să refuze. El era, la urma urmei, un bărbat tânăr, promițător, dintr-o familie de renume, care fusese pătată de execuția tatălui și a unchiului său, fiind dornic să-i reabiliteze, și să-i sporească, dacă putea, faima. „Astfel de oportunități nu apar decât o dată în viață", îi spuse el lui Kate, încercând să o țină în brațe și să o sărute în timp ce ea țipa de furie și plângea.

Se certau în legătură cu plecarea lui într-o zi, apoi se sărutau și se împăcau în livada regală în altă zi, Ned ridicându-i fustele lui Kate în timp ce cădea asupra lor o ploaie de flori de măr sau de cireș. Se certau din nou, poate doar de dragul împăcării dulci de a doua zi din livadă. Cuvinte furioase, lacrimi, uși trântite, pași furioși care se retrăgeau rapid, apoi săruturi, plânsete, suspine și șoapte într-o ploaie de petale parfumate – timp de o lună întreagă, așa decurseră lucrurile. Ned spunea că va merge, apoi spunea că nu, de dragul lui Kate, va rămâne; apoi Kate spunea că nu, că era egoistă și că el trebuia să meargă, era o șansă mare pe care el nu

trebuia să o irosească de dragul ei; erau tineri și aveau întreaga viață în fața lor; apoi Ned era de acord și spunea că va merge, și atunci Kate plângea și turba de furie, și sfârșeau în mod inevitabil înapoi în livadă, în chinurile lacrimilor și ale pasiunii arzătoare.

Într-una din acele după-amiezi de dragoste în livadă, Ned îi prinse la gât un lănțișor de aur de care atârna un safir albastru intens ca o mare lacrimă, sugestiv, atât ca formă, cât și ca nuanță pentru marea sa durere că o părăsea, spuse el. Cu toate acestea, urmară și mai multe săruturi, mângâieri, lacrimi, certuri, împăcări, proteste, acuze, negări, mărturisiri și încuviințări, zi de zi. Toate acestea mă chinuiau teribil și mă oboseau, și de multe ori am fost tentată să strig la ei să se „hotărască și să încheie cu treaba asta!"

Într-o zi, o găsii pe Kate ghemuită într-un colț, sugând cu lăcomie lămâi, cu fața, gâtul și degetele toate ude de sucul acru, iar pulpa stoarsă a cel puțin o duzină de fructe și cojile lor rupte și mărunțite zăceau împrăștiate pe podea în jurul ei. Știam că avea probleme, chiar dacă ea nega acest lucru, dând din umeri că era doar o poftă bruscă, exact cum tata se trezea câteodată noaptea cu o poftă subită, lacomă, de o plăcintă cu gutui și rodii. Fugi de lângă mine, prefăcându-se că e veselă și că râde, chiar în timp ce eu strigai după ea ceea ce știam amândouă, că ei nu-i plăcuseră niciodată până atunci lămâile.

– Ție nu-ți plac lămâile, doar știi! Asta nu înseamnă decât un singur lucru!

Dar Kate râse și mă ignoră.

Când veni în camera mea să probeze rochia cea nouă la care lucrasem, una elegantă din damasc de culoarea lămâiei, cu un jupon matlasat din satin roșcat având un model din perle, și cu manșoane asortate, ea se plânse că mă zgârcisem la material și o făcusem prea mică, că o strângea la talie și trebuia lărgită, iar corsetul era prea strâmt.

– Asta pentru că ești gravidă! Nu e de mirare, îi spusei eu, la felul în care tu și Ned v-ați purtat, fără nici o măsură de precauție și fără grijă. Pe lângă voi, iepurii par niște modele de bună-cuviință!

Cu toate acestea, Kate negă, mai întâi acuzându-mă că râvnisem la material pentru a face ceva pentru mine și că-l tăiasem prea mic ca să încerc să economisesc suficient pentru mine.

– Dacă ți l-ai dorit atât de mult, Mary, nu ar fi trebuit să mi-l oferi mie!

Apoi, la fel de repede, contradictoriu, se aplecă, mă îmbrățișă și mă sărută pe obraz râzând, cerându-mi iertare, vorbindu-mi mieros ca să o iert pentru că nervii ei erau extrem de afectați de gândul despărțirii de „dulcele ei Ned". Se ridică în picioare, dându-și pe spate buclele strălucitoare și declarând cu nonșalanță că ea pur și simplu „devenea grasă și fericită, hrănită de dragostea lui Ned cel dulce!"

Dar eu nu mă lăsai înșelată. Pentru nimic în lume, nu-mi dădeam seama de ce Kate era, în mod intenționat, oarbă față de un astfel de adevăr evident. Eu îl vedeam și alții urmau să-l vadă cu timpul.

O implorai să mă însoțească la Londra, să consulte o moașă în secret, dar refuză. Tot insista că ea nu era însărcinată și că nu se va coborî la „umilința unei examinări care să dovedească asta".

– E corpul meu, Mary, și dacă aș fi gravidă, cred că aș ști! Cu siguranță eu, o femeie de douăzeci de ani, căsătorită de două ori, știu mai multe despre aceste chestiuni decât tine – o virgină de șaisprezece ani!

Lady Jane Seymour era prea ocupată să moară ca să mai intervină. Eram tentată să merg și să încerc să vorbesc cu ea, în speranța că ea ar putea realiza ceea ce nu puteam, dar nu avui inima să tulbur un suflet despre care știam că era pe punctul de a pleca de pe lumea aceasta. Pe patul de moarte, ea îi luă pe Kate și pe Ned de mână și le spuse să „fie buni unul cu celălalt și să nu uite niciodată cât de mult se iubesc". Ei plecară fiecare capul, solemn, îi sărutară mâinile fierbinți de febră și promiseră sincer, astfel încât tânăra care îi adusese împreună și le pusese la cale căsătoria putea să moară în pace, crezând că ea, în viața ei scurtă, ca un înger păzitor sau o zână bună, le făcuse celor doi oameni dragi pe care îi iubea cel mai mult un mare serviciu și le asigurase fericirea pentru toată viața.

Așadar, Ned plecă pe mare cu Thomas Cecil în luna mai, încă suferind după sora sa, lăsând-o pe Kate singură, cu un copil în pântece, pe care ea încă îl nega, să se descurce pe cont propriu la curtea Reginei Virgine, în timp ce el se bucură de o primăvară încântătoare, desfătătoare în luxosul și lascivul Paris și petrecu o vară sălbatică, sufocantă în Italia cea scăldată de soare. Pretutindeni pe unde mergeau, cei doi beau în exces, pierdeau sume colosale la mesele de joc, vânau, dansau, se culcau cu prostituate și cheltuiau banii ca și cum ar fi fost apă. Îl auzii pe secretarul lui

Cecil plângându-se că el cunoscuse bărbați care trăiseră un an întreg în străinătate cu banii pe care cei doi îi cheltuiseră într-o singură lună.

Înainte de a pleca, Ned făcu cel puțin un lucru rațional; îi dădu lui Kate un act prin care el o recunoștea ca soție a sa și îi lăsa moștenire terenuri cu un venit de 1.000 de lire pe an, oferindu-i astfel o oarecare siguranță financiară și, chiar mai important, o atestare legală, dovada scrisă că ei erau căsătoriți. Ce bine ar fi fost ca sora mea să n-o fi rătăcit imediat! Atunci nimeni nu ar fi putut spune că pur și simplu se prefăceau după ce faptul fusese consumat, pentru a încerca să-i salveze ei onoarea și ca să nu devină bastarzi copiii lor. Data de pe acel document, întocmit și semnat înainte de plecarea lui Ned, ar fi dovedit că era un adevăr, nu o minciună care a venit după ce Kate a rămas însărcinată. Biata Kate, gândindu-se doar la dragoste, nu la bani, nu și-a dat seama niciodată de adevărata importanță a acelui document, care ar fi putut face toată diferența din lume.

Într-un acces de lacrimi și de bătut cu ciudă din picioare, Kate nu mă mai lăsă să-i fac rochii, spunând că nu putea suporta comentariile mele despre talia ei care se lățea și „sânii umflați de lapte", și apelă la serviciile unei alte croitorese în schimb, strigând, înainte de a trânti ușa, că nu mă va mai lăsa nici măcar să îi cos un tiv, chiar dacă viața ei va depinde de asta. Dar curând se întoarse, plângând în brațele mele, acum că Jane Seymour nu mai era și nu mai avea pe nimeni altcineva la care să poată apela. Auzise că Ned trimisese suveniruri – niște brățări drăguțe, smălțuite – altor doamne de la curte, dar nimic ei. Deși Ned pretinse mai târziu că el trimisese brățările lui Kat Ashley, guvernanta din copilărie a reginei, și acum „mama fecioarelor", însărcinată cu supravegherea bunăstării tuturor fetelor necăsătorite care trăiau și slujeau la curte. Făcuse acest lucru, spusese Ned, astfel încât Maiestatea Sa să poată alege prima, apoi doamna Ashley trebuia să i le aducă pe celelalte lui Kate și, după ce ar fi ales ea, să o lase pe ea, „mult iubita lui soție", să le distribuie altor doamne, dar „bătrâna, cărunta Kat, era acum senilă și, evident, încurcase lucrurile".

Era o scuză frumoasă, bine gândită și reușită, aproape credibilă, mai ales știind-o pe draga bătrână Kat și cât de confuză devenea mintea ei. Dar eu nu îl crezui. Deși refuza să recunoască, Kate avea, în mod evident, îndoielile ei. Și unde erau toate scrisorile pe

care el i le promisese? Jurase că va scrie în fiecare zi astfel încât ea să se simtă ca și cum ar fi chiar acolo și ar trăi toate minunile călătoriei în străinătate alături de el. Thomas Cecil, tânărul, bețivul crai, își găsea timp să scrie; scrisorile prost ortografiate, cu pete de vin pe ele, pe care le trimitea înapoi la tovarășii săi gălăgioși de la curte, erau pline de anecdote amuzante despre cum Ned îl trăsese pe tânărul beat dintr-un bordel de lux parizian, după ce el însuși se făcuse complet de rușine cântându-i fals o serenadă și cerând în căsătorie, în genunchi probabil, o prostituată, și povești despre nopți deocheate, cu consum de alcool, petrecute dansând și zbenguindu-se goi cu țărănci italiene, frumoase, durdulii, prin plantații de măslini la lumina lunii.

O scrisoare trecută din mână-n mână cu mare amuzament pe la curte descria detaliat o noapte când Thomas și Ned, și însoțitoarele lor, se dezbrăcaseră toți, dintr-odată, de haine și săriseră goi într-un ciubăr de lemn pentru a călca strugurii cu picioarele goale, dansând peste ei în ritmul muzicanților, apoi căzuseră și făcuseră dragoste, schimbând partenerii în două rânduri. Când ieșiseră din ciubăr, erau peste tot colorați în violet și a trebuit să facă mai multe băi și chiar să recurgă la pietre ponce și la frecții cu oțet înainte de a fi suficient de curați ca să poată ieși în lume. Toată lumea de la curte râse pe săturate de această întâmplare, cu excepția maestrului secretar Cecil și a lui Kate, care, fiecare în felul său, găsea aceste vești cât se poate de supărătoare, iar Kate trebuia să-și poarte durerea ascunsă de ochii celorlalți.

Din nou îmi ținui sora în brațe în timp ce ea plângea, apoi încercă în zadar să se convingă că lucrurile acelea nu aveau nici o importanță, Ned era un bărbat tânăr, la urma urmei, și tinerii erau în stare să facă așa ceva. Arătă cu degetul ca să dea vina pe Thomas Cecil; el era în mod evident o influență negativă și „bietului Ned" al ei îi fusese imposibil să-l potolească. Thomas poate chiar descoperise adevărul despre căsătoria lor și se folosea de aceasta pentru a-l șantaja pe Ned să facă ce voia el. „Bietul de el!" striga Kate, îngrozită de gândul acestei constrângeri crude, imaginându-și-l pe „dulcele Ned" al ei cum face dragoste cu o altă femeie într-un ciubăr cu struguri pentru a păstra în siguranță secretul lor.

În sinea mea, eram convinsă că se autoiluziona, dar nu aveam inima să-i spun acest lucru. Îl știam pe Thomas Cecil; odată, își dăduse cel mai bun cal al său unui negustor ambulant, care pândea pe lângă o tavernă, pentru un borcan de cremă despre care garanta

că îi va face mădularul „la fel de mare și de tare ca un berbec", și altă dată, în timp ce vizita un târg din Londra, își dăduse cizmele sale spaniole, elegante, din piele în schimbul unei rețete care să transforme în vin laptele de la vacile tatălui său. El chiar întrerupsese o întâlnire a Consiliului, intrând desculț și fluturând rețeta, debordând de bucurie ca să-i spună tatălui său cum tocmai găsise calea de a se îmbogăți. Ideea ca un astfel de om să șantajeze pe cineva să facă după cum dorește el era absurdă dincolo de cuvinte.

Curând, veni o zi când Kate nu mai putu nega adevărul. Leșină în timp ce mergea în convoiul de vânătoare. Numai intervenția rapidă a stăpânului grajdurilor reginei și a presupusului iubit, Robert Dudley, după cum spuneau unii, făcură ca sora mea să nu fie strivită de copitele cailor. Fu dusă leșinată, asudată, cu lectica înapoi la palat, în timp ce regina, care nu putea suporta „aceste femei slabe și fragile, gata să leșine", își continuă vânătoarea.

Eu rămăsesem acasă pentru a coase și auzii despre leșinul lui Kate de la două servitoare bârfitoare care intraseră cu cearceafuri curate ca să facă patul reginei.

O găsii pe Kate în camera ei, cu costumul de călărie din catifea roșu-închis și cu pălăria cu pene aruncate deoparte, chircită, pe jumătate în genunchi, pe jumătate culcată pe podea, în cămașa ei de corp și ciorapi roșii, ținându-se de burtă și vomitând în oala de noapte. Dădui fuga să-i adun părul la spate și îl găsii aproape ud și mirosind a sudoare, iar pielea îi ardea, uleioasă și strălucitoare. Nu spusei nici un cuvânt și stătui cu răbdare lângă ea până când termină, apoi o ajutai, ușor, să se ridice. Când se ridică în picioare, întinsei mâna și îi pusei cu îndrăzneală palma pe burtă. Simții viața freamătând în interior. Kate își coborî privirea să se uite la mine, iar eu o ridicai pe a mea să ne întâlnim. Nu mai avea rost să nege.

– Nu-mi spune, mă rugă Kate încet și timid. Te rog, Mary, nu-mi spune „Ți-am zis eu."

– Vino aici.

Îmi deschisei brațele către ea și, cu un oftat adânc, ea căzu în genunchi și veni la mine.

– Mary, ce voi face? Sunt atât de înspăimântată! Ned nu mi-a răspuns la scrisori, deși nu îndrăznesc să-i spun. Ce pot să fac? Regina va crede că sunt o destrăbălată când va afla...

– Atunci va trebui să ne asigurăm că nu află, spusei hotărât. Va trebui să ne retragem de la curte când îți vine sorocul, iar copilul

va trebuit crescut de o doică; nimeni nu trebuie să știe că este al tău. Mai târziu, putem aranja discret adopția sa de către un cuplu respectabil, niște oameni drăguți, o asigurai eu pe Kate, văzându-i expresia copleșită, care-și doresc cu adevărat un copil.

– Nu! strigă Kate, sărind de lângă mine ca și cum deodată mi-ar fi crescut coarne și o coadă despicată. Nu! Nu! Nu! Nu voi renunța la copilul meu!

– Ai prefera mai degrabă să renunți la cap? o întrebai eu direct.

– Ah! oftă Kate stând pe podea, lăsându-se pe palme. Am transformat totul într-un dezastru!

Eram de acord, dar alesei să nu-i pun sare pe rană, spunându-i așa ceva. În schimb, îi întinsei mâna, ca s-o ajut să se ridice, și îi spusei simplu:

– Vino, nu trebuie să ne gândim la aceste lucruri chiar acum. Sunt multe de făcut și trebuie să începem. Trebuie să ascundem adevărul atâta timp cât putem.

Scosei cele mai întunecate rochii ale lui Kate și mă pusei pe treabă lărgind cusăturile. O pusei pe Kate să stea nemișcată și îi luai măsurile, iar de data aceasta nici una dintre noi nu comentă asupra modificărilor corpului ei. Lucram în tăcere. Când scosei crinolina, din ce în ce mai la modă, mulțumii lui Dumnezeu în tăcere și spaniolilor pentru acest obiect de îmbrăcăminte ca o colivie de păsări, care se umfla în jurul șoldurilor și a picioarelor lui Kate; aceasta ne va ajuta să ascundem adevărul chiar mai mult timp. Urma să cumpăr pânză și trestie, sau fanoane, dacă găseam, și să creez una nouă cu benzile circulare rigide, care treptat se lărgeau pe măsură ce coborau spre tiv, să devină mai largi începând mai de sus. Acestea, alături de culorile închise pe care ea le va purta și cu strângerea puternică a corsetului, cât îndrăzneam eu de tare, urmau să facă talia lui Kate să pară mai îngustă deasupra fustelor mai pline.

Și – încă un noroc neașteptat – reginei, fiind foarte mândră de mâinile ei albe, frumoase, cu degetele lungi, îi plăceau evantaiele – extinderi mari, grațioase, din pene de struț, negre sau albe, sau vopsite în nuanțe delicate sau vii. O instruii pe Kate să-și facă un obicei din a-și ține evantaiul deschis, chiar jos, în dreptul taliei.

Ca un cadou special, îi cumpărai o bucată de catifea neagră, frumoasă, o căptușii cu satin gri și îi făcui lui Kate o pelerină lungă, largă, fără mâneci, la care adăugai apoi o margine îngustă de blană albă. Cusui un șir de nasturi mari, frumoși, gri, împletiți,

din mătase de culoarea cărbunelui până jos în față, astfel încât să o poată purta deschisă sau închisă, după cum dorea. Mai târziu avea să o îmbrace pentru miniatura pe care Lavinia Teerlinc a pictat-o, a tinerei mame care-și ține un fiu în brațe și așteaptă altul, tablou care ulterior a devenit una dintre cele mai de preț comori ale mele. Ca o ofertă de pace, pentru a lăsa trecutului ultimele luni de scene furtunoase și de separare, brodai un nou jupon pentru ea, cu o margine de rodii, atât întregi, cât și jumătăți, pline cu semințe din perle și ciorchini de violete mov drăguțe, legate cu panglici galbene, pentru a-i aminti de culorile rochiei ei de mireasă. Când o văzu, Kate mă îmbrățișă și plânse, extrem de recunoscătoare și de mulțumită, și promise să nu mai țină niciodată nimic ascuns de mine.

Trebuia să fim atente și inteligente și să ne concentrăm asupra fiecărui pas. Orice alunecare ne-ar fi putut trimite direct în brațele dezastrului. Scăparăm de câteva ori chiar ca prin urechile acului. Într-o noapte, Kate, fără să se gândească, se așeză la un banchet și, cu lăcomie, devoră un întreg platou aurit plin cu morcovi aromați cu ghimbir. Era pe punctul de a ridica platoul gol la buze și de a-l linge, așa poftă îi era de glazura de ghimbir, când o observai. Într-o altă noapte, dansă cu un tânăr galant căruia îi permisese cândva o oarecare familiaritate intimă cu ea. Când acesta căută să facă din nou același lucru și bâjbâi după sânii ei, se trase înapoi, uluit, insistând că sânii îi crescuseră. Mă temeam că totul era pierdut pentru noi. Dar Kate se prefăcu indignată. Se bosumflă și spuse că, fie își amintea greșit, fie o confunda cu o altă doamnă, și, dacă așa stăteau lucrurile, ea nu însemnase atât de mult pentru el, la urma urmei. Cu o lovitură jucăușă a evantaiului pe brațul lui, asociată cu un zâmbet relaxat, ea dansă mai departe.

Atunci decisei că sora mea trebuie să renunțe la dans. Deși se plânse și țipă, am fost fermă. Știam că nu va fi ușor, deoarece Kate adora să danseze, și era atât de plină de viață, grațioasă și ușoară de picior încât era una dintre partenerele de dans preferate de la curte, și întotdeauna o favorită a maestrului de ceremonii pentru rolurile principale din pantomime. Dar dansurile mai viguroase puteau să-i facă rău copilului sau chiar să-i cauzeze o naștere prematură – auzisem că se întâmplaseră astfel de lucruri –, și, în intimitatea dansului, mâinile partenerului ei ar putea descoperi secretul ei prețios. În cele din urmă, căzurăm de acord să facem un compromis și o lăsai pe Kate să continue să danseze melodiile

mai lente, mai potolite, fără ridicări și sărituri, în care cuplurile mergeau, nu săreau și țopăiau, și nimic în afară de mâinile lor nu se atingea, ca nu cumva să fie remarcată abstinența ei totală de la dans. Dar când era vorba de dansurile mai săltărețe, îmi menținui hotărârea, iar Kate începea să sufere de o serie de neplăceri – glezne luxate rău, dureri de dinți, dureri bruște de cap, o talpă desprinsă din pantof, și chiar eu fui de vină, izbindu-mă pe furiș de cineva din spate, astfel încât vinul sau o farfurie de mâncare să se verse pe rochia lui Kate, iar ea să trebuiască să plece din Sala Mare pentru a se schimba.

Ca și cum lucrurile nu erau suficient de complicate, tocmai când ne gândeam că o parte din viața noastră era complet uitată, duplicitarul conte de Pembroke și fiul său cu fața palidă se întoarseră, adulmecând precum câinii de vânătoare în jurul jupoanelor lui Kate, aducând daruri și exprimându-și speranțele asupra unei reconcilieri și de a se recăsători, acum că sora mea nu mai era în dizgrație, și mulți credeau că, în cazul în care regina murea fără moștenitori, Kate ar deveni următoarea regină a Angliei. Tot ceea ce dorea vicleanul Pembroke era coroana pentru Berry, dar, spre uimirea noastră a amândurora, era posibil să fim nevoite să ne folosim de această pereche de nevăstuici la urma urmei.

Deși Kate aștepta „cu o inimă nerăbdătoare" întoarcerea lui Ned, scrisorile către el rămaseseră fără răspuns. Având în vedere poveștile care ne ajunseseră la urechi despre zbenguielile lui cu franțuzoaicele și cochetăriile cu țărăncuțe italience durdulii, și lipsa vreunui cuvânt pentru a înlătura temerile lui Kate, cum să nu ne întrebăm dacă el nu a uitat-o cumva? Dar dacă Ned, știind foarte bine că ei nu puteau dezvălui căsătoria lor, fără să înfrunte mânia reginei, hotărâse că nu merită efortul și se prefăcea doar că nu s-a întâmplat deloc? Cu Lady Jane moartă, actul pierdut și preotul, „Părintele Fără Nume", de mult dispărut, nu era nimeni în afară de mine care putea spune că se întâmplase, la urma urmei. Dar, în calitate de soră a lui Kate și, bineînțeles, loială ei, și știind că sora mea avea de înfruntat rușinea și declinul, cât de multă credibilitate ar avea, cu adevărat, cuvintele mele? Ned ar putea alege foarte bine să se salveze, dar Kate ar fi fost ruinată, deși ea nu era nici prima, nici ultima femeie tânără de la curte care să se trezească cu burta mare și fără soț. Ar fi obligată să plece de la curte, după cum și orice speranță la o altă căsătorie ar fi fost spulberată pentru totdeauna; ea ar fi etichetată drept ușuratică,

toate cochetăriile ei ar fi readuse în discuție, și nici un bărbat respectabil nu o va mai dori vreodată.

Nu, nu se poate întâmpla așa ceva, decisei eu. Ned trebuie să aibă grijă de el, după cum eram sigură că o va face oricum, dar eu trebuie să acționez rapid pentru a-mi salva sora de la ruină, chiar dacă aceasta însemna că trebuie să se reunească cu cei care o răniseră atât de rău înainte. Ea putea, dacă dorea, să îi folosească pentru propriile sale scopuri acum.

Desigur, Kate se împotrivi, nevrând să se lepede de „dulcele ei Ned" sau să comită, în inima ei, ceea ce știa că se numește bigamie și adulter, dar eu am fost mereu mai pragmatică, și ținui cu fermitate de singura soluție pe care o vedeam posibilă pentru a avea un rezultat pozitiv.

– Te-au rănit o dată, acum te pot salva, așa că folosește-i așa cum te-au folosit ei pe tine! îi spusei. Ce altceva mai ai, într-adevăr, de ales? Știi că nu poți avea încredere ca Elizabeth să fie milostivă! Tu ești mai tânără și mai frumoasă, și mulți bărbați îți zâmbesc și te plac, iar legitimitatea ta este de necontestat; părinții noștri au format un cuplu stabil și erau cu adevărat căsătoriți cu mult timp înainte ca tu să te naști. Dacă te descoperă, îi dai lui Elizabeth scuza perfectă ca să scape de tine. Uite care-ți sunt opțiunile, Kate: în cel mai bun caz, ea și toată lumea te vor vedea ca o desfrânată cu burta mare și fără inel de aur pe deget, și te vor alunga să-ți trăiești viața la țară. În cel mai rău caz, dacă ea descoperă că ești într-adevăr căsătorită, fără consimțământul regal, cu Ned Seymour, astfel unindu-ți sângele tău Tudor cu cel al neamului Plantagenet, amândoi – tu, sora mea și „dulcele tău Ned" – va trebui să înfruntați Turnul sau chiar moartea, pentru a fi arși sau decapitați după plăcerea reginei. Sau – făcui o pauză intenționat – poți face după cum îți sugerez, îl seduci pe Berry, îl lași să se culce cu tine, descoperi că ești însărcinată și, rapid, îi mărturisești reginei și îi ceri permisiunea să te căsătorești cu el din nou, și noi găsim o moașă care tace la glasul aurului, mai degrabă decât la cel al conștiinței, să ne ajute și să aranjeze un „accident", pentru a-l păcăli pe Berry și pe tatăl său să creadă că ai născut prematur. Bărbații sunt, din fericire, ignoranți când vine vorba de problemele femeilor, și mai mult ca sigur că nu vor ști detaliile. Îl poți învârti pe Berry pe degetul tău cel mic și-i poți alunga orice îndoieli ar putea avea, dacă are suficient de multă minte, lucru de care mă îndoiesc foarte mult.

Kate se prinse cu mâinile de cap și începu să se plimbe de colo-colo prin fața mea.

– Nu știu, Mary... trebuie să-mi dai timp, trebuie să mă gândesc...

Mă grăbii și mă așezai în fața ei, blocându-i calea, cu îndrăzneală, iar când ea încercă să se întoarcă, plecând de lângă mine, o apucai de fustă și o făcui să stea pe loc și să se uite la mine.

– Nu ai timp, Kate! Dacă ai de gând să faci acest lucru, trebuie să-l faci acum; înainte de a ți se vedea burta prea mult ca până și un prost ca Berry să nu poată fi înșelat. Orice femeie cu experiență, chiar și una care a crescut obișnuită să-și vadă mama sau surorile mai mari și verișoarele gravide, ar putea afla secretul pe care îl porți dacă te vede dezbrăcată, dar pe Berry îl poți păcăli! O constituție slabă și o fire timidă, delicată l-au împiedicat să fie la fel de activ în preocupările sale carnale ca majoritatea tinerilor de vârsta lui, iar el nu are nici mamă, nici surori, așa că eu sunt dispusă să pariez că te va găsi doar plinuță, într-un mod plăcut. Ești mai în vârstă acum decât atunci când v-ați cunoscut, aveai doar paisprezece ani atunci când v-ați despărțit, așa că e firesc ca trupul tău să se fi rotunjit. Așadar, ce alegi, Kate – furia lui Elizabeth care va duce la exil și distrugere; să crezi că Ned va face un lucru onorabil și se va întoarce ca un cavaler în armură strălucitoare pe un cal alb și te va salva doar cât să puteți înfrunta mânia reginei împreună și să putreziți în închisoare sau să muriți pentru bănuiala de trădare; sau să te căsătorești din nou cu Berry și, după cum spunea tata, să faci marțipan din migdalele care ți se dau? Acum sau niciodată, Kate! Alege!

– Marțipan, șopti Kate printre buzele ei tremurătoare. Mă voi strădui să fac marțipan din migdale. Făcu un gest cu capul, oftând adânc și șovăitor. Mă vei ajuta, Mary? Spune-mi ce să fac?

În acel moment dispăru de pe chipul ei toate urmele femeii de lume, sofisticate, de douăzeci de ani. Sora mea stătea acolo înaintea mea, tremurând și plângând, la fel de speriată și de neajutorată ca o fetiță.

– Știi că te voi ajuta, îi răspunsei.

Îi poruncii lui Kate să se întindă și să se odihnească, ținându-și o compresă rece peste ochii umflați de lacrimi, în timp ce eu pusei lucrurile în scenă. O trimisei pe Hetty, fără să-mi pese de bombănitul ei, după lumânări, cel puțin o duzină, toate albe și cu mireasmă dulce, îi atrăsei atenția. Strălucirea lor fină, de aur, va fi

măgulitoare și înșelătoare și va funcționa pentru noi ca un prieten credincios, ajutându-ne să ascundem starea lui Kate și faptul că plânsese. Dădui ordine să fie aprins focul cu bușteni de măr pentru a da un miros plăcut, iar cada de cupru să fie adusă și umplută cu apă, cât de fierbinte putea suporta Kate. Apoi o adusei pe Kate la biroul meu și o pusei să scrie un bilet, pe care i-l dictai în timp ce aranjam și aprindeam lumânări, rugându-l pe Berry să vină la ea „acum, iubitul meu, pentru că nu pot suporta să petrec nici măcar o oră fără tine". În timp ce Henny, femeia devotată lui Kate, cu o expresie dezorientată, dar având destulă experiență cât să nu îndrăznească să pună întrebări, merse să-l ducă, găsii miniatura lui Berry pe fundul cufărului cu bijuterii al lui Kate și i-o pusei pe masă lângă patul ei, ca și cum ea îl privise de multe ori și se gândise la el. Apoi o ajutai pe Kate să se dezbrace, îi prinsei buclele ușor astfel încât acestea să cadă cu ușurință în jos, îi spusei să intre în cadă, și aruncai înăuntru câțiva pumni de petale de trandafiri roșii, uscate, levănțică și mușețel.

– Știi ce să faci – farmecă-l, fii jucăușă ca un pisoi, Kate!

O sărutai pe obraz și mă retrăsei în camera mică de alături unde stătea de obicei servitoarea lui Kate, în timp ce pașii lui Berry se opriră în fața ușii.

Mă dădui înapoi spre perete și îmi dorii ca pereții să nu fie atât de subțiri ca pergamentul. Auzii chemarea vocii cochete a lui Kate strigând:

– Intră, Berry, dragul meu! Nu te-am văzut de atât de mult timp; mi-a fost atât de dor de tine!

Întotdeauna cu glasul moale, nu puteam auzi decât un murmur scăzut ori de câte ori vorbea Berry.

Auzii clipocitul apei, iar în mintea mea mi-o închipuii pe Kate stând în cadă.

– Vrei să mă speli pe spate? Și în față? Și... Un mic chicotit de încântare, apoi Kate îl îndemnă: Scoate-ți vesta, dragă Berry, și cămașa. Nu vreau să-ți strici asemenea catifea frumoasă udând-o din cauza mea.

Curând ea îl convinse pe Berry să-și dea jos și restul de haine și exclamă, cu ochii mari, îmi imaginez, prefăcându-se că e tulburată:

– Ah, Berry, e atât de mare! Sunt speriată! Ține-mă în brațe!

Probabil că se aruncă în brațele lui. Se auzi un scârțâit când căzură îmbrățișați pe pat, urmat de și mai multe chicoteli. Apoi,

sunetele așteptate care însoțesc împerecherea, pentru că, sincer, nu pot fi sentimentală și să numesc ceea ce s-a întâmplat între Kate și Berry pe patul acela drept „a face dragoste".

După ce plecă Berry, mă dusei la ea.

Mă privi cu ochii luminați de lacrimi.

– Nu am mințit, Mary, spuse ea cu un mic zâmbet tremurător, când i-am spus că sunt lacrimi de iubire. Sunt pentru Ned, nu pentru Berry! Acea dragoste veche, copilărească e moartă și s-a răcit de mult timp. Stătea întinsă pe pat și își mângâia burta. Am făcut asta doar de dragul copilului meu. El sau ea nu ar trebui să sufere pentru că l-am iubit și am avut încredere în Ned Seymour. Trebuie să învăț acum să fiu altruistă, nu egoistă; copilul meu trebuie să treacă acum pe primul plan și e mai bine ca el – deoarece eu cred că port un băiat în pântec, nu știu de ce, dar așa cred – să crească și să devină contele de Pembroke, mai degrabă decât bastardul lui Kate Grey.

Kate continuă să-l ademenească pe Berry, primindu-l în pat de mai multe ori, dar, spre frustrare noastră, el părea mulțumit să se retragă la timp și să se bucure, pur și simplu, de distracție.

– E timpul, Kate, îi spusei, în cele din urmă, după ce o îmbrăcai în crinolina subtil modificată și dantelată și o strânsei cât îndrăznii de tare, iar ea stătu înaintea mea îmbrăcată în rochia de catifea neagră cu verde intens, ținând în dreptul taliei un evantai din pene de struț vopsite în culoarea smaraldului. Întinde-te pe pat. Când Berry vine să te însoțească în Sala Mare, îl voi lăsa înăuntru, și ne vom preface că ai leșinat, iar tu trebuie să plângi și să-i spui că bănuiești că ești însărcinată. Nu ne putem permite să amânăm mai mult. El trebuie să te ceară în seara asta!

Dar Berry nu veni; în schimb, un servitor în livrea Pembroke aduse o scrisoare.

– Poftim, Mary, mi-o aruncă Kate. Citește-o tu. Mâna lui Berry este furioasă și chiar mă doare capul.

Poate că Berry fusese mai deștept decât crezuserăm noi, sau tatăl său viclean, perfid gândea în locul lui. Vorbise cineva sau se pornise vreun zvon? Ned însuși, în timpul unei petreceri cu băutură, lăsase adevărul să iasă la iveală și să se strecoare înapoi la Londra? Știam doar că dispăruse orice speranță ca Berry să repare durerea pe care i-o pricinuise odată lui Kate și să o salveze acum.

*

Ca să-ți acoperi curvia, te-ai apucat să profiți de mine, scria el. *După ce am dus până acum o viață virtuoasă, nu voi începe acum prin pierderea onoarei ca să-mi petrec restul vieții cu o târfă despre care vorbește aproape fiecare bărbat. Pretinzi că ți-am făcut promisiuni, doamnă, când eram tânăr, și de atunci, le-am confirmat, după cum spui, în anii din urmă, dar tu știi că eu am divorțat legal de tine acum mult timp. Și, dacă prin ademenirea curviei și prin practica și uneltirile celor care îți sunt atât de dragi, ai căutat să mă prinzi în cursă cu niște momeală otrăvită sub culoarea prieteniei zaharisite, totuși (îi mulțumesc lui Dumnezeu) sunt atât de curat că nu voi mai fi atins în continuare decât cu câteva amintiri care mi-au fost, prin viclenie superficială, luate, pentru a-ți acoperi depravarea. Îți cer să-mi trimiți, doamnă, toate scrisorile de la mine care se află în posesia ta, precum și portretul meu, sau altfel... pentru a fi sincer cu tine, voi face curvia ta cunoscută tuturor așa cum este în prezent, mulțumesc lui Dumnezeu, cunoscută mie, și bănuită, pe deasupra, de mult mai mulți oameni.*

Deși uram să-i cedez lui, știui că era mai sigur să înapoieze niște amintiri acum lipsite de sens decât să riscăm ca Berry să își ducă la îndeplinire amenințările. Adunai scrisorile de la Berry – Kate păstrase fiecare scrisoare pe care i-o scrisese el vreodată, legate în teancuri cu panglici de culoarea cireșelor – împreună cu miniatura lui cu ramă de diamante, și mersei în camera lui. Când servitoarea mă lăsă să intru, fără a spune vreun cuvânt, le aruncai cu mare dispreț în poală la Berry.

– Sora ta nu este altceva decât o curvă! strigă el după mine, dar îl ignorai. Tu, creatură josnică părăsită de Dumnezeu, mă auzi?

– Nu, milord – mă oprii la ușă să-i răspund –, la fel ca pe mulți pitici, și pe mine mă afectează surditatea; sunt surdă complet de urechea stângă și nu am chef să te ascult cu dreapta.

Era o minciună, desigur, dar nu-mi păsa. Zâmbii în sinea mea la nedumerirea lui și închisei ușa înainte ca el să se poată gândi la un răspuns adecvat.

În luna iulie, Kate era în luna a șaptea și era urgent să facem planuri. Asta pentru că nu o putui vedea căsătorită, în siguranță, cu Berry, și era prea târziu să încerce să păcălească un alt tânăr; iar după felul în care mulți se uitau acum la ea, negreșit se răspândiseră unele povești.

Spre ghinionul nostru, când eram pe punctul de a cere permisiunea să ne retragem la Bradgate, de data aceasta simulând eu boala ca să distrag atenția de la silueta mai plină a lui Kate, veni variola, lovind-o pe regină când ieșise la o plimbare, cu părul încă ud după baie, și prinse o răceală de vară târzie. Deși aceasta însemna că Elizabeth era prea ocupată să lupte pentru viața ei ca să mai stea și cu un ochi ațintit asupra lui Kate, mai însemna și că trebuia să rămânem, deoarece Elizabeth avea acum mare nevoie de toate doamnele ei. O implorai pe Kate să nu se apropie prea mult de ea, de teamă să nu se molipsească, pentru că ar fi putut afecta copilul din pântecele ei. Preluai cât mai multe dintre îndatoririle sale după cum putui. Deja eram urâtă, cu un corp și un chip care nu ar fi ademenit și nu ar fi tentat niciodată un iubit; așadar, ce mai conta dacă ieșeam din această încercare cu fața plină de cicatrici, roșie și devastată de variolă? Nu-mi păsa decât să fie Kate și copilul ei în siguranță.

Cu o febră atât de mare încât ne ardea mâna dacă o atingeam, căzând de multe ori în stare de inconștiență, cu fața și corpul în întregime, chiar și interiorul gurii ei, acoperit cu pustule roșii, mulți o considerau pierdută pe Elizabeth și începeau să privească spre viitor. Pentru mulți, acesta însemna Kate. Biata mea soră, speriată, stătea ascunsă în camera ei, ghemuită de frica coroanei, și plângea de fiecare dată când se auzeau pași pe coridor sau o bătaie la ușa ei, temându-se că au venit să o forțeze să accepte, la fel cum făcuseră cu Jane.

Multe dintre doamne, iritate de absența lui Kate, își bătură joc de mine când le spusei că e bolnavă, cu febră și durere de cap, făcând remarci meschine, în timp ce urmară ordinele medicului german și, ușor, înfășurarăm corpul arzând de febră al lui Elizabeth într-un cocon din mai multe straturi de flanel roșu și o așezarăm pe podea în fața unui foc aprins pentru a „scoate boala prin transpirație". Nu, spuneau ele despre Kate, era bolnavă doar de propria ei vanitate, încercând, în mod egoist, să-și salveze fața ei drăguță, în timp ce ele asudau și riscau să ia variolă. Lady Mary Sidney, sora lui Robert Dudley, era cea mai devotată dintre toate slujitoarele reginei și abia dacă se mișcă de lângă ea până când fu în afara oricărui pericol.

Biata Lady Mary suferi groaza deplină a bolii. Odinioară una dintre tinerele cele mai frumoase de la curte, rămase o femeie

extrem de urâtă și niciodată nu mai apăru în public fără o mască de catifea sau un văl gros.

Dar Elizabeth supraviețui. „Moartea mă prinsese de fiecare încheietură", avea să spună ea. Curând pustulele se uscară și crustele căzură, lăsându-i pielea albă ca marmura relativ neatinsă. Dar spre uimirea ei, faimosului ei păr roșu din neamul Tudorilor nu-i mergea la fel de bine. Focul febrei probabil că îl afectase și îi slăbise rădăcinile, așa încât începu să cadă cu pumnul, și de fiecare dată când îi periam părul sau ea își trecea degetele prin el cădea și mai mult.

În timp ce regina încă se mai odihnea în pat, aproape cheală sub boneta ei brodată cu aur, capricioasă, plictisită și irascibilă lângă lumina slabă a lumânărilor – doctorul Burcot, medicul german, ordonase acest lucru, deoarece ochii ei nu erau încă suficient de puternici să înfrunte lumina strălucitoare – așteptând ca meșterii de peruci să facă magia lor și să-i redea ceea ce pierduse, Kate făcu greșeala de a purta o rochie de satin violet intens. Materialul lucios strălucea în lumina lumânărilor și, când ea se aplecă să așeze tava pentru mic dejun a Maiestății Sale, ochii invidioși ai lui Elizabeth se aprinseră la vederea cascadei bogate, unduitoare, de păr roșu-auriu căzându-i pe umeri. Știa prea bine că mulți se gândiseră la Kate atunci când viața ei fusese în pericol.

Ca o ghiulea, Elizabeth sări din pat și se aruncă asupra lui Kate, țipând la ea „să dea jos cârpa aia încrezută!" și trăgând cu unghiile de ea.

– Crezi că ești potrivită să porți violet regal, nu-i așa?

Mânia lui Elizabeth nu cruța nimic. Ea zgârie pielea palidă a lui Kate până la carne, lăsând în urmă zgârieturi roșii șiroind de sânge. Chiar și atunci când rochia violet și juponul festonat cu struguri și trandafiri de dedesubt fură sfâșiate, furia ei nu se potoli. Când Kate se dădu înapoi, pășind treptat spre ușă, unde putea chema ajutoare, și își ridică mâinile, încercând să-și apere fața, ghearele harpiei regale dezlănțuite prinseră și rupseră șnururile care țineau crinolina lui Kate. Aceasta căzu în jurul picioarelor lui Kate. Ea se împiedică de ea și căzu întinsă la picioarele lui Elizabeth. Deși cămașa de corp era prinsă cât de bine putusem, burta ei era mare și rotundă ca luna în partea de jos. Era în luna a opta – aproape că reușiserăm.

Ploaia de lovituri se opri când Elizabeth rămase cu ochii holbați, privind fix, iar apoi urlă după gărzi:

– Duceți târfa asta în Turn!

O purtară pe sora mea prin palat, refuzându-i chiar și o mantie pentru a se acoperi decent. Lucrurile ei, spuseră gărzile, aveau să fie trimise mai târziu. Defilară cu rușinea ei în fața curții, cu burta ei bombată acoperită numai de cămașa de corp și corsetul din piele, zgâriată și sângerând în urma atacului nebun al reginei, cu buza spartă, cu sânge picurându-i din nas și cu ochiul stâng umflat, aproape închis.

Renunțând la orice demnitate, îmi ridicai fustele și alergai după ea, nepăsătoare la zgomotele pe care membrele mele răsucite și încovoiate le scoteau. Kate mă văzu și bătu din călcâi.

– Trebuie să vorbesc cu sora mea, spuse ea. Trebuie să-i spun ce lucruri să-mi trimită. Când o apucară de brațe, să o oblige să meargă mai departe, ea se întoarse și puse o mână semnificativ pe burtă. Copilul ar putea veni în orice moment și sunt anumite lucruri pe care trebuie să le am.

Ei dădură din cap și se retraseră puțin, dar era de ajuns.

Kate îngenunche și mă cuprinse în brațe, amândouă știind că aceasta ar putea fi ultima noastră îmbrățișare. Când mă sărută pe obraz, îmi șopti repede la ureche.

– Nu știi nimic de căsătoria mea, Mary, tu nu ai fost niciodată acolo! Lasă-mă să fac asta pentru tine; lasă-mă să te salvez, așa cum ai încercat și tu să mă salvezi. Ține-ți gura dacă mă iubești; nu-mi provoca o durere și mai mare lăsându-mă să te văd, pe tine, sora mea, pedepsită pentru ceea ce am făcut eu.

Câteva clipe mai târziu dispăru, fiind dusă în Turn, și numai Dumnezeu știa dacă avea să mai iasă vreodată sau urma să piară între zidurile sale sumbre, sângeroase așa cum s-a întâmplat cu Jane.

Capitolul 17

La Poarta Trădătorului, când alunecă și căzu pe treptele de piatră umede, vâscoase, lovindu-se la burtă, Kate se temu că pierduse totul. Se așeză, cu lacrimile șiroindu-i pe fața distrusă, mângâindu-se pe burtă, fredonând un cântec pentru copilul ei nenăscut și rugându-se ca totul să fie bine, să nu o apuce durerile sau sângele să-i țâșnească din pântece, golindu-l de viață. Simți copilul mișcându-se și îi mulțumi lui Dumnezeu. Când veni să o ajute și să o ridice ușor, ea îi zâmbi lui Sir John Bridges, binevoitorul locotenent bătrân de la Turn, care încă mai păstra în inimă amintiri dragi cu Jane.

Fu găzduită în confort, deși unul mai sărăcăcios, cu mobilier rămas de la domnia de nouă zile a surorii noastre. Erau trei scăunele vechi, acoperite cu damasc verde, deteriorat, câteva tapiserii mucegăite, roase de molii, și o pereche de scaune care nu se asortau, unul tapițat cu catifea mov, pe care stătuse sora noastră, celălalt în brocart auriu, pătat, care fusese scaunul pe care Guildford prefera să stea la gura sobei. „Mă face să mă simt ca și cum ei sunt aici cu mine", avea să-mi scrie Kate de la biroul care fusese al lui Jane.

Kate fu supusă unui interogatoriu aprig; zi după zi, neînduratori, încercară să o facă să cedeze, dar nu reușiră. În tot acest timp, Kate susținea cu fermitate că ea era o soție, nu o desfrânată, dar atunci când i se ceru să dovedească, bineînțeles că nu o putu face. Ea insista că singurul martor la căsătoria ei, Lady Jane Seymour, murise. Când fu întrebată de mine – cu siguranță și-ar fi dorit ca sora ei, singura ei rudă apropiată, care servea cu ea la curte și care îi era, în mod convenabil la îndemână, să fie acolo în acea zi foarte fericită –, Kate negă, spunând că ea își ținuse căsatoria secretă chiar și față de mine, pentru că eram singura soră

care îi rămăsese și mă iubea. Voia să se asigure că doar ea și Ned, care erau pe deplin conștienți de ceea ce făcuseră, vor trebui să sufere consecințele. Când fu întrebată despre preot, Kate își aminti doar că acesta era un bărbat masiv, cu barbă roșie. Dacă el îi spusese vreodată cum îl cheamă, dar se îndoia, ea uitase. I se ceru să aducă orice documente prin care să-și dovedească mariajul legitim, chiar și o scrisoare în care Ned i se adresa ca unei soții, dar ea nu putu face acest lucru; fuseseră discreți în ceea ce privește corespondența lor, și Ned dovedise, în ciuda promisiunilor lui, că nu se pricepea să scrie scrisori. În ceea ce privește actul lăsat de el, Kate nu avu altă opțiune decât să recunoască că îl pierduse.

Ned Seymour fusese convocat acasă, iar când vasul lui acostă în Dover, el fu dus direct în Turn pentru interogare. Dar anchetatorii lui nu făcură nici un progres. „Amândoi repetă același lucru", raportară ei.

Investigația îndelungată se încheie cu verdictul că fusese un „mariaj aranjat". Copilul pe care Kate îl purta în pântece fu declarat nelegitim, și Ned amendat cu suma colosală de 15.000 de lire „pentru seducerea unei fecioare de sânge regal". Amândoi aveau să rămână în închisoare la dorința reginei; erau nevoiți, pur și simplu, să aștepte ca mânia ei să se domolească, chiar dacă avea să dureze zile sau decenii întregi.

Când, în cea de-a douăzeci și patra zi din septembrie 1561, la o jumătate de oră după amiază, trupul lui Kate se topi în valurile roșii ale durerii și fiul ei, Eduard Seymour, vicontele de Beauchamp, apăru pe lume, bucuria mea se stinse, din nefericire. Sperasem să fie fată. Faptul că era băiat îl făcea un rival periculos pentru tronul lui Elizabeth, condamnat să devină unealta vrajbei, centrul conspirațiilor; sexul lui îl transforma într-o mai mare amenințare decât fusese Kate vreodată. Ned, Kate și bebelușul lor formau o trinitate amenințătoare și puternică, la fel de drăguță ca o poză pe care o admiri; aproape că ți-i puteai imagina pictați drept rege, regină și prinț.

Așa cum erau, ei reprezentau o amenințare pe care Elizabeth o lua în serios, și ar fi fost o proastă să nu o facă. Chiar dacă cei trei nu aveau nici un fel de ambiții regale personale, indiferent de ceea ce spuneau, de ceea ce semnau, chiar dacă Kate ar fi renunțat în public la toate pretențiile ei la tron și ale moștenitorilor ei, nu avea importanță; era vorba despre ce ar fi putut face alții în numele lor. Cineva poate fi o unealtă fără să vrea; Jane mă învățase asta. Oricât

de mult mi-aș fi iubit sora și nu aș fi dorit să mă gândesc la ea ca la o prizonieră, în realitate nu o puteam învinui pe Eilzabeth; ar fi fost cea mai mare nebunie să deschidă larg ușile închisorii și să-i elibereze.

Dar Kate nu se gândea la asta. Cât de mult se bucura de fiul ei! Privea cu uluire tot ce făcea el, cu sufletul la gură, minunându-se la cele mai mici mișcări, zâmbete și bolboroseli. Îi spunea „raza ei de soare", „lumina lumii mele", care îi lumina „viața cenușie și tristă". Maternitatea produsese o schimbare minunată în Kate – cât de mult îmi doream să o fi putut vedea! – pătimașa, capricioasa Afrodita, ușoară ca marea din care se născuse, devenise generoasă, hrănindu-l pe Demeter, devotată copilului ei cu o profunzime a sentimentelor care făcea orice dragoste carnală să pară inferioară în comparație.

Îmi trimitea scrisori spunându-mi cum stătea lângă fereastră, alăptându-și fiul și văzând zorii roz cum se revarsă deasupra orașului, și visa să aibă o rochie de o anume culoare, și să poată „merge în acea cameră unde dragostea mea dulce doarme și să-l trezesc sărutându-l". „Mă topesc de dorul lui", scria ea. Trebuie să le fi spus la fel de multe și temnicerilor ei, pentru că unuia dintre ei i se făcu milă și îndrăzni să joace rolul lui Cupidon. În fiecare noapte el îl conducea pe Ned la ușa ei, îl lăsa înăuntru și încuia îndrăgostiții împreună pe perioada nopții, întorcându-se în zori ca să-l scoată de acolo. Kate era în extaz după „trista și splendida solitudine a acestor nopți de dragoste" în timpul cărora ei se simțeau ca și cum timpul se oprise și ei rămăseseră singurii doi oameni în viață pe lume.

Într-o altă scrisoare a ei, Kate descria cum grinda grea de stejar, sculptată foarte potrivit cu heruvimi și ghirlande florale, a patului ei se lovea de perete când ei făceau dragoste, făcând să se desprindă și să cadă deasupra lor bucăți de piatră. „Dovada pasiunii noastre!" spunea Kate în timp ce le aduna într-o pungă mică de catifea roșie, pe care o ținea ca pe un suvenir al nopților lor împreună. „O compătimesc pe biata regină", scria despre Elizabeth „singură în patul ei mare în fiecare noapte, incapabilă să se căsătorească cu bărbatul pe care îl iubește și să simtă vreodată un bebeluș cum suge la sânul ei".

Desigur nu se gândeau la precauții. Erau preocupați să trăiască doar clipa, profitând cu lăcomie de timpul pe care îl mai aveau împreună, și Kate se trezi din nou însărcinată. Era bucuroasă

peste măsură. Lui Kate îi plăcea să fie însărcinată; considera că a purta și a da naștere unui copil era cea mai valoroasă și plină de satisfacții experiență pe care o femeie o putea cunoaște vreodată. Dar Elizabeth se înfurie; ea jură că Kate și Ned nu se vor mai întâlni niciodată. Și temnicerii care îi ajutaseră aflară, curând după aceea, pe pielea lor, cum era să fii prizonier în Turn.

Cel de-al doilea copil al lui Kate, Thomas, se născu în dimineața rece de 10 februarie 1563. Până atunci, Kate, care petrecuse deja două zile de naștere în închisoare, era cufundată adânc într-o deznădejde submră, pe care nici măcar „micuța rază de soare" a ei nu i-o putea lumina. Nu era bine, spunea ea. Fiii ei ar fi trebui să trăiască într-o cameră pentru copii adecvată, cu jocuri, jucării și animale de companie, și cu îngrijitoare care să aibă grijă de ei, și ar fi trebui să aibă alți copii cu care să se joace, să fie liberi să zburde în aerul proaspăt la răsăritul soarelui; trebuia să se gândească la educația lor, iar când aveau să fie ceva mai mari, ar fi trebuit să aibă ponei pe care să călărească.

– Vom fi vreodată liberi să ieșim la lumina zilei, să mergem și să culegem flori? se întreba ea.

Într-adevăr, libertatea, într-un fel, avea să vină în curând. Elizabeth decise că nu mai putea să-i țină în Turn. Dar nu dorea nici să-i ducă la judecată. O ascultai spunându-i lui Cecil că poporul englez iubise întotdeauna victimele; propria ei mamă, Anne Boleyn, fusese urâtă și ponegrită, până când a fost dusă la judecată. Ieși din chinul acela transformată într-o eroină tragică. Poporul englez era capabil să o îndrăgească pe Kate – o tânără mamă îndrăgostită de soțul ei, vinovată doar de faptul că îi curge sânge regal prin vene și că se căsătorise fără acordul reginei. Mai bine să-i expedieze într-o obscuritate liniștită la țară, decât să riște ca poporul să se erijeze în apărătorul lor. A planificat bine plecarea lor, în timpul unei epidemii de ciumă din Londra, când supușii ei erau mai preocupați de propria lor supraviețuire decât de succesiune și de scandal.

Până în ultimul moment, Kate crezuse că fiii ei vor merge cu ea. Apoi două îngrijitoare cu bonete și șorțuri albe ieșiră în curte. Kate se însenină la vederea lor, gândindu-se că ele veniseră să se alăture micii ei gospodării. Fără mine sau loiala ei Henny, ea își dăduse seama cât de mult îi lipsise compania feminină. Dar nu, femeile se arătară sumbre și aspre în timp ce fiecare îl luă pe câte unul din băieței și îl duse spre altă lectică. Kate de abia avu ocazia

să-i sărute de rămas-bun. Ei plânseră și se întinseră după ea peste umerii puternici și de neînduplecat ai îngrijitoarelor, și Kate trebui să fie ținută să nu meargă după ei. S-ar fi luptat cu acele femei cu toată forța, dar amabilul Sir John Bridges o ținu și o lăsă să plângă în brațele lui, rugând-o: „Calmați-vă, doamnă, ei vor fi cu bunica lor și cu soțul dumneavoastră, tatăl lor; nu vor fi crescuți printre străini". Doar asta, și speranța că într-o zi se vor reuni, o opriră pe Kate să nu cadă din nou în depresie. „Trebuie doar să așteptăm ca mânia reginei să se potolească și apoi vom fi cu toții din nou împreună", îmi scrise ea plină de speranță, și o știam pe Kate suficient de bine ca să-mi dau seama că, încercând să mă convingă pe mine, încerca să se convingă și pe ea însăși.

Fiindu-le interzisă o despărțire adecvată, nici măcar un sărut de rămas-bun sau chiar o strângere de mână, Ned și Kate, ținuți la distanță și supravegheați cu vigilență conform decretului reginei, ca nu cumva Kate să rămână însărcinată din nou, se priveau îndelung unul pe altul, fiecare din partea cealaltă a curții, care dintr-odată păru la fel de mare ca un ocean, avea Kate să mărturisească mai târziu. Unul dintre temniceri, mișcat de aurul pe care Ned i-l strecură în buzunar, sau chiar, pur și simplu, de milă, îi aduse lui Kate un buchet de micsandre roșii și albe, legate cu panglici roșii și albe din mătase, cu un bilet de la Ned.

Dulcea și draga mea Kate,
Inima mi se rupe că nu pot fi cu tine. Nu te voi uita niciodată.
Al tău până la moarte.
Ned

Kate își îngropă fața în flori și plânse, udându-le cu lacrimile ei. Apoi fiecare urcă în câte o lectică acoperită cu piele și porni la drum, mergând în direcții diferite. Fiecăruia i se oferit, cu grijă, o bilă parfumată, umplută cu ierburi, să-i protejeze de epidemie. Stând trează toată noaptea, arzând lumânările până la răsăritul soarelui, ca să fie gata la timp, îi făcusem surorii mele un jupon brodat în jurul tivului cu frumoase buchete de flori, buchete de ierburi dulci despre care se credea că țin la distanță ciuma. Speram cu drag că o vor proteja cusăturile mele drăgăstoase. Atâta timp cât purta veșmintele pe care i le făcusem, speram să-și amintească că este îmbrăcată în dragoste.

Elizabeth alese să fie drăguță în propriul ei fel, deși era foarte crudă față de Kate. Ea ar fi putut să trimită băieții să locuiască cu străinii, în schimb îi dădu în custodia formidabilei lor bunici, ducesa de Somerset, și îi trimise către Hanworth, în Middlesex, unde Ned urma să trăiască, de asemenea, în arest la domiciliu, în casa copilăriei lui, având interdicție să-i părăsească granițele sau să comunice în orice fel cu lumea exterioară, cu excepția scrisorilor.

Ar fi putut să facă același lucru pentru Kate și să o trimită la Bradgate, dar nu o făcu. Elizabeth nu o putea ierta niciodată pe Kate pentru frumusețea ei și firea ei năvalnică care întotdeauna dădea frâu liber pasiunilor, pentru că era un spirit liber, în timp ce Elizabeth era ținută în lanțurile datoriei, de asemenea marcată de experiențe dureroase și amare; Kate avea încredere deplină și își urma inima, dar Elizabeth nu putea face acest lucru niciodată.

Așa că, în loc să meargă într-o casă familiară și dragă, unde să-și vadă prietenii și rudele în fiecare zi, cum era Ned cu fiii și cu mama lui, Kate fu trimisă departe în provincia rurală engleză, la Gosfield Hall în Essex, în casa bătrânului și galantului cavaler Sir John Wentworth și a minunatei sale soții cu păr cărunt, Lady Anne. Acest cuplu în vârstă, ambii în cea de-a șaptea decadă a vieții, fură făcuți să înțeleagă pur și simplu că Maiestatea Sa „nu intenționa mai mult prin această eliberare decât să o îndepărteze pe Lady Katherine Grey de pericolul ciumei" și că ea era o prizonieră care trebuia ținută strict izolată și să-i fie interzisă „orice discuție cu contele de Hertford sau cu orice persoană de pe proprietatea lui, de asemenea."

Eu puteam doar să sper și să mă rog că acești noi temniceri vor fi îngăduitori cu Kate și vor învăța să o iubească. Pentru că eu știam că sora mea nu putea niciodată trăi fără dragoste. Nu puteam fi cu ea, în afara scrisorilor, și ea îi pierduse pe „dulcele ei Ned" și pe băieții ei mici, așa că Dumnezeu, în infinita Lui bunătate și milă duioasă, îi va oferi o altă dragoste; să-i interzică așa ceva ar fi fost o condamnare la moarte.

Capitolul 18

Construită din cărămidă roşie şi cu turnuri, la fel ca Bradgate, doar că mai mare, cu geamuri mari de sticlă care invitau lumina soarelui înăuntru, înconjurată de grădini drăguţe pentru relaxare şi iazuri pline cu crapi aurii, şi mărginită de irişi galbeni, Gosfield Hall era raiul pe pământ în comparaţie cu mizerabilele, oribilele închisori în care Elizabeth ar fi putut să o trimită, şi speram că sora mea îşi dădea seama şi îi era recunoscătoare pentru asta. Eu eram, dar nici măcar nu-i puteam mulţumi Maiestăţii Sale.

După ce Kate fu trimisă de la curte, prima dată când o văzui pe Elizabeth, într-o rochie brodată cu perle, de culoarea fildeşului, şi cu una dintre perucile ei roşii împodobită cu perle şi pene albe de struţ, mă împiedicai în timp ce mă aplecam să fac reverenţa necesară, iar ea trecea pe lângă mine. Se opri înaintea mea şi se aplecă să-mi apuce bărbia, ridicând-o ca să o pot privi.

– Să nu te gândeşti să mă implori pentru sora ta, mic cap de himeră, pentru că nu te voi asculta.

– Da, Maiestate, înţeleg, dădui din cap aprobator, înghiţindu-mi frica.

Ochii negri de scorpie ai lui Elizabeth mă împunseră ca nişte unghii.

– Da... cred şi eu că înţelegi, încuviinţă ea din cap. Continuă să meargă, doar ca să se oprească din nou şi să privească înapoi. Şi eu am fost prizonieră, şi nu uit cum este să fii tânără şi închisă în spatele zidurilor groase şi al încuietorilor de fier, să te întrebi dacă fiecare zi va aduce moartea şi dacă vei fi vreodată liber să vezi lumina soarelui. Am o memorie bună, Lady Mary.

Elizabeth punea întotdeauna Anglia pe primul loc, şi, deşi era, de nevoie, pietrificată şi adesea ascunsă de teamă ca alţii să nu o vadă ca pe un semn de vulnerabilitate, ea încă mai avea inimă.

Cred cu adevărat, că după ce i se domoliseră furia aprigă și vanitatea rănită care îi provocaseră atacul furibund asupra lui Kate, singurul motiv de furie care îi rămăsese era față de nesăbuirea surorii mele de a se fi măritat cu Ned Seymour, nepăsătoare față de consecințe.

Este ușor să spui că Elizabeth, fiind regină, cu puterea de a condamna sau de a grația după bunul plac, i-a ruinat viața lui Kate, dar lucrul acesta nu este întru totul adevărat. Kate era o femeie matură, nu un copil, conștientă de pericol și consecinț, și a făcut-o oricum. Ea alesese din proprie voință să facă dragoste în brațele pericolului. Făcând așa, îi lăsase lui Elizabeth puțin spațiu de decizie. Așa că aceasta a făcut ceea ce a trebuit să facă, dar nu fără o anumită grijă și alinare pentru Kate, deși mulți înfuriați și indignați de soarta ei au uitat asta. O regină care conduce singură, după capul ei, trebuie să fie nemiloasă ca să supraviețuiască și să își țină tronul. Ar fi putut să fie mult mai rău; ar fi putut să o lase pe Kate să putrezească și să moară într-o celulă deprimantă, infestată de șobolani, dormind pe paie pline cu păduchi, cu apă și pâine mucegăită drept masă zilnică, sau să poruncească să fie omorâtă imediat; dar Elizabeth nu a făsut nimic din toate acestea, iar eu mi-am amintit întotdeauna acest lucru, chiar și când alții au uitat.

Familia Wentworth – îți mulțumesc, Doamne, că mi-ai răspuns la rugăciuni! – o adora pe Kate și o trata ca pe o fiică. Făceau tot ce le stătea în puteri ca să se simtă confortabil, oferindu-i un salon frumos și spațios în aripa de vest care dădea înspre grădini. Ei încercau, cerul e martor că încercau, să o ajute să-și găsească pacea și un strop de fericire în noua ei viață.

Când Kate ajunse la Gosfield Hall, ea era deja afundată în depresie cruntă. Refuza ținutele elegante, evitând culorile strălucitoare pe care le adora, și purta numai negru, ca cineva îndoliat. Miniatura lui Ned, purtată pe un șnur negru de mătase în jurul gâtului, grozavul safir în formă de lacrimă de pe lănțișorul lung de aur, pe care Kate obișnuia adesea să-l atingă, apatică, numindu-l „emblema tuturor durerilor mele", și inelele pe care el i le dăruise – diamantul albastru ca cerul și împletitura de aur a inelului de nuntă – erau singurele ei podoabe. „Știu fiecare linie de pe chipul lui drag, arătos", îmi scria. „Îi port miniatura întotdeauna deasupra inimii și simt că pătrunde mai adânc, ca și cum liniile ar fi gravate

profund în inima mea, nu ca atingerile ușoare ale periei din păr de cal a Laviniei Teerlinc care abia mâzgălesc pânza."

La început, dormi foarte mult. Câteodată chiar lua pastile de dormit, preferând somnul, decât să stea trează fără Ned și băieții ei. „Câteodată îmi doresc să pot dormi tot restul vieții mele", îmi scrise ea. „Morfeu este foarte drăguț cu mine; nu îmi trimite vise ca să mă agite, în schimb îmi dă o dulce alinare, un refugiu, un paradis, unde pot scăpa de durere și mă pot odihni în pace." Timpul nu mai însemna nimic pentru Kate, doar că fiecare ivire a zorilor anunța o nouă zi fără cei pe care îi iubea, și apusul însemna o altă noapte singură în pat, fără „dragul ei tovarăș de pat" alături de ea.

De câte ori nu o purta, ținea imaginea lui Ned pe masă lângă patul ei, alături de miniatura pe care Lavinia Teerlinc o pictase, cea a tinerei mame arătându-și cu mândrie bebelușul. Deși se simțea narcisistă să petreacă atât de multe ore holbându-se la propria înfățișare, aceasta era singura pictură pe care Kate o avea cu primul ei născut, și adesea regreta faptul că nu fusese timp să facă o pictură cu micul Thomas. Când scrisorile ei de implorare nu primiră nici un răspuns, ea mă rugă pe mine să îi scriu ducesei de Somerset și să îi cer să i se facă un tablou lui Thomas, dar și eu fui ignorată.

Când nu dormea sau nu plângea, Kate petrecea ore în șir aplecată peste biroul ei, scriindu-i scrisori interminabile lui Ned, revărsându-și dragostea, amintindu-i de pasiunea pe care o împărtășiseră, întotdeauna semnându-se „a ta fidelă, iubitoare, Kate". Chiar dacă erau prea mici ca să le citească, ea le scria adesea scrisori „băieților ei dragi", doar ca ei să știe cât de mult îi iubea mama lor și că se gândea la ei în fiecare zi, cât timp era trează. Era singurul mod în care mai putea face parte din viețile lor, prin care să se asigure că ei nu o uitau, dar ea nu știa că acestea nu au fost niciodată livrate, că ea doar consuma timpul, hârtia și cerneala, și își sfâșia inima. Băieții ei nu i-au citit niciodată scrisorile; bunica lor le ardea.

Adresă nenumărate scrisori oficiale reginei, implorându-i iertarea „pentru cea mai neascultătoare și imprudentă căsătorie a mea fără a avea acordul Alteței Dumneavoastră" și către Sir William Cecil, implorându-l să intervină în favoarea ei. Și îmi scrise mie „singura cu care pot fi sinceră și căreia îi pot spune totul, fără să trebuiască să mă prefac, să simulez o veselie pe care

nu o simt, sau să încerc să mențin vie speranța care moare grabnic în inima mea". Îmi trimitea scrisori minunate, lungi, incoerente, pagină cu pagină, săptămâni la rând, groase cât cărțile uneori, unde ea își așternea fiecare gând și faptă, oferindu-mi o fereastră spre viața ei, prin care puteam să văd chinuitor de limpede, ca și cum aș fi fost acolo la Gosfield Hall, stând în fața ferestrei sale și privind înăuntru.

Într-un fel ciudat, mă simțeam mai aproape de sora mea decât fusesem vreodată înainte, în toți anii în care o văzusem zilnic. La orice oră din zi și din noapte, mi-o puteam imagina și puteam simți întristarea doborând-o, și încercam, din răsputeri, să îi transmit puterea mea de la distanță, să o determin să lupte cu această durere care o ținea prizonieră mai mult decât condamnarea reginei.

Îi trimisei chiar și o fustă nouă, brodată în jurul tivului cu ierburi vindecătoare – mușețel cu petale albe, cu soarele galben, vesel, în centrul fiecărei flori, ca să o calmeze și să o mângâie, mănunchiuri delicate roz și alb de valeriană pentru îndepărtarea coșmarurilor și ca să îi dea un somn odihnitor, lămâiță mov pal, ca să liniștească o minte tulburată, și sunătoare galbenă ca să lupte cu melancolia, să-i ridice moralul și să-i redea veselia.

„Viața ta nu s-a sfârșit, Kate, ci numai viața ta cu Ned", îi scrisei eu, chiar dacă știam că aceste cuvinte o vor răni și îi vor face inima să sângereze din nou, dar trebuia să înfrunte adevărul și să accepte, să învețe să trăiască fără el. Dacă trăia mai departe cu această permanentă, nerealistă speranță de reîntâlnire, rana nu avea să se vindece niciodată; va sângera, va supura și va elibera un venin care o va ucide în cele din urmă.

Lady Wentworth, un suflet atât de bun, își asumă și ea sarcina de a-mi scrie despre starea lui „Kate a noastră". Ea era alarmată de scăderea în greutate a lui Kate și era hotărâtă să o salveze. Apelând la ceea ce numea ea „tentația dulce", se hotărî să o hrănească pe Kate cu jeleuri de mentă, liliac și trandafir, șarlotă bogată, cremoasă sau compoturi de fructe de vară și mure, lingușindu-se pe lângă ea să le mănânce, ca o mamă care își hrănea bebelușul mofturos. O tenta cu prăjituri delicate, prea drăguțe ca să le reziste, prăjituri moi aurii acoperite cu cremă bogată, încununate cu violete din zahăr și panseluțe deschise în formă de inimă, culorile vibrante strălucind prin cristalele de gheață „ca florile căzute pe zăpadă care încă nu au pălit sau nu au fost distruse de îngheț", spunea ea, scriind cuvinte ca ale tatălui nostru.

Ea alerga înăuntru bucuroasă cu primele căpșune ale sezonului sau cu toate felurile de mure, coapte în tarte. Îi administra în fiecare zi lămâiță și sunătoare și îi dădea o înghițitură de valeriană și mușețel în fiecare noapte. Amesteca linguri de zahăr în laptele lui Kate și o făcu să bea lichioruri de caprifoi, păpădie, cireșe și soc. Cu timpul, reuși să o scoată pe Kate din pat, sub pretextul că încăperile ei trebuie să fie „aerisite, măturate și înmiresmate", ca să o ajute să facă bere de crețușcă, apoi în bucătărie, ca să fiarbă și să amestece flori adunate din grădină cu lămâie, zahăr, miere și drojdie.

La auzul acestor vești zâmbii și sperai că Kate își va reaminti de vremurile când făceam lichior de micsandre pentru Jane și Guildford în Chelsea. Încă o puteam vedea pe Kate a mea în livadă în acea zi, zâmbindu-mi peste marginea cupei sale în timp ce sorbea din dulcele, siroposul, „lichior al dragostei" pe care noi, purtându-ne ca niște emisari ai lui Cupidon, îl făcuserăm.

Lady Wentworth ținea camerele lui Kate, hainele și înfățișarea ei dulci și parfumate cu rozmarin, lavandă, mușețel și petale de trandafir. Chiar și când ea tresărea și se întorcea, adâncindu-se mai adânc în hainele de pat și ascunzându-și capul între perne, ea deschidea geamurile larg și lăsa lumina soarelui înăuntru. Refuza să o lase pe Kate să lâncezească și să stea nespălată. Obișnuia să o ridice din pat și să o dezbrace ca și cum ar fi fost o păpușă vie, dându-i jos „șirul de haine jerpelite" și trimițându-le la spălătorească pentru o curățare zdravănă, apoi își sufleca mânecile și o scufunda pe Kate în cadă. „Nu voi renunța la tine, doamna mea, chiar dacă tu vei renunța la tine", spunea ea, în timp ce curăța mirosul și transpirația, uleiul și funinginea de pe corpul și din părul surorii mele, plângând că era „o priveliște tristă și jalnică o doamnă atât de frumoasă afundată în noroiul negru al nefericirii".

În fiecare săptămână, fără excepție, îi spăla părul lui Kate, care se înnegrise odată cu sarcinile ei, cu mușețel și suc de lămâie ca să-l lumineze, și îl usca viguros cu mătase ca să-i redea strălucirea și luciul. Pur și simplu nu renunța la ea; lupta pentru Kate la fel cum aș fi făcut-o eu, chiar dacă acest lucru însemna de fapt să se lupte cu Kate însăși, și pentru asta o binecuvântez și îi mulțumesc lui Anne Wentworth în fiecare zi.

După acea primă ieșire, pentru a face bere de crețușcă, Kate începu să iasă încet din solitudinea ei autoimpusă. Paza la Gosfield

Hall era slabă şi putea cutreiera unde voia atâta timp cât nu se aventura dincolo de graniţele proprietăţii.

Câteodată, era văzută stând cu indiferenţă pe marginea bazinului cu peşti. Dar în loc să se bucure de crapii aurii şi să îi hrănească cu miez de pâine, ea construia o întreagă flotă de frunze, poruncindu-le „mergeţi departe, bărci mici, şi duceţi dragostea mea lui Ned şi băieţilor mei dulci". Altă dată fu văzută în grădina de legume din spatele bucătăriei, îngenunchind în noroi, acoperindu-şi faţa cu mâinile şi plângând, pentru că vederea delicaţilor noi boboci verzi ieşind din pământ îi aminti de bucuria pe care o simţise purtând în pântece şi dând viaţă unui copil, văzând o viaţă nouă ieşind din negura roşie a pântecului ei la lumina zilei. O făcu şi mai conştientă de faptul că fiii ei creşteau fără ea. Chiar şi vederea copacilor încărcaţi cu fructe din livadă o făcu să plângă, pentru că îi reamintiră că îşi va petrece restul vieţii nefericită în dragoste şi stearpă, ea, căreia îi plăcea să fie însărcinată şi tânjea să se umple de promisiunea unei vieţi noi şi de dovada dragostei pentru care trăia. Se reîntorcea din aceste excursii şi cădea plângând în pat, ţipând: „Ce viaţă mi-a fost dată, să trăiesc aşa după placul reginei; dar pentru Ned şi băieţii noştri aş merge până la Dumnezeu chiar moartă şi îngropată!"

Vederea micilor băieţi, fiii chiriaşilor şi ai ţăranilor, îi chinuia şi îi sfâşia inima, făcând-o să sângereze. Totuşi ea îi chema adesea la ea şi le punea întrebări, doar ca să vadă cum ar putea fi băieţii ei la vârsta aceea. Avea un interes înflăcărat pentru băieţii servitorilor, explicând că ea nu avusese fraţi, aşa că nu ştia cum erau băieţii, şi îi ruga să le spună totul despre băieţii lor, orice lucru mărunt, bun sau rău, distractiv sau trist; setea ei pentru aceste informţii era nepotolită. „Anii trec" spunea ea cu tristeţe, în timp ce privea copiii altora jucându-se şi schimbându-se, crescând în fiecare zi sub ochii ei. „Nu îi poţi întoarce."

Existau mici raze de speranţă că spiritul lui Kate opunea rezistenţă, străduindu-se să-şi reprime melancolia, dar apoi dispăreau dintr-odată şi lumina se stingea. Chiar şi după un an, apoi doi, apoi trei cu familia Wentworth, scrisorile ei erau pline de o tristeţe adâncă şi alarmantă, care mă făcea să mă tem pentru viaţa surorii mele.

Deşi afară soarele străluceşte şi sunt trandafiri înfloriţi, plouă, e frig şi pustiu în inima mea. Şi tot ce creşte sunt ghimpii care îmi

împung inima și o fac să sângereze din nou, de câte ori mă gândesc la Ned și la băieții noștri care își continuă viața fără mine, poate chiar dându-mă uitării.

Odată eram plină de dragoste, acum singurătatea i-a luat locul. Apasă asupra mea ca o piatră imensă, grea pe pieptul meu, când de fapt, soțul meu, singurul iubit după care tânjesc, ar trebui să fie întins peste mine, dându-mi căldură, bucurie și viață.

„Cum poți să îți continui viața când inima ți-a fost scoasă din piept?" mă întrebă ea furioasă, cuvinte dureroase scrise atât de apăsat, că peniță străpunsese foaia și lacrimile pătaseră și făcuseră neclară cerneala neagră.

Durerea mă chinuie atât de puternic încât simt că plâng cu sânge! Am vărsat atât de multe lacrimi, de ce nu am sângerat încă până la moarte? Inima mi-e încătușată și doborâtă de durere, și acum știu că nu voi scăpa niciodată de ea. De ce continuă viața mea, când sfârșitul ei ar fi mult mai blând? De ce viața, care ar trebui să fie cel mai mare dar al lui Dumnezeu, a devenit o povară, un blestem și un motiv de chin, de ce El mă pedepsește când tot ceea ce am făcut am făcut pentru dragoste, dulcea dragoste?

Cum pot să mă opresc din a vrea ceea ce nu am? Cum să mă împac cu asta? Cum să fac durerea să se oprească? Oriunde mă uit, văd dragoste – dar nu pentru mine! Dacă merg afară, văd animale împerechindu-se, cloști având grijă de puii lor, rațe și boboci de rață, gâște și boboci de gâscă, vaci și viței, câini și cățeluși, pisici și pui de pisică, chiar și porcușori roz care se agită și sunt lacomi la sfârc! Și peste tot văd oameni, văd cupluri care se curtează, sărutându-se când cred că nimeni nu îi vede, sau soți și soții, mame și copii, frați și surori! Aș vrea să îmi smulg inima din piept, nu pot să mă gândesc la altă modalitate decât aceea de a muri ca să pun capăt durerii! Am încercat orice altceva. Nu pot să îmi închid inima, să o pietrific sau să o înghețț! Doar că nu știu cum să-mi fac inima să se oprească să simtă, ar fi mult mai ușor dacă ar înceta, pur și simplu, să bată!

Este un gol înlăuntrul meu unde toată iubirea mea, speranțele și bucuria obișnuiau să existe. Este ca un abis fără fund, întunecos ca noaptea, doar că nu e cu adevărat gol, pentru că este plin cu durere, ca un insuportabil izvor de singurătate, întotdeauna reumplându-se, zi de zi, așa încât niciodată să nu secе. Încerc, încerc și încerc, și

încerc din nou, și continui să încerc să găsesc ceva cu care să îl umplu, să scot afară tot întunericul, și frigul și durerea neagră, dar nu pot! Am eșuat, dar nu pentru că nu am încercat. Am încercat atât de tare, cu toată inima mea, am încercat.

Câteodată, stătea în întuneric zile întregi refuzând orice mâncare, chiar și apa. Eram extrem de îngrijorată de ea și îmi doream să pot merge la ea. Dar Lady Wentworth știa ce să facă. Era dispusă să își pună propria viață în pericol, și tot ceea ce ea și soțul ei aveau, să riște furia reginei, ca să salveze viața surorii mele.

Ah, Kate, ai fost iubită mai mult decât ți-ai dat seama vreodată! Atât de mulți oameni au încercat să te salveze de propriul tău sine îndurerat! Câteodată i-ai ajutat și ai luptat contra zdrobitoarei, sufocantei dureri, câteodată ai mers docilă ca o vacă de muls, și alteori ai luptat și te-ai opus tuturor celor care ar fi putut să te salveze. Ai fost, ca și mine, o asociere a contrariilor.

Lady Wentworth știa că sora mea nu va putea niciodată să-și găsească liniștea oriunde pe lume, fie că va fi palat, închisoare sau paradis, dacă mai întâi nu făcea pace cu ea însăși. În acest scop, ea trebuia să își asume riscul, trebuia să o lase pe Kate să plece, să o lase să afle că nu mai era nimic către care să fugă, ceea ce își dorea cel mai mult era deja pierdut și plecat pentru totdeauna. Trebuia să aibă încredere că, odată ce Kate afla, avea să se întoarcă, pentru că nu exista alt loc unde să meargă, și dispariția ei ar fi adus distrugerea celor care încercaseră să o ajute.

Îi ușurară acest lucru, și chiar folosiră o servitoare trimisă să curețe camera, în timp ce Kate zăcea nepăsătoare în patul ei, cu corpul și cearceafurile mirosind urât și având nevoie să fie spălate. Geamurile fură larg deschise ca să se aerisească încăperea, și gărzile, care de obicei stăteau afară, fură chemate. Kate profită din tot sufletul de oportunitate și fugi, prin praf și noroi, vânt și ploaie, soare arzător și lumina lunii reci a acelei veri furtunoase, apucând fructe și nuci din copaci sau mure din rugi ori de câte ori îi era foame, bând lapte de la ugerul vacilor pe lângă care trecea sau apă din râuri, tot drumul spre Middlesex, către Hanworth. Nu se opri niciodată, temându-se că dacă o face, va fi prinsă și totul va fi în zadar.

Ascunsă în întuneric, se târî pe lângă fereastră și văzu, în rama ferestrei, imaginea unei familii perfecte, fericite – Ned în catifea verde-închis, așezat lângă foc, cu micuțul Neddy râzând pe genunchiul lui, învârtind o vacă de jucărie din lemn, din multele jucării împrăștiate pe covor. Ned zâmbea către femeia tânără în catifea maro, simplă și îngrijită, de partea opusă lui, cu părul roșu-închis răsucit cu atenție pe ceafă sub glugă, strălucind în lumina șemineului, în timp ce ea se aplecă peste micul Thomas care zâmbea și flutura un porc roz de lemn în poala ei.

Cine era ea? Guvernanta? Fiica unei familii vecine? O verișoară probabil? Cine era ea? De ce era acolo? De ce era atât de familiară și, aparent, dragă soțului lui Kate și fiilor ei? O înlocuise pe Kate în inimile lor? În patul lui Ned? Era sora mea acum pentru ei o amintire care se stingea, care trebuia uitată, care nu merita nici măcar să fie ținută în viață? Comoditatea și ușurința triumfă întotdeauna asupra distanței și a dificultății.

Mai târziu, Kate îmi scrise:

Copiii mei vor crește fără mine, vor uita totul despre mine, dacă nu au făcut-o deja. Mama lui Ned va avea grijă de asta. Îi va crește făcându-i să creadă că eu am fost o femeie stricată, neobrăzată, care a încercat să-l vrăjească și să-l prindă pe fiul ei într-o căsătorie, sau că tinerețea zvăpăiată l-a condus spre un mariaj închipuit pur și simplu, pentru a se culca cu o fată frumoasă după care se aprinsese. O cunosc pe ducesa de Somerset, și ea va lupta să refacă reputația fiului ei, va veni o zi când el va fi bine-venit la curte și se va căsători din nou de îndată ce va fi găsită o mireasă potrivită. Viețile lor vor continua fără mine. Am devenit o rușine, o ocară pentru aceia pe care îi iubesc cel mai mult!

Și avea dreptate.

„Mă minunez că nu mi-au auzit inima cum mi se rupe în timp ce stăteam și mă uitam de afară pe geam", îmi scrise Kate după aceea.

În înfrângerea ei tăcută, se îndepărtă și porni din nou pe drum, întorcându-se la Gosfield Hall pentru că nu mai avea unde să meargă. Casa în care era închisă era, cu adevărat, singurul paradis care îi putea oferi siguranță. Nu era nimeni suficient de puternic să o înfrunte pe regină, să o adăpostească și să o protejeze. Nu avea propriii bani și nici casă. Ajunse înapoi după căderea

întunericului și se poticni în curte în timpul unei ploi violente. Lady Wentworth o găsi prăbușită și plângând, îngenuncheată într-o baltă, în timp ce ploaia, ca o pedeapsă, o biciuia puternic pe „această biată femeie tânără, care era deja atât de lovită pe cât putea un trup să îndure fără să moară".

Kate se uită la ea, cu lacrimile curgându-i din ochi, amestecate cu ploaia torențială.

– Am fost rănită de dragoste, și totuși m-am întors să cer mai mult, spuse ea, și căzu leșinată în brațele lui Lady Wentworth.

Timp de două săptămâni avu o febră puternică. Ea nu luptă; și toată lumea se temu că acela era sfârșitul; își pierduse toată dorința de a trăi, speranța care o ținuse în viață murise, și Lady Wentworth se temu că, încercând să o ajute pe Kate, făcuse o greșeală gravă. Într-un moment de rară luciditate, când Lady Wentworth spuse, „Trebuie să încerci să te faci bine, dragă", Kate se uită la ea, pe deplin conștientă și, cu seriozitate, spuse: „Eu nu vreau", înainte să închidă ochii și să cadă în inconștiență din nou.

Dar, la fel de repede cum venise, febra și plecă. Kate deschise ochii, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un somn normal, și se ridică spunând: „Aș vrea sa fac o baie, vă rog".

Începu cu adevărat să încerce, străduindu-se să găsească un scop, ceva pentru care să continue, care să-i dea vieții ei înțeles. Deși rana care îi afectase inima nu avea să se vindece cu adevărat niciodată, efortul era totuși valoros. Începu să o asiste pe moașa locală, moșind copiii arendașilor. În această muncă găsi un fel de pace, dar și destul chin. „De fiecare dată când țin în brațe un copil, inima mea se vindecă și în același timp se frânge", îmi scrise ea. Totuși ea lupta necontenit pentru fiecare mică viață, fără să renunțe vreodată nici chiar la cele mai dificile nașteri; când chiar bătrâna moașă dădea din cap și spunea că totul era în mâinile lui Dumnezeu, Kate stăruia. „Nu pot lăsa o altă mamă să-și piardă copilul, sau un bebeluș să-și piardă mama!" țipa ea, în timp ce se lupta să țină moartea departe și să salveze atât mama, cât și copilul. Câteodată ea reușea să păcălească moartea, altă dată ea câștiga, și Kate punea la inimă fiecare trimf și fiecare eșec.

O neașteptată licărire de romantism apăru din nou în viața lui Kate, în persoana noului administrator al familiei Wentworth – domnul Roke-Green. Era un bărbat chipeș, inteligent, amabil, brunet și cu barbă, de vreo treizeci și ceva de ani, pe jumătate englez, pe jumătate francez, care se căsătorise devreme în tinerețea

lui năvalnică și își pierduse soția franțuzoaică în timpul nașterii celui de-al șaselea copil. Cu neamul lui brunet de trei băieți și trei fete, el venise la Gosfield Hall să înceapă o viață nouă. Se îndrăgosti de Kate la prima vedere.

La început, ea încercă să se împotrivească, inventând scuze ca să evite compania lui, în timp ce speranța de a se reuni cu Ned și băieții lor, la fel ca cea mai încăpățânată, greu de stârpit buruiană, dădu să reînvie; dar apoi își reaminti de fata cu păr roșu pe care o văzuse prin geam la Hanworth și își aminti că Ned deja mersese mai departe. Și domnul Roke-Green era tenace; la fel ca familia Wentworth, pur și simplu nu dorea să renunțe la Kate.

În loc să o privească scufundându-se ca o piatră, el dorea să o învețe să înoate din nou. Avea un obicei de a apărea, parcă de nicăieri, să meargă alături de ea. Când servitoarele veneau să curețe și să împrospăteze camerele, el apărea să o ia pe Kate de braț și să o conducă afară să se plimbe prin grădini, observând: „Ai nevoie de puțină culoare în obraji. Te-ai ascuns înăuntru pentru prea mult timp, Lady Kate. Soarele se simte singur în absența ta, așa cum mă simt și eu". Venea să o însoțească înspre și de la nașterile la care participa, chiar și la apus sau la răsărit sau la orice oră, potrivindu-se fără cusur în pas cu ea. Kate încerca să-l descurajeze printr-o mare tăcere, refuzând să vorbească, în afara unor scurte și obraznice monosilabe, dar el avea abilitatea de a o face să se deschidă. Cred, din câte o cunosc eu pe sora mea, că, în adâncul ei, ea se simțea cu adevărat flatată să aibă parte de atenția unui bărbat din nou; întotdeauna fusese drăguță, cochetă, și sunt sigură, chiar dacă pretindea altceva, că îi lipsise.

În curând, el începu să îi ofere cărți și, pentru prima dată în viața ei, Kate, altfel întotdeauna un elev indiferent, plictisit și ușor de distras, începu să citească. Descoperi că îi plăceau, și chiar aștepta discuțiile pe care le avea cu domnul Roke-Green în legătură cu volumele pe care el i le împrumuta. În curând Kate era acolo în fiecare noapte, râzând și zâmbind, bucurându-se de compania tuturor, în timp ce pregătea masa de seară. Învățase să gătească, pur și simplu mâncare de la țară, și deveni destul de bună la asta. Când domnul Roke-Green protestă că își va distruge mâinile și că ar trebui să lase asemenea lucruri în seama menajerei, Kate râse și spuse: „Lucrurile delicate, feminine, mâinile albe precum crinul nu mai au loc în viața mea".

Cu acest nou posibil iubit alături de ea, insistând că lui trebuie să-i fie permis să o ajute, cu atât mai bine, ca să fie aproape de ea, cei doi stăteau unul lângă altul în bucătărie și tăiau bucăți de vită și miel, feliau morcovi și cepe ca să facă o tocană. Câteodată, unul sau altul fura un sărut. Și fiecare din ei lua o înghițitură de vin roșu din sticlă înainte ca sora mea să toarne cu grijă în oală ca să îngroașe sosul de carne. Dar Kate, indiferent cât de mult încerca, nu-și putea alunga melancolia niciodată. Era întotdeauna acolo, furișându-se, pregătită să prindă momentul potrivit și să se năpustească să-i muște și să-i sfâșâie inima din nou și să o tragă jos, să o înece. Când Kate stătea, privind oala cu tocană și frunzele de dafin pe care tocmai le adăugase, plutind ca niște mici bărci deasupra tocanei, își amintea de micile bărci din frunze pe care obișnuia să le pună în bazinul cu pești, ca să ducă dragostea ei pentru Ned și pentru băieții ei, și lacrimi îi umpleau ochii, deși ea întotdeauna le îndepărta și pretindea că ceapa o făceau să plângă.

Apoi veni o noapte când ea stătu goală într-o baie de lumină alb-argintie a lunii care pătrundea prin fereastra deschisă împreună cu o briză blândă mișcând perdelele. Era încă foarte frumoasă în ciuda durerii ei; toată lumea spunea acest lucru. Emoționată, își turnă apă de trandafiri în spatele urechilor și pe gât, pe sâni și la încheieturi. Își trase șosetele de lână violet și, cu mâinile tremurând, își legă boneta de noapte violet brodată peste păr și respiră adânc, își deschise brațele și îl lăsă pe domnul Roke-Green înăuntru. Era prima dată când cunoștea atingerea unui bărbat în ultimii cinci ani.

În dimineața următoare se trezi cu Lady Wentworth stând zâmbitoare lângă patul ei, cu o ceașcă de busuiocul cerbilor, ca să o protejeze împotriva concepției. Ea nu avea de gând să facă aceeași greșeală pe care paznicii din Turn o făcuseră. În fiecare dimineață, după ce Kate și domnul Roke-Green petrecuseră o noapte pasională în patul ei, Lady Wentworth era întotdeauna acolo cu o ceașcă de busuiocul cerbului, ca să se asigure că ea bea fiecare picătură. Nu era nici un fel de „mic accident" din partea supravegherii lui Lady Wentworth. „Trebuie să beau?" întreba Kate întotdeauna, deși știa că trebuie, dar tânjea să simtă o nouă viață crescând în ea, agitându-se ca un mic fluture în pântecele ei și făcând-o să se simtă vie, dându-i dovada încântătoare că Dumnezeu îi oferea cu adevărat un început nou. Dar așa ceva nu era posibil și, în timp ce bea ascultătoare ceaiul de busuiocul

cerbilor, Lady Wentworth își punea un braț în jurul umerilor lui Kate, îi săruta strălucirea părului ciufulit și spunea: „Nu te gândi la asta, draga mea. Va mai rupe încă o bucată din inima ta. Cel mai bine e să te bucuri de ceea ce poți avea, și nu să te gândești și să insiști asupra a ceea ce nu poți". Înțelept sfat. Doar dacă mintea lui Kate ar fi putut absorbi înțelepciunea acelor cuvinte.

Capitolul 19

Deşi eu eram acum confidenta lui Kate mai mult decât fusesem vreodată înainte, îmi ţinusem viaţa un secret bine păstrat. Devenind tot mai preocupată de sine în durerea ei, Kate nu mă întreba niciodată de mine. Poate considera că e politicoasă? Că, dacă m-ar întreba, mi-ar aminti doar cât de puţine speranţe aveam de la viaţă? Poate propria singurătate o făcea să fie conştientă de a mea? La urma urmei, piticii nu au fost niciodată consideraţi amanţi dezirabili şi nu prea era altceva care să mă recomande şi să încurajeze interesul unui pretendent. Tot ce aveam acum era sângele Tudorilor în vene, leafa anuală pentru serviciul de la curte şi o mică rentă. Toată averea familiei Grey fusese risipită, pierdută la jocuri de noroc sau irosită, şi nici măcar Bradgate nu mai era al nostru; după ce mama noastră muri merse, cu tot restul averii sale, către al doilea soţ, Adrian Stokes. Odinioară modestul stăpân al grajdurilor se descurca acum bine de pe urma noastră; se ridicase în societate, evoluând de la slugă la stăpân, şi acum era mândrul proprietar al unui domeniu unde venise să lucreze ca grăjdar. Pentru el, să facă pe armăsarul pentru mama noastră şi să sufere arderea biciului de călărie pe fesele şi pulpele sale se dovediseră cele mai profitabile. Poate că, la fel ca şi cu fiicele sale, ea îl lăsase cu câteva cicatrici ca să-şi amintească de ea? Dar spunând asta, chiar nu vreau să fiu nepoliticoasă. Îl vedeam ocazional pe la curte şi părea ca şi cum ar fi vrut să stea şi să vorbească cu mine, dar era prea ruşinos să încerce.

Nu îl încurajam, în special după ce îmi dădui seama, spre oroarea mea, băgându-mă în pat transpirată cu imaginea lui dezbrăcat deasupra mea, cât de mult îmi doream ca el să o facă, iar mie îmi plăcea zâmbetul timid al lui Master Stokes şi comportarea tăcută un pic prea mult, mult mai mult decât era potrivit pentru o tânără să-i placă un bărbat care era tatăl ei vitreg.

Și îl scosei pe Master Stokes din mintea mea. Aveam douăzeci și patru de ani și aveam un amorez acum. Kate nu a știut niciodată. Nimeni nu a știut. Râsetul batjocoritor ar fi fost prea puternic de înfrânat dacă ar fi știut cineva. Eu însămi roșeam numai gândindu-mă la asta și nu puteam să recunosc în cuvinte, ca nu cumva ghinionul să vină și să mi-l ia ca să-l dea alteia. Era tovărășul cu cele mai puține șanse pentru mine pe care cineva și l-ar fi putut imagina, cel mai înalt om din Londra, la fel de mare pe cât eram eu de mică, și când stătea lângă mine, era ca un mare stejar acoperind o mică ghindă aflată jos la pământ. Eu nu crescusem nici o jumătate de centimetru de când aveam cinci ani, iar el avea puțin sub doi metri. I se oferiseră sume mari de bani ca să călătorească prin provincii și să apară la târguri, sau să locuiască în saloanele de ciudățenii ale regalității avide de ciudățenii umane, dar el alesese, în schimb, să servească ca aprod, păzind poarta la Palatul Whitehall, alungându-i pe cei care creau probleme și ținându-i afară pe cei nedoriți. El potolea luptele între beți, certurile pentru jocurile cu zaruri și cărți, și chiar ciorovăielile îndrăgostiților, când pumnii erau ridicați și se scoteau ghearele. Numele lui era Thomas Keyes. Și îl iubeam.

El fusese acolo dintotdeauna, păzind porțile la Whitehall, dar oricât de ciudat ar părea, în special când vorbim despre un gigant, și unul căruia îi plăcea să facă spectacol, nu îl observasem niciodată până la plecarea lui Kate, când rămăsei singură... și aveam nevoie de un prieten. El știa cum e să fii diferit și singur pe deasupra. Diferențele dintre noi, deși mari pentru lumea din jurul nostru, ne făceau asemănători într-un fel pe care nimeni altcineva nu îl putea înțelege. Deși el era înalt și eu eram scundă, originile mele erau înalte și ale lui modeste, viața lui era experimentată și a mea era plăpândă și necoaptă, el era văduv cu șase copii și eu eram o virgină necăsătorită, amândoi știam cum era să fii dat la o parte, ocolit, batjocorit și să te simți singur chiar și în mijlocul unei mulțimi.

Îmi trimise o mică vrabie, o pasăre mică, splendidă, sculptată într-o bucată de lemn de nuc. Apoi, câteva zile mai târziu, îmi trimise un tovarăș pentru ea, puțin mai mare, așa încât atunci când erau puși împreună, capul ei se adăpostea confortabil în jgheabul gâtului lui, și era ca și cum el o proteja pe cea pe care o iubea cel mai mult. O săptămână mai târziu, îmi trimise un cuib pentru ei, făcut din paie. Apoi veniră trei mici pietre pistrui în formă de ouă. Încă le am, exact cum erau atunci, așezate pe masa

de toaletă, pe o mică poliță deasupra oglizii. Mai târziu, el îmi dădu o micuță sticlă de sidef prinsă de un lanț de aur. Umplută cu puțin din parfumul de scorțișoară al lui Kate pe care l-am păstrat, ea încă atârnă între sânii mei.

Am început să vorbim. Eram mică și nimeni nu mă observa mergând spre și dinspre camerele lui de deasupra porții, noaptea, după ce datoriile noastre erau îndeplinite pentru acea zi. El era întotdeauna gentlemanul perfect, și noi ne întâlneam în secret ca să ne scutim pe noi înșine de râsetele copioase și distracția pe care asocierea noastră cu siguranță le-ar fi stârnit. Încercam să ne prefacem că voiam doar prietenia, și el era perfect conștient de sângele meu regal, spunând umil că eu eram „o stea prea înaltă la care eu să pot aspira vreodată". Dacă un gigant spusese vreodată cuvinte mai ironice unui pitic, eu una nu le auzisem. Dar chiar conta? Consideram sângele Tudorilor din venele mele o bătaie de cap fără importanță. Nimeni nu venise la mine vreodată șoptindu-mi conspirativ despre coroană, imaginându-și o zi când eu, Mary Grey, voi fi regină.

Imaginați-vă pentru o secundă că eu aș fi regină, și vă poruncesc să nu râdeți. Să nu vă lăsați mintea să evoce imagini vii cu bufoni pitici cu coroane de cositor și sceptre împodobite cu clopoței. Dacă voi sta vreodată pe tron, voi transforma monarhia într-o bufonerie monumentală, și toată lumea va aștepta de la mine să apar și să dansez, sau să fac trucuri acrobatice, să-mi dau ochii peste cap, să scot limba și să fac grimase și glume amuzante la cererea curtenilor mei cu o libertate care îi este permisă doar bufonului regal. Doar gândiți-vă dacă aș fi alături de domnul Keyes ca rege al meu, ce spectacol ciudat am face. Oamenii ar plăti cu bucurie un penny să vină în salonul de primire ca să se holbeze și să caște gura de uluire la noi. Eu nu eram o amenințare pentru Elizabeth! Sub nici o formă! Dintr-odată lucruri precum permisiunea reginei și toate sfaturile pe care i le dădusem lui Kate împotriva căsătoriei cu Ned Seymour nu mai păreau așa de importante. De ce să nu urmez pașii lui Kate, să-mi ascult inima și să merg unde mă conduce? Știam că mă conduce direct în brațele lui Thomas.

Într-o noapte, după ce regina fusese ajutată să meargă la culcare, mă dusei la el, încă în catifeaua mea neagră, cu podoabe de curte țesute pe o pânză cu fir de argint, cu o stea de diamant prinsă în partea de sus a părului ridicat. Când intrai, el stătea

lângă foc cu o carte în mână. Cu îndrăzneală, mă urcai la el pe genunchi și, punându-mi câte un picior încălțat în papuc argintiu pe fiecare din coapsele lui, mă ridicai dreaptă în picioare. Deși părul meu era peste capul său cu păr scurt, grizonant – de aceea mi-l prinsesem eu cât de sus am putut chiar dacă mă durea și mă trăgea la rădăcini, dându-mi dureri de cap –, era suficient pentru mine să-mi fac înțelese intențiile. Trăsei de steaua de diamant și îmi lăsai în jos buclele de culoarea samurului, cu nuanțe stacojii, să-i mângâie fața și să mi-o acopere pe a mea, în timp ce îl sărutai. Era prima dată când sărutam un bărbat.

– Ce îndrăzneață ești, Mary Grey! îmi spuse el, cu privirea strălucindu-i, cu ochii scânteindu-i ca stelele, în timp ce mâinile lui late mă cuprinseră de talia mea ca un trunchi de copac, făcându-mă să o simt dintr-odată subțire, ca forma seducătoare, de clepsidra, a lui Kate. Mă sărută înapoi. Mă ținu aproape, eu mă agățai de el și ne sărutarăm din nou și din nou, până când pierdui cu totul șirul. Știu doar că, atunci când ne oprirăm, stelele dispăruseră de pe cer și ieșise soarele.

Capitolul 20

Dar, dacă eu simțeam că iubirea și viața începeau pentru mine, pentru Kate totul avea să se termine. Lumânarea scurtă, strălucitoare a vieții ei avea să ardă complet, iar eu nici măcar nu știam acest lucru.

Într-o zi de iarnă, când ea era pe afară jucându-se în zăpadă cu cele trei fiice ale domnului Roke-Green, o vacă cu lapte rătăcea pe lângă ele, trăgând o frânghie uzată și urlând să fie mulsă, ugerul ei roz, furios fiind umflat și legănându-se. Mintea lui Kate fu instantaneu catapultată înapoi în timp, în acea zi de februarie, cu atât de mult timp în urmă, atunci când noi, cele trei surori, mâncaserăm cremă de lapte, înainte ca viețile noastre să se schimbe pentru totdeauna. Uitându-se la cele trei fetițe ale iubitului ei, probabil că își aminti de noi trei. Poate că se simți îndemnată să încerce să recupereze bucuria acelei zile, ultima zi când fuseserăm cu adevărat fetițe, să-și amintească de tinerețea ei și de pofta de viață, să-și dovedească ei înseși că le mai avea în suflet, că putea fi din nou acea Kate dacă încerca cu adevărat.

– Cremă de lapte! Vom face cremă de lapte! O cremă dulce, dulce de lapte! strigă Kate a mea impulsivă, dând glas fetiței de demult.

O văd și acum, în rochia neagră pe care i-o făcusem cu șirul de funde întărite cu pânză groasă pe corset, târându-și indiferentă fusta, ca o coadă neagră, ofilită, în spatele ei prin zăpadă, și părul ei, acum decolorat în nuanțe de piersică și frișcă, fie lăsat liber într-o masă de bucle ofilite, fie împletit cu o coroniță pusă în vârful capului, o coafură făcută în bătaie de joc față de coroana la care ea nu râvnise niciodată, dar care totuși îi aruncase o umbră gigantică asupra vieții. Le trimise fuga pe cele trei fetițe ale domnului Roke-Green să-i aducă zahăr, scorțișoară, vin, miere și

o lingură cu coada lungă, în timp ce ea aduse un scaun de muls cu trei picioare și o găleată din hambar și se așeză să mulgă vaca.

Dar când crema fu gata, totul se schimbă brusc, iar ea nu putu să se bucure de cremă, nici măcar de o înghițitură. Dintr-odată păru că își pierde interesul.

– Am crezut că vreau, spuse ea scuzându-se, și plecă, trăgându-și fusta neagră prin zăpadă.

Se puse din nou în pat și se cufundă adânc, înapoi în melancolie, și de această dată nimic și nimeni nu o mai putu trage înapoi. Îi dispăruse toată dorința de a lupta; pur și simplu renunță. O parte din ea muri în ziua aceea.

Era încă în pat, în aceeași rochie neagră, câteva săptămâni mai târziu, privind în gol la baldachinul din damasc, portocaliu intens, cu modele de trandafiri, refuzând orice mâncare, plângându-se că toate au gust ars și amar, ca și cum gura ei era plină de cenușă, când soții Wentworth muriră, unul după altul. O tuse neînsemnată și febra specifică iernii se dovediseră fatale pentru cuplul mai în vârstă, le inundaseră plămânii și îi omorâse.

Domnul Roke-Green hotărî să îi scrie reginei, pentru a-i cere permisiunea de a se căsători cu Kate. Din moment ce unirea ei cu Ned fusese declarată o „căsătorie prefăcută", aceasta nu ar trebui să reprezinte o barieră, motivă el, și, luând un soț de rang inferior, așa cum mama și bunica ei făcuseră înainte, ea ar dovedi tuturor, odată pentru totdeauna, că nu avea vreo pretenție la tron. Ca totul să meargă bine, el îi promise reginei că va avea grijă ca sora mea Kate să facă o renunțare în public, precum și o declarație scrisă, excluzându-se, pe ea și orice copii născuți din trupul ei, de la succesiune, permanent și pentru totdeauna. Kate stătu lângă biroul lui și îl privi cu nerăbdare cum semnează și sigilează scrisoarea. Apoi, fără nici un cuvânt, ea i-o luă din mână și o ținu fără ezitare în flacăra luminoasă a lumânării, privind-o cum arde până când marginea ei dogoritoare îi atinse vârful degetelor. După aceea plecă, fără nici o explicație. De ce făcuse așa ceva? Nu mi-a spus niciodată. Dar este convingerea mea că sora mea a ales să-și distrugă singură fericirea, mai degrabă decât să-i ofere lui Elizabeth o altă șansă de a o face. Sau poate a făcut-o pentru băieții ei? Fiecare mamă vrea ce e mai bun pentru copiii ei și, probabil, ea nu considera că are dreptul să le răpească orice speranță la tronul Angliei? Sau, poate, era pur și simplu pentru că

încă îl mai iubea pe Ned și nu se putea imagina cu orice alt soț, în afară de el? Nu știu.

La scurt timp după aceea, ea fu dusă la ceea ce avea să fie ultima ei închisoare, Cockfield Hall din Yoxford, un conac insalubru, sumbru, cenușiu din Suffolk, înconjurat de un pâlc de vile dărăpănate și o biserică ce se îndrepta rapid spre ruină.

Prea slăbită pentru a putea merge, Kate fu dusă pe brațe la etaj, în patul ei, de către Sir Owen Hopton, noul ei temnicer. Nu se mai dădu jos niciodată. Deși atunci când fu pusă jos prima dată, ea își înălță capul și râse văzând că pe pereți erau atârnate o serie de tapiserii care descriau povestea fiului risipitor. Ea arătă cu degetul spre cea care descria cum el este primit înapoi acasă, în îmbrățișarea iubitoare a tatălui său.

– Dacă am fi noi aceia, iertați de Elizabeth! oftă ea. Dar acum știu că nu voi mai sta niciodată în brațele soțului meu, nu-i voi mai ține în brațe și nici nu mă voi mai juca cu băieții mei scumpi. Ei se fac mari acum – au șapte și șase ani, Sir Owen! Doamne, cum zboară timpul! Anii trec pe lângă mine, iar eu nu-i pot aduce înapoi!

Kate căzu plângând cu jale în pernele ei.

La miezul nopții, pe 26 ianuarie 1568, mă trezii sau crezui că mă trezesc, la atingerea unei mâini, o mângâiere blândă, pe obrazul meu. O găsii pe Kate stând lângă mine, zâmbindu-mi, palidă ca un trandafir alb, ușor îmbujorat cu roz. Purta rochia neagră cu șirul de funde pe corset, ultima pe care o făcusem pentru ea, și părul ei în nuanțe de piersici și frișcă stătea într-o grămadă de bucle strălucitoare, care păreau să fi prins soarele în spiralele lor. Furtunile de chin intens care umpluseră ochii ei albaștri-cenușii dispăruseră complet, lăsând doar pace și liniște în urmă. Era strălucitoare, radioasă, și știui instinctiv că ultimul tăciune slab din viața ei arsese în cele din urmă; nu mai era nimic în această lume la care ea să spere și să o facă să strălucească atât de mult.

– Trăiește pentru dragoste, Mary, totul pentru dragoste! îmi spuse ea cu o blândețe iubitoare, insistentă – Kate pe care o cunoscusem și o iubeam revenise la mine pentru o clipă scurtă, luminoasă.

Arătă cu degetul afară pe fereastră, și văzui căzând o stea, ca un diamant scăpat într-o apă întunecată, iar când mă uitai înapoi, ea plecase.

– Merg spre Dumnezeu, cât de repede pot! îmi șopti o voce slabă cu un zâmbet plin de speranță, pe care nu-l putui vedea, dar știam că a fost acolo, apoi urmă tăcerea, tăcerea tristă, dar sacră, care îmi spuse că sora mea își găsise, în sfârșit, pacea.

Stătui în întuneric, cu brațele cuprinzându-mi genunchii și plânsei pentru sora mea, apoi mă ridicai și făcui ceea ce știam că ar vrea ea să fac.

Îmi aruncai o mantie întunecată peste cămașa de noapte și, fără a mă mai deranja să-mi iau papucii, mă dusei la camerele lui Thomas al meu deasupra porții de la apă.

Fără frică, îmi lăsai mantia să cadă, și mă strecurai afară din cămașa de noapte. Goală ca un prunc, fără rușine, pentru prima dată în viața mea, cu trupul meu îndesat, noduros, gros, de spiriduș, mă târâi în patul lui și, trezindu-l cu un sărut, îi spusei că da, mă voi căsători cu el, și îi simții brațele în jurul meu și buzele pe mine.

Când veni, în cele din urmă, mesagerul, nu trebui să-mi spună că murise; o făcuse deja Kate. El nu-mi putu da decât detaliile, că încredințase trei inele lui Sir Owen Hopton, rugându-l să i le trimită în condiții de siguranță soțului ei – inelul ei de logodnă cu diamant albastru, de culoarea cerului, inelul de aur împletit din cinci fâșii, pe care el i-l pusese pe deget în ziua în care se căsătoriseră, și, în sfârșit, un craniu de argint, un cap de mort lucrat cu migală, montat cu ochi de safir, având gravate în partea de jos, în interior, cuvintele Am fost a ta toată viața. Apoi, aparent mulțumită, își încrucișase brațele peste piept, închisese ochii și se rugase: „Doamne, cu mare îndurarea Ta, șterge din cartea Ta multele mele păcate." Alarmat, Sir Owen trimise o servitoare să alerge la cea mai apropiată biserică, să ceară să fie trase clopotele, să-i cheme pe toți la rugăciune pentru sufletul care pleca al unei femei care, deși nerecunoscută, fusese considerată o prințesă.

– Da, domnule Owen – zâmbea Kate fără a deschide ochii –, așa să fie.

Simțind apropierea morții, Kate se ridicase, pentru prima dată după multe zile, „bucuroasă și radioasă cum nu am mai văzut-o niciodată înainte", povesti Sir Owen. Se bucura să-și vadă unghiile ei devenind albastre.

– Uitați-vă, se apropie! strigase ea cu nerăbdare, întinzând emoționată mâna spre cei din jurul ei – menajerele, doctorul, preotul și Sir Owen și soția lui – să vadă toți.

„Să vadă toată lumea, ca o fetiță fericită care-și arată inelul de logodnă celor mai dragi prieteni", avea să spună Sir Owen după aceea. Apoi își deschisese larg brațele, „ca o femeie care își întâmpină iubitul", și strigase: „Bine ai venit, moarte!", și căzuse pe spate, cu ochii închiși, cu buzele întredeschise, ca și cum era în extaz, ca o femeie care se abandonează celei mai pasionale îmbrățișări.

Astfel murise spiritul trist al celei care a fost odată sora mea Kate, veselă, minunată, plină de viață. Avea doar douăzeci și opt de ani.

Nu mă dusei la Yoxford să văd cum o îngroapă; voiam să mi-o amintesc cum o văzusem ultima dată, frumoasă și strălucitoare, împăcată și fericită. Dar trimisei o rochie de mătase fină, de un portocaliu pal, pentru a se asorta cu părul ei albit de durere, deoarece nu puteam suporta gândul ca sora mea să fie îngropată în negru, și o cunună din frunze de laur, aurită, pentru părul ei, pentru a le arăta tuturor celor care aveau s-o vadă că ea câștigase bătălia cu viața.

Capitolul 21

Ne căsătorirăm la lumina lumânărilor în reşedinţa lui de la Whitehall, pe 16 iulie, fiind uniţi de către un preot cu părul argintiu, cu fiul cel mare al lui Thomas şi soţia acestuia în calitate de martori. O pereche de flautişti cântară pentru noi, şi banchetul care urmă fu frumos, dar mic, cu o masă întinsă cu fructe, brânzeturi, diverse tipuri de carne şi un tort auriu, plin de coacăze roşii şi stafide. Fu un ospăţ scurt. Eram nerăbdători să fim împreună, doar noi doi. Când apărui în rochia mea, neagră cu galben, el mă strigă „mireasa lui bondar". În noaptea aceea fu prima şi singura dată, de când eram copil, când îndrăznii să dansez în faţa altora. Apoi, toată lumea plecă şi rămaserăm singuri. Îi desfăcui vesta din piele iar el îmi deschise rochia. Spuse că sânii mei sunt ca perele mici şi mi-i sărută şi mi-i muşcă, în timp ce eu râdeam şi ţipam din cauza acestei mult prea rafinate plăceri.

Prima dată când făcurăm dragoste mă pierdui. Pe mine – acela fu primul lucru care se întâmplă, chiar înainte de pierderea virginităţii mele. Uitai complet de corpul meu pipernicit, butucul mic, diform, de coloana mea vertebrală strâmbă şi de chipul care-i făcea pe oameni să se dea înapoi şi să-mi spună „spiriduş", „gargui", „copil schimbat de spiriduşi" şi „drac de-al Satanei". În timp ce buzele lui mă devorau şi mâinile mă mângâiau, căutându-mi delicat adâncimile mele secrete, unde nimeni, nici măcar eu, nu îndrăznise vreodată să exploreze, nu simţii nici o ruşine; trăii doar plăcerea. Era ca şi cum mă căţăram afară din mine, spre vârful celui mai înalt munte din lume, şi apoi, cu respiraţia întretăiată de uimire, sării, căzui şi plutii în jos, într-o teroare minunată, doar că nu mă prăbuşii şi nu mă oprii în stâncile zimţate de jos, pentru că Thomas al meu mă prinse şi mă ţinu în braţe şi mă sărută. Curând fui gata să urc din nou la înălţime.

O lună de dragoste fu tot ce am avut, o sărbătoare a pasiunii timp de patru săptămâni înainte de a trebui să suportăm pedeapsa pentru plăcerea aceea și inelul de aur, pe care Thomas al meu mi-l pusese pe degetul mic.

Eram în pat, după miezul nopții, la lumina lumânărilor, când ușa fu izbită la o parte și gărzile năvăliră. O duzină dintre ei ne înconjurară patul, cu gura căscată la goliciunea noastră, cu ochii bulbucați de uimire la priveliștea ciudată și indecentă din fața lor.

În mângâierea de aur a luminii lumânărilor și a umbrelor proiectate de draperia roșie, probabil că arătam ca un copil, nu ca o femeie – o femeie pasională –, cu picioarele întinse ca osul iadeș al păsărilor, pe cale să se rupă, așa cum le țineam desfăcute peste soțul meu.

– Să-ți fie rușine! strigă una dintre gărzi în timp ce întinse mâna și mă smulse de peste Thomas al meu, să mă țină departe de ceea ce credea el că înseamnă pericol. Mă înveli într-o mantie, ca și cum aș fi fost propria lui fiică, și mă scoase afară, chiar dacă eu începui să urlu fără rușine, să țip și să mă întind peste umărul lui după Thomas al meu, iubitul meu, soțul meu.

Îl culcară la podea pe domnul Keyes al meu, și îl legară în lanțuri. De atunci, nu-l mai văzui niciodată în viață. Îl luară la Turn și îi îndesară corpul său cel uriaș în cea mai mică celulă, zdrobindu-i oasele și făcând să-l doară articulațiile și să i se umfle. Temnicerul era crud și, uneori, nu-i dădea de mâncare, forțându-l pe Thomas al meu, care era un bărbat milos și iubea toate creaturile mari și mici, să recurgă la uciderea cu mâinile goale a păsărilor care, uneori, se cocoțau pe pervazul ferestrei. Le mânca crude, deoarece nu avea nici un mijloc pentru a le găti.

Când aflară copiii lui și merseră să ceară îndurare în fața lui Sir William Cecil, implorându-l să îndrepte și să ușureze starea tatălui lor, temnicerul se răzbună dându-i de mâncare iubirii mele carne stricată, care fusese ținută în otrava folosită pentru a trata râia de care sufereau câinii. Când, în cele din urmă, îl lăsară să iasă din acea „celulă urât mirositoare și îngustă", era prea târziu; era distrus și infirm, fără să se mai poată vindeca, și muri în curând. Singura mea consolare era că i se permise să meargă la căsuța lui din Kent, cea în care visaserăm noi să ne retragem, să murim înconjurați de numeroșii lui copii și nepoți, cu păsările cântând și trandafirii care îi erau dragi înflorind la fereastra lui.

Cât despre mine, Elizabeth mă trimise sub arest la domiciliu la Chequers, casa somptuoasă de la țară a lui Sir William Hawtrey, marele șerif de Buckinghamshire. Era o proprietate întinsă, împodobită cu ulmi impunători și mai multe grădini de agrement, fiecare purtând un nume sugestiv pentru tema sa deosebită. Aveam o priveliște frumoasă de la fereastra mea, spre ceea ce se numea „Primăvara de argint" și „Pajiștea de catifea", dar nu-mi păsa.

Ne consumam căsătoria în închisori diferite, fără nici o speranță de revedere. Inima mea mai visa încă la noi doi și la căsuța aceea din Kent despre care îmi vorbise el, chiar dacă mintea mea era conștientă de adevăr. Obligați-mă să divorțez, nu-mi pasă, doar lăsați-mi iubirea liberă! spuneam eu, era o cruzime să-l țină atât de constrâns. Fusesem o proastă să cred că Elizabeth nu mă considera un pericol doar pentru că eram pitică – sângele regal era sânge regal.

Când auzii că a murit, îmi pierdui mințile. Începu să-mi cadă părul, la fel cum îmi cădeau lacrimile din ochi, până când mi-l ciopârții tot. Cheală și goală, ținând în mine durerea, desenam imagini pe pereții tencuiți în alb, cu propriul meu sânge și fecale, până când văzură ce ticăloșie puneam la cale și îmi luară cerneala. Peste tot, îl desenam pe Thomas al meu cum îi cresc aripi și zboară liber. Eu îi uram drum bun și îi spuneam că a fost bine că a scăpat de mine, pentru că dragostea lui pentru mine nu-i adusese nimic altceva decât nenorocire.

Mă simțeam blestemată, cuprinsă de amărăciune și distrusă, durerea din mine era în același timp sângerie și crudă, îmi umplea plămânii precum apa, iar greutatea mă trăgea în jos în întuneric, atât de adânc încât mă temeam că nu voi mai vedea niciodată lumina zilei. Pierdusem singura persoană care mă cunoscuse și mă iubise cu adevărat pe mine. Eram Mary a lui, nu una dintre greșelile mamei natură, căreia să-i arunci un bănuț și să-i strigi: „Dansează, piticule, dansează; fă-mă să râd!" El nu m-a privit niciodată așa. El m-a iubit pe mine, pe mine cea adevărată! În acest fel se scurseră cinci ani din viața mea. „Anii trec", așa cum spusese Kate. „Nu-i poți întoarce." Căzusem, dar nu era nimeni acolo care să mă prindă, iar eu mă spulberai. Trebuia să fiu cea puternică, cea pragmatică. Eu fusesem cea care o tot îndemnase pe Kate, când se aflase în aceleași condiții, să lupte, să nu cedeze întunericului care îi avea să-i înghită sufletul dacă ea s-ar fi dat bătută. Dar eu nu am luptat, am fost slabă; nu am reușit să pun în

practică ceea ce predicasem, și nu era nimeni care să mă împingă și să mă susțină. Nebunia și melancolia au pus stăpânire pe mine și au făcut din mine ce-au vrut. Chiar și acum, când mă gândesc la asta, încă sunt dezgustată și dezamăgită de mine însămi.

În anul 1573, când Elizabeth mă eliberă în cele din urmă, făcui un pelerinaj în Kent, și, în lumina gri-aurie a zorilor, plantai zmeură și rozmarin, pentru remușcare și aducere-aminte, pe mormântul iubitului meu și le udai cu lacrimile mele. Stătui cu el, cu mâna deasupra solului care îl acoperea ca o pătură de catifea maro, și îmi imaginai cum mă ține de mână în timp ce urmăream împreună cum răsare soarele, deși, sincer, ar fi trebuit să mi-o zdrobească cu furie pentru ceea ce îi făcusem. Dacă nu aș fi fost atât de nechibzuită și pripită cum fusese Kate odată, iar eu o certasem pentru asta, n-aș fi adus nenorocirea asupra capului său. Mă întinsei pe mormântul lui, cum obișnuiam să mă întind cu capul pe umărul lui, ascultându-i bătăile inimii, dar inima aceea fusese liniștită pentru totdeauna în timp ce a mea continua să bată știind că eram responsabilă pentru oprirea inimii lui. Apoi mă furișai afară, prea lașă să dau ochii cu copiii săi, temându-mă că mă vor urî și vor da vina pe mine, chiar dacă o meritam din plin.

Mă întorsei la Londra și mă cazai în cel mai ieftin han pe care îl putui găsi. Nu aveam nici un prieten pe lume și nu știam ce se va alege de mine. Aveam puțini bani, și, fiind mică precum un copil, știam că nu făceam o figură foarte impozantă ca guvernantă pentru copii.

Tatăl meu vitreg, Adrian Stokes, veni în ajutorul meu. El insistă să-mi stabilească o sumă de bani și-mi oferi o casă la Bradgate: „Pentru că este casa ta, Mary, și întotdeauna va fi a ta". Când refuzai, dorindu-mi ceva nou, ca o sfidare nechibzuită a circumstanțelor mele tensionate, el mă ajută să găsesc și să cumpăr casa mea mică din St. Botolph-Without-Aldgate. El chiar plantă cu propriile mâini o mică grădină de zmeură și rozmarin pentru mine, iar când nu mă uitam, adăugă zambile mov pentru iertare.

– Pentru că trebuie să te ierți, Mary. Thomas Keyes s-a căsătorit cu tine pentru că te-a iubit, și dacă ar avea ocazia, ar face totul la fel, din nou. Nu-ți dezonora căsătoria regretând-o, Mary, el nu a făcut-o niciodată, nici eu nu aș fi făcut-o dacă...

Lăsă cuvintele nerostite și-și lăsă capul în jos, în timp ce o roșeață intensă i se răspândi pe fața lui slabă și chipeșă, încă tânără, deși avea patruzeci de ani și câteva șuvițe de argint șerpuind prin

părul său negru. Aproape că îndrăzni să rostească acele cuvinte care nu trebuie spuse niciodată, dar ele stăteau atârnate în aerul dintre noi, ca un spectru, fantoma unui vis care nu putea fi mai mult de atât.

Eram uluită. Cum era posibil să mă vrea el pe mine? Un bărbat chipeș care își putea alege femeile ca florile dintr-o grădină. Dar nu îmi puteam îngădui nici măcar să iau în considerare, să îmi doresc sau chiar să visez, știam că partea aceea din mine care tânjea după dragoste și expresia ei carnală trebuia să moară pentru totdeauna, ca nu cumva să ducă la un alt dezastru.

Îl lăsai să mă sărute, doar o dată – îmi promisei eu mie – doar un singur prim și ultim sărut dulce în mica grădină pe care o făcuse pentru mine, știind că, într-adevăr, va fi ultimul pentru mine.

Cu mâna tremurândă, îi mângâiai obrazul și oftai lung. Apoi îl îndepărtai, pentru că trebuia, de dragul lui, și al meu.

– Te voi iubi și te voi proteja mereu, Mary, spuse el, închizând poarta grădinii în urma lui, la fel cum inima mea închise ușa în fața dragostei.

Dar eram slabă. Chiar dacă în inima mea tânjeam încă după Thomas, acea atracție de demult, înăbușită și negată, era încă acolo. Deschisei cu piciorul poarta care se închidea.

– Adrian, așteaptă! Vino înapoi! strigai eu. Și veni. Mă luă pe sus în brațe și mă ținu aproape de inima lui și mă sărută așa cum nu crezusem că voi mai fi sărutată.

Uneori nu există o a doua șansă, alteori există.

Când îngenunchearăm împreună pe patul meu, oprindu-ne din sărutat în timp ce ne dezbrăcam, îmi spuse că m-a plăcut întotdeauna, chiar și atunci când știa că nu ar trebui, din cauza originii mele înalte și a nașterii sale umile. Când, în cele din urmă, după șirul nostru de nenorociri și după ce eu fusesem părăsită de Lord Wilton, își găsise curajul de a-i cere mamei mele mâna mea, ea fusese cuprinsă de o furie terifiantă, țipând și învârtind cravașa în aer, mai nebună decât orice femeie pe care o văzuse vreodată.

– A fost chiar înspăimântătoare, mărturisi el. Încă nu pot înțelege pe deplin cum într-o clipă te ceream pe tine în căsătorie, și în cealaltă stăteam în fața preotului cu ea, cu urechea sângerându-mi și simțind cum unghiile ei intră în brațul meu, și între cele două momente a existat în sufletul meu o furtună aprinsă și furioasă care m-a lăsat doborât și sufletul meu se simțea obosit și fără vlagă.

– Da – încuviinţai eu şi îl sărutai pe gât – înţeleg foarte bine. Aşa era mama.

Dar acum eram mai în vârstă şi mai înţeleaptă; nu îl lăsai să-şi distrugă viaţa din cauza mea. Alesei să fiu amantă, mai degrabă decât soţie. Fiind fiica lui vitregă, nimeni nu a suspectat vreodată. De ce ar fi făcut-o? Cum ar putea fi vreodată decât ceva nevinovat? În basme, prinţul frumos niciodată nu face curte, nu se căsătoreşte şi nici nu face dragoste cu un trol sau cu un spiriduş. Eu îl convinsei să se căsătorească, şi chiar îl ajutai să-şi aleagă o mireasă, o văduvă dulce, sensibilă, cu mai mulţi copii. Numele ei era Anne Carew, iar dacă a ştiut vreodată de după-amiezile încântătoare şi nopţile ocazionale, pe care el le-a petrecut în patul meu, era prea bine crescută ca să pomenească de aşa ceva şi niciodată nu a dat vreun semn. Avea siguranţa căsătoriei; eu aveam pe cineva care-mi era atât amant, cât şi prieten pentru a nu lăsa dinţii ascuţiţi ai singurătăţii să mă muşte prea adânc. Uneori trebuie să faci compromisuri şi înţelegeri dacă vrei să obţii ce e mai bun în viaţă.

Spre surprinderea mea, Elizabeth mă chemă la Hampton Court să particip la festivităţile de Anul Nou. Deşi cheltuii considerabil din fondurile mele limitate, ştiam că nu pot ajunge fără un dar potrivit pentru suverana mea. Îi cumpărai un set de patru duzini de nasturi de aur, cu modele florale, fiecare încrustat cu o perlă în centru, şi o pereche de mănuşi de piele galben-închis, cu parfum dulce, cusute cu perle mărunte şi broderii de aur într-un model floral.

Îmi pusei cea mai elegantă rochie pe care o aveam, rochia mea de nuntă din catifea neagră, împodobită cu dantelă şi aur, şi jacheta „de bondar" cu dungi negre şi galbene. Deşi era de câţiva ani ieşită din modă, nu-mi păsa; însemna mai mult pentru mine să fiu din nou „mireasa bondar" a lui Thomas al meu. Sub ea, purtai încă o dată juponul meu din mătase roşie brodat cu trei fluturi de aur pentru trei surori, două moarte, una în viaţă, şi în jurul taliei mele solide, ca trunchiul de copac, brâul cu acea lucrătură fină din aur făcută de bijutier, cu perle şi pietre hiacint portocalii-roşietice, pe care Adrian mi le oferise în dar de Anul Nou. Simţeam micuţa sticlă sidefată agăţată între sânii mei, rece pe pielea mea fierbinte, şi o ridicai să inspir mirosul dulce-picant al scorţişoarei şi al trandafirilor din parfumul lui Kate, şi orice

teamă se topi din sufletul meu; știam, în sinea mea, că iubirea mea era cu mine, după cum erau și surorile mele. Nimic nu este vreodată cu adevărat pierdut, îmi spusei, îndreptându-mi grămada de bucle roșu-închis, țipătoare, prinse cu perle deasupra capului, cu siguranță nu dragostea adevărată, ca aceea dintre surori, sau cea pe care am oferit-o și am primit-o de la Thomas al meu. În timp ce plecam din mica mea casă, ca să mă urc în trăsura pe care Adrian avusese grijă să mi-o asigure, simții că surorile mele merg cu mine, prinzându-mă de mână, și am simțit prezența protectoare a lui Thomas al meu plutind deasupra mea, ca un stejar mare și puternic. Mergeam înconjurată de dragoste și știam că niciodată nu aveam să mai merg singură.

Acum, trecută de anii fertilității, având chipul o mască de nepătruns, de un alb ca marmura sub roșul înflăcărat al perucii încrustate cu perle, Elizabeth, „regina virgină", stătea pe tronul ei, splendidă, într-o rochie de satin galben și verde măsliniu, brodată cu ramuri de măslin și spice de grâu, pentru a simboliza pacea și bogăția, cele două lucruri pe care ea și le dorea cel mai mult pentru poporul ei mult iubit.

Toată lumea se întoarse și se uită în tăcere, uluită, când mă văzură, îndrăzneață, îmbrăcată în galben și negru, stând în picioare în pragul larg al ușii salonului de primiri.

Șambelanul lovi cu bastonul podeaua de marmură și anunță:

– Lady Mary Grey!

Dar eu clătinai din cap și, în loc să mă apropii de regină, mă dusei la el și îi atrăsei atenția.

– Doamna Thomas Keyes! insistai eu cu o voce clară și fermă, care răsună prin încăperea cavernoasă.

Peste camera frumoasă, largă, care îi intimida pe atât de mulți oameni, o sclipire amuzată și aprobatoare aprinse ochii negri ai lui Elizabeth, iar ea schiță un semn imperceptibil cu capul și un zâmbet i se ivi pe buzele ei încordate, date cu un ruj roșu sângeriu. Dar era de ajuns. Îmi dădui seama că ea era de acord cu mine. Îndrăzneala mea nu o ofensase pe Maiestatea Sa regina, deși, sincer, nu mi-ar fi păsat dacă ar fi făcut-o.

Ea făcu un semn rapid șambelanului și bastonul lovi din nou podea, în timp ce vocea lui răsună, anunțând:

– Doamna Thomas Keyes!

Cu mândrie, cu capul meu mare ținut semeț, ca o mică regină, mă apropiai de podium și făcui o reverență în fața verișoarei mele, regina.

POST-SCRIPTUM

Lady Mary Grey a murit singură în căsuța ei din parohia St. Botolph-Without-Aldgate, în aprilie 1578, sănătatea ei fiind slăbită în mod fatal de ciuma care se abătuse asupra Londrei în iarna aceea. „Rubinul mistic", cristalizat, conform legendei, dintr-o picătură de sânge de la baza cornului unui inorog, despre care se credea că îl protejează de ciumă pe cel ce îl poartă, pe care i-l oferise Thomas Keyes, era încă pe degetul ei. Avea treizeci și patru de ani. Sicriul ei mic, de dimensiunile unui copil, a fost înmormântat împreună cu mama ei la Westminster Abbey. Nici o placă sau monument nu marchează mormântul ei.

„Dulcele Ned" al lui Kate, Eduard Seymour, conte de Hertford, s-a mai căsătorit de două ori – mai întâi cu Lady Frances Howard, amanta lui de mulți ani, iar după moartea ei, în 1598, cu văduva unui negustor de vinuri bogat, Frances Prannell.

În 1608, valabilitatea căsătoriei sale cu Lady Katherine Grey a fost, în cele din urmă, dovedită, când preotul cu barbă roșie, pe atunci în vârstă, adus de spate și cărunt, după ce jurase că nu mai pune gura pe băutură tare, a apărut din obscuritatea unei mici parohii adormite de la țară. Deși trecuseră patruzeci de ani de la moartea ei, corpul lui Katherine a fost exhumat și pus în al doilea loc de odihnă, sub o frumoasă efigie de marmură albă, cu toate onorurile cuvenite ei, în calitate de contesă de Hertford, la catedrala Salisbury, unde Ned a venit să doarmă alături de ea, atunci când a murit în 1621, la vârsta de 83 de ani, după ce supraviețuise celor doi fii ai lor.

„Băieții cei dulci" ai lui Kate au ajuns bărbați, prinși în legături amoroase și intrigi regale. Thomas a murit odată cu intrarea în noul secol, în 1600; fratele său mai mare, Eduard, vicontele Beauchamp, a murit doisprezece ani mai târziu, în 1612.

Cuprins

Nota autoarei 7
Prolog 9
Capitolul 1 33
Capitolul 2 112
Capitolul 3 135
Capitolul 4 148
Capitolul 5 167
Capitolul 6 177
Capitolul 7 214
Capitolul 8 222
Capitolul 9 230
Capitolul 10 242
Capitolul 11 257
Capitolul 12 267
Capitolul 13 272
Capitolul 14 289
Capitolul 15 299
Capitolul 16 311
Capitolul 17 329
Capitolul 18 335
Capitolul 19 348
Capitolul 20 352
Capitolul 21 357
Post-scriptum 365